

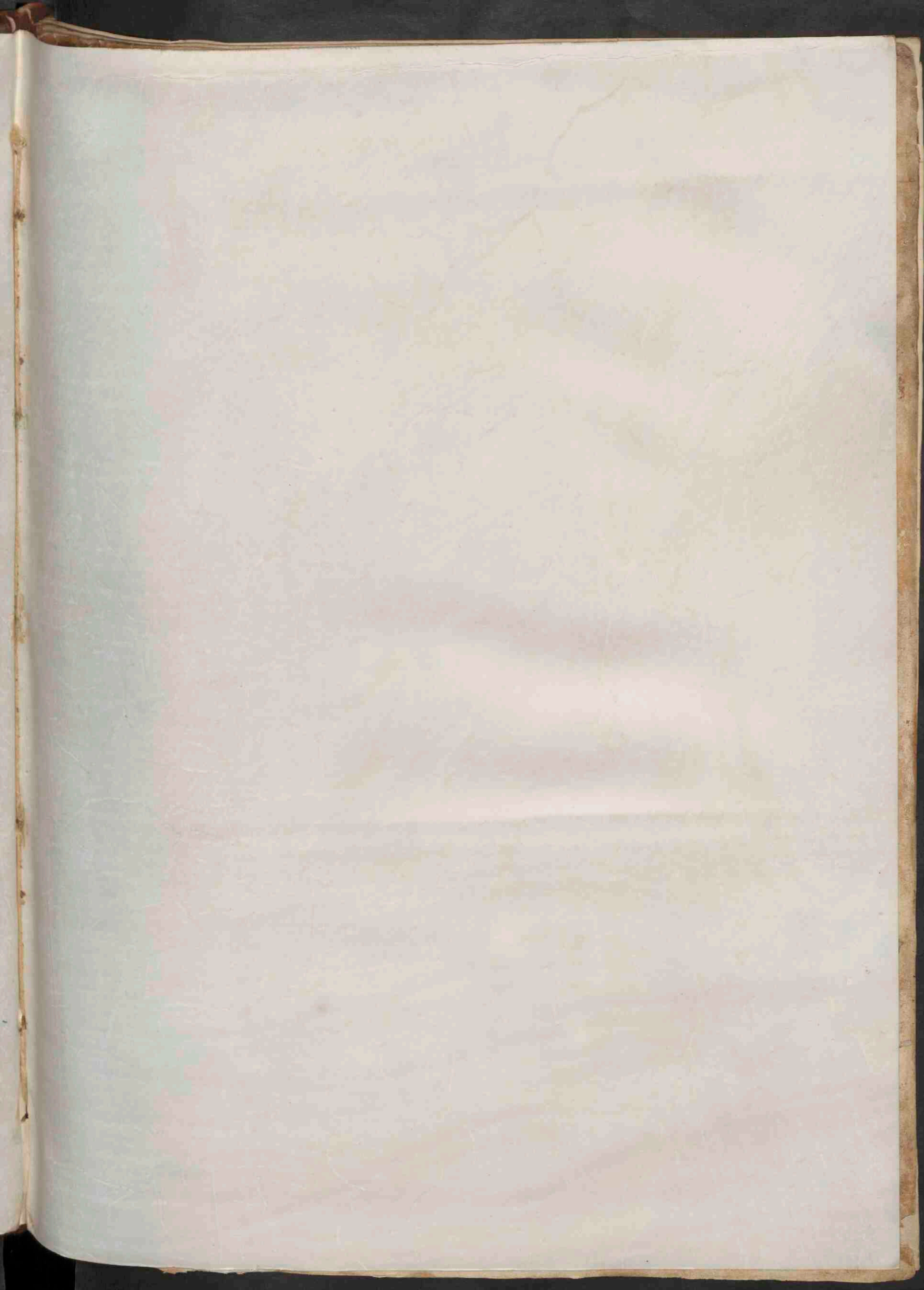

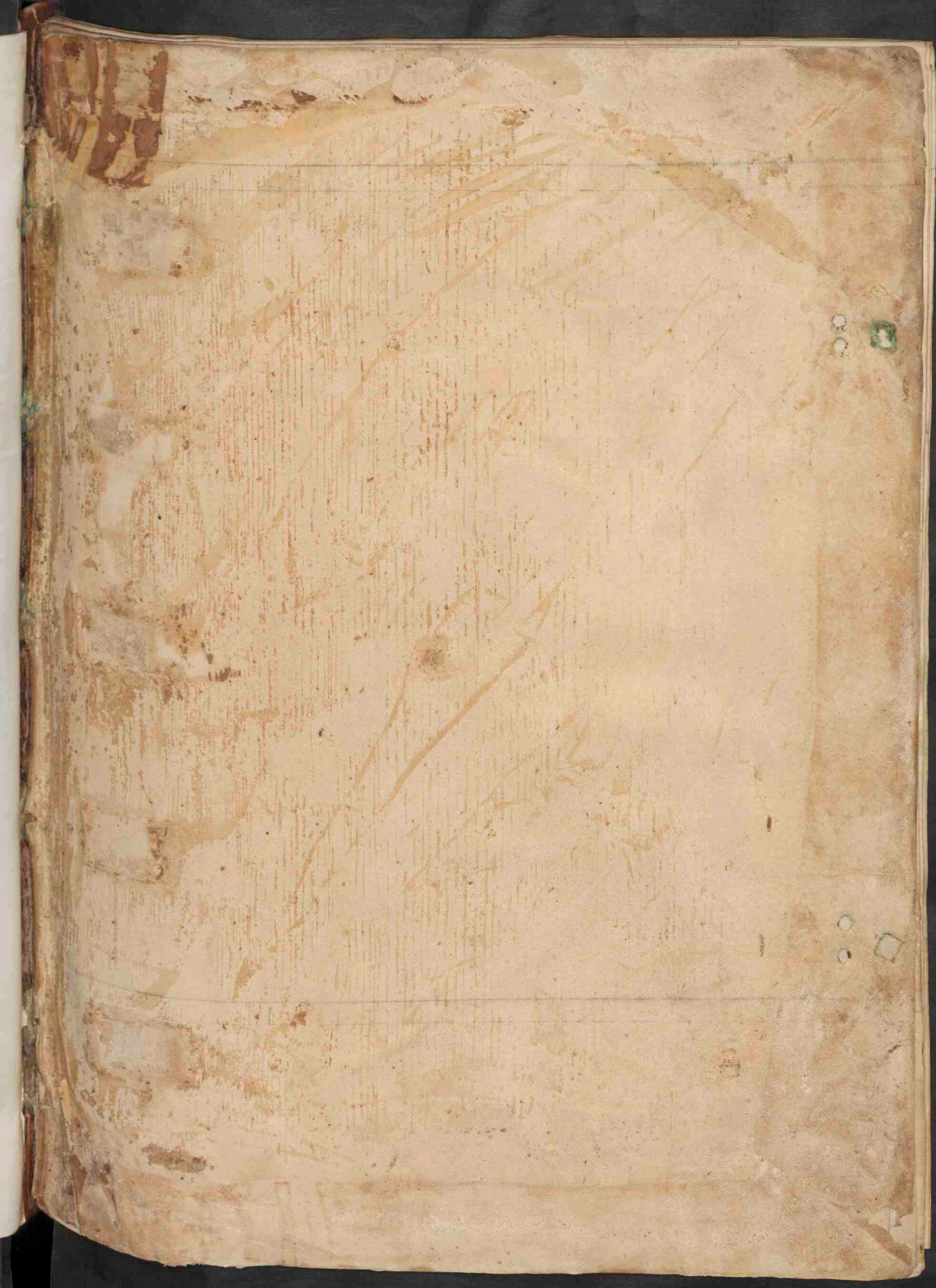
Sermones de verbis Domini, de verbis apostoli Pauli, nec non de verbis Epistolarum Canoniarum

<https://hdl.handle.net/1874/327168>

Hs.
3 B 3

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

N°. 137

Hs.
3 B 3

4300B

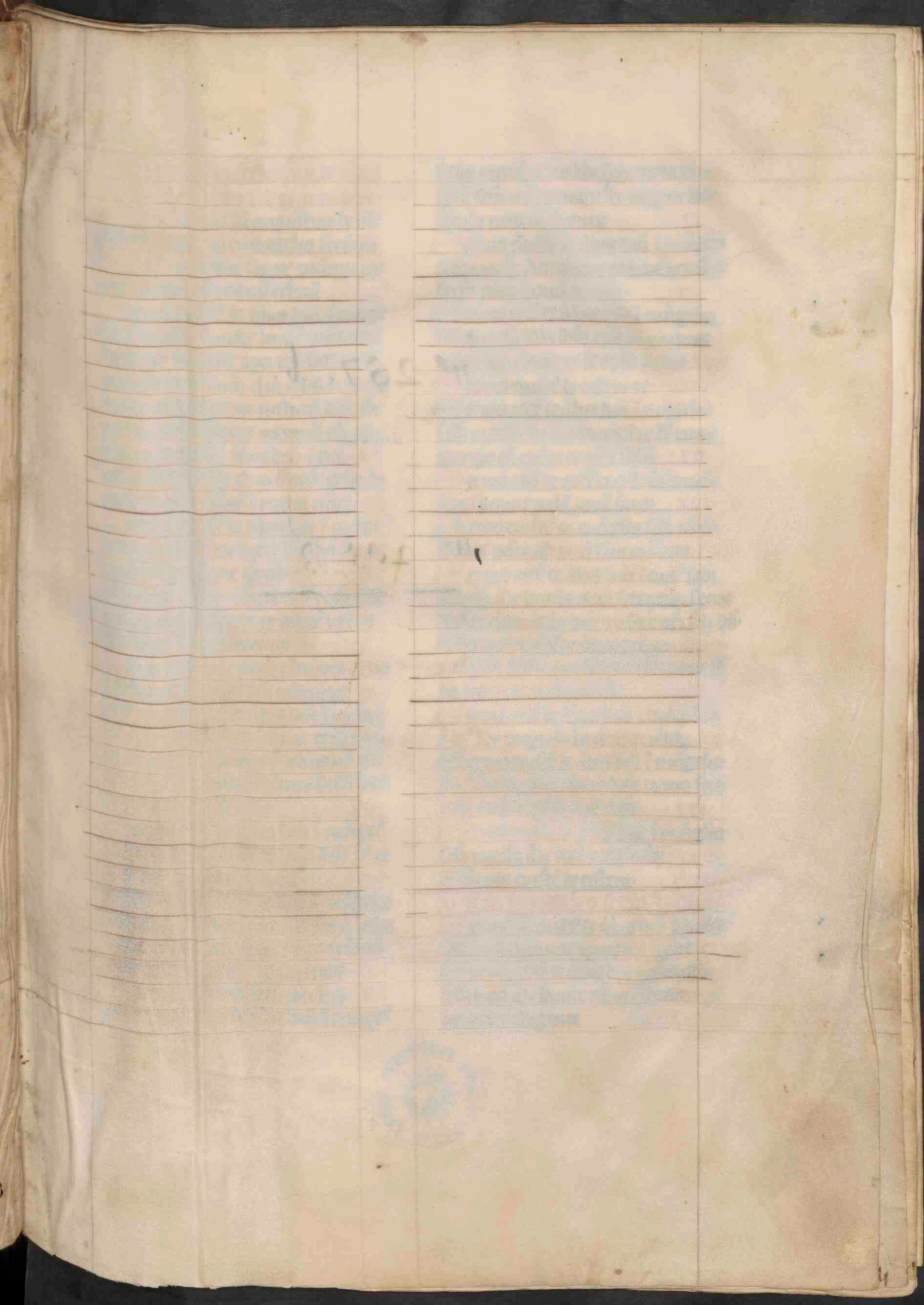
133

55

55 (*Eccl.* 137, *antea* 285b.) *Membr. fol.* 181 *ff.* 2 *col.* 1462.

S. Augustinus, Sermones de verbis Domini, de verbis apostoli Pauli, nec non de verbis Epistolarum Canonicarum.

Fol. 1a. Incipit tabula, cet. Fol. 181b Explicit liber sermonum beati augustini... de verbis domini nostri, cet.... Et pertinet ad Conuentum Canonicorum Regularium in Traiecto. Scriptus a Theoderico Ghijsherti fratre eiusdem conuentus. Anno domini M. CCCC. lxxij^o (1462).

n° 257. b.

Wine

n° 205 B.

**Incipit tabula sermonū de v̄bis
d̄ni in euangelio sc̄dm matheū.**

Sermo s̄c̄i augustini de v̄bis
d̄ni in euangelio sc̄dm
matheū. Agite p̄niam ap
p̄inquabit ei regnū celorū. **f. p̄m.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāge
lio s̄c̄dm matheū. Lucent lumē v̄m corā
hoībz ut videant opa v̄ra bona et
glificēt p̄m v̄m q̄ in celis ē: et erō
tr̄aio. attendite ne iusticiā v̄rā fa
natis corā hoībz ut videam̄ ab eis.

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euā. **ii.**
gelo s̄c̄dm matheū. Cui fecerit et sic do
cuerit mari v̄bit i regno celoz. **iii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāge.
sc̄dm matheū. Cui dixit fr̄i suo fatue
reus est gehenne ignis. **iiii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm matheū. Petite et dabit vobis.
queite et inuenietis et cetera. **v.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāge.
sc̄dm matheū. De puco cētūois et v̄b
eō idignū se p̄niam d̄ni iudicatis. **vi.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāge
lio s̄c̄dm matheū. Dūe sequar te quocū
q̄ ieris et repbatus ē. alius nō au
tebat et excitatus ē. tr̄us diffēbat
et culpatus est. **vii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāge.
sc̄dm matheū. Confiteor tibi d̄ne p̄i ce
li et tre. et cetera q̄ sequūt. **viii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm matheū. Venite ad me om̄s q̄ labo
ratis et onerati estis et ego reficiā
vos tollite iugū meū sup vos. **ix.**

Sermo euistē de eisdem verbis. **x.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāge.

sc̄dm matheū. Cui blasphemauerit in
sp̄m s̄c̄m nō remittet ei neq̄ in hoc
seculo neq̄ in futuro. **xi.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm matheū. Aut facite arbore bonā et
fr̄m eius bonū et cetera. **xii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm matheū. Vbi d̄ns x̄ps sup aquas
mais ābulauit et de ap̄lo petro. **xiii.**

Sermo euistē de eadem re. **xiiii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm matheū. Si peccauerit i te fr̄ tuus
corripe eū int̄ te et ip̄m solū. **xv.**

Sermo euistē de eadē re et de salomōe.
Cui arguit palā pacē facit. **xvi.**

Sermo euistē in euāgelio sc̄dm matheū.
Si vis v̄ire ad vitā suā mādāta. **xvii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euā. sc̄dm
matheū. De duobz cecis sedentibz cecis
viā et clamātibz. d̄ne misere n̄ri fili dd̄.

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euā. sc̄dm
euāgelio sc̄dm matheū. Reddite que s̄t
dei deo. et de militātibz. **xix.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
s̄c̄dm matheū. De pregnātibz et nutrietibz. **xx.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
s̄c̄dm matheū. De die aut̄ illa et hōa nemo scit
neq̄ angeli celoz et cetera. **xxi.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm matheū. De decē virginibz. **xxii.**

Sermo euistē de eisdem. **xxiii.**

Item in euangelio sc̄dm lucam.

Sermo s̄c̄i auḡ de v̄bis d̄ni i euāge.
sc̄dm lucā. Cui uos sp̄uit me sp̄uit. **xxiiii.**

Sermo euistē de v̄bis d̄ni i euāgelio
sc̄dm lucā. De diuite tibus estuante et
lazaro indigente. **xxv.**

140. A.

Sermo euistē de euāgelio scd; lucā
De martha et maria. *xxvi.*
Sermo euistē de eisdem. *xxvii.*
Sermo eisdē de euāgelio scd; lucā.
Vbi dixerūt discipuli dñe doce nos ora
Sermo euistē de v̄bis. *re. xxviii.*
Dñi i euāgelio scd; lucā **C**is v̄m
habet amicum et ibit ad illū media
Sermo eisdē de v̄bis *nocte. xxix.*
Dñi i euāgelio s̄ lucā **H**ic vos pha
risei qd̄ de fois est p̄p̄lis lauat̄is
Conuerſi ad d̄o. *xxx.*
Sermo euistē de euāgelio scd; lucā.
De arbore ficulnea que triennū ha
bebat et fr̄m nō afferebat. *xxxi.*
Sermo eisdē de euāgelio s̄ lucā **D**ñe
si pauci sūt q̄ saluant̄ **C**oncēdite it̄ra
re p̄ angustā portā. *xxxii.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāgelio
s̄ lucā **H**ō q̄cā fecit cenā magnā *xxxiii.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāgelio scd;
lucā **H**ō q̄cā habuit duos filios *xxxiiii.*
Sermo euistē de v̄bis dñi i euāgelio
scd; lucā **F**acite vobis amicos de mā
mona iniquitatis. *xxxv.*
Sermo euistē de v̄bis dñi i euāgelio
scd; lucā **D**e iudice in quo q̄ n̄ d̄m
timebat n̄ hoīez reueābat. *xxxvi.*
Sermo euistē de v̄bis dñi i euāgelio
s̄ lucā **H**ō quidā descēdebat ab iherlm̄
i iherico et incidit i latrones *xxxvii.*
In euāgelio secundū iohānem.
Sermo euistē de v̄bis dñi i euāg.
scd; iohāne **I**n primapio eāt verbū.
et cōtra arriuos *xxxviii.*
Sermo eisdē de euāgelio scd; iohē
In hoc mūdo eāt et m̄dus r̄ *xxxix.*

Sermo euistē de euāgelio scd; iohē
De nathanael. cū eēs sub arbore vi *fi*
Sermo eisdē in euāgelio **D**i te *xl.*
scd; iohē **V**bi in chana galilee a
quā fecit in vinū *xli.*
Sermo euistē in euāgelio scd; iohē.
De ifirmo iacete ad piscinā. *xlii.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāg. s̄ iohē.
Si ego testionū phibeo de me. *xliii.*
Sermo euistē i euāgelio s̄ iohē. **D**e
trib; mortuis q̄s dñs suscitauit *xliiii.*
Sermo eisdē in euāgelio scd; iohē.
Herutannū scripturas. *xlv.*
Sermo eisdē in euāg. s̄ iohē **C**ū man
ducat carnē meā et bibit san. *xlvi.*
Sermo eisdē in euāgelio scd; iohē **D**e
mulie dephensa i adulterio *xlvii.*
Sermo euistē de v̄bis dñi i euāgelio
scd; iohē **S**i m̄sēitis in meo v̄bo. uē
discipuli mei estis. *xlviii.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāg. scd;
iohē **D**e pastore iucē et fure. *xlix.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāgelio
scd; iohē **E**go sū pastor bon. *l.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāgelio
scd; iohē **E**go et p̄ vnū sum. *li.*
Sermo euistē in euāgelio scd; iohē.
De lazaro quatuoriduo. *lii.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāgelio
scd; iohāne **C**ui credit i eū. credit
i illū qui eū misit. *liii.*
Sermo eisdē de v̄bis dñi i euāg. scd;
iohē **E**go sū via veritas et vita *liiii.*
Sermo euistē de eodem. *lv.*
Sermo euistē de v̄bis dñi i euāg.
scd; iohē **V**erba que loquor vob̄ a
me ip̄o non loquor. *liiii.*

Sermo euistē de ūbis dñi i euāge
lio scđ; iohem **P**acē meā do vobis.
pacē relinquo vobis. **.Lviij.**
Sermo euistē de ūbis dñi i euāg. scđ;
ioh. **N**ō turbet cor vñm neq; zc. **.Lviij.**
Sermo euistē de ūbis dñi i euāglio
scđ; ioh. **E**go sū vitis. vos estis sar
mēta pī meus agricola. **.Lix.**
Sermo euistē de ūbis dñi i euāge
scđ; ioh. **E**go veritatē dico vob. expe
dit vob ut ego vadam. **.Lx.**
Sermo euistē de ūbis dñi i euāglio
scđ; ioh. **I**pē arguet mūdū de pctō.
de iusticia et de iudicio. **.Lxi.**
Sermo euistē de ūbis dñi i euāg.
scđ; ioh. **P**etre diligis me. tu scis dō
mine q; amo te. **.Lxij.**
Sermo euistē in euāglio scđ; ioh. **D**e
vna trinitate trinaq; vnitate. **.Lxij.**
Sermo euistē de ūbis dñi i euange
lio scđ; iohānē. **A**mē dico vob q; ve
nit hōa et nūc est qm̄ mortui audi
ent vocē filij dei et qui audierit vi
Sermo euistē de scđ; ioh. **U**et. **.Lxiiij.**
turis veterib; et novis. de trinitate
contra arriānos. **.Lxv.**
Expliciūt capla.

Incipiūt sermoēs bñi augustini
epi de ūbis dñi **S**ermo pñi
de ūbis dñi in euangelio scđ; ma
theū. **A**gite pēitentiā appropin
quant enī regnū celozum.

Euangelū audi
uum. et in eo
dñm eos argu
entē q; faciē celi
uorūt pbāe. et
tēpus fidei reg
ni celozū appin
quantis nesciūt iuenie. **I**udeis autē
hoc dicebat: sed etiā ad nos sermo
pueit **D**ñs at ipē dñs xp̄s. euāgelij
sui p̄dicacionē ita cepit. **A**gite pñias:
appinābit ei regnū celoz. **E**t iohēs
euā^g aplius enī similit. **E**t iohēs bap
tista et p̄aulor ipius. silit cepit. **A**
gite pñiam. appināuit ei regnū ce
lorū. **E**t mō corripit eos dñs. q; nolūt
agē pñias. appināte regno celozū.
Regnū celoz sicut ipē ait nō ueniet
cū obseruacōe. **E**t iterū ipē ait **R**eg
nū celozū intra uos ē. **P**rudēt ergo
accipiat vnusq;sq; monita p̄cepto
ris. nō p̄dat tēpus m̄ie saluatois:
q; mō ipendit qm̄ diu hūano genci
patur. **A**d hoc enī patur hōi ut con
uertat: et nō sit qui dāpnet. **V**ideit
deus qm̄ ueniat finis sc̄li: ē tū mō tēp
fidei **F**inis sc̄li utrū hic aq̄e n̄m i
ueniat nescio: et fortasse nō iueniet.
Tēpus auq; n̄m primū est. q; mor
tales sum; int̄ calus ambulam;
et si vitrei eēim; minus cal; timem;
Quid fragilius vase vitreo? **E**t tū
seruat: et dicit p̄ tpa. **E**t si ei calus
vitro timent; senectus ei et febus
nō timet; **P**ros ergo fragilioēs et if
midoēs sum; q; et calus oēs q; nō cer
sant i rebus hūanis fragilitate utiq;

ura cotidie fornicamur. Et si ipsi calus
non accedat: tempus ambulat. **V**itat
homo utrum: nunquid vitat exitum? **V**itat
quod certus secus eueniunt: nunquid quod in
uolat pellit? **D**enique nunc lubricos
gignunt interiora: nunc moribus quilibet
subito occupat. **P**ostremo quantumvis
homo peccat: non illi senectus cum vene
rit non est quo differat. **P**unde audi
amur dominum: in uobis agamur quod pre
cepit. **V**ideamus quod est ille adulterius de
quo nos terruit dicens. **S**i uadis cum
adulterio tuo ad principem: da operam in
uia liberari ab illo: ne forte tradat
te principi et princeps ministro et mittat
ris in carcerem: unde non exeras dominus sol
uas nouissimum quod dicit. **E**s est iste
adulterius nisi dyabolus? **J**am li
berati sumus ab illo. **Q**uale precium pro no
bis datum est: ut ab illo redimeremur? **D**e
quo dicit apostolus de nostra videlicet redemp
tione nostra: quod eruit nos de potestate tene
brarum: et transfudit in regnum filii clarita
tis sue. **R**edempti sumus: dyabolo renun
tiamus. **Q**uod dabimus operam liberari
ab illo: ne nos itez captiuos faciat
peccatores? **S**ed non est ipse adulterius: de
quo nos dominus commouet. **A**lio est loco a
liquo euam sic illud posuit: ut si utrasque
uerba iungamus: et utrasque uerba sibi euange
liorum duum comparemus: adulterium istum cito
intelligemus. **E**ste enim hic quod dixit: **C**um ua
dis ad principem cum adulterio tuo: da ope
ram in uia liberari ab illo. **A**lius autem euam
hoc apertum sic posuit. **E**sto consensu adul
terio tuo cito: cum es cum illo in uia. **C**etera
silia sunt: ne forte adulterius tradat te in

uia. **U**ideri ministro: minister in carcerem.
Ambos euangeliste sicut hoc explicauit
runt. **D**um dixit da operam in uia liberari
ab illo: aliter dixit consenti illi. **N**on enim
poteris liberari ab illo nisi ei consensu.
Dis liberari ab illo: **C**onsenti illi. **C**um
quod dyabolus est cui debeat consensu christi
anus? **E**uam quod istum adulterium: cui
debeamus consensu: ne tradat nos iudici.
Uideri ministro. **E**uam illud: et consen
su illi. **S**i peccas: adulterius tuus
sermo dei est. **O**bi causa: forsitan delectat
te iehuari: dicit enim noli. **D**electat te sper
tare et iugari: ille dicit enim noli. **D**electat
te adulterari: dicit enim sermo dei: no
li. **I**n quibuslibet peccatis uolueris facere uo
luntate tua: dicit enim noli. **A**dulterius est uo
luntatis tue. **O**mnis bonus adulterius: quod u
tilis adulterius. **N**on querit nostram uolu
tate: sed utilitate. **A**dulterius est nobis:
quod diu sumus et ipsi nobis. **C**um tu tibi in
imicus: inimicum habes sermonem dei.
Esto tibi amicus: et concordas cum ipso.
Non homicidium facies: audi et concor
dasti. **N**on furtum facias: audi et concor
dasti. **N**on falsum testimonium dicas: audi et concor
dasti. **N**on concupiscas uxorem
proximi tui: audi et concordasti. **N**on
concupiscas rem proximi tui: audi et con
cordasti. **I**n his omnibus cum tuo isto ad
ulterio concordasti: et nichil perdidisti.
Non solum nichil perdidisti: sed et tempus
qui perieras inuenisti. **E**t uia uita ista
est. **S**i concordaueris cum illo: si consensu
in illi: finita uia non timebimus iudi
cem ministrum carcerem. **C**um finit uia: non
omnibus una hora finit. **D**um uisusque habet horam:

quā finiat viā. **V**ia uita ista ducta ē.
 Finisti istā vitā: finisti uia. Ambu
 lamus. et ipm uiuē accedē est: n̄ forte
 putatis q̄ tēpus accedit et nos sta
 m̄. **N**ō p̄t fieri. **Q**uō accedit tēpus
 accedim⁹ et nos: et nō nob̄ accedūt
 s̄m̄. sed magis decedūt. **V**alde errāt
 hoīes quī dicūt: puer iste adhuc mi
 n̄ sapit. accedūt illi aui et p̄ntes
 eit. **A**tende qd̄ dicas. **A**ccedūt dixisti
 Ego ostendo q̄ decedūt: cū tu dicas q̄
 accedūt. **E**t audi q̄ facile id p̄bo. **P**
 tem⁹ nos scisse ānos ip̄s ex quo na
 tus ē: ubi gr̄ia. ut bene illi optem⁹.
 octogita ānos victurus ē. p̄ctur⁹
 ē vsq̄ ad senectute. **D**ibe octogita
 ānos. **D**ixit vnū ānū. **Q**uot hēs in
 sūma. **E**t tenebas. **O**ctogita. **D**
 dixit vnū. **D**ixit decē. **H**eptuagita res
 titerūt. **D**ixit viginti: sexagita restite
 rūt. **C**erte accedebat. **E**d ē hoc. **V**eni
 unt aut. **E**t abeat aui n̄r̄i uenit: uo
 uuit inq̄ ut eant. **N**ō em̄ uenit ut
 stet nob̄ sc̄i: sed cū t̄l̄eūt p̄ nos te
 rūt nos: et min⁹ min⁹ q̄ uale nos fa
 uūt. **T**alis ē uia in q̄ uenim⁹. **E**d sc̄i
 lum⁹ cū adūsaio illo: id ē cū sermoē
 dei. **C**ōcorda cū illo: nescis ei quā uia
 finiat. **C**ū uia finita fuerit: iudex i stat.
 et m̄ster et carcer. **A**t si seruauis ad
 uisio tuo bonā uolūtate. et cū eo con
 senseris: p̄ iudice uicies p̄s. p̄ m̄stro
 seuo angelū tollente in sinū abrahe.
 p̄ carce padisū. **C**ū cito i uia cuncta
 mutasti: q̄ tuo adūsaio consensisti.
Explicit sermo p̄m⁹. Incipit sermo 2⁹
h̄i aug⁹ de ub̄ d̄m̄ i euāgelio sc̄d̄

**matth̄i. Luceat lumē v̄r̄m corā hoī
 bz ut videāt opa v̄r̄a bona et glificēt
 prēm v̄r̄m q̄ in celis ē: et econtrio.
 Attēdite ne iusticiā v̄r̄am faciatis
 corā hoībz ut videamini ab eis.**

Solet multos mouē caissim⁹:
 qd̄ d̄s n̄r̄ ih̄s x̄ps i sermoē
 euāgelico cū pius dixisset lu
 ceat lumē v̄r̄m corā hoībz ut videāt
 bona opa v̄r̄a et glificēt prēm v̄r̄ q̄ ē
 i celis. postea dixit. attēdite ne iusti
 ciā v̄r̄am faciatis corā hoībz ut vide
 amini ab eis. **T**urbat̄ ei mens parū i
 telligētis: et p̄cepto utriq̄ obaudie
 cupiētis. aui⁹ p̄ diuisa et adūsa dic
 tendit. **T**ā nemo ei p̄t q̄ms vni d̄no
 obtēpare repugnācia iubenti: q̄ nō
 p̄t etiā duobz d̄nis seruire. **E**d eodē s̄
 moē saluator ip̄e testat̄ ē. **E**d ergo
 faciet aui⁹ mutās: cū se obtēpare nō
 posse existiat. et nō obtēpare somni
 dat. **I**n ei bona opa sua i luce posue
 rit hoībz inuēta. ut sc̄iat qd̄ p̄ceptū ē.
 sic luceat lumē v̄r̄m corā hoībz ut vi
 deant bona opa v̄r̄a et glificēt prēm
 v̄r̄m q̄ in celis ē: reū se tenei arbitra
 bit. q̄ cont̄ p̄ceptū fecit ubi dicit. at
 tēdite ne iusticiā v̄r̄am faciatis corā
 hoībz ut videamini ab eis. **I**uratus q̄ si
 hoc timēs et caues ea q̄ bene sūt ab
 scondeit: nō se putabit seruire ip̄erā
 ti et diceti. luceat lumē v̄r̄m corā hoī
 bz ut videāt bona opa v̄r̄a. **E**t si r̄cē
 itelligit. utriq̄ iplet et seruiet vni
 sillis d̄no: q̄ serui pigri nō d̄p̄naēt.
 si ea q̄ fieri nullomō poterāt ip̄eraret.
Audite ei paulū serui x̄pi ih̄i vocē

catū aplm segregatū ī euāgelū dei
utrūq; et faciētē et docētē. Videte q̄
admodū luceat lumē ei⁹ corā hoīb;
ut videāt bona opa ei⁹. **Cōmētā**
iq̄t uosmetipos ad oēm cōsā; hoī
uū: in cōsp̄tū dei. **Et iterū** **P**uidem⁹
bona nō solū corā deo: sed etiā corā
oīb; hoīb;. **Et iterū** **P**lacete oīb; per
oīa: sicut et ego oīb; p oīa placeo.
Videte rursus q̄ admodū attendat:
ne faciat iusticiā suā corā hoīb; ut
videat ab eis. **Opus** at̄ suū p̄bet iq̄t
vniūq; q̄: et tūc ī semetipō habebit
glām et nō in alio. **Et iterū** **P**ā glā
nrā her ē: testimoniū cōsāe nrē. **Et il**
lud: quo nichil ē maiestus. **Di** ad h̄
iq̄t hoīb; placere: xp̄i seruus nō eēm.
D; ne q̄sq; eoz q̄ de p̄ceptis q̄i repug
nātib; ip̄i dñi mouent: multomag
ap̄lo ei⁹ ingeat q̄stionē et dicat: quō
tu dñs placete oīb; p oīa sicut et ego
oīb; p oīa placeo: et tu idē dñs: si ad
huc oīb; placere xp̄i seruus nō eēm:
ad sit ip̄e dñs q̄ etiā in suo seruo et a
p̄lo loquebat: et ap̄iat nob̄ volūtātē
suā: et tribuat obediēdi facultatē.
Ip̄a q̄ppe ūba euāgelica secū portat
exp̄lōcōes suas: nec itercludūt oīa
elurientū: q̄ pascūt corda pullan
tū. **Intēno** quippe cordis hūmā q̄
dirigat: et q̄d exp̄tat ītūendū est.
Si enī q̄ vlt̄ videi ab hoīb; bona
opa sua: glā; et vtilitatē suā poit
ante hoīes et h̄c in cōsp̄tū hoīnū
queit: nichil eozū que de hac re dñs
p̄cepit īplebit: q̄ et attendit face
iusticiā suā corā hoīb; ut videat ab

eis: et sic nō eluxit lumē ei⁹ corā hoī
b; ut ad hoc uideret bona opa ei⁹: ut
glificet p̄z qui ī celis ē: se q̄ppe vo
luit glificari nō deū: et suā quesiuit
vtilitatē nō dilexit dñi volūtātē. **De**
q̄lib; **D**icit apl̄us **O**ēs ei que sua sūt
querūt: nō que ih̄u xp̄i. **I**taq; nō illic
suā tūmāta est ubi ait: sic luceat lux
vr̄a corā hoīb; ut videat bona opera
vr̄a: sed cōtinuo subiūxit: cur faciēdū
sit: ut glificet iq̄t p̄z: v̄m q̄ in celis
ē: ut hō cū benefaciēs videt ab hoīb;
itentionē boni facti h̄eat ī glā sua:
itentionē vō īnotescēdi nō h̄eat nisi ī
laudib; dei: p̄t̄ eoz q̄b; īnotescit vtili
tatē q̄b; hoc p̄dest ut de⁹ placeat qui
hoc p̄stat hoī: atq; ita nō desperent
etiā sibi si uoluerit hoc posse p̄stari.
Itaq; aliā suā; ubi ait: attendite ne
iusticiā vr̄am faciatis corā hoīb; nō
alibi tūmāuit q̄ ubi dixit: ut videamū
ab eis: nec addidit et glificet p̄z
v̄m q̄ in celis ē: sed potius addidit:
alioq; n̄cedē nō habebitis ap̄ p̄z:
v̄m q̄ in celis ē. **H**ic enī oñdit eos qui
tales sūt q̄les fideles suos eē nō vlt̄:
ī eozpō n̄cedē querē q̄ videt ab hoīb;
ibi constitūe bonū suū: ibi oblectāe
uauitatē cordis sui: ibi exinaniri et
īflāi: ibi tumescē et cōtabelscē. **C**ur ei
nō sufficit ut dicet attendite ne iusticiā
vr̄a; faciatis corā hoīb; sed addidit
ut videamū ab eis: nisi q̄: it̄ q̄dā qui
sic faciūt iusticiā suā corā hoīb; nō
ut videant ab eis: sed ut ip̄a opa vide
ant et glificet p̄z q̄ in celis ē: q̄ ea iusti
ficiatis ip̄is donāe dignat̄ est. **C**ui

tales sunt: nec suam iusticiam deputant. sed
 ex eius fide vivunt. **D**um et ap[osto]lus dicit
 De x[rist]o iusticiam et inveniam in illo non
 h[ab]ere meam iusticiam que ex lege est: sed eam que est
 per fide[m] x[rist]i que est ex deo iusticia ex fide.
 Et in alio loco dicit nos sumus iusticia dei
 in illo. **D**um et iudeos ita reprehendit. **I**gnorantes iusticiam dei et suam volentes
 constituere: iusticie dei non sunt subiecti.
 Et quis ergo ita vult videri ab hominibus opera
 sua ut ille glorificet a quo ea que in illo
 videt accepit. et sic ad imitandum bo
 num idem ip[s]i que videt pietate fidei provocentur:
 ut lumine eius lucet coram hominibus: que
 lux de illo caritatis radiat. non superbie
 sicut enim dicitur et in eod[em] ip[s]o cauet ne iusticiam
 suam faciat coram hominibus ut videant ab
 eis: que nec suam deputat illam iusticiam. non
 ideo facit ut ip[s]e videant. sed ut ille intel
 ligat que laudat in homine iustificato ut
 faciat et in laudate que laudat in alio.
 id est ut laudante faciat esse laudabile.
Attendite et ap[osto]lum. **C**um dixisset placete
 omnibus pro omnia sicut et ego omnibus pro omnia placeo.
 quod non ibi remansit. que ibi constituit
 sue intentionis sicut ut placet hominibus. **A**lio
 qui falli dixisset: si adhuc hominibus pla
 cere x[rist]i servus non e[ss]et. **S**ed statim ob
 iuravit que hominibus placet. **N**on quoniam iusticiam
 quod in vtile est: sed quod multis ut salvi fi
 ant. **I**ta et non placebat hominibus propter suam
 utilitatem ut x[rist]i servus non e[ss]et. et place
 bat hominibus propter ipsorum salutem ut x[rist]i e[ss]et
 dispensato: ydocus: que et illi coram
 deo consciencia sufficiebat. et de illo coram ho
 minibus quod mirarentur lucebat. **Explicit**
Sermo secundus S[er]mo t[er]tius b[eat]i aug[ustini]

*mi de verbis d[omi]ni in eu[an]g[e]lio sc[ri]pt[ur]e ma
 thei. Qui fecerit sic et docuerit maxi*

Qui vobis pro vobis in regno ce
 officio competat dicit. vobis aut
 concueiat per devocione[m] audie: quod
 tam necessarium tamque pertinens potest utrius
 que contingere. que ut quod religiose dicit.
 et devote audit. obsequijs competetibus
 teneat. **N**am si religiose non tace lucrum
 est tace dispediunt. quanto itaque pro noxia
 lucra poterunt puerire. cum operatio[n]is et
 fructu[m] monstrat. quod quod magisteris celestibus
 et dilcat et teneat. **P**ar est causa et
 dicente et audiente restringit: utriusque
 professio factorum testificatio[n]e signet. **E**t
 quoniam dissidi doctoris discipulis que officio.
 tum utriusque debet scilicet legum obsequium.
 ut iungantur factis que separant officijs copu
 lent ope que divisi sunt nomine: et que voca
 bula ab invicem separant. eos observantia
 preceptorum fideliter ac devote coniungat. **Q**ua
 re sic fit ut utriusque divinus sit actus.
 sed observantia par sit necessarius in v
 trisque effectus: ut factus in ambobus conspiciet
 assensus. que divinus est in vocabulis so
 nus. **I**n doctoris est molesta est causa. nec fa
 ce nec pape nec observantia: in discreto non
 audire velle quod nolit imple. aures non au
 ditum actum motum et ab ope voluntate
 aucte. **C**eterum que facit quod docet. et quod quod i
 peat complet: maximus in celestibus suam
 d[omi]ni declarat. **A**t non que quod dilcat negli
 git. et que quod audit contempnit. salutis
 reus existit: que observantia contempnit.
 et pericula non vitavit. **A**mar enim mortem
 qui precepta non servat: et horret vitam
 qui peccata morti debita despiciat morte

freq̄tat. **U**t ei p̄ obseruānā legis vita
acquirat: ita p̄ cōtemptū moris contu-
macib; iuuent. dicēte dño **D**i vis i vi-
tā uēire: serua mādata. **I**ta ei p̄fr̄s
doctor: liberē a disc̄ete quē docuit: ut
discip̄ls contēptor: ierculatus eit q̄
facienda didicit et contēpsit. **N**ā et
doctor: erōtr̄aio ḡm̄is affligit: et ob-
seq̄tis discip̄li exēplo plectit q̄ faci-
enda alijs tradidit q̄ ip̄e nō fecit:
ut nec a discip̄lis quos docuit potu-
isset edisc̄e: ut q̄bz doctrine cōdidit ma-
gist̄erū: nec ab isdē fr̄oz mutuaret
exēplū. **S**eq̄ ei p̄fr̄o in legū est no-
tia constituta: cū sc̄ptū sit: nō cū
audireb; legis iusti sūt apud deū:
sed fr̄ores legis iustificabūt. **S**eq̄
ei inq̄ is religiosus et sc̄s est: q̄ no-
uit legē cessantib; fr̄is: cū expediat
plus facē q̄ docē: q̄ molestū ē docē
et nō facē. **V**os amica mei estis iqt̄:
si feceritis q̄ mando vob̄. **O** magna
boitas dei. **C**ui cū p̄ condicōe reddē
debeam; obseq̄a utpote serui dño:
famuli deo subiecti potēt: mācipia
redēptōi: amicaq̄z nob̄ p̄mia rep-
mittit: ut a nob̄ obseq̄a debite serui-
tutis extorq̄at: ut quos nolle seruire
cōspiciat sponte: suoz b̄nficōz pol-
lit p̄missioib; iuitatē: ut quoz volū-
tates a se cōspiciat alienas eoz mētes
p̄m̄oz lib̄alitātib; cōstituāt suas.
Nā vñ freq̄ter aut iuitat p̄m̄io: aut
terret sup̄plicio: n̄ ut benignitatis
cōsilio a se formato hōi cōsulat: re-
depto p̄uideat: ut q̄ nō terret sup̄pli-
cio iuitet p̄m̄io: et quē metus a fr̄is

reuocāe nō possit: p̄missionū benigni-
tatis p̄lit. **C**upit ei etiā nolentib;
subuenire: desideat miserū peccātū:
si is q̄ peccauit dignos fr̄is exhibe-
at p̄uie. **I**nuert ei in reos viduat: si
rei dei idulgentiā miserātis cōtēpuit.
Amat ei corrigi p̄ccōres: q̄ in vitā nō
i morte a p̄ncipio cōstituūt hōies. **I**pe
ei sibi iert̄ iteritū: q̄ medētis dñi cō-
tēpuit cōsiliū. **R**euitimū iqt̄ ad me:
et reuitat ad uos. **E**t iterū. **S**olo mor-
tē p̄ccōris: tū reuitat et uiuat. **N**ō uult
dñs i queq̄ dñari mortē: nō uult i pe-
nā deduc̄ hōies quē in vitā cōstituūt.
Ceterū hō ip̄e se dignū efficit morte: q̄
nō paruit legi. **O**dit vitā: q̄ dñā con-
tēpsit disciplinā. **N**āq̄ dñs uoluit hōi
demonstrāe: que obseruāti vitā: cōtēp-
nēt̄i afferūt mortē. **I**ta ei de cōtemptu
vita nō potuit p̄uenire: ut de obseruācia
moris euenire nō potuit: ut iā hō qd̄ uo-
lucit mereret et eo qd̄ meruit iudicet.
Et hoc totū in hōis uolūtate cōsistit:
q̄ sibi ex q̄litate uite meritū qd̄ habet
iuenit. **Q**uāe hys sollicitate uentis: id
ē vñ salus vñ piculū enascat: salutis
cōmodū diligenti obseruācia tenea:
et piculorū i cōmoda de legis contēptu
p̄uidi caueam;: ut dū tenētes p̄sp̄a
et repellētes adūsa i cōsp̄cū dñi iue-
niant: ab ip̄o cū oib; sc̄is exaltemur
i etna sc̄la sc̄loz amē. **Expl̄ 6° t̄tus.**

Simo m̄^o b̄ti augustini de uerbis dñi in
euagelio sc̄dm̄ matheū. **E**t dixit fr̄i
suo fatue reus eit geheme ignis.

Sancti euāgelij cap̄lm̄ qd̄ mō
cū legēt̄ audiuiim;: valde nos

fruit si fidē habem⁹. Eos autē nō fruit: q̄
 fidē nō hūit. Et q̄ nō t̄ret eos: uolūt esse
 p̄se securi. nescientes distribue et disti
 gue t̄pa timoris et securitatis. Timeat
 ergo q̄ ducat mō vitā cū fine: quo pos
 sit in illa vita h̄re securitatē sine fine. **D**
 ergo timuum⁹. q̄s ei nō timeat loquē
 tē ueritatē et dicentē. q̄ dixit fr̄i suo fa
 tue reus est gehēne ignis. **I**nguā at
 nullus hō domare p̄t. Et hō domat fera:
 nō domat linguā. Domat leonē: et nō
 refrenat sermonē. Domat ip̄e: et nō
 domat seipm. Domat qd̄ timebat: et
 ut se domet nō timet qd̄ time debebat.
H qd̄: **F**it lūa uca: et ista p̄cessit de
 orado ueritatis. **I**nguā at nullus hōi
 nū domare p̄t. **E**d ergo faciem⁹ fratres
 mei. **V**ideo me quidē ad multitudinē lo
 qui: sed q̄ unū sum⁹ om̄s in x̄po tāq̄
 in secreto cōsiliū capiam⁹. **N**ull⁹ nos
 audit ex̄neus. **U**nū sum⁹: q̄ i unū su
 m⁹. **E**d faciem⁹. **C**ui dixit fr̄i suo fa
 tue: reus est gehēne ignis. **I**nguā at
 nullus hōm̄ domare p̄t. **I**bit ergo o
 nes i gehennā ignis. **A**bit. **D**ne i fu
 gū faus es nob̄ in generatōe. **I**ra tua
 iusta ē: nēme in gehēnā mittis iuste.
Quo ibo a spū tuo: et a te quo fugiā
 n̄ ad te. **E**rgo intelligam⁹ hūm q̄ si li
 guā null⁹ hōm̄ domare p̄t: ad deū cō
 fugiendū est: q̄ domet linguā nr̄am. **D**
 ei tu eā domare uolucis: nō potes. q̄
 hō es. **I**nguā null⁹ hōm̄ domare p̄t.
Attēdite similitudinē ab ip̄is bestijs q̄s
 domam⁹. **E**quis nō se domat. camel⁹
 nō se domat. elephāt⁹ nō se domat. as
 pis nō se domat. leo nō se domat: sic et

hō nō se domat. **H** ut domet equ⁹. bos
 camel⁹. elephāt⁹. leo. aspis. queit hō.
Ergo d̄s querat ut domet hō. **E**rgo do
 mie refugū faus es nob̄. **C**onferam⁹
 uos ad te: et b̄u erit nob̄ de te. **A**yalū est
 ei nob̄ de nob̄is. **E**a dimisi m⁹ te: dimi
 sisti nos nob̄. **I**nuēiam⁹ ergo i te: q̄ pi
 eram⁹ i nob̄is. **D**ne refugū fr̄s es no
 bis. **E**d ergo fr̄s mei. **D**ubitāe debe
 m⁹ q̄ māluetos nos faciet d̄s. **S**i nos
 ei domādos p̄beam⁹. **D**omuiisti leonē
 que nō fecisti. **N**ō domat te q̄ fecit te.
Un̄ em̄ bestias tā imanes domare po
 tuisti. **F**ūq̄ eis eq̄ris uirib⁹ corp̄is.
Cua ergo uirtute igentas bestias doma
 re potuisti. **I**pa iumēta que dicunt⁹
 bestie sūt. **N**on ei iudm̄ta tolerant.
H q̄ nō eas nouit cōsuetudo n̄ i mā
 ly hōm̄ et sub frenis hōm̄ et s̄b p̄tate
 hōm̄. **P**utas eas māluetas nasci po
 tuisse. **C**erte feras imanes attēte. **F**re
 mit leo: q̄s nō timeat. **E**t tū uū te i
 telligis foriore. **F**ō corp̄is uirtute: sed
 mēt̄is raadē iteriore. **F**orior es leone:
 uū faus es ad ymaginē dei. **Y**mago di
 domat fera: et nō domat de ymagi
 nē suā. **I**n illo spes ē. in illo spē nos
 trā ponam⁹: ei nos subdam⁹ et m̄ia:
 p̄cem⁹: et douet domem⁹ et p̄domemur
 id ē p̄ficiam⁹. **D**omitorē feram⁹. **P**lerū
 q̄ em̄ p̄fert domitor: n̄ etiā flagella.
Di ei tu ad domāta iumēta tua p̄fers
 uigā p̄fers flagella: de⁹ nō p̄fert ad
 domāta iumēta sua qd̄ sum⁹ nos. q̄ de
 iumēt̄is suis faciet filios suos. **D**omas
 equū tuū: qd̄ datur⁹ es equo tuo cū te
 replet portare māluetus. ferre discipuli

nā tuā. obediē impio tuo. eē iumentū
hoc ē adiumentū i firmitatis tue: **Q**uod
ei retribues. que nec saltē sepelis cū
mortuū fuit. sed discerpēdū volati-
libz picis: **D**omito tibi deus hēdita-
tē seruat qd est ipē deus. et ad temp⁹
mortuū resuscitat te. carnē tuā usq⁹
ad nūm capilloz reddet tibi: et con-
stituet cū angelis ietnū. ubi iā non
idigeas domai. sed tūmō a pūllio
possidēi. **E**it ei tūc deus oīa in oībz.
nec eit vlla ifelicitas q nos excreat:
sed felicitas sola q pascat. **I**pē autē
pastor nūc. deus nūc est. **I**pē potus nūc. de-
us nūc. **H**onor nūc deus nūc. **D**ivitię nūc. de-
us nūc. **C**uētiq⁹ hic vaia qris: ipē t⁹ vū-
oīa eit. **A**d hāc spem homo domat.
et cont⁹ istū vtilē domitor: ē si forte fla-
gellū pferat murmurat. **A**d hanc
spem hō domat. et domitor: itolea-
bilis habet. **A**udistis exhortantē a
plū. **S**i sepelis uos a disciplina: ergo
nothi et non estis filij. **N**othi sūt ad-
ulteri. **E**s ei filiū ē cui det disciplinā
p⁹ e⁹. **E**t carnis quidē nūc iqt p⁹es
habebam. correptos et reuebam.
nō multo magis subiciem p⁹u spitu-
um et viuem. **Q**uod ei tibi potuit p⁹-
tāe p⁹ tu. q⁹ corripuit te. q⁹ vbeant
te. q⁹ flagellū ptulit et cecidit te. **S**ū-
q⁹ p⁹stae potuit ut vīnēs metū. **Q**uod
nō potuit p⁹stae tibi. qū p⁹stae tibi.
Pet pecuniā suā q⁹ tulātiq⁹ quā de
v⁹suris et labōe collegit erudiebat
te flagellis. ne tibi dimiss⁹ labor e⁹
te male viuēte dispdet. et cecidit fi-
liū tuēs perire labōēs suos: qm

reliq⁹ t⁹ qd nec tenē hic potat nec au-
ferre. **N**on ē aliqd tibi dimisit: qd
ip⁹ eē possit. **C**ellit ut sic accedis. **D**e⁹
aut tu⁹ redēptor tu⁹. domitor tu⁹. cal-
tigator tu⁹. p⁹ tuus erudit te. **C**uo⁹
Ut accipias hēditatē ubi nō effras pa-
trē: sed hēditatē habeas ipm p⁹m. **A**d
hāc spem erudieris et inmuras. et si
qd triste accideit fortasse blasphemias:
Cuo ibis a spū eius. **E**cce dimittit te
et nō flagellat. **D**eseit blasphemātē.
nō senes iudicantē. **N**ōne melius
ē ut flagellet te et recipiat te. q⁹ p⁹at
tibi et deseat te. **D**icam⁹ ergo dūo
deo nūc. **D**ne refugū frs es nob: i ge-
nētiōe et genētiōe. **I**n p⁹ma genē-
tiōe et alia genētiōe. refugū frs
es nob. **T**u refugū. ut nascēm q nō
nō eram. tu refugū ut renascēm.
q mali eram. **T**u refugū ut pascēs
desertoēs tuos: tu refugū ut erigas
et digas filios tuos. **T**u refugū frs
es nob: a te nō recedem. cū libeāue-
ris nos. ab oībz malis nūc. et i ple-
ueis nos bonis tuis. **B**ona das: blā-
diris ne fatigem⁹ i via. **C**orripis ce-
dis p⁹antis: dirigis ne aberrem⁹ i
via. **S**ive ergo blādiris ne fatigem⁹
i via. siue castigas ne aberrem⁹ i
via: **D**ne refugū frs es nobis. **E**x-
pliat. **S**mo q⁹ntus b⁹ aug⁹
de iūbis d⁹ni i euāgelio scdm mathm.
Petite et dabit⁹ uob. **Q**uerite et iue-
In laione s⁹. **M**etis. et cetera.
euāgelij hortatus ē nos d⁹s
ad orandū. **P**etite iquit et dabit⁹ uo-
bis. **Q**uerite et iucietis: pullate et a

piet vobis **O**is enim q̄ petit accipit: et
 querēs inuenit: et pulsanti aperiet. **A**ut
 q̄s ē ex vobis hō a quo petit fili⁹ ei⁹
 panē: nūq̄ lapidē porrigit ei: **A**
 si piscē peccat: nūq̄ serpētē porri
 get illi: **A**ut cū petit ouū: nūq̄ scor
 pionē porrigit ei: **E**rgo uos iq̄
 cū sitis mali uostis bona data dare
 filiis vris: q̄nto magis p̄ v̄ q̄ in
 celis ē dabit bona petētibz se: **C**ū si
 tis inq̄ mali: uostis bona data dare
 filiis vris **Q**uāda res fr̄es: **M**ali su
 m⁹: et bonū p̄m habem⁹ **E**d enim
 datus: **A**udiuim⁹ nomē n̄m **C**ū
 sitis iq̄t mali: bona data uostis da
 re filiis vris **E**t quos dixit malos:
 uidete qualē p̄ez illis oūdit **Q**ūto
 magis p̄ v̄: **Q**uoz p̄: **C**erte malo
 rū **E**t qualis p̄: **N**emo bon⁹: n̄ sol⁹
 deus **E**rgo fr̄es ideo mali bonū p̄ez
 habem⁹: ne semp mali remaneam⁹
Nemo malus se f̄at bonū **S**i nemo
 malus se f̄at bonū: hō malus quō
 se f̄at bonū: **F**acit de malo bonū: q̄
 semp ē bon⁹ **D**ana me iq̄t dñe et sa
 uabor: saluū me fac et saluus ero
Ed m̄ dicit vana uana: tu te saluū
 facis si uolueis: **D**ana me dñe et sa
 uabor: **F**os boni cōditi sum⁹ a bono
 fecit enim de hoiez rectū: arbitrio at
 nō f̄a sum⁹ mali **P**otum⁹ eē ex bo
 nis mali: et poteim⁹ ex malis esse
 boni **S**i q̄ semp ē bonus ip̄e facit ex
 malo bonū: q̄ ip̄e hō uolūtate sua
 se sanāre nō potuit **N**on q̄ris medi
 cū ut uinēs te: sed cū uinēaueis te
 q̄ris q̄ sanet te **B**ona ergo scdm̄ tē

pus bona tyalia corpalia carnalia
 uouim⁹ dare filiis vris: etiā cū sum⁹
 mali **B**ona enim sūt et ista **E**t dubi
 tet: **P**ilas ouū panis pomū frumē
 tū lux ista aer iste quē ducim⁹ bona
 sūt hec: **I**p̄e diuitie in q̄bz hoies ex
 tollūt et paēs suos hoies alios non
 agnoscat: i quibz inq̄ hoies extollū
 tur: magis amātes uestē fulgentē
 q̄ cogitātes cōem cutē: ip̄e ergo diu
 tie bone st **S**i oīa ista bona que cōme
 moram a bonis et a malis haberi
 p̄nt: et cū bona sūt bonos tñ facē
 nō p̄nt **E**t ergo bonū qd̄ f̄iat bonū:
 et ē bonū vñ facias bonū **B**onū qd̄
 facit bonū: deus ē **N**ō enim facit hoies
 bonū: nisi ille q̄ semp ē bonus **E**rgo
 ut sis bon⁹: deū uoca **A**liud at̄ bonū
 ē vñ facias bonū: id ē q̄qd̄ habucis
Aurū ē argentū ē bonū est nō qd̄ te
 f̄iat bonū: sed vñ facias bonū **H**a
 bes aurū habes argentū: et cōcupis
 cas aurū et cōcupiscas argentū **E**t ha
 bes: et cōcupiscas **E**t plenus es: et sitis
Morbus ē et nō opulētia **H**ūt hoies
 i morbo: humore pleni sūt et semp
 sicūt **H**umore pleni sūt: et humore
 sicūt **Q**uō ergo delectas opulētiā:
 q̄ habes ydropē cōcupiscētiā: **H**abes
 ergo aurū bonū est **H**abes nō vñ sis
 bonus: sed vñ facias bonū **E**d bonū
 inq̄s factur⁹ sū de auro: **N**ō audisti
 psalmū: **D**isp̄sit iq̄t dedit paupibz:
 iusticia ei⁹ manet i scdm̄ scdm̄ **H**oc est
 bonū **H**oc ē bonū vñ bon⁹ es: iusti
 cia **S**i habes bonū vñ sis bon⁹: fac
 bonū de bono vñ nō es bon⁹ **H**abes

pecunia: eroga **E**rogando pecuniam au-
ges iusticiam **D**isplicet enim distribuit de-
dit pauperibus: iusticia eius manet in se-
culum **V**ide quod minuat et quod au-
geat **M**inuit pecunia: auget iusticia
Allud minuit quod eas dimittitur: illud
minuit quod eas relictur: illud auge-
tur quod ietnui es possessur: **C**onsilium
de lucrorum: disce mercari **L**audas enim
mercatorum quod vendit plumbum et acqui-
rit aurum: et non laudas mercatorum
quod erogat pecuniam et acquirit iusticiam:
Sed ego inquis non erogo pecuniam: quia
non habeo iusticiam: erogat pecuniam quod
habet iusticiam **E**go iusticiam non habeo:
habeo vel pecuniam **E**rgo quia non habes
iusticiam: ideo non vis erogare pecuniam:
Magis eroga pecuniam: ut habeas iusticiam
A quo enim habebis iusticiam: nisi a
deo fonte iusticie: **E**rgo si vis habere iusticiam:
esto medicus dei: quod te paulo ante
ex euangelio ut petes quod pulla admo-
uebat **M**edicum suum sciebat: et ecce pro
familias et magnus diues: diuitiarum
saluet spiritualium et eternarum hortatur et di-
cit tibi: **P**ete quod pulla: **C**ui petit ac-
cipit: quod quis uenit: pullam accipiet **H**or-
tat ut petas: negabit quod petis: **A**ttende
de a contrario similitudine: ut compassionem: si-
cut de illo diuite in quo hortante nos
ad orationem: quoniam ait dominus: **E**cce quidam iudex
in ciuitate: quod nec deum timebat nec homi-
nem reuebat: **E**cce uero uidua interpellaba-
bat eum cotidie: et dicebat: **V**idua me.
Et uolebat per multum tempus: **N**lla interpel-
lare non desinebat: et fecit tedium quod
uolebat beneficium **S**ic enim a contrario nos

amouunt ut petamus **V**enit inquit ad ami-
cum suum cum hospes ueniret: et cepit pul-
sare et dicit: **H**ospes in uenit: comoda
mihi tres panes **R**espondit ille: iam recesso:
et meum seruum meum requiescit: **N**on
cessat astat istat pullat: et tempus amicum
ab amico medicat **E**t quod ait: **D**ico
uobis: quia surgit et non propter amicitiam eius:
sed propter improbitatem dat illi quod uolue-
rit: **N**on propter amicitiam quod quis amicum sit:
sed propter improbitatem **E**cce enim propter impro-
bitatem: **E**cce pulla non desinit: quia et cum
esset negatum non se auertit: **N**on quod uolebat
dare quod petebat: fecit: quia ille in petendo
non defecit: **C**um magis dabit bonum
quod nos hortatur ut petamus: cum displicet
si non petamus: **S**ed cum aliquando tardius
dat: commendat dona: non negat: **D**um
desiderata dulcius optinet: cito autem
data uilescit **P**ete quod: ista petendo et
querendo: **C**rescis ut capias: seruat tibi
deus quod uult non cito dicit: ut et tu dicas **P**-
magna magne desiderare: **I**deo oportet
semporalium: et non deficere **S**i ergo fratres
mei medicos suos nos fecit dominus: moue-
to nos et hortato et iubendo ut petamus
quod a nobis petit: **P**etimus nos: **A** quo
petimus: **C**ui petimus: **E**cce petimus:
A quo: **U**el qui: **U**el quod petimus: **P**-
tinetur a deo bono: petimus homines mali:
petimus iusticiam uel sumus boni **H**oc er-
go petimus: quod ietnui habeamus: quo
cum saturati fuerimus: ulterius non egeamus:
Sed ut saturemur: esuriamus et siciamus:
Esuriendo et sicendo: petamus: quod
in: pullam **H**ic enim qui esuriunt et

7
sicut iustitiam. Quae bñ: Esurunt et si-
cut iustitiam: et bñ sunt: Aliquē egestas
bñ est: Nō inde bñ sunt q̄ elucuit: et si-
cut: sed q̄ ipi saturabūt. Ibi est bñ
tudo i saturitate nō in fame: sed p̄ce-
dat saturitate famēs: ne fastidiū nō p̄-
ueiat ad panes. Ergo dixim⁹ a quo
petam⁹. q̄ petam⁹. q̄d petam⁹. Sed pe-
tē et a nob. Mendici ei dei sum⁹. Pr ag-
noscat ille medicos suos: agnoscam⁹
et nos nrōs. Et ibi enā cogitemus
quī petūt a nob: q̄ petūt a quib; petūt.
q̄d petūt. Cui petūt: Hoies. A quib;
petūt: Ab hoib; Cui petūt: a morta-
les. A quib; petūt: A mortalib; Cui pe-
tūt: Fragiles. A quib; petūt: A fragi-
lib; Cui petūt: a feri. A quib; petūt:
A miseris. Excepta substantia facultati:
tales sūt q̄ petūt. q̄les sūt a quib;
petūt. Quā frontē habes petēdo ad
dñm deū tuū. q̄ nō agnoscas parē-
tū. Et nō sū inq̄s talis: absit a me
ut talis sūm. Inflatus obsecrat; ista
loquit de p̄ano solo. In ego nudos iro-
go. Nō irogo i uestib; q̄les sitis: s̄
quales nati fueritis. Ambo nudi: am-
bo i firmi. Ambo miserā vitā ichoan-
tes: ideo ambo plorātes. Ecce recole
diues p̄mordia tua: vide utrū huc ali-
q̄d attuleis. Jam uēsti: et tāta i uēsti.
Dic rogo te q̄d attulisti. Dic q̄d attule-
ris. Aut si dice erubescas: aplm audi.
Nihil itulim⁹ in hūc mūdū. Nihil
itulim⁹ i q̄ in hūc mūdū. Sed forte
q̄ nihil attulisti et hic multa i uēsti.
aliquid hūc ablatu: res. Et hoc fortal-
se amore diuiciaz trepidas confiteri.

Audi et hoc. Et hoc aplius dicat: qui te
nō palpat. Nihil itulim⁹ i hūc mūdū.
dū. utiq; quī nati sum⁹: sed nec aufer-
re aliquid possim⁹. utiq; quī de hoc mū-
do exim⁹. Nihil attulisti: nihil hūc
aufēs. Quid te inflas cont̄ pauperē?
Cū uascūt infātes. recedāt de medio
p̄ntes serui clientes. recedāt de medio
turbe obsequētes: et agnoscat̄ p̄ci
diuites flentes. Pariat̄ siml' diues
et paup: pariāt siml' mulier diues
et mulier pauper. Nō attendāt q̄d pa-
riūt. discedāt paululū: redeāt et cog-
noscat̄. Ecce diues nihil attulisti i
hūc mūdū: sed nec auferre hūc aliquid
potes. Quid dixi de natis: hoc dico de
mortuis. Certe quī aliquo calu uete-
ra sepulchra frangūt: ossa diuitis
agnoscat̄. Ergo diues audi aplm.
Nihil itulim⁹ in hūc mūdū. Agnos-
ce: uerū est. Sed nec auferre aliquid poc-
sim⁹. Agnosce: et hoc uim ē. Sed er-
go sequit̄. Victū et tegumētū hūtes:
hūc cōtenti sum⁹. Nā qui uolūt diui-
tes fieri: iadūt i teptacionē et delicia
multa et noxia: q̄ mergūt hoies i ite-
ritū et p̄dacionē. Radix ē enī om̄i ma-
lorū auaricia: quā quidā seq̄tes a fide
perrauerūt. Attēde q̄d dimiserūt. Do-
les q̄ hoc dimiserūt. Vide quo se ile-
ruerūt. Audi. A fide perrauerūt: et i-
seruerūt se doloub; multis. Sed qui-
Cui uolūt diuites fieri. Aliud ē esse
diuitē: aliud uelle fieri diuitē. Diues
ē: q̄ de diuitib; natus ē. Nō q̄ uoluit di-
ues ē: sed q̄ multi hereditates dimi-
serūt. Video facultates: nō irogo

voluntates. **H**ic cupiditas accusat: non
aurum non argentum non diuitias. sed cu-
piditas. **N**am qui nolunt diuites fieri. ut
qui non curant ut non ardeat cupiditatibus
non auaricie facibus accendunt. sed diui-
tes sunt: audiatur apostolus. **H**odie lectum est.
Pape diuitibus huius mundi. **P**ape **Ed**.
Pape ante omnia non superbe sapere. **N**ichil
est quod sic generet diuitias: quod super-
bia. **O**mne pomum omne granum. omne fru-
mentum. omne lignum habet vermem suum. **E**t al-
ius vniuersis mali. alii piri: alii fabe
alii tritici. **V**niuersis diuitiarum superbia.
Ergo pape diuitibus huius mundi non super-
be sapere. **E**xcludit vitium doceat vlti-
mo. **N**on superbe sapere. **V**ni autem superbe sapere:
De eo quod sequitur. **N**eq; sperare in incerto
diuitiarum. **C**ui non sperant in incerto
diuitiarum: non superbe sapiunt. **S**i non al-
tium sapiunt timeant. **S**i timet: non al-
tium sapiunt. **E**t multi huius diuites: ho-
die pauperes. **E**t multi dormiunt di-
uites: et venientibus latronibus: et cunctis
aufertibus euigilat pauperes. **E**rgo non
sperare in incerto diuitiarum: sed in deo
vivo qui prestat nobis omnia habundant ad-
fruentium et temporalia et eterna: sed ma-
gis ad fruentium eterna ad vtendum temporalia.
Temporalia temporibus: eterna temporibus
habitatoribus. **T**emporalia vni bona faciamus:
eterna vni boni efficiamus. **E**rgo hoc faciunt diuites.
Non superbe sa-
piunt. neque speret in incerto diuitiarum:
sed in deo vivo qui prestat nobis omnia habun-
dant ad fruentium. **H**oc faciunt. **E**x eo
autem quod habent quod faciunt. **A**udi quid.
Diuites sunt in opibus bonis: facile tri-

buant. **H**abent enim vnde. **C**uius non faciunt.
Pauertas: **D**ifficultas est. **F**acile tribuant
Habent vni coitent: id est pares suos mo-
les agnoscat. **C**oitent thesaurizent
sibi fundamentum bonum in futurum. **N**on
est quod dico facile tribuant. coitent: expo-
liare illos uolo. nudare illos uolo. in-
anes relinquere uolo. **D**oceo lucrui:
cum ordo quo thesaurizet. **N**on est uo-
lo ut pauperes remaneant: thesauri-
zent sibi. **N**on ut prestant dico: sed quod
migraret ordo. **T**hesaurizet sibi fun-
damentum bonum in futurum: ut apprehen-
dant vitam veram. **H**ec ergo falsa vita
est: apprehendant veram vitam. **V**anitas est
vanitatum: et omnia vanitas. **C**uius habu-
dantia tanta hominis in labore suo. quo ipse
laborat sub sole. **A**pprehendenda est ergo
vera vita: migrare sunt facultates
nostrae ad locum vere vite: ut hoc ibi iucunda
in. quod hic datur. **M**utat illa: qui mu-
tat et nos. **D**ate ergo pauperibus fratres
mei. victum et tegumentum: huius contenti
sumus. **N**ichil diues habet de diuitiis suis:
nisi quod ab illo postulat pauper. victum
et tegumentum. **H**ic tu quod plus habes
ex omnibus que habes. **A**ccipisti victum:
accipisti necessarium tegumentum. **N**ecessarium
dico: non iane non superfluum. **E**t
plus de diuitiis tuis capis. **D**ic mihi.
Certe omnia tua superflua erunt. **C**uius est
tua superflua: sunt pauperibus necessaria.
Sed ego iam paschas epulas accipio:
paschis abis uescor. **P**aup quod. **V**ilibus.
Vilibus abis uescat pauper: ego iam pas-
cus. **I**ntrogo uos: qui fueritis abo sa-
ciati. **P**asculus abis ad te intrat. **E**t d

fit tū itraueit: **N**ōne si speculāia i uē
 tre habem⁹: de oib⁹ p̄ciolis abis eru
 bescem⁹. q̄bz satiat⁹ es? **E**surit pau
 per esurit diues. satuari q̄rit paup
 satuari q̄rit diues. **S**atiat⁹ paup de
 vilib⁹ abis: saturat⁹ diues de p̄ciolis
 abis. **S**atiuitas equalis ē. **P**ossessio
 vna ē: quo ambo uolūt p̄uēire. **S**ed il
 le p̄ cōpendiū: iste arcuit. **S**ed meli⁹
 iquit in sapiūt apparatus p̄ciola. **D**ix
 fastidios⁹ sacra⁹: uelias quō sapit.
Quōd fames accendit. **N**eq̄ hoc ita dixi:
 ut diuites cogā epulis et abis paup
 tū uelā. **D**tant diuites cōsuetudinē in
 firmitatis sue: sed doleāt alit se non
 posse. **M**eli⁹ ei possunt: si alit possit.
Si ergo nō extollit⁹ paup de mediata
 te: tu q̄re extolleis de ifirmitate? **D**te
 abis elcās. p̄ciolis. q̄ sic cōsuesti. q̄ a
 lit nō potes: q̄ si cōsuetudinē mutes.
 egrotas. **C**oncedit tibi **D**te supfluis:
 da paupib⁹ uicā. **D**te p̄ciolis: da pau
 pibus uilia. **E**xpectat a te: expectas
 a deo. **E**xpcat ille manū que facta ē
 secū: expcās tu manū que fecit te. **D**
 nō solū te fecit: sed paupem teū. **D**e
 dit uob⁹ vna uia. istā uitā. **I**nuēistis
 uos comites: vna uia ambulatis. **N**
 le nichil portat: tu nimū onēat⁹ es.
Nle nichil secū portat: tu iterū pl⁹ po
 tas q̄ opus ē. **O**neatus es. **D**a illi de eo
 qd̄ habes: et illū pascas: et pōdus mi
 nus. **D**ate ergo paupib⁹. **R**ogo mo
 ueo p̄cipio iubeo: qd̄qd̄ uultis date
 paupib⁹. **N**on ei occultabo caritati
 v̄re: q̄re hūc sermonē n̄cē habui exp
 me vobis. **E**x quo hic sum⁹. eūtes ad

etiam et redeūtes: paupes itpellant
 uos et dicāt ut dicam⁹ uob⁹. ut a quid
 accipiāt a uob⁹. **N**os mouerēt loqui
 uob⁹: et se vidēt nō accipe a uob⁹. **I**ua
 nit⁹ nos arbitrant⁹ laborāe i uob⁹: ex
 p̄cāt aliqd̄ et a nob⁹. **D**am⁹ q̄ntū ha
 bem⁹: dam⁹ sicut possum⁹. **S**ūq̄ tū
 ad eorū n̄citatē i plenā ydonei nō su
 m⁹. **Q**uia ergo ad eorū n̄citatē iplen
 tā ydonei nō sum⁹: ul' ad uos legati
 iporū sum⁹. **A**udistis laudastis: deo g
 rias. **D**emē accepistis: ūba reddidistis.
Laudes iste v̄re. ḡuant nos poa⁹
 et i piculū mittūt. **T**oleam⁹ illas: et
 tremim⁹ int̄ illas. **T**ū fr̄es mei iste lau
 des v̄re folia s̄ arborū: fr̄cis queit.
Exphat sermo q̄ntus **S**ermo sextus b̄n
 augustini de ūbis d̄ni: de puo cētūdonis.
 et ūbis eius idignū se p̄ncā domini
A **D**uim⁹. iudicantis. **E**t cetera.
 cū euāgelū legēt fidē nr̄am
 i hūilitate laudat. **A**d domū q̄ppe cē
 turiois cū se p̄mittēt d̄us ih̄s iturū
 ut puerū ei⁹ sanaēt: ille r̄ndit. **N**on
 sū dign⁹ ut sub tectū meū intres: sed
 tū dic ūbo et sanabit. **D**icento se i
 dignū p̄stare dignū: nō in ei⁹ pietes
 sed i au⁹ cor⁹ x̄ps itraet. **N**eq̄ ei hoc
 dicēt cū tanta fide et hūilitate: ū illū
 quē timebat itrare domū suā corde
 gestaēt. **N**ā nō eāt magna felicitas
 si d̄us ih̄s itraet i pietes ei⁹: et nō
 eēt in pectore ei⁹. **M**agister q̄ppe hūili
 tatis et ūbo et exemplo. i domo cordā
 pharisei supbi discubuit noie symo
 nis: et cū in domo ei⁹ recūbet. nō eāt
 i corde ei⁹ ubi caput fili⁹ hois recliā

ret. Ita enim quēdā supbū qntū itelligit
ex v̄bis ip̄i dñi vltro secū ire cupien
tē: a suo discipulatu reuocauit. **Deq̄r**
te ait dñe: quocūq; ieris. Et dñs ī e
corde inuisibilia vidēs. v̄l pes iqt fo
ueas h̄nt et uolatilia celi nidōs: fili
aut̄ hoīs nō h̄t vbi caput suū reclu
net. **Hoc ē habitāt in te ī die sicut**
v̄l pes: h̄tat supbia sicut celi volati
lia. Fili aut̄ hoīs simplex cont̄ in
dias. h̄ūlis cont̄ supbiā. nō h̄t vbi ca
put suū reclinet: et ip̄a rediatio ca
pitis nō erectio h̄ūlitas magistra
est. **Reuocat ḡ istū ire cupientē: t̄ht**
aliū reculantē. Eodē q̄ppe loco ait au
tā. Deque me. Et ille. **Deq̄r dñe: sed**
sine me p̄us ire et sepelie p̄c̄m meū.
Pie quidē excusauit: et ideo digno:
aut̄ excusatio īmouēt̄. vocatio fir
maret̄. P̄iū quidē qd̄ uolebat face:
sed docuit magister qd̄ debet̄ p̄pone
uolebat ei eū esse v̄m vbi p̄dicato
rē: ad faciendos victios. Erāt aut̄
ali p̄ quos illa n̄citas īplet̄. Dñe
īquit mortuos sepelie mortuos su
os. Infideles q̄ cadauer sepeliunt.
mortui mortuū sepeliūt: q̄ illi cor
p̄us aīa; p̄didit. illoz aīa deū. Dicit
ei vita corp̄is aīa ē: sic vita aīe de.
Dicit̄ expirat̄ corp̄i aīa; emittit̄:
ita expirat̄ aīa cū deū amittit̄. De
amissā mors aīe: aīa amissa mors
corp̄is. mors corp̄is necessaria: mors
aīe uolūtaria. Discūbebat ḡ dñs ī
domo pharisei supbi auulsa. In domo
ei ēat ut dixi: et ī pectore ei nō ēat
In h̄o centuriois domū nō ītrauit:

et pectus possedit. **Zache** uō dñm et
domo suscepit et aīo: h̄o tū fides in
h̄ūlitate laudat̄. **Dixit ei. Non sū**
dignus ut sub tectū meū ītres. Et dñs
Amē dico uob̄ non īuēi tantā fidē in
isrl̄: sed in carue. Nā et iste iā isrl̄ lites
ēat sc̄d; sp̄m. Veniat dñs ad isrl̄ car
nalē id ē ad iudeos: ibi p̄mū querē o
nes p̄ditas: ī quo p̄plo et de quo p̄plo
eccl̄a corp̄i assūps̄at. Nō ibi īuēi tā
tā fidē. ip̄e dicit. Possū nos meti
ri fidē hoīm sicut hoīs: ille q̄ iteio
ra cernebat ille quē nemo fallebat
phibuit testioniū cordis hoīs. Audi
ens v̄ba h̄ūlitas: p̄nūcians suā:
suā sanitate. Dñi at̄ hoc p̄sūpsit:
Et ego inq̄t h̄o sū sub p̄tate cōstitutus:
h̄is sub me milites. Et dico h̄m uade.
et uadit: et alio v̄i. et uēit: et seruo
meo fac hoc et fuit. Potestas sū qui
busta sub me: positus sub p̄tate q̄cā
sup me. Si ergo ego iqt̄ h̄o sū sub p̄tate
te iubendi h̄o p̄tate: qd̄ tu possis
cui oēs seruiūt p̄tates? Erāt aut̄ iste
de gentib;: ēat quippe cēturio. Nā iuda
gens habebat milite romani imp̄i.
Ibi iste milite agebat: q̄ntū age cēturi
rio poteat: et sub p̄tate. et h̄is p̄tate:
subdit̄ obediēs. subditos īgēs. Dñs
aut̄ qd̄ intēdat p̄cipue necessario cari
tas v̄a. q̄uis ī p̄plo iudaico ēēt. iā p̄
nūciabat eccl̄am toto orbe t̄raz futu
rā: ī quā ēat missur̄ ap̄los ip̄e age
tib; nō uisus et credit̄. a iudeis uis̄
et oculus. Quō em̄ domū h̄o dñs cor
pe nō int̄uit. et eō tū fidē atq; ip̄am do
mū absens corp̄e p̄s maiestate sa

uauit: sic et itē dñs in solo uideo p̄lo
 corpe fuit: apud alias gentes nec de
 igne uatus ē nec passus ē nec pedib;
 ambulauit: nec hūana ptulit: nec di
 uina mirabilia fecit: nichil horū i ceteris
 gentib;: et tū de illo impletū est qd̄ dñm
 eāt: p̄plus quē non cognoui seruauit
 u. **Quō** si nō cognouit: **In** auditu
 auris obediuit u. **Judea** gens cognouit
 et crucifixit: orbis terrarū audiuit
 et credidit: **Hanc** quodāmodo absentia
 corpe sui et p̄nā uirtutis sue i omib;
 gentib; et i illa mulie significauit que
 fimbriā uestimēti e⁹ tēgeat: cū req̄
 rit dicens: **Quis** me tetigit: **Tāq̄** ables
 req̄rit: tāq̄ p̄ns sanat: **Turbe** te iquit
 discipuli cōp̄mūt: et dicit: **quis** me tetigit:
Quasi ei sic ābulat ut a nullo p̄s
 corpe tāget: ita dicit: **quis** me tetigit:
Et illi **Turbe** te cōp̄mūt: **Et** t̄p̄ dicit
 dñs: **Tangentē** queo: nō p̄mentē: **Hic**
 eā nūc ē corpus ei⁹: id ē eā ei⁹: **Teti**
 git eā fides paucorū: p̄mit turba multo
 rū: **Corpus** ei⁹ xpi eē eā: tāq̄ filij ei⁹
 audistis: et si uultis xpi estis: **Ap̄plus** ul
 tis locis hoc dicit: **Pro** corpe iqt̄ qd̄
 ē eā: **Et** iterū: **Pos** at̄ estis corpe xpi
 et mēbra: **Si** g⁹ corpe ei⁹ sum⁹: qd̄ tūc
 corpe i p̄i i turba p̄aebat: hoc patit̄
 eā i p̄i: **A** turbis p̄mūt: a paucis tan
 git: **Cāo** eā p̄mūt: fides tāgit: **Erigite** i
 git̄ oculos obsecro uos: q̄ habetis nū
 uideatis: **Habetis** ei⁹ qd̄ uideatis: **Erigi**
 te oculos fidei: tāgit̄ extrema fimbriā
 uestimēti: suffiaet ad salutē: **Uide**te qd̄
 audistis ex euāgelio: tūc futurū nunc
 p̄ns ē: **Ideo** iquit dicit uob;: **p̄t** laudatā

centuriois fide: t̄p̄ alienigenē cū ue: do
 mestica corde: p̄ptēa iquit multa ab orie
 te et occidēte ueniunt: **Nō** om̄s sed multa:
 tū ipi ab oriente et occidēte: **Istis** duab;
 p̄tib; totus orbis designat: **Multa** ab ori
 ente et occidēte uenēt: et recubent cū a
 brahā et ysaac et iacob i regno celoz:
Filij aut̄ regni: uidei salicet: **Uñ** filij r̄g
 ni: **Quā** legē acceperūt: ad quos p̄phete
 missi sūt: apud quos tēplū et sac̄dōcū
 fuit: q̄ celebrāt figuras oīm futurorū:
Quarū ei rerū figuras celebrauerūt: p̄n
 tā nō agnouerūt: **Filij** g⁹ regni ibūt iqt̄
 i tenebras exteriores: ibi eit ploatus et
 stridor dencū: **Uidem⁹** iudeos rep̄batos:
 uidem⁹ xp̄ianos ab oriente et occidente
 uocatos ad qd̄dā cōmuniū celeste: ut re
 cubant cū abrahā et ysaac et iacob: ubi
 panis iusticie et potus sapie: **Attēdite**
 g⁹ fr̄es: **Hoc** ei estis: **Ex** hoc p̄lo estis: nā
 tūc p̄dicato nūc p̄tato: **De** hys utiq; et
 tis quocati sūt ab oriente et occidēte re
 cubē in regno celoz: nō in tēplis ydoloꝝ:
Estote ergo corpus xpi: nō p̄silia corpe
 xpi: **Habetis** uestimēti fimbriā quā tā
 gatis: ut a p̄fluuo sanguis id ē a carna
 lū uoluptatū fluxu sanemū: **Habetis**
 inq̄ uestimēti fimbriā quā tangatis
Uestē putate ap̄los: sub tertia uita
 tis adhēntes laterib; xpi: **In** hys ap̄lis
 eāt: tāq̄ fimbria mīm⁹ et nouissim⁹
 paulus: ip̄o dicēte: ego sū mīm⁹ ap̄loꝝ:
In ueste nouissimū et mīmū: fimbria
 ē: **Fimbria** cū contēptu aspiciat: sed cū
 salute tangit: **Usq;** ad hāc horā et elu
 rim⁹ et sitim⁹ et nudi sum⁹: et colaphi
 zant: **Quō** tā extremū: **Quō** tā cōtēptib;

Tange si fluxū sanguīs patris. **E**xiet
vitus de illo cui uestis ē: et sanabit te
Fimbria tāgendo mō pponēbat: quā
ex eodē aplo legebat. **S**i ei q̄s videt
eū qui h̄t sc̄iam ī ydolo recubentē: n̄
nōne cōsc̄ia ei? cū sit īfirma edificabit
ad māducandū ydolitā. et p̄ibit īfir
m̄ fr̄ in tua sc̄ia p̄t̄ quē xp̄us mortuū
est. **Q**uō putatis decipi posse simula
chris hoies: que a xp̄ianis honōari pu
tant. **N**onit m̄q̄t de cor meū. **H**ed fr̄
tuus nō nouit cor tuū. **S**i ei infirm̄ es:
caue maiorē egitudinē. **S**i firm̄ es: cu
ra fr̄is infirmitatē. **S**i videt ista edi
ficant ad alia: ut nō tū ibi māducāe.
sed et sacrificāe desiderēt. **E**cce perit in
firm̄ ī tua sc̄ia fr̄. **A**udi fr̄. **S**i contēpne
bas īfirmū: etiā fr̄em ḡtēpnis. **E**xp
giscē. **E**d si in ip̄m xp̄m peccas. **A**ttē
de eū qd̄ nullo pacto possis contēpne.
Si aut̄ iqt̄ peccātes ī fr̄es et p̄uacētes
cōsc̄iam eoz īfirmā: ī xp̄m peccatis.
Sant̄ ut̄ q̄ ista ḡtēpnit: et recubant ī
ydolo. **N**one erūt p̄mētos. nō tangētēs.
Et cū recubuerit ī ydolo veniat et im
pleat etiā: nō salutē accepturi sed
p̄llurā facturi. **H**ed timeo īquies ne of
fendā maiorē. **T**imes p̄: sus ne offēdas
maiorē: et nō times ne offēdas deū.
Ed ei times ne offēdas maiorē. **V**ide
ne forte sit maior isto. quē nō times of
fendē. **M**aiorē certe noli offēdē. **H**ec t̄
regula pponit. **N**one manifestū est eū
nūme offēdendū. q̄ maior est ceteris.
Discute nūc maiores tuos. **P**rim̄ t̄ sūt
m̄r et p̄r. **S**i rē educātes. si in xp̄m nu
tricātes. audiēdi ī om̄ibz: ī obtēpandū

eis in oī uisione n̄ cont̄ maiorē iubeat:
et seruat̄ illis. **E**s ē m̄q̄s maior eo q̄
me genēauit. **M**le q̄ temp̄m creauit.
Generat̄ ei hō: creat deus. **E**t vū ge
neat hō nescit: qd̄ ḡnatur. **S**i nescit
Mle q̄ te vidit ut facēt aūq̄ eēs quē fe
cit: arte maior ē p̄r tuo. **M**aior sit p̄a
ta et ip̄is p̄ntibz tuis: ut quidq̄ uul
serit p̄ntes cont̄ p̄rā: nō audiant: et
qd̄q̄ uulserit p̄rā cont̄ deū. nō audiat.
Si eū sanai vis. si p̄ fluxū sanguīs.
si p̄ duodecā ānos ī illo morbo. si p̄
āsumata oīa ī medicis et nō recepta
sanitate. aq̄ vis sana fieri o mulier
quā alloquor ī typo eccl̄ie: iube illud
p̄r tuus et illud iube p̄r tuus. sed di
cit t̄ d̄s de tuus. **O**bluiscē p̄r tu
um. et domū p̄r tu. **Q**uo bono. **E**
fr̄i. **Q**ua uicē. **E**m̄ ḡcupiuit iqt̄
rex decore tuū. **C**oncupiuit qd̄ fecit:
quā ut pulchrā facēt. feda amauit. p̄
ifideli et feda sanguis: fudit. fidele ac
pulchrā reddidit: dona sua ī te ama
uit. **E**d ei sponso tuo cōtulisti. **E**d
ī totē a p̄re p̄r et p̄re p̄lo accepit.
None luxurias et p̄anos p̄r.
Abieat p̄anos tuos: disadit aliaū
tuū. **M**iser t̄ ē ut ornat̄: ornat̄ ut
amat̄. **E**d plura fr̄es xp̄iani. **A**udi
tis q̄ peccātes ī fr̄es et p̄uacētes cō
sc̄iam eoz īfirmā. ī xp̄m peccatis.
Solute ḡtēpnē: si nō uultis de lei de li
bro uite. **S**i diu conam̄ luculente
et delectabilē uob̄ dice: qd̄ color n̄
cogit quocūq̄ dice et tacē non p̄mit
tat. **Q**uicūq̄ uoluerit ista ḡtēpnē:
ī xp̄m peccat. **V**ideāt q̄ agant. **P**aga

nos reliquos colligi volumus. **L**apides
 estis in via: venire uolentes offendunt
 et redeunt. **D**icit enim in cordibus suis. **E**
 re nos relinquit deos: quos christiani ipsi
 uobiscum colunt. **A**bsit a me inquit: ut e
 go deos gentium colam. **N**on intelligo
 credo. **E**t facis de conscientia infirmi qui
 putatis. **E**t facis de peccato: si contempnis
 quod emptum est. **V**ide quanta emptum est. **P**e
 rit inquit infirmus in tua conscientia: quam te dicas
 habere: ut scias quod nihil est ydolum: et ad
 cogites deum: et sic recubas in ydolo.
In hac conscientia perit infirmus. **E**t ne contempnas
 infirmum: addidit. **P**ropter quem christus mor
 tuus est. **Q**uem uis contempnere. **P**rocius ipsi
 attende: et cum morte christi totum mundum
 appende. **E**t ne adhuc te putares infir
 mum peccare: et leue duceres peccatum ac pu
 pendes: in christum inquit peccatis. **V**olent
 ei homines dicere. **I**n hominibus peccato: nunquam in
 deum. **N**egat christum deum. **A**udes negare
 christum deum. **I**n aliud in ydolo cum recube
 res didicisti. **N**on admittit istam doctri
 nam christi doctrina. **Q**uod ubi didicis non
 esse christum deum. **P**aganum hoc soleant dicere.
Vides quod faciunt melle male. **V**ides quomodo
 corrumpunt mores bonos colloquia mala.
Tu ubi de euangelio loqui non potes: et de
 ydolis loquentes audis. **H**ic amittis in
 bi quod christus deus est: et quod ibi bibis in eterna
 uomes. **F**orte hic audes loqui: forte in
 turbas audes murmurare. **N**unquam christus
 non homo fuit. **N**one crucifixus est. **P**aganus
 hoc didicisti: salutem perdidisti: **f**imbria non tetigisti. **T**ange et in hoc
 fimbria: recipe salutem: sicut eam te tan
 ge docuimus in eo quod scriptum est: quod uideit

frem in ydolo recubente: tange illam. **E**t de
 diuinitate christi et de iudeis dicebat eadem
 fimbria. **Q**uorum preses et ex quibus christus sedis
 carne: quod est super omnia deus benedictus in secula.
Ecce in quem uis deum peccas: dum discubis
 apud deos falsos. **N**on est inquam deus quod ge
 nium est karthaginis: quasi si mars a mercurio
 esset deus. **N**umquam ab ipsis habeat attente
 de: non quod sit. **N**am et ego tecum scio quod lapis
 est. **S**i genium ornamentum aliquid est: aues
 karthaginis bene uiuat: et ipsi erunt genium
 karthaginis. **S**i autem genium demonium est:
 audisti et ibi: quod immolat gentes: demonibus
 immolat et non deo: nolo uos fieri socios
 demoniorum. **N**on inquam quod non est deus: utinam
 et ipsi sic uorunt. **N**umquam propter eos quod hoc non no
 rit infirmos: non debet peccati conscientia ip
 sorum. **H**oc monet apostolus. **N**am et illi quod num
 me habeat et per numme accipiant illam
 statuam: ara testat. **E**t dicitur fruat ara:
 si illud non habet per numme: **N**emo in
 dicat: non est numme: non est deus. **N**am dixi
 utinam sic ipsi uorunt hoc quod non uorunt
 nos. **S**ed quod habeant per quod re habeant: quod ibi
 faciunt: ara illa testat. **C**onueniat omnino
 leniam metes: non conueniat recubentes.
Sed non peccant christiani: si non peccant pa
 gani. **C**orpus christi est. **N**one hoc dice
 bant: quod corpus christi peccabat et non
 tangebatur. **T**olerabat ille peccantes:
 querebat tangentes. **A**tque utinam freres a pa
 ganis peccant corpus christi a quibus peccant solet:
 christiani non peccant corpus christi. **F**reres ad
 nos pertineat uerbum dicere: ad nos pertineat
 christiani loqui. **E**t dicitur in eis de hiis quod fois sit
 iudicatis: **I**pe apostolus ait: illos aliter allo
 quimur: tamen infirmos. **B**landiendum est illis

ut audiāt ueritatē. In uobis putredo se-
cunda ē. Si queitis uā uincāt pagani
uā illūent. uā ad salutē uocent. desei-
te solepmitates eorū. deserte uigas ipōz.
Et si nō cōsentiat ueritati uerē: erubel-
cant pauertati sue. **N**on si fuit q̄t̄ pest-
nutritio: tu q̄t̄: malū si fuit tēptatio: tu q̄t̄
ē. **E**t nutrimenta libent̄ accipe: et i tēp-
tationē approbāc. **E**sto aurū: attēde mū-
dū istū tāq̄ fornacē aurificas. **I**n uno lo-
co angusto tria sūt: aurū palea ignis.
Ad illa duo ignis apponit̄: palea uat̄:
aurū purgat̄. **C**ellit uelcio q̄s minus:
et adduct̄ ē ad ydoliū. **D**e m̄ q̄ paleā
plango. anere uideo. **N**ō cellit minus.
nō cellit fr̄oribz: adduct̄ ad iudicē ste-
tit in cōfessione sua: non ē flexus ad ydo-
lū. **Q**uid facit flāma. **N**ōne aurū purḡt̄.
State i dno fr̄es. **P**otentior ē eū qui uoca-
uit uos. **M**inas ipōz ne timueitis: i-
micos patimini. **H**abetis p̄ q̄b: oretis.
Prius nō uos treant. **H**ec ē sanitas.
Haurite hīc i isto cōuiuio: hīc bibite
uā laciemū: nō illic uā uisaniatis. **S**tate
i dno. **A**rgentei estis: aurū eit̄is. **I**sta
similitudo nō a nob̄ est: de dīna sc̄ptura ē
Regūlis audistis. **D**icit aurū i fornace
p̄bauit illos: et sicut holocaustū hostie
accepit illos. **E**cce q̄d eritis ad thesauros
dei. **E**stote diuites i deo: nō eū facturi
diuitē: sed de illo futuri diuites. **I**mple-
at uos: aliud nō admittatis ad cor: uā
Nūq̄ i supbia uos erigim̄. **N**ūc dicim̄
uob̄ ut adūsus pt̄ates ordinatas q̄tēp-
tores sitis. **N**ō hoc dicim̄. **E**ui et hīc e-
grotatis: tangite et hīc illā fimbriam
uestimēt̄. **I**p̄e dicit ap̄lus. **O**is aīa pt̄a

tibz sublimioibz subdita sit. **N**on ē em̄
pt̄as nisi a deo. **Q**ue aut̄ a deo ordiā-
ta sūt. **Q**ui em̄ resistit pt̄ati: dei ordiā-
tioni resistit. **P**ed q̄d si illud iubeat
q̄d nō debes face. **H**ic sane q̄tēpne po-
testate: timēdo pt̄atē. **I**p̄os hūana z-
rerū gradus adūte. **S**i aliq̄d uisse-
rit p̄ciator: nōne facendū est. **T**ū si
cont̄ p̄cōsulē iubeat: nō utiq̄ cōtēp-
nis pt̄atē: sed eligis seruire maior̄. **S**ed
hīc debet minor̄ ualē: si maior̄ p̄lata
ē. **S**urcū si aliq̄d ip̄e p̄cōsul iubeat et
aliud ip̄ator: nūq̄ dubitat̄ illo q̄tēp-
to illi eē seruendū. **E**rgo si aliud ip̄a-
tor et aliud de: q̄d iudicatis. **D**olue-
tributū: esto m̄ in obsequiū. **R**ecte. **S**ed
nō in ydolio. **I**n ydolio p̄hibet. **S**is p̄-
hibet. **M**aior̄ pt̄as. **D**a ueniā. **T**u car-
cerē: ille gehēnā minat̄. **H**ic iā t̄ allu-
mēda ē fides tua t̄p̄ sc̄ptū: i quo possis
oīa ignita iacula iūnia extigūe. **S**ed i
sidiat̄ cont̄ te potēs: et molit̄ cont̄ te
potēs: acuit nouacula uā capillos
radat: nō uā caput icidat. **E**id̄ dicit̄:
Modo audisti i psalmo. **D**icit nouacu-
la acuta fecisti doliū. **Q**uāe doliū poten-
tis male nouacule cōpauit. **E**ia non
admittit̄: n̄ ad supflua uā. **D**icit ca-
pilli i corpe uō tamq̄ supflui uident̄:
et sine detrimento carnis radūt: sic q̄d
q̄d tibi p̄t̄ face uat̄ potēs: iter supflua
tua nūa. **T**ollit paupertatē tuā: nūq̄d
tollit diuitias tuas. **P**auptas tua di-
uitie tue i corde tuo. **S**upflua tua potuit
collē: dāpno potuit afficē puillus et
usq̄ ad ledendū corpus. **E**ia ista uita
cogitātibz aliā uitā: ista inq̄ uita inter

Supflua deputanda e. **N**ā et mēs q̄tēp
serūt illā: nō vitā pdiderūt: sed vitā ac
quieserūt. **C**erti estote frēs iūmicos nō
admitti adūsus fideles: nī q̄ntū p̄dest
tēptandis et pbandis fidelibz. **C**erti es
tote frēs: nemo aliud dicat. **O**ēm curā
vrām sup deū **m**ittite: p̄suis volip
sos totos p̄cite i illū. **N**ō se subduat
ut cadatis ille q̄ nos creauit: et de ipis
capillis nr̄is seruitatē nob̄ dedit. **A**me
dico vob̄ inq̄t: et capilli capitis vr̄i o
nes nūati sūt. **C**apilli nr̄i nūati sūt deo:
q̄to magis moēs nr̄i: au sic noti sūt ca
pilli nr̄i. **V**idete q̄ nūma vr̄a nō q̄tēp
nit deus. **N**ā si q̄tēpnet: nec crearet
Nā et capillos nr̄os ip̄e utiqz creauit:
et nūatos h̄t. **D**icō cū sūt iquis: for
te p̄bit. **E**t h̄c audi uocē ei. **A**men
dico vob̄: capilli capitis vr̄i nō p̄bit.
Ed times hoies: hō in sinu dei positus.
Tu de illi sinu noli cadē. **E**t q̄d t̄ pal
sus fueis: ad salutē valebit nō ad p̄
maē. **I**amiatz mēbroz nr̄es ptulerit:
et timēt xp̄iam iūrias t̄pm xp̄iano
rū. **C**ui t̄ f̄t iūriā nō timens f̄t:
nō dicit apte uēi ad ydoliū: nō dicit a
pte uēi ad aras meas: ibi cōmūac. **E**t
si dixit: et nolueis: hoc cōgrat: hoc in
postulacionē: hoc in q̄rmonā depo
nat: noluit uēire ad aras meas: no
luit uēire ad tēplū qd̄ venero. **H**oc di
cat. **N**ō audet dicē: sed alia machinat
colose. **P**ara capillos: nouaculā acut:
ablatur q̄ supflua tua: ralur q̄ q̄re
latur q̄es. **T**ollat qd̄q̄ remanebit si p̄t
tulit potēs uolens. **E**d magnū
tulit: **E**d fur qd̄ et fractor: ut multū se

11
uat qd̄ latro. **D**i et ad ip̄m corpus occide
dū p̄missi fueit: qd̄ tollit ulq̄d latro.
Honoraui tū dixi latro: nā q̄liscūqz lat̄
homo ē: qd̄ febus qd̄ scorpi⁹ qd̄ fūgus
mal⁹. **I**ta tota potēcia se uenaciū ē: face
qd̄ fūgus. **M**aducat hoies fūgū malū:
et moriūt. **E**te in q̄ fragilitate ē vita hu
mana. **C**uā quqz relictur q̄es: noli p̄ illa
sic pugnaē ut tu reliquais. **D**ia vr̄a xp̄s
ē: xp̄m attende. **P**ati ueit: sed et glificai.
Contempni: sed etiā exaltai. **M**ori: sed etiā
resurge. **O**pus te terret: micedē uide. **E**re
vis p̄uēire delicat⁹ ad eā rē: ad quā nō p̄
duat nī labor. **H**ed times ne p̄das argen
tū tuū: q̄ ad argentū cū magno laboē
p̄uēisti. **D**i argentū tuū qd̄ quqz ul̄ moi
ens amittur q̄es: nō p̄uēisti sine labore:
ad vitā etnā sine laboē vis p̄uēire. **C**ari
o: t̄ sic illa: ad quā p̄ om̄is laboēs sic p̄
uēies ut nūq̄ amittas. **S**i hoc t̄ carū est
ad qd̄ p̄ om̄es labores sic p̄uēisti ut aliquā
amittur q̄es: q̄to magis illa p̄etua
desidare debem⁹. **V**ob̄ eoz ne credatis:
nec timeatis. **H**ostes nos dicūt ydolorū
suozū. **D**ic p̄stet de⁹ et det oīa in pt̄ate: quō
dedit qd̄ fractū est. **H**oc ē dicam⁹ caritati
vr̄e ne fr̄atis ista: qm̄ in pt̄ate vr̄a nō ē
ut fr̄atis illud. **P**rauoꝝ hoīm ē furio
soꝝ: ar̄ cūcellionū: et ubi pt̄atē nō h̄nt
seuire: et uelle mori p̄perāt sine causa.
Audistis que uob̄ legim⁹ om̄is q̄ nup̄ in
mappalibz affuistis: cū uob̄ data fuit
ira in pt̄atē. **P**ri⁹ aut in pt̄atē: et sic dix
it que faciēda sūt. **A**ras eozū inq̄t destru
etis: lucos eozū cōminuetis: et om̄is vi
tilos eozū confringetis. **C**ū accepitis pt̄a
tē hoc faciēte. **V**bi nob̄ nō est data pt̄as

nō facim⁹: ubi data ē nō p̄mittim⁹.
Multi pagani h̄nt illas abhominatiōes
ī fundis suis. Sūq̄d accedim⁹ et con-
fringim⁹: p̄: em̄ agim⁹ ut ydola ī
eorū cordib⁹ frangam⁹. Cū xp̄iani
et ip̄i facti fuerit: aut iuitāt nos ad
tā bonū opus. aut p̄cient nos. Mo-
do randū est p̄ illis: nō ualendū est
illis. Si mouet dolo: magis aduersū
xp̄ianos mouet. aduēlū fr̄es nr̄os mo-
uet: q̄ sic uolūt intrare ī eccliam. ut hic
corpus habeāt alibi cor. Totū int⁹ eē
debet. Si int⁹ qd̄ uidet hō: q̄re fois
ē qd̄ uidet de⁹. Sciat̄ aut̄ knū. mur-
mura illoz cōiūgē se cū hētias. cū in-
deis. Hētia uidei. et pagani. uuitatē
fecerūt cōt̄ uuitatē. Ea cōtingit ut
in aliq̄bz locis disciplinā accipent in-
dei p̄ n̄p̄bitates suas: arimant̄
et suspicant̄ aut fringūt: q̄ talia sp̄
de illis q̄raim⁹. Ea cōtingit ut alicui
bi hētia penas daret legib⁹ p̄ ip̄ieta-
te et furore uolenciā suā: iā dicit
nos p̄ oīa q̄rere aliquā incōmoditatē
ip̄oz ad p̄uicā. Rursus q̄ cōt̄ paga-
nos placuit ut leges ferrent: ymo p̄
pagani si sapiāt: sicut eī p̄uicis in-
sensatis ad lutū ludētib⁹ et man⁹ iq̄
nātib⁹ pedagogus seuer⁹ dū uēit lutū
de manu excutit. codicē porrigit: ita
uoluit de⁹ p̄ p̄ncipes subditos sibi ter-
rē corda īsculata p̄uicilia. ut abiciāt
lutū de manib⁹ et aliq̄d uile faciant.
Eō ē uile de manib⁹. Frāge esuriēt
panē tuū: et egenū sine tecto iduc in
domū tuā. Et tū p̄uicē euadūt ab oculis
pedagogi. et redeūt ad lutū factū: et

q̄a iueniūt abscondit̄ man⁹ ue uideāt.
Ea ergo terrē eos uoluit de⁹: putant
nos ubiq̄z quere ydola. q̄ cū iueni-
m⁹. ī om̄ib⁹ locis frange. Quācūq̄ p̄o-
aū nos sūt loca in q̄bz sūt. aut uē igno-
ram⁹ ubi sūt ista. Et tū nō facim⁹: q̄
nō dedit ī p̄tate deus. Cū dat de⁹ ī p̄tā-
te. Cū xp̄ian⁹ eit cor res ē mō. Factū
uoluit cor res ē. Si nollit ip̄m locū t̄cē
ecclie. et tū iubet ī re sua non eē ydola:
puto q̄ debuit cūma deuotiōe fieri. ut
xp̄ianis adiuuaret. absens xp̄ia-
na aiā. que ī tra uū uult deo gr̄as agē
nō uult aliq̄d eē in cōtumeliā dei. Huc
accedit. q̄ ecclie dedit ip̄a loca. Et ī re
ecclie ydola futia erant. Fr̄es ecce qd̄
displicet pagani. Parū est illis q̄
de uillis ip̄oz nō illa tollim⁹ nō illa
frangim⁹: et in uicis ea uolūt seruari.
Cōt̄ ydola p̄dicam⁹: de cordib⁹ illa
tollim⁹: sūm⁹ p̄secutoēs ydoloz. p̄fi-
tem⁹. Sūq̄d seruatoēs. P̄o facio ubi
nō possū: nō scio ubi cōqueit̄ dñs
rei. Ubi aut̄ uult fieri et gr̄as agit: re-
us ero si nō fecerō. *Expl. f. vi. S. mo-
u. b. augustinus de uerbis dñi ī euā-
gelio scdm̄ math̄m. Dñe seq̄r te. et re-
p̄batus ē. ali⁹ nō audebat exatatus ē.
tertius differbat. culpatus est. etc.*

De caplo euāgelij qd̄ dñs
donauit audite. Certū est
eī dñm̄ ih̄m̄ differēt egisse:
cū obtulit se uir⁹ ut eū sequēt̄ et rep̄-
batus ē. ali⁹ nō audebat suscitatus est.
tertius differbat culpatus ē. Eō eī dix-
it. dñe sequar te quocūq̄ ieris: quid
tā p̄mptū qd̄ tā impigri. qd̄ tā patū.

et qd ad tantu bonu aptissimu. sequi
 dum quocunq; ierit. **Miraris hodie.**
Ed e hoc qd mgro bono dno ihu xpo
 iuitanti discipulos quib; daet ignu
 celoz. displicuit ta patu. **Ed** q ta
 lis mgr erat q futura puidet: itelli
 gunt frs istu hoiem si sequet xpm
 sua qlituru fuisse no que ihu xpi. **Ip**
 se em dixit. **Non** ois qui dicit michi
 dne dne: intrabit i regnu celoz. **Et** il
 te de ipis fuit: nec sic se ipe uoueat
 quo medicus inspicebat. **Na** si ia fic
 tu se ee spectabat. si ia dolosu et isi
 diosu se ee noueat: au loquet non
 noueat. **Ip** est ei de quo ait euangelu
 ta. **no** opus hebat: ut qsq; ei testio
 nu phibet de hoie. **Ip** ei saebat qd
 eet in hoie. **Ed** ergo rudit. **Volpes**
 foueas hnt et uolatilia celi nidos:
 filij aut hois no ht ubi caput suu e
 dmet. **Subi** no ht. **In** fide tua. **Vol**
 pes ei hnt foueas i corde tuo: qd dolo
 sus es. **Volatilia** celi hnt nidos i cor
 de tuo: qm elatus es. **Dolosus** et elat
 us no me seqris. **Quo** dolosu sequet
 simplicitate. **Et** ad alteru cotinuo
 tacente et nichil dicente. nichil pmit
 tente. dixit: sequere me. **Quo** mali in
 illo: tm boni uidebat i isto. **De** que me
 dnas nolenti. **Ece** habes hoiez patu
 sequor te quocunq; ieris: et tu dnas no
 lenti sequere me. **Ist**u iquit declino: qd
 uideo ibi foueas. uideo ibi nidos. **Ed**
 ergo: **no**lestus es huic que puocas
 et excusat. **Ece** etia copellis et non
 ueit: hortais et no sequit. **Ed** ei dicit:
no pri sepelie preim meum. **Fides** cor

dis ei dno se ondebat: sed pietas dif
 ferebat. **Dns** aut xpus qm parat ho
 nes euangelio: nullam excusatione uol
 utponi carnalis huus tyalis qd pie
 tatis. **Hec** quide et lex ht dei: et dnis
 arguit iudeos qd destruebant ipm ma
 datu dei: et paulus aplus i epla sua po
 suit et dixit. **Hoc** e mandatu pmi i
 repmissioe. **Quid**: **Honora** preim
 tuu et matrem tua. **De** utiq; dixit.
Dolebat ergo iste iuuenis obtepare
 deo: qd sepelie preim suu. **Ed** e locus
 et e tempus et e res: q huic loco huic te
 pori huic rei seruat. **Honora** d est
 pi: sed obediendu est deo. **Amad** est
 genitor: sed iponendus e creator. **Ego**
 inqt ad euangelu te uoco: ad aliud o
 pus in necessitate. **Ma**ius e hoc qm
 qd vis face. **Dne** mortuos sepelire
 mortuos suos. **Pi** mortu e: snt alij
 mortui q sepeliat mortuos. **Mortui**
 sepelietes mortuos q snt. **Pt** ne mor
 tuus a mortuo sepeliri. **Quo** i uol
 uuit si mortui st. **Quo** portat si mor
 tuu snt. **Quo** plangit si mortui st.
Et i uoluit et plangit et mortui snt:
 q infideles snt. **Docuit** nos qd scriptu
 est i cantico canticoz. **Dicite** omnia. **Di**
 dinate i me caritate. **Ed** e ordiate i me
 caritate. **Facite** gradus: et qd cuiq;
 debet restituite. **Solite** auteiora pol
 teiorib; subde. **Amate** pures: sed ipo
 nite deu putib; **Attedite** matrem ma
 thabeoz. **Filij** iquit: nescio quo appa
 ruitis i uentre. **Concipe** uos potiu pa
 re uos potiu: formare no potiu. **Illu**
 ergo audite: illu ni iponite. **Solite**

attendē me: ne sine uobis remaneā. **P**
cepit. et secuti sūt. **Q**uod docuit mī fi
lios: hoc docebat dñs ihūs xps istū
cui dicebat. sequē me. **Q**uia nūc alius
discipulus misit se ī medio cui nemo
aliqd dixit: psequar te dñe ait. **S**
vado p mū renūciare hīs q̄ ī domo
sūt: credo hic sensus ē. **F**ūcāe meis:
ne forte quō fieri solet q̄rat me. **E**t
dñs. **N**emo ponēs manū sup aratz
et respiciēs retro: aptus ē regno ce
lorū. **V**ocat te dñs: et tu attendis
occidentē. **I**n hoc caplo hoc discim⁹:
qm̄ quos uoluit dñs hos elegit. **E**le
git aut̄ sicut dicit aplūs et scdm suā
grām: et scdm illoz iusticiā. **T**alia ei
sūt ūba apli. **A**tendite iqt̄ qd̄ dicit he
lyas. **D**ñe pphas tuos occiderūt. alta
ria tua euerterūt: et ego relict⁹ sū
solus: et q̄rūt aiām meā. **S**ed qd̄ di
cit illi rūsū dñi. **R**eliqui in septē
milia uiroz: q̄ nō curuauerūt ge
nua sua ante baal. **S**olū putas te eē
virū bñ laborantē. **S**ūt et alij meti
mētes: et nō pauca. **S**ā septē milia ibi
habeo. **E**t aduixit. **S**ic ergo et in hoc
ope. **C**rediderūt ei iudei aliq̄ et multi
fuerūt reprobati: sicut et ille q̄ wlpū
foueas gestabat ī aīo. **S**ic ergo inqt̄
et ī hoc tpe reliq̄e p elāōnē grē salue
facte sūt: id ē idem xps ē q̄ tūc et mō
q̄ et illic tūc helye dixit. reliqui michi.
Quod ē reliq̄m. **E**go illos elegi: q̄ uidi
mētes eozū de me psumētes nō de se n̄
de baal. **N**on sūt mutati: sic sūt ut a
me facti sūt. **E**t tu q̄ loqueis: n̄ de me p
sumēs ubi eēs. **S**ūi grā mea plen⁹

eēs: nōne ante baal genua eā flectēs.
Gra mea plen⁹ es: q̄ nichil de tua u
tute sed totū de mea grā psumpsisti. **N**o
li ergo ī hoc gloriari: ut putes te ī iū
dicio meo nō h̄re cōseruos. **S**ūt quos e
legi sicut et te: de me saluet psumen
tes. **S**ic aut̄ aplūs. **E**t nūc reliq̄e p elā
ōnē grē salue fr̄e sūt. **C**auē o xpiane:
cauē supbiā. **N**icet imitator scōrū sis:
totū gracie dei reputa: q̄ ut eēt aliqd
reliquū. grā ī te dei nō tuū meritū fe
cit. **D**e ipis deniq̄ reliquijs dixit ppha
ylayas cōmēdāns. **S**ūi dñs sabaoth
reliquisset nobis semē: sicut sōdoma
fā eēm⁹. et sicut gomorra siles fuit
sem⁹. **S**ic ergo et ī hoc tpe inqt̄. reli
quie p elāōnē grē salue fr̄e sūt. **S**i aut̄
grā inqt̄. iā nō ex opibz: id ē iā nō de
tuo merito extollais. **A**lioq̄ grā iā
nō est grā. **S**i em̄ de tuo ope psumis:
ergo merces tibi reddit̄. nō grā cōto
nat̄. **S**i aut̄ grā est: gr̄tis dat̄. **I**ntrō
go nūc. **C**redis o pccōr xpo. **D**icis. **C**re
do. **Q**uod credis. **G**ratias inuisa pccō
p ipm̄ tibi posse remitti. **H**abes qd̄
credidisti. **O** grā grans data. **Q**uod tu
iuste: credis te sine deo seruāe posse.
iusticiā. **I**pius ergo totū reputa qd̄
iustus es pietati: q̄ aut̄ pccōr es tue
iūqtati ascribe. **E**rgo esto accusator
tuus: et ille erit idulator tu⁹. **O**nie ei
crimē qd̄ facim⁹ ul' pccm̄ nr̄e ē neg
ligēcie: et oīs ūtus et sc̄tas dei ē idul
genae. **C**onūsi ad dñm ipm̄ deprecū
p nob̄ et p oī plebe sua astāte nobis
cū in atrijs dom⁹ sue: quā custodire
p̄tege q̄ dignet̄ p ipm̄ xpm̄ filiū ei⁹

Dñm nr̄m: q̄ cū eo uiuit et regnat ī se-
cula s̄clōz Amē. *Expl' s̄mo viij' Ser-
mo octau' beati augustin' de uerbis
dñi in euangelio sc̄dm math̄m. Con-
fiteor tibi pater celi et terre. et cetera:*

Sicutū euāgelū cū legēti au-
diuim' exultasse dñm ih̄m
ī spū et dixisse. Confiteor t'
p̄: dñe celi et t're: q̄ abscondisti hęc a sa-
piētib; et prudētib; et reuelasti ea p̄ui-
lis. Hucusq; iterū ūba dñi si digne si di-
ligent. si qd̄ p̄mū est pie colidēm': iue-
nim' p̄mū nō sp̄ cū in scripturis legi'
cōfessionē debē nos itelligē uocē p̄cō-
ris. *Maxime hoc dicendū fuit et hinc
amōnēda caritas nr̄a: q̄ mox ut hoc
ūbū sonuit lōcus. secut' ē etiā son' cō-
fionis p̄cōris nr̄i: audito sc̄licet qd̄ do-
m' aut. cōfiteor tibi dñe p̄. In hoapō
qd̄ sonuit cōfiteor: p̄cōra tūcūdistis
Tōdē aut p̄cōris qd̄ ē. n̄ arguē qd̄ la-
tet ī p̄cōre: et euidētī pulsu occultum
castigāe p̄cōm. Quāe hoc fecistis: n̄
q̄ audistis cōfiteor tibi p̄. Confiteor
audistis: qd̄ cōfiteor nō attēdistis. Sic
ergo adūte. Si cōfiteor xp̄s dixit a q̄
longe ē omīe p̄cōm: nō solus ē p̄cōris:
sed aliqū etiā laudatois. Confitem' g'
siue laudātes deū siue noluerit p̄s actu
sc̄antes. Pia ē utraq; cōfessio: siue cū re-
rephēdis q̄ nō es sine p̄cō. siue cū illū
laudās q̄ nō p̄t h̄re p̄cōm. Si aut bene
cogitem': rephēnsio tua laus ip̄s ē.
Quāe ei iā confiteis ī accusatiōe p̄cō-
m. In accusatiōe tū ip̄s q̄re iā confi-
teis: n̄ q̄ ex mortuo uiu' fr̄s es. *Sc̄p̄
tua quippe ait. Mortuo q̄ q̄ nō sit pe-**

rit cōfessio. Si peit a mortuo cōfessio: qui
confitet' uiuit. Et si p̄cōm confitet': utiq;
a morte reuirit. Si p̄cōm cōfessio a morte
reuirit: q̄s eū suscitauit? Nullus mor-
tu' ē cui ip̄s suscitator. Ille potuit se sus-
citāe: q̄ mortua carne nō mortu' ē. Ete-
nū hoc suscitauit qd̄ mortuū fūerat. Il-
le suscitauit q̄ uiuebat ī se: ī carne aut
suscitanda mortu' eāt. Nō eū p̄ solus
filii suscitauit. de quo dñm est ab ap̄lo.
p̄t qd̄ et deus illū exaltauit: sed etiam
dñs seipm̄ suscitauit. id ē corpus suū.
*Dñs dicit. Soluite teplū hoc: et ī triduo
suscitabo illud. Mortu' ē aut p̄cōm: max-
ime ille quē moles male cōsuetudis p̄-
mit: q̄si sepult' lazari. Parū ei eāt q̄
mortu': etiā sepult'. S̄ q̄s igr̄ male
cōsuetudis male uite t'renax sc̄licet
cupiditatū mole p̄mit: ita ut in illo
iā fr̄m sit qd̄ in quodā psalmo misē-
biliter dicit. dixit stult' ī corde suo nō ē
deus: sit talis de quali dñm ē. a mortuo
velut q̄ nō sit perit cōfessio. Cū eū sus-
citabit: n̄ q̄ semoto lapide clamauit
dicens. lazare p̄di foras. Qd̄ ē at foras
p̄die: n̄ qd̄ occultū eāt foras p̄die. Cū
confitet' foras p̄dit. Foras p̄die nō pos-
set: n̄ uiuēt. Uuē nō posset: n̄ resusci-
taret. Ergo ī confessioe. siu accusatiō
dei laudatiō ē. Dicit g' aq̄uis. Qd̄ p̄dest
ecclia: si iā confessor uoce dñica resus-
citatus prodit. Qd̄ p̄dest etiā cōfitei
cū dñs ait. q̄ solueitis ī t're soluta erūt
et ī celo. Ip̄m lazari attēde: cū uicū
p̄dit. Iā uiuebat cōfiteudo: sed nōdū
liber ambulabat uiculis irretitus. Qd̄
ergo fr̄t etiā cū dñm ē. q̄ solueitis so-*

luta erūt: n̄ cōtinuo qđ aut dñs ad dil
cipulos soluite illū et fūite ire: **D**ūc
ergo nos accusam⁹ sine deū laudem⁹:
bis deū laudam⁹. si pie nos accusam⁹
deū qđ laudam⁹. **C**ū deū laudam⁹: tāq̄
eū qđ sine pctō est p̄dicam⁹. **C**ū autē
nos ipōs accusam⁹: ei p̄ quē resurrex
im⁹ gloriā tam⁹. **H**oc si feceris: nullā
ocasionē inueit inimic⁹ qua te accū
ueiat aū iudicē. **C**ū enī tu p̄e fueris
accusator: et dñs libeator: qđ eit il
le n̄ calūpniator: **M**erito ille hīc si
bi tutelā p̄uidit adūsus inimicos: nō
cōspiciuos: carnē et sanguinē mise
randā pctō qđ cauendā: sed adūsus
illos inimicos cont̄ quos nos ap̄lus
hortat ut armem⁹. **N**onē nob̄ colluc
tatio adūsus carnē et sanguinē: idē
adūsus hoīes quos videtis seruire in
vos. **V**asa sūt: alius vtit⁹. **O**rgana sūt:
alius tangit. **I**nnuic⁹ se iquit diabo
lus i cor̄ iude: ut tradet ih̄m. **A**ut aq̄s
Quod ergo ego feci? **A**udi ap̄lin. **R**eḡ
detis locū dyabolo. **T**u mala uolūta
te locū dedisti: itrauit: possedit: vtit⁹.
Locū si nō dāres: nō possidet. **E**rgo
uos admonēs ait. **N**ō est nob̄ colluc
tatio adūsus carnē et sanguinē: sed
adūsus p̄ncipes et p̄tates. **P**ossit qđ
qđ putat adūsus reges t̄re: adūsus p̄tā
tes sc̄li. **Q**uāc̄: **X**p̄i nō caro et sanguis?
Semel dñm ē. **A**dūsus carnē et sangu
inē. **A**utē ab hoīe. **C**ui ergo r̄stant in
imic⁹. **A**dūsus p̄ncipes et p̄tates sp̄ua
lis neq̄ae r̄cores mūdi. **Q**uali plus de
dit dyabolo et angelis ei⁹. **P**lus ded̄:
r̄cores mūdi appellauit. **S**ed ne male

intelligas expoit qđ sit mūdius: cui⁹
sūt illi r̄cores. **R**cores mūdi tenebra
rū haz. **Q**uod ē mūdi? **T**enebraz ha
rū. **C**ui⁹ ē r̄cor? **D**ilcōrib⁹ suis. **E**t
ifidelib⁹ plen⁹ ē mūdius. **H**os appel
lat ap̄lus tenebras: haz r̄cores dia
bol⁹ et angel⁹ ei⁹. **H**ec tenebr̄e non
naturales sūt: nō incōmutabiles:
mutāt et lux efficiūt. **C**redūt: et r̄
tendo illuīant. **Q**uod cū in eis factū fuit:
audient. **F**uistis enī aliqui tenebr̄e:
nūc aut lux i dño. **N**ā qm̄ tenebr̄e nō
i dño. **I**terū: qm̄ lux: nō in te s̄ i dño.
Quod enī habes qđ nō accepisti? **C**ū
ḡ sūt inuisibiles inimic⁹: inuisibilit̄ s̄
expugnadi. **C**ui⁹pe hostē visibile vi
as ferēdo: inuisibile vias credendo.
Visibilis ē hostis hō: visibile ē et fe
rire. **I**nnuisibilis ē hostis dyabol⁹: in
visibile ē et credē. **E**t ergo pugna inuisi
bilis: adūsus inuisibiles inimicos. **A**b hys
inimic⁹ quō se tutū dicit quidā. **H**oc
ei ceperā dice: et nūc habui de istis in
imic⁹ aliquāta cū mora tractatē. **N**ā
ḡ agnitis inimic⁹: videam⁹ tutelā.
Laudas inuocabo dñm: et ab inimic⁹
meis saluus ero. **H**abes qđ agas. **L**au
das inuoca: sed dñm laudas inuoca. **S**i
ei te laudaueris: ab inimic⁹ tuis salu⁹
nō eris. **L**audas inuoca dñm: et ab in
imic⁹ tuis salu⁹ eris. **Q**uia qđ ait ip̄e dō
mi⁹: **S**acrificiū laudis gloriificabit me:
et ibi via ē vbi ostendā illi salutāem meū.
Vbi via? **I**n sacrificiū laudis. **N**oli pe
dē extra hāc viā mitte. **I**n viā esto: a
viā noli recede. **I**n laude dñi nec vngūc
moucas uedū pedē. **S**i ei uolueris ab

hac via deuare. et p dno te laudat: no
 eis salu' ab illis inimicis: q' de ipis dic
 tu est: iuxta semita scandalu' posue
 runt in. Et qd' ergo putauis boni
 habe abs te: deuasti a laude dei. **Ed**
 ia mirais si te seducat inimicis: quido
 tu tuipis seductor es: **Audi aplm.**
Qui em' putat se ee aliqd' cu nichil
lit: seipm seducat. Dnm ergo attede
confitent. Confiteor: t' dnc p: celi et
tre. Confiteor: tibi. laudo te: no actu
so me. Cntu aut ptinet ad ipi' hois
susceptione: tota gra. singularis gra.
pta gra. Ed em' meruit ho ille q' xps
e si tollas gra: et tanta gra: q' vni
oportebat ee xpm. et ipm ee que no
uim? Tolle ista gra: q' xps u ho?
Ed n' qd' tu? Dulcepit aiām. suscep
corpus: suscepit plenu' hoiem. Coap
tat sibi. vna fac dnc cu seruo psona.
Cnta ista gra: xpus in celo et in tra. Per
duo xpi: sed id' xpus et in celo et in
tra. xpus apud p'cm. xps in uero v
gus: xpus i' cruce. xpus apud infe
ros subueiens qbustā: eo aut ipso
die xps in pado lo cu latrone cofitete.
Et ibi latro q' meruit: n' q' illa via
tenuit vbi ondit salutae suu. N' q'
tibi pes no ercat. In eo em' q' se actu
cauit deu laudant: et vita sua bea
ta fecit. P'suplit quide a dno: et ait
illi. Dne memeto mei: cu uenies in
regnu' tuu. Considerabat em' facinora
sua: et p' magno habebat si eu' in
fine p'ceret. Dns aut cotinuo cu ille
dicit memeto mei. sed qu' cu uenies

in regnu' tuu: ame dico tibi. hodie me
 cu eris i' pado lo. misericordia obtulit:
 qd' miseria distulit. **Audi ergo dnm**
confitent. Confiteor: tibi p: dnc ce
li et tre. Ed confiteor: In quo te lau
do: Hec em' confessio ut dixi. laudem
ht. Ea abscondisti her a sapientib; et
prudentib;: et reuelasti ea puulis.
Quid e hoc frs? A contrio sensu in
telligite. Abscondisti her a sapientib;
iquit et prudentib;: et no dixit reuelat
ti ea stultis et imprudentib;: sed ait ab
scondisti quide a sapientib; et pruden
tib; et reuelasti ea puulis. Sapientib;
et prudentib; iridentis. arrogatib; fal
so grandib; ve autē tumetib; opposu
it no insipientes no imprudentes: sed p
uulos. Qui st' puuli? Huiles. Ergo
abscondisti her a sapientib; et pruden
tib;: Froie sapientiu' et prudentiu' sup
hos intelligi posse ipse exposuit: cum
ait. Reuelasti ea puulis. Ergo abscon
disti no puulis. Ed est no puulise. No
huilib;: Ed est no huilib;: n' supbis.
O via dmi. Aut no erat: aut latebat.
ut reuelaret nob. Vnde dnc exultauit.
Quia reuelatu' est puulis. Debeim' ee
puuli. Ea si uoluim' ee magni. q'si
sapientes et prudentes: no nobis illud
reuelat. Qui sut magni? Sapientes
et prudentes: dicetes se ee sapientes stul
ti fa sut. Habes remediū a contrio. Si
dicendo te sapientē stult' frs es: dic
te stultū et sapiens eis. Sed dic dic et
mitis dic: quia sic e ut dicit. Si dicit:
noli corā homib; dice. et corā deo non
dice. Prus qd' ad tempm ptinet qd' ad

tua tenebrosus es. Quid est ei aliud esse
stultū: nisi eē tenebrosū in corde: Dei
q̄ de illis sic ait. Dicentes se eē sapientes
stulti facti sunt. Autēq̄ hoc dicit qd sur
sū: Et obscurati est insipientis cor: corū.
Dic q̄ tu ē lumē nō es. Et multū o
culus es: lumē non es. Quid p̄dest patēs
et sanus oculus: si lumē desit: Ergo dic
a te ē lumē non eē: et clama qd scriptū
est Tu illuābis lucinā meā dñe: lumē
tuo dñe illuābis tenebras meas. Nec
ei nichil n̄ tenebre: tu autē lumē fugās
tenebras illuābis me. Non a me in lu
mē existens: sed lumē nō p̄cipās ni
si i te. Sic et iohēs amicus sponsi x̄ps
putabat lumē putabat. Nō eāt ille
lumē: sed ut testimoniū phibēt de lumē.
Qui autē eāt lumē: erat lumē vni. Quid
ē verū: Quid illuāat oēm hoies. Si verū
lumē qd illuāat oēm hoiem: ergo et iohēs
hānē rē dicentē rē confitentē nos at
de plenitudine ei⁹ accepim⁹. Vide si aliud
dixit: q̄ tu illuābis lucinā meā dñe.
Deniq̄ iā illuāat: testimoniū phibeat
p̄t̄ cetos. Lucina diei testimoniū phibe
bat. Vide q̄ lucina est. Vos inq̄ misit
tis ad iohēm: et voluistis exultare ad
horā in lumē ei⁹. Ille eāt lucina ardens
et lucēs. Ille lucina: hoc ē res illuāta
accensa ut lucet. Que accendi p̄t: p̄t et
extingui. Sed ut nō extinguat: ventū
supbie nō patiat. Ergo confiteor tibi
p̄ dñe celi et tre: q̄ abscondisti hec a sa
pientib; et prudētib; lumē se putātib;
et tenebre erāt: et eo q̄ tenebre erāt et
lumē se putabāt: nec illuāari potuerūt.
Illi autē qui tenebre erāt et tenebras se

eē confitebant: puili erāt nō magni:
huiles erāt nō supbi. Hęc ergo dicebat.
Tu illuābis lucinā meā dñe. De agnos
cebāt. Dñm laudabāt: et a via salu
tari nō non recedebāt. Laudātes do
minū iuocabāt: et ab inimicis suis
salui facti erāt. Conuili ad dñm. *Expl
fmo octau⁹. S̄mo non⁹. bñ aug⁹. de
ūbis dñi in euāgelio scdm matheū.
Venite ad me om̄s qui laboatis et o
neati estis et ego reficiam uos et cetā.*

Matru quibusdā uidet̄ fr̄es km̄: cū
audiūt dñm dicētē. Venite ad
me oēs q̄ laboatis et onerati estis: et e
go reficiam uos. Tollite iugū meū sup
uos et disate a me q̄ iuris sū et hū
lis corde: et iuuenietis requiē aiab; v̄s.
Iugū enī meū suauē ē: et onus meū le
ue. Et considerāt eos q̄ iugū ip̄m itre
pida ceruice subierūt: et illā sarcinā
māsuētillis humeris acceperūt: tātis
agitai et ex̄ci difficultatib; hui⁹ sc̄i:
ut nō a laboib; ad quietē: sed a q̄te
ad laborem vocati videant: cū et apls
dicat: oēs qui uolūt in x̄po pie uiuē p̄
secutionē paciūt. Aut ergo aq̄s. Quō er
go iugū leue ē et sarcina leuis: q̄nq̄dē
illud iugū et sarcinā ferre nichil ē ali
ud q̄ pie uiuē in x̄po: Et quō dicit ve
nite ad me oēs q̄ laboatis et onerati es
tis et ego uos reficiam: ac nō poca⁹ dicit:
venite q̄ uacatis ut laboretis: Nā et
uacantes iucit quos cōduxit i uineā:
ut ferret̄ estū diei. Et sub illo iugo le
ui et sarcina leui audiam⁹ aplm̄ dicit:
in oib; cōmendātes nos tāq̄ dei m̄ltros
i multa paciā i tribulacōib; i necessi

tatib; i angustis i plagis: Et alio lo
 co i eade epla. Iudeis quiquies qdrage
 uas una uniu' accepi Ter uigis celus
 su semel lapidatus su ter naufragu
 fen: nocte et die in pfundu mais sui:
 et ceta picula q nuari qde pnt sed tol
 leari n spu sco uiuante no pnt. Oia er
 go illa que comedunt aspea et gna:
 frequen' et habitantia sustiebat. Sed
 pfo adeat ei spūs scis: q in exteiois
 hois corrupcioe iteroie renouat de
 die in die: et gustata rege spuali in
 affluencia deliaaru dei. i spe fute bñ
 tidis oia pñcia delinuet aspa: et o
 ma gna releuat. Ecce q' suauie iugū
 xpi portabat et q' leue sarcina: ut o
 ma illa que supius nuata diu et ima
 ma ois auditor horrefat. leue tribula
 noūe dicit: ituenis iteioib; et fidelib;
 oculis q' pto pno tpalū emenda sit fu
 tua vita: no pati etuos laboēs ipioz.
 sed sine vlla sollicitudie pfrui etna fe
 licitate iustoru. **B**erai et vi se hoies pa
 ciūt: ut doloes no etui. sed aliquito diu
 tiuoris vlceis acioz doloz pno redi
 mant. In languis et icerta vacacois
 breuissime atq' vltia vita imauillis
 bellis miles atreit: pluib; fortasse an
 nis i laborib; inq'etis q' inono que
 turus. **C**uib; tēpestatib; et pcellis q'
 horribili et tremēda seucia celi et ma
 ris impleti s' micatores. ut diuicias pei
 turas acq'rat: maioib; q' quib; acq'li
 te s' piculus et tēpestatib; plenas. **E**s
 estus q' frigoa. que picula. ab aquis. a
 follis. a p'cipuis. a fluib; a feris pferūt
 venatores: que labore esuriendi et sic

endi. qūtas vilissimi et sordidissimi cibi
 et potus agustias. ut bestia capiant.
 Et iudū nec ipi' bestie carnes p'p' qui
 her tanta sustinent sūt epulis neces
 saie: qūq' et si aper ceruus q' caput
 magis suauie sit venatis aīo q' caput
 ē: qū comedētis palato q' coctus est.
Entis cruciatib; p'pe cotidianaz pla
 garū teneā pucoz etas subdit: qūtis
 etiā in scolis vigiliaz et abstinentie
 molestis ercent. non p'p' discētia sa
 pia: sed p'p' opes honores q' vaitatis.
 ut nuos et luttas et disertas fallaci
 as eloqui discant. **D**; in hys oib; qui
 her no amant eade gna paciūt: q' uo
 amat eade quide. sed no gna pati vidē
 tur. **O**ia emi leua et imania: p'p' sus fa
 alia et p'pe nulla efficit amor. **E**nto er
 go cert' ac fact' ad uera bñtudie;
 raitas frīt: qd ad miserā cupiditas
 ferit. **E**m facile toleat quelib; aduili
 tas tpalis: ut etna pena vitet etna r
 quies cōparet. **N**ā i meito ille uas elec
 tiois ai iugēti leticia dixit. **N**ō s' cōdig
 ne passiones hui' t'p'is: ad supueturā
 gloria que reuelabit in nob. **E**cce unde
 iugū illud suauie ē et sarcina leuis. **E**t
 si angusta ē pauas eligetib;: factis tū
 oib; diligētib; **D**icit psalmista. **P**ot u
 ba labioz tuozū ego custodiu vias du
 ras. **D**; que diu sūt laborātib;: eisdem
 ipis mitescūt amātib;: **P**ot qd ita diu
 pietatis dispēlacoē actū est: ut iteioz
 hō qui renouat de die in die no adhuc
 sub lege positus. sed iā sub grā exonea
 tus sarcinis inuābilū obseruacoū
 qd eat reuēā gne iugū. sed die certū

conuenient' ipositū facultate simplicis
fidei et bone spei et scē caritatis. q̄quid
molestiaz exteiori hoī forisectus itū
hisset ille princeps q̄ missus ē foras: ite
riore gaudio leuigaret. Nichil ei tā
facile est bone uolūtati q̄ ipā sibi: et
hec sufficit deo. Cūtilibet ergo seu
at iste mūdus: uellicē angeli nato ī
carne dno clamauerit gla in excelsis
deo: et in tra par hoib; bone uolūta
tis: q̄ q̄ natus erat suauē iugū est et
sarcina leuis. Et sicut dicit aplūs: si
deus deus q̄ nos nō sunt tēptai sup id
qd̄ possum' ferre: sed fāt cū tēptaci
one enā exitū ut possum' sustinē.

*Expl' hmo non' Sino deam' hā au
ggm' de ubis dñi in euāgelio scđ; ma
theū. Venite ad me oēs qui laboratis
et cetā: cont' nestorianos de p̄re dno.*

Addiu' ī euāgelio exhilara
tū spū dñm dixisse deo p̄ri. Cō
fiteor t' dñe p̄: celi et t̄re: q̄ abscondisti
hec a sapientib; et prudētib; et reuelas
ti ea puulis. Ita p̄: qm̄ sic placitū est
ante te. Oīa in tradita sūt a p̄re meo. Et
nō agnoscat filiū n̄ p̄: neq; p̄rem q̄s
agnoscat n̄ filius: et cui uoluerit filius
reuelare. In clamādo laboram': ī au
diendo laboratis. Audiam' ergo eū q̄
sequit' et dicit Venite ad me oēs qui la
boratis. Quāc enī laboram' oēs: nisi
q̄ sum' hoies mortales: fragiles infir
mi: lutea uasa portātes que faciūt im
te angustias. Sed si angustāt' uasa ci
nis: dilatent' spāna caritatis. Cū ergo
dicit: venite ad me oēs q̄ laboratis: n̄
ut nō laboretis: Deiq; p̄missio ei' in

promptu ē. Cū laborātes uocauit: q̄re
rent forte qua incede uocati sūt. Et ego
uos inq; reficiā. Tollite iugū meū sup
uos: et dilate a me nō mūdū fabricā
nō cūcta uisibilia et inuisibilia creare
non ī ipō mūdō miracula face: et mor
tuos suscitare: sed qm̄ nutis sū et hū
lis corde. Magn' eē uis: a nūmo īape.
Cogitas magnā fabricā cōstruē celli
tudis: de fūdamēto pus cogita hūilita
tis: et quōto q̄sq; uult et dispoit sup
ponē molē edificij: quōto cit mai' edi
ficiū: tanto altius fodit fūdamētū.
Et fabrica quidē ai cōstruit' in sup
na cōsurgit: q̄ aut' fodit fūdamētū
ad yma depmit'. Ergo et fabrica ante
cellitudinē hūiliat': et fastigiū post
hūiliadonē erigit'. Cū est fastigiū cō
struēde fabricē quā moluū: Cūo p
uenturū est caamē edificij: Cūo dico:
ulq; ad conspān dei. Videns q̄ excel
sū est: q̄ta res ē conspice deū: Cū de
sūdat: et qd̄ dico et qd̄ audit intelligit
P̄mittit' nob' conspān dei: uel dei sū
mi dei. Hoc ei' bonū est: uidentē uidere.
Nam q̄ colū: falsos deos: facile illos
uidet: sed eos uidet q̄ oculos hūit et nō
uident. Nob' aut' p̄mittit' uisio dei ui
uētis et uidentis: et ut illū deū uide' q̄u
piscam'. de quo dicit scriptū. Cū plā
tauit aurē nōne audiet: Cū fixit
oculū nōne consideat: Nō ergo aud'
q̄ fecit uide audias: Et nō uidet: qui
creauit uā uideas. Bene in ipō psal
mo p̄loquit' et dicit. Intelligite ergo
qui insipientes estis in p̄lo: et stulti
aliqui lapite. Nulla enī p̄p̄ta mala

faciunt: dū putant qd nō videant a deo.
 Et difficile est quidē. ut eū credāt vidē
 nō posse: sed putāt nolle. **P**auca inuē
 unt tante impietatis: ut impleat in eis
 qd scriptū est. **D**ixit stultus in corde suo
 non ē deus. **I**nsania ista paucorū est.
Dicit enī magna pietas paucorū est:
 ita et magna impietas nichilomin⁹ pau
 corū ē. **H**oc autē qd dicit: turba sit. **E**t
 te mō inde cogitat de⁹: ut sciat qd fa
 ciā in domo mea. **E**t curat de⁹ qd ve
 li agē in lecto meo. **Q**uis dicit: **I**n
 telligite q̄ insipientes estis in p̄lo: et stul
 ti aliqui sapite. **T**u hō cū sis q̄ laboras
 si oīa dom⁹ tue noueris. et ptineat ad
 te oīa v̄ba oīa fr̄a seruoꝝ tuorū: putas
 et deū sic laborare ut attendat ad te. q̄
 nō laborauit ut crearet te. **O**culū in
 te non intendit suū: q̄ fecit tuū. **N**on
 eras: et creauit ut eēs. **N**on te curat
 nī iam sis. q̄ uocat ea q̄ nō sūt t̄p̄ sūt.
Nō ergo tibi hoc pmittas. **V**elis nolis
 videt te: et ab ei⁹ oculis nō est ubi ab
 scundas te. **S**i enī ascendis in celū. ibi
 est: si descendis in infernū adest. **L**abo
 ras uolēs recede a factis malis: et uo
 lens nō uidei a deo. **M**agn⁹ labor: **F**acē
 vis mala cotidie: suspicaris te nō vi
 dei. **A**udi scripturā dicentē. **C**ui plāta
 ut aurē. nōne audiet. **C**ui finxit o
 culū nōne considerat. **U**bi mala facta
 tua abscondes ab oculis dei: si nō vis
 recede ab ipis. **M**ultū laboras. **A**udi
 dicentē. **V**enite ad me oēs q̄ laboratis.
Nō finis laborare fugiendo ab illo. **E**li
 gis fugē nō ad illū: inueni quo: et fu
 ge. **S**i autē p̄ptea nō potes ab illo fugē

q̄ ubiq̄ p̄s est. de primo fuge ad deū q̄
 p̄s est. **U**bi stas fuge. **E**cce fugiendo ex
 cessisti celos. ibi ē: descendisti ad inferos
 ibi ē. **Q**ualcūq̄ trarū solitudines elege
 ris: ibi ē qui dicit. **C**elū et trā ego impleo.
Ergo si celū et trā ipē implet. et quo fu
 gas ab illo non ē: noli laborare. **F**uge
 ad p̄tē: uel seuias uenientē. **P**lume
 te uisurū bñ uiuendo: a quo uidei uer
 bis male uiuendo. **M**ale eī uiuendo uidei
 potes. uide nō potes: bñ autē uiuendo et
 uideis et uides. **C**ūto eī te familiar⁹
 uidebit q̄ dignū coronat: q̄ misericor
 dit uideit ut uocaret idignū. **S**athā
 nael ait dno. quē nōdū sciebat. **D**ū me
 uoluit. **A**it ei dñs. **C**ū eēs sub arboē fia
 uidi te. **V**idet te xp̄s in umbra tua: nō
 te uidebit in luce sua. **E**d est enī. cū eēs
 sub arboē fia uidi te. **E**d sibi uoluit hoc.
Ed significat. **R**ecordare origiale pec
 catū ade: in quo oēs moriūt. **C**ū p̄mo
 peccauit. de folijs ficulneis succinctoia
 sibi fecit: significans in illis folijs pru
 ritū libidinis. quo peccato p̄uicit. **I**nde
 nascim⁹ sic nascim⁹. in carne p̄m nascim⁹.
 quā sola lauat similitudo carnis p̄m. **I**nde
 nascim⁹ dñs filiū suū in similitudine carnis p̄m.
Inde uenit: s̄ sic nō uenit. s̄ eī cū uigo libidie.
 s̄ fide cōcep̄. **V**enit in uigie: q̄ est an̄ uigie.
Quā creauit elegit: quā eligeret crea
 uit. **A**ttulit uigini fecunditate: non ab
 stulit integritate. **C**ui ergo sine pruri
 tu folioꝝ ficus uenit ad te: cū eēs sub
 arboē fia uidi te. **P**ara te uidei subli
 mit: a quo uisus es misericordit. **S**ed
 q̄ maguū fastigiū est: de fūdamento co
 gita. **Q**uo inquis fūdamento. **D**isce ab

illo: quoniam mitis est et humilis corde. Hoc in te
fode fundamentum humilitatis: et puenies
ad fastigium caritatis. Conuili ad dominum.
*Expl' hinc deam? Sino uidetm? hinc
augm? de uerbis dñi in euāgelio scdm
matheū. Qui blasphemauit in spm
scm non remittet ei neq; in hoc sclo
neq; in futuro. et cetera.*

Magna questio est de recenti euā
gelica laudne posita: an sol
uende quicquid ad nos attinet ipares sumus?
sed sufficiencia nostra ex deo est quicquid eius ad
iutorium uel accipe uel capere possumus? P
us ergo ad uitate magnitudinem questiois?
ut tu eius mole hueris ueris iposita uide
ritis. oratis pro laboribus ueris: atq; in aux
ilio quod nobis prebet inueniatis edificatio
nem mentibus ueris. Cum domino fuisset oblatus
demonium huius cecus et mutus et cecidisset
eum ita ut loqueretur et uideret. et stupeuit omnes
turbe dicentes. nunquam hic est filius dauid: pha
risei audientes dixerunt. Hic non erat deus
ues in beelzebub principe demoniorum.
Ihuus autem sciens cogitationes eorum: dixit
eis. Omne regnum diuulsum contra se desolabi
tur: et omnis ciuitas uel domus diuisa contra
se non stabit. Et si sathanas sathanam ei
cit: aduersum se diuisus est. Quomodo ergo stabit
regnum eius? Hoc dicens ex iporum confessione
uolebat intelligi. quoniam in eum non credendo in
regno diaboli esse elegerunt: quod utique ad
uersum se diuisum stare non posset. Eligant
ergo pharisei quod uoluerit. Si sathanas
sathanam non potest eicere: nichil contra dominum quod
dicent inuenire potuerunt. Si autem potest: uil
toremagis sibi prospiciant et recedant de
regno eius. quod aduersum se diuisum stare non

potest. In quo autem dominus ihesus christus eiciat deo
nes. ne demoniorum principem existimet: at
tendant quod sequitur. Et si ego inquit in bel
zebub eicio demones: filij uerbi in quo ei
ciunt? Ideo ipsi iudices uerbi erunt. Dixit hi
uicque de discipulis suis illis ipsi filijs?
quod certe discipuli domini nostri ihesu christi. bene
sibi conscij fuerant. nichil se malax ar
cium a bono magistro didicisse: ut in principe
demonum eicerent demones. Ideo inquit ipsi
iudices uerbi erunt. Ipsi inquit ipsi ignobilia
et contemptibilia huius mundi: in quibus
non artificiosa malignitas sed sancta sim
plicitas mee uirtutis apparet: ipsi testes
mei iudices erunt uerbi. Deinde subiungit.
Si autem ego in spiritu dei demones eicio: igitur
puerunt in uos regnum dei. Sed est hoc? Si
ego inquit in spiritu dei eicio demones. non ei
aliter potest et filij uerbi eicere. quibus non ma
lignam doctrinam sed fidem simpliciter dedi: p
auidubio puerunt in uos regnum dei. quo
subiungit regnum diaboli. cum quo et uos
subiungit. Et quomodo dixerat filij uerbi in quo
eiciunt: ut ostendet gratiam in eis suam non mei
tium illorum. aut quomodo potest inquit quicquid in tre in
domum fortis et uasa eius diripere: si non prius
alligauerit fortis. et sic domum eius diripi
at? Filij inquit uerbi quicquid crediderunt in me
uel adhuc credituri sunt et eiectioni demo
nes. non in demonum principem sed in simpli
ci scititate. quod certe uel fuerunt uel hoc sunt
quod etiam uos estis id est peccatores atque ipsi et
ideo in domo diaboli et uasa diaboli. quod
modo ab illo posset erui. quos prius uolente
iniquitate fortis obtinebat: si alligauerit
iusticie mee uiculis. et uasa eius eripere.
quod fuerint uasa iure et ea facere uasa misericordie.

Hoc ē qđ etiā bñs aplūs supbis et qđ de
 suis meitis gloriātib; icrepans dicit
Es etiā te discernit. Hoc est a massa
 pdicōis ex adā et a valis ire qđ te dis
 cernit. Et ne qđcūq; dicit iusticia mea
 qđ em habes inqt qđ nō accepisti. **D**ñ
 et de se ipō dicit suū ē et nos aliqū
 ualē filiū ire: sicut et ceteri. Ergo et ipē
 vas eāt ī domo illi; male fortis: cū eēt
 etiā psecutor: blasphem; iuriosus: in
 malicia et in inuidia sicut fatet; agens
 Sed ille qđ alligauit forte ab eo vas p
 dicōis eripuit: et uas electiois effectū
Deinde ne putaret increduli et ipi; ad
 uisantes uōi xpiano pp̄ diuisas here
 ses et saluata eoz qui sub uōie xpia
 no greges colligūt pditor; etiā xpi reg
 nū adūlū se eē diuisū: cōsequēt aduū
 git. Cui nō est meū cōt me ē: et qđ nō
 congregat meū sp̄git. **N**ō aut; qđ nō ē
 sub uoce uōis mei aut sibi sp̄e sac̄menti
 mei: sed qđ nō est meū cōt me ē. **N**ec
 aut; qđ nō cōgregat sub uoce uōis mei:
 sed qđ nō cōgregat meū sp̄git. **N**ō ergo
 ē adūlū se diuisū regnū xpi: et si hoīes
 conant diuide: qđ eūptū est sanguine
 xpi. **N**ō aut; dñs qđ ē ei; et recedat iqt
 ab iniquitate oīs qđ uōiat nomē dñi. **N**ā
 si ab iniquitate nō recedit: nō ptinet ad
 regnū xpi: etiā uōians nomē xpi. **O**r
 ergo aliq; exempli grā cōmēdē: spūs a
 uaricie et spūs luxurie qđ ille conthit il
 le pfundit. diuisū ē adūlū se: et ambo
 ptinet ad regnū dyaboli. **A**pud ydolo
 rū cultores spūs inuomis et spūs hercu
 lis diuisū ē adūlū se: et ābo ptinet ad
 regnū dyaboli. **P**agan; hostis xpi: et

et iudeus hostis xpi. diuisū ē adūlū se:
 et ambo ptinet ad regnū dyaboli. **A**rri
 an; et fotinian; ābo hētia: et adūlū se
 ambo diuisū. **D**onatista et maximāista
 ambo hētia: et adūlū se ābo diuisū. **O**īa
 uiaa errores qđ mortaliū int se contrā
 diuisū ē adūlū se: et omīs ptinet ad reg
 nū dyaboli: ideo nō stabit regnū ei;. **I**ul
 tus aut; et ipius: fidelis et incredul; catho
 lic; et hētic; diuisū quidē sūt adūlū se: s;
 nō ambo ptinet ad regnū xpi. **N**ō aut;
 dñs qđ sūt ei;. **N**emo sibi de uocabulo blā
 diat. **S**i uult sibi pdesse nomē dñi: rece
 dat ab iniquitate qui uocat nomē dñi.
Sed ista uēba euāgelica et si habeāt ali
 qđ obscuritatis qđ dñō aduūate arbi
 tro: explanatū: nō erāt tū tāte difficul
 tatis quēte apparet eē qđ sequit. **I**deo
 dico uob; oē pctm et blasphemā rmit
 tet hoīb;: spūs aut; blasphemie nō re
 mittet. **E**t quāq; dixerit ūbū cōt filiū
 hoīs remittet ei: qđ aut; dixit cōt spm
 sc̄m nō remittet ei neq; in hoc sc̄o ne
 q; ī futio. **E**d ergo fiet de hys quos lu
 trāi cupit etiā. **N**ūq; uā correctis et
 ad eā ex quocūq; errore uenētib; spes
 falsa pmittit; in remissione oīm pctō
 rū. **E**s ēi nō cōuincit dixisse ūbū cō
 tra spm sc̄m aut; xpian; ul; catholic; fiet.
Pmo ipi qui pagani appellant
 multoz deoz falsoz qđ cultores et ydolo
 rū adoratores cū dicūt dñm nr̄m ih̄m
 xpm magias artib; fecisse miracula:
 nōne istis siles sūt: qđ cū dixerūt ī p̄ci
 pe demoīoz eiecisse demoīa. **D**einde cū
 cotidie nr̄am sc̄ificationē blasphemāt;
 qđ aliud blasphemāt qđ spm sc̄m. **E**d

iudei qui dixerunt vñ iste exortus est sermo: nōne usq; adhuc vñ cont' spm̄ sc̄m loquūt. q; sic eū negāt eē in xp̄ia nis: sicut illi i xp̄o eē negauerūt. Neq; eī et illi spm̄ sc̄o maledixerūt. aut nō eū eē dicentes. aut eē quidē sed deū nō eē. sed eē creaturā: aut ad demōēs eiacēdos nichil vale. Non ista idigna. nō aliqd̄ sile de spm̄ sc̄o locuti s̄. Adducei eī spm̄ sc̄m negabāt. Phāisei eū vero eē cont' sādūctōz hēsim defendebāt. sed eē in dno ihū xp̄o negabāt quē demōēs eicē i p̄ncipe demōioz putabāt: cū eicēt ille i spm̄ sc̄o. Ar p̄ hoc et iudei et q̄cūq; hēti a spm̄ sc̄m confitēt. sed eū negāt eē in xp̄i corpe qd̄ est vñca ei⁹ et̄ia. nō vtiq; ū vna catholica: p̄cū dubio siles sūt phāiseis. q; tūc etiā si spm̄ sc̄m eē fate bant negabāt tū eū eē in xp̄o. cō opa i demōiis eiacēdis demōioz p̄ncipi t̄ buebat. Omitto q; q̄dā hētiā ipm̄ oīo spm̄ sc̄m uel nō creatorē sed creaturā eē cōtendūt. sicut arriam et eunomia ni et macedoniam: ul' eū p̄clus ita ne gāt. ut ipm̄ deū negent eē trinitatē sed tūmō esse deū p̄ez alleuerāt et ipm̄ a liqū vocai filiū aliqū vocai spm̄ sc̄m. sicut sabelliani. quos q̄dā p̄cū passia nos vocat. ideoq; p̄em phibēt passū. cū eū negāt eē aliqū filiū. sine du bio negāt etiā spm̄ sc̄m. Photiniani quoq; p̄ez solū eē dicētes deū. filiū uo nō nisi hoīez: negāt oīo eē terciā p̄so nā spm̄ sc̄m. Manifestū est igit̄ et a paganiis et a iudeis et ab hētiis blas phemai spm̄ sc̄m. Rūq; nā ergo desere di sūt et sine vlla spe deputādi. qm̄ fixa

lūa ē. q; dixerit vñ cont' spm̄ sc̄m nō ei dimitti neq; i hoc sc̄o neq; i futio. et illi soli estimādi s̄ ab hui⁹ ḡuissimi p̄cū reatu libēari q; ex istancia s̄ catho lica. Nam q̄cūq; vbo dei crediderūt ut catholica fierēt: vtiq; aut ex paganiis a ex iudeis a ex hētiis i grāz xp̄i patēq; venerūt. Quib; si nō est dimissū qd̄ dixerūt vñ cont' spm̄ sc̄m: iamē p̄mittit̄ et p̄dicat̄ hoībz: ut conuertant̄ ad deū. ut siue i baptismo siue i et̄ia pacē re missionēq; accipiāt p̄cōz. Neq; eī dic tū est nō remittet̄ ei nī in baptismo: sed nō remittet̄ inq; neq; i hoc sc̄o neq; i futio. Nōnullis videt̄ eos tūmō pec cāe i spm̄ sc̄m: q; lauach: o reguacois abluti i et̄ia et accepto spm̄ sc̄o velut tātō postea dono saluatois igrati mo: tificō aliquo p̄cō se iniserit. q̄lia s̄ ul' adulteria ul' homicidia ul' ipa discessio siue oīmō a noīe xp̄i siue a catholica ec clia. Sed iste sensū vñ p̄bāi possit igno ro: cū et p̄uie quorūq; cūmū locus nō neget̄ in et̄ia. et ipos hētiōs ad hoc vti q; corripēdos dicat̄ ap̄lus. ne forte det il lis de⁹ p̄uiaz ad agnoscentiā veritatē. et resipiscant a dyaboli laqueis a q; cap tui teneut̄ sc̄dm ip̄i uolūtātē. Es eī ē frais correctiois. sine vlla spe i mul siois. Postremo nō ait dñs q; fidelis ca tholicus dixit vñ cont' spm̄ sc̄m: sed qui dixit h̄ ē q;libet dixit. q̄cūq; dixit. nō remittet̄ ei neq; i hoc sc̄o neq; i fu tio. Siue ergo sit ille pagani⁹ siue iude⁹ siue xp̄ian⁹. siue ex iudeis siue ex xp̄ia nis hēti⁹ siue qd̄libet aliud hēat no mē errois. nō dcm̄ est ille aut ille. sed

q̄ dicit ūbū cont̄ sp̄m sc̄m id ē blasphem
 maunt sp̄m sc̄m: nō remittet̄ ei neq̄ i
 hoc sc̄lo neq̄ i futuro. Porro aut̄ si oīs
 error̄ cōtrarij vitati et inimicis catho
 lice pacis sicut sup̄ oīdīm dicit ūbū
 cont̄ sp̄m sc̄m: nec tū cessat̄ etiā ex oī
 errore corrigē atq̄ colligē q̄ remissionē
 p̄ccōr̄ et ip̄m quē blasphemauerāt: ac
 ap̄iat̄ sp̄m sc̄m: puto q̄ ḡnde secretū
 tam magne huius q̄stiois oīdīm. In
 mē ergo expositiōis a d̄no req̄ram.
Erigite itaq̄ fr̄es eiq̄te ad me aures:
 ad d̄m mētes. Dico caritati vr̄e: for
 te i oīb; sc̄is scripturis nulla maior q̄
 no nulla difficilior inuenit̄. Dū ut nob̄
 aliqd̄ de mēpo fatear: semp̄ i sermōib;
 quos ad ppl̄m habui: h̄ q̄stiois diffi
 cultatē molestiā q̄ vitauim; nō q̄ nich
 il habere qd̄ inde utriq̄ cogitare: ne
 q̄ em̄ in re tanta petē quere pulsare
 negligere: sed q̄ ip̄m intelligēcie que in
 aliquantulū ap̄iebat̄ ūbis ad horā occur
 retib; me posse sufficē nō putare. Ho
 aut̄ lōdes audies de quib; nob̄ eēt ser
 mo reddend; cū euāgelū leget̄: ita
 pulsati est̄ cor meū: ut crederē teū vel
 le aliqd̄ h̄c p̄ meū m̄l̄teū uos audie.
Pri; ergo ut aditatis et intelligatis
 amones: nō dixisse d̄m oīs blasphem
 ma sp̄s nō dimittet̄: neq̄ dixisse: q̄
 dixit qd̄cūq̄ ūbū cont̄ sp̄m sc̄m nō re
 mittet̄ ei: sed q̄ dixit ūbū: illud ei si
 dixisset: nichil nob̄ oīs remanēt vni
 disputare possem;: quā si oīs blasphemā
 et omne ūbū qd̄ dicit̄ cont̄ sp̄m sc̄m nō
 remittet̄ h̄oib;: ex nullo ḡne impieta
 tis eoz̄ q̄ cono xp̄i et sc̄ificatiōi ecclie

cont̄dicūt ul̄ paganor̄ ul̄ iudeor̄ a quo
 r̄lib; h̄eticor̄: nō nulloz̄ etiā in ip̄a ca
 tholica ip̄eitor̄ quēq̄ etiā lucraretur.
Sed absit ut hoc d̄ns dicet̄: absit i q̄
 ut veritas dicet̄ oēm blasphemā ul̄
 oē ūbū qd̄ cont̄ sp̄m sc̄m dicet̄ nō ha
 be remissionē neq̄ i hoc sc̄lo neq̄ i fu
 turo. **E**xerce q̄ppe nos uoluit difficul
 tate q̄stiois: nō deapē siue falsitate.
Quia ppt̄ non ē n̄cē ut oēm blasphe
 miā et omne ūbū qd̄ dicit̄ cont̄ sp̄m
 sc̄m remissionē q̄sq̄ existimet nō ha
 be: sed n̄cē ē plane ut sit aliq̄ blas
 phemia et aliqd̄ ūbū: qd̄ si d̄m fuerit
 cont̄ sp̄m sc̄m: nūq̄ vllā veniā remi
 sionē q̄ mereat̄. **Q**uia si oē accepim;
 q̄suā potit̄ saluari: **S**i aut̄ nullū rur
 sus putauim;: cont̄ dicim; saluato
 ri. **E**st ergo sine dubio aliq̄ blasphem
 ma et aliqd̄ ūbū: qd̄ si dictū fuerit
 cont̄ sp̄m sc̄m nō remittet̄. **E**d sit
 aut̄ hoc ūbū quei a nob̄ d̄ns uoluit:
 ideo nō exp̄lit̄. **Q**uei inq̄ uoluit: nō
 negat̄. **P**olet̄ em̄ sc̄pt̄ie ita loqui: ut
 q̄n aliqd̄ sic dicit̄ ut neq̄ ex toto neq̄
 ex pte d̄m defigat̄: nō sit n̄cē ut ex
 toto fieri possit̄: ut et ex pte nō intelli
 gat̄. **I**ta ergo sc̄mā ex toto id ē vni
 salit̄ p̄nūciaret̄ si dicit̄: oīs blasphem
 ma sp̄s nō remittet̄: aut̄ q̄ dixit̄
 q̄leat̄q̄ ūbū cont̄ sp̄m sc̄m: nō remit
 tet̄ ei neq̄ i hoc sc̄lo neq̄ i futuro.
Ex pte aut̄ id ē p̄ticularit̄ p̄nūciaret̄:
 si dicit̄: quedā blasphemā sp̄s nō re
 mittet̄. **Q**uia ergo nec vniuersalit̄ nec p̄
 ticularit̄ enūciata sc̄mā ē: nō ei d̄m est̄
 oīs blasphemā sp̄s a q̄dā blasphemā:

sed tūmō indefinite dnm ē sps blasphem
nia nō remittet: nec dnm est q̄ dixit
qd̄cūq; ūbū aut q̄ dixit qd̄cūq; ūbū. sed i
diffinite q̄ dixit ūbū. non ē uatē ut o
nē blasphemā ut oē ūbū intelligam⁹. i
sed uatē ē plane ut quācūq; blasphemāz
et qd̄cūq; ūbū uoluit dñs itelligi: q̄uis
id exprime uoluit ut petendo querēdo
pullando si qd̄ rā intelligis accepim⁹
nō uilit habeam⁹. Hoc manifest⁹ ut
uideatis: illud attendite qd̄ ait idēpe
iudeis. Si nō uenisset et locutus eis fuisset: peccatū nō habent. Neq; ei ita dnm ē:
ut sine ullo oīno peccatū uellet itelligi
futuros fuisse iudeos. si nō uenisset et
locutus eis fuisset. Plenos q̄ppe inuenit
oneatos q; peccatis: p̄t qd̄ dicit. Venite
ad me om̄s q̄ laboratis et onerati estis:
et ego reficiam uos. **Dñs** nō ū sarcinas peccatō
torz et tūlgressiōib; legis: qm̄ lex sub
iurauit ut habūdaret delictū. Cū ergo
etiam ip̄e alibi dicat. nō pei nomine iustos
sed peccatores: quō si nō uenisset peccatū nō
haberēt: ū q; ista sūta nec uulūlat
nec peccatū sed indefinite p̄nūciata
nō om̄e peccatū cogit itelligi. **Sed** plane
ū aliqd̄ peccatū itellegerim⁹ qd̄ nō habe
rēt ū xp̄us uenisset et locutus eis fuisset:
falsā qd̄ ablit sūta; eē dicem⁹. **Non** er
go ait. si nō uenisset et locutus eis fuisset
peccatū nullū habent: ne ueritas mētre
tur: nec rurs; definite dixit. si nō uenisset
et locutus eis fuisset qd̄cūq; peccatū nō ha
bent: ne p̄u studii parū erret. In om̄i
q̄ppe copia scripturaz sc̄az palam ap̄tis
exerēt obscuris. Illic famēs pellit: hic
fastidū. **Quā** ergo non ē dnm peccatū nul

lū habent: nō p̄turbent cū peccatores in
deos etiā si dñs nō uenisset agnoscam⁹
S; tū q; dnm est si nō uenisset peccatū non
habent: inde uatē ē etiā si nō oē aliqd̄
tū eos ex aduētū dñi qd̄ nō habebāt
cōtraxisse peccatū. Illud ip̄m p̄fecto ē qd̄
i p̄ntē sibi q; loquētē nō crediderūt: eū
q; inimicū deputantes qm̄ uerā dicebat
in sup̄ occiderūt. **Hoc** peccatū tā magnū
et horrendū si nō uenisset et locutus fuisset
eis utiq; nō habent. **Sicut** q; ibi cū
audim⁹ peccatū nō habent nō oē sed ali
qd̄ peccatū itelligim⁹: et ita i hodierna
lōne cū audim⁹ sp̄s blasphemā nō
remittet: nō oē m̄ blasphemā sed qd̄
cū et cū audim⁹ qd̄ dicit ūbū cōt̄ sp̄m
sc̄m nō remittet ei. nō oē ūbū sed qd̄cūq;
itellige debem⁹. **Itā** et hoc ip̄m qd̄ ait
sp̄s aut blasphemā nō remittet: utiq;
nō oīs sp̄s sed sp̄s sc̄ blasphemā nō
est itelligam⁹. **Ad** et si plam⁹ alibi nō
dicit: q; tā ueritas eēt ut aliud intelli
get: **Sed** in hac regulā locutiois et illud
accipit: ū q; renatus fuit ex aq; et sp̄m
Non ei ait et ibi sp̄m sc̄: et tū hoc itel
ligit. **Neq;** qm̄ dixit ex aqua et sp̄m: oēs
sp̄m q; q; itellige cogit. **Quo** ita cū
audis sp̄m aut blasphemā nō remit
tet: sicut nō oīs sp̄s ita nō oēm sp̄m
blasphemā oportet accipias. **Audie**
iā uelle uos uideo. qm̄ non ē oīs. q; nā
sit illa blasphemā sp̄m que nō remitte
t: qd̄ et sit ūbū. qm̄ nō est oē. qd̄ si dic
tū fuit cōt̄ sp̄m sc̄m nō remittet neq;
i hoc sc̄o neq; i futuro. **Itā** et ego uelle
dixi qd̄ itentillie expectatis: sed tole
rate audie aliq̄tas maioris diligentiē

moras: ducet adiuvate duo totu qd oc
 currit expediat. Alij qppe duogeuageliste
 marcus et lucas cu de hac re loquenti.
 no dixerunt blasphemiam seu ubu: ut
 itelligem9 no oem blasphemiam sed qd
 ta: nec oem ubu sed qdta. Sed ergo dixe
 runt: Apud marcu ita scriptu est. Ave di
 co nob. qui oia dimittent filijs hoim
 pccata et blasphemie qbz blasphemaverit:
 q aut blasphemaverit i spm scm no ht
 remissione ietnu. sed reus eit etni delicti.
 Apud lucam ita. Ois q dicit ubu i filiu
 hois remittet ei: illi aut q i spm scm
 blasphemaverit no remittet. Rurp ppter
 nonnulla diuilitate uboz recedit ab e9
 te veritate suie: Na neqz alia causa est.
 tur euageliste eade no eode mo dicant:
 ni ut inde discam9 res ubis no rebus u
 ba pponere nichil q aliud i loquere qre
 u uoluntate ppter qua insinuanda uba p
 munt. Sed ei ad re intell. utz dicat sps
 blasphemiam no remittet: audiat q blas
 phemaverit i spm scm no remittet: ni
 forte q eade res apcius isto mo q illo di
 cit: et aliu euagelista no destruit alius
 sed ex pte. Sps aut blasphemiam claule
 dicit est: q no expllu est i sps. No ei
 qcuqz sps scis est. Itē dia pt sps blas
 phemia cu spū qsqz blasphemat: quō di
 ca pt sps oro cu spū qsqz orat. Dū dicit
 aplus. Orabo spū orabo qz mēte. Cū g9
 dicit q blasphemavit i spm scm: ille
 abiguitates solute st. Itē qd scriptu est.
 no ht solucione ietnu sed reus eit etni
 delicti: qd ē aliud q id qd sed; mattheu
 legit no remittet ei neqz i hoc scdo neqz
 i futio. Alijs qppe ubis et alio loqdi

mo. eade ipa est expssa suia. Et qd est a
 pud mathm. q dicit ubu cont spz scm:
 ne aliqd aliud q blasphemiam itelliga
 m9. plan9 alij dixerunt. q blasphemiam
 uerit i spm scm. Eade tu res ab oibz dca
 ē. nec aliqs a loquentis uoluntate discel
 lit: ppter qua intelligenda uba dicunt.
 scribunt legit auduit. diffiniao queit.
 Sed aut aliqs. Ecce accepi et itellexi. q
 ai dicit blasphemiam nec exprimit ois aut
 quedā. pt qd intelligi ois sed no ē nate
 ut ois itelligat: ni aut quedā itelligat
 fallū est qd dicit: ita et ubu si no di
 cat oem aut qdta no est nate ut oem itelli
 gat: sed ni ul qdta fuit itellam nullo mo
 pt veru ee qd dicit. Sed ubi legit q blas
 phemaverit. quō itelligo quāda blas
 phemiam ubi no legit blasphemiam. ul qd
 ta ubu ubi no legit ubu: sed itaqz gra
 lit dia uidet q blasphemaverit. Itē
 contradictione sic rntem9. q etia hic si di
 cet q blasphemavit qcuqz blasphemiam
 i spm scm: nichil eet tur aliqz blas
 phemiam querēda putarem9 quā oem
 itellige debem9. Sed q no pt ois itel
 ligi ne paganus iudeis hereticis omibz
 hoim gni qui diuisis erroribz et cont
 dictionibz suis blasphemant i spm scm
 spes remissionis si se correxerit auferat:
 restat utiqz ut i eo qd scriptu est q blas
 phemavit i spm scm no ht remissionē
 ietnu. ille itelligat qui no oimō h eo
 mo blasphemavit ut ei niqz possit
 ignosci. Dicit ei in eo qd dicit ē de9 nē
 ne temptat: no oī sed quōda temptatois
 mo de9 nemine reptare itelligendus ē
 ne fallū sit illud qd scriptu est. temptat

vos dñs de⁹ v̄: et ne xp̄m negem⁹ deū ul'
dicam⁹ falsū euāgelīū ubi legim⁹. q̄
īrogabat Discipulū tēptans eū. ip̄e at
sciebat qd̄ eēt f̄c̄r. est cū tēptatio ad
duces pat̄m qua de⁹ neīnē tēptat. et ē
tēptatio p̄baus fidē qua et de⁹ tēptat
dignat̄: ita ut cū audim⁹ q̄ blasphemauit
ī sp̄m sc̄m. non oē blasphemā
di gen⁹ debem⁹ accipe. sicut nec ibi oē
tēptandi. Itē cū audim⁹ q̄ credidit et
baptizatus fuit saluus est: nō utiq; in
telligim⁹ eo mō credente quo et demo
nes credūt et cōtremiscūt. nec ī eo nu
mō baptizatos ī quo magus symō
baptizari potuit. sed salu⁹ eē nō potu
it. Sicut ergo cū dicit q̄ credidit et bap
tizatus fuit salu⁹ est. nō oēs credentes et
baptizatos sed quosdā ituebat̄. ī ea
scilicet cōstitutos fidē q̄ ap̄lo distigūe
te p̄ dīlōne opat̄: ita cū dicit q̄ blas
phemauit ī sp̄m sc̄m nō h̄t remissio
nē metnū. nō oēm sed quēdā blasphe
māns ī sp̄m sc̄m itendebat reatū. quo
quisq; fuit obligatus nulla r̄missioe
vniq; soluet̄. Illud etiā qd̄ ait. q̄ man
ducet meā carnē et bibit meū sangui
nē in me manet et ego ī illo. quō intel
lecturi sum⁹. Itē etiā illos h̄ potem⁹
accipe. q̄ de qb; dicit ap̄lus q̄ iudicū si
bi māducet et bibat. cū ip̄a; carnē
māducet et ip̄m sanguīez bibat. Itē
q̄ et uidas m̄grū venditor et traditor. ī
pius q̄ms p̄mū ip̄m māib; e⁹ cōfectū
sac̄mentū carnis et sanguīs ei⁹ cū cete
ris discipulis sicut ap̄tus lucas euā
declarat manducet et bibet. mālit
ī xp̄o. a xp̄us in eo. q̄ vult teniq; q̄ ul'

corde ficto carnē illā manducat et san
guīez bibūt. ul' cū māducauerit et bi
berit apostate fuit. nūq; manent ī
xp̄o. a xp̄us in eis. Sed p̄fecto ē q̄dā
mō māducādi illā carnē et bibēdi
illū sanguīez: quo mō q̄ māducatur
et bibit ī xp̄o manet et xp̄us in eo.
Nō ergo quocūq; mō q̄sq; māducatur
rit carnē xp̄i et bibit sanguīez xp̄i
manet in xp̄o et ī illo xp̄us: sed certe
quodā mō. quē modū vtiq; ip̄e vide
bat qū ista dicebat. Dicit igit̄ et ī eo qd̄
ait q̄ blasphemauit ī sp̄m sc̄m nō h̄t
remissio nē metnū. nō quocūq; mō
blasphemauit reus ē hui⁹ r̄missio
nis delicti: sed mō quodā quē nos q̄c
atq; itelligē voluit q̄ hanc sc̄ia; verā
tribile q; dep̄oplit. Quā sit aut̄ iste
blasphemādi mōd⁹ ul' pot̄ ī mōdā
no. q̄ nā sit blasphemā et qd̄ sit ubi cō
tra sp̄m sc̄m. iam q̄ntū estimo ip̄e or
do postulat ut dicam⁹: vram q; expec
tationē tā diu sed necessario detēta nō
plēt⁹ diffam⁹. **De sac̄o trinitatis.**
Nostis km̄ ī illa īm̄sibili et īco:
ruptibili trinitate quā fides v̄a et catho
lica etiā tenet et p̄dicat. deū p̄rē; nō
sp̄s sc̄i p̄rē; eē sed filij. et deū filiū nō
sp̄s sc̄i filiū eē sed p̄rē;: deū aut̄ sp̄m
sc̄m nō solū p̄rē; aut solus filij eē sp̄s:
sed p̄rē; et filij: et h̄c trinitatē q̄ms c̄
uata singulari p̄rietate et cōsistentia
p̄sonaz: tū p̄rē; ip̄am īdiuiduā et īse
pabile et v̄itatis v̄itatis bonitatis et
sc̄nā ul' naturā. nō eē tres deos: sed
vni deū. Ac p̄ hoc p̄ cap̄tū n̄o q̄ta ul
ta p̄ speculū et ī enigmate p̄ferā ta

lib; qles adhuc sumus unde concedit. nisi
 nuat uob in pre auctoritas. i filio natiui
 tas. i spu sco pris filijq; coitas: i trib;
 equalitas. **Et** g^o coest pri et filio p h^o
 nos voluerit hie coione et int uos et
 scru. et p illud tonu uos collige i unu
 qd ambo hnt unu: hoc e p spm scm de
 u et tonu dei. **In** hoc ei reconaliari di
 nitati: eaq; delectam. **Na** q; nobi pdeset
 qd qd boni nossem. u etia diligem⁹:
Sicut aut ueritate dilam⁹ ita caritate
 diligim⁹: ut et pleni⁹ cognoscam⁹ et
 ba cogno pfr uam. **Caritas** poro dif
 fusa est i cordib; uris: p spm scm q da
 tus e nob. **Et** q; pccis alienabam a pol
 sessioe uoꝝ bonoꝝ: caritas cooperuit
 multitudie pccoz. **Est** g^o p; filio vita
 ti origo uerax. et filio de uera pre orta ue
 ritas. et sps scis a pre bono et filio bo
 no effusa bonitas: oim e aut non ipar
 diuitas nec sepabilis unitas. **Primu** g^o
 i nos ad accipiendā uitā etnā q in noui
 sio dabit. de bonitate inuim⁹ ueit ab uero
 fidei remissio pccoz. **Illis** ei manentib;
 manet quodāmo inuiciatē adulus dñi.
 et ab illo alienatio q a uro malo e: qm
 non mentitē scriptura diceb. pccā urā sepa
 rat int uos et dñi. **Et** o itaq; nob infert
 bona sua n mala auferat urā. et i tñ il
 la crescit i qntū ista minuūt: nec illa
 pficiant n ista finiant. **Iam** uo q dñs
 ihus xpūs sic i spm scm pccā dimittit q
 admodū in spu sco deones eiat. hic itel
 ligi p;: q p;ea q; resurrexit a mortuis.
 cū dixisset discipulis suis. accipite spm
 scm cōtinuo subieat: si au dimiseris
 pccā dimittent illi: si au tenueris te

nebūt. **Na** et illa reguatio ubi fit oim
 pccoz remissio pccoz. i spu sco fit: Di
 cete dño. **Sili** q; renatus fuit ex aqua et
 spu: nō p; itroue i regnū dei. **Et** aliud
 est nasci de spu. aliud nasci de spu. **Sic**
 aliud e nasci de carne qd fit cū parit uir:
 aliud e nasci de carne qd fit cū lactat i
 faute. ad hoc conuiliū ut cū uoluptate
 bibat uū est natus ut uiuet. et inde acci
 piat uiuedi alimētū uū nascendi acci
 pit uicū. **Primu** itaq; credentiū bñficiū
 est benignitatis dei: i spu sco remissio
 pccoz. **Qu** ita cepit et pdicatio iohānis
 baptiste q pcurso: dñi null⁹ e: sic em
 scriptū est. **In** dieb; aut illis: ueit iohēs
 baptista pdicās in deserto iudee et diceb.
Primum agite: appropinquat em regnū
 celoz. **Hic** et ipi dñi: qd ita legit. **Ex**
 inde cepit ihus pdicāe et dice. **Primum** a
 gite: appropinquat ei regnū celoz. **Et**
 aut iohēs int ceta que locuti e ad eos
 q uenerāt ut ab illo baptisaret. **Ego**
 quidē baptiso uos i aqua i puāz: qui
 aut p; me uentur⁹ e foras: me e cō nō
 sū dign⁹ calceamenta portare: ipē uos
 baptisabit i spu sco et igni. **Et** et dñs
 iohānes qdē baptisauit aqua: uos at
 baptisabimū spu sco que et acceptū
 estis nō p; multos dies: usq; ad pēthe
 costen. **Et** aut dixit iohēs et igni q;
 uis possit et tribulatio itelligi quā p
 noie xpi credētes fuant pcelluri: tñ uo
 ab re est eudē spm scm etia noie ignis
 significatū uidei. p; qd et i aduētū ei
 dñi est. **Uile** et illis lingue diuile ue
 lut ignis: q et isedit sup unūq; eoz.
Hic et ipē dñs ait. **Ignē** ueni mitte in

mūdi. **H**ic et apłus dicit spū feruētes: q̄
mā hīc feruet caritas. Diffundit q̄ppe ī
cordib; uris: p̄ spū sc̄m q̄ dat̄ ē nob̄.
Cui feruor contrariū est qd̄ dñs ait. **H**efri
gesat caritas multorū. **H**ic p̄fctā caritas p̄
fectū est donū spūs sc̄i. **P**ius aut̄ ē illud
bñficiū qd̄ ad remissionē p̄tinet p̄ccorū:
p̄ qd̄ bñficiū erunt de p̄tate tenebrarū
et p̄iceps h̄ mūdi mittit foras a fide
urā: q̄ opat̄ in filiis infidelitatis nulla vi
alia n̄ societate et obligacōe p̄cā. **I**n spū
enī sc̄o quo ī vnū dei p̄lius cōgregat̄: eia
tur spūs inuidus q̄ in seipm̄ diuidit̄. **C**ō
tra hoc donū ḡtuitū cont̄ istā dei grām
loquit̄ cor̄ īpenitētis. **I**p̄a ergo īpenitē
tia ē spūs blasphemā: q̄ nō remittet̄ ne
q̄ ī hoc sc̄o neq̄ ī futuro. **C**ont̄ sp̄s ei sc̄m
quo baptisat̄ quorū p̄cā oīa dimittit̄
et quē accepit etiā ut cui dimisit̄ p̄cā
dimittant̄ ei: ubi ualde malū et nimis
ip̄iū: siue cogitacōe siue etiā lingua sua
dicit̄: quē paciā dei cū ad p̄itentiā addu
cat ip̄e sc̄dm̄ duriciā cordis sui et cor̄: ip̄e
nitens thesaurizat sibi urā in die ire et
reuelacōis iusti iudicij dei: q̄ reddet̄ vni
cuiq̄ sc̄dm̄ opa ei. **H**ec ḡ īpenitentiā sic
vno ei aliquo noīe possum̄ vtrūq̄ appel
lāe blasphemā et ubi cont̄ spū sc̄m qd̄
remissionē nō h̄t̄ ietnū: hec inq̄ īp̄itē
tia cont̄ quā clamabat̄ et p̄ccō et iudex
dicētes: p̄nāz agite appropinquit̄ ei reg
nū celorū cont̄ quā dñs os euāgelice p̄di
cacōis ap̄uit̄: et cont̄ quā ip̄m̄ euāgelii
ī toto orbe p̄dicandū ēē p̄dixit̄: ubi pos
tea q̄ resurrexit a mortuis ait discipul
suis: oportebat xp̄m̄ pati et resurgē ter
cio die a mortuis et p̄dicari ī uōie e⁹ p̄nā

tēciā et remissionē p̄ccorū p̄ oīs gētes īap̄i
entib; ab iherl̄m: h̄ oīo ip̄mā nō h̄t̄ remil
sionē neq̄ ī h̄ sc̄o neq̄ ī futuro: q̄ p̄nā ip̄ccat̄
remissionē ī h̄ sc̄o q̄ ualeat ī futuro. **H**ic istā ip̄mā
q̄ dūm q̄sq̄ ī hac carne uiuit nō p̄t̄ ui
dicari. **D**e nullo enī despandū est: q̄
dū paciā dei ad p̄nā adduat̄: nec
de hac vita rapit̄ ip̄iū: q̄ nō uult mor
tē impij q̄tū ut reuitat̄ et uiuat̄. **P**a
gan⁹ est hodie: vñ sc̄s vtrū sit futu
r⁹ crastio xp̄ian⁹. **J**ude⁹ infidelis est
hodie: qd̄ si cras credat̄ in xp̄o. **H**er̄
c⁹ ē hodie: qd̄ si cras seq̄t̄ catholicā vi
tate. **S**aluatio ē hodie: qd̄ si cras
āplectit̄ catholicā pacē. **E**t si isti q̄s
ī quocūq̄ ḡnie erroris notas et t̄p̄ del
patissios mō dāpnas: anq̄ istā vitā si
uiant agūt p̄nāz et inueniūt vcam vi
tā in futuro. **P**inde fr̄s etiā ad hoc nos
āmonēat qd̄ ait apłus. **P**olice an̄ temp̄
q̄t̄p̄ iudicare. **H**ec ē blasphemā spūs au
nūq̄ est vlla remissio: quā nō oēm sed
quāntā intellexim⁹: eāq̄ p̄seueratē dū
ciā cordis īpenitētis ul̄ dixim⁹ ul̄ inē
im⁹ ul̄ etiā ut existimam⁹ oīdūm⁹: nō
p̄t̄ in quocūq̄ ut dixim⁹ dū adhuc ī hac
vita ē dephendi. **E**t nō ideo videat̄ ab
surdū: q̄ cū hō usq̄ ad finē h̄ vite ī du
ra ip̄mā p̄seuerās dū multūq̄ loquat̄
adūsus hāc grām spūs sc̄i: euāgelii
tū tā longā cōnditionē cordis īpenitē
tis q̄si breue aliqd̄ ubi appellauit̄ dicēs
Euāgelij dixit̄ ubi cont̄ filiū hoīs remit
tet̄ ei: qui aut̄ dixit̄ cont̄ spū sc̄m non
remittet̄ ei neq̄ ī hoc sc̄o neq̄ ī futuro.
Hec enī q̄ius plura sic et plures ubi cō
texta et p̄ducta blasphemā: solet tū sc̄p

tia enā multa ūba ūbū appellāe. Neq;
 unū ūbū locutus ē qāq; pphā: et tū sic
 legit. ūbū qd' scū est ad illū uel ad illū
 pphetā. Et ap̄lus. P̄biti inq; dupli
 a honore honoret: maxime q' laborat
 i ūbo et doctrina. Nō ait i ūbis sed i ūbo.
 Et scūs iacob; Estote inq; frōres ūbi:
 et nō auditoēs tū. Nō ait et ip̄e ūboz
 sed ūbi: q̄ius tā multa ūba de scripturis
 scūs i ecclia celebrat et solēpnit' legant'
 dicant' audiant'. Dicit ergo q̄itoriq;
 tpe q̄sq; vrm in pdicando euāgelii labo
 uerit. nō ūboz sed ūbi dicit' pdicator: et
 q̄itoriq; tpe q̄sq; vrm vram pdicandōes
 diligent' atq; istant' audierit. nō ūboz s'
 ūbi audiendi studiosissim' nūcupat':
 ita eo moe quo scriptie loquūt' et que no
 ut eccl'istica cōsuetudo q̄sq; vniūsa sua
 vita qua istā geit' carne q̄italibet lo
 gitudie ptendat'. q̄sq; ūba ul' ore uel
 sola cogitatioē corde ipenitēti locutus
 fuit. cont' remissionē pctōz q' fit i ecclia:
 ūbū dicit' cont' spū scū. Ideo aut' nō so
 lū ūbū qd' dcaū fuit cont' filiū hoīs. sed
 oē p̄sus pctū et blasphemā remittet'
 hoīb;: q' ubi hoc pctū nō fuit cordis i
 pēitentis cont' spū scū. quo i ecclia pec
 cata soluit'. cūta alia dimittūt'. Quō
 aut' hoc dimittet'. qd' etiā remissionē
 ipedit' aliorū? Oia ergo dimittūt' eis:
 i quib; non ē hoc qd' nūq; dimittet'. In
 quib; ē aut' hoc qd' nūq; dimittet'. nec ali
 a dimittūt': q' oim remissio p̄culo ul
 ti' ipedit'. Nō g' p̄tea q̄sq; dixit' ūbū
 cont' filiū hoīs remittet' ei. q' aut' dixit'
 cont' spū scū nō remittet' ei. q' i tūitate
 maior ē filio spūs scūs qd' nullus ūq; uel

hētōz dixit: sed qm̄ q̄sq; restitit' vitati
 et blasphemauit' ueritatē qd' ē xpūs. e
 cclā p' tantā dei pdicationē apud hoies
 ut ūbū cōd' fieret et habitaret i nob'. qd'
 ē fili' hoīs id ē ip̄e xpūs. si nō dixit'
 ūbū illud cordis ipenitētis cont' spū
 scū. de quo dcaū ē. q' nō reuaty fuit ex
 aqua et spū. et de quo itē dcaū est. acci
 pite spū scū si cui dimiseritis pctā di
 mittūt' ei. id ē si penituerit' eū. accipiet
 p hoc donū remissionē oim pctōz. sū
 et h'. q' ūbū dixit' cont' filiū hoīs: q'
 pctō ignozācie siue cōtumacie ul' cōcū
 q' blasphemie nō addidit' pctū ip̄ue:
 cont' donū dei et grām regnatiois uel
 recōsiliatiois q' fit in ecclia spū scō. Pm̄
 de nec illud sciendū est qd' qdā putat'
 ideo remitti ūbū qd' dicit' cont' filiū ho
 nīs nō remitti aut' qd' dicit' cont' spū
 scū. q' p̄t' susceptā carnē scūs ē filius
 hoīs xpūs: qua carne utiq; maior ē spūs
 scūs q' substantia p̄a eq̄lis ē p̄i et unige
 nito filio scdm e' dimitatē. scdm quā
 et ip̄e unigenit' filius eq̄lis ē p̄i et spū
 scō. Nā si hoc p̄tea dcaū cēt': p̄fecto de
 oī cetā blasphemā tacet'. ut hoc sola i
 nullibil' uidet' que cont' filiū hoīs dicit'
 q̄li cū hō sol' putat'. Cū ued' p̄missū sit.
 oē pctū et blasphemā remittet' hoīb;
 qd' etiā apud aliū euāgelistā ita positū
 ē. oia dimittūt' filius hoīm pctā et blas
 phemie quib; blasphemauerit: p̄aldu
 bio et illa blasphemā q' cont' p̄cū dicit'
 ista gualitate cōcludit'. et tā hoc sola
 irremissibil' diffinit' q' dicit' cont' spū
 scū. Nūq; nā et p̄i formā serui accepit.
 q' sit maior spūs scūs? Non utiq;. Sed

ideo p^r vniuersale q^umedatione omⁿi p^ro
cu^m ois q^u blasphemie emineat⁹ uoluit exp^r
me blasphemiam que dicit^r cont^r filiu^m ho
mⁱs: q^u ena^m si in illo p^ro fuerit hoies ob
ligati q^u com^redrauit ubi ait. si noⁿ uel
sem et locut⁹ eis fuisse p^ro noⁿ habent.
q^u ena^m in eu^agelio sc^d: ioh^ane ualde g^r
ue oⁿdit ee p^ro ubi ait de ip^o sp^u sc^d.
cu^m eu^m se nulluru^m ee p^rmittet. ille arguet
mudu^m de p^ro et de iusticia et de iudicio.
de p^ro quide^m q^u noⁿ crediderut^r i me: tu^m si
noⁿ dixerit illa co^rdis ipenitens diuina u^o
bu^m cont^r sp^um. ena^m hoc q^u d^r d^r e^m cont^r fi
liu^m hois remittet. **H**ic fortassis aliq^us q^u
rat ut^r t^rimo sp^us sc^ds p^ro dimittat.
an p^r et filiu^m: **R**espondem⁹ q^u et p^r et fi
liu^m ipe^m ei filiu^m de p^re dicit. **S**i dimiseritis
p^ro hoib⁹: dimittet uob⁹ et p^r iⁿ p^ro u^o.
Cui nos quoq^u dicim⁹ i or^de d^rica. **P**at
u^r q^u es i celis. **U**tq^u int^r c^rta et hoc peti⁹
dicetes: **D**imittite nob⁹ debita u^o. **D**e se
ip^o aut^r ait. **O**r scⁱatis q^u heat filiu^m hois
p^rate iⁿ tra dimittedi p^ro. **S**i g^r iquis
et p^r et filiu^m et sp^us sc^ds p^ro dimittit.
cur illa ip^una q^u nu^mq^u dimittet t^rimo ad
sp^us blasphemiam dicit^r p^rine. t^ro ille q^u h^o
ip^uie p^ro fuit obligat⁹ dono sp^us sc^ds re
siste uideat^r q^u eo dono fiat remissio p^ro
ru^m. **O**bi et ego q^uo utru^m xp^us eiecit de
moia: an et p^r et sp^us sc^ds. **S**i ei t^rimo
xp^us: q^u e^m q^u ip^e dicit. p^r aut^r i me ma
nes ipe^m fat^r opa. **I**ta eni^m d^r est ipe^m fat^r
opa: ta^mq^u filiu^m noⁿ faciat. sed p^r manes i
filio. **C**ur g^r alio loco dicit. p^r me^m usq^u
nu^m opat^r et ego operor⁹ et paulo post.
q^ucu^mq^u eni^m ille fecerit. her et filiu^m similit^r
fat^r. **E**d aut^r alio loco dicit si opa noⁿ fe

rissem i eis q^uemo ali⁹ fecit: ita dicit q^uli
solus faciat. **S**i aut^r her ita dicit^r ut tu
iⁿsepabilia sint opa p^rs et filij: q^uo crede
du^m est de sp^u sc^d u^o q^u ip^e parit^r opat^r. **N**a
i eo ip^o loco ubi exorta e^m ista q^ustio qua
discutim⁹ cu^m filiu^m eiecit demoia: ip^e tu^m ait
Si ego i sp^u sc^d eicio demoia: igit^r p^rueit^r
i uos regnu^m dei. **H**ic forte q^us dicit sp^um
sc^dm p^ro dai a p^re et filio q^u sua uolunta
te aliq^ud opari: et ad hoc p^rine q^u d^r d^r
e^m i sp^u sc^d eicio demoia. q^u noⁿ ip^e sp^us
sed xp^us id facit sp^u: ut sic itelligat^r.
q^u d^r d^r est i sp^u sc^d eicio t^ro dicit^r sp^u
sc^d eicio. **V**olent^r q^upe ita loqui sc^rptie
Interfecerunt i gladio. id e^m gladio. **S**ucc^r
derunt i igni. id e^m igni: et accepit ih^us
alios petrimos. i quib⁹ arcuadet^r fili
os isrl. id e^m quib⁹ arcuadet^r. **S**i q^u p^rtea
demit sp^u sc^d p^rua p^rate: illud att^r
dant q^u d^r a d^ro legit^r. sp^us ubi uol
sp^urat. **I**llud u^o q^u apl^us ait. oia aut^r
her opat^r un⁹ atq^u ite sp^us. uer^udu^m est
ne quisq^u arbitret^r q^u ea noⁿ opet^r p^r et
filiu^m: cu^m in eis opib⁹ com^redrauit et dona
noes cu^mationu^m et opationes ututu^m. ubi
e^m utaq^u et expulsio demoioy. **C**u^m u^o ad
uigit et dicit. diuides p^ria u^o uicunq^u put
uol^r: noⁿne manifestat ena^m sp^us sc^d p^ro
te sed a p^re et filio plane idiu^mdua. **S**i
ergo her ita dicit^r ut tu^m iⁿsepabil^r itel
ligat^r opatio t^rutatis. ita cu^m opatio p^rs
dicit^r noⁿ ea sine filio et sp^u sc^d itelligat^r
opari. et cu^m opatio filij noⁿ sine p^re et
sp^u sc^d et cu^m opatio sp^us sc^d noⁿ sine p^re
et filio: satis notu^m est r^oe credetib⁹ uel
ena^m ut p^r itelligetib⁹ et illud ideo dic
tu^m ee de p^re ip^e facit opa. q^u ab illo sic

dingo etiā opm. a quo ē existētia coope
 rantiū psonaz. qz et fili⁹ de illo nat⁹ ē
 et spūs sc̄is p̄cipalit̄ de illo p̄cedit. de
 quo nat⁹ ē fili⁹ et cū quo illi cois ē idē
 spūs: et illud qd̄ ait dñs. si opa nō fecit
 sem̄ i eis que ued̄ ali⁹ fecit. nō ad p̄m
 uel spm̄ retulisse. qz ei nō sunt i illis o
 pibz coopati. sed ad hoies a qbz legūt
 multa fr̄a miracula et tū a nullo q̄ fili⁹
 fecit. et qd̄ ait ap̄tus de spū sc̄o. om̄ia
 aut̄ her opat̄ vn⁹ atqz idē spūs. nō idē
 dñm qz nō ei coopat̄ p̄ et fili⁹. sed qz i
 hys opibz nō s̄t multi sed vn⁹ spūs. et
 i diuisiōis suis opaciōibz non ē a se ip̄e
 diuisus. **Et** tū iamit̄ sed racionabilit̄
 et ueritat̄ dicit̄ p̄m dixisse nō filiū et
 spm̄ sc̄m: tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ i quo cō
 placui. **S** hoc miraculū de celo sonabi
 lis ubi q̄uis ad psonā p̄is tūmō p̄ti
 nēt: coopatos ēē filiū et spm̄ sc̄m non
 negam⁹. **Neqz** ei qz tūc fili⁹ carnē por
 tans cū hoibz cōulabat̄ in tra ideo nō
 cat̄ etiā in sinu p̄is tūc uirginitū ubi
 qū illa de nube uox fr̄a est: aut sapiēt
 et spūalit̄ credi p̄t deū p̄m opaciōne
 uboz suoz sonaciū atqz tūc uicū a sue
 sapie suoz sc̄i spūs coopaciōe sepalle.
Eodē mō cū rāllime dicam⁹ nō p̄m
 nec spm̄ sc̄m sed filiū sup̄ m̄ae ābulat̄
 se cui⁹ vn⁹ cōo cat̄ illa i plāte fluctibz
 iuitētes. illud tū opus tān̄ miraculi
 p̄is et spm̄ sc̄m coopatos ēē quis ab
 nuat⁹. **Sic** ē et solū filiū uerit̄e dicit̄
 m⁹ ip̄am suscepisse carnē nō p̄is aut
 spm̄ sc̄m: et tū h̄c itarnaciōne ad so
 lū filiū p̄tinētē q̄s negat coopatiū
 p̄m aut spm̄ sc̄m. nō rē sapit. **Itē**

dicam⁹ nec p̄m nec filiū sed solū spm̄
 sc̄m et i colūbe sp̄e et i linguis uelut ig
 neis appuisse et dedisse p̄nūciāe illis in
 quos uenēat multis et uarijs linguis
 magnaia dei: a quo tū miraculo ad so
 lū sc̄m spm̄ p̄tinētē. coopaciōne p̄is et
 ubi uirgēti separe nō possu⁹. **Ita** signu
 lorū quoqz i finitate opa finitas opat̄
 uicūqz opanti coopantiqz duobz: cō
 ueniente i tribz agendi cōcordia. non i
 vno deficiētē efficacia pagendi. **Que**
 cū ita sunt: h̄c ē qz dñs ih̄s i spū sc̄o
 demōēs erat. **Neqz** em̄ et solus hoc ip̄e
 nō poteat atqz illud adiutorū tamq̄
 huic opi nō sufficiēs assumebat: sed
 spm̄ in seipm̄ diuisū eo spū cōgruebt̄
 expelli que p̄ et fili⁹ nō diuisū i semet
 ip̄m cōiter habent. **Sic** et p̄cā q̄ quia
 p̄t etiā: nō dimittūt̄ in eo spū dimitt
 ti oportebat: quo i vnū ecclia cōgrega
 tur. **Deiqz** si quecūqz ext̄ eccliaz suoz p̄c
 teat p̄cōz. et h̄c tān̄ p̄cā quo alienus
 ē ab ecclia dei cō: ip̄enitēs habeat: qd̄
 ei p̄dest illa p̄nū. cū istud solū ubi di
 cat̄ cōt̄ spm̄ sc̄m. quo ext̄nēs ē ab ec
 clia. q̄ accepit hoc donū ut i ea i spū sc̄o
 fiat remissio p̄cōz. **Quā** remissioē
 cū finitas faciat: p̄p̄e tū ad spm̄ sc̄m in
 telligit̄ p̄tinē. **Ipe** est ei spūs adopciōis
 filioz i quo clamam⁹ abba p̄: ut ei
 possuim⁹ dice. dimitte nob̄ debita nr̄a.
Et hoc cognoscim⁹ sicut dicit̄ ap̄l̄s io
 h̄anes. qm̄ xp̄s manet i nob̄: de spū
 sc̄o que dedit nob̄. **Ipe** spūs testionū
 reddit spū nr̄o: qz sum⁹ filij dei. **Ad**
 ip̄m ei p̄tinēt societas. q̄ efficiam⁹ vnū
 corpus filij uicā dei. **Uā** scriptū est. **Si**

qua igitur exhortatio in christo. si quod solacium caritatis: si qua societates spiritus. **P**er hanc societatem illi in quos primitus uentus linguis omnium gentium se locuti: quod per linguas consolatio constat gratias humani. **H**ic oportebat per linguas omnium gentium significari istam societatem filiorum dei et membrorum christi futuram in omnibus gentibus: ut quod admodum tunc ille aspebat accepisse spiritum sanctum quod loquebatur linguis omnium gentium. ita nunc ille se agnoscit accepisse spiritum sanctum. quod tenet uideat pacis ecclesie quod diffundit in omnibus gentibus. **U**nde dicit apostolus. **S**tudentes seruate unitatem spiritus in uinculo pacis. **E**t autem ipse sit spiritus pater. ipse filius dicit. **D**e patre procedit. **E**t alio loco. **N**on enim uos estis qui loquimini: sed spiritus pater uerum qui loquitur in uobis. **E**t uos ipse sit et spiritus filii. apostolus dicit. **N**ihil deus spiritum filii sui in corda uestra clamante abba pater: hoc est clamante faciente. **N**os enim clamamus. sed in illo. id est ipso diffidente caritate in cordibus uestris: sine quo iam tunc clamat quod clamatur. **U**nde ite dicit. **C**um autem spiritum christi non habet: hic non est eius. **A**d quem ergo in trinitate ipse pertinet huiusmodi societatis? nisi ad eum spiritum qui est pater filio quod cois? **H**uius spiritum quod illi non habeant. quod sit ab ecclesia segregati. iudas apostolus apostolus sine declarauit dicens. **C**um seipos segregant aiales spiritum non habentes. **U**nde in ipsa ecclesia etiam illos quod per uocia hominum quod uis in eius unitate constitutorum quod etiam saluata in uoluerant paulus apostolus arguens. iter cetera ait. **N**ialis autem homo non capit ea quod sit spiritus dei. **S**trulticia est enim illi: et non potest scire quomodo spiritualiter diiudicatur. **Q**uid dicit quod dixit non capit: id est sciam non capit. **U**erum hos in ecclesia con-

stitutos pueros dicit non dum spirituales sed adhuc carnales: et lacte alendos non etiam. **Q**uali puero inquit in christo. **L**ac uobis potum dedi non escam. **N**on dum enim potestatis: sed nec adhuc quod potestis. **U**bi dicit non dum uel non adhuc. **P**erfecto non despat: sed eo tendit ut sit aliquando quod non dum est. **A**d huc enim et tunc inquit carnales. **E**t ostendens uerum sit carnales. cum enim sit inquit inter uos emulatio et contentio: nonne carnales estis et scilicet homines ambulatis? **A**tque id ipsum plura apertus cum enim quis dicit inquit. ego quidem sum paulus. alius autem ego apollo: nonne homines estis? **E**t ergo est apollo? **E**t autem paulus? **M**istri per quos credidistis. **H**ij ergo id est paulus et apollo cois: des erant in unitate spiritus et uinculo pacis: et tunc quod eos ista inter se diuide et per alios in flari aduersus alterum ceperant: dicitur et homines et carnales et aiales non ualentes pape quod sit spiritus dei. **E**t tunc quod non sit ab ecclesia segregati. per uulgi appellant in christo: quod uis uis uel angelos uel deos esse cupiebat: quod arguebatur quod homines erant. id est in his contentioibus: non que sit dei sed ea quod sit hominum sapiebat. **D**e illis uo que sit ab ecclesia segregati non dicitur est ea quod sit spiritus non papietes. ne ad sententiam perpaone referret: sed dicitur est spiritum non habentes. **N**on est autem contentio. ut quod habet etiam scilicet papiat quod habet. **H**abet ergo istum spiritum in ecclesia constituti pueros in christo adhuc aiales atque carnales: quod habeant pape non ualentes. id est intelligere et nosse. **N**am quod eent pueros in christo: nisi renati ex spiritu sancto? **N**ec mirum uidei debet: quod quod aliquid habet. et quod habet ignorat. **U**t ei taceat de omnipotentis diuinitate atque incommutabilis

civitatis unitate: q̄s facile sc̄a p̄cipit q̄d
 sit aīa: Et q̄s nō h̄t aīam: Postremo ut
 certissime nouerim⁹ q̄ p̄uili i xp̄o nōdū p̄
 ap̄ietes q̄ s̄t sp̄s dei tū h̄t sp̄m dei: pau
 lopost itueam⁹ q̄ admodū colipos iare
 pans aut: **R**elatis q̄ tēplū dei estis: et
 sp̄s dei h̄tat i uobis: **H**oc utiq; nullo
 mō dicit ab ecclia segregatis: q̄ dā s̄t
 sp̄m nō h̄ntes: **N**ec ille dicitur esse
 i ecclia et ad istā societate sp̄s ptine:
 q̄ om̄ib; xp̄i corpali tū cōmixtiōe ficto
 corde miscet⁹: **S**p̄s ei sc̄is disciplie et
 fugiet fictū: **C**uapp̄ q̄nq; i saluati
 cis ul' hēticis cōgregatōib; ul' p̄oas se
 gregatōib; baptizant⁹: q̄uis nō sint
 renati sp̄i t̄p̄ hylmaeli sales q̄ sc̄dm
 carnē nats ē abrahe nō sc̄dm ysaac qui
 sc̄dm sp̄m q̄ p̄ remissionē: tū cū ad
 catholicā ueniūt et societati sp̄s ag
 gregant⁹ que fois p̄uidubio nō habe
 bāt: nō eis repetit⁹ lauacrum carnis: **S**ed
 ei defuit etiā fois positus ista forma pi
 etatis: sed accedit eis q̄ u n̄t nō p̄t da
 ri unitas sp̄s i uiculo pacis: **T**ales q̄
 ne erāt aūq; catholici eēt: de q̄lib; Di
 cit ap̄tius: **H**abētes formā pietatis: uin
 tē aut⁹ e⁹ abnegātes: **P**t̄ eū eē uisibil'
 forma paluitis etiā p̄ter uitē: sed iui
 sibilis uita radice habēi nō p̄t n̄ i uite.
Pinde corpalia sac̄mēta q̄ portāt et ce
 lebāt etiā segregati ab unitate corpis
 xp̄i formā p̄t exhibere pietatis: utus
 uo pietatis iuisibil' et sp̄ualis ita i eis
 nō p̄t eē: q̄ admodū sensus nō sequit'
 hois mēbrū q̄ amputat⁹ a corpe. **C**ue
 rūt ita sint: remissio p̄ccōz q̄ nō datur
 n̄ i sp̄i sc̄o: i illa tūmō ecclia dā: p̄t

que h̄t sp̄m sc̄m **H**ic ē fit remissio p̄ccō
 rū: ne p̄iceps p̄c̄i sp̄s qui i sc̄p̄m diu
 sus ē regnet i nob;: ut eruti a pt̄ate sp̄s
 iūmūdi tēplū deinceps efficiam⁹ sp̄s sc̄i:
 et a quo mūdant⁹ accipiēdo indulgentiā.
 ip̄m accipiam⁹ habitatorē ad faciendā
 agendāq; p̄ficiendāq; iusticiā. **N**ā et i
 p̄mo e⁹ aduētū cū h̄i q̄ eū acceperūt h̄
 guis om̄i genū loquent⁹: et stupētes
 eos q̄ aderāt alloquet⁹ petrus ap̄tius: cō
 pūcti s̄t corde et dixerūt ad petrū et ad
 ap̄tios. **E**d ergo faciem⁹ fr̄es: **M**ōstrate
 nob; **E**t dixit petrus ad eos: **A**gite p̄uā;
 et baptizet⁹ unūq; q; unū in noīe ih̄u x'
 i remissionē p̄ccōz: et accipietis donū
 sp̄s sc̄i **U**tq; i ecclia utrūq; sc̄m ē: id ē
 et p̄ccōz remissio et donū hui⁹ acceptio
 in q̄ eāt sp̄s sc̄is **N**ec autē in noīe ih̄u
 xp̄i: q̄ cū eūcē sp̄m sc̄m p̄mittet⁹: q̄ mit
 tet i q̄ p̄ in noīe meo **N**ec eī habitat
 i quocūq; sp̄s sc̄is sine p̄re et filio: sicut
 nec filio sine p̄re et sp̄i sc̄o nec sine illis
 p̄re: **I**nsepabilis ē quippe habitatio: quoz
 est i sepabilis op̄atio **S**ed singillatū ple
 rūq; p̄sone p̄ creatiue significatiōes non
 p̄ suā sb̄am demonstrāt⁹: sicut sua t̄pm
 spanā sillabis occupātib; sepatū uoce
 p̄nuāant⁹: nec tū a sc̄p̄is ullis itual
 lis momētis q̄ t̄pm sepatū: **N**on enī
 unūq; dīa p̄t siml': cū eē nō p̄t nisi
 semp siml' **S**ed ut iā nō semel dixim⁹:
 ideo remissio p̄ccōz p̄ quā in se diuisi
 sp̄s eūtit⁹ et expellit⁹ regnū: ideo soae
 tas unitatis ecclie dei extra quā nō fit
 ip̄a remissio p̄ccōz t̄p̄ p̄uū opus ē sp̄s
 sc̄i p̄re sane et filio cōp̄antib;: q̄ soae
 tas ē quodamō p̄is et filio ip̄e sp̄s sc̄s.

Nā p̄ nō cōiter habet p̄ a filio et spū
scō: q̄ nō est p̄ amboꝝ. Et filius nō cōi
ter hētur filius a p̄re et spū scō: q̄ non
ē filius aborū. Spūs autē scūs cōit hēt
a p̄re et filio: q̄ spūs ē vnus aborū. Et sc̄s
igit̄ reus fuit ip̄iue cōit spū. ī quo
vnitas et societās cōiōnis ecclie cōgre
gat̄: nūq̄ illi remittet̄: q̄ hoc sibi clau
sit ubi remittit̄. Et merito dāpnabit̄
cū spū qui ī seipm̄ diuisus ē: diuisus et
ip̄e cōit spū scū q̄ in seipm̄ diuisus
nō est. Hoc et ip̄a euāgelica testimo
nia nos amonēt: si ea p̄sca utem̄ attena.
Nā et sc̄dm̄ lucā quidē nō ibi h̄ dicit
dn̄s: ubi r̄ndet eis q̄ dixerūt q̄ ī p̄ncipe
demoioꝝ erat demones: nō ei remitti
q̄ blasphemauit ī spū scū. Dū appa
ret nō semel hoc a dn̄o dn̄m̄. Sed ibi
quoq̄ nō negligent̄ p̄tereūdū. quo lo
co dn̄m̄ sit. loquebat̄ ei de h̄is qui cū
confessi eēt uel negasset̄ corā hōibz:
ubi ait. Dico autē uob̄: q̄cūq̄ cōfessus
fuit me corā hōibz: et filius hōis cōfite
bit̄ illū corā angelis dei. Qui autē ne
gaueit me corā hōibz: denegabit̄ corā
angelis. Et ne ex hoc apli petri despa
ret̄: salū q̄ eū corā hōibz ter negauit: cō
tinuo libeat̄. Et q̄s qui dicit̄ ubi ī fi
liū hōis remittet̄ illi: ei autē q̄ ī spū
blasphemauit nō remittet̄: illa sc̄li
cet blasphemā cordis ip̄enitētis qua re
sistit̄ remissioi p̄ccōꝝ q̄ fit ī ecclia per
spū scū. Quā blasphemā petr̄ nō
habuit: quē moꝝ peituit q̄n̄ amare
fleuit: victoꝝ spū qui ī seipm̄ diui
sus ē et q̄ eū vexandū poposc̄at: cōt̄
quē dn̄s p̄ illo rogauit ne deficer̄ fides

et accepit etiā ip̄m̄ cui nō restitit̄ spū
scū: ut nō solū ei remittet̄ p̄cc̄m̄. sed p̄
eū p̄dicaret̄ et daret̄ remissio p̄ccōꝝ.
Apud duos autē alios euāgelistas ap̄
quos narrat̄: ut de blasphemā sp̄s her
sua dicit̄ causa extitit̄ ex cōmedōra
tiōe spūs imūdi q̄ in seipm̄ diuisus ē.
Dcū enī eāt de dn̄o q̄ ī p̄ncipe demo
ioꝝ erat demones. Ibi se dn̄s ait ī spū
scō erat demones: ut spūs q̄ non ē in
se diuisus eū q̄ in se diuisus est uiuat̄
atq̄ eiat̄: ille autē hō in ei⁹ p̄dicōe
remaneat: q̄ in h̄ qui ī se diuisus nō
est pacē p̄ ip̄enitētā t̄sire detrectat.
Hoc ei martius ita narrat̄. **M**ē dico uo
bis q̄ oīa dimittet̄ hōibz: p̄cc̄m̄ et blas
phemā quibz blasphemauerit: q̄ autē
blasphemauerit ī spū scū nō habet
remissionē ietnū sed reus erit etnū de
licti. Hec ūba dn̄m̄ cū dixisset. sua de
inde cōiūxit dicens: quī dicebat̄ spū
imūdū h̄t: ut oñdet̄ h̄t exortā fuisse
cām ut hoc dicit̄: eo q̄ dixerat̄ eū in
beelzebub p̄ncipe demoioꝝ demones
pelle. nō q̄ ip̄a eēt blasphemā q̄ nō
remittet̄: cū et her̄ remittat̄ si recta
p̄nā cōsequat̄: sed q̄ h̄t ut dixi cā
extitit̄ ut a dn̄o illa sc̄ia p̄feret̄. sc̄m̄
mēsiōe spūs imūdi quē adūsū seip̄
scū diuisū dn̄s oñdit̄ p̄t̄ spū scū q̄
nō solū adūsū se diuisus nō est. sed e
tiā quos colligit̄ efficit̄ idiuos. p̄
cata q̄ adūsū se diuisa s̄t̄ dimittet̄
eos q̄ mūdatos inhabitādo. ut sit q̄
admodū sc̄ptū est ī actibz ap̄loꝝ. mi
titudis credentiū eāt cor vnū et aīa
vna: cui dn̄o remissiois nō resistit̄:

nisi q' diuina cordis ipenitens habueit.
 Na et alio loco dixerunt iudei de dno q' de
 mouu' habet. nec tu ibi aliqd dixit de
 blasphemia spūs scī: qm̄ nō ita obiecterit
 spm̄ imūdu' ut i se diuis' ex ore ipōu'
 posset ostendi. sicut beelzebub a quo
 dōnes eia posse dixerūt. In hac uo let
 noē scdm̄ mathm̄ multo maifesti' a
 peruit dñs qd̄ hic uellet itelligi: id ē q'
 ipē dicat ubū cont' spm̄ scm̄ q' unitati
 ecclie corde ipenitēti resistit ubi in spū
 scō fit remissio pctōz. Hūc enī spm̄ nō
 hūc ut iā dcaū est: q' etiā sacmēta xpi
 portātes atq; tractātes ab ei' cōgrega
 tioē scūcti sūt. Na ubi dixit de diuisio
 ne sathane adūsus sathanā. et q' ipē i
 spū scō eicet demōēs utiq; i spū qui nō
 est adūsus seipm̄ sicut ille diuis': ibi cōti
 nus ne p̄ illos q' sub noie xpi ext' e' om̄
 le cōuenticula sua cōgregant. q' q' pu
 met etiā regnū xpi adūsu' se eē diuisū.
 q' nō est meū inq; cont' me ē. et q' nō cō
 gregat meū spargit: ut illos oūdet
 ad se nō p̄tine: q' ext' cōgregando nollēt
 cōgregare sed spargē. Deinde subiūgit.
 Ideo dico uob' om̄e pctm̄ et blasphemia
 remittet' hoibz: spūs aut' blasphemia nō
 remittet'. Quid ē hoc? Ideo sola sps blal
 pheia nō remittet': qm̄ q' nō est cū xpo
 cont' ipm̄ ē. et q' non cū illo cōgregat
 spargit. Ideo utiq; Cui ei cū illo nō
 cōgregat: quolibet sub ei' noie ggre
 get. nō h't spm̄ scm̄. Hic oīno h' uos cō
 pulit nō alibi itelligē fieri posse rimul
 lionē oīs pcti oīs q; blasphemie: nisi in
 xpi cōgregatioē que nō spargit. Con
 gregat' q'ppe in spū scō: q' nō est cont'

seipm̄ diuisus sicut ille imūdu' spūs. Et
 p̄ptea oēs cōgregatioēs ul' pctō' displicōēs
 que se xpi ecclias appellāt. et st' ut se di
 uise atq; cont'rie et unitatis cōgregati
 ois q' uerā ē ecclia ei' im̄ite: nō q' uidet'
 ei' h're nomē idico p̄tinēt ad ei' cōgre
 gatioē. P̄tineret aut': si spūs scūs in
 quo cōlocat' her cōgregatio adūsu' seipz
 diuisus eēt. Hoc aut' q' nō est. q' ei non ē
 cū xpo cont' ipm̄ ē. et q' cū illo nō cōgre
 gat spargit: ideo pctm̄ om̄e atq; blasphe
 mia oīs dimittit' hoibz: i hac cōgrega
 tioē quā in spū scō et nō adūsu' seipm̄ di
 uiso cōgregat' xpūs: ipi' aut' spūs illa
 blasphemia qua fit ut corde ipenitēti hu
 ic tanto dei dono ulq; i finē uite ist' re
 sistat. nō remittet'. Na et si q'cūq; ita sit
 cōtrārius uitati ut deo loq̄ti nō in p̄phe
 tis sed i uiuo filio cū p̄t' nos eū ut uo
 bis i eo loquet' filii hoīs eē uoluit re
 luctet': remittet' ei. cū p̄tendo cōuulso
 fuit ad dei benignitatē. Cui cū morte
 ipi' nollet q̄tū ut reuocat' et uiuat: de
 dit ecclie sue spm̄ scm̄ ut cuiq; in eo
 pctā dimittet'. dimittent' ei. Cui uo
 huc dono extitit' im̄ico. ut nō illud
 p̄ p̄uam pctat: sed ei p̄ ipenitētiā cō
 tradicat. fit irremissibile. nō q' cūq; p̄
 catū. sed cōtēpta ul' etiā oppugnata ip
 sa remissio pctōz. Atq; ita dicit' ubū
 cont' spm̄ scm̄: cū ex displicōe ad cōgre
 gatioē nūq; uenit que ad remittenda
 pctā accepit spm̄ scm̄. Ad quā cōgrega
 tioē etiā si p̄ malū deicū sed tū catho
 licū m̄istrū repbū et fictū aliq; accē
 seit corde nō ficto: i ipō spū scō rimul
 lionē accipit pctōz. Cui spūs in scā

ecclia etiā isto tpe quo velut arca cū pa
lea triturat. sic opat. ut nulli9 verā cō
fessionē aspiciat. nulli9 simulacōe fal
lat. atq; ita reprobos fugiat ut etiā p
eorz mīsteriū pbos colligat. Dnū ergo
suffugiū est: ne sit irremissibilis blas
phētia. Cor ipenitēs caueat. nec alit
pniā pdesse credat. n̄ ut ecclia teneat.
vbi remissio p̄dōz dat. et societās spūs
i vinclo paas custodit. Et potui diffi
cillimā questionē si tū aliq̄ten9 potui
dnō misericante atq; adiuuante tracta
ui. q̄qd tū in ei9 difficultate apphē
de nō valui non iputet ipi vitati que
salubrit̄ pios etiā cū occultat̄ excet.
sed i firmitati mee. q̄uel itelligenda
cōspice uel itellcā explicare nō potui.
De hys aut̄ que forte potuim9 et co
gitando vestigāe ul' expedie dicēdo:
illi st̄ agende grē a quo q̄sumim9. a q̄
petiuim9. ad quē pulsauim9 ut ha
bēm9 vñ et uos meditādo alēm9. et
vob' loq̄do mīstrāem9. Exiitū p̄ nra
puitas agit deo gr̄as: q̄ explicare po
tuit opusculū qd̄ p̄sūpsit. **Explicat**
imo viderim9. S̄mo xij9 b̄a aug9
de v̄bis dn̄i in euāgelio sc̄dm̄ mat̄im
Aut̄ facite arborē bonā et fructū ei9
Admōnit nos bonū. et cetera.
Dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s ut bone arbo
res sim9. et bonos fructūs h̄re possim9.
Aut̄ enī Aut̄ facite arborē bonā et fruc
tū ei9 bonū: aut̄ facite arborē malā
et fructū ei9 malū. De fructū enī arbor9
noscat. Vbi aut̄ facite arborē bonā et
fructū ei9 bonū: hoc utiq; non ē amōi
tio. sed p̄ceptū salubre cui obediencia

necessaria ē. **Ed̄ aut̄ dicit facite arborē**
malā et fructū ei9 malū: nō p̄ceptū ē ut
facias. sed amōitio ut caueas. Cont̄
hos enī dicit: q̄ putabāt se cū mali et
sc̄nt bona loq̄ posse ul' bona opa h̄re.
Hoc dn̄s ih̄s dicit nō posse. p̄u9 ei ē
mutād9 hō: ut opa mutet̄. Si ei ma
ner hō in eo q̄ mal9 ē: bona opa non
p̄t h̄re. Si manet i eo q̄ bon9 est: mala
opa h̄re non p̄t. Et aut̄ a deo bon9 iue
tus est. cū xp̄s p̄ ip̄s mortuus sit.
Om̄es ergo malas arbores iueit: sed
edit p̄tate filios dei fieri credētibz i no
mīe ei9. Et q̄s igit̄ hodie bon9 hō est.
id ē arbor bona: mala iueita ē. et bona
fr̄a est. Et si q̄ ueit malas arbores era
dicae uellet: que remanēt n̄ que dig
na eēt eradicae. Sed ueit progare
mīa: ut postea excet iudiciū: cui dicit̄
mīa: et iudiciū cātabo t̄ dn̄e. Dedit er
go credētibz remissionē p̄dōz: noluit
cū eis et de p̄tatis carnis h̄re rationē.
Remissio ei p̄dōz fr̄a arbores bonas.
Distulit securi: dedit securitatē. De hac
securi ioh̄es loquit̄ dices. Nā securis ad
radicē arborū posita ē. Om̄s arbor que
nō fr̄a bonū: excidet et in ignē
mitteret̄. De hac securi p̄familias cō
mīat̄ in euāgelio dices. Ecce triēniū ē
q̄ ueio ad hāc arborē: et fructū in ea nō
iuenio. Nū debeo locū euacuare: p̄m
de ap̄tet. Et int̄cedit colōn9 dicens.
Dūe dimitte illā et hoc āno: arcū fodi
am illā et adhibebo cophinū stercois.
Si fecerit fructū bene: sin̄ min9 venies
et ap̄putabis eā. Tāq; p̄ triēniū dn̄s
uilitauit gen9 hūanū: hoc ē tribz q̄

buscā tpi by. **D**nm temp⁹ au legē. scdm
ī lege: scū mō est. qd ē tps grē. Nam si
nō uisitauit gen⁹ hūanū au legē: vñ
abel: **D**ñ euoch: **D**ñ noe: **D**ñ abrahā:
Dñ ysaac: **D**ñ iacob: **S**uoz deū se di
uoluit: et omīs gētes erāt. qua trū
hoīm de⁹ eet. ego sū inqt de⁹ abrahā et
ysaac et iacob. **I**n lege aut si nō uisita
ret: ipām legē nō daret. **P**ost legē uenit
et ipē p̄ familias pass⁹ ē. mortu⁹ est
et resurrexit. spū scū dedit. euange
liū p̄ totū orbe p̄dicāi fecit: et adhuc
quetā arbor ī frāiosa p̄uālit. **E**st qdā
adhuc ps grūis hūanū: q̄ adhuc se nou
corrigit. **I**ntedit colon⁹: p̄ plebe orat
ap̄lus. **F**lecto inqt genua mea p̄ uob
ad p̄em: ut ī caritate radicati et fūda
ti ualeatis apphēdē cū oīb; scīs. q̄ sit
latitudo et longitudo altitudo et p̄fū
dū: cognoscē etiā supeminētē scia; ca
ritatis xp̄i: ut impleamū ī oēs pleitudinē
dei. **F**lectēdo genua p̄ nob; intedit ap̄
p̄em familias ne eradiceū. **E**rgo quia
nō ē ut ueiāt: agam⁹ ut frāiosos nos
iueiāt. **C**ircūfossio arboris ē hūilitas
penitētis. **O**īs ei fossa hūilis. **C**ophur⁹
stons sordes p̄mē. **E**d ei stercoē sordi
dū. **E**t tū si bñ utais. qd frāiosius?
Sit g⁹ vñulq̄q; arbor bona: nō se ar
bitret h̄re frāis bonos si mauet arbor
mala. **N**ō eit frāis bon⁹. ū arboris bo
ne. **M**utat. et mutabit opus. **E**xstirpa
cupiditate: plāta caritate. **D**icut ei est
radix oīm maloz cupiditas: sic et ra
dix oīm bonoz caritas. **E**d ergo hoies
uisitāt mē se ul' contēdūt dicētes. qd
ē bonū: **S**i scires qd ē bonū. **E**d h̄re

24
vis. nō est ualde bonū: qd cē nō vis hoc
ē bonū. **V**is ei h̄re sanitate cor: pis. ē bo
nū: nec tū putes magnū bonū cē. qd
habet et malus. **A**urū et argentū h̄re
vis: ecce et hoc dico bonū est. sed si bñ
ulsus fuis. **V**ene aut nō utais. si mal⁹
fuis. **A**c p̄ hoc aurū et argentū malis
malū est. bonis bonū est: nō q̄ eos bo
nos fāt aurū et argentū. sed q̄ bonos ī
ueit. ī ulū bonū cōuertit. **H**onore h̄re
vis. bonū est: s̄ et hoc si bñ utais. **E**t mil
tis hono: occasio exitij fuit: q̄ milis ho
no: nūstēū boni opis fuit. **D**isciam⁹ g⁹
ista bona si possu⁹. q̄ de bonis arborib;
loq̄nt. et hic nichil ē aliud qd sic q̄q; co
gitatē debeat. n̄ ut ī semetipm oculos cōi
tat. ī se discat. se disciat se īspiceat se
q̄rat et se iueiāt: et qd displicet necet.
et qd placet optet et plātet. **C**ū enī hō
ianē se iueneit melioz bonoz: ut qd
ē audius extioz bonoz. **E**cce qd p̄dēt
plena bonus archa: cū sit ianis gl̄ia.
Bona vis h̄re: et bon⁹ nō vis cē. **N**on
uides erubescē te debē de bonis tuis: si
dom⁹ tua plena ē bonis et te h̄t malū.
Ed enī qd malū vis h̄re. **D**ic m̄. **N**ichil
oio: nō uxore nō filiū nō filiā nō seruū
nō villā nō tunicā. postremo nō caligā:
et tū vis h̄re malā vitā. **R**ogo te ipone
vitā tuā calige tue. **O**īa q̄ arāuacēt o
culis tuis elegācia et pulchra cara s̄t: et
et ipē tibi uilis es a fedus. **S**i possēt t̄
rūde bona q̄q; plena ē dom⁹ tua. q̄ h̄re
optasti q̄ p̄dere tremuisti: nōne tibi cla
maret. si tu nos bona vis h̄re. sic et nos
te uolum⁹ h̄re bonū dñm. **T**acita uoce
impellāt te dñm tuū. **E**cce tāta bona

dedisti huic: et ipse malus est. **E**t dei p
dest qd' habet: qm' cu' q' oia dedit non
lit: **Q**ueit g' aliqs amoit' hys ubis
meis: et forte spuct' qrit qd' sit bonu':
qle bonu' vñ bonu'. **N**u' intelleristi hoc
te querere debet. **R**ndebo qrenti et dicam.
Hoc e' bonu' qd' no' potes iuit' amitte
Potes ei aurū p'de et nolēs: potes domū.
potes honoēs potes ipām carnis salu
tē. **B**onu' uō quo uē bon' es: nec iuit'
accipis: nec iuitus amittis. **Q**ue ergo
qle sit hoc bonu'. **P**salms qd' nos amo
net rē magnā forte quā qrim'. **N**it ei
Fily hoim quousq' gues corde: **E**t e'
gues corde: **P**er qd' diligitis vanitatem et
queitis mendaciū: **E**t ad hec ergo ait
Et qrendū est: **H**atote qm' magnifi
cauit dñs scāi suū. **I**am et xpūs uenit:
iā magnificat' e' iā resurrexit et ascē
dit i celū: iā toto mūdo nomē e' p'dica
t'. **P**lq' quo gues corde: **Q**uousq' ar
bor illa i trienio: **S**ufficiat p'tita tpa:
iā magnificatio illo scō: quousq' gues
corde: **P**ost trieniū qd' restat n' secu
ris: **Q**uousq' gues corde: **P**er qd' dili
gitis vanitatem et queitis mendaciū:
Adhuc vana adhuc iutilia: adhuc
pōpatica adhuc et uolatica. **I**ta xpō
scō magnificatio: adhuc ista reqrūt:
Iā clamat ueritas: et adhuc qrit' va
nitas: **Q**uousq' gues corde: **A**neito
fortit' flagellat' hic mūdus. **C**ogno
uit e' iam ūba dñi mūdus. **E**t seruus
inqt' nesciēs uolūtate dñi sui et faci
ens digna: plagis uapulabit paucis
Quāe: **P**er queat uolūtate dñi sui.
Seruus ergo nesciēs uolūtate: h' eāt

mūdus aūq' magnificat' dñs scāi suū:
seruus eāt nesciēs uolūtate dñi sui:
et ideo uapulabit paucis. **S**u' aut' iā
sciēs uolūtate dñi sui hoc e' mō ex quo
magnificauit deitas scāi suū: et nō
faciēs uolūtate ei': uapulabit mul
tis. **E**t ergo mirū si mūd' multis
uapulat: **S**iuus e' sciēs uolūtate dñi
sui: et faciēs digna plagis. **S**cō g'
recuset uapulāe multis: qm' si non
uult audire p'ceptore iuste: iuste pa
ciat' uolūtate. **N**el nō murmuret cont'
castigatore ai' uideat se plagis dignū:
ut misericordieat' p' xpū dñm urm': q'
uiuit et regnat ai' p'ce et spū scō in se
cula scōr'. **A**men. **E**xpliat **S**mo xii'
Smo tredecim' bñ augustin' de ūbis
dñi in euangelio scdm' mathim'. **U**bi
dñs sup' aquas mais ābulauit: et
Euangelium qd' de aplo petro.
Recitatio recitata est de dno
ihū xpō q' sup' aquas mais ābula
uit: et de aplo petro q' ambulās timē
do titubauit: et diffidendo inuis: cō
fiteōdo rurs' euulit. **A**dmonet nos in
telligē maie pñs scdm' eē: petrū uicō
apliū ecclie uicē typū. **I**pe e' petr'
i aploz o: die pñi' i xpī amore pñp
tilli'. **I**pe un' rñdit pōib'. **I**pe deniq'
dno ihū xpō reqrente que nam eū ho
mies dicent eē: et optimoēs varias
hoim discipulis rñdentib': rursus q'
dno interrogante et dicēte uos at que
me eē dicatis: rñdit petrus **T**u es xp's
fili' dei uiu'. **U**n' p' multis dedit rñlū:
uinitas i multis. **T**ūc eis dñs ait **B**e
atus es symon bariona: q' nō tibi

revelavit caro et sanguis. sed p̄ me q̄
 i celis ē. **Deinde addidit. Et ego dico tibi.**
Tūc dicit. Quia tu dixisti mi. tu es xp̄s
filii dei vivi: et ego dico t. q̄ tu es petr̄.
Simon quippe antea vocabatur. Hoc aut̄
ei nomē ut petrus appellaret̄ a dño ipo
siti est: et hoc i ea figura ut ecclia: signi
ficaret. Quia ei xp̄s petra: petr̄ p̄s
xp̄iani. Petra em̄ p̄ncipale nomē est.
Itēo petrus a petra. nō petra a petro:
quō uō a xp̄iano xp̄s. sed a xp̄o xp̄ia
n̄ uocat̄. Tu es ḡ. inq̄t petrus. et sup
hanc petrā quā confessus es. sup hanc
petrā quā cognovisti dices. tu es xp̄s
filii dei vivi. edificabo ecclia: meā: id ē
sup meipm̄ filii dei vivi edificabo et
ecclia: meā. Sup me edificabo te: non
me sup te. Nā uolētes hoies edificari
sup hoies dicebant. Ego q̄dē sū pauli.
ego aut̄ apollo: ego uō rephē. Ipe ē pe
trus. Et alii q̄ uolebāt edificari sup pe
trū. sed sup petrā: ego aut̄ sū xp̄i. Ap̄s
aut̄ pauli ubi cognouit se eligi et xp̄i
cōtempni. Diuisus ē inq̄t xp̄s. Nūq̄d
pauli p̄ uob̄ crucifixus ē. aut̄ i nomē
pauli baptizati estis. Quō nō in pau
li sic nec i petri. sed i noīe xp̄i: ut petr̄
edificaret̄ sup petrā. nō petra sup petr̄.
Item ḡ. petrus a petra cognouit̄ b̄tis.
ecclie figurā portās. ap̄lat̄ p̄ncipatū
tenēs. cōtinuo p̄ paululū iā audito q̄
b̄tis eēt iā audito q̄ petrus eēt. iā au
dito q̄ sup petrā edificand̄ eēt: p̄ ea
q̄ audiuit futurā dñi passionē. q̄ p̄dix
erat eā cito futurā discipulis suis. dil
plicuit ei. timuit ne p̄dēt morientē
quē cōfessus fuat vite fontē: turbat̄

ē. Absit a te iqt̄ dñe: nō fiet istud. **P̄ncip̄**
esto tibi deus: nolo te mori. Petrus dice
bat xp̄o nolo te mori: sed meli⁹ dicebat
xp̄s uolo p̄ te mori. Deinq̄ continuo
rephendit quē paulo an̄ laudauerat:
et quē b̄tis dixerat sathanā appellat.
Hedi inq̄t post me sathanas: scādalu
in es. Non ei lapis q̄ dei st: sed q̄ hoim̄.
Ed nos uult face ex hoc qd̄ sum⁹: qui
sic culpat q̄ hoies sum⁹: Ultis scie qd̄
nos uelit face. Audite psalmū. Ego dixi
dy estis: et filij excelsi oēs. Ded̄ hūana
sapientia. uos aut̄ sicut hoies moierū.
Ipe idē petrus paulo an̄ b̄tis: postea
sathanas i momento uno infra pauca
ūba. Miraris differentia. Nōim̄: differen
tiās attende causas. Ed miraris q̄ pau
lo an̄ b̄tis postea sathanas. Attende
causā q̄re b̄tis. Ea nō tibi reuelauit ca
ro et sanguis: sed p̄ me q̄ i celis ē.
Itēo b̄tis: uō q̄ tibi caro et sanguis reue
lauit. Si em̄ caro et sanguis hoc t̄ reue
lalet: de tuo. Quia uō nō caro et sāguis
t̄ reuelauit. sed p̄ me q̄ i celis ē: de
meo nō de tuo. Quare de meo. Quia o
nia que h̄t p̄ meā st. Ecce audisti causā
q̄re b̄tis: et q̄re petr̄. Quare aut̄ illud
qd̄ horrescū. et repetē nolū. Ecce
ni q̄ de tuo. Non ei lapis q̄ dei st: sed
q̄ hoim̄. Hoc itūctes nos ecclie mēbrū:
discūam⁹ qd̄ de dei. qd̄ de n̄o. Tūc em̄
nō titubabim⁹. tūc in petra fūdam⁹:
fixi et stabiles eim⁹ adūsus uētos ym
bres flūia. tēptacoēs uidelicet p̄sentis
sc̄li. Illū tū uidete petr̄: q̄ tūc eāt figura
nrā. modo fūdit. mō titubat: mō imor
talē confitet̄. mō timet ne moriat̄. P̄ide

q̄ ecclia xpi h̄t firmos h̄t et ifirmos. n̄
sive firmus p̄t eē nec sive ifirmus. v̄n̄ di
at apl̄us paulus. debem⁹ aut̄ nos firmi
ifirmoz oneā sustinē: i eo qd̄ dixit petr⁹
tu es xps fili⁹ dei v̄ni firmos significat.
i eo aut̄ q̄ trepidat et titubat et xpm̄ pa
ti nō vlt̄ mortē timēd̄. vitā nō agnosce
do ifirmos ecclie significat. In illo ergo
vno ap̄lo id ē petro i ordine ap̄loꝝ p̄mo
et p̄apuo i quo figiabat̄ ecclia. utrūq̄
gen⁹ significandū fuit. id ē firmi et ifir
mi: q̄ sive utroq̄ non ē ecclia. Hinc ē
ergo et qd̄ mō lectū est: dñe si tu es iube
me venie ad te sup̄ aquas. Si tu es iube
me. Non eī postū hoc i me sed i te. Agno
uit qd̄ sibi eēt a se: qd̄ ab illo ex volūta
te se credidit posse qd̄ nulla hūana ifir
mitas possit. Ergo si tu es iube: quia tū
iulleis fiet. Et d̄ ḡ nō ualeo p̄sumendo:
tu potes iubendo. Et dñs Veni iqt̄. Et
sive vlla dubitatioe petrus ad iūbū iu
bētis ambulavit: ad p̄nciā sustentātis.
ad p̄nciā regētis. sive vlla cūctatioe de
siluit i aquas et ābulare cepit. Potuit
qd̄ dñs: non i se sed in dño. Fuistis eī ali
quā tenebre: nūc aut̄ lux in dño. Et d̄ ne
mo p̄t i paulo. nec in petro. nec in alio
vllō ap̄loꝝ: hoc p̄t in dño. Ideo paul⁹ vti
lit se cōtēpneus illū cōmendās. nūq̄ pau
l⁹ iqt̄ p̄ vob̄ crucifix⁹ ē. aut̄ i noīe pau
li baptizati estis. Non ḡ i me sed meū:
nō sub me sed sub illo. Ergo ābulavit
petr⁹ sup̄ aquas i iussu dñi: scies hoc se
a se h̄tē nō posse. Fide valuit: qd̄ hūana
ifirmitas nō valet. H̄t firmi ecclie.
Attendite audite: itelligite agite. Neq̄
eī agendū est cū firmis ut sint infirmi:

sed agendū est cū infirmis ut sint firmi.
Multos aut̄ ipedit a firmitate p̄cipuo
firmitatis. Nemo eī eī a deo firm⁹: nisi
q̄ se a seip̄o sentit ifirmū. Pluuia volū
tariā segregās de hereditati sue. Et p̄e
ditas. q̄ qd̄ dicitur sū nostis. Tēperet
velocitas: ut sequat̄ tarditas. H̄t̄ dixi
et hoc dico. Audite. capite. facite. Et d̄
a deo sit firm⁹: n̄ q̄ se a seip̄o sentit ifir
mū. Pluuia ergo volūtariā. sicut psal
m⁹ dicit volūtariā: nō meitor̄ n̄ozū.
sed volūtariā. pluuia ḡ volūtariā se
gregās de hereditati tue. Etenim ifirmata
ē. tu uo p̄fecisti eā: q̄ pluuia volūtariā
segregasti. nō attendēs hoīm meita. s̄
tuā grām et miām. Infirmitas ē ḡ ip̄a
hereditas: et agnouit se ifirmā in se. ut
firma eēt in te. Et d̄ firmaret̄ si nō ifir
maret̄: ut abs te i te p̄ficet. Vide h̄t̄ he
ditatis porciūculā: paulū vide ifirma
tū qui dixit. Et d̄ sū ydoneus vocai ap̄is:
q̄ p̄fecit sū etiam dei. Quae ergo ap̄is
es. Grā dei sū id qd̄ sū. Non sū ydoneus
sed grā dei sū id qd̄ sū. Infirmitas ē pau
lus: tu uo p̄fecisti eū. Jam uo q̄ grā
dei ē qd̄ est: vide q̄ sequat̄. Et grā ei
me vacua nō fuit: sed pl⁹ oib̄ illi la
boravi. Vide ne p̄cipuoē p̄das: qd̄ in
firmitate meruisti. Bene hoc b̄. nō
sū ydoneus vocai ap̄is. grā dei sū qd̄
sū: et grā ei⁹ i me vacua nō fuit. Oīa
optime. S; plus oib̄ illis laboravi.
Quali t̄ cepisti tribuē: qd̄ paulo ante
deo dedeas. Agnosce et sequē. Non ego
aut̄: sed grā dei merū. Bene ifirme. s̄
mille eis exaltat⁹: q̄ uo es iqt̄. Tu
es idem ipe paul⁹. i te paruus: i dño

magnus? Tu es qui ter dominum rogasti: ut simul-
 lus carnis angelus sathane a quo cola-
 phizabais auferret a te. Sed et dicitur: Sed
 audisti. quoniam hoc petisti: Sufficit tibi gratia
 mea: nam virtus in infirmitate perficitur. Et tunc
 infirmitas est: tu vero profecisti eum. Sic et petrus
 iube magister me venire ad te super aquas. Non
 audio: sed non homines rogo. Iubeat deus homo:
 ut possit quod non potest homo. Veni magister. Et des-
 cendit: et cepit ambulare super aquas. Et
 potuit petrus: quia iussit petra. Ecce
 quod petrus in domino. Sed in se. Videns ven-
 tum validum timuit. Et cum cepisset mergi:
 exclamavit. Domine perco: libera me. Pre-
 cepit de domino: potuit de domino. Titubavit
 ut homo: rediit ad dominum. Si dicebam motus
 est pes meus. Psalmus loquitur: sancta cantica
 vox est: et si agnoscamus et vestra. ymo et
 si velimus et vestra est. Si dicebam motus est
 pes meus. Cuius motus: nisi quod meus. Et
 quod sequitur: Misericordia tua domine adiuuabit me.
 Non virtus mea: sed misericordia tua. Sed quod enim
 dominus deseruit titubantem: quem audiunt
 invocantem. Vbi est illud: quos invocavit do-
 minus: et desertus est ab eis. Vbi et illud:
 et omnes qui invocaverunt nomen domini salvati
 erunt. Continuo porrigens adiutorium dex-
 tre sue levavit nigentem: increpavit dis-
 fidentem. Hodie fidei que dubitasti. De
 me presumpsisti: de me dubitasti. Eya-
 feres sermo concludendus est. Attendite scilicet
 qui male. Ventus validus est magna tem-
 pestas: vnicuique sua cupiditas tem-
 pestas est. Amas deum: ambulas super mare. Dub-
 pedibus tuis est scilicet timor. Amas scilicet: ab-
 sorbet te. Amatores suos vorare novit:
 non portat. Sed cum fluctuat cupiditate

cor tuum: ut vincas tuam cupiditate. Invoca
 christi divinitate. Putatis tunc esse ventum cont-
 rium: quoniam est huius scilicet adversitas. Cum enim bel-
 la. quoniam tumultus. quoniam fames quoniam pestilencia.
 quoniam cuique hominum etiam singulo evenit puata
 calamitas: tunc putat ventum adversum. ibi
 putat invocandus deus. Cum autem temporalis feli-
 citate scilicet arridet: quoniam non est ventum contrarium.
 Solum hinc interrogare temporalis tranquillitate: sed
 interroga tuam cupiditate. Vide si tranquilli-
 tas est in te: vide si non te subvertit ventum ite-
 rior. Hoc vide. Magne virtutis est cum feli-
 citate luctari. ne illiciat ne corrumpat: ne
 ipsa subvertat felicitas. Magne inquam virtutis
 est cum felicitate luctari: magne felicitatis
 est a felicitate non vinci. Dilate calcate se-
 culum: memoretote fidei in christo. Et si motus
 est pes tuus. si titubas. si aquas non superas. si
 tingi in apis: dic. Domine perco libera me. Dic
 perco: ne peas. Solus est a morte carnis
 liberat te: quoniam mortuus est in carne pro te. Con-
 sili ad dominum. **Explicit s. xiii. Incipit**
sermo eiusdem xiii. de eisdem verbis.
Quoniam sanctum euangelium legitur: audi-
 vimus nauiculam piculantem christum
 piculantibus subueniente: petrum venientem
 christo occurrentem. In quibus omnibus miraculum
 expectavi: misterium requiram. Quando
 enim possumus de divinis operibus que legimus
 itellam alicuius mystice significacois ex-
 sculpere: quoniam de abstrulis fauor cellis mel-
 la producamus: vel christi discipulos imitan-
 tes spicas manibus conficamus: ut ad la-
 tencia grana perveniamus: et in eis vitam inve-
 niamus. Ascendit ergo dominus noster ihesus christus ut
 laus est in monte solus orare. Mons al-
 titudo est. Sed et in hoc mundo alacris celo est.

Et uo in celu ascendit uouit optime
fides v'ra. Cur aut solus ascendit? Ca
nedo ascendit in celu n' q' descendit de ce
lo. fili' hois qui e' in celo. Quauis et i
fine cu' uenit et nos omis sua mebra
collegit ac leuaueit i' celu ena' tuc so
lus ascendit: q' caput cu' co:pe suo u
u' est xp'us. Aut aut solu' caput ascē
dit: mediator dei et hoim ho' xp'us ihs
Ipe ascendit solus orare: q' ipe ascen
dit ad p'cem p' nob' impellat. Dimp'tu
k'm du' ille orat i' excello: nauicula
turbat' fluctibz in pfundo. Ca' i' sur
gūt flucto p't ista nauicula turbat':
sed q' xp'us orat nō p't mergi. Nau
icula quippe ista frēs etiā cogitate:
turbulentū ma'e hoc scdm. Cū aliq's
ipe uolūtatis maxime p'tatis p'secu
tionē iudicat ecclie. et q'tū in ipō e' xp'i
anū nomē conat' extingue: sup nau
iculā xp'i grandis unda cōsurgit. Sed
i' hys tēptacōibz erigat' antēna. ut sul
peula arbori crucē figuret: i' hac xp'ia
u' respiciat et nō deficiat: q' sicut dicit
ap'ltus petr' xp'us p' nob' passus e' no
bis relinquēs exemplū ut seqm' uesti
gia ei'. Dicit ei' b'nis iohēs sicut ei' p'
nob' xp'us aīam suā posuit: sic et nos
debem' p' fr'ibz aīas ponē. Huc g' an
tēpne id e' crux xp'i simplex cōsūctio
et p'ua cōfessio t'p' candētia uela reli
gent: i' et hec uela i' nra fluctibz ablu
ant: uestis q' tendat' ut sine macula
et ruga i'ueniat. Cū tūlibet ma'e se
uiat. p'ētus incūbat. iter flucto et fluc
tuans ista turbet: tū nō nigra et
aurea. Deuisq' postea q' nauis hec edi

ficata e' in iher'lm atq' i' medio pelagi h'
fremētis emissa e' estuancū uolūmā
undaz et furecū flabra uentoz. dū cā
huc atq' illuc circūferūt. oim genū
luto:ibz appulerūt pegrinas mites q'ā
q' ueit aduerit. Sed cū tā pegrinū in
tra nra: q' p' p'ua: remissio p'atōz reg
nūq' celoz: Et tū oportebat xp'm pati
et resurgē a mortuis t'cio die. et p'dicā
i' noie e' p'ua: et remissionē p'atōz p' o
nes gentes: i' sapientibz ab iher'lm. Veit
ergo dñs ad uisitandos discipulos suos
q' turbabant' in mai: q'ra uigilia noc
tis. C'ra uigilia noctis: extrema ps
noctis. Vigilia una tres hoas h't: ac
p' hoc nox quatuor uigilias h't: tms
hois p' singulas uigilias distributis
C'ra g' uigilia noctis. hoc e' pene iā
nocte finita. Sic uenit in fine sc'i i'
q'ntatis nocte tū facta: ad iudicandos
uivos et mortuos. Veit enī nūc sicut
audistis ualde mirabil' ābulās sup
aquas. Surgēbat' flucto: sed calcabā
tur. Fremēs pelagus sub dñi uestigis
murmurabat: sed tū cū uolēs nolens
q' portabat. Cū tūlibet tumoēs sc'i
p'tates q' cōsurgāt: p'mit eoz caput
nrū caput. Cū uō appropiquat' na
uicula. turbat' s' p' timōe discipuli:
et exclamauerūt putātes fantasma
eē. Quibz dñs ait. Habete fiduciā: e
go sū nolite timē. Sed e' ego sū: Non
sū fantasma qd' putatis: agnoscite
quē uidetis. Ad hāc uocē exiit petr'
et ait. Dñe si tu es: iube me uenire ad
te sup aquas. Si tu es: nō uiror: q' so
lida caruē sup liquētis elemēti t'ga sul

pendis. **E**d enim mirū si conditori suo cre-
 atura famulat. **H**oc ego nō miror: fac
 qd mirer: abulet petrus. **F**ac qd mi-
 rer: iube me veire ad te sup aq̄s. **D**ao
 ei qd corpus hūanū natie lege nō limi-
 t̄ in fluctib; liquidis h̄ie fixa uestigia:
 sed accedat donū gr̄e et paululū cesserit
 lex ista natie. **S**i tu es: iube me veire
 ad te sup aq̄s. **T**u deus es: ego hō sū. **D**o-
 luit de meo h̄ie ifirmitatē i carne q̄
 portas: habeā et ego de tuo p̄tate ut
 vnda me portet. **D**ne si tu es: iube me
 veire ad te sup aquas. **Q**uō ei in mi-
 mai nō erit via: si tu iussis qui p̄t
 nos fr̄is es via. **E**t dñs. **V**eni inq̄t.
Per dubitavit petr̄. **A**udiuit dñi v̄-
 b̄i: et mox accurreit ad ūbū. **C**ito cre-
 didit: qd fidelis hō erat. **S**i cū surrexit
 set vent̄ validus atubavit: qd homo
 erat. **T**itubano ista fr̄es q̄ mors fidei fu-
 it. **S**ed ubi exclamavit: fides iterū re-
 surrexit. **N**ō ambulat si nō crederet:
 sed nec inget̄ si dubitaret. **I**n petro ita
 qd cōis om̄ nr̄m consideranda condicio
 ē: ut si nos i aliquo tēptacionū vent̄
 quat̄ subite uel vnda subnige. **C**la-
 mem⁹ ad xpm̄. **E**d ē clamem⁹: **O**re⁹.
Porrigit ille man⁹ et eruit de p̄fudo.
Etenim man⁹ ei⁹ deducet nos et cōtine-
 bit nos dexta ei⁹: ducet nos ad sempi-
 terna sua p̄missa pducet. **E**xpliat **S**

mo xiiij. Sermo xv. bñ augustini de
ūbis dñi i euāgelio scdm̄ math̄m: Si
peccauit i te fr̄at tu⁹: corripe eū int̄
terna die: te et ipm̄ solū
scm̄ euāgelū amonuit nos
 nō negligē p̄tā fr̄m̄ nr̄m. **S**ed si pec-

caueit inq̄t in te fr̄ tuus: corripe eū int̄
 te et ipm̄. **S**i te audierit: licet es fr̄m̄
 tuū. **S**i aut̄ contēpserit: adhibe tecū
 duos ul̄ tres: ut i ore duoz uel trium
 testiū stet om̄ie ūbū. **S**i aut̄ et ip̄os cō-
 tēpserit: dic ecclie. **E**d si eccliam̄ con-
 tēpserit: sit t̄ sicut ethicus et pub-
 lican⁹. **H**odierno etiā die: ad ip̄az rē-
 ptinet caplin qd sequit̄: qd mō cū le-
 get̄ audiui⁹. **C**ū enī dixisset hoc dñs
 ih̄us petro: subiecit et interrogauit ma-
 gistrū quocies ignoscet fr̄i q̄ in illū
 peccasset: et q̄liuit utrū sufficet sep-
 ties. **R**ndit illi dñs. **N**on solū septies:
 sed etiā septuagies septies. **D**einde nar-
 raui similitudinē valde terribilē. **C**a-
 sile ē regnū celoz hōi p̄familias: q̄
 posuit rationē cū seruis suis. **I**n q̄bz
 inuit̄ debitore dēremulū talentoz. **E**t
 cū iussisset ut oīa que habebat et o-
 nis familia ei⁹ et ip̄e vender̄ et debi-
 tū soluer̄: aduolut⁹ genib; dñi sui ro-
 gabat eū dilacionē: et meruit remis-
 sionē. **M**iser⁹ enī est dñs ei⁹ sicut audi-
 uim⁹: et oē debitu dimitit illi. **A**t il-
 le debito liber: sed inq̄tatis seru⁹ p̄ca-
 q̄ egress⁹ ē a facie dñi sui inuit̄ etiā ip̄e
 debitore suū: q̄ debebat ei nō dēre mi-
 lia talentoz q̄ntū ip̄i⁹ debitu fuit: sed
 centū denarios. **C**epit suffocare eū tra-
 hē ac dicē. **R**edde qd debes. **A**t ille roga-
 bat cōseruū: sicut et ip̄e rogauerat do-
 minū. **S**i nō talē iste inuit̄ cōseruū: q̄
 le ille dñm. **N**on solū illi remittē debi-
 tū noluit: sed nec dilacionē dedit. **C**ō-
 tortū rapiebat ad solutionē: nā debi-
 to dñi cō liber. **D**isplicuit cōseruis:

et renūciauerūt dno suo qd actū eēt. Et
dñs fecit adēē cōseruū: et dixit ei Ser
ue neq̄: cū m̄ tū debēs. misericors tu
oīā dimisi tibi. Rōne ḡ oportebat et
te miseri cōseruū tuū: sicut tu miser
es sū. Et iussit oīā que illi dimiserat
erigi. Ergo hāc similitudinē ad nrām i
structionē p̄soluit: et amonēdo p̄re
nos noluit. Sic inq̄ et uob̄ faciet p̄: v̄
celestis: si nō remiseritis vnūcūq̄ v̄m
fr̄i suo ex cordibz v̄ris. Ecce fr̄es res in
apto ē. amonitio utilis et ualde salu
bus: obediencia debet ut qd iussū est i
pleat. Cū oīs hō et debitor ē dei: et debi
torē h̄t fr̄em suū. Cū ē enī qd nō sit debi
tor dei: n̄ in quo nullū p̄t iueniri pecca
tū. Cū ē qd non habeat debitorē fr̄em:
n̄ in quē nemo peccauit. Putas ne q̄sq̄
i igne hūano repiri p̄t: qd nō et ip̄e a quo
p̄tō obstrictus sit fr̄i suo. Debitor ē ḡ
oīs hō: h̄ns tū et ip̄e debitorē. Ideo d̄s ius
tus cōstituit ē regulā in debitoe tuo: qd
faciet et ip̄e cū suo. Duo enī s̄t opa m̄ie
q̄ nos liberāt: q̄ breuē ip̄e dñs poluit
ī euāgelio. Dimittite et dimittet̄ uob̄.
ad ignoscendū p̄tinet: date et dabit̄ uo
bis. Dimittite et dimittet̄ uob̄. ad ig
noscendū p̄tinet: date et dabit̄ uob̄ ad
p̄standū b̄ficiū p̄tinet. Qd̄ aut̄ de ignos
cendō. et tu vis t̄ ignosca qd peccas: et ha
bes aliū cui tu possis ignosce. Rurs̄ qd̄
p̄tinet ad tribuendū b̄ficiū. petit te mē
dic̄: et tu es dei medicus. Quis enī qū
oram̄ dei medicus sum̄. an̄ ianuā mag
ni p̄st̄familias stam̄. ymo etiā p̄ster
nim̄: supplices igem̄sam̄. aliqd̄ uolē
tes accipe. et ip̄m aliqd̄ ip̄e ē deus. Quid

a te petit mendic̄: Panē. Et tu qd̄ petis
a deo: n̄ xp̄m q̄ ait. ego sū panis uiuus
q̄ de celo descendī. Ignosca uob̄ uol̄as:
ignosca. Remittite: et remittet̄ uob̄.
Accipe uol̄as: date et dabit̄ uob̄. S; qd̄
in hac apta p̄ceptoē mouē possit audi
te. In remissionē vbi uetiā petit̄: et ab
ignoscente debet. Hoc p̄t mouē qd̄ et
petrū mouit. Quocies inq̄ debeo ig
nosce. Sufficit usq̄ septies. Non suf
fiat aut̄ dñs. Rō dico septies: sed septua
gies septies. Jam tu enīa quocies in te
peccauit fr̄ tuus: si potueris p̄uenire ul
q̄ ad septuagesimā et octauā culpā
ut tūlies septuages septies: tūc mo
lire v̄ndcām. Ita ne uerū qd̄ dicit. Et
uē ita se res h̄t: ut si peccauit septua
gies septies. ignoscas. Si aut̄ peccauit
septuages octies: iā liceat t̄ nō ignos
ce. Quidē dicit: ut et si septuages octies
peccauit ignoscas. Si aut̄ peccauit ut
dixi septuages octies: ignosce. Et si c̄
cies peccauit ignosce. Et qd̄ dicit̄ toties
et toties. Oīo quocies peccauit ignos
ce. Ergo ego ausus sū sup̄gredi modū
dñi mei. Ille ī septuagesimo et septimo
m̄io ignoscendi limitē fixit: hūc ego
limitē tūsilire p̄sumā. Non ē v̄m: nō
sū ausus plus aliqd̄. Ip̄m dñm meū au
dim loquētē in ap̄lo suo: vbi mod̄ et
nūis p̄fix̄ non ē. Aut̄ enī Donātes uo
bilmetip̄is si q̄s adūsus aliquē h̄t q̄re
lā: sicut de⁹ in xp̄o donauit uob̄. Audis
tis formā. Si septuages septies p̄ca
tibi donauit xp̄s. si hucusq̄ ignouit
et n̄t̄ negauit: pone et tu limitē et n̄
rei noli ignosce. Si aut̄ xp̄s milia

p̄tā p̄cōz iūc̄it. et tū oīa donauit: no
 li subduce mīa: sed p̄sc̄e illi nūi so
 luauit. Non eū dñs sine causa septu
 agies septies dixit: nī oīno nulla cul
 pa sit quā nō debeas ignosce. Ecce il
 le p̄p̄e seruus debentis iuentis ē debitor.
 decē milia talentoz debebat. Puto eī
 q̄ decē milia talentoz ut parū sit decē
 milia p̄cōz. Solo eī dicē vni talē
 tū qd̄ oīa p̄tā cōcludit. Seruus autē
 ille q̄ntū ei debebat. Centū denarios
 debebat. Jam plus ē q̄ septuagies sep
 ties: et tū v̄at̄ ē dñs q̄ ei nō dimisit.
 Sō solū enī centū pl̄s q̄ septuagita
 septē: sed centū denarij forte mille al
 tes s̄. Sed qd̄ ad decē milia talentoz.
 Ar p̄ hoc oēs culpas q̄ in nos cōmittū
 tur pati sumus ignosce: si nob̄ deside
 mus ignosce. Si enī confidemus peccata
 urā et nūc̄m: qd̄ facto: Sed oculo:
 Sed ore: Sed cogitacōe: Sed inuabi
 lib; morib;: Prescio utrū dormiamus
 sine talēto. Ergo cotidie petim; diui
 nas auēs cotidie orando pulsam;: co
 tidie nos p̄sc̄im; et diam;. Dimitte
 nob̄ debita nr̄a sicut et nos dimittim;
 debitoib; nr̄is. Que debita tua: Oīa
 an aliq̄ p̄tē. R̄ndebis oīa. Sic ergo
 et tu debitor tuo. Hāc ḡ regulā pois.
 hāc condiciōne loq̄ris. hoc pacto et
 placito quō oras cōmēoras ut dicas:
 Dimitte nob̄ sicut et nos dimittim;
 debitoib; nr̄is. Sed sibi ḡ v̄lo septu
 agies septies. Audite fr̄es magnū
 m̄st̄erū et ammirabile sac̄mentū. Quā
 dñs baptisat; ē. lucas euāgelista sc̄s
 ibi cōmēorauit gn̄aciones eius. quo or

dīne q̄ serie quo sc̄emate ad illā gn̄acio
 nē ventū fuit q̄ natus ē xp̄s. Matheus
 cepit ab abrahā et uenit usq; ad ioseph
 descendendo: lucas ascendendo cepit
 nūiare. Quāc̄ ille descendēdo. ille ascē
 dendo: Quā mathe; gn̄acionē xp̄i com
 mēorabat q̄ descendit ad nos: ideo quā
 natus ē xp̄s cepit nūiare descendēdo. Lu
 cas autē q̄ tūc̄ cepit nūiare quā baptisat;
 est xp̄s: ibi ē nūciū ascensionis. Ille as
 cendendo cepit nūiare: nūiando autē cō
 pleuit gn̄acionēs septuagita septē et.
 A quo nūiabat itendite: a quo exorsus
 ē nūiare usq; ad ip̄m adam q̄ primus
 peccauit. et nos cū p̄c̄i obligacōe ge
 nēamur. Puenit usq; ad adā et nūiānt
 gn̄aciones septuagita septē: hoc ē a
 xp̄o usq; ad adā quas dixim; septua
 gita septē: et ab adā usq; ad xp̄m sep
 tuagita septē. Si ergo nulla genēacio
 p̄t̄missa ē: nulla culpa p̄terit ubi nō
 debeat ignosce. S̄ā ideo ip̄s septuagi
 ta septē gn̄acionēs nūiāuit. quē nūm
 dñs in p̄cōz remissionē cōmēorauit:
 quā a baptisato cepit nūiare. ubi oīa
 p̄c̄a soluit. Et in hoc fr̄es adhuc ac
 cipite sac̄m̄ in mai;. In septuagesimō et
 septimō nūo m̄st̄erū est remissionū p̄
 cator. Tot gn̄aciones inueniūt a xp̄o us
 q; ad adā. Deinde paulo diligēt; itroga
 ip̄s nūi secretū. latebras q̄ eis inquire:
 pulsa diligēt; ut ap̄iat tibi. Iusticia le
 ge dei constat: v̄m est. S̄ā lex i decē p̄c̄p
 tis cōmēntat. Ideo ille debebat decē mi
 lia talentoz. Ipe est ille mēorabilis de
 calog; septus digito dei: tradit; p̄plo
 p̄ moysea famulū dei. Debebat ergo

ille decem milia talentorum: omnia peccata signifi-
ficat propter numerum legis. Debebat et ille cen-
tum denarios: non minus ab eodem numero. Nam
et centies centum fit decem milia: et decies
deni fit centum. Et ille decem milia talen-
torum: et ille decies denos. A legitimo enim
numero non recessum est. In quo utroque iue-
nies utraque peccata. Uterque debitor: et ut-
que uenit deplorator et impetrator. Sed ille
seruus malus. seruus ingratus. iniquus. no-
luit rependere quod accepit: uoluit prestare
quod illi indigno fuit prestitum. Videte ergo
fratres. Quisquis incipit a baptismo liber-
erit: dimissa sit illi decem milia talentorum.
Et cum exierit. inuenire habet conseruum suum de-
bitorem. Obseruet ergo ipsum peccatum: quia
numquam uindictam transgressio legis est. Lex
enim denarium peccatum uindictarum. Lex enim per
decem: peccatum per uindictam. Quia peccatum per uin-
dictam. Quia transgressio denarii est: ut eas
ad uindictam. In lege autem modus fixus
est: transgressio autem peccatum est. Nam ubi tran-
sgrederis denarium: ad uindictam uenis.
Adeo magnum misterium figuratum est: quoniam
nullum est tabernaculum fabricatum. Multa
ibi uisus dicta sunt in magno sacramento.
Interea uela alicuius uisus sunt fieri non
decem sed uindictam: quia per alicuius ostendit con-
fessio peccatorum. Sed autem apostolus quoniam: Dis-
nolle omnia peccata contineri numero isto septua-
gesimo septimo: Septuplum solet pro toto co-
putari: quoniam septem diebus uoluit tempus. et
finito septenario rursum ad caput re-
dit ut eadem forma uoluat: per huiusmodi
forme reuoluciones scilicet transseunt. a sep-
tenario tamen numero non recessum. Omnia enim pec-
cata dixit: quoniam septuagies septies dixit.

Quia illud uindictam duc septies: fuit
septuagies septies. Omnia ergo peccata di-
mitti uoluit: quia ea septuagesimo sep-
timo numero perignauit. Nemo contra se te-
neat non ignoscendo: ne contra illum tene-
at quoniam orat. Dicit enim deus. Dimittite
et dimittet tibi. Dedit ergo pro: dimi-
si: dimittite et postea. Nam si non di-
miseris reuocabo te: et quodquid tibi dimi-
seram replicabo tibi. Non enim mentitur
ueritas: non enim fallit aut fallit Christus.
quod subiecit dicens. Dic et uobis fiet per
uobis qui est in celis. In ueris preuenit. in uita
re preuenit. Si enim in uita non uis: exhere-
tici disponis. Faciet ergo ista uobis
ignis per uobis celestis: si non remiseritis u-
nusquisque fratri: uobis ex cordibus uobis. Et
dicas in lingua ignosco: et corde dif-
feras. Dupliciter enim ostendit tibi deus
minando uindictam. Non tibi deus ubi di-
cas. Uocem tuam homo audiuit: uocem autem tu-
am deus inspicit. Si dicas dimitto: dimit-
te. Melius est tamen clamare ore et dimit-
tis in corde: quam blandus in ore. crudelis
in corde. Nam ergo obsecrat pueri idid-
apliati et noluit uapulac: qui sic
prescribit uobis quoniam uolumus tunc disci-
plina: peccatum. ignosce mihi. Ecce igno-
ui. Et iterum peccatum. Ignosce: ignoui.
Peccatum tunc: ignosce tunc: ignoui. Nam
quoniam: uapulet. Et ille. Quod septua-
gesies septies te fatigauit. Si hac prescrip-
tione seueritas discipline dormiat: reprae-
sentata disciplina. seuit impunita nequicia.
Sed ergo sciendum est. Corripiamus uobis
et si opus est et uobis: sed delictum di-
mittam: culpam de corde abiciam.

Ideo etiam dñs subdidit de cordibz vris: ut
 si p caritate ipouit disciplina de corde le
 mitas nō recedat. Sed enī tā pū: q̄ me
 dū ferēs ferramētū: Ploar secandū
 et secat. Ploar mendū et vitū. Sō est il
 la crudelitas. Absit ut seuitia media
 dicat. Deut i vlnū ut hō sanet: qz si
 vlnū palpat hō pdit. Sic ergo ista
 moueri frēs mei: ut si frēs nrōs q̄
 peccauerit oimō diligam⁹ de corde nrō
 caritate in eos nō dimittam⁹: et disci
 plinā cū op̄e dem⁹ ne p soluaōne disci
 plinē crescat neq̄tia: et incipiam⁹ pp̄
 teū accusari qz recitatu est nob. Peccā
 tes corā oibz corripe: ut ceti timorē ha
 beat. Certe si q̄s qd̄ solū vī ē distiguit
 rpa: et soluit questionē vī ē. Si peccā
 m secreto ē: in secreto corripe. Si peccā
 publicū est et aptū: publice corripe.
 ut et ille emendet et ceti timeant. Ex
 pl̄ s̄ xvj. Sino xvj bñ aug⁹ de ū
 bis dñi in euangelio scdm matheū de
 eadem re et de ūbis salomonis qui
 arguit palam pacem facit. 2c.

Aymonet dñs nos nū nō negli
 ge iurē pacē nrā: nō querendo
 qd̄ reprehendas. sed vidēdo qd̄ corrigas.
 Et quippe dixit acutū oclm ad eiciē
 dā festucā de oclō frīs sui: q̄ trabē in
 oclō suo nō habet. Sed aut hoc sit bre
 uē mliuuo caritati vrē. Festuca i oclō
 vrē ē. Trabes in oclō odii est. Quē ergo
 qui odit reprehendit ualcentē: festucā
 vlt de oclō frīs tolle. sed trabē ipedi
 tī quā ipē portat in oclō suo. Festuca
 vrāi trabis ē. Nam trabes quā ualcat
 p̄us festuca ē. Rigando festucā pducis

ad trabē. Alendo irā malis suspitionibz
 pducis ad odiū. Multū aut̄ intest̄ inter
 patrū ualcentē: et crudelitate odio habē
 tis. Nam et filius nr̄is ualcentē: odisse
 filios q̄s inuenit. In ipis quoqz peccōibz
 nū aliquū buccula sugentē vitulū tedio
 quodā aut̄it ualcentē: sed uisibz am
 plectit̄ nr̄is. Quali tediu fat̄ cū ipin
 git: queit̄ tū si deest. Nec tam⁹ aliter
 filijs disciplinā: n̄ amando. Vsqz adeo
 nō om̄s q̄ ualcat odit: ut aliquū magis
 odisse cōiunctat̄ si nō ualcat. fac enī
 puerū in aqua flūis ludē cū ipetu pe
 reat: tu si uides et patient̄ pmittis o
 disti: tua pacē illi⁹ mors est. Cūto me
 lū ē si ualcentis et corrigis: q̄ nō ual
 cente intire pmittis. Odiū ergo aū
 oīa uitandū est: trabes de oclō eiciē
 da est. Multū quippe aliud ē qm̄ quisqz
 ualcentis in aliquo vbi modū excedit
 qd̄ postea delectat penitēdo: et aliud est
 seruac̄ insidias idulas in corde. Multū
 postremo intest̄ int̄ her ūba scripture:
 turbat⁹ ē p̄ ira oclū me⁹. De illo aut̄
 quid dcaū est. Qui odit frēm suū ho
 micide ē. Multū intest̄ int̄ turbatū
 oclm et extinctū. Festuca turbat tra
 bes extinguit. Hoc ergo nob̄ p̄mo
 pluaideam⁹: ut qd̄ hodie amoniti su
 m⁹ bñ facē atqz imple possim⁹. ante
 oīa nō odisse. Tūc ergo quā trabes nō
 est in oclō tuo uides rēe qd̄qd̄ fuerit
 frīs tui: et vīm pateis donec eicias de
 oclō frīs tui qd̄ uides nocē oclō frīs
 tui. Iamē qd̄ in te ē nō te pmittit neg
 lige lumē frīs tui. Nam et si odisti
 et vis corripē: quō emēdas lumen.

q̄ pdidisti lumē: Dixit ei et hoc apte
eadē scriptura ubi scriptū est q̄ odit frēm suū
um homicida ē: qui odit iqt̄ frēs suū
ī tenebris ē usq; adhuc. **O**diū tenebre
sūt. **N**on p̄t aut̄ fieri ut q̄ odit aliu.
nō sibi pius noceat. **I**llū enī ledē conat̄
extulser̄: se uastat̄ intulser̄. **C**ūtū ei
aīnū n̄r̄ corpe maior ē: tū ei p̄spice
debem⁹ ue ip̄e ledat̄. **I**edit autē aīnū
suū: q̄ odit aliu. **E**t q̄d fr̄is ē ei quē
odit: **E**d fr̄is est: **T**ollit pecuniā:
nūq; fidē: **I**edit famā: nūq; cōsāz:
Ed q̄ nocet fornicat̄ nocet sibi. **A**ttē
de q̄ noceat. **I**nt̄ ei sibi iūmic⁹ ē: quō
dit aliu. **S**; q̄ nō sentit q̄d sibi mali
faciat: ī aliu sentit. eo piculolius ui
uēs quo nō sentit q̄d seā mali agit
q̄ et se uendo sensū pdit. **S**euisti in
iūmicū tuū. **T**e se uente ille nudat⁹ ē:
tu iūquus es. **N**ulcū int̄st̄ int̄ nudū
et iūquū. **I**lle pdidit pecuniā tu iūocē
ciā. **C**uē q̄s graui⁹ dāpnū pessus est
Ille pdidit rē piturā: tu fr̄is es pitu
rus. **I**deo dēn⁹ amādo corripe: nō no
cendi auiditate sed studio corrigendi.
Tales si fuerim⁹: optiē facim⁹ q̄d hodie
amōiti sum⁹. **S**i peccauit ī te fr̄ tu⁹:
corripe eū int̄ te et ip̄m solū. **C**uāc illū
corripis: **C**uia te doles q̄ peccauit ī te:
Ablit. **S**i amore tuū id facias: nichil fa
cis. **S**i amōe illi⁹ facis: optime facis.
Denuq; in ip̄is uerbis attende q̄ amōe
id face debeas: utx tuū an illi⁹. **S**i te au
dieit inqt̄: lucratus es frēm tuū. **E**rgo
p̄t̄ illū fac: ut lucratis illū. **S**i faciēdo
lucrais: n̄ fecisses perierat. **E**d est ḡ
q̄ pliq; hoies ista p̄cā cōtempnūt et

dicūt: q̄d magnū feci: **I**n hoies pecca
ui. **S**oli contēpnē. **I**n hoimē peccasti. **N**is
nosse q̄ ī hoimē peccando p̄isti: **S**i te
ille ī quē p̄cāsti corripuit int̄ te et ip̄
sū solū et audieis illū: lucratus est te.
Ed ē luctus in te. n̄ q̄ pieras si nō lu
craret te: **S**am si nō pieras: quō luc
tus ē te: **N**emo ergo contēpnat: quō
p̄cāst̄ ī frēm. **A**it quodā loco ap̄lus. sic
aut̄ p̄cāntes ī frēs et pauicētes scāam
eorū infirmā in xp̄m peccatis ideo q̄
mēbra xp̄i om̄s fr̄i sum⁹. **C**uō nō pec
tas ī xp̄m: q̄ peccas in mēbrū xp̄i:
Nemo ergo dicat q̄ nō peccauit ī deū:
sed peccauit ī frēm. **I**n hoimē peccauit:
leue p̄cān est uel nullū p̄cān ē. **F**orte
inde dicit leue ē: q̄ ato curat̄. **P**ccāsti
ī frēm: fac satis et sanatus es. **C**ito fe
cisti rē mortiferā: sed remediū ato iūc
misti. **E**s n̄m speret regnū celoz frēs
mei: q̄n̄ dicit euāgelū q̄ dicit fratri
suo fatue reus est gehēne ignis: **M**ag
nus t̄roz: sed uide ibi remediū. **S**i op
tuleis mun⁹ tuū ad altāe et ibi reco
datus tuus q̄ fr̄ tuus h̄t aliqd̄ adūsus
te: relinque ibi mun⁹ tuū ante altāe.
Non ualat̄ deus: q̄ differs ip̄onē mi
nus tuū. **T**e queit̄ de⁹ magis q̄ mun⁹
tuū. **S**am si malū aīnū gerēs adūsus
frēm tuū adueneris cū mūnē ad deū
tuū: r̄ndet̄ tibi. **T**u p̄isti: n̄ q̄d attulit̄
ta: **O**fferis mun⁹ tuū: et tu nō es mu
n⁹ dei. **P**lus queit̄ xp̄s quē redemit
suo sanguīe: q̄ q̄d tu iūcūsti in ho
reo tuo. **E**rgo relinque ibi mun⁹ tuū
ante altāe: et uade p̄r̄ recōsiliai fr̄i
tuo: et sic ueniēs offēs munus tuū.

Ecce ille reatus gehene q̄ ato solur̄ ē. **N**ō
 dū reconciliat̄ reus eās gehene. **R**ecōci
 liat̄ securus offeris mun̄ tuū ad altac̄
 hoies cū faciles s̄ ad irrogandas iu
 rias: et diffiales ad concordiā reqren
 tā. **P**ete inq̄t veniā ab hoie quē offen
 disti: ab hoie quē lesisti. **R**ūdet nō me
 hūiliabo. **D**el deū tuū audi: si fr̄s tuū
 contēpnis. **C**ui se hūiliat exaltabit̄.
Non vis te hūiliare q̄ credisti: **M**ultū
 m̄ se hūiliantē m̄test et m̄ iacentē.
Nam iaces: et hūiliare te nō vis. **D**ū
 dicēs nolo descendē: si noluisse ruere.
Hoc ergo debet facē q̄ fecit iuriā. **C**ui
 aut̄ passus ē q̄ debet: **E**d̄ audiui⁹
 hodie. **S**i peccauit in te fr̄ tuus: corripe
 eū m̄ te et ip̄m solū. **S**i neglexis peior
 es. **I**lle iuriā fecit et iuriā faciēdo ḡu
 scip̄m volūe p̄cussit. **T**u volūis fr̄is
 tuū cōtēpnis: tu vides eū pure ul̄ pille
 et negligis. **P**eor̄ es tacendo: q̄ ille cō
 uicando. **C**ū ergo i uos aliq̄s p̄cāt:
 habeam⁹ magnā curā nō p̄ nob̄. **N**ā
 glōsū est iurias obliuisci: sed obliuisc
 tē iuriā tuā non volū fr̄is tuū. **E**rgo
 corripe m̄ te et ip̄m solū: ituens cor
 rectioni p̄rens pud̄ri. **F**orte eī p̄ viciū
 diā iāpit defendē p̄cāt̄ suū: et quē vis
 facē correctionē facis peiorē. **C**orripe ḡ
 m̄ te et ip̄m solū. **S**i te audierit lucrāt̄
 es fr̄m tuū: q̄ pierat n̄ facēs. **S**i at̄ te
 nō audierit et p̄cāt̄ suū q̄ iusticiā dese
 derit: adhibe terū duos uel tres: q̄ in
 ore duorū uel trū testū stat oē ubū.
Si nec ip̄os audierit: refer ad ecclēsiā.
Si nec ecclīa: audierit: sit t̄ sicut ethni
 cy et publican⁹. noli illū iā deputac̄e i

nūo fr̄m tuorū. **A**libi si nec sic: nec ideo
 tū salus ei⁹ negligenda ē. **N**am et ip̄os
 ethnicos idē gentiles et paganos i nūo
 quidē fr̄m nō deputam⁹: sed tū eorū sa
 lutē semp̄ inq̄rim⁹. **H**oc ergo audiui⁹
 dūm ita monētē et tanta cia p̄cipētē:
 ut etiā hoc addēt cōtinuo. **A**mē dico uo
 bis: q̄cūq; ligaueritis sup̄ trā ligata e
 rūt et in celis. **E**t q̄cūq; solueritis s̄ trā
 soluta erūt et i celis. **C**episti h̄c fr̄m tu
 ū tanq̄ publicanū: ligas illū i trā:
 sed ut iuste alliges uide. **N**am iusta vi
 cula dirūpit iusticia. **C**ū aut̄ correxis
 et cōcordauis cū fr̄e tuo: soluesti illū i t̄
 ra. **C**ū soluis i trā: solut⁹ erit et in celo.
Multū p̄stas nō tibi sed illi: q̄ multū no
 aut nō tibi sed sibi. **H**ec cū ita sint: alibi
 q̄ ē q̄ hodie ex alia laōne audiui⁹. qd̄ ē
 qd̄ ait salomō: inuēs oclis cū dolo cōge
 rit hoibz̄ m̄sticiā: q̄ aut̄ arguit palā
 pacē fac̄. **S**i ergo q̄ arguit palā pacē fa
 cit: quō dicit̄ corripe illū m̄ te et ip̄m
 solū: **M**etuedū est ne sibi cōtraia sint
 dina p̄cepta. **S**i eē ibi itelligam⁹ cūmā
 concordiā. **N**on q̄admodū quidā vanū
 sapiam⁹ qui errātes opinant̄ cōtraia
 sibi eē duo testamēta i libris vetibz̄ et
 nouis: ut ideo putem⁹ hoc eē cōtrariū
 quū illud ē in salomōis libro hoc i euā
 gelio. **S**i eī aliq̄s ip̄cit⁹ et calūpniator
 dinaz̄ sc̄ptiaz̄ dicit̄ ecce ubi sibi cont̄
 dicit̄ duo testamēta. **D**ñs dicit̄ corripe
 illū m̄ te et ip̄m solū. **S**alomō dicit̄ q̄
 arguit palā pacē fac̄: ergo nescit dñs
 qd̄ p̄cipit salomō. **S**alomō uult con
 tūdi frontē peccātis: xp̄s pat̄ pud̄ri
 erubescētis. **I**bi enī sc̄ptū est: q̄ arguit

palā pacē facit. **H**ic autē corripe illū intē
te et ipm̄ solū: non ī palā sed ī secreto
et in occulto. **D**is nosse q̄s q̄s talia co
gitas nō sibi repugnare duo testamē
ta q̄ illud ī libro salomōis hoc ī euā
gelio reperitur: **A**plm̄ audi: certe apls
mīster est noui testamēti. **A**udi ergo
aplm̄ paulū thymotheo p̄pientē et
dicentē. **P**eccantes corā om̄ib; argue
ut et ceti timorē hēant. **J**am nō salo
mōis liber cū euāgelio. sed pauli apli
eplā videt̄ confluē. **S**alomōnē pau
lulū sine iūria sepouam⁹: xp̄; dnm̄
et paulū seruū ei⁹ audiam⁹. **E**d dias
dnē: **S**i peccauit ī te fr̄ tuus: corripe
illū intē te et ipm̄ solū. **E**d dias aplē:
Pccantes corā om̄ib; argue: ut ceti timo
rē hēant. **E**d faciem⁹: **C**ōtrouersia istā
velut iudices audim⁹: **A**bsit. **I**mmo
sub iudice cōstituti pulsem⁹: ut nob̄
apiri ipetrem⁹. **F**ugiam⁹ sub alas dnm̄
dei nr̄i. **N**on ei aplō suo cōtraia locutus
ē: q̄ et in illo locutus ē sicut dicit. **A**n vol
tis expm̄ētū ei⁹ accipe qui ī me loq̄t̄
xp̄s: **X**p̄s ī euāgelio. xp̄s in aplō.
xp̄s ergo utrūq; dixit: vni ore suo
altm̄ ore p̄conis sui: q̄ qm̄ p̄co de tribu
nali aliqd̄ dicit. nō scribit̄ in gestis.
p̄co dixit sed ille dixisse scribit̄ q̄ p̄con
qd̄ dicit̄ ipcauit. **D**uo ergo ista p̄cep
ta fr̄es sic audiam⁹ ut itelligam⁹: et
intē vtrūq; p̄cepta pacati cōstituiamur.
Cū corde nr̄o nos cōcordem⁹: et scriptura
sc̄a in nulla pte discordat. **V**erū ē oīo
vtrūq; vni est. **S**i dicit̄ dnm̄ aliquū
illud. aliquū illud eē faciendū: aliquū
corripiendū fr̄em intē te et ipm̄ solū:

aliquū corripiendū fr̄em corā om̄ib; ut
ceti timorē hēant. **S**i aliquū illud ali
quū illud fecerim⁹: cōcordia scripturaz
tenebim⁹ et ī faciēdo atq; ī obtēperā
do nō errabim⁹. **S**i dicit̄ mi aliq̄s. **C**ū
facio illud qm̄ illud: **N**e tūc corripia
m̄ me et ipm̄ solū qm̄ debeo corā om̄ib;
corripē: aut tūc corripia corā om̄ib;
qm̄ debeā in secreto corripē. **C**ito vide
bit caritas vr̄a qd̄ qm̄ facē debeam⁹: s̄
vtrūq; facē pigri nō sum⁹. **I**ntēdite et
videte. **S**i peccauit in te fr̄ tuus: corri
pe eū intē te et ipm̄ solū. **Q**uare: **Q**uia
ī te peccauit. **E**d ē in te peccauit: **T**u
sas q̄ peccauit. **Q**uia cū secretū fuit
qm̄ in te peccauit: secretū que cū co
rigis qd̄ peccauit. **N**ā si solus nosti q̄
peccauit ī te et eū vis corā hoīb; argu
ere: nō es corrector: sed p̄ditor. **A**ttēde
quō vir iustus ioseph tanto flagitio
quo fuit de vxore suspicatus tāta be
nignitate pepit̄ anq̄ sciret vū illa
cōcepit: q̄ quidā senser̄ et se ad illā
nō accessisse nouer̄. **R**estabat itaq;
certa adulterij suspicio: et tū q̄ ip̄e so
lus senser̄ ip̄e solus sciebat. quid de il
lo ait euāgelū. **J**oseph autē cū eēt vir
iustus et nollet eā diuulgare: maiori
dolor nō vindictā quesuit: uoluit p̄
desse peccati nō punire peccantē. **C**ū ī
q̄ nollet eā diuulgare: uoluit eā dimitt
te occulte. **H**ec eo cogitāte: ecce angel⁹
dnm̄ apparuit ei ī somnis et iudicauit qd̄
eēt: q̄ nō violauit viri thori: q̄ de
spū sc̄o concepat dnm̄ ambor. **P**ecca
uit ergo ī te fr̄ tuus. **S**i tu sol⁹ nosti:
tūc uē in te solū peccauit. **N**ā si mltis

audietib; tibi fecit iniuriā: et i illos p̄
cauit quos testes sine iūctans essent.
Dico em̄ fr̄es km̄i: qd̄ et volipi i vob̄
ip̄is potestis agnosce. Cū me audierit
fr̄i meo q̄sq̄ fecit iniuriā: absit ut a me
illā iniuriā alienā putē. **P**: sus et mi fe
nt: p̄mo mi plus fecit. cui putavit pla
ce qd̄ fecit. Ergo ip̄a corripienda s̄t co
rā om̄ib; q̄ peccant corā oib;: ip̄a corri
pienda s̄t secreta q̄ peccant secreta.
Distribuite t̄pa: et cōcordat scriptura.
Dic agam; et sic agendū est. Non solū
qū in nos peccat sed qū peccat ab ali
quo ut ab alio nesciat: in secreto debe
m; corripē i secreto dem; argue: ne vo
lētēs publice argue p̄dam; hoīes. Nos
volūm; corripē et corrige: qd̄ si iūni
m; queit audie qd̄ punit. Non em̄
nescio que hoīadā ep̄us: et alii illū ne
mo nouit. Ego volo publice corrige:
tu q̄ris i scribē. **P**: sus nec p̄do n̄ neg
ligo. Corripio in secreto: pono ante
oculos dei iudiciū. Terreo cruentā cō
sciā: p̄suadeo p̄niam. Hac caritate
p̄diti eē debem;. **U**nde qū hoīes rep̄
hendūt nos qd̄ q̄ non corripiam;:
aut putāt nos scire qd̄ nesciam;: aut
putāt nos tacē qd̄ sciam;. **S**ed forte qd̄
scis et ego scio: sed nō corā te corripio:
q̄ curare uolo nō accusare. **S**ūt hoīes
adulteri i domib; suis: i secreto peccāt
Aliqū p̄dunt nob̄ ab vxorib; suis
plerūq; zelantib;: aliqū maior; sa
lutē querentib;: Nos nō p̄dim; i palā:
sed in secreto arguim;. **O**bi cōtigit
malū: ibi moriat malū. Non tū vl
l; illud negligim;: ante oīa osten

31
dentes hōi in tali p̄cō constituto laucā
q̄ gerenti consciā: illud vln; eē mor
tiferū. **S**d̄ aliqū q̄ cōmittit nescio q̄ p̄
iūctate contēpnit: et nescio vñ sibi tel
timoniā nulla ul' vana cōgrūt dicentes.
Pccā carnis de; nō curat. **O**bi ē qd̄ ho
die audiui;: fornicatoēs et adulte
ros iudicat deus: Ecce et attende q̄q̄s
tali morbo laboās qd̄ dicit deus audi
nō qd̄ dicit fauēs p̄cis tuis amicitia;
aut eadē iniūctatis cathena ligat; tecū
amicitia; uel potius inimicitia; et
suis. **A**udi ergo qd̄ dicit. **H**onorable
iq̄t nuptie i om̄ib; et chorus imacu
latus. **F**ornicatoēs inq̄t et adulectōs
iudicat deus. **A**ge ergo fr̄ esto corraīs.
Times ne te i scribat inimicus: et non
times ne te iudicat deus: **O**bi ē fides ti
me cū est qū timeas. **L**onge quidē ē di
es iudici; sed vniūct; q̄ hoīs dies vln;
m; longe eē nō p̄t: q̄ breuis est vita.
Et q̄ ip̄a breuitas temp̄ incerta: qū sit
dies tu; vln; nescis. **C**orrige te hodie
p̄t̄ cras: p̄sit tibi et mō in secreto cor
rectio. **P**alā em̄ loquor: et in secreto
arguo. **A**ures dñi pulso: sed consciās
quorūcūq; cōueio. **S**i dicerē tu adulter
corrige te p̄mo: forte dicerē qd̄ nesci
rē. forte qd̄ temē audierā suspicarer.
Nō dico tu adulter corrige te: sed q̄
q̄s in hoc p̄plo adulter es corrige te.
Publica ē correpcio: sed secreta correc
tio. **S**ad q̄ ille q̄ timueit corrigit se nō
dicat i corde suo. p̄ccā carnis nō curat
deus. **N**escias inq̄t aplūs q̄ templū
dei estis: et sp̄s dei h̄itat i vob;. **E**t
q̄s tēplū dei violauit: disp̄det illū de;

Nemo se fallat. **S**; forte ait aliquis. Tem-
plū dei aīnū meū est: nō corpus meū.
Adient etiā testionū. **O**is caro femū: et
oīs dāitas ei⁹ tāq̄ flos femū. **I**nfelix ī
terp̄tatio: p̄uicienda cogitatio. **F**emū
dicta ē caro: q̄ moit⁹. **S**; qd̄ ad t̄ps mo-
rit⁹ nō resurgit cū ciuīe. **V**is nosse etiā
aptā inde suā: **R**elatis inq̄t̄ idem
ap̄lus q̄ corpa v̄rā tēplū in uobī ē spūs
sā que habetis a deo. **C**ōtēpnebas cor-
pale pat̄m: contēpnis qd̄ peccas ī tem-
plū: **I**p̄m corpus tuū in te tēplū est
spūs sā. **I**am vide qd̄ facias de tēplo dei
Si eligēs in ecclīa face adulteriū int̄ istos
pietēs: qd̄ te eēt scelerat⁹: **N**ō aut̄ tu
ip̄e es templū dei. **T**emplū intras tem-
plū exis: templū in domo tua manes.
templū surgis. **V**ide qd̄ agas: vide ne
offendas tēpli hītatorē: ne descāt te et
ī ruinā v̄tais. **R**elatis inq̄t̄ q̄ corpora
v̄rā. et hoc de fornicatiōe loquebat̄ ap̄lis
ne cōtempnerēt corpa alia pat̄a. templū
ī uobī est spūs sā que hētis a deo: et nō
estis v̄rī. **E**rupti eū estis p̄no magno.
Si cōtempnis corpus tuū: considera p̄
aī tuū. **D**ao ego et meū oīs hō q̄ paulo
attenu⁹ cōsideraueit uenīe deū timentē
sub ūbis ei⁹ nō se corrige: nī qui putat
q̄ plus hēt uiuē. **I**p̄a res ē que multos
occidit cū dicit cras cras: et subito oc-
tū claudit. **R**emālit foīs cū voce conui-
na: q̄ nō hūit gemitū colūbinū. **C**ras
cras conuina vox. **G**eme ut colūba et tū
de peccus. **S**; plagas tibi in peccus dau-
do celus corraīs esto: ne nō videais con-
sciām redē: sed malā cōsciām pugnis
pauimētāe: solidiorē redde nō correctio

rē. **G**eme non iam gemitu. **F**orte eū di-
cas tibi. **P**uulit in deus indulgenciā qm̄
me correxerō: secur⁹ sū. **I**ego diuā sc̄p-
turā. **I**uqu⁹ in qua die conuulsus fuit
ab īq̄tātib; et fecit iusticiā: oēs inq̄-
tates ei⁹ obliuiscar. **S**ecur⁹ sū quādo me
correxerō: dat mi de⁹ indulgenciā de ma-
lis meis. **E**t qd̄ dicitur⁹ sū cont̄ dñm re-
clamat⁹: **D**icturus sū deo: noli illi
tare indulgenciā: **D**ictur⁹ sū hoc sc̄ptū
nō esse: hoc deū nō puulisse: **S**i ista
dixerō: oīa falsa dico. **B**ene dicit: **V**in-
dicas. **I**ndulgenciā corraīs tue puu-
lit deus: negāc nō possū. **S**; dic mi rogo
te. **E**cce ego conuencio et credo et cognos-
co: q̄ indulgenciā deus puulit t̄. **C**ras
nū eū die quis t̄ puulit. **V**bi legis ī
indulgenciā te accepturū si te correxeris:
lege nī ibi quātū uictur⁹ sis. **N**ō lego ī
q̄s. **R**elatis ḡ quātū uictur⁹ sis. **E**sto cor-
raīs: et semp̄ patus. **N**oli timē die ul-
timū tāq̄ furē qui dormienti effodiat
pietē: sed uigila et corrige te hodie. **E**d
differs in crastinū. **L**onga uita eit: ip-
sa longa bona sit. **P**rauidiū bonū lon-
gū nemo differt: et uita malā longā
uis h̄re. **V**tiq̄ si longa eit: meli⁹ bona
eit. **S**i breuis eit: bñ factū est ut bona
pducēt. **D**ic aut̄ hoīes negligūt uitam
suā: ut nolint h̄re malā nī ip̄am. **V**illā
em̄is: bonā queis. **O**rore uis ducē: bo-
nā eligis. **F**ilos tibi uis nasci: bonos
optas. **C**aligas locas et nō uis malas:
et uita amas malā. **E**d te offendit ui-
ta tua quā solā uis malā: ut ut oīa
bona tua solus sis malus. **E**rgo fr̄s
mei si aliq̄e v̄rū uellē in pte corripē:

forte audiet me. Multos vram publice
 corripio: omnes me laudant audiat me
 aliquis. Non amo i voce laudatoie: et
 i corde contempore. Cu em laudas et no
 te corrigis cont te testis es. Si malus
 es et qd dico placet tibi: displice tibi.
 Quia si malus displicuis tibi: correctus
 placebis f: qd iudicatus n fallo:
 Dixi: In oib; ubis meis spectin ppono
 Rec mea ista sut uba sed dno iubete
 loquo: quo treute no taceo. Nam qs
 no eliget tate: et roem de uob no red
 de: Sed ia suscepim onus: qd ab hu
 meis vris exant no possim nec debe
 ni. Audistis frs mei cu epla ad hebre
 os leget. Obedite ppositis vris et sub
 din estote: q: ipi vigilat pro aiab;
 vris tanq roem reddituri puob: ut
 cu gaudio hoc faciant et no cu tristitia
 Non ei expedit uob. Cu faciunt ista cu
 gaudio: Cu videm hoies p fice i vrbis
 ter. Cu cu gaudio oparius laborat in
 agro: Cu attendit arborē et frū videt
 qū attendit legete et frū aree pspiat
 vbitate: no sine causa laboravit non si
 ne causa tor su curavit: no sine causa
 man attriuit: no sine ra frigus et el
 tu toleant: hoc e qd ait: ut cu gaudio
 hoc faciant et no cu tristitia. No em ex
 pediat uob. Quqd dixit no expedit illis:
 Dixit no expedit uob. Nam illi ppo
 sita qu cotristant de malis vris: expe
 dit illis illa tristitia. Pdest illis: sed no
 expedit uob. Nichil aut uob volumus
 expedie: qd no expedit uobis. Simul
 ergo frs in dnico agro bonu openur:
 ut simul de micede gaudeam. **Explicit**

**6° xvij. S^{mo} xvij^o b^{ti} augustini de u
 bis dⁿⁱ in euāgelio sedm mathm. Si
 vis ueire ad vitā serua mandata.**

Dixit d^{ns} autā adolecenti. Si vis
 venire ad vitā: serua mandata.
 Non dixit si vis venie ad vitā etnā:
 sed si vis ueire ad vitā eā definiens vi
 tā que fuit etna vita. Hui⁹ ergo vite
 amore nos puniti comēdem. Etenū a
 mat qualiscūq; vita ista: et ipam q
 lemāq; erupnosā miserā finie hoies
 timet et pauelait. Hinc videndū ē hic
 considerandū qadmodū amāda sit et
 na vita: qū sic amat miserā ista et quāq;
 finienda vita. Considerate frs qūti a
 manda sit vita: ubi nūq; finias vitā.
 Amas ergo istā vitā ubi tū laboras:
 curris satagis: anhelas: et vix enūan
 tur que nccia sut in miserā vita. Henu
 naē arare nouellae nauigae molē co
 que tere. Et p⁹ her oia finire hēs vitā.
 Ecce que patris i miserā ista quā diligis
 vita: et putas te semp victurū et nūq;
 moiturū. Tempora saxa marmora fer
 ro plūboq; cōsolidata tū radūt: et hō
 nūq; se putat moiturū. Dilate ergo
 frs quere etnā vitā: ubi ista nō tolea
 bitis sed ietnū cū deo regnabitis. Qui
 em vlt vitā sicut ppha dicit: diligit di
 es vidē bonas. Nam i dieb; mal' mors
 pot⁹ optat qy vita. Nōne audim⁹ et
 videm⁹ hoies in aliquib; tribulacōib;
 et angustis cōfluctōib; q; et egritudin
 b; dū sūt constituti et vidēt se laboāre
 nichil aliud dicē: deus mitte mi mortē
 accelea dies meos. Et aliquū ueit egrit
 tudo: currit adducit medicā: solidi

et inuicem permittunt. Dicit tibi ipsa mors
ecce adsum: quam paulo ante a domino pete-
bas. **E**d me modo fuge vis: Inuicem te fal-
satorum: et miserem vite amatorum. De his
autem quos agimus apostolus ait. Redimen-
tes tempus quam dies mali sunt. Non sunt ergo
dies mali quos agimus in corruptela
hanc carnis in tanta uel sub tanta car-
cina corruptibilis corporis. in tantis
temptationibus. in tantis difficultatibus:
ubi falsa uoluntas nulla securitas gau-
dij. timor: torques cupiditas auida.
tristitia arida: Ecce quam malos dies: et
nemo uult finire ipsos malos dies. **A**l-
tissimi hunc rogant homines deum: ut diu uiuant
Ed est autem diu uiuere: non diu torqueri:
Ed est aliud diu uiuere: quam malos dies
malis diebus addere. Et cum crescant pueri
qui accedunt illis dies: et nesciunt quod mi-
nuunt et ipsa est falsa computatio. Cres-
centibus enim decedunt potius dies quam acce-
dunt. Constitue alicui homini nato ubi gra-
tia octoginta annos. **E**uid quod uiuit de
summa minuit: et inepti homines gratula-
tur pleribus natalitibus tam suis quam filio-
rum suorum. **O** uirum prudentem. Si tibi mi-
nuat uinum in uentre tristis: dies perdis
et gaudes. **M**ali ergo sunt dies: et eo peio-
res quam diligunt. Sic blandit hic mundus:
ut nemo uelit finire erumpentem vitam.
Vera enim uita et beata hec est: cum resurge-
mus et cum christo regnabimus. **N**am et impij
resurrecturi sunt: sed in ignem ituri. **V**i-
ta utique non est nisi beata. et beata uita esse non
potest nisi eterna: ubi sunt dies boni nec mul-
ti sed unus. **E**x consuetudine hanc uita ap-
pellati sunt dies. **D**ies ille nescit ortum:

nescit occasum. Illi diei non succedit cras-
tinus: quod non cum predicat hesternus. **H**unc diem
uel hos dies et hanc uitam et ueram uitam
in promissis habemus. **A**licuius ergo operis
merces est. **S**i enim mercedem amamus in
ope non deficiamus: et ietum cum christo reg-
nabimus. **Ex**pl. 6° xvij. **S**imo xvij
bea augustinus de uerbis domini in euangelio
secundum mattheum: de duobus cecis
sedentibus secus uiam et clamantibus.
miserere nostri fili dauid. et cetera.
Bene nobiscum nouit scitatas uia
domini uerum et saluatorem ihesum
christum medicum esse uere salutis eterne: et
ad hoc eum suscepisse infirmitatem uate-
re ne sempiterna esset infirmitas nostra.
Assumpsit enim corpus mortale: in quo oc-
cideret mortem. **E**t quous crucifixus est ex i-
firmitate nostra sicut ait apostolus: sed ui-
uit in uirtute dei. **E**iusdem apostoli uerba sunt:
et quod iam non morietur et mors illi ultra non
dominabitur. **H**ec ergo bene nota sunt fieri uere.
Diuul et hoc consequens est ut nouerimus
omnia miracula que corporaliter fecit ualere
ad animacionem nostram: ut papiamus
ab eo quod non est transiturum neque finem ha-
biturum. **O**culos reddidit cecis: quos erat
utique aliquando mors clausura. **R**esuscita-
uit lazarium iterum moriturum. **E**t quia
quod ad salutem corporum fecit non ad hoc fe-
cit ut sempiterna essent: cum tamen daturus
sit in fine ipsi corpori eternam salutem. **S**ed
quod illa que non uidebant non credebant:
per ista temporalia que uidebant edificabat
fide ad illa que non uidebant. **N**emo i-
taque scies dicat non facere ista modo dominum
uerum ihesum christum: et propter hoc patribus et

tibus; puora pponē. Quodā quippe loco
 idē dñs videntib; et ideo credentib;: ppo
 nit eos q nō vident et credūt. Nāq; eo
 illo tpe discipuloꝝ ei; mutabat infir
 mitas: ut quē videbāt iā resurrexisse
 etiā cōtrectandū putabāt ut crederēt.
Non sufficiebat oculis qd viderēt nī
 manū amouentē mēbus et cycatrices
 retentiū vlnērū tangēt: ut ille qui
 dubitabat discipulus repēte tactis et
 cognitis cycatib; exclamāet dñs me
 us et de; me;. **C**ycatrices oñdebāt eū
 cē: qui oīa vlnēa i alyis lauauāt. Nū
 qd nō potāt dñs sine cycatib; resur
 gere: s; i corde discipuloꝝ vlnēa noue
 rat: p̄t que lauanda cicatrices i suo
 corpe seruaueāt. Et qd illi dñs iā con
 fitemi ac dicēti dñs me; et de; meus:
Quā vidisti me iqt credidisti: bñ qui
 nō videt et credūt. Quos dixit frēs nī
 nos: Non q; solos nos: sed et p; nos
 post puū eū t̄pus postea q; oculis ab
 mortalib; recessit ut firmāet i cordi
 bus: qñq; crediderūt nō vidētes credide
 rūt. Et magnū meitū habuit fides eo
 rū: cui fidei compande cor tñ amoue
 rūt puū: nō palpantē manū. **H**ec ergo
 fecit dñs ut iūtaet ad fidē. **H**ec fides ut
 feruet in etiā toto orbe diffusa: et nī
 maiores sanitates opat: p̄t quas nō
 ē dedignat; exhibē illas minores. **D**icit
 eū ai; melior ē corpe: sic et melior ē
 salus ai; q; salus corpis. **M**odo cōo ceca
 nō apit oculos miraculo dñi: et cor cecū
 apit oculos sermōi dñi. **N**ō non resur
 git mortale cadauer: resurgit aiā que
 mortua iacebat i viuo cadauē. **M**odo

aures surde corpis nō apēiūt: sed q; mul
 ti hñt aures clausas cordis q tñ vbo dei
 penetrāte patefcūt: ut credant q non
 credebāt et bñ viuant q male vnebāt.
 et obediāt q nō obediebāt. **E**t dicitur il
 le credidit ac miram; cū audim; de hys
 quos aliqui duos noueam;. **C**ur ergo
 nūc miaris credentē inocentē seruien
 tē deo: nī q; cōspicis videntē quē noue
 ras cecū: cōspicis videntē quē noueas
 mortuū: cōspicis audientē quē noueas
 surdū? **N**ā videte alit mortuos de qb;
 dicebat dñs cū dā ideo tardanti ne dñm
 sequēt q; sepelie piēm volebat. **H**inc in
 q; mortuos sepelie mortuos suos. **C**er
 te mortui sepultoēs nō sūt corpe mortui:
 q; si hoc eēt corpa mortua sepelie nō
 possēt. **T**ā mortuos eos uocat. **O**bi: nī
 intus i aiā: **D**icit eū etiā visibilit; ple
 rūq; i domo itegra et salua dñs eiusdē
 mortuus iacet: sic i corpe itegro mul
 ti hñt int; mortuā aiām. **E**t hos sic ex
 citat aplūs. **S**urge q; dormis et exurge
 a mortuis: et illuābit te xpūs. **I**pe illu
 miāt excecātū: q; excitat mortuū. **E**ius
 eū uoce p aplū clamat ad mortuū: sur
 ge q; dormis. **C**ecus luce illuābit cū sur
 rexit. **D**urdos aut; q; multos ante oū
 los suos ituebat dñs cū dicit. **Q**ui hñ
 aues audiendi audiat. **E**s aut; ante il
 lū sine aurib; corpis stabat: **Q**uas g;
 alias aures nī iterioēs hoīs req̄rebat?
Itē quales oculos quēbat cū loquēt;
 vtiq; vidētib; sed vidētib; p oclōs car
 nis? **N**am cū ei dicit philippus dñe
 oñde nob; piēm et sufficit nob;: bene
 quidē hoc itelligebat ut demonstratus

p̄r̄ posset sufficere. **S**ed cui nō sufficere eā
lis p̄r̄ quō sufficere p̄r̄. **Q**uare aut nō suf
ficiat: **Q**uia nō videbat. **Q**uare nō vide
bat: **Q**uia nōdū eāt sanus oculus unde
videre posset. **H**oc enī qd̄ in carne dñi vi
debat hīs oculis nō solū discipuli vide
rūt q̄ honorauerūt: sed et iudei q̄ crua
fixerūt. **C**ui ergo alit̄ se videre volebat:
alios oculos req̄rebat. **E**t ideo r̄ndit sic
dicenti: oñde nob̄ p̄r̄m et sufficit nob̄.
Tanto tpe uobiscū sū et nō cognouistis
me: **P**hilippe q̄ videt me videt et p̄r̄m
Et ut iteri oculos fidei sanaet: prius a
monet scdm̄ fidē ut possit ad sp̄m̄ p̄
uenire. **E**t ne sic putaret philippus cogita
dū deū quō videbat dñm̄ nr̄m̄ ih̄s xp̄s;
ī corpe: statū subiecit. **N**ō credis q̄ ego
ī p̄r̄e et p̄r̄ in me ē: **I**am dudū dixerat
qui videt me videt et p̄r̄m: sed nōdū
h̄t̄ philippus sanū oculū vñ videt p̄r̄m:
nec id̄ vñ videt filiū p̄r̄i coeql̄e. **I**taq̄ a
ciē mentis adhuc sanā et tantā lucē
aspicere nō valentē sanandā atq̄ firmā
dā fidei medicamētis fomētis q̄ susce
pit et ait. **N**ō credis q̄ ego in p̄r̄e et p̄r̄
ī me ē: **C**ui ergo nūdū p̄r̄ vidē qd̄ demō
stratur: ē dñs: nō p̄r̄s q̄rat vidē qd̄ cre
dat ut possit sanari oculus quo videat.
Sola enī forma serui exhibebat̄ serui
lib̄z oculis: q̄ ille q̄ nō rapinā arbitra
tus est eē equalis deo. si ab eis quos sa
nari uoluit videre posset iā equalis deo:
nō opus habet̄ seipm̄ exinanire et for
mā serui accipere. **S**ed q̄ nō erat vñ videt̄
deus et eāt vñ videt̄ homo: q̄ deus eāt
fr̄s ē homo ut id̄ qd̄ videbat̄ sanaet̄
illud vñ nō videbat̄. **I**p̄e enī alio loco

ait. **H**ā mūdō corde quā ip̄i deū videbūt
Potat̄ utiq̄ philippus r̄ndē et dicē. **D**o
mine ecce video te. **T**alis ne ē p̄r̄ quale
ē hoc qd̄ video: quā dixisti q̄ videt me
videt et p̄r̄m: **N**ūq̄ hoc r̄ndet̄ philippus
uel fortasse anq̄ cogitaret: cū dixisset
dñs qui videt me videt et p̄r̄m cōtinuo
subiūxit. **N**ō credis q̄ ego in p̄r̄e et p̄r̄
ī me ē: **N**ō ē oculo nūdū vidē poterat̄
nec p̄r̄m nec equalē p̄r̄i filiū: sed ut sa
naet̄ oculū ad videndū iungendū eāt
ad credendū. **I**deo anq̄ videas qd̄ vidē
nō potes: crede qd̄ nōdū vides. **A**mbu
la p̄ fidē ut puenias ad sp̄m̄. **S**p̄s non
letificat in p̄r̄a: quē fides nō consolatur
ī via. **D**ic̄ ei dicit apl̄us. **C**ū diu sumus
in corpe p̄gr̄man̄ a dño. **S**tatiq̄ sub
nectit̄ q̄rē adhuc p̄gr̄man̄. **Q**uis iā
credidit̄. **P** fidē maḡ ambulam̄: et
nō p̄ sp̄m̄. **T**ota igit̄ fr̄s in hac vita
opa nr̄a est sanae oculū cordis vñ vi
det̄ deus. **A**d hoc sacrosct̄a m̄l̄t̄ia cele
brant̄: ad hoc sermo dei p̄dicat̄. **A**d hoc
exhortatiōes etiā morales id̄ ē p̄nc̄tes
ad corrigendos mores. ad mūtandas car
nales cōcupiās. ad renūciandū nō voca
tū sed mutata vita huic sc̄dō: ad hoc a
gūt q̄q̄ agūt dīne sc̄e q̄ sc̄pt̄ie: ut pur
get̄ illud it̄ius ab ea re que nos īpedit
ab asp̄cū dei. **D**icit enī oculus fr̄s ad
hanc lucē t̄palē videndā et q̄uis celest̄
tem tū corporeā atq̄ cōspiciā nō solū
hōibz sed etiā vilissimis aiāntibz: ad hoc
enī fr̄s est ut hanc lucē videat: tū si
aliqd̄ iūctū fuit vñ turbet̄ secludit̄ ab
hac luce et q̄uis enī sua p̄nāa arcūfū
dat ille tū se aiūtat atq̄ absens ē. **N**on

solū autē ab seus sit p̄turbatōe sua a lu
 ce p̄nā: sed et penalis illi ē lux ad quā
 videndā factis est. Sic et oculus cordis p̄
 turbatus atq; lauciatuſ aūt se a lu
 ce iusticie: nec audet eā contēplari nec
 valet. Sed turbat ordinē cordis: Cupi
 ditas auaricia inq̄tas concupiaſa secu
 lais: turbat claudit excecatur ordinē cor
 dis. Et tū quō queit̄ medicuſ cū oculuſ
 carnis turbatus ē: Quō nō differet̄
 ut apiat̄ atq; purget̄ et sanet̄: vñ lux
 illa videat̄. Currit nemo requiescat
 nemo uel differet̄ si stipula i oculū ca
 dat. Dolē certe quē sanis oculis videre
 volum⁹ deus fecit. Multo ē vtiq; lucidi
 or ille qui fecit: nec hui⁹ quīs lux est q̄
 p̄tineat ad ordinē mētis. Lux illa ē et̄na
 sapiā. fecit autē te deus o hō ad ymagi
 nē suā. Daret ne t̄ vñ vidēs solē q̄ fecit
 et nō daret̄ t̄ vñ vidēs ipm̄ q̄ te fecit: cū
 te ad ymaginē suā fecit. Dedit et hoc:
 vtrūq; dedit t̄. Si multū hos oculos ex
 teiores diligis multū illū intioreē neg
 ligis. Decritū portas atq; lauciatū. Pe
 na tibi ē si se uoluit onde fabricato: tu⁹:
 pena ē oculo tuo aūq; aures atq; sanet̄.
 Nam et in paradiso peccauit adā: et ab
 condit se a facie dei. Cū hret̄ ergo cor
 sanū pure conscie: gaudebat ad p̄nā
 dei. Postq; p̄tō oculus ille lauciatuſ ē
 cepit lucē fornicit̄e dimā: refugit int̄
 tenebras atq; int̄ densa lignoz̄ ueritate
 fugiens umbras appetens. Ergo fr̄s
 mei quī et nos inde nati sum⁹ et sicut
 dicit ap̄lus i adam om̄s moriūt̄ oēs ei
 nos duo hoīes fuim⁹ aliqū: si nolum⁹
 optēperare medicuſ ut non egrotem⁹.

optēperem⁹ ut ab egrotudie libem⁹. Dedit
 nob̄ p̄cepta medicuſ sanis: et dedit p̄cep
 ta medicuſ ne medicuſ indigem⁹. Nō op⁹
 est inq̄t̄ sanis medicuſ: sed egrotantibz
 Nam p̄cepta contēplim⁹: et exp̄meto se
 sum⁹ in quā p̄uicā urām p̄ceptū illud
 contēplim⁹. Egrotāe iā cepim⁹ laboē
 m⁹. In locō infirmitatis sum⁹: sed nō des
 pem⁹. Quia ei ad medicū uenire nō pote
 ram⁹: ipē ad nos uenire dignat⁹ ē. Non
 contēplūt̄ sanū: contēpt⁹ a sanis. Non
 destitit̄ dāe alia p̄cepta languēt̄: qui p̄
 ma noluit custodie ne languēt̄. Tamq̄
 dicit̄. Certe exp̄ientia sensisti: vñ me dix
 ille quī dixi uoli tangē hoc. Danaē ergo
 taudē et reuiuiscē. Ecce porto infirmitatē
 tuā: bibe amarū calicē. Tu ei tibi fecisti
 p̄cepta mea: illa que sano data s̄ tā dul
 cia tā laboriosa contēpta s̄. Cepisti labo
 rare: sanū nō potes n̄ amarū calicē bi
 beis calicē tēptationū quibz hūdat her
 uita: calicē tribulationū angustiaz̄ pas
 sionū. Bibe inq̄t̄ bibe ut uiuas. Et ne rū
 det̄ ei languidus nō possū nō fero nō bi
 bo: p̄o: bibit medicuſ san⁹ ut bibē nō du
 bitet egrotus. Sed enī amarū est i tali po
 culo qd̄ ille nō bibit: si cōtūclia p̄o: au
 diuit cū demōēs expellet̄ deōmū h̄t et qd̄
 i beelzebub erat demonia: Vñ ipē cū cō
 solaet̄ egros ait. Si p̄m̄familias beel
 zebub uocauerūt: qd̄ faciet̄ domesticos e
 ius: Si doloēs amari s̄: ligat⁹ et flagel
 latus et crucifixus ē. Si mors amara ē:
 et enā iā mortu⁹ est. Si gen⁹ mortis exhor
 relat̄ infirmitas nichil illo tpe ignomio
 sius q̄ mors crucis. Nō enī frustra cōmē
 dans ei⁹ obiam ap̄lus addidit dicens.

fr̄is obediens usq; ad mortē: mortē at
crucis. **S;** q; ip̄e honoratur eat fideles
suos i fine hui; sc̄li p̄us honoravit cru
cē in hoc sc̄do: ut trax p̄ncipes creden
tes in eū phibent aliquē nocentiū cru
cifi. **Et** qd̄ cū magna iſultatioē p̄se
quētes p̄secutores iudei dñō p̄ciarūt:
magna fiducia serui ei; etiā reges in
fronte nūc portant. Non tūc appaet
mō quale mortē p̄ nob̄ dñs subie dig
natus ē: sicut ait ap̄tus fr̄is p̄ nob̄ ma
ledicū. **Et** cū ei pendēt iudeoz ceatas
iſultaret: posset vtiq; descendē de cruce
q; si nollet non eēt in cruce. **S;** ampli
erat de sepulchro resurgē: q; de cruce
descendē. **Hec** ergo dñs faciens divi
paciens huāna admonet nos miracu
lis corp̄alib; et paciā corp̄ali ut creda
m; et sanem; ad cōspiciēda illa iuſi
bilia que carnis oculi nescit. **Hoc** ergo
agens: curavit cecos istos de quib; nūc
euāgelū recitatuū est. **Et** in curādo vi
dere qd̄ amonueit egrotū interiore. **Attē**
dice ip̄s fā exitū: et ordinē rerū. **Reden**
tes illi in via duo cea tūseūt dñō excla
mabāt ut eorū miserēt. **Turba** uerō
que cū dñō eāt cōp̄tebant ne clama
rēt. **Neq;** hoc sine misterio derelictū pu
tens. **Illi** aut cōp̄tebant se turbā ple
uerātillio clamorē vincebāt: ut p̄uen
ret vox eorū ad aures dñi q; iā non iā
cogitata p̄uenit. **Clamauerūt** q; duo
cea: et turbis cōp̄mi nequerūt. **Trāsi**
bat dñs et illi clamabāt. **Stetit** dñs
et sanati sūt. **Nā** stetit ih̄s et vocauit
eos ad se. **Ed** vltis ut faciā uob;: **At**
illi dixerūt ut ap̄iant oculi nr̄i. **p** fi

de illorū fecit dñs: iſtaurauit oculos
eorū. **Si** itellerim; iā interiore egrotū i
teiore surdū interiore mortuū: q;ram
ibi et interiore ceatū. **Clausi** sūt oculi cordis
Trāsi ih̄s ut clamem; **Ed** ē trāsi
ih̄s: **Agit** t̄p̄alia ih̄s **Ed** ē trāsi ih̄s:
Agit trāsi ioh̄s. **Attendite** et videte:
quāta ei; gesta tūserūt. **Status** ē de iugē
maia. **Sūq;** semp uasatē: **Iufans** lac
tatus ē. **Sūq;** semp: **fugit** p̄etates: cu
currit usq; ad iuuetutē. **Sūq;** sp̄ corp̄a
lit creſcit: **Iufans** p̄uicia. **puerice**
adolescentia. **adolescēne** iuuetus tūse
ūti redentiq; succellit. **Ip̄a** etiā que fecit
miracula tūserūt. **legunt** et credunt.
Ea etiā talia sc̄pta sūt ut legi possunt:
tūlibāt cū fierent. **Postremo** ne i mul
tis morem; crucifixe ē. **Sūq;** semp p̄e
det i cruce. **Depultus** est resurrexit ac
cendit i celū: iā nō moit et mors illi ul
tra nō dñabit. **Et** diuinitas ei; semp ma
net: et immortalitas iā corp̄is ei; iam
nūq; definet. **S;** tū oīa illa que ab eo tē
p̄oalū gesta sūt tūserūt et legūt: sc̄p
ta sūt et credenda p̄dicant. **In** illis ergo
oib; tūsi ih̄s. **Ed** duo cea iux̄ uia
st̄: nisi duo ppli ad quos sanādos uent
ih̄s: **Quātam;** hos duos pplos in sc̄p
tuis sc̄is. **Est** i euāgelio sc̄ptū. **Habeo**
alias oues que nō sūt de hoc ouili: et il
las oportet adducē ut sit vn; grex et
vn; pastor. **Cui** sūt q; ppli: **Vn;** iudeo
rū et ali; gentiū. **Non** sū missus aut i
ad oues que peierūt dom; isrl̄. **Cui;**
hoc dixit: **Discipulis:** quā illa chana
nea clamabat que se eē canē confessa
ē ut mitas de mensa dñoz merēt. **Et**

q̄ meruit iā duo demōstrati s̄ ad quos
 uenit iudaeus sab̄ plus de quo ait non
 sū missus n̄ ad oues que pierūt dom̄
 isrl̄: et gentiū plus q̄ typū p̄tendebat
 her̄ mulier quā p̄mo respiciat dicens nō
 est bonū panē filioꝝ mittē canibz et au
 dicenti ita dñe nā et canes edūt de micis
 q̄ cadūt de mēsa dñoz suoꝝ ruderat: o
 mulier magna ē fides tua fiat t̄ sicut
 bis. Inde eī erat et ille centurio de quo di
 cit idē dñs amē dico uobz q̄ nō inueni tā
 tā fidē in isrl̄: q̄ ille dixēat nō sū dignus
 ut itres in domū meā sed tū dic uō et
 sanabit̄ puer meus. Ita ergo dñs an̄ pas
 sionē suā et clai ficationē duos iā p̄los
 designabat: unū ad quē uenēat p̄t̄ p̄
 missa p̄m̄: et alim quē p̄t̄ miām non
 repellebat ut iplet̄ qd̄ p̄missū eāt abra
 he in sc̄ie tuo b̄ndicent̄ om̄s gētes. p̄t̄ea
 plus iā post resurrectionē dñi et ascen
 sionē ubi contēptus ē a iudeis p̄xit ad
 gentes. Hec tū eccl̄is que de iudeis cre
 diderāt tacuit. Erā inq̄t ignot̄ facie et
 eccl̄is iudee que sūt in xp̄o. Tū autē au
 diebāt q̄ q̄ aliquū nos p̄lequebat̄ nūc e
 uāgelizat̄ fidē quā aliquū ualabat̄. Et
 i me inq̄t magnificabāt deū. Sic et āgu
 lais lapis dicit̄ xp̄us: q̄ fecit utrūq̄ unū
 Angulus eī duos pietes copulat de diuiso
 uenientes. Qd̄ tā diuisū q̄ arcuālio
 et p̄p̄tū: h̄ns unū pietē de iudea alim
 pietē de gentibz: s̄ angulāi lapide copu
 lant̄. Lapidē enī quē rep̄bauer̄ edificā
 tes hic fr̄s ē in caput anguli. Angulus
 i edificio ē: cū duo pietes ex diuiso uen
 ientes i unū cōueniūt. et quadā iūctiōe
 i unitate iūgunt̄. Illi ergo duo paietes

sed in typū duo ceti erant clamātes ad do
 minū. Attendite nūc dilāssimū. Dñs tūl
 ibat: ceta clamabāt. Qd̄ est tūl ibat: Cū
 litoia faciebat opa sicut iā dixim⁹. Se
 cū dū her̄ tūlitoia opa fides ur̄a edifica
 tur. Credim⁹ enī in filiū dei: nō tū q̄ ū
 bū dei ē p̄ quē fr̄a sūt oīa. Si enī semp̄ i
 forma dei manēs equalis deo nō semet
 ipm̄ exinaniret formā serui accipiens:
 nec sentiret ceta ut possent clamāe. s̄
 cū oparet̄ tūlitoia id ē hūiliaet se fr̄is
 obediēs usq̄ ad mortē mortē at̄ crucis:
 clamauer̄ ceti miserē nr̄i fili dauid q̄
 et hoc ipm̄ q̄ dñs et creator dauid etiā
 filius dauid eē uoluit in tpe hoc egit:
 tūliens hoc fecit. Qd̄ est aut̄ clamāe
 ad xp̄m̄: ū gr̄e xp̄i cōgruē uois opibz:
 hoc dico fr̄es: ne forte sum⁹ strepētes
 uoabz et uuiti moibz. Qs̄ ē q̄ clamat
 ad xp̄m̄: ut pellat̄ interior̄ ceatas tūl
 eūte dñō id ē dispensante nob̄ t̄palia
 saciuenta quibz amoneam̄ ad etna ca
 pienda: Qs̄ ē qui clamat ad xp̄m̄: Q̄
 contēpuit mūdū: clamat ad xp̄m̄. Q̄
 sp̄uit sc̄li voluptates: clamat ad xp̄m̄.
 Qui disp̄git dans paup̄ibz ut iusticia es
 maueat i sc̄li sc̄li: clamat ad xp̄m̄. Q̄
 dicit nō lingua sed uita n̄ mūdū c̄ua
 fix⁹ ē et ego mūdū: clamat ad xp̄m̄. Q̄
 eī audit et nō surdus audit. res ur̄as uē
 dite date paup̄ibz: facite uob̄ sacculos nō
 uerealcentes thesaurū nō deficiētē in
 celo: tāq̄ uestigiorū sonitū xp̄i tūseun
 tis audiēs clamat ad her̄ recus id ē fa
 nat. Ita uox ei⁹ i fr̄is sit iapiat mūdū
 contēpue copias suas distribuē. p̄ nich
 ilo h̄re que hoīes amāt: cōtēpnat iui

rias nō appetat vindicāi: parer maxillā
paucaēti oret p inimicis. Si q̄s ei abstulit
sua nō repetat: si q̄d alicui abstulit q̄
duplū reddat. Cū ista facē cepit: om̄s
sui cognati affines amia cōmouēt. Et
diligūt sc̄dm cōtēdicit. Et istam̄: Si
m̄ius es. Si q̄d alij nō s̄ xp̄iani. Ista
stulticia ē ista demencia est. Et cetera ta
lia turbe clamāt: ne ceci clamēt. Tur
ba clamātes corripiebat: sed eoz cla
moēs nō vincebat. Intelligat q̄ faciāt
q̄ uolūt sanari. Et nūc ihs tūlit: q̄ iux
uā s̄ clamēt. H̄y s̄ eū qui labijs hono
rāt: cor aut̄ eoz longe ē a deo. Ipi s̄ iux
uā: q̄bz p̄cepit dñs obrutis corde. Nā
cū recitant ea que fecit dñs tūleuicia
temp nob̄ exhibet tūliens ihs: q̄ ul
q̄ in finē sc̄di nō desūt rea sedentes ad ui
am. Opus ē ergo ut clamēt illi iuxta uā
sedentes. Turba que cū dño eāt: cōpelce
bat clamorē quēncū sanitate. Exēs vi
detis q̄d dicā: Rescio em̄ quō dicā: s̄ pl̄
uelcio quō taceā. Hoc dico et apte dico
Timeo eī ihm̄ tūleuicē et manentē: et
ideo tacē nō possū. Bonos xp̄ianos uere
studiosos uolētes facē p̄cepta dei que in
euāgelio sc̄pta sūt: xp̄iani mali et tepi
di phibēt. Turba ip̄a que cū dño ē phibet
clamātes: id ē phibet bñ opantes ne ple
ueādo sanent. Clamēt ergo illi nō desi
niant: neq̄ ducant q̄i aucte turbaz: n̄
eos q̄ p̄ores xp̄iani fā sūt male uiuētes
et bonis opibz iuidentes imitent. Non
dicāt: quō uiuūt isti tā multi sic uina
m̄. Quāē nō poa quō dicit euāgelū:
Quāē vis uiuē sc̄dm̄ icrepacionē turbe
phibentis: et nō sc̄dm̄ uestigia dñi tūl

cūtis: Insultabūt vitupabūt r̄uocabūt:
tu clama quodulq̄ p̄ueias ad auct̄s ih̄u.
Nā q̄ pleuerauerit i faciēdo talia q̄lia p̄
cepit xp̄us et nō attendit turbas phibe
tes neq̄ magnipēderit q̄ xp̄m̄ uident̄ se
qui id ē q̄d xp̄iani appellant̄ sed plus a
mauerit lucē quā xp̄us ē redditur q̄
tinuerit strepitū phibentū: nullo mō
sepabunt̄ et stabit ih̄us et lauabit eos.
Quō em̄ sanant̄ ocli n̄ri q̄ p̄ fidē senti
m̄ xp̄m̄ tūleuicē t̄pali disp̄lacōe: sic
itelligam̄ xp̄m̄ stantē in icōmutabili
etuitate. Ibi em̄ sanat̄ oclis: q̄m̄ intelli
git xp̄i dinitas. Papiat hoc caitas uā:
attendite q̄d dicā grande sac̄uentū. Quā
t̄pali gesta a dño uro ih̄u xp̄o fidē nob̄
inlerūt. Credim̄ i filiū dei nō solū in i
bū p̄ q̄d fā sūt oia sed in ip̄m̄ ubū f̄m̄
carne ut h̄itaēt in nob̄ natū de uigie ma
ria et cetera q̄ fides h̄t que nob̄ exhibita s̄
ut xp̄us tūliet: et cū ceas uestigia tūl
cūtis audietibz clamem̄ opibz uite: p̄
fessioē fidei ea cōmed̄antes. Jam ut cla
mātes sanent̄ stat ih̄us. Etem̄ iā stātē
uider ih̄u q̄ dicit. Et si nouam̄ xp̄i se
cūdu carne: sed iā nūc nō nouim̄ xp̄i
em̄ dinitatē uidebat: q̄ntū in hac uita
p̄t. Est dinitas xp̄i: ē huānitas xp̄i. Di
nitas stat huānitas tūlit. Et d̄ dinitas
stat: Nō mutat̄ nō cōuellit̄ nō recedit.
Non eī sic ad nos uēit ut a p̄re discedet:
nec ita ascendit ut loco mouet̄. Assūpta
carne locū mutauit. Os aut̄ assūmens
carne q̄ i loco non ē nec mutat̄ locū. Tā
gam̄ stantē xp̄o: sanent̄ ocli n̄ri. Quō
rū ocli: Clamācū saluet̄ cū tūlit: id ē
bñ opantū p̄ eā fidē que dispensata est

tyalic ad erudiendos nos puulos. Sana
 tis aut oculis qd pncipius hre potemus
 frēs: **L**umē hoc qui videt qd frā ē qd
 fulget de celo uel qd exhibet de lucina
 gaudet. Et quō mīseri vident qd hoc vidē
 nō pūt: **E**go aut qre loquor quae ista
 dico: n̄ ut horret omīs uos ad clamā
 dū dum tūlit ihūs: **L**ucē cōmendo sā
 tan vīe amandā: quā forte nō videtis
Credite dū nōdū videtis: et clamate
 ut videatis. **C**ūta putat infelicitas
 hōim: qd lucē istā corpale nō videt:
Extractus ē aliq̄s cōtinuo dicit: **T**ra
 tū deū habuit: aliqd mali cōmilit. **N**
 yxor thobie dicebat viro. **C**lamabat
 ille p̄t hedū: ne de furto eet. **S**olebat
 sonū furci audire in domo sua. **M**la de
 fendēs frā suū: obp̄rio p̄ticeb̄t ma
 ritū. **E**t cū ille dicit reddite si de furto ē:
 illa r̄debat iultans. **O**bi st̄ iusticie tu
 e: **C**ū ceta eāt qd furtū defendebat: et
 quā lucē videbat qd furtū reddi impa
 bat. **M**la eāt fois i luce solis: ille eāt i
 luce iusticie. **E**s eorū eāt i luce melio
 re: **A**d hāc lucē frēs amandā hortam̄
 dilcōem v̄rām: ut clametis opib; cū
 dñs tūlit. **S**onet uox fidei: ut stās ih̄s
 id ē i cōmutabilis manēs dei sapiā et
 maiestas v̄bi dei p̄ qd frā st̄ oīa. **A**piat
 oculos nr̄os. **D**e thobias monēs filiū
 suū ad hoc moneb̄t ut clamaet: id est
 bona opa monebat. **D**icebat illi ut ta
 ret paupib;: p̄cipiebat ut eleōsinas
 faceret idigentib;: et docebat dices. **F**ili
 eleosine nō sinūt ire i tenebras. **C**ō
 silū p̄cipiēde atq; optinēde lucis ceus
 tabat. **E**lemosie maḡ nō sinūt ire i te

nebras. **S**ic filius r̄det miratq; qd ḡ p̄
 tu eleōsinas nō fecisti ut mō ceus loq̄
 ris: tu nūc nōne i tenebus es qd m̄ dicit.
 eleōsine nō sinūt ire i tenebras: **N**one
 rat ille de qua luce docet filiū nouat in
 iteioze hōie qd videbat. **F**ilius p̄t poi
 rigebat manū ut ābularet i trā: et pat̄
 filio ut hitaet in celo. **B**reuit̄ ut cōcludā
 frēs sermonē istū ex eo qd uos tāgit atq;
 angit: videte eē turbas qd corripāt ceos
 clamātes oēs qd in hac turba sanai vltis.
Non uos detreant a voīs opib;. **C**lama
 te int̄ turbas cōpescētes reuocātes i lul
 tātes male viuētes. **N**ō em̄ solis vocib;
 cōpmūt bonos xpianos mali: sed et
 malis opib;. **N**on vlt boni xpiani i re
 spectae: hoc ipm̄ qd frenat cōcupiam
 suā ne p̄gat ad theatrū clamat ad xp̄s:
 clamat ut sanet. **A**ly cōcurrūt: sed for
 te pagani forte iudei. **I**nmo uō tā pau
 ci cent i theatris ut erubescēdo discede
 rēt: si xpianam ad theatra nō accēdit.
Currūt ergo et illi portātes sc̄m nomē
 ad penā suā. **C**lama ḡ nō eūdo p̄mens
 i corde tuo tyalē cōcupiam: et tene te i
 clamōe forti et p̄seuerāti ad aues salua
 tois: ut stet ihūs et ciet te. **I**nt̄ ip̄as tur
 bas clama ne desperes de aurib; dñi. **N**ō
 eī et illi ceta ex illa pte clamauer̄t vbi t̄
 ba nō eāt: ut ex ea pte audiret̄ vbi nō
 eet ipedimētū phibētū. **I**nt̄ ip̄as t̄bas
 clamauer̄t: et tū dñs audiunt. **S**ic et
 vos etiā int̄ p̄tōres et luxuriantes inter
 amatoēs sc̄larū vanitatū ibi clamate.
Ibi clamate: ut sanet uos dñs. **N**olite
 p̄ aliā pte clamae ad dñm. **N**olite ad hē
 ticos ire: et ibi clamae ad dñm. **A**ttēdite

fr̄es q̄ i illa turba q̄ clamaie phibeat: ibi
lauati sūt q̄ clamabat: **S**ā et hoc attē
tat sc̄tas v̄ā: qd̄ sit p̄seuare i clama
to. **D**icā q̄ multi sūt meū expti i noie
xpi. **N**on eī cessat ecclia tales parē: cū
q̄sq; xpian⁹ cepit bñ viuē. feruē boīs
opib; mūdū q; contēpne: i ipā nouita
te opm suozū patit̄ rephensōes et cōf
dictōes frigidōs xpianos. **S**i aut̄ p̄se
uauit et eos p̄seuē supauit p̄durādo
et nō defecit a boīs opib;: idē ipi iā
obsequēt̄ q̄ ante phibeat. **T**ā diu eī
corripuit et pturbat̄ et vetat̄: q̄ diu
sibi cedi posse p̄sumūt. **S**i aut̄ victi
fuerit̄ p̄seuēntia p̄ficiētiū: cōstitit̄
se et dice iapiūt. **M**agn⁹ hō sc̄is hō fe
lix cui de⁹ concessit. **H**onorat̄ ḡtulant̄
bñdicūt laudāt quō illa turba que cū
dnō eāt ipā phibeat ne cea clama
ret̄: sed postq̄ illi ita clamauerit ut
merent̄ audiri et ipetrāe nūam dn̄i:
ipā turba rur sū dicit uocat uos ihūs.
Iam et hortatoēs fuit̄: q̄ paulo an̄ cor
ripiebāt ut tacent. **S**olus aut̄ ille nō
uocat̄ a dnō: q̄ in hoc sc̄lo nō laboat.
Si q̄s in hac vita nō laboat i p̄cis et
iūquitatib; suis. **S**i aut̄ oēs laborāt:
oib; dn̄i ē uenite ad me oēs q̄ laboat̄
tis et oueati estis. **S**i aut̄ oib; dn̄i est
q̄re culpā tuā tribuis iūitati tuo. **V**e
ni nō fit̄ angusta dom⁹ e⁹. **P**it̄ ab oī
b; totū a singulis possidet̄ regnū dei:
crescete possessorū mūd nō minuit̄ q̄
nō diuidit̄. **O**mn̄q; iūgrū est: qd̄ cō
cordit̄ hēt̄ a multis. **H**oc at̄ i m̄steio
lois h⁹ cognouim⁹ fr̄es qd̄ alyb; libro
rū sc̄oz loas aptissime sonat̄ eē m̄t⁹

i cōia et bonos et malos: qd̄ sepe dicit̄
frumētū et paleā. **S**ed ante tps deserat
area tolet̄ paleā in tritua tolet̄ i area.
Sed enī tolet̄ i horreo nō hēbit. **V**ēiet
vētilato: q̄ diuidat malos a boīs. **E**t
etēi iā corpal̄ sepaio: quā mō spūalis
p̄cedit. **I** malis corde semp̄ disūgimū:
ad tps caute corpe copulamū. **S**ed tamē
negligētes sūt i corrigēdis v̄is ad cu
rā salicet v̄ā; p̄tinētib;: monēdo corā
to hortādo t̄endo q̄bulcūq; moīs potē
tis agite. **S**ed cū iūctis i sc̄ptis et in
exēplis sc̄oz siue q̄ ante siue q̄ post ad
uentū dn̄i in hac vita fuerit̄ q̄ mali bo
nos i unitate nō maculat̄: efficiamū
p̄gri ad corrigēdos malos. **D**uob; mo
dis nō te maculat̄ mal⁹: si nō cōsentia
as et si redarguas. **H**oc ē nō cōitac̄ nō
cōsentie. **C**ōitac̄ q̄ppe: qū sc̄o e⁹ cōsōrū
uolūtatis ul̄ appbatois adiūgit̄. **H**oc
ergo admonēs nos apls ait. **N**olite cōi
tare opib; iūctis teneb; az. **E**t q̄ pa
rū eāt nō cōsentie si sequēt̄ negliā dis
ciple: magis aut̄ inq̄t et redarguite.
Videte q̄admodū utrūq; cōplex⁹ sit.
Nolite cōitac̄ magis aut̄ redarguite.
Sed ē nolite cōitac̄: **N**olite cōsentie:
nolite laudac̄ nolite appbae. **S**ed ē ma
gis aut̄ et redarguite. **R**ep̄hendite cor
ripite coarctete. **D**emē i ipā correpcōe
ul̄ coheratioē alienoz p̄ccōz cauedū
ē ne se extollat̄ q̄ altm̄ corrigit. **E**t apli
ca illa sūa cogitāda ē: q̄ p̄t̄ q̄ se putat̄
sc̄ae videat̄ ne cadat. **F**ors̄ tribuit̄ p̄lo
net̄ itrepaio: itus lenitatis teneat̄ di
lectio. **S**i p̄ccupat⁹ fuit̄ hō in aliquo de
licto sicut̄ idē apl̄s ait: uos q̄ spūales

estis huiusmodi instruite in spiritu mansuetudinis:
 intendentes tempus ne et tu temptetis. **Ut** alter
 rius onera portate et sic adimplebit legem
 christi. **Et** alio loco. **Verum** magis dominum non op-
 tet lingua: sed mente esse ad omnes docibilem
 patientem in modestia corripientem diuisa
 sententias: ne forte det illis deus penitentiam
 et resipiscant a diaboli laqueis a quo capti
 tenentur ad ipsius voluntatem. **Neque** ergo con-
 sentientes sitis malis ut appbentis: neque
 negligentes ut non arguatis: neque superbi-
 entes ut insolentes arguatis. **Cui** autem de-
 seruit veritatem: violat caritatem. **Et** quisquis
 violat caritatem: quodlibet magnum habeat: ipse
 nichil est. **Si** linguus hominum loquat et auge-
 loni si sciat omnia sacramenta si habeat omnem fi-
 dem ut motes trahat si distribuatur omnia sua
 pauperibus: si corpus suum tradat ut ardeat:
 nichil est nichil ei prodest. **Diuisa** iustitiam
 habet: quod vnum illud quo vniuersis utatur non
 habet. **Amplectamur** itaque caritatem: seruamus
 veritatem spiritus in vinculo pacis. **Non** nos se-
 ducat quod carnaliter intelligit: et corporalem
 separationem facientes ab ecclesie frumentis to-
 to orbe diffusis spirituali sacilegio sepat.
 Pro totum enim mundum seminatum est bonum semen
 bonum ille seminator filius hominis non affrica
 sola sed ubique spiritus bonum semen: inimicus
 autem supereminuit zizania. **Et** tamen quod ait
 pro familias: **Diuite** vobis crescere usque ad
 messem. **Pro** quod crescere: **Ob** id pro agrum. **Et** sic est
 ager: **Quod** nam in affrica: **Non** sic est
 ergo: **Non** interpretemur nos: dominus dicat. **Et**
 minime suam aliquid pro arbitrio suspicari.
 Dixit ergo magistro discipuli. **Enarra** nobis
 parabola zizaniorum. **Et** circumspectus dominus. **Semen**
 bonum dixit filius regni: zizania vero fi-

lium mali. **Sic** ea sciunt: **Inimicus** autem isit
 qui ea sciunt diabolus est. **Sic** est ager:
 Ager est magister hic mundus. **Que** est messis: **Hel-**
 sis est autem finis scilicet. **Cui** sunt meliores:
 Meliores magister angeli scilicet. **Quod** affrica est
 mundus: **Quod** messis hoc tempus: **Quod**
 melior donatus pro totum orbem terrarum: **Exp-**
 tate messe pro totum orbem terrarum: **Cre**scite in
 messe pro totum orbem terrarum. **Zizania** tolea-
 te usque ad messem. **Non** vos seducant pul-
 palee nimis leues: que euolant autem adue-
 tum ventilois ex area. **Non** vos seducant.
 Tenete eos ad istam similitudinem zizaniorum:
 nec illos sinatis loqui amplius. **Ille** codi-
 ces tradidit: **Non**. **Et** ille codices tradi-
 dit: non quilibet tradidit. **Quod** infide-
 litas traditorum fidei dei euacuauit. **Que**
 est fides dei: **Quam** promissit abrahe dicens:
 in seculo tuo benedicentur omnes gentes. **Que**
 est fides dei: **Diuite** vobis crescere usque ad
 messem. **Pro** quod crescere: **Pro** agrum. **Et** id est pro
 agrum: **Pro** mundum. **Hic** illi dicit: **Cre**uat
 quidem utrumque pro mundum: sed iam frumenta
 diminuta sunt et in nostram istam regionem
 pauca tamen reuocata. **Non** te promittit
 dominus interpretari quod vis: ipse qui exponit hanc
 parabola claudit os tuum os sacilegi. **Os**
 impium os phanum. **Os** est contrarium. **Cui**
 contradicis testatori etiam te ad hereditatem
 vocati: **quod** claudis os tuum dicens. **Di**
 uite vobis crescere usque ad messem. **Si** iam fuit
 messis credamus esse frumenta diminuta:
 quod ne tunc quidem minuentur sed in horreum
 recondentur. **Dixit** enim ait. **Colligite** primum zi-
 zania et alligate fasciculos ad comburendum
 ea: frumentum autem recondite in horreum meum.
 Si ergo usque ad messem crescit: pro messis

recondit. **I**mpbe ipie qn minuit. **C**oncedere in cōpaaone zizanoꝝ sil' atq; palearu frumēta eē pauciora: tū vñq; arel aut ulq; ad mellē. **C**ū enī hūdat iūqtas: refrigerat caritas mltoru. **C**rescit zizania arelat palea. **H** q; toto agro deesse nō p̄t frumētū qd̄ p̄seuēndo ulq; ad finē saluū fiat: arelat utiq; ulq; ad mellē. **E**t si p̄t hūdanā dān est maloꝝ putas ueniens fili' hoīs iuemet fidē in t̄ra. hoc q; noīe significat q̄cūq; legis p̄uaita noē imitant eū au dān ē t̄ra es et in t̄rā ibis: tū p̄t hūdanā bonoꝝ et p̄t eū au dān est. sic est semē tuū sicut stel le celi et sicut arena mais. etiā illud ta citū non ē q; mlti ab oriēte et occidente ueniēt et recūbent cū abrahā in regno dei. **V**tq; ergo arelat ulq; ad mellem: et suas sūas in septuīs hūc zizania ul' palee. suas aut frumēta. **Q**ue q; non itelli gūt cōfundūt et confundūt atq; ita p̄tre pūt cetera cupiditate: ut nolūt obmutescē uel patefā uel uolūtate. **E**cce inquit di cit p̄ha. **R**ecedite et exite inde: et imūdū ne tangeitis. **Q**uō ergo malos p̄ pace to leam? a q̄b; exire et recedē iubent: ne tāgam? imūdū? **P**ros istā recessionem spūalū itelligim?: illi corpalū? **N**ā et ego clamabo cū p̄ha: et q̄hacūq; sum? uasa utit̄ de? nob; in dispēsaone v̄rā. **C**lamam? et nos et dicam? uob; et dñs uob;. **R**ecedite exite inde et imūdū ne tangeitis: sed cōtactu cordis non corpis. **E**d ē enī tangē imūdū: n̄ consentire p̄cis. **E**d ē aut exire inde n̄ facē qd̄ p̄tinet ad correctionē maloꝝ q̄ntū p̄ u multoq; gradu atq; p̄sona salua pace

fici p̄t. **D**uplicat t̄ q; q̄sq; petauit: nō tetigisti imūdū. **R**edarguisti corri pusta monuisti adhibuisti etiā si res ex egit congruā et q; uinitatē nō uiolet dil aplinā: existi inde. **A**tēdite i frā scōꝝ: ne forte urā uideat imptatio. **Q**uō h̄ ūba itellerūt sc̄i: sic utiq; itelligēta t̄. **E**xite inde dixit p̄ha. **P**rius uisitata ipi' ubi consuetudie assero istā sūam: et postea dūdo nō meā. **P**lerūq; accusā tur hoīs: et cū accusati fuerit defendūt se. **C**ū aut q; accusat hō se rōnabilū inteq; defendit: q; auduit dicit exyt inde. **Q**uo exyt inde? **R**atioē reddita defensi one iustissima. **H**oc ē qd̄ fr̄ebant sc̄i: qū exuiebāt puluere de pedib; suis ad ūsus eos q; sibi pacē nūciatā nō accipiebant. **E**xyt inde speculator: cui dān est: speculatore te posui dom? isrl'. **I**lli ei dī c̄t. **S**i dixis in quo et nō se autēit ab i pietate sua et uia mala: ille iniquus in sua iūqtate mouet et tu aiām tuā libeā bis. **H**oc si fr̄t: exyt inde nō sepaone corpis sed defensioē opis sui. **F**ecit ei il te qd̄ faciendū fuit: etiā si ille nō obtē p̄cauit au obtpandū fuit. **H**oc ē exite inde. **C**lamauit ista moyses: clamauit ysayas clamauit iheremias clamauit ezechiel. **V**ideam? si hoc ipi fecerūt: si di miserūt p̄lin dei et se ad gētes alias tr̄s tulerūt. **C**ū multa et q̄ uehemēt iheremias itrepauit i p̄cores et sceleatos. **P**li sui int̄ eos tū eāt: unū cū illis tē plū int̄bat. eadē sacimenta celebrabāt: i ea hoīm sceleatorū cōgregatiōe uiue bat: sed clamādo exiuit inde. **H**oc ē ex ire inde: hoc est imūdū nō tangē: et

voluntate nō consentie et ore nō p̄c̄. **E**d
 Dicit de iheremia de ysaya de damiel de ihe
 zechiel de ceteris p̄phis: q̄ nō recesserūt a
 p̄lo malo ne desererēt bonos illi p̄lo cō
 mixtos ubi et ip̄i tales eē potuerūt. **N**o
 p̄les ip̄e fr̄es cū acciperet legē in monte:
 p̄lius deo: sū ydolū fecit. **P**lius dei p̄lius
 ductus cedentib; fluctib; rubri mais qui
 sequētes inimicos obruerūt: post tāta sig
 na et miracula ī egypto: plagis ī mor
 te et in sua p̄tentione ad salutē. tū ydolū
 poposat. ydolū extorsit. ydolū fecit. ydo
 lū adorauit: ydolo sacrificauit. **I**ndicat de
 us fauilo suo p̄li factū: et dicit eos se p̄
 diturū a facie sua. **I**ntredit moyses ad
 ip̄m p̄lin rediturus: et habuit occasio
 nē recedendi et exeūdi ab eis sicut isti ī
 telligūt ne īmūdū tangēt ne cū talibus
 uiuēt: nō fecit tū. **E**t ne forte hoc nōite
 potius q̄ caritate fecisse uidēt: optulit
 illi deus aliū p̄lin. faciā te iquit ī gētē
 magnā ut illos delet. **A**t ille nō accepit:
 coher̄ p̄tōrib;: petit p̄ p̄tōrib;. **E**t quō
 petit: magna p̄baas dilcois fr̄es. **C**uō
 petit: **V**idete illā de qua sepe locuti sum;
 matnā quodānō caritate. **C**ū de; mina
 ret saclego p̄lo: pia moyli uiscerā tre
 muert. **O**pposuit se p̄ illis uacūdie dei.
Onē nq̄ si dimittis eis p̄c̄m̄ dimitte.
Sim at dele me de libro tuo. **C**ū p̄mis
 uis q̄ uiscib; q̄ secur; hoc dixit attē
 res iusticiā et miām dei: ut q̄ iustus ē
 nō p̄det iustū: q̄ mōris ē ignoscet p̄tōri
 by. **C**erte maifestū est iā prudēne uie quō
 accipienda s̄t oīa illa talia testiona sc̄p
 tūarū: ut q̄ sc̄ptia sonat recede nos
 debe a malis nō aliud itelligē iubeam;

nisi ut corde recedam; ne maius malū ī
 sepacione bonorū cōmittam;. q̄ ī ma
 lorū cōiūctione fugiam;. sicut ip̄i dona
 tiste fecerūt. **C**ui si uē boni malos argue
 rēt ac nō potius ip̄i mali bonos īfama
 rēt q̄ leslib; p̄ pace tolerarent q̄ maxima
 iustas receperūt tāq̄ integros: quos tū
 p̄ditos antea dāpnauerāt. **C**erte maifeste
 dixit p̄pha: recedite et exite inde et īmū
 dū ne tetigētis. **E**go ut itelligā qd̄ dicit:
 attendo qd̄ fecit. **F**rō suo expoit in dictū
 suū. **D**ixit recedite. **C**uib; dixit: **V**tiq̄
 iustis. **A** quib; ut recedent dixit: **V**tiq̄ a
 p̄tōrib; et īquus. **C**uēd a talib; utrū ip̄
 se recessit: inuenio q̄ nō recessit. **E**rgo alit
 itellexit. **N**ā utiq̄ prior facit qd̄ p̄cepit.
Recessit corde: obiurgauit atq; arguit.
Cōtinēdo se a cōsensu nō tetigit īmūdū:
 obiurgando aut̄ exijt liber in sp̄cū dei.
Cui neq; sua de; p̄c̄ā īputat q; nō fecit:
 neq; aliena q̄ nō app̄bant: neq; negli
 genā q; nō tacuit: neq; supbiā q; ī u
 nitate p̄mālit. **D**ic ergo fr̄es mei q̄r̄t hē
 tis int̄ uos q̄ adhuc amōe sc̄li p̄grauāt.
 auaros p̄ueros adulteros spectatores ni
 garū consultoēs mathematicor;. fanati
 corū augurū auspiciū ebriosos luxurio
 sos: qd̄ qd̄ int̄ uos malorū eē nostis quī
 tū potestis īp̄bate ut corde recedatis: et
 redarguite ut exeat inde: et nolite con
 sentie ut īmūdū non tangatis. **Explicat**
Sermo xviii. Sermo xix. b̄ti augustini
de uerbis d̄ni in euāgelio sc̄dm̄ m̄thm̄
Reddite que sūt dei deo: et de militā
ribus. 25.
Nonnulli fr̄es q̄ aut
 militiae angulo detinent; aut in
 actu publico s̄t constituta. cū p̄c̄ant gra

ut hac soleat a patris suis pima se uoce ex
culae q militat: et ne bñ aliqui faciāt oc
cupatos se malis actib; conq̄rūt. P̄inde
q̄i milicia hōm nō volūtas ī culpa sit:
ita q̄ ipi gerūt officijs suis ascribūt. Nō
ēi militae delictū est: sed p̄t culpā mili
tae p̄tū ē. **H**ec rēpublicā gerē cōmōsū
ē: sed ideo agē rēpublicā ut rē fāliarem
ponus augens videt eē tāpnabile. **P**re
rea ēi p̄uidencia quadā militātib; st̄i
pēdia constituta: ne dū lūptus queat
p̄da grasset. **I**llud aut̄ quale ē cū ob er
rorē aliquē a leuiorib; arguūt et ipu
tat̄ aliam de illis cur ebulosus fuit. cur
res alienas pualit. cēdē cur turbulētus
admisit. q̄ statī rūdeat qd̄ hēam face
hō sc̄laris et miles: nūq̄d mōdū sū
p̄fessus aut̄ deici. q̄i oīs q̄ deici non ē
aut mōdus possit ei licē qd̄ nō licet.
Cūctis igit̄ officijs sacris lris p̄scribit̄
norma viuendi: oīs ad bñ viuēdū puo
cat̄ sexus etas et dignitas. **I**git̄ nemo
se excuset publicis actib;: neō de occupa
tione milicie conqueat. **A**pud oēs xp̄ia
nos p̄ma honestatis debet eē milicia.
Nam ut id qd̄ diam⁹ auctōitate euāge
lica cōprobe⁹: videam⁹ lōnē que pau
lo aū decursa ē. **A**it̄ ei euāgelū. **V**ene
rūt aut̄ et publicani ad iohēm ut bap
tisarēt̄ ab eo: et dixerūt. **M**agister qd̄
faciem⁹? **A**t ille dixit: nichil ampli⁹
exigatis q̄ qd̄ constitutū est uob;. **H**o
nesta plane publicanor̄ interrogatio:
ac s̄a p̄phē iusta r̄sio. **I**lli ei sollicitē
itrogant: ne aut̄ ignoz̄ātes pl̄ erigē
do p̄tū incant: aut cessātes publica
ni deapiāt fūctionē. **H**ic aut̄ modēare

p̄cipit: ut iūqtas locū non hēat et cōsti
tutū hēat vertigal effrū. **N**on ei dixit nō
exigatis: sed nichil ampli⁹ exigatis. **D**ū
itelligim⁹ q̄ apud deū nō tam actio qm̄
exactio iūqua tāpnet. **D**icit̄ ei ipē dñs.
Reddate que dei sūt deo: et que cesais cesai.
Igit̄ qd̄ cesar p̄cepit ferūdū est: qd̄ impa
tor: dicit̄ tolēandū est. **H**; sit̄ itolēabile: dū
illud p̄da exactiois accūmular. **H**oc aut̄
quale ē q̄ idēpi qui h̄mōi nēitates p̄ci
rāt p̄tis suis p̄tā cōgenunāt: hoc ē q̄
fraudes suas ac rapinas cōmōdū uocāt
cū ipa p̄da iferat̄ in cōmōdū. **I**llud em̄
addūt̄ sc̄leib; suis: ut quos idēfensos vi
derit ipos potius p̄lequāt̄ et p̄tēt̄ se nē
tates decepisse publicas n̄ decepisse comos
orphanor̄. **I**ta quoz̄ p̄: aū biduū forlita
fuit aīcus collega et fr̄: intuciente mor
te eiusdē libei hēant̄ t̄q̄ ignoti uiles et mi
sei. **D**idua aut̄ si q̄ fuit aut̄ sic iūctis
exagitat̄ ut nubat: aut̄ si uoluit̄ ī casti
tatis p̄manē p̄posito dando munera ī fa
cultate vix p̄manet. **C**ū h̄is ḡ fraudib;
repleuerūt sacculos suos: videas illos
letos et accūatos ad etiā p̄perae et
deo gr̄as agē q̄i ab ipō illis hēt̄ p̄tūā
conferat̄. **I**llud quoq; p̄tāntes: q̄ rapina
rū suaz deū uolūt̄ eē p̄tāpē. **D**icit̄ ei s̄a
euāgelū. **I**ntrogauerūt aut̄ illū et mili
tes. **E**d faciem⁹ et nos? **A**t illi iohēs.
Neinē cōmōntis neq; calūpniā faciatis:
sed cōtenti estote stipendijs v̄ris. **H**ic se
iā agnosce se debet oīs hō qui militat.
Non ei tū de h̄is militātib; sc̄ptia loq̄
tur q̄ armata milicia detinent: sed q̄sā
miliciae sue angulo v̄tē dignitatis sue
miles ascribit̄. **A**tq; iō hēt̄ cūa p̄t̄ dia

ubi gratia militibus pro rebus cunctis que in
tribus. Quiaque stipendia sibi publice de
aerario consequuntur: si amplius querit tamquam
lupinator: et commissor: iohannis suavia condemp
nat. **U**lque adeo autem hoc ioleuit malum: ut
iam quasi ex consuetudine vendantur leges: in
ra corrumpantur: sententia ipsa venalis sit:
et nulla causa iam possit esse sine causa. **H**ec
autem divina suavia que ad milites loquitur potest
etiam ad deicos retorqueri: quia etiam si non mi
litari videamur: sed tamen deo et domino milita
mus sicut ait apostolus. **N**emo militans deo
obligat se negotiis secularibus. **V**idemus in
quibus non militat remissis ac fluctantibus tum
ens: sed huiusmodi militat utrumque angulum quo
ratione interiora constigunt. **D**e quo
angulo ait dominus ad apostolos suos. **S**icut lumen
in vultu pauci et lucere ardentes in manibus
vestris. **M**ilites igitur christi sumus et stipendium
ab ipso dominoque percipimus: sicut dicit beatus
apostolus qui dedit nobis pignus spiritum: hoc est qui
spiritus sanctus nos remuneratione ditavit. **D**i
quibus ergo christianorum hoc donatio operetur
forte non fuit et querit amplius incipit hoc
ipso care quod meruit: quod specialiter conti
git hereticis arianis. **D**um enim uelut quod a
plius querunt: inuenientes errorem spiritum gratiam
sancti spiritus perdidit. **N**am et catholicos deicos
hanc suavia retinet. **D**i enim non contenti stipen
dium fuit quod de altario domino iubente consequuntur
sed exaret mercedem in rebus vendit
viduarum munera libentius amplectitur: hic ne
gonator magis potest videri quam clericus. **H**ec
dicere possumus uelut nos inuasores arguit
violencie nullam accusat: quia non interdum
maioris preteritiam a viduis blandimenta eli
nant quam tormentum. **H**ec inest apud deum

39
utrum vi an arcumueniende que res alienas oc
cipet: dominum quoquo pacto teneat alie
num. **E**xpliat sermo xix. **S**ermo xx.
Boni augustinus de uerbis domini in euange
lio secundum matthiam: **D**e pregnantibus et
nutrientibus.
Cure et intellige deum nutrientibus.
Frater karissime: quia christianus dominum in hoc cor
pe uiuit tribulatio deesse non potest. **D**ic enim
nos sicut audistis contestatur apostolus dicens.
Omes qui uolunt pie uiuere in christo: persecutio
nem patient. **E**t iterum. **P**er multas tribulatio
nes oportet uos intrare in regnum celorum.
Venturi sunt dies tribulationum et malorum.
Tribulationum dies uenturi sunt sicut dicit
scriptura: et quantum accedunt dies augentur tri
bulationes. **N**emo sibi permittat quod euange
lium non permittit. **Q**uod enim appropinquante
fine mundi sicut dicit in euangelio. hanc da
bit iniquitas refrigescet caritas: sic propter ip
sas iniquitates nunquam deest adulteritas. **O**pus
est ut animi uestrum non solum ad penitentiam sed etiam
ad patientiam preparentur. **F**rater mei obsecro
uos attendite scripturas sanctas si aliquid fecerit
leuerit: si aliquid dixerit et aliter accidit quam
dixerit. **N**am et ut usque in finem sic fiat quod ad
modum dixerit. **N**on nobis permittit scriptura
sancta in hoc seculo nisi tribulationes persequas an
gustias angustia dolorum hanc danciam dolorum
hanc danciam temptationum: sicut ipse dominus in euan
gelio dicit. **I**n mundo persequas habebitis. **E**t
iterum. **I**udus gaudebit et uos tristes e
ritis: sed tristitia uestra uertet in gaudium. **N**on
ista preteritiam nos parantur: ne ipsam deficiam
us. **D**e ipsis enim tribulationibus cum euangelium
legit audistis. **D**e pregnantibus et nutren
tibus. **P**regnantes sunt que in spe inueniuntur:
nutrientes id est lactantes quam iam adepti sunt

qd' concupierat. Etenim mulier pgnas in
spe timet filij: nodu videt filiu. Que
aut iam lactat: amplectit' qd' speabat. **P**g-
nans e qui res alienas concupiscit: nu-
tricus q' iam rapuit qd' concupiscit. Et
ut hoc apud ena simplices itelligere
possint: aliqua similitudine pponam.
Concupiscit a quis villa aliena et di-
cit. **B**ona e ista villa vicini mei. **O** si
mea eet: o si adiungeret illa et faceret de
isto fundo et de illo unitate. **A**mar aua-
ritia unitate. **E**d amat bonu est: sed
ubi amandu sit uelat. **F**orte diues est
vicin' ille qui habet bona villa et sus-
picat' q' illa non possit tollere: q' potes
homo e et pualet se cont' illu defende.
Nec concupiscit nec ipreguat: nichil
sperans non concepit non e pregnans
aio. **S**i uo iuxta aliqs vicin' sit paup
qui ul' in unitate positus e ut possit
vende uel pt' oppini ut cogat' vende:
inat' oculus sperat se tollere posse aut
villa aut colonia paupis vicini et i-
mittit illi aliquas tribulacoes. ubi q'
na agit secretus apud eos qui possunt
ut illu exactores aut afflictu aut i ali-
qua publica administraco'e constringat:
ex quibz contractis debitis multis nate
habeat infelix vende casella unde aut
ipe aut filij sui sustentabnt. **S**citate
ergo copullus veit ad illu p au' neq'
na pmit' et affligit: et uelacens qd' ip-
sius inuisione hoc patit' dicit ad eu.
Da mi dne rogo te paucos solidos: pa-
nor unitate uigeor a credito'e. **E**t ille
Non habeo mo in maibz: **I**deo se dicit i
maibz no hre: ut ille oppellus calup-

nua nate heat vende. **D**eniqz ai ei dix-
it q' p nimia afflictio'e sua compella-
tur distrahe: statu ille ruder. **E**t si no
habeo pecunia ppria: uncuqz studeo
mutuae ut tibi amico meo subueniam.
Et si ita nate est: ead argentulu meu
distraho ne tu iniuria paaais. **C**u bnti-
cu petebat: pfectus e penito no hre.
At ubi dixit q' possessione sua vender:
q' amico subuenire se dixit. **E**t ai eu ad
hanc unitate pduxit dicit illi ut ven-
dicionem face debeat: et pro casella p q'
prius ubi gra forte centu solidos offe-
rebat: ut eu oppini vidit nec medietate
te precij dare acquiescat. **I**stis talibz sicut
supra iam dcau est euangelista pclamauit: **V**e
pignantibz et nutentibz. **I**stis ei ve erit
i die iudicij et ab auditu malo non po-
terit libeari sed auditu suu distedite
a me maledicti in igne etnu qui patis
e dyabolo et angelis ei: q' esurim et
no dedistis mi manducate sitiu et non
dedistis mi bibe. **H**oc loco diligenter atte-
dat caritas vna. **S**i in igne mittit' q' no
dedit re ppria: putas ubi mittendus e
qui inuolit aliena: **S**i ai dyabolo arde
habet q' nudu no uestiuit: putas ubi
arsurus e qui expoliavit. **E**t io quoa-
entiaiqz uob euangelica lno recitata fuit
i qua dicit **V**e pignantibz et nutentibz:
no hoc de mulieibz legitios viros hnti-
bz credite. **E**d ei mali feat mulier: que
de pprio marito concepit. **Q**uac illi i die
iudicij male erit: que hoc feat qd' deus
iussit. **N**o ergo de mulieibz que iuste co-
cipuit et pariut hoc credendu est: sed de
illis quos supdixim' q' iuste concupiscit

re aliena ipregnati esse videntur. De quibus scriptum legimus. **C**oncepit dolorem et peperit iniquitatem. **O**is enim concipit: nec ullus potest esse sine conceptu. **S**i alius concipit de christo: alius de dyabolo. **D**icit enim de illis quia a dyabolo concipiunt dicitur: **C**oncepit dolorem et peperit iniquitatem: ita et de illis quia spiritu sancto concipiunt scriptum est: a timore tuo in utero concipimus et peperimus spiritum salutis tue. **H**ec est que diximus frater karissime quod diligenter attendit: et super dicta mala fuisse in se aut forsitan adhuc esse cognoscat: cito se corrigat. **N**on enim nocet mala peccata: si non placeat. **A**dhuc est est peccandi et corrigendi locus. **N**on dum facta est illa disiunctio aliorum ad similitudinem aliorum ad dexteram: non dum apud istos sumus ubi est dives ille sciens et stillam de siderans. **A**udiamus: dum vivimus corrigamur. **N**on concupiscamus res alienas et ipregnati timeamus nec velimus puerire ad illas: et eas adipiscendo tanquam filios osculemur. **C**um enim concupiscat quis rem alienam: sicut iam dictum est anima sua quia concupiscit se videt. **S**i in uero quod concupiscit per aliquam calliditatem et nequam potuerit optinere: quia natum filium osculatur ac nutre cognoscat. **N**on ergo sic amemus ista terrena frater: ut putamus celestia. **M**utandum est cor: leuandum est cor: non hic habitemus iam corde. **M**ala regio est amor mundi. **S**ufficiat quod hic adhuc in carne esse videntur. **A**udiamus apostolum dicentem. **S**i resurrexistis cum christo qui sursum sit sapite quod sursum sit quecite: non que super terram. **N**on apparet quod nobis permittitur. **I**am enim patitur esse: sed non videtur. **C**oncupiscendo ipregnati vis: hic impugnat. **C**oncupiscite vitam eternam: ad quam te iuuat deus.

40
Ipsa sit spes tua: certus est partus tuus: non erit abortus. **N**on temporaliter amplecteris quod perieris: sed eternum possidebis. **Q**uod est permittitur: sine dubio dandum est: sed adhuc retro est non dabitur modo: sed dabitur postea. **V**ide te quanta iam data sunt frater. **S**is illa uel nutre pualet: **D**e omnibus etiam rebus que nobis in scriptis dimissis permittitur sunt una tantum remanent. **D**eus ergo qui in tantis rebus uim dixit: in una nos fallit. **S**criptum est de ecclesia: et videtur quod est. **S**criptum est de ydolis quod non erunt: et videtur quod non sunt. **S**criptum est quod perditum erat iudei regnum: et videtur. **S**criptum est de hereticis quod futurum erat: et videtur. **S**criptum est et de die iudicij: scriptum est et de primis honorum et de pena malorum. **N**emo se arcumueniat frater. **Q**uod illa omnia uenerunt que permittitur sunt: et dies iudicij et malorum pena et iustorum premia sine ulla dubitatione uentura sunt. **E**t ideo unusquisque nostrum dum licet et cum dei adiutorio in presentate nostra consistit et presentem uitam et quod bonum est exerceat: ut cum ille dies terribilis et metuendus aduenit non cum impijs et peccatoribus per hunc incendio concremetur: sed cum iustis et deum timentibus puerire ad eternum premium meat. **Q**uod ipse prestare dignetur: cui est honor et imperium in secula seculorum Amen. **Expl: fmo xxm Smo xxi bñ au gustini de uerbis dñi in euangelio scd mthz: de die illa nemo scit neqz angeli celoz**

Heresis et audistis monete scripturam atque dicente ut propter diem nouissimum uigilemus. unusquisque de nouissimo suo die cogitet: ne forte cum se uideritis uel putaueritis longe esse nouissimum scilicet die dormitetis ad nouissimum uerum diem. **D**e die no

uultio scilicet huius audistis quod dixit: quod nesci-
unt eum neque angeli celorum neque filii nisi pater.
Ubi quidem magna questio est: ne carna-
lit sapientes putentur aliquid patrem scire quod
nesciat filius. Nam utique cum dixit pater: scit:
ideo hoc dixit quod in patre et filio scit. Sed
enim est in die quod non in uerbo sciam sit per que-
ritus est dies. Nemo ergo queat nouissimum
die quod futurum sit: sed uigilem omnis bonus
uiuendo ne nouissima dies cuiusquam uerum
nos inueniat impios: et qualis quisque hic
exierit suo nouissimo die: talis inueniat in
nouissimo scilicet die. Nichil te adiuuabit quod
hic non feceris. Unumquodque opera sua uiuabit:
aut opera sua preterita sunt. Et quomodo in psalmo
cantauimus domino: Misere mei domine quoniam
calcavit me homo. Homo dicitur qui secundum
hominem uiuit. Denique illis qui secundum deum ui-
uunt dicitur: dilectus et filius excelsi omnes: re-
probis autem qui uocati sunt ut essent filii dei
et esse potuerunt homines uoluerunt id est secundum homi-
nem uiuere. uos autem inquit sicut homines morie-
mini: et sicut unus de principibus cadens.
Et enim quod mortalis est homo ad disciplinam
debet illi ualere non ad iactantiam. Unde se
iactat uermis crastino morturus. Dico
caitati uere fratres de dyabolo debet erubescere
mortales superbi. Ille enim et si superbi tam
immortalis est spiritus. Et si malignus illi dies
nouissimus penalis seruat in fine: tamen mor-
tem quam nos patimur ille non patitur. Audiuit
autem homo morte moueas. Dicitur bonus pena sua.
Sed est quod dixi utatur bonus pena sua. Non
inde eat ad superbiam: uero accepit penam. Ag-
noscat se mortalem: et frangat elationem.
Audiat sibi dici. Sed superbit terra et cinis.
Etiam si superbiat dyabolus: non est terra et

cinis. Ideo dominus est: uos autem sicut homines mori-
entem. et sicut unus de principibus cadens.
Non attendit nisi quod mortales estis: et si-
cut dyabolus superbi estis. Dicitur ergo homo
pena sua fratres: bonus utatur malo suo: ut
proficiat bono suo. Sed nesciat quod pena est
nata esse ut moueamus: et quod est quod quid
nesciamus. Pena certa est hora incerta. Et
de ista pena sola certa sunt in rebus huma-
nis. Cetera nostra et bona et mala incerta
sunt: sola mors certa est. Quid est quod dico:
Conceptus est puer: forte uasat: forte ab-
ortum facit. Ita incertum est: forte crescat:
forte non crescat. Forte senescat: forte non
senescat. Forte diues erit: forte pauper
forte honoratus: forte humiliatus. For-
te habebit filios: forte non habebit. Forte du-
cet uxorem: forte non ducet. Sed quod ali-
ud nouit in bonis: respice et ad ma-
la. Forte egrotat: forte non egrotat. For-
te a serpente patitur: forte non patitur. For-
te a bestia deuorat: forte non deuorat.
Et respice omnia mala: ubique est forte erit
forte non erit. Quod potest dici forte moritur
forte non moritur. Quomodo media quam in spe-
rimus ualitudinem et mortiferam esse cognou-
erit hoc pronuntiant: moritur inde non e-
uadit. Ex quo uasat homo dicendum est non
euadit. Cum uasatus est egrotare cepit. Cum
mortuus fuerit finit quidem egrotudinem:
sed nesciat utrum pergat in peiora. Finierat
ille diues egrotudinem deliciasam: uenit ad
tortuosam. Pauper uero ille finit egrit-
tudinem: et peruenit ad sanitatem. Sed quod per-
ea haberet hic elegit: et quod ibi inestuit hi-
seruauit. Ideo cum uiuimus uigilare de-
bemus: et eligere debemus quod in futuro tene-

41
Amo. Mūdū non amem? pūit amatoēs
suos: nō eos ad bonū adducat. laboran
dū est in eo ponā ne capiat q̄ timēdū ne
cādat. Ecce cadit mūdus stat xpianus:
q̄ nō cadit xpūs. Nam q̄re dicit dñs: gau
dete q̄ ego via mūdū: Rūdeam? ei si pla
cet. Gaude: sed tu. Si tu viast: tu gaude.
Suāe nos: Suāe nob dicit gaudete: n̄
q̄ nob viat nob pugnauit: Vbi eī pug
nauit: Quia hoiēm suscepit. Tolle qd̄ de
virgīe natus tolle qd̄ semetipm̄ exina
muit formā serui accipiens. i similitudīe
hoīm fr̄is et hitu iuentus ut hō: i tolle
hoc ubi luctamē ubi c̄tamen ubi tēpta
no ubi victoua quā non p̄cessit pugna:
In p̄ncipio eāt ūbū et ūbū eāt apud dñm:
et deus erat ūbū. Hoc eāt in p̄ncipio apud
deū. Omnia p̄ ipm̄ fr̄a sunt: et sine ip̄o fac
tū est nichil. Rūqd̄ hoc ūbū iudeus ren
nfiget: Rūqd̄ huic ūbo ip̄ius insultat:
Rūqd̄ hoc ūbū colaphis cēdetur: Rūqd̄
hoc ūbū sp̄nis coronaet: Et aut̄ ista pa
teret ūbū caro fr̄m est: et ista passus re
surgendo viat. Ergo nob viat: quib; se
nitatē resurrecois oūdit. Dicit ergo deo.
Misere mei dñe qm̄ concitauit me hō.
Tu te noli concitāre: et nō te vincat homo.
Ecce eī potens hō t̄ret te. Dñ te t̄ret: Spo
lio tāpno corāqueo om̄do. Et damas tu. Mi
sere mei dñe qm̄ concitauit me hō. Si ve
rū dicit seipm̄ attendis q̄ times minas
hoīs. Mortuus te concitāt: et q̄ nō times
n̄ esset hō concitāt te homo. Sed ergo
remediū o homo: Here deo: a quo fr̄is
ē homo. Illi adhere. in ip̄o p̄sume. Ipsū
uoca: v̄tus tua ip̄e sit. Dic illi. i te dñe
v̄tus mea: et a cōmūaōib; hoīm tanta

lis. Et qd̄ postea cautes: ip̄e dñs dicit. In
deo sp̄abo: nō timebo qd̄ faciat in hō.
*Explicat sermo xxi. Sermo xxi. bñ au
gustini de ūbis dñi in euangelio scdm̄
matheum: De decem v̄ginibus.*
Iter p̄bolas a dñō dictas. solet
quēntes multū ex̄e ista q̄ de decē
v̄ginib; posita ē. Et multi quidē huic
multa senserūt que nō s̄t p̄ter fidē: sed
quō p̄tib; ei? oib; cōueniat expositiōe
id elaborandū est. Legi enā in quadā sc̄p
tura ex earū ḡne q̄ apoc̄rife noīant qd̄
nō sit cōt̄ catholicā fidē: sed huic loco
m̄ min⁹ cōgruē visa ē cōlidaant oēs h̄
similitudis p̄tes. De qua tū expositiōe temē
nichil audeo iudicāre ne forte nō ei? cōue
nientia in angustia fecerit: sed mea tar
ditas in eā cōueniētiā nō venit. Sed at
m̄ videat nō absurde de hoc loco accipi:
quātū poted breuit̄ et diligent̄ exponā
Interrogat⁹ igit̄ dñs n̄r a discipulis de cō
sūmanoē sc̄li: m̄ multa que locutus est
hoc quoq; dixit. Tūc silē estimabit̄ reg
nū celorū decē v̄ginib;: que acceperūt
lāpades suas et uenerūt obuiā sp̄so.
Quāq; ex eis erāt fatue: et quāq; prudē
tes. I; quāq; fatue acceperūt lāpadibus
suis non sup̄lerūt oleū secū. Prudētes
aut̄ acceperūt oleū in vasis suis cū lā
padib;: Tardante aut̄ sponso dormierūt
om̄s. Media aut̄ nocte clamor sc̄us est:
ecce sponsus ueit̄ exite obuiā ei. Tūc sur
rexerūt om̄s ūgines ille: et aptauerūt
lampades suas. Et dixerūt ille stulte
ad sapientes. Date nob de oleo v̄ro: q̄
lampades nr̄e extinguit̄. Rūderūt aut̄
sapientes dicētes. Ne forte nō sufficiat

nobis et uobis: ite potius ad uidentes et e-
uite uobis. Et dum eunt eme uenit sponsus:
et que pate erat intrauerunt cum eo ad nup-
cias: et clausa est ianua. Nouissime autem ue-
nerunt relique uirgines dicentes. Domine domine
aperi nobis. At ille respondens ait. Amen dico
uobis quod nescio uos. Vigilate ergo quod nesci-
tis diem neque horam. Dece utique uirginum quod
quibus admittuntur quibus excluduntur bonorum
et malorum discretionem signat. Quapropter cum
uigilantibus nomen honorabile est tunc excep-
tis reclusis quod coram est. Denique quod sibi uult
uobis in utraque parte quatuor. Sed autem signat
oleum: quod uobis uidetur quod sapientes petentibus
non conueniunt: tunc et inuide fas non sit eas que
ita parte sunt ut a sponso recipiantur quo no-
mine nullo dubitante dominus ihesus christus sig-
nificat: et misericordes esse oportet ad pre-
tandum ex eo quod habent prescribere illa sententia e-
iusdem domini dicentis. Omnes petenti te tribue. Sed
est autem quod possit dando non sufficere utrisque:
Nec autem maxime augent questionis difficul-
tatem: quod quod et cetera diligent considerata ut
omnia in unam rationem concurrant nichilque in
unam parte dicat quod impediatur alteram. mag-
na cautio adhibenda est. Videntur itaque in-
quibus uirgines significat quibus partem conti-
nentiam a carnis illecebris. Continendus est
enim autem appetitus a uoluptate oculorum a uo-
luptate aurium: a uoluptate olfactandi.
gustandi tangendi. Sed quod ista continentiam
partem coram deo fit ut illi placeat interiori con-
suetudine gaudio. partem coram hominibus tunc ut gloria
humana capiat: quibus dicuntur sapientes et qui-
que stulte. Utraque tamen uirgines: et utraque con-
tinentiam est. quibus diuiso fonte gaudeat. Lam-
pades autem sunt quod manibus portantur: opera que

secundum istam continentiam sunt. Dicitur est autem:
luceat opera uera coram hominibus. Omnes uero acce-
perunt lampades suas: et uenerunt obuiam
sponso. Intelligendum est ergo christi
nomine censei: de quibus agitur. Non enim potest
qui christiani non sunt sponso christo uenire
obuiam. Sed quibus fatue acceptis lampadibus
suis: non supererunt oleum secum. Multi enim
quibus de christi bonitate plimum sperant:
gaudium tamen non habent. dum continent ui-
uunt in laudibus hominum. Non ergo ha-
bent oleum secum. Nam ipsam leticiam oleo
significati arbitror. Propterea inquit uixit
te deus deus tuus oleo leticie. Qui autem non
propterea gaudet quod deo inuisibilis placet:
non habet oleum secum. Prudentes uero acce-
perunt oleum in uasis suis cum lampadi-
bus: id est leticiam bonorum operum in corde animi
conscientia posuerunt. Sic et apostolus mouet
probet se homo inquit: et tunc in semetip-
so gloriam habebit et non in altero. Tardam
autem sponso dormierunt omnes: quod ex
utraque gratie continentiam hominum siue eorum
qui coram deo exultant. siue eorum qui in lau-
dibus hominum acquiescunt moriuntur hoc in-
uallo temporis: donec sub aduentu domini fiat
resurrectio mortuorum. Media autem nocte
id est nullo sperante aut sciente: quippe
cum ipse dicat. De die autem illa et hora ne-
mo scit. Et apostolus dicit. Dies domini tanquam
fur in nocte ita ueniet. Ex quo significat
tur penitus late cum uenit. Clamor factus
est ecce sponso uenit: surgite obuiam ei.
In ictu oculi in nouissima tuba omnes re-
surgent. Ergo surrexerunt omnes uirgines
ille: et intrauerunt lampades suas ad
uoces reddendas operum suorum. Oportet ei

42
nos exhiberi ante tribunal christi: ut illuc re-
cipiat unusquisque quod gessit in corpore siue bo-
num siue malum. Et dixerunt stulte ad sapi-
entes. Date nobis de oleo vestro: quia lampades
nostre extinguuntur. Quorum enim facta aliena lau-
de facta sunt eadem subtracta deficiunt: et de
consuetudine id semper inquit unum gaudere ai-
mum solet. Itaque hominum qui corda non vident
testimonium uolunt habere apud deum quod cordis
inspector est. Sed quod responderunt sapientes:
Ne forte non sufficiat uobis et uobis. Unus
quisque enim pro se rationem reddet: nec alieno tes-
timonio quisquam adiuuat apud deum cui se-
creta cordis apparent: et uix sibi quisquam
sufficiat ut ei testimonium prohibeat conscientia
sua. Quis enim gloriabitur mundum se habere cor?
Inde est quod apostolus dicit. Nichi uim est ut
a uobis iudicet aut ab humano die: sed ne-
que me ipsum iudico. Quia propter cum de se quis-
que aut non omnino aut uix possit ueram proferre
sententiam: quomodo potest de alio iudicare cum sciat
nemo quid agatur in homine nisi spiritus hominis.
Ita magis ad uidentes: et emite uobis
non consilium dedisse putande sunt: sed est
men ex obliquo commemorasse. Uident
enim oleum adulatores: qui siue falsa siue
ignorata laudando in errores animas mit-
tunt: et eis uana gaudia tamquam fatuus com-
mendo aliquam de eis incedere siue ciborum
siue penurie siue honoris siue aliorum como-
di temporalis accipiunt non intelligentibus quod dic-
tum est. Qui uos felices dicit: in errore uos
mittit. Melius est enim obiurgari a iusto:
quam a peccatore laudari. Emendabit me inquit
iustus in misericordia et increpabit me:
oleum autem peccatoris non impinguet caput
meum. Itaque ergo ad uidentes magis et e-

mitte uobis: id est uideamus nunc quod uos adiu-
uent qui uobis laudes uende consueuerunt et
uos in errore inducere ut non coram deo sed ab
hominibus gloriam queratis. Euntibus autem illis
emittit uenit sponsus: id est inclinatis se il-
lis in ea que foris sunt et solitis gaudere
querentibus: quia gaudia ista non nouerunt:
uenit ille qui iudicat. Et que pate erant
id est quibus bonum coram deo testimonium et sciam
prohibebat intrauerunt cum eo ad nuptias:
id est ubi anima multa sempiterno dei uerbo fecerit
da copulat. Clausa est ianua: id est re-
ceptis illis qui sunt in angelicam uitam immu-
tandi. omnes enim inquit resurgemus: sed non
omnes immutabimur: clausus est aditus regni
in celorum. Non enim per iudicium patet par-
aut meiorum locus. Promissio autem ueni-
unt relique uigiles dicentes. Domine domine: aperi-
uobis. Non dicitur quod emerit oleum: et ideo
intelligende sunt nullo iam remanente testi-
monio de alienis laudibus: ex magnis af-
flictionibus redire ad implorationem dei. Sed
magna est eius seueritas post iudicium: et
ante iudicium ineffabilis misericordia preogata est.
Itaque respondens ait. Amen dico uobis: nescio
uos. Ex illa scilicet regula quam non ha-
bet ars dei hoc est sapientia dei: ut intrent in
gaudium eius qui non coram deo sed ut place-
rent hominibus uili sunt aliquid secundum precepta
eius operari. Itaque ita concludit. Vigilate ergo:
quia nescitis diem neque horam. Non modo illius
ultimi temporis quo uenturus est sponsus: sed
siue quisque dormitionis die et horam nescit.
Quisquis autem patius est usque ad soporatum id est
usque ad mortem que omnibus debet: patius
inueniet etiam cum illa uox media nocte so-
nauerit qua omnes euigilatum sumus. Sed uo-

Sponso dixit obuia uenire uirgines: sic in-
telligendū puto ut ex ipis uirginibus con-
stet ea que dicit sponsa: tanquam si omnibus
christianis in ecclesia concurrentibus filij ad
nuptias uenire dicantur: non ipis filiis con-
gregatis constet ea que dicit nuptia. **Fuit**
enim desponsata ecclesia: et uirgo est ad nup-
tias produenda: id est cum se contineat a cor-
ruptione seclari. **Nullo** autem tempore nubet: quo
uniuersa mortalitate preueniente immortali con-
iunctione fetatur. **Desponsam** inquit uos
vni uiro: uirginem castam exhibet christo. **Dos**
inquit uirginem: a plurali ad singulare con-
cludens. **Ideo** et uirgines dici possunt et uirgo.
Cur autem quinquaginta ut in uideri expositum est. **Hec**
videmus nunc in enigmate tunc autem facie ad
faciem: et nunc ex parte tunc autem ex toto. **Ipse**
enim in enigmate et ex parte nunc in scripturis
aliquid cernere quod tamen sit secundum catholicam fidem.
ex illo pignore contingit quod accepit uirgo
ecclesia humiliter aduentu sponsi sui: que illo
ultimo aduentu cum ueniret ueniret in claritate
nuptia est cum iam facie ad faciem contue-
bitur. **Dedit** enim nobis pignus spiritum: sicut di-
cit apostolus. **Et** ideo ista expositio nichil cer-
tum intuetur nisi ut secundum fidem sit: neque alijs
prouidat que nichilominus secundum fidem esse
potuerit. **Explicit sermo xxv. Sermo uice-**
simus. In nomine beati augustini de eisdem uirginibus.

Hesterno die quod affuistis promissio-
ne uestram tenetis: quod hodie non so-
lum uobis sed pluribus etiam qui conuenerunt
dudum adiuuante reddenda est. **Que** sunt de
terce uirgines quare sunt quique prudentes quique
stulte: non facile indagari potest. **Dimptum**
secundum ea que continet ipsa lectio quam caritati-
uere etiam hodie uolui recitari quantum in deus

intellatum donare dignatur: non in uideri illa
parabola uel similitudo ad eas solas pertinet
que propria et excellentiore sate uirgines
in ecclesia uocantur quas etiam uisitando uo-
cabulo sanctoiales appellare consueuerunt:
sed non fallor: hec similitudo ad uniuersam ec-
clesiam pertinet. **Quibus** et si illas solas
intelligerem quod sanctoiales uocantur:
numquid decem sunt? **Ab**sit ut tanta uirginum
multitudo ad tam exiguum numerum reuocetur.
Fortis autem dicat aliquis. **Et** si multe
sunt nomine et tam pauca sunt in ueritate ut
vix decem inueniantur? **Non** est ita. **nam** si
solas decem intelligi uellet bonas: non
ibi oporteret quique fatuas. **Si** enim multe sunt
uirgines que uocantur: quare contra quique of-
ficia domus magne clauduntur? **Intelliga-**
m ergo huiusmodi ad omnes nos id est ad uni-
uersam ecclesiam ista parabola pertinet: non
ad solos propolitos de quibus hestino die
locuti sumus nec ad solas plebes: sed
prelus ad omnes. **Quare** ergo quique et qui-
que? **Iste** quique et quique uirgines: omnes omnia
sunt anime christianorum. **Hec** ut dicam uobis
quod deo inspirante sentimus: non qualescunque
anime sed tales anime que habent catholicam fi-
dem et hęc uidentur bona opera in ecclesia dei.
Et tamen ex ipis quique sunt prudentes: et qui-
que fatue. **Quare** ergo appellate sunt qui-
que et que uirgines plus uideamus: et deinde
de cetera consideremus? **Ois** anima in corpore ideo
quod ideo nullo censetur: quod quique sensibus uirtutibus.
Nichil est enim quod sentimus ex corpore nisi in-
uena quique pertita: aut uidentur aut au-
diendo aut odorando aut gustando aut
tangendo. **Qui** ergo se abstinere ab il-
licito visu ab illicito auditu ab illicito

43
odoratu ab illicito gustu ab illicito tactu: propter ipsam integritatem uirginis nomen accepit. Sed si bonum est abstinere ab illis leuicendi motibus et ideo unaqueque sua christiana uirginis nomen habet: quare quibus admittunt et quibus repellunt? Parum est quod uirgines sunt: et lampades habent. Virgines propter abstinentiam ab illicitis seculis: lampades habentes propter bona opera. De quibus operibus dicit dominus. Luceant opera uera coram hominibus ut videant bona facta uera: et glorificent patrem uerum qui in celis est. Item discipulis dicit. Sunt lucis uiri praeuicti et lucerne ardentes. In lucibus acritatis uirginitas: in lucinis ardentibus opera bona. Non solet dici uirginitas utriusque coniugatis: tamen ibi est etiam fidei uirginitas que exhibet pudicitiam coniugalem. Nam ut nouit sanctitas uera non importune secundum animam et secundum integritatem fidei qua etiam abstinet ab illicitis et bona opera facit. unumquodque uel unamquamque animam uirginem dicit: tota etiam que constat ex uirginibus et pueris et maritatis seculis et uxoris uiris uno nomine uirgo est appellata. Unde hoc phrasim? Apolin audi dicens non solus sanctimonialibus: sed uniuersis prorsus et die. Desponsam uos unum uirum uirginem castam exhibere christo. Et quod huius uirginis castae corruptor diabolus cauendus est: contra unum ipse apolin cum dixisset desponsam uos unum uirum uirginem castam exhibere christo aduixit et ait. Timeo autem ne sicut serpens etiam seduxit in uiscera sua: sic et sensus uiri corrumpantur a castitate que est in christo. In corpore uirginis pauca habent: in corde omnes habere debent. Si ergo ab il-

licitis abstinentia bona est uel uirginitas nomen accepit et bona opera laudabilia sunt que significantur lampadibus: quare quibus admittunt et quibus repellunt? Si et uirgo est et lampades fert et tamen non admittit: ubi se uidet qui nec uirginitatem ab illicitis seruat nec opera bona uolens habere in tenebris ambulat? De istis ergo fratres mei de istis potius disputemus. Qui non uult uide quod malum est quod non uult audire quod malum est ab illicitis sacrificiorum iudeis autem odoratum ab illicitis sacrificiorum abis abstinet gustum. fugit complexum alienum frangit panem esurienti hospitem in domum. uelut nudum concordat litigiosum. uisitat egrotum. sepelit mortuum ecce uirgo ecce habet lampades. Quid quoniam amplius? Adhuc quod? Adhuc quod? Adhuc quod? Inuentum me facit secundum euangelium. Etiam ipsas uirgines et feretes lampades alias dixit prudentes: alias stultas. Unde inueniunt? Unde dicitur? De oleo. Aliquid magni signi oleum. Valde magni. Putas non caritas est? Cuius dicitur? non suam pro capitam? Unde in uideat oleo caritatem significari dicit uobis. Apolin dicit Adhuc supereminet uiam uobis demonstrat. Si linguis hominum loquitur et angelorum: caritatem autem non habeam fratres sui erantem sonas aut cybalum tymens. Ipsa est supereminens uia id est caritas: que merito oleo significat. Quibus enim humoribus supereminet oleum. Mitte aquam et supereminet de oleum: oleum supereminet. Mitte oleum supereminet aquam. oleum supereminet. Si

ordine seruauis uinat: si ordine muta
uis uinat. **C**aitas nunquam cadit. **E**d g^o fratres:
Iam disceptemus de quibus inguibus prudentibus
et quibus fatuis. **V**oluerunt ire obuia spon
so. **E**d est ire obuia sponso: **C**orde ire ex
pectare eius aduentum. **H** ille tardabat. **D**um
tardat ille dormiunt omnes. **Q**uid est omnis:
Et sapientes et fatue: obdormitauerunt
omnes et dormierunt. **P**utamus bonus est som
nus iste: **E**d est somnus iste: **N**e forte tar
dante sponso: quoniam hinc dat iniquitas refri
gescat caitas multorum. **D**icitur intellecturi
sumus istum somnum: **N**on mihi placet dico.
Quare: **Q**uia ibi sunt prudentes. **E**t utique
quoniam dixit dominus: quoniam hinc dat iniquitas refri
gescat caitas multorum: subiecit et ait.
Cui autem pleuecauit usque in finem hic salu
erit. **V**bi uultis esse istas prudentes: **N**one in
hys qui pleuecauerunt usque in finem. **N**on ob
aliud fratres non ob aliud prius admittent
intro: nisi quoniam pleuecauerunt usque in finem. **N**on
ergo eis obrepsit frigus caitatis: non in
eis refriguit caitas sed feruet usque in finem.
Quia feruet usque in finem: ideo sponsi iam ue
perauerunt: ideo eis dominum est ut intraret si
cut illi optio seruo in in gaudium domini
tuum. **E**d est g^o dormitauerunt omnes: **E**st a
lius somnus quem nec euadit. **N**on recorda
mini apostolus dicentem: de dormientibus autem
nolo nos ignorare fratres: id est de hys qui
mortui sunt. **Q**uare autem dormientes vocan
tur: nisi quoniam suo die resuscitantur. **E**rgo dor
miunt omnes. **P**utas quod prudens est ideo non
habet mori. **F**atua sit uigo prudens sit
uigo: somnum mortis omnes patiuntur. **A**liqui
autem dicunt sibi homines. **E**cce iam dies iudicij
ueit tanta mala sunt tunc tribulatioes

crebescunt: ecce omnia que prophete dixerunt pe
ne completa sunt: iam dies iudicij instat.
Qui hoc dicunt et fideliter dicunt: tanquam ob
uia erit sponso cogitationibus talibus. **S**ed
ecce bellum super bellum: tribulatio super tribula
tione: tremor super tremore: fames se
fame: gens super gentem: et non dum ueit spon
sus. **C**um ergo expectant ut ueiat: dormiunt
omnes illi qui dicunt ecce ueit et dies iudi
cij hic nos inuenit. **C**um dicat: dormit. **E**t
ergo obseruet ad somnum suum: et pleuet
in caitate usque ad somnum suum. **E**xpectante
illum inuenit somnum. **P**uta ei quod dormiunt.
Numquid qui dormit non adiacet ut resur
gat: **D**ormient ergo omnes. **E**t de illis pru
dentibus et de illis fatuis omnes dormierunt.
Ecce media nocte clamor fratris est. **Q**uid est
media nocte: **C**um non sperat: quoniam omnia
non credit. **N**octe posuit per ignoracione
Aliquis quoniam computet sibi ecce ab adā tot a
ni transierunt et ecce complentur sex milia an
norum et continuo ueit dies iudicij quomodo quoniam
da tractatoes computauerunt: et continuo
ueniunt et transierunt computatoes et adhuc
remorat sponsi aduentus et dormiunt uigi
nes que obuia ierant: et ecce dum non spe
rat dum dicat sex milia annorum expectabat
et ecce transierunt uenit iam sciamus quoniam ueiet:
media nocte ueiet. **E**d est media nocte
ueniet: **D**um nescis ueiet. **Q**uare dum nescis
ueniet: **I**psam dominum audi. **N**on est uenit in
re tpe: que prius posuit in sua prete. **D**ies
domini autem apostolus tunc fuit in nocte ita ueiet.
Ergo uigila nocte: ne furem patris. **N**am
somnia mortis uelis nolis ueiet. **S**ed tunc
fratris fuit clamor media nocte. **E**s est iste
clamor nisi de quo apostolus dicit: in ictu oculi

i nouissima tuba: **T**anet eni tuba: et
 mortui resurgent incorrupti: et nos inui-
 tabimur. **D**eniq; clamor fit media nocte
 quo clamabit ecce sponsus uenit quid se-
 quer: **S**urgent oēs. **V**eniet hora dixit ip-
 se dñs qñ oīs qui i monumentis sūt
 audiet uocē ei; et pcedent. **E**rgo ad tu-
 bā nouissimā surrexerūt oīs. **P**ruden-
 tes aut ille tulerūt oleū secū in uasis lu-
 is: stulte uō ille nō tulerūt oleū secum.
Ed ē nō tulerūt oleū secū in uasis suis:
Ed ē in uasis suis. **I**n cordib; suis.
Un dicit aplūs. **G**lā urā her ē: testimo-
 niū conscie nrē. **I**bi oleū magnū: oleū
 de dei dono ē. **D**eniq; hoies oleū mitte-
 ntro pūt: oliuā creare nō pūt. **E**cce ha-
 beo oleū de dei dono ē: hēs oleū porta te-
 cū. **E**d ē porta tecū: **I**ntus habe: ibi dō
 place. **E**tenī ecce ille uigines stulte q nō
 portauerūt oleū secū abstinentia sua q
 uigines appellant uolūt hoib; place.
Et si hoib; uolūt place et ideo oīa ista
 laudabilia faciūt: oleū secū nō portāt.
Tu ergo tecū porta: int; porta. **U**bi ui-
 det deus ibi porta testionū conscie tue.
Cui aut ambulat ad testionū alie-
 nū: oleū nō portat secū. **S**i ideo absti-
 nes ab illicitis et facis bona opa ut
 ab hoib; laudeis: non ē int; oleū. **D**e-
 niq; tū cepit hoies nō laudāe: defici-
 unt lampades. **I**ntendat itaq; caritas
 urā. **A**nq; dormiret ille uigies: nō est
 dñm q; extinguebant lāpades illaz.
Sapientū lāpades ardebat de oleo et
 nō: de conscie ueitate de iteioie glā de
 itima caritate. **A**rdebat tū et illaz fa-
 tiar. **Q**uāe tūc ardebant. **Q**uia nō

decerant laudes hoim. **P**ostea uō q; surrexe-
 rūt id ē in resurrectione a mortuis ceperūt
 aptae lampades suas: id ē iparāe deo ope-
 rū suorū reddē roēm. **E**t q; tūc nemo est
 q; laudet oīs hō cause sue uacat nō ē tūc
 q; non cogitet de se. nō ergo erāt qui oleū
 uendunt: ceperūt deficē lampades et tūc
 terūt se fatue ad quoz prudentes. **D**ate no-
 bis de oleo urō: q; lāpades nrē extinguit.
Hoc quēbant qd cōsueuerāt: id ē alieno
 oleo luce et ad alienas laudes ambulae.
Date nob; de oleo urō: q; lāpades nrē ex-
 tinguit. **A**t ille. **N**e forte inquit nō suf-
 ficiat nob; et uob;: ut pot; ad uēdentes
 et emite uob;. **N**on cōsulentiū sed iride-
 tū est ista rñsio. **Q**uāe iridētū ē: **Q**uia
 sapiētes erāt: q; sapiā eāt i illis. **N**ō ē
 sapiētes de suo erāt sed illa i illis eāt sa-
 piā de qua scriptū est i quodā libro q; dicit
 cōtemptorib; suis cū uenerit ad mala q;
 illis minata ē: et ego urē pdicōi supude-
 bo. **E**d mirū est q; sapiētes irident fati-
 as. **E**d ē iridē: **I**te ad uēdentes et emite
 uob;: que nō solebatis hū uiuē n; q; uos
 hoies laudabāt qui uob; oleū uendebant
 laudes uēdebant. **C**ui uendūt laudes n;
 adulatoris. **C**ū tomagis nō acquiesce-
 tis adulatorib; et intus oleū portāetis:
 et p; bonā consciam oīa opa bona face-
 tis. **T**ūc dicētis. **E**medabit me iustus in-
 mīa et arguet me: oleū aut p;ctus non
 ipinguet caput meū. **M**elius iqt emē-
 det me iustus arguet me iustus. **C**olaphi-
 zet me iustus. **C**orrigat me iustus: qñ
 ipinguet caput meū oleū p;ctus. **E**d ē
 oleū p;ctus: n; blādmēta adulatoris.
Ite ergo ad uēdentes: hoc face cōsulētis.

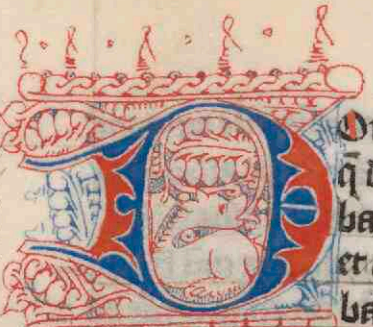
Nos autē nō uobis damus. Quare? Ne forte nō
sufficiat uobis et uobis. Quid ē nō sufficiat?
Non desparatione dñi ē: sed sobria et pia
hūilitate. Cuius ei bonus hēat bonā cō
sciāam: vñ scit q̄admodū iudicet ille q̄
a uēne fallit. Habet cōsciāam nō illā
titillat cōmū in corde cōcepta: sed p̄
cotidianā quedā hūane uite p̄cā licet
bona cōsciāa sit tū dicit deo dimitte nobis
debita nr̄a: q̄ fecit qd̄ sequit̄ sicut et
nos dimittis debitoribus nr̄is. Fregit
panē elucienti ex corde: uestiuit nudū
ex corde. De oleo iteioze fecit opa bona:
et tū in illo iudicio trepidat ip̄a bona
cōsciāa. Vide qd̄ ē dare nobis oleū. Audie
rūt ut poci⁹ ad uendentes. Cū laudi
bus hūanis bñ uiuē cōsuestis nobiscū
oleū nō portatis. Nō autē nos damus: ne
forte nō sufficiat nobis et uobis. Dixit enī
de nobis iudicam⁹ q̄nto min⁹ de uobis
iudicāe possum⁹. Quid ē vix de nobis iu
dicam⁹. Cū rex iustus sedet in thro
no: q̄s glābit castū se h̄re cor: Fortetu
nō inuēis aliqd̄ in cōsciāa tua: et inuēit
ille q̄ meli⁹ uidet: cui⁹ aces diuina pene
trat alaora. Videt forte aliqd̄: inuēit
forte aliqd̄. Cūto melius illi dicas: ne
itres in iudiciū cū seruo tuo. Etā q̄nto
meli⁹ dicas dimitte nobis debita nr̄a: q̄
et dicit tibi p̄ illas faces p̄ illas lā
pades elucui et dedisti in mādūcāe
Quid ergo? Et ille nō illud fecerūt: Nō
fecerūt ante illū. Sed quō fecerūt. Cō
mō phibet de⁹ q̄ dixit: caue te facere
iusticiā vr̄am corā hōib⁹ ut videamū
ab eis: alioq̄ nō habebitis marcedē
apud p̄m̄ vr̄m qui in celis ē. Et nolite

liles cē ypocritis q̄ oratis: amāt cū stat
in plateis et orat ut videant ab hōib⁹: a
mē dico uobis p̄perūt micedē suā. Eme
rūt oleū p̄cū dederūt. Emerūt non sūt
fraudati hūanis laudibus. Cū fuerūt hūa
nas laudes: habuerūt. Iste laudes hūa
ne in die iudicij nō eos adiunāt. Ille at
quō fecerūt: Iureat opa vr̄a corā hōib⁹:
ut videant bona fr̄a vr̄a et glōsificent
p̄m̄ vr̄m qui in celis ē. Non autē uos.
Non ei de tuo habes oleū. Facta te et dic
habeo. Sed ab eo. Quid ei habes qd̄ nō ac
cepisti. Ergo ille sic fecerūt: ille sic.
Non ē autē mirandū cū eunt emē cū
q̄rūt a quib⁹ laudent et nō inuēiūt cū
q̄rūt a quib⁹ consolent et nō inuēiūt:
apta ē ianua uenit sponsus. et p̄ sp̄o
sa tūc glōsificata ē cū xp̄o ecclia ut sin
gla mēbra ad totū corpus colligant.
Et itrauerūt cū ip̄o ad nuptias: et clau
sū est ostiū. Et ille fatue postea uenerūt.
Sed nūqd̄ oleū emerūt: aut a quib⁹ eme
rēt inuenerūt. Ideo ianuas clausas inue
nerūt. Pulsare ceperūt sed sero. Dñm
ē vin ē nō fallacit dictū est pulsate et
aperiet uobis: sed mō q̄ tēpus ē nūc. nō
q̄ tēpus ē iudicij. Non ei p̄t cōfundi
ista tpa: cū mīam et iudiciū dñi suo
cantat ecclia. Temp⁹ ē nūc: age p̄m̄am
Tpe iudicij hēs illā agē: eis in v̄gimb⁹
illis cont̄ quas clausū est ostiū. Dñe
dñe: aperi uobis. Nūqd̄ nō p̄m̄am ege
rūt: q̄ serū oleū nō portauerūt. Et q̄
illis p̄fuit sero p̄m̄a: q̄ eas irridebē
vr̄a sapiā. Clausū ergo ē ostiū. Et qd̄
illis dictū est: Non noui uos. Nō illas
nouit: qui oīa nouit. Quid ē ergo nō

noni uos? Impbo uos repbo uos i arte
 mea nō uos agnosco. Ars mea nescit uia
 a. Hoc ē aut magnū: nescit uia et iudi
 cat uia. Nescit faciendo et iudicat ar
 guendo. Sic ergo nō noui uos. Verūt ī
 traucti quiqz prudētes. Cū multi estis
 frēs mei in uoie xpi. Sicut ī uobis quiqz
 prudentes: ad istā prudentiā quinary
 nū ptiētes. Veniet enī hora: et qūdo
 nesciam⁹ ueniet. Media nocte ueniet:
 uigilate. Sic clausit euāgelū. Vigilate
 qz nescitis diem neqz horā. Si ergo dor
 mitū sum⁹ quō uigilam⁹? Corde uigi
 la: fide uigila spe uigila caritate uigila:
 opibz uigila. Et qū corpe dormieis: ue
 niet tēpus ut surgas. Cū aut surrexe
 ris ppara lampades tūc non extingue
 tur. Tūc interiore oleo confāe uegetent:
 tūc sponsus ille ī corpore ueribz āplet
 tatur: tūc te introducat in domū ubi
 nūqz dormias. ubi nūqm tua lampas
 possit extingui. Hodie uō laboramus:
 et lampades nrē int uentos scdi hui⁹
 tēptationes qz fluctuant. Sed ardeat
 in roboe flāma nrā: ut uētus tempta
 nois augeat ignē pot⁹ q̄ extinguat.

Explicat sermo uicēsimus tertius.

*Incipit sermo xxiii⁹ bñ augustini
 de uerbis dñi in euāgelio scdm lucā:
 Qui uos spernit me spernit et cetā.*

Dominus nr ihūs xp̄s
 q̄ discipulis suis loque
 bat illo tpe sc̄beant:
 et nob ad audiendū pa
 bant. Audiuim⁹ ergo
 uerba ei⁹. Quid ei nob p̄diceret: si uideret
 et nō audiretur. Nec mō aliqd obest qz
 nō uidet et tū audit. Dicit ergo. Si uos
 spernit me spernit: si solis aplis dixit qui
 uos spernit me spernit: spernite uos. Si aut
 sermo ei⁹ puenit ad nos et uocauit nos
 et in eo loco nos cōstituit: uidete ne sp
 natis nos ne ad illū pueiat iūria quā
 nob feceritis. Si enī nos nō timetis: illū
 timete q̄ dixit qui uos spernit me spernit.
 Sed enī loquimur uob qui sp̄ni nolum⁹
 a uobis: nisi ut de ur̄is bonis moribz
 gaudeam⁹. Peiculoz nr̄oz sint solacia
 bona opa ur̄a. Diuite bñ: ne moriamū
 male. Nec in hys uerbis que dixi uiuite
 bñ ne moriamū male attendatis eos qui
 forte male uixerunt et in sc̄ulis suis mor
 tui sūt et acta ē pōpa funis eorū et po
 siti sūt in p̄ciolis sarcophagis et in se
 pulchris pulcherriē et opolissime fab
 ricatis: et qz forte dicit sibi unusquisqz
 ur̄m uelle sic mori: putetis me rē uanā
 dicit uoluisse quā dixi uelle me ut bñ uiua
 tis ne moriamū male. Cont̄ forte occur
 rit aliquis q̄ et bñ uixit: et sc̄dm op̄ionē
 hōim male ē mortuus. Forte a ruina ē
 mortuus: a naufragio mortuus ē. Et di
 cit unusqz carnalis ī corde suo. Sed est
 bñ uiuēs. Ecce ille sic uixit: et sic ē mor
 tuus. Redite ergo ad cor et si fideles estis
 inuenietis ibi xp̄m: ip̄e uob loquit̄ ibi.
 Ego uō clamo: ille uō ī silētio pl⁹ docet.

Ego loquor p sonū sermoīs: ille int̄ loq̄r
p timorē cogitacoīs Ergo ip̄e alleat̄ ī cor
de ur̄o ūbū meū. Cū dic̄ aulus sū bñ
viuite ne moiamū male: ecce quā fides
ē in cordib; v̄ris et ibi est xp̄s et ip̄e ha
bet docē qd̄ ip̄e cupio psonae: recorda
mū in euāgelio diuitē illū et paup̄em
illū. Diuitē indutū purp̄ua et bisso et co
tidianis epulis saginatū. paup̄em uo
illū iacentē ante ianuā diuitis esuriē
tē et de mēsa ei; micās req̄rentē vlcib;
plenū et a canib; linctū. Recordamū et qd̄
Vnde recordamū: n̄ q̄ ibi ē xp̄s in cor
dib; v̄ris: Diate in qd̄ ip̄m int̄roga
ueitis: et r̄ndet̄ uob; Sequit̄ eī et dicit
Contigit̄ mori iop̄e illū: et offerri ab ā
gelis in sinū abrahe. Mortuus ē aut̄ et
diues: et sepultus ē in īfernū. Cū autē
ī tormētis eēt leuauit̄ odos: et vidit̄ la
zarū req̄uescentē in sinū abrahe. Tunc
clamauit̄ dicēs. P̄i abrahā miserē mei:
et mitte lazarū ut̄ int̄guat̄ digitū suū
ī aqua ut̄ stillet̄ ī linguā meā: q̄ crucior
in hac flāma. Dup̄bus t̄pis. mēdic; īfer
ni. Pauper̄ enī ille nō p̄ueiebat̄ ad micā:
ille uō nō p̄ueniebat̄ ad guttā. De duob;
ergo istis diate n̄ q̄s est̄ bñ mortu; et q̄s
ē male mortuus: Solite oculos int̄roga
re ad cor: redue. Si eī oculos int̄rogaueri
tis: falsa uob; r̄ndent. Multū enī splēdi
da sūt et sc̄larit̄ fucata: q̄ illi diuiti mo
rienti exhibē potuerūt. Que potuerūt
agnūa plangentū eē seruoz et ancilla
rū: Que p̄opa dicitū: Que p̄leoz
funis: Qd̄ p̄au sepultie: Credo enī aro
matib; obrutū. Qd̄ ergo dicturi sum; fr̄s:
bñ istū mortuū an male mortuū?

Si oculos int̄rogatis opt̄ie mortuus est:
si ingr̄m v̄rū int̄iore req̄ritis pessime
mortu; ē. Si ergo sic moriūt̄ sup̄bi rez
suaz obseruatoēs et nichil inde paup̄ib;
largientes: quō moriūt̄ qui rapiūt̄ res
alienas: Vm̄ ergo dixi viuite bñ ne mo
riamū male: ne quō diues ille moiamū.
Non p̄bat̄ malā mortē: n̄ t̄pus p̄ mor
tē. Econ̄ attendite illū paup̄em. Soli
te oculis nā errabitis. Fides attendat̄:
cor videat. Constituite illū ante oculos
v̄ros iacentē in tra vlc̄sū: venientes
canez luges vlc̄s ei; Si cū talē illū
reuocatis an̄ oculos v̄ros cōtinuo ex
puitis facie auitis: nares obturatis.
Cordis oculis videte. Mortuus ē: et ab
latus ē ab angelis in sinū abrahe. Fa
milia diuitis videt̄ plangēs: angeli
nō videbant̄ gaudētēs. Quid ḡ diuiti
abrahā r̄ndit̄: Memēto fili: p̄cepisti
bona in vita tua. Nichil bonū putasti:
n̄ qd̄ in ista vita habuisti. Accepisti: si
tūlierūt̄ dies et totū pdidisti: et totū
dus ad īfēos remansisti. Opportū
ē ergo fr̄s: ut̄ her uob; dicant. Attendi
te paupes siue iacētēs siue ambulātes
Attendite paupes: facite opa bō. Cui
solent̄ facite: et qui nō solent̄ facite. Crel
rat̄ n̄s bñ opantiū: qm̄ crescat et fide
liū n̄s. Qd̄ facitis q̄ntū bonū sit nū
dū videtis: q̄ et rustican; qm̄ seminat̄ se
getes nō videt̄ sed fr̄e credit. Tu deo q̄re
nō credis: Veniet̄ messis n̄a. Puta q̄a
mō laborātes agim; laborātes opanti:
receptū sicut̄ sc̄ptū est. Cūtes ibant̄ et
flebant̄ mittētēs sc̄ia sua: venietēs aut̄
venient̄ cū exultacoē portātes maipu

los suos. **Explicit sermo xxviii. Sermo
xxviii. ubi Augustinus de uerbis domini
in euangelio secundum lucam: de diuite
ab his estuante et lazaro indigente.**

Aduertit caritas vestra fratres karissimi et
meum ut arbitror tota mentis in-
tentione perspexit opulentiam diuitis et indi-
gentiam mendicantis: unum ab his estuante
alium fame deficiente. Ambo quidem homines
ambo carnes abo mortales: sed non abo
equales. Natura una: sed vita non una.
Nullus eorum a conditione mortis immunus:
et tamen unus epulat splendide: et alius in pan-
ibus et in erupna cordesat. Ille delicatis
estis adiuentione coquorum gaudebat: iste
si cadent mices de mensa eius exprobat. Au-
diat nunc diuites: qui nolunt esse misericordes.
Audiat quod una omnes nascuntur lege: una vi-
uunt luce unum spirant aere: una quoque
extinguuntur morte. Que si non intederet nec
pauper ipse diuerteret. Hic ultroclus et nudus
iacens lazarus: ad abrahe sinu anglorum
portat manibus. Ecce diues refectus et sple-
ndidus: tartareo carcere clauditur. Ubi est vel-
tis illa byssina: Ubi vita humilis et afflu-
entis corporis multis: Non morte omnia tulerunt
sibi umbra: Nichil itulimus in hunc mundum
aut rapimus: sed quodquid auferre non possumus
Nichil nobiscum tollimus aut rapimus. Sed
si aliquid tolemus: Rone viuos homines voram-
remus. Que est ista auaritia concupiscentie: cum
ipse belue habeant modum: Tunc ei rapiunt
quod esuriunt: pauper prode cum seulerit satuitate
te. Inexplebilis est sola auaritia diuitum. De-
per rapit et nunquam faciat. Nec deum timet
nec hominem reuertur. Non propter patrem: nisi ma-
trē agnoscat. Nec fratrem obtemperat: nisi ami-

co fide seruat. Vidua opprimat pupilli re-
tinet: libertas in seruitute reuocat. Tes-
tamentum fallit profert: res mortui occu-
pant: qui non et ipsi qui hoc faciunt mori-
ant. Que est ista rogo aiaz isania: amitte
te vitam appetere mortem. accipere aurum et prode
celum. Sed quod nemo cogitat deum ideo man-
et morte iudicium. Meito dominum est diuiti: quod
precepisti bona in vita tua et lazarus sicut
mala: nunc autem hic consolatur: tu non cru-
cians. Audiatur ista diuites qui nolunt esse mis-
cords. Audiatur irrogari supplicia eis qui nolunt
erogare subsidia. Audiatur pauperem refrige-
rantem: audiatur diuitem penus gremioribus estua-
te. Pro inquit abraham mitte lazarus ut intin-
guat extremum digiti sui in aqua ut refri-
get linguam meam: quod crucior in hac flamma.
Et ille veneto inquit fili quod precepisti bona
in vita tua: et lazarus sicut mala. Pensat
pro diuitis pene et refrigerium pro paupertate
pro purpura flamma refectio pro nuditate: ut
salua sit equitas statere et non mentat mo-
dus illius mensura. In qua mensura inquit mensu-
ratis: ita metentur de vobis. Ideo negat in-
penis mensura diuiti: quod ipse dum viuere noluit
misereri. Ideo rogans diues non exaudit in
tormentis: quod rogante pauperem non exaudi-
uit in fratribus. Diues et pauper duo sibi sunt
contra: sed iterum duo sunt sibi natura. Nul-
lus indiget: si iuncte supportaret. Et nemo
laboret si se ambo iuuarent. Diues propter
pauperem factus est: et pauper propter diuitem factus
est. Pauperis est orare et diuitis est erogare:
dei est pro pauperis magna pensio. De mensura eius
pua magna nascitur copia. Fertus est a-
ger pauperum: cito reddit donantibus fructum.
Dia celi est pauper pro qua venit ad preem-

Inipe ergo erogare: si non vis errare. **P**ri-
monium tuum quo es ligatus compede in hac
vita dissolue: ut libere ad celum possis acce-
dere. Abice abs te diuicias onera: abice vi-
tiosa voluntaria: abice anxietates et tedia:
que te plerumque in animis inquietant. Da peccati
ut possis ipse accipere. Tribue pauperi: si non
vis flammis exuri. Da in terra christo: quod tibi
reddat in celo. Obliviscere quod es: et attende
quod futurus es. **P**rius vita fragilis est: et in
morte periculis. **N**ec potest stare: sed omnes cogunt
transire. **S**olentes in malis iuncti eximus: quod ma-
li sumus. **S**i autem aliquid animi nos mittimus:
non ad iane hospitium veniemus. **E**d enim pau-
per datur: animi nos permittimus. **E**d autem ra-
pimus: hic totum dimittimus. **Explicit** **S**-
ermo xxv. Sermo xxvi. beati augustinus de ubi-
domini in euangelio secundum lucam: de beata ma-
ria magdalena et martha
Uerba domini ihesu christi que modo ex euangelio
reatata sunt ammonent nos esse unum aliquid
quo tendamus: quoniam in huiusmodi multitudo
laboramus. **T**endimus autem adhuc peregrina-
tes nudum manentes adhuc in via nudum in-
pria: adhuc desiderando nudum fruendo. **T**u-
tendamus et sine pigritia et sine intinelli-
one tendamus: ut aliquando pervenire valeamus.
Martha et maria due sorores erant: ambe
non solum carue sed etiam religione germa-
ne. **A**mbe domino cohererunt: ambe domino in
carue patri concorditer servierunt. **A**lcepit
eum martha sicut solet suscipi peregrinum: sed
tamen suscepit famula dominum: egra salvatore:
creatura creatoris. **A**lcepit autem spiritu pasce-
da in carne pascedum. **V**oluit enim deus forma
serui suscipere: et accepta forma serui in
illa pasca a servis dignatione non condicioe.

Jam et ista dignatio fuit: se prope pasce-
dum. **H**abebat carnem in qua esuriret quod
et sitiret: sed uestatis quod in homo esuriret
angeli ministrabat. **E**rgo quod pasca volu-
it: pascedum presertim. **E**d autem mirum si et de
sco helysa presertim vidue: que prius como-
nistrante pascebat. **N**unquam pascedum de-
fereat: quoniam ad viduam mittebat: non pas-
cedum defereat quoniam ad viduam mittebat:
sed religiosam viduam pro obsequium exhibitum
seruo suo benedice disponebat. **H**ic ergo
susceptus est dominus tempore hospes quod in sua propria
venit et sui cum non receperunt. **H**ic quod quod cum
recepit dedit eis partem filios dei fieri: ad-
optans servos et fratres faciens: redimens
captivos et faciens coheredes. **N**ec quis tamen
vnum forsitan dicat: o beati quod christum suscipere
in domum propria meruerit. **S**oli doli noli mi-
mirare quod temporibus natus es quoniam iam dominum non
vides in carne: non tibi abstulit istam digna-
tionem. **C**um vni magis ex minus meis fecis-
tis: mihi fecistis. **H**ec de domino pascedum pasce-
te in spiritu pauca pro tempore dicemus: uicium
ad causam quam de ueritate posui. **M**artha
dominum pascebat disponens et parans ita
multum ministerium occupabat: maria so-
ror eius pasca magis elegit a domino. **D**eseru-
it quodammodo sorore sua ita multum minis-
terium laborantem: et sedit ipsa ad pedes domini
et vacans audiebat uerbum eius. **A**uris fide-
lissima audiebat: uacante et uidere quoniam ego
sum dominus. **I**lla turbabat: ista epulabat.
Illa multa disponebat: ista unum aspi-
ciebat. **O**triusque officium bonum: sed tamen quod
sit melius quod nos dicamus. **H**eremus que nos
interrogemus. **P**acienter audiamus quod sit me-
lius. **J**am cum legetur audiuimus: et me com-

meditantē iterū audiamus. Intpellat nūc
tha hospite: ad iudicē deponit postula
nonē piarū q̄rularū q̄ eā soror deseru
it: et sic laborantē in mīsteio adiunāe
neglexit. Non rudente illa sed tū pū
te iudicat dñs. **M**aria tam suā tāq̄ oli
ofa iudici maluit cōmittē: nec in rudente
to uoluit laborāe. Si eī parer rudenti
sermone: remittet audiendi itenaoēs.
Rūdit ergo dñs q̄ in ūbo nō laborat:
q̄ ūbū erat. **E**d ergo dixit: **M**artha
martha. **R**epeating nois idicū ē dilec
tōis: aut forte mouēde itenaois. **D**r au
dret attendis bis uocata ē. **M**artha
martha audi. **T**u ita multa es occupa
ta unū aut opus ē. id ē unū nōtariū est.
Non unū opus q̄i singulae opus: sed
opus ē expedit necessariū est qd unū
hoc elegerat maia. **U**nū cogitate frēs
hūi: et uidete in ipā multitudie si delect
tati nō unū. **E**cce deo p̄picio q̄ mlti estis.
Es uos frēs nō unū sapetis. **U**nū in ml
tis quies ista. **D**a unū et ē plūs: tolle
unū et turba est. **E**d est eī turba: nisi
multitudo turbata. **D**i audite aplm:
Obsecro aut uos frēs. **M**ultitudini dice
bat: sed omis unū face uolebat. **O**ble
cro aut uos frēs ut id ipm dicatis omis
et nō sint in uob salmata: sicut at p̄fā
in eodē sensu et i eadē scā. **E**t alio loco
Quāmes unū cōsentientes: nichil p̄ con
tentionē aut ianē glām. **E**t dñs ad pa
trē de suis: ut sint unū sicut et nos v
nū sumus. **E**t in actib; aplōz. **M**ultitu
dis aut credentiū erat cor unū et aīa v
na. **E**rgo magnificate dñm meū et
q̄ alterū nomē ei; in unū q̄ unū illud

ē nōtū. **U**nū illud supnū: ubi p̄ et fili; et
spūs sūt unū. **V**idete nobi cōmentari
unitatē. **C**erte trinitas ē deus n̄r. **P**̄r non ē
fili; fili; non ē p̄r: spūs sc̄is nec p̄r est
nec fili; sed amborū spūs. **E**t tū ista tria
nō tres dñi nō tres oīpotētes: sed unus
deus om̄ps. **I**pā trinitas un; deus q̄ unū
est nōtū. **A**d hoc unū nō nos pduat:
nī multi hēam; cor unū. **B**ona sūt mīste
ria ita paupes: et maxie circa sc̄os dei
seruicia bona obsequia religiosa. **R**ed
dūt eū non dant: dicente ap̄lo. **S**i nos
uob spūalia sc̄iam;: magnū est si car
nalia uā metam;: **B**ona sūt exhorta
mur ad her: et in ūbo dei edificam; uos
Rolite pigri eē ad suscipiendos sc̄os. **A**li
quā nescientes suscipiēdo quos nesciunt
angelos susceperūt. **B**ona sūt her: meli
tū est qd elegit maia. **I**llud eī habet ex
nōtē occupationē: illud aut ex caritate
suauitate. **U**lt hō occurrē qū mīstrat:
et aliquā nō p̄r. **C**ueit qd deest pat; qd ad
est: distendit aīm;. **N**ā si martha ad illa
sufficēt: adiutoriū sororis nō posceret.
Multa sūt diuisa sūt: q̄ carnalia sūt q̄ tpa
lia sūt et si bona sūt tūlitoia sūt. **M**aia
aut qd ait dñs. meliore p̄rē elegit. **N**on
tu malā: sed illa meliore. **A**udi vū me
liore. **C**ue nō auferet ab ea. **A** te aq̄ au
fetur onus nōtatis: etna ē dulcedo uer
tatis. **N**ō auferet ab ea qd elegit. **N**on au
fetur sed tū auget. **I**n hac aut uita auge
tur: i alia uita p̄ficiet: nūq̄ auferet.
Ceterū tu martha pace tua dixerū in bo
no mīsteio b̄ndicta pro isto laboē tuo in
cedē queis quietē: mō occupata es circa
multū mīsteriū. **P**asce uis mortalia cor:

pa licet scdm. Quod cu venis ad illa pri
am iuuenes pegnu que suscipias hospi
no. Inuenies esuriente au pane fragas.
Sicente au potu porrigas. Egru que vi
lites. Litigante que cordes. Mortuu
que sepelias. Oia ista ibi no erut. S; qd
ibi eit. Qd maia elegit. Ibi pascem no
pascem. Ideo hoc ibi eit plenu atq; pfrim.
qd hic elegit maia. De illa mela opule
ta de ubo dñi micas colligebat. Nam ul
tis nosse qd ibi eit. Dñs ipse dicit de suis
suis. Amē dico uob q; faciet illos recūbe:
et tñsibit et mñstrabit eis. Recūbe qd est
u vacatē. Recūbe qd ē nisi reqesce. Qd
ē tñsibit et mñstrabit eis. Prius tñsit
et sic mñstrat. S; ubi. In illo cōuiuio su
pno de quo dicit. Amen amē dico uob:
multi ab oriente et occidēte uenient et re
cūbēt cū abrahā et ysaac et iacob i reg
no celoru. Ibi dñs pascit: sed hic prius
tñsit. S; ut noueritis pascha tñsitus in
ter pñat. Venit dñs fecit dñia: passus ē
hūana. Quod adhuc cōspuit. Quod ad
huc expalmat. Quod spinis coronat.
Quod adhuc flagellat. Quod adhuc
crucifigit. Quod adhuc lancea wne
rat. Tñsunt. Deniq; et euāgelū sic lo
quit: qñ pascha fecit cū discipulis suis.
Qd dicit euāgelū. Cū aut uenisset
hora: ut ihūs tñsiret se hoc mūdo ad pa
trē. Ergo ille tñsunt ut pascat nos: se
quimur: ut pascam. **Expl. fmo xxvi.**
Simo xxvii. bñ augustini de ubis
dñi scdm lucā: de maia et martha.
Sanctū euāgelū cū legēt audiui
ma feia religioſa susceptū esse
dñm hospicio: eaq; martha uocabatur.

Et cū eēt ipa occupata i cura mñstrandi:
soror ei; maia sedebat ad pedes dñi et au
diebat ubū eius. Laboabat illa uaca
bat ista. Illa erogabat: hec implebat. De
rūptū martha laborās multū in illa
occupatiōe et negotio mñstrandi impel
lauit dñm: et de sorore sua cōquēsta est
q; eā laborante nō adiuuaet. Dñs aut
p maia rñdit marthe: et ipse eius frūs
ē aduocatus q; iudex fuerat impellatus. Mar
tha inq; circa multa es occupata: quō
uū est uacm. Maia meliore pte elegit
que nō aufetur ab ea. Audiuim; em; et
impellatiōne impellantis: et scias; iu
dicas. Que scias impellanti rñdit: sus
tā defendit. Erat eī maia mēta dulcedi
ni ubi dñi. Mēta eāt martha quō pascat
dñm: mēta maia quō pascat a dño.
A martha cōuiuū dño pabat in au
cōuiuio maia iā iocūdabat. Cū g; ma
ria suauit audier ubū dulcissim et cor
de itentissimo pascat: iter pellato dño
a sorore sua quō putam; eā timuisse:
ne diceret ei dñs surge et adiuua sorore
tuā: quia eī suauitate tenebat: que p
fco est maior mētis q; uētris. Excusata
ē sedit securior. Quō aut excusata: At
tentam; inspiciam; pscrutem; qd possu
im; pascam; et nos. Qd em; Putam;
rephensū eē mñsteriū marthe quā tñā
hospitalitatis occupauit: que ipm
dñm hospicio recepat. Quō rē rephens
debat: que tanto hospite letabat. V;
si uerū est dimittat hoies q; mñstrant
egentib; eligant sibi meliore pte que
nō aufetur ab eis: uacēt ubo: iuent
doctne dulcedini. occupent ita sciam

salutare: nichil eis cure sit q̄s p̄grinus
i vico sit. q̄s egeat pane. q̄s idumeto. q̄s
uilitandus q̄s redimendus. q̄s sepelien
dus: uacēt opa m̄ie vni iſtet ſc̄ie. Si me
hor ps ē cur nō om̄s hoc faciūt: q̄ ip̄m
d̄m̄ in hac causa p̄onū habem⁹: Non
ē timen⁹ in hac re ne offendam⁹ ei⁹ iul
nā: cū p̄onā ei⁹ teneam⁹ ſuā. Et tū
ita non ē: ſed ſicut d̄s dixit ita ē. Quō
intelligis nō est: ē aut̄ quō intelligē debes
Ecce adite. Circa multa es occupata: qū
vni est n̄c̄ariū. Maia meliorē p̄tē elegit
Non tu malā: ſed illa meliorē. S; vñ me
lorē: Ca tu ita multa: illa circa vni.
Ponit vni multis. Non ē a multis vni:
ſed multa ab vno. Multa ſūt que ſc̄a ſūt:
vni q̄ fecit. Celū ſc̄a māe et oīa que i eis
ſūt q̄ multa ſūt. Et ſc̄a n̄ct: Et horū
multitudinē cogitē: Et hoc fecit: De
oīa Ecce bona ualde. Bona ualde que fecit:
quō melior ille q̄ fecit. Attendam⁹ igit̄
occupatōes n̄as circa multa. Neceſſariū
ē n̄cteriū corpa refecturis. Quāe hoc:
Ca elurēt et ſitit. Maia miſeis neceſſaria ē
frangis panē elurienti: q̄ iueniſti eluri
entē. Tolle famē: cui frangis panē. Tol
le p̄gnationē: cui exhibes hospitalita
tē. Tolle nuditatē: cui p̄paras ueſtē. Nō
ſit egritudo: quē uilitas. Nō ſit captiui
tas: quē redimis. Non ſit rixa: quē cō
cordas. Non ſit mors: quē ſepelis. In illo
ſc̄o futio nō erūt illa mala: ergo nec illa
miſeria. Hū ergo martha circa corpalē d̄m̄
q̄ dica n̄ctitatē an uolūtātē m̄ſtrabat
carui mortali. S; q̄s eāt in carne mōili:
In p̄ncipio eāt ūbū: et ūbū eāt ap̄ d̄m̄:
et de⁹ eāt ūbū Ecce q̄ maria audiebat.

48
Vbi cāo ſc̄m̄ est: et habitauit i uob. Ecce
martha cui m̄ſtrabat Ergo maia melio
rē p̄tē elegit: que nō auferet̄ ab ea. Hoc
ei elegit qd̄ ſp̄ manebit: ideo nō auferet̄
ab ea. Circa vni ſe uoluit occupai: iā te
nebat. n̄ aut̄ ad herē deo bonū est. Hede
bat ad pedes capitis n̄i. Cūto hūilius
ſedebat tanto ampli⁹ capiebat. Cōfluit
ei aqua ad hūilitatē cōuallis: delata de
tumoib; collis. Non ergo d̄s opus rep̄
hendit: ſed m̄m̄ diſtinxit. Circa multa
es occupata: poro vni est n̄c̄ariū. Jam
hoc ſibi maia elegit. Tūct labor multi
tudis: et remanet caritas unitatis. Ergo
qd̄ elegit nō auferet̄ ab ea: a te aut̄ qd̄
elegiſti utiq; hoc ſequit̄: utiq; hoc ſubin
telligit̄: a te qd̄ elegiſti auferet̄: ſed bono
tuo auferet̄ ut qd̄ meli⁹ ē detur. Auferet̄ enī
a te labor: ut requies detur. Tu nauigas:
illa iā in portu ē. Videtis ergo km̄i et quā
tū arbitror iam intelligitis i hys duabus
mulieib; que ambe ſuāt deo gr̄ce abe
amabiles ambe diſciple. videtis ergo et
magnū aliqd̄ intelligitis q̄cūq; intelligitis
audie et ſc̄ie debetis etiā qui nō intelligitis
i hys duab; mulieib; duas vitas eē ſigu
ratas: p̄ntē et futurā. laborioſā et quie
tā. erūpnoſā et bt̄am. t̄palē et et̄nam.
Due ſūt vite: de illis nos copioſi⁹ cogita
te qd̄ hēat hec vita nō dico malā non ū
quā nō nephariā nō luxurioſā. nō ip̄iā
nō laborioſā: erūpnis plenā. timoib; cal
tigatā. t̄ptatōib; ſollicitā. Hāc ip̄am i
uocentē vitā dico: qualē decebat habere
marthā. Hanc ergo quātū poteſtis iſp̄iate:
et de hac ut dixi copioſi⁹ q̄ loquū cogitate.
Vita nō iniqua abeat ab illa domo: nec

cū martha eāt nec cū maia Et si aliquādo
fuit: dñō intūte fugit. Remāserūt ergo ī
illa domo q̄ suscepit dñm̄ in duabz feīs
Due vite: ambe innocētes ābe laudablēs
H; vna laboiosa: alia onosa. Nulla fa
ciōsa: nulla desidiosa. Ambe inoētēs:
ābe inq̄ laudabiles H; vna laboiosa: al
tia onosa. Nulla facinorosa quā caue de
bet laboiosa: nulla desidiosa quā caue
debet onosa Erant ḡ in illa domo iste
Due vite: et ip̄e fons vite. In martha eāt
ymago p̄ncipiū: in maia futioꝝ. Ed ege
bat martha ibi sum̄: qd̄ agebat maia
hoc speram̄. Hoc agam̄ bñ: ut illud ha
beam̄ plene. Nam qd̄ inde hēm̄ i q̄ntū
habem̄ q̄ dñi hic sum̄: q̄ntū est qd̄ inde
habem̄. Nam et mō inde aliqd̄ agim̄: re
moti a negocijs. sepositis familiāibz: cu
ris cōueniētijs statis auditis. In q̄ntū h̄
agitis maie siles estis: et facilius uos
qd̄ agit maia agitis: q̄ ego qui p̄rogo.
Si qd̄ tū dico xpi est. Ideo uos palat xps:
q̄ panis cois ē vnde et ego uobiscū uiuo.
Nūc aut̄ uiuim̄: si uos fr̄s statis ī do
mō. Nolo ī uob̄ sed in dñō: q̄ neq̄ qui
plantat ē aliqd̄ neq̄ qui rigat: sed qui
in cōmētū dat deus. *Expl̄ lino xxvii.*
*Smo xxviii bñ auḡ de uerbis dñi in euā
gelio sc̄dm̄ lucā: ubi dicūt discipuli do
pli sc̄ di n̄o. doce nos orare.*
Acebant ad dñm̄ ih̄m̄. Doce nos
orare: sicut ioh̄es docuit discipulos suos
Tūc aut̄ dñs orōne. P̄ n̄r qui es ī celis:
sāctificetur nomē tuū. Adueiat regnū tu
ū: fiat uolūtas tua sicut ī celo et ī tra
panē n̄m̄ cotidianū da nob̄ hodie: et
dimitte nob̄ debita n̄ra sicut et nos di

mittim̄ debitoribz n̄ris: et ne nos indu
cas in tēptacionē. sed libera nos a malo.
Vides q̄ breuis orō: et om̄i plena uirtutē.
P̄mus sermo q̄ntē ḡne. O hō facie tuā
nō audebas ad celū attollē. Oculos tuos
in terra digebas et subito accepisti gr̄iā
xpi. Oīa p̄cā tibi dimissa sūt. Ex malo t̄
uo factus es bon̄ filius. Ideo p̄sume nō de
opacione tua: sed de xpi gr̄a. Quā cū sal
uati estis ait ap̄t̄us. Non ḡ hic arrogan
tia ē sed fides. P̄dicat qd̄ accepis nō ē sup
bia sed deuotio. Attolle ergo oculos ad pa
trē qui te p̄ lauachrū genuit ad p̄m̄ q̄
te p̄ filiū redemit: et dic p̄ n̄r. Bona p̄sup
tio. sed moderata. P̄m̄ dicit q̄ filius: sed
noli tibi aliqd̄ specialit̄ vendicāre. Solius
xpi specialis est p̄: nob̄ oībus in coe ē p̄:
q̄ illū solū genuit nos creauit. Dic ergo et
tu p̄ gr̄am p̄ n̄r: ut filij eē mearis ecclie.
Contutu et cōsidera adē temp̄m̄ cōmētā p̄
n̄r qui es ī celis. Ed ē in celis. Audi sc̄ptu
rā dicentē. Excelsus sup̄ om̄s celos dñs.
Et ubiq̄ habes q̄ sup̄ celos celoz dñs sit.
Quali nō in celis et angeli q̄ nō in celis
dñaciones: sed ī illis celis de quibz dñm̄ ē
celi curant glām dei. Celū est ubi culpa
cessauit. Celū est ubi flagitia nō sūt. Celū
ē ubi nullū mortis ē vulnus. P̄ n̄r qui
es ī celis sāctificet nomē tuū: sc̄m̄ ī celis. Ed
ē sāctificetur. Quali optem̄ ut sāctificetur
ille q̄ ait. estote sc̄i q̄ et ego sc̄s sū. q̄ ali
qd̄ ei ex n̄ra p̄cacione sāctificatiois accedat:
non. Sed sāctificet in nob̄: ut ad nos possit
eī sāctificatio p̄uēire. P̄ n̄r q̄ es ī celis: sā
ctificet in nob̄ sc̄m̄ nomē tuū. Adueiat reg
nū tuū. Quā nō sempiternū sit dei regnū. Ip
se dñs dicit. Ego ī hoc natus sū. et tu dicit

p̄ ueiat regnū tuū q̄ nō uenit: Sed tūc
 uenit regnū dei: q̄n̄ estis egr̄a cōsecuta
 Ipe enī ait: Regnū dei int̄ uos ē. Veniat
 regnū tuū: fiat uolūtas tua sicut ī celo
 et ī tr̄a: panē nr̄m cotidianū da nobis
 hodie. Sanguīe xp̄i pacificata s̄t oīa uel
 ī celo ul' ī tr̄a. Sāctificatū est celū: deiect̄
 ē dyabolus. Vbi vsatur: Vbi et hō quē
 ille decepit. Fiat uolūtas tua. Hoc est sit
 pax ī tr̄a: q̄admodū ī celo. Panē nr̄m
 cotidianū da nobis hodie. Menū sermoīs
 mei cū te sāctū tractarē. Dixi uobis q̄
 nū ūba xp̄i qd̄ offert panis dicat: ubi
 ūba xp̄i de prompta fuerit: iā non panis
 dicit sed corpus appellat. Quāe ergo ī
 orōe dicitā que postea sequit̄ dicit panē
 nr̄m: Panē quidē dixit sed en̄ yoycyoy
 dixit: hoc ē sup̄ substantiā alē. Non ē iste pa
 nis q̄ uadit ī corpus: sed ille panis uite e
 tne q̄ aīe nr̄e sbām sulcat. Ideo ergo gre
 ce en̄ yoycyoy dicit: latin⁹ aut̄ hūc pa
 nē cotidianū dicit: q̄ greci dicūt adueni
 entē. Ergo qd̄ latin⁹ dixit et grecus: utrū
 q̄ uale uidet. Grecus utrūq̄ p̄no s̄mōe
 significauit: latin⁹ cotidianū dixit. Si co
 tidian⁹ ē panis: cur p̄ ānū illū sumas
 q̄admodū greci ī oriente facē cōsueue
 rūt. Accipe cotidie: qd̄ cotidie tibi p̄sit
 Sic uiue ut cotidie mearis accipe. Qui
 nō metur cotidie accipe: nō met̄ post
 ānū accipe. Quō iob sc̄is p̄ filiis offe
 bat cotidie sacrificiū: ne forte aliqd̄ ul'
 ī corde ul' ī sermōe peccassent. Ergo tu
 audis q̄ quocūq̄ sc̄is offert sacrificiū
 mors d̄ni resur̄rectio d̄ni eleuatio do
 mini significet: et remissio peccōz: et
 panē istū cotidianū uite nr̄e assumis

Qui uolū⁹ habet medicinā requir̄. Uolū⁹
 ē: q̄ sub p̄cō sum⁹ medicina est celeste et
 ueneabile sacramētū. Panē nr̄m cotidia
 nū da nobis hodie. Cotidie si accipis: coti
 die tibi hodie ē. Tibi hodie ē xp̄s: tibi
 cotidie resurgit. Quō: Filius me⁹ es tu:
 ego hodie genui te. Hodie ē q̄ xp̄s re
 surgit. Hēi et hodie ip̄e est ap̄tus paul⁹
 ait. Sed et alibi ait. Nox p̄cessit dies at̄
 appropinquauit. Nox hestina p̄cessit: dies
 aut̄ hodiern⁹ appropinquat. Sequit̄. Et
 Dimitte nobis debita nr̄a: sicut et nos di
 mitti⁹ debitoibz nr̄is. Debitū qd̄ est uili
 p̄cō: Ergo si nō accepisses alieui feno
 ris pecūiam nō egeres: et ideo t̄ p̄cō
 iputat. Habuisti pecūiam cū q̄ diues
 ualceris: diues eras ad ymaginē dei
 et similitudinē f̄is: pdidisti qd̄ hēbas hoc
 ē hūilitatē d̄i arrogantiā desideās uen
 dicāe. Pdidisti pecūiam nudus f̄is es
 sicut adā: accepisti a diabolo debitū qd̄
 nō est necessariū. Et ideo q̄ eras liber ī
 xp̄o: debitor f̄is es diabolo. Cautionē
 tuā tenebat inimicus: sed eā d̄s crua
 fixit et suo cruce deleuit. Abstulit debi
 tū tuū: reddidit lib̄tatē. Hū ergo ait
 Dimitte nobis debita nr̄a: sicut et nos
 dimitti⁹ debitoibz nr̄is. Vide qd̄ dicas.
 Quō ego dimitto: sic et tu dimitte mi.
 Si dimiseris: hū cōueis ut dimittat̄ ti
 bi. Si nō dicitis: quō eū cōueis: Et ne
 peccatis nos idua ī tēptationē quā fer
 re nō possum⁹: sed libera nos a malo.
 Vide quid dicat: quā ferre nō possum⁹
 No dicit: nō iducas ī tēptationē: sed
 q̄ ad athleta talē uult tēptationē quā
 ferre possit hūana cōditio et un⁹ quisq̄

in Gen
 in Gen

ut a malo hoc ē inimico a p̄cō libet̄. Po-
rens ē aut̄ dñs q̄ abstulit p̄cām nr̄m et
delicta nr̄a donauit tui et custodie nos
adulcū diaboli aduſantis īlīdias: ut nō
nob̄ subrepat īmīcus q̄ culpā gnare cō-
ſueuit. **S**i qui se deo cōmittit: dyabolū
nō timet. **S**i eī de⁹ pro nob̄: q̄s cōt̄ nos?
Ip̄i ergo laus a sc̄lis: et nūc et semp̄ et ī
oīa sc̄la sc̄lor̄ amē. **Exphat. 6. xxviii. 9.**
Simo xxix. b̄n̄ aug⁹ de ūbis dñi in euā-
gelio sc̄dm̄ lucā: **Es v̄cū hēbit̄ aīcū**
Addimū⁹ nos ex **et ubi ad illū r̄**
hortatū dñm nr̄m celestē inḡm
et fidelissimū consiliariū: eūdē hortatorē
ut petam⁹ et datorē cū petim⁹. **A**udiū⁹
eū in euāgelio hortantē nos eū petē instā-
ter: et pulsae usq; ad similitudinē imphita-
tis. **P**osuit eī nob̄ exempli gr̄ia si q̄s nol-
trū habet amīcū a quo nocte petet tres
panes: cū illi amīc⁹ de via uellet et qd̄ ei
apponet nō h̄rēt: si aut̄ ille r̄ndeat iā se
requiescē et seruos suos secū nec debē illū
p̄cāz īquietā: ille aut̄ pullando īstet et
p̄suet̄ nec pudōe trīc⁹ abcedat sed n̄cīta-
te coactus īmīneat: **S**urrecturū illū et si
nō p̄t̄ amīcīā certe p̄t̄ illū īprobitatē
et daturū ei q̄ntos uoluit. **C**ūtos aut̄ uo-
luit: **N**ichil pl⁹ ille uoluit q̄ tres. **I**n hac
ḡ similitudinē aduīxit exhortationē dñs: et
oīo stimulauit nos querē petē pulsae do-
net accipiam⁹ qd̄ queim⁹ petim⁹ pulsae:
v̄sus exemplo a contrīo sicut de illo iudi-
ce q̄ nec deū timebat nec hoīem reuēbat̄:
et tū cū eū quedā uidua impellaēt cotidie
tedio vict⁹ dedit qd̄ b̄n̄ficio nō potuit īui-
tus. **D**ñs aut̄ nr̄ ih̄s xp̄s m̄c̄ nos peti-
tor cū p̄zē dator: nō utiq; nos tm̄ hortat̄

ut petim⁹ n̄ dāe uellet. **E**rubescat hūa-
na pigritia. **P**lus uult ille dāe q̄ nos am-
pē: pl⁹ uult ille miserī q̄ nos a miseria
liberari. **E**t utiq; si nō liberati fuerim⁹: nos
miserī remanebim⁹. **N**ā ille qd̄ nos horta-
tur: p̄t̄ nos hortat̄. **E**uāgelio et hortat̄
credam⁹: p̄mittētī obsequam⁹: ut ad tan-
tē gaudeam⁹. **F**ortassis eī et nob̄ aliq̄ndo
ueit amīcus de via: et nō iuēim⁹ qd̄ ei
apponetim⁹ et n̄cītatē passi sum⁹: et acci-
pim⁹ et nob̄ et illi. **F**ieri eū nō p̄t̄ n̄ ut ali-
q̄s passus fuit amīcū aliq̄d̄ interrogantē
qd̄ r̄ndē nō possit: et tūc se iueit nō h̄rē
q̄ coactus ē dāe. **V**enit tibi amīc⁹ de via
id ē de vita h̄ sc̄li in q̄ om̄s uelut p̄ḡm
tr̄sēūt: nec ullus q̄ possessor manet sed
oī hoī dicit̄. **R**efectus tūc age iter: dā uē-
tuo locū. **A**ut forte de via mala hoc ē de
vita mala fatigat⁹ nescio q̄s amīc⁹ tu⁹
non iueniēs ueritatē qua audita et p̄cep-
ta b̄t̄s fiat: sed lassatus in oī cupidita-
te et egestate sc̄li ueit ad te t̄p̄ ad xp̄ianū
et dicit̄. **R**edde m̄ rōem: fac me xp̄ianū.
Et forte interrogat qd̄ tu p̄ simplicitatē
fidei nesciebas: et non ē v̄n̄ refinas elū-
entē: et te amōit⁹ iueis indigentē: et
cū vis dōcē cogis discē. **E**t dū erubescas
eū q̄ te interrogauit: qd̄ quebat nō ī te
iueiens cōpelleis querē ut m̄c̄aris iue-
nire. **E**t ubi q̄ras? **U**bi n̄ in dñicis libris:
Fortassis qd̄ ille interrogauit ī libro posi-
tū est: sed obscurū est. **F**orte dixit hoc a-
pl⁹ in eplā sua: sic dixit ut legē pos-
sis: itelligē nō possis. **T**ūc iue nō p̄mitti-
teis: urget eī interrogator: ip̄m paulū
aut̄ petrū aut̄ aliq̄m ap̄ham interrogare
nō lineis. **J**am eī requiescat fāilia ista

cū dño suo: et scilicet illius ignorantia vali
da ē hoc ē vox media: et urget amicos elu
rens. **Tibi forte sufficiebat simplex fi
des: illi nō sufficit. Nūquid descendus ē: Nū
quid de domo piciendus: Ergo ad ipm̄ do
minū ad ipm̄ cū quo scilicet req̄s̄at pul
sa orando: pete ista. Nō quō amicos ille ī
similitudine positus tedio victi surget et tab
dāe vlt: tu pulcās nōdū accepisti. Pul
sa dāe vlt: et qd̄ differt dāe vlt ut apli
desiderē dilati ne vilescat cito datū. Cū aut
pucnis ad tres panes hoc ē ad cibū et in
telligentiā civitatis: habes et vñ viuas et
vñ pascas. **Hec pugnū venientē de via re
formides: sed exapiendo civē domesticū fa
cias. Ne timeas ne finias: nō pās ille fi
niet: sed indigentia tua finiet. Pās ē et
panis ē: et pās ē: de p̄ deus filij d̄s spūs
sc̄s. Et aus p̄ coet̄ filij coet̄ spūs sc̄s.
Incommutabilis p̄ incommutabilis filij icō
mutabilis spūs sc̄s. Creator: et p̄ et filius
et spūs sc̄s. Pastor: et vite dator: et p̄ et
filij et spūs sc̄s. Cibus et panis et vñ et
p̄ et filij et spūs sc̄s. Dulce et doce: vñ
et pascē. Deus q̄ tibi dat: nichil meli⁹ q̄
se tibi dat. **Auāe: qd̄ aliud quēbas: Aut
si aliud petas: qd̄ tibi sufficit cui de⁹ nō
sufficit: S; opus ē ut hēas caritatē hēas
fidē hēas spem: ut possit ē dulce eē qd̄ da
tur. Et hoc ip̄a tria sūt fides spes caritas:
et ip̄a dei dona sūt. Nam fidē ab ip̄o acce
pim⁹. Sicut de⁹ iquit vnicuiq; p̄ritus est
mēsurā fidei. Et spem ab ip̄o accepim⁹
cui dicit: ī quo sp̄e dedisti mi. Et caritatē
ab ip̄o accepim⁹ de quo dicit: caritas dei
diffusa ē in cordib; nr̄is p̄ spm̄ sc̄m qui
datus ē nob; S; her itidē tria aliquitū******

50
diuisa: sed oīa dei dona. Manēt enī tria her
fides spes caritas: maior aut̄ horū caritas
In illis panib; nō est dictus aliq̄s panis
maior alijs sed simpli petiti et dati tres
panes. Ecce alia tria. **Es ē vñ a quo pe
tit filij suus panē: nūquid lapidē porriget
illi: Aut q̄s ē vñ a quo petit pulcē: nūquid
porriget illi serpente: Aut a quo petit ouū:
nūquid porriget illi scorpionē: S; ergo uos
cū sitis mali nolitis bona data dāe filijs uel
tris: quō magis p̄ nr̄ qui ī celis ē dabit
bona petētib; se: **Tria ergo ista rur̄ sus cō
sidem⁹: ne forte ibi sūt illa tria fides spes
caritas maior: horū caritas. Pone ergo tria
panē pulcē ouū: maior aut̄ horū pās. Ideo
p̄ panē bñ intelligim⁹ ī hys tribus caritatē
P̄tea panem lapidē opposuit: q̄ diuina cō
traia ē caritati: pulcē fidē intelligim⁹. Dix
it quidā sc̄s et nos dicit dicit: pulcās bo
nus pia ē fides. **Diuit int̄ fluctib;: nec frā
git aut soluit fluctib;: Diuit iter c̄ptac
ones tēpestates q̄ sc̄i hui⁹ pia fides: sc̄uit
mūdus et integra ē. Tm̄ contriū fidei ser
pente illū obserua. In fide cū desponsata
ē illa cui dicit̄ in canticis cāticor: veni de
libano spōsa mea uēi: veniens et p̄rili
ens ab ūcio fidei. Ideo et desponsata: q̄
et desponsatis ūciū fides ē. **Promittit enī
ab sponso aliqd̄: et p̄missa fide detinet.
Opposuit aut̄ dñs serpente pulcē: dyabo
lū fidei. P̄tea desponsate huic dicit apli⁹
Desponsavi uos vni viro iugine castā ex
hibē xp̄o. Et timeo ne sicut serpes euā se
dixit astucia sua: sic et vñ sensus corrū
pant a castitate que ē in xp̄o: id ē que est
in fide xp̄i. **Habitat̄ cū inq̄t xp̄m p̄ fidē in
cordib; vñs. **Dyabolus ergo nō corrūpat************

fidē: nō denoēt piscē. Restat spes: q̄ quā
tū nū videt̄ ouo cōpat̄. Spes eī nōdū pue
nit ad rē: et ouū est aliqd̄ sed nōdū est
pullus. **Quadrupes** ergo filios p̄auit:
aues aut̄ spem filiorū. **Spes** ergo ad hoc
nos hortat̄ ut p̄uicia cōtempnam⁹ fut̄a
exp̄tem⁹: ea q̄ retro s̄t obliuiscētes cū ap̄lo
ī antiora extendam⁹. **Dic** eī dixit. **Ouū** aut̄
que retro oblitus et ī ea que an̄ s̄t extēty:
scdm̄ itencionē sequor: ad palmā sup̄ue
uocatiois dei in xp̄o ih̄u. **Nichil** ergo tā
iunūcū est spei q̄ retro respicē: id ē ut
ī eis rebus que p̄terlabūt̄ et tūseūt̄ spē
ponē: sed in hys que nōdū date s̄t: sed da
te quāq; nūq; tūlibūt̄. **Cū** aut̄ sc̄atet̄ tēp
tacoib; mūdus uelut pluuia s̄dome sul
phurea: metuendū est exēplū uxoīs loth:
retro eī respexit: et ubi respexit ibi r̄mā
sūt. **In salē** conuēsa ē: ut prudētes cōduer̄
exēplo. **Aplius** paul⁹ de hac spe ita lo
quit̄. **Spe** eī saluī s̄i sum⁹. **Spes** aut̄ q̄
videt̄ non ē spes. **Ed** eū videt̄ q̄s quid
sperat. **Ouū** est. **Est** ouū et pullus nō
dū est: et restudie tertū est. **Nōdū** videt̄
q̄ opit̄: cū paciā expectet̄: feruescat et
uiuificat. **Intende**: extendē ī antiora:
obliuiscē p̄tita. **Que** eī uident̄ t̄palia s̄t:
Nō respiciētes inq̄t̄ q̄ uident̄: sed q̄ non
uident̄. **Que** eī uident̄ t̄palia s̄t: que an̄
nō uident̄ et̄na. **In illa** ergo q̄ nō videt̄
extende spē: expecta sustine: noli retro
respicē: ouo tuo sc̄orpiū time. **Vide** q̄a
de cauda p̄auit: quā retro h̄t. **Nō** ergo
sc̄orpius p̄inat̄ ouū tuū: mūdus iste
spē tuā: ut ita dicā ueneno eo contris
quo retris. **Cūta** tibi loquit̄ mūd⁹ quā
ta p̄ dorsū strepit ut retro respicias: id ē.

Ed eī videt̄ q̄s qd̄ spat̄: **Si** aut̄ qd̄ nō videt̄ spa⁹: p̄ paciā; exp̄tam⁹.

ut ī reb; p̄uicib; uet̄ p̄uicib; nō em̄ dicēda
sūt p̄uicia nūq; stantia. **Spē** tuā ponas et
ab eo qd̄ p̄misit xp̄s et nōdū dedit sed
q̄ fidelis ē dabit̄ auitas aīm tuū: et uelut
requiescē ī mūdo p̄uicē. **Idē** eī de⁹ felici
tate; t̄rens amaitudies miscet ut alia
queat̄ felicitas cū dulcedo nō est fallax:
et de ip̄is amaitudib; conat̄ mūdus a
uertē ab eo qd̄ intendis ī antiora et r̄
tro conitē. **De ip̄is** amaitudib; de ip̄is
tribulacoib; m̄mias et dias. **Ecce** p̄e
unt oīa xp̄ianis t̄pib; p̄uicē oīa xp̄ianis
t̄pib; **Ed** strepis: **Nō** hoc in p̄misit xp̄s.
q̄ ista nō p̄uicē: nō hoc in p̄misit xp̄s.
Eterna p̄misit et̄na **Si** credidē: ex mor
tali s̄iā et̄na. **Ed** strepis o mūde: **In**
mūde qd̄ strepis: **Ed** autē conais: **Te**
nē vis p̄uens: qd̄ faces si manēs: **Que**
nō decipes dulcis: si amarus alimēta
mēt̄ris: **Ergo** si h̄eo spē si teneo spem:
ouū meū non ē a sc̄orpiōne p̄uicē. **Oū**
dicā d̄nū in oī t̄pē: semp̄ laus ei⁹ ī ore
meo. **Felix** sit mūdus cūtat̄ mūdus: be
nedicā d̄nū q̄ fecit̄ mūdū b̄ndicā p̄s̄.
Scdm̄ carnē b̄n sit scdm̄ carnē male
sit: b̄ndicā d̄nū ī omī t̄pē sp̄ laus ei⁹
ī ore meo. **Nā** si b̄ndico quī b̄n est et̄ blas
phemo quī male ē: suscepi sc̄orpiōis a
culeū: cōpūctus retro respexi: qd̄ ab
sit a nob; **D̄ns** dedit d̄ns abstulit: sicut
d̄nō placuit ita fr̄m ē: sic nomē d̄ni be
nedicā. **Manet** auitas q̄ nos carnalit̄
genuit. **Deo** gr̄as. **Diūna** et sp̄ualit̄ ge
nēt̄: et nobiscū tūseat̄ ad et̄nitate. **Deo**
nō manet auitas q̄ nos carnalit̄ genuit:
manet q̄ nos sp̄ualit̄ genuit. **Edificas**
ih̄rlm̄ d̄ns **Nō** qd̄ dormiendo edificā sūt

84
p̄didit: aut nō custodiendo hostes admi-
lit: **N**isi dñs custodierit ciuitatē: frustra
vigilant q̄ custodiūt eā. Et quā ciuita-
tē: **N**on dormit neq; dormitabit q̄ cul-
todit isrl. **E**s est isrl n̄ semē abrahe:
Ed ē semē abrahe n̄ xp̄s: Et semini-
iq̄ tuo q̄ est xp̄s. Et nob̄ quid: **D**os at
xp̄i. Ergo semē abrahe estis sc̄dm̄ p̄mis-
sionē hēdes. **I**n seie m̄q̄ tuo b̄ndicent
oēs gentes. **C**iuitas sc̄a ciuitas fidelis: a-
uitas in tra p̄gna i celo fundata ē. **O**-
fidelis noli corrupē spem: noli amittē
mitatē. **A**ttunge lūbos tuos: accēde p̄cē
de lucnas tuas: ex p̄cā dñm̄ q̄ ueniat a
nuptijs. **E**d ex pauelas q; peūt regna
trena: **I**deo t̄ celeste p̄missū est: ne cū
trens p̄ces. **N**am ista pitua p̄dicta st:
p̄dicta oīno. **N**on eī negāe possum⁹ qd̄
p̄dictū est. **D**ñs tuus quē ex p̄cās dixit
tibi. **E**xurgēt gens sup̄ gentē: et regnū
sup̄ regnū. **H**abēt mutacōes regna tre-
na: ueniet ille de quo dñm̄ ē et regni e⁹ nō
cū finis. **C**ui hoc trenis regnis p̄misert:
nō ueritate ducti sūt sed adulaciōe mēti-
ti sūt. **P**oeta quidē illorū idixit ionē lo-
quētē: et ait de romanis. **H**ys ego n̄ me-
tas rerū nec t̄pa pono: impū sine fine
dedi. **N**ō plane ita r̄det ueritas. **R**egnū
hoc qd̄ sine fine dedisti: o q̄ nichil dedis-
ti in tra es au in celo. **U**nq; i tra. **E**t si
eēt in celo: celū et tra t̄suerit. **T**ū sicut q̄
fent ip̄e deus: quōtānus qd̄ cōdidit ip̄-
se romulus. **F**orte si uellem⁹ hīc exagi-
tāe uigilū et i sultāe q̄re hoc dixit: i p̄cē
tollēt nos et dicet nob̄. **E**t ego sc̄o. **D**ed
qd̄ facere q̄ romanis ūba uendebā: n̄ hīc
adulaciōe aliqd̄ p̄mittē qd̄ fallū eāt:

Et tū et i hoc cautus fui qm̄ dixi impū
sine fine dedi: ionē ip̄oz idixi q̄ hoc di-
cēt. **N**on ex p̄sona mea dixi rē fallā: sed
ionē ip̄oz fallitatis p̄sonā. **D**icit deus
fallus eāt: ita uates mendax eāt. **N**am
uolūis nosse q; ista nouerā. **N**uo loco qm̄
nō ionē lapidē induxi loquētē: sed ex p̄-
sona mea locut⁹ sū dixi. **N**on res romāe
pitua q; regna. **V**idete q; dixi pitua reg-
na. **D**ixi pitua regna nō tacui. **P**itua uer-
tate nō tacui: semp̄ mālia adulaciōe
p̄misi. **N**ō ergo deficiam⁹ fr̄es. **F**inis erit
oībz trenis regnis. **N**ūc si finis ē de⁹ uidet
forte eū nōdū est: et i s̄mitate quādā ul-
tīa ul̄ m̄līa hoc optam⁹ ut nōdū sit.
Nūqd̄ tū ideo nō eīt: **F**igite spem in deū:
etna cōcupiscite etna ex p̄cāte. **X**p̄iani et
tis fr̄es: xp̄iani sum⁹. **N**on ad delicias x̄s
i carnē descendit. **T**olēm⁹ p̄cāa pon⁹ q̄
diligam⁹. **A**dulorū est māifesta p̄uicias:
p̄speroz fallā blandicias. **T**ūne māe. **E**t
qm̄ mālia ē: oīno nō frustra audiam⁹
suecū cor. **E**d ponim⁹ cor in tra: cū uide-
atis q; eūtē terra: **N**os nō possum⁹ n̄
exhortāi uos ut hēatis qd̄ dicatis: et qd̄
p̄spe uā r̄ndatis i sultatoibz et blasphe-
matoibz noīs xp̄iani. **N**emo uos n̄mura-
do auitat ab ex p̄cāone futioz. **O**ēs q̄
p̄t̄ istas adulciates blasphemāt xp̄m̄
urū: cauda sc̄p̄iois st. **N**os ouū urū
sub alis galline illi⁹ ponam⁹: euāgelice
galline q̄ clamat. **I**h̄līm ih̄līm illi false
et p̄dite. **Q**uocies nolui colligē filios tuos
tāq; gallina pullos suos et nolui. **E**d
nob̄ dicat quociens uolui et nolui. **I**l-
la enī gallina dina sapia est: sed assūp-
sit carnē ut pullis cōgruet. **V**idete galli-

nā hīspidā plumis: demissis alis uoce frac
ta et quassa et lassa et lāgrūda cōgruē puu
lis suis. Quū ergo nr̄m id ē spem nr̄am s̄b
alis illi⁹ galline ponam⁹. **U**ādūtistis fo
te quō gallina cōcidat scorpionē. **U**tinā
ergo et istos blasphemātes in t̄ra reptan
tes de cauinis p̄dentes et male p̄ūgetes illa
gallina cōcidat et deuoret: i corpus suū t̄i
nat et i ouū ūtat. **N**on ualcant. **C**ōmoti
vident: sed maledicta maledās nō reddi
m⁹. **M**aledicim⁹ et b̄ndicim⁹. **B**lasphe
māti deprecam⁹: sed nō dicat de roma d̄m̄ ē de
meo. **S**; taceat de roma q̄i ego insultator s̄i:
et nō pon⁹ d̄m̄ deprecator: et ūi q̄l̄sūq; ex
hortator. **A**bsit a me ut insultē: auitat de⁹
a corde meo et a doloē cōscie mee. **I**bi mul
tos fr̄es nō habuim⁹. **N**on adhuc hēm⁹.
Porciō p̄gnantis ih̄l̄m ciuitatis non ibi
magna degit: **N**on ibi t̄pa p̄tulit. **S**; eter
na nō p̄didit. **E**d ergo dico t̄i de illa nō ta
ceo: n̄ q; falsū est qd̄ dicit de xp̄o nr̄o qd̄ ip
se romā p̄didit. **Q**uid: **O**h lapidei romā
tuebant et lignei: **A**dde p̄aū. **E**rei: **A**dde
plus. **A**rgentei et aurei: **I**dola genū ar
gentū et aurū. **N**on dixit lapis non dixit
lignū nō dixit testa: sed qd̄ p̄ magno h̄nt
argentū et aurū. **T**amē ip̄m argentū et
aurū: oculos h̄nt et nō uident. **D**eus aureus
et de⁹ ligneus ad p̄aū dispares sūt: ad h̄c
oculos et nō uide pares sūt. **F**r̄es sūt. **E**cce q̄
lib; romā docti hoīes custodib; cōmiserūt:
h̄ntib; oculos et nō uidentib;. **A**ut si romā
seruāe potuerūt: quāc̄ ip̄i antea pierūt.
Inquunt. **T**ūc̄ perit̄ roma. **T**ū pierunt.
Ed̄ inquit ip̄i pierūt: sed simulachra eo
rū. **Q**uō ergo custodierūt t̄cta v̄ra: q̄ nō
potuerūt custodie simulachra sua. **A**lex

andria olim tales deos p̄didit. **C**ōstanti
nopolis ex quo condita ē in magnā ciui
tate quā a xp̄iano impatore condita ē oli
ip̄os deos falsos p̄didit: et t̄i et erant et
crelat et manet. **N**on ē et illi ciuitati q̄
hoc dicim⁹ et ciuitate p̄mittim⁹. **C**arthago
in noīe xp̄i manet: et oli cūsa scelestis:
q̄ nō fuit celestis sed t̄restis: et illud qd̄
dicūt non ē verū: q̄ cōtinuo d̄s p̄ditis
roma p̄dita ē afflictā est. **P**rius nō est
verū. **A**nte simulachra ip̄a euer̄sa sūt et sic
uicti sūt gothi cū ragadailo. **M**emēto
fr̄es memēto: nō est longū pauca āu
sūt recordamini. **C**ū in urbe roma oī
bus simulachris: ragadailus rex gotho
rū cū ingenti exercitu multo m̄iōsiore quā
alairus fuit uenit. **P**agan⁹ hō fuit raga
dailus: sacrificabat cotidie. **N**ūc̄ abāt ū
biq; q̄ ragadailus sacrificis nō desisteret.
Tūc̄ oīs isti. **E**cce nos nō sacrificam⁹: ille
sacrificat. **D**ina hēm⁹ a sacrificante: quib;
nō licet sacrificare. **D**eus oīdens q̄ nō m
illis sacrificis ē ip̄a t̄p̄alis salus ip̄a t̄re
na regna: uictus ē ragadailus adiuuātē
d̄nō m̄ro mō. **P**ostea uenerūt gothi nō
sacrificantes: et si fide xp̄iana nō catholici
tū p̄dolis ūm̄ia uenerūt p̄dolis adūsan
tes et ip̄i reperūt. **D**ixerūt de p̄dolis p̄lu
mētes et p̄dita p̄dola adhuc q̄rentes: et
p̄ditis adhuc sacrificare cupientes. **S**; ibi
erant et nr̄i et afflicti s̄i: sed nouerūt di
cē. **B**ndicā d̄m̄ in oī t̄pe. **A**fflicti s̄i i reg
no t̄reno: sed regnū celozū nō p̄diderūt:
p̄mo ad illud capescendū ex̄tationē t̄bu
lacionū meliores effecti sūt. **E**t si i tribu
lacionib; nō blasphemauerūt t̄q; integra
basa de fornace exierūt et d̄m̄ b̄ndicōe

repleti st. **N**isi aut blasphematores trena
 certantes trena desiderantes in trena spe
 ponentes cu ista uelit nolint pdiderit: qd
 tenebunt: **U**bi remanebunt: **fons: Inty:**
Michl: Inanis archa: ianior: cōsaā Ubi
 requies ubi salus: ubi spes: **U**eniant
 g^o desinat blasphemae: **D**istant adrae
 scorpū pūgentes a gallina comedant: i
 corpus tinentis conutant: in tra exer
 ceant in celo coronent: **Expl' lino xxix^o**
Simo trelun^o bñ augustini epi de uerbis
dn̄i in euāgelio scdm lucā: **Dicit uos**
pharisei qd fons ē paplidis lauatis.

Hodistis scdm euāgelū quō dn̄s ih̄s
 i eo qd phariseis dicebat suos utiq
 discipulos cōmoneb̄t: ne i corpis mūdaci
 one putarēt eē iusticiā. **O**m̄i em̄ die pha
 risei aūq̄ pranderēt abluebāt se aqua:
 q̄ cotidiana lauatio possit cordis esse
 mūdatio. **D**eniq; q̄les eēt̄ oñdit: **U**lle di
 cebat q̄ uidebat: nō em̄ facies eoz sed e
 tiā interiora tnebat. **D**eniq; ut hoc scatis:
 ille phariseus cui r̄ndit xp̄us apud seipm̄
 cogitauit uoce nō sonuit. et ille tū audi
 uit: **A**pud se eī rephendit dn̄m xp̄m: qd
 sic uerit ad cōuuiū eoz nō lotus. **U**lle cogi
 tabat: hic audiebat. ideo r̄ndebat. **Q**uid
 ergo r̄ndit: **N**ūc uos pharisei qd fons ē
 paplidis lauatis: intus aut̄ pleni estis
 dolo et rapina. **Q**ueire ad prandū. **Q**uō
 pepat̄ hoi a quo fuerat iuitatus: **M**agis
 oburgando pepat̄: ut correpto i iudicio
 p̄t̄. **D**eniq; qd oñdit nob̄: **S**ic et baptis
 mū qd sel̄ adhibet p̄ fidē mūdāt: fides at̄
 int̄ ē nō fons. **D**ū dicit̄ et legit̄ in actibz
 ap̄loz: **F**ide mūdans corda eoz. **E**t ap̄ls pe
 trus i eplā sua sic loquit̄: **S**ic iqt̄ et uob̄

dedit similitudinē de archa noe quō octo hoi
 nes salui fū st̄ p̄ aquā: et adiūxit. **S**ic et
 uos sili forma baptisina saluos faciet: nō
 carnis depolatio: sed conscie bone i
 trogatio in deū. **H**anc conscie bone intro
 gationē pharisei contēpnebat: et qd eāt
 fons lauabat: int̄ iniquatissimi p̄māe
 bant. **E**t qd eis ait postea: **D**erūptū date
 elemosinā: et ecce oīa mūda sūt uob̄. **I**auda
 ta ē elemosina: facite p̄bate. **S** paulisp
 attendite. **P**hariseis dn̄m est. **P**harisei isti iu
 dei erant: q̄ egregij iudeoz. **N**obilioes eī
 atq; doctiores tūc pharisei uocabant̄. **B**ap
 tismo xp̄i abluti nō erāt: i xp̄m filiū dei
 unigenitū qui int̄ illos ābulabat et abe
 is nō agnoscebat̄ nōdū crediderāt. **Q**uō
 ergo eis dicit: **D**ate elemosinā et ecce oīa
 mūda sūt uob̄: **S**i audirēt illū pharisei et
 tarēt elemosinas: nā scdm ubū eoz mūda
 eēt̄ illis oīa: qd opus eāt ut credēt i eo:
Si aut̄ mūdai non pūt̄ n̄ credētes i eū qui
 fide mūdāt cor: qd ē t̄ae elemosinas et ecce
 oīa mūda sūt uob̄: **A**tendam⁹ et forte
 ip̄e exponit. **C**ū hec dixisset sine dubio co
 gitauerūt illi q̄ dabāt elemosinas. **E**t quō
 dabant: **O**īa sua decimabat: de oibz fruc
 tibz suis decimā p̄tē detrahebāt et ip̄am
 dabant. **N**on facile hoc fāt̄ aq̄s xp̄ianus
Ecce qd faciebant̄ iudei. **N**ō tritici solū
 sed et uinū et oleū: neq; hoc solū s̄ etiā
 et res cōtēptibiles p̄t̄ p̄ceptū dei diuinū
 rutā mentā et anetū totū decimabant
 id ē decimā p̄tē detrahebāt: et elemosias
 dabāt. **C**redo ergo qd reuocauerūt ad se et
 putauerūt xp̄m dn̄m iamit̄ loqui. q̄ eis
 q̄ nō faciūt elemosinas: cū ip̄i carēt̄ opa
 sua qd minutissimā et cōtēptibilia fruc

tuū suozū detinabāt et elemosinas dabāt
Veriserūt illū apud se talia dicētē: q̄i hōi
bz q̄ elemosinas nō faciūt. **H**oc dñs sa
ens cōtinuo subnūxit. **V**imprū ve uobis
sēbe et pharisei: q̄ decimatis mentā cimi
nū et rutā et om̄e olius. **U**t scatis noui
elemosinas vras. **C**erte iste st̄ elemosine
vr̄e iste sūt decime etiā minuta queq; et
contēptibilia fructuū vr̄oz decimatis:
et reliquitis ḡuoz a legis iudiciū et car
tate. **A**tendite reliquistis iudiciū et car
tate: et detinatis oleā. **N**on ē hoc facē ele
mosinā. **E**t her̄ inq̄ oportet facē: et illa
nō omittē. **Q**ue facē? **J**udiciū et caritate
iusticiā et miāam: et illa nō omittē. **F**a
cite illa: sed ista p̄ponite. **S**i her̄ ita sūt.
q̄d illis dixit facite elemosinas: et ecce
oīa mūda sūt uob̄. **E**d ē facite elemoli
nā: facite miāam. **E**d ē facē miāam: **S**i
itelligitis: a te itape. **Q**uō enī es miseri
coris alci: si crudelis sis tibi. **D**ate eleō
linā: et oīa mūda st̄ uob̄. **F**acite uerā ele
mosinā. **E**d ē uerā elemosina: caria. **A**u
di scripturā. **M**iserē aīe tue placēs deo. **F**ac
elemosinā. **M**iserē aīe tue: placēs deo. **M**e
dicat ante te aīa tua: redi ad cōsciāam
tuā. **C**uicūq; male uiuis q̄cūq; infidelit̄
uiuis redi ad cōsciāam tuā: et ibi iue
nies mendicantē aīam tuā. **I**uueis egē
tē iuenis paup̄em iuenis erūpnosā: i
ueis forte uer̄ egentē sed egestate obmu
tescentē. **N**am si mēdicat: elurit iustici
am. **C**ū iuueis talē aīam tuā: in cor
de tuo illā fac p̄us elemosinā da illi
panē. **Q**uē panē? **S**i phariseus interroga
ret: dicēt illi dñs. **F**ac elemosinā cū aīa
tua. **H**oc ei dixit illi sed ille nō itellexit:

q̄ circūit illis elemosinas q̄s faciebāt
et putabāt late xp̄m̄. **E**t ait illis. **N**on
q̄ facitis. **D**ecimatis mētā ciminiū et
rutā: sed ego alias elemosinas loquor.
Contēpuitis iudiciū et caritate. **I**n iudi
cio et caritate fac elemosinā cū aīa tua.
Ed ē in iudicio: **R**espice et iūā displi
ce tibi: p̄uicia ī te. **E**t q̄d ē caritas? **D**i
lige deū in toto corde tuo tota aīa tua
et tota mētē tua: dilige p̄ximū tuū si
cut teipm̄: et fecisti miāam p̄us cū aīa
tua in cōsciāa tua. **H**ac enī elemosinā
si p̄mittis da q̄ntū vis dona q̄ntū vis
rethe de fructib; tuis nō decimas sed di
midias nouē ptes da et vnā tibi dīte:
nichil facis q̄n̄ tēnū nō facis. et tēnū pau
per es. aīa tua uelcat̄ ne fame percat.
Dda illi panē. **Q**uē panē inq;? **I**p̄e tēnū
loquit̄. **T**u si audires et itelligēs et cre
des dño: ip̄e tibi dicēt. **E**go sū panis ui
uus: q̄ de celo descendit. **N**ōne istū panē
p̄mū dāres aīe tue: et facēs cū illo eleō
linā? **S**i ergo credis: debes facē ut p̄us
pascas aīam tuā. **C**rede ī xp̄m̄: et mū
tabūt que itus sūt: et que fois st̄ mū
da erūt. **C**onūli ad dñm̄ deū p̄em̄ oī
potentē puro corde ei q̄ntū p̄ p̄uitas
nr̄a maximas atq; vbēs gr̄as refera
m̄: p̄cantes toto aīo singularē māluc
tudine ei: ut p̄ces nr̄as in b̄n̄placito
suo exaudie dignet̄: inimicū quoq; a nol
tris actib; et cogitaciōib; sua uirtute ex
pellat: nob̄ multiplicet fidē. mētē gu
bernet. sp̄iales cogitaciōes cōcedat: et
ad b̄n̄itudinē suā yducet. **P** dñm̄ nol
trū ih̄m̄ xp̄m̄ filiū suū. **Explicit S̄mo**
xxx̄^m S̄mo xxxi^o b̄n̄i augustini de

libris dñi in euangelio scdm lucā: De arboe ficulnea q̄ triēniū hēbat et fructū

De arboe ficulnea q̄ triēniū hēbat et fructū nō afferebat. et de muliere que decē et octo ānos hēbat in infirmitate. qđ dñs donauit audire. **A**rbor ficulnea gen⁹ ē hūanū. Triēniū autē tria sūt tpa: unū ante legē. aliam sibi legē. tū sub grā. Non ē autē iportunū: ut arbor ficulnea itelligat gen⁹ hūanū. **P**rim⁹ enī hō qđ peccauit. folijs ficulneis pudenda uelauit. **H**ec uelauit unū nati sum⁹ mēbra. **E**cce ei ante pccm̄ suauit glanda: p̄ pccm̄ pudenda sūt frā. **D**eiq; antea nudi erant: et non cōfundebant. **N**on ei cāt unū erubescēt qđ pccm̄ noui p̄cesserat. **H**ec poteant de sui creatoris opib; erubescē: qđ opib; creatoris sui bonis nullū adhuc malū opus suū uuluerāt. **N**ō dñi enī manducauerāt de ligno scē boni et mali: unū manducāe phili erāt. **P**ostea ergo qđ māducauerūt et peccauerūt nati est de illis gen⁹ hūanū: id ē homo de hoīe obnoxius de debito re. mōlis de mortali pccōre de pccōre. **H**os ergo appellat i hac arboe qđ p omē tpus fructū dare noluerūt et p̄ hoc iminebūt securis radicib; arboris i fructuose. **I**ntredit colonus: differēt suplicū ut adhibeat auxiliū. **C**ui autē intredit colonus: ē oīs scūs qui intē etiam orat p eis qđ sūt extē etiam. **E**t qđ orat: **D**ñe dñte illi et hoc āno: id ē tpe isto sub grā pccōrib; pccē i fidelib; pccē i scilicib; pccē i fructuosib;. **C**ircūfodio ei et adhibeo ei cophinū stercois. **S**i fecit fructū bene: **S**i autē min⁹ uerēs et āputabis eā.

Denies. **C**ūdo: **I**n iudicio uerēs: qđ uenturus es iudicāe uiuos et mortuos. **I**nterī nō pat̄. **E**d est autē fossa: **E**d ē autē circūfodē: n̄ hūilitatē et pniām docē: **F**ossa enī hūilis tra. **C**ophinū stercois i bono itellige. **H**ordes sūt sed fructū dant. **H**ordes cultois. dolor ē pccōris. **E** agūt pniām in sordib; agūt: si tū itelligant et uerēt agant. **H**uic ergo arbori dicit. **A**gite pniām: appropiqua uit ei regnū celoz. **E**d illa mulier decē et octo ānos hūs i infirmitate. **S**ex dieb; p̄fecit deus opa sua **T**er sem: decē et octo faciūt. **E**d ergo significauit triēniū in arboe: hoc decē et octo āni i illa muliere. **C**urua cāt: **S**ursū aspice nō potat: qđ sursū cor sine cā audiebt: sed erexit eā dñs. **E**st ergo spes sed filiis: quousq; uerēt dies iudicij. **A**ultū sibi dat hō. **E**t quid ē homo: **I**ustus hō magnū aliqd est hō. **S**ed tū iustus hō: grā dei ē iustus homo. **N**am qđ ē hō: n̄ qđ memor: es eius. **D**is uide quid est homo: **D**is hō mendax. **C**antuum⁹. **E**xurge dñe non p̄ualeat hō. **E**d ē nō p̄ualeat homo: **N**ōne apli hoīes erāt: **N**ōne m̄res hoīes erāt: **I**pē dñs ihūs deus eē nō desistens homo eē dignatus ē. **E**d ē ergo. **E**xurge dñe nō p̄ualeat homo. **S**i oīs hō mendax. **E**xurge ueritas: nō p̄ualeat fallitas. **H**ō ergo si uult eē aliqd boni: nō sit de suo p̄prio. **S**i enī de suo eē uoluit: mendax erit. **S**i uerax eē uoluit: de dei nō de suo erit. **E**rgo exurge dñe non p̄ualeat hō. **T**antū ualuit mendaciū ante diluuiū: ut p̄ diluuiū octo hoīes remanissent.

Per ip̄os rursus trāa impleta ē hoīb; men-
taab; : et elc̄is est plus dei. **Sc̄a** s̄ multa
miracula. p̄rogata d̄ina b̄n̄ficia : ad trāa
p̄missiois p̄ductus ē. ab egyptior̄ serui-
tute liberatus. **pp̄he** in illo excitati s̄. tē-
plū sacerdotū accepit. unctioē accepit.
legē accepit : sed de serpo postea d̄m̄ est.
filij alieni mentiti sūt in. **Ad** extremū nul-
lus ē ille p̄ p̄phas aū p̄missus. **Non** p̄ua-
leat hō : uel q̄ deus fr̄is est homo. **Sed** e-
nā ip̄e faciens d̄ina contēptus ē : p̄stans
tā multa b̄n̄ficia cōphensus ē. flagellatus
est. suspensus ē. **Hucusq;** p̄ualuit hō.
Dei filiū comprehendē. dei filiū flagellatē.
dei filiū spinis coronatē. dei filiū ligno
suspendē : tantū p̄ualuit hō. **Si** quousq; :
si quousq; depositus ē de ligno positus ē
ī sepulchro : **Si** ibi remālisset : uē homo
p̄ualuisset. **Si** p̄ph̄ia ista etiā ip̄m̄ d̄m̄
ih̄m̄ alloquit̄ dicens **Exurge** d̄ne non p̄-
ualeat homo. **D̄ne** in carne uiuē digna-
tus ūbū c̄o fr̄m̄. ūbū sup̄ nos. c̄o int̄
nos. ūbū c̄o int̄ deū et hoīem ūginē v̄n̄
nasc̄eris sc̄dm̄ carnē elegisti. ūginē cō-
piendus inuenisti. natus ūginē reliquisti :
sed nō agnoscebas. **App̄ebas** et latebas
App̄ebat īfirmitas : latebat p̄t̄as. **Hoc**
totū fr̄m̄ est : ut sanguīez fundes qd̄ est
p̄c̄iū nr̄m̄. **Feasti** tanta miracula : ī uali-
tudib; egrotor̄ sanitatē tribuisti. b̄n̄fi-
cia multa p̄stitisti : et recepisti mala p̄
bonis. **Insultatū** est tibi : pependisti in
ligno : agitatū est ante te caput ab im-
p̄is et d̄m̄ est. **Si** filij dei es : descende de
cruce. **Itane** tu p̄uideas potentia : an po-
tius demonstrabas paciam : **Et** tū illi in-
sultauerūt : et tū illi iriserūt : tū illi te

oculo q̄li victores abcesserūt. **Ecce** ī sepul-
chro iaces. **Exurge** d̄ne nō p̄ualeat homo.
Non p̄ualeat ip̄ius inimicus : non p̄ua-
leat cecus iudeus. **Cū** enī crucifigēis p̄ua-
luisse sibi uisus ē cecus iudeus. **Exurge** do-
m̄ie nō p̄ualeat hō. **Sc̄m̄** est oīo factū est.
Et qd̄ restat : si ut iudicent̄ gentes in cō-
sp̄iū tuo : **Ressurrexit** ei sicut nos̄is : ascē-
dit in celū. inde uerturus ē iudicatē uiuos
et mortuos. **Eya** arbor īfructuosa : nō de-
rideas q̄ pat̄ tibi. **Dilata** ē securis : noli
ēē secura. **Ueniet** et amputabēis. **Crede** q̄
uerturus ē. **Ista** oīa que uides nō erāt : xpi-
an; plus toto orbe trax̄ aliqui non erāt.
In p̄ph̄ia legebat̄ : in trāa nō uidebat̄ : nō
aūt et legit̄ et uidet̄. **Ip̄a** etiā sic ē com-
pleta. **Non** ei d̄m̄ est inde filia et audi :
sed audi et uide. **Audi** p̄dicta : uide cōple-
ta. **Quō** ergo fr̄es km̄i nō erāt nati xpi-
s de ūginē p̄missus ē et natus ē. nō fecerāt
mirabilia p̄missa s̄ et fecerāt. nō d̄m̄ erat
passus p̄missū est et fr̄m̄ est. nō resurrex-
erāt p̄dictū est et impletū est. nomē ei; p̄ to-
tū mūdū nō erat p̄dictū est et impletū est.
Idola deleta et fracta nō erāt p̄d̄m̄ est
et impletū est. h̄t̄ia ip̄ugnātes etiā nō
erāt p̄dictū est et impletū est : sicut dies iu-
dicij nō d̄m̄ est. sed q̄ p̄dictū est implebit̄.
An fieri p̄t̄ qui ī tantis uerax app̄uit : de
die iudicij mendax sit. **P̄missorū** suorū
nob; cyroḡphū fecerāt. **Non** debendo ei sed
p̄mittendo debitore se deus fecerāt : id ē non
mutuo accipiendo. **Nō** possum; dicē ei
redde qd̄ accepisti : quī q̄s p̄or̄ dedit illi
et retribuet̄ ei. **Nō** possum; dicē ei redde
qd̄ accepisti : sed plane dicim; redde qd̄ p̄-
misisti. **Iude** nāq; ē qd̄ audem; cotidie di-

ce. adueniat regnū tuū: ut adueniente reg-
 no eius et uos cū illo regnemus: qd nobis
 hys uerbis pmissū est. Tūc dicit illis **Be-**
 nite bñdichi patris mei: papite regnū qd
 uobis patū est ab origine mūdi. Sed pla-
 ne si fecerim⁹ qd ibi sequit⁹: clurim enī
 et dedisti mī manducatē et cetā. Pmissit
 pūbz nrīs: sed cauadonē fecit quā lege-
 mus et uos. **Si** faciat nobiscū roēm q
 dignatus ē facē cauadonē et dicat: legite
 debita mea hoc ē debita pmissionū
 meaz et cōputate que reddidi. cōputa-
 te etiā que debeo. p modico qd restat
 infidèle me pmissorē eē putabitis: qd
 rādebim⁹ cont manifestissimā verita-
 tē. Ergo qui stētilis ē agat pniām: et
 faciat frām dignū pniē. Cui curuus
 ē ut trā intueat⁹: trāna felicitate leta-
 tur istā solā putat eē vitā btām ubi
 btūs eē possit: aliā nō credit: qāiq; tā-
 curuus ē erigat⁹. **Si** p seipm nō pōt iuo-
 cet deū. **Quōd** enī mulier illa p semet
 ipām erecta ē. **De** illi eēt: si ille manū
 nō porrexisset. **Expl. lino xxxi. Sino**
xxxij. bñ augm. de uerbis dñi in euan-
gelio scdm lucā: dñe si pauca sūt q sal-
uant⁹ et cōtēdite intrāe p angustā por-

ta **Quia** lata farinē de quibz dñs lo-
 quebat⁹ gen⁹ hūanū est. **Recol-**
 te diluuiū: vñ cetā reparant⁹ tres remā-
 serūt. **Tres** filios hēbat noe: de ipis re-
 patū est gen⁹ hūanū. **Mulier** illa scā
 que abscondit fermetū sapiā est. **Ecce**
 clamat oribus totus i cetā dei: ego cog-
 noui q magn⁹ ē dñs. **Certe** pauca sūt
 q saluant⁹. **Recolitis** qstionē ex euāge-
 lio nobis mō ppositā. **Quō** dictū est: **Si**

pauca sūt qui saluant⁹: **Dñs** ad hoc qd:
Quō ait nō pauca. sed multi sūt qui saluā-
 tur: **Non** hoc dixit. **Sed** qd dixit cū au-
 disse si pauca sūt qui saluant⁹: **Contē-**
dite intrāe p angustā portā. **Cū** ergo
 audiuit pauca sūt q saluant⁹: cōfina-
 uit dñs qd audiuit. **P** angustā portā
 pauca intrant. **Alio** loco ipē hoc ait: **Ar-**
ta ē via et angusta q ducit ad vitā: et
 pauca sūt qui igrediūt⁹ p illā. **Lata** at
 et spaciola via ē que ducit ad itēitū:
 et multi ambulāt p illā. **Sed** gaude-
 tis ad multitudines. **Audite** me pau-
 ca. **Quo** q multi auditis: et pauca ob-
 auditis. **Arca** uideo: gna quē. **Et** uix
 uident⁹ grana qn̄ arca triturat⁹: sed fu-
 turū est ut uentilet⁹. **Pauca** ergo qui sal-
 uant⁹: in cōpaciōe multoz pitoz. **Nā**
 ipi pauca magnā massā facturi sūt.
Cū uentilet⁹ uentilator: ferēs uentilabriū
 i manu sua: mūdabit arca suā. **Fru-**
mēta recōdet i horreo: paleas autē cō-
 buret igni iextinguibili. **Nō** cōsānet
 palea gñū. **Hoc** uerū loquit⁹ neminē
 fallit. **Estote** ergo int⁹ multos multi: **Sed**
 i cōpaciōe quorūndā multoz pauca. **Tā-**
ta massa pcellua ē de hac arca: ut imple-
 at horreū celi. **Non** eī contrarius sibi eēt
 dñs ihūs xpūs q dixit pauca sūt qui
 intrāt p angustā portā: multi p latam
 viā percut⁹: contrarius sibi eēt q i alio
 loco dixit. **Multi** ab oriente et ab occi-
 dente uenient. **Multi**: **Certe** pauca. **Et**
 pauca et multi. **Alij** ergo pauca: alij
 multi: **Non**. **Sed** ipi pauca qui multi.
Pauca i cōpaciōe pditoz: multi i so-
 cietate angeloz. **Audite** km̄: apocalip

lis hoc habet scriptū. Post hec uidi ex oī
lingua et gente et tribu ueniētes cū sto
lis albis et palmis. multitudinē quā
dimināre uedō pōt. Hec ē massa scōr. Cū
to claiore uoce dictura ē arca uētilata a
turba ipiorū et malorū falsorūq; xpīa
noz segregata ad ignes etnos sepatis
hys qui p̄mūt nō tangūt. mulier enī
quedā tumbriā tangebāt. turba xpīū
p̄mebat. segregatis ergo oībz dāpnā
dis massa purgata stans ad dexterā
nullū sibi timens misceri maloz nul
lū timēs p̄de bonoz. regnatura cū xpō
quāta fiducia dictura ē. ego cognoui q̄
magnus ē dñs. Si ergo frēs mei gñis
loquor. si agnoscat qd dico p̄destinati
ad uitā etnā. opib; loquāt nō uoab;.
Cognim; loqui uob; qd nō debui. Inue
nire enī in uob; debui. qd laudāem;
nō querē qd amonēim;. Ecce tū breuē
dico non imoro. Agnosate hospitali
tate: p̄ hanc puentū est ad deū. Sulci
pis hospite. et tu es comes in uia:
q̄ et omīs pegrini sum;. Ip̄e enī xpīa
nus ē qui et ī domo sua et ī p̄ua sua
pegrinū se et cognoscat. P̄ua nr̄a surū
est: ibi hospites nō eim;. Nā unq; q̄
q̄ hic et in domo sua hospes ē. Si non
est hospes nō inde tūleat. Si tūlitur
est hospes ē. Non se fallat hospes est:
uelit uelit hospes ē. Sed dimittit illā
domū filijs suis: hospes hospitib;. Et
re: Et in stabulo si eēs: nō alio ueniē
te discedēs. Hoc facis et ī domo tua.
Cessit tibi locū p̄r tuus: cessurus es lo
cū filijs tuis. Hec māsurus manēs: nō
māsurus relinquis. Si omīs tūsimus

aliqd qd tūlire nō pōt opem: ut cū tūlic
rūm; et illo ueniēim; uā nō tūleam;: o
pa nr̄a bona ibi iuciam;. Custos ē xp̄s
Ed times ne p̄das qd erogas. Conuersi
ad dñm; et *Explicit sermo xxxij. Et
post sermonem. Quod nouit sc̄tas
vra suggerim;. Dies amularius ordiā
nois dñi senis aurely crastin; illucel
at: rogat et amonet p̄ hūilitatē mea
caitate vram ut ad basilicā fausti de
uotissime uēire dignem;. Sermo trefi
m; t̄ius b̄i augustini de uerbis dñi in
euāgelio sc̄dm; lucā: Hō quidā fecit
cenā magnā.*
Lectioes sc̄e cenā magnā: et
pposite sūt et q̄s audiam;: et
de quib; aliqd sermois adiuuāte dñō
pferam;. In lōne ap̄lica gr̄e agunt
dñō de fide genarū: unq; ideo q̄ ip̄e fecit
In psalmo dixim;: deus ututū conui
te uos et oīde facit tuā et salui eim;. *In
euāgelio ad cenā uocati sum;. p̄m;
mo alij uocati. nos nō uocati sed ducti:
nō solū ducti sed etiā coacti. Sic cū au
diuim;: q̄ hō quidā fecit cenā magnā.
Cis est iste homo: n̄ mediator dei et
hōmū hō xp̄us ih̄us: Misit ut uēret
iuitati: q̄ iā hora uenerat ut uērent.
Cui sunt iuitati: n̄ p̄ p̄missos uo
cati p̄phas: Quia olim ex quo mit
tunt; p̄phe: et iuitant; ad cenā xp̄i.
Mitunt; ergo ad ppliā isrl. Sepe mul
ti sūt: sepe uocauerūt ut ad horā uen
irent. Illi aut; iuitantes acceperūt:
cenā repudiauerūt. Sed est iuitates
acceperūt. cenā repudiauerūt: p̄phe
tas legerūt: et xp̄m; occiderūt. Si q̄
occiderūt: tūc uob; cenā uelactes p̄a*

35
rauerunt. **P**ata iam cena imolato xpo
p9 resurrectione xpi comedata qua sa-
unt fideles cena dñi eius qz maibz et o-
re firmata: nulli st apli ad quos nul-
li fuerant an pphie. **V**enite ad cenam. **E**x-
cusauerunt qui venie noluerunt. **Q**uo-
tres fuerunt excusaciones. **D**us dixit.
Villa emi. eo vide ea: habe me excusa-
tu. **A**lius dixit. **I**uga bou quqz emi. ea
uolo pbare: habe me excusatu. **T**erciu
dixit. **P**roxime duxi: habe me excusatu
venie no possu. **P**utamus no iste sut ex-
cusaciones que ipediunt oes hoies qui ad
ista cenam venire detrectant. **C**uemus
cas discutiemus iueniamus: sed ut cauea-
mus. **I**n villa empti. **D**nao notat. **E**rgo
supbia castigat. **H**abe ei villa tenere
posside ea hoies in ea sibi subde dnari de-
lectat. **D**icu malu viciu pmu. **P**ms ei
ho dnari uoluit: q dnm hre uoluit.
Ed est dnari: n pna pte gaudet.
Et maior pta: illi subdam ut tuti ee
ualeamus. **V**illa emi: habe me excusa-
tu. **I**nueta supbia ueire noluit. **A**lius
dixit. **E**ng iuga bou emi. **R**one sut
hnt boues emi. **A**liqd pauldubio est
qd nos ad querendu et itelligendu ob-
scuitate sui puocat: et q clausu est
ut pulsemus hortat. **E**ng iuga bou-
sensu carnis h9 quqz nuant. **D**eusus
carnis h9 qd omibz notu est. et q forte
no aditunt comoti sine dubio recog-
noscat sensus ergo cernis h9 quqz iueni-
unt. **I**n oculis visus e. **A**uditus i auibz
odorati i naribz. **G**ustus i faucibz: tac-
tus i omibz mebus. **A**lba et nigra et
quosqz no colorata lucida et obscura in

deudo sentim9. rauca et canora audiendo
sentim9. suauis olencia et gne olencia odorā-
do sentim9. amara et dulcia gustado se-
tim9. dura et mollia leuia et aspa cali-
da et frigida gna et leuia tangendo se-
tim9. **E**ng sunt et iuga st. **S**ed qz iuga
sunt: in tribz ponibz sensibz facilius appa-
ret. **D**uo st oculi. **D**ue aures. **G**emine na-
res. **E**ce tria iuga. **F**aucibz id e sensu gul-
tandi geniatio quedā iuenit: qz nichil
gustando sapit. n lingua et palato tan-
gat. **V**oluptas carnis que ad tactu pti-
net oculatus geniatio. **E**st emi forisectus et
intussectus. **E**rgo et ipa genia est. **Q**uae
bou dicit iuga. **Q**uia p sensus istos a-
nis trena requirunt. **B**oues ei tra vlsant
Sut aut hoies remoti a fide tremis dediti
carnalibz occupati: nolunt crede aliqd nisi
ad qd sui sensu corpus quqz pto pueni-
unt. **I**n eis quqz sensibz tota uoluntatis
sibi regulas ponunt. **N**on magt credo ego
n qd video. **E**ce qd noui ecce qd scio. **A**lbu
est. **N**igrū est. **R**otūdu est. **Q**dratū est. **S**ic ut
sic coloratū e: noui sentio teneo. **N**atura
ipa me docet. **N**on cogor crede: qd n non
potes oide. **V**ox e sentio qz uox est. **B**ene
cantat male cantat. **S**uauis e rauca e: no-
ui scio puenit ad me. **N**on olet male olet:
sentio scio. **H**oc dulce e hoc amarū est: h9
sallū hoc fatiū. **E**d m plus dicas nescio.
Tangendo noui qd durū est qd molle sic
qd leue sit quid asperū sit: qd caleat qd
frigeat. **E**d m plus demonstraturus es.
Tali ipedimeto tenebat aplus nr thos:
qui de dno xpo id e de xpi resurrectione n-
solus odis crede uoluit. **F**isi mised magt
digitos meos i clauoz et ulnerū loca: et

nisi manū meā in latus eius mised nō cre-
tā. Et dñs qui posset sine ullo uestigio ul-
neis resurgē seruauit cycathes que a du-
bitante tangēt: et cordis ulneā sana-
rent. Et tū uocaturus ad cenā cont' exte-
sationē quāq; uigorū bonū: bñ inq; q nō
uidet et credit. Nos frēs mei ad cenā uo-
cati: ab istis quāq; uigis nō sum' ipediti.
Non eī facie carnis dñi uide in hoc tpe
cōcipuim': aut uoce ex ore carnis illius
pcedentē auib; admittē deludauim'. Et
lū in illo tpealem odore q̄sum'. **P**fidit
eū quetā mulier p̄aolissid uingēto: dom'
illa odore cōpleta ē. Et nos ibi nō fuim':
ecce nō olfecim' et credim'. **C**enā manib;
suis cōsecratā discipulis dedit sed nos i illo
cōuiuio nō fuim' nec discubim': et tū
ipām cenā fide cotidie māducam'. **N**ec
magnum putetis i illa cena quā suis ma-
nib; dedit sine fide int'fuisse. **M**elior exti-
tit fides postea: q̄ tūc p̄fidia. **N**on eī ibi
fuit paul' q̄ credidit: ibi fuit iudas qui
tradidit. **C**ū multi et mō in ipā cena
q̄uis illā tūc mēsa nō uiderit nec panē
quē dñs gustauit i māib; oculis suis al-
pexerit: ul' fauab; suis gustauerit: tū q̄
ipā est que nūc p̄parat: q̄ multi etiā nūc
i ipā cena iudiciū sibi māducāt et bibūt.
Vn' tāq; occasio nata ē dñō: ut de ista ce-
na loquet'. **D**ixāt vn' de discubentib; **I**n
cōuiuio eī eāt quo fuāt iuitat'. **B**n' qui
māducāt panē in regno dei. **C**uali i lon-
ginq; iste suspirabat: et ipē panis an' illū
discubebat. **E**s ē panis de regno dei: nisi
q̄ dicit ego sū panis uiu' q̄ de celo descen-
di. **N**oli pare fauces sed cor. **I**nde cōme-
data ē ista cena. **E**cce credim' i xp̄m que

fide accepim': i accipiendo nouim' qd cogi-
tem'. **H**odiā qd accipim': et in corde sa-
guam'. **N**on ergo qd uidet' sed qd credit'
palat'. **N**on ergo etiā sensū illū extimū
quesiuim': nec dixim' crediderit qui
dñm ipm̄ resurgentē si uerū est qd dicit'
uiderit oculis: manib; palpauerit: nos
nō tangim' q̄e credim'. **S**i talia cogi-
tāem': quāq; illis uigis bonū a cena ipē
dient'. **N**o uouetis frēs istorū quāq; sen-
sū nō delectationē que p̄mulet et ipe-
rit uoluptatē sed auolitatē quācā no-
tatā fuisse: nō ait quāq; uiga bonū emi-
eo palcē ea sed eo p̄bac illa. **C**ui uult
p̄bac p uiga bonū nō uult dubitāe: quō
sais thomas p uiga noluit dubitāe.
uideā tangā digitos mittā. **E**cce inq;
mitte digitos tuos p latus meū: et no-
li eē incredulus. **O**culus sū p̄p̄ te. **P**lo-
cū quē uis tangē sanguis fudi ut i di-
merē te: et adhuc dubitas de me n' ten-
geis me. **E**cce et hoc p̄sto: ecce et hoc ex-
hibeo: tange et crede. **I**uēi locū ulne
ris: sana uln' dubitacois. **T**aus dixit
Vroxē duri. **I**sta uoluptas ē carnis: q̄
multos ipedit. **V**tinā foris et nō intus.
Dūt hoies qui dicit. **N**on ē hōi bñ: nisi
cui allit' carnis deliciae. **I**pi sūt quos no-
tat' ap̄lus dicētes. **M**āducem' et biba-
m': cras eī mouem'. **E**s huc inde succre-
it: **E**s nob' qd ibi agat' dixit: **H**ec no-
biscū tollim': qd in hoc tpe bñ ē nob'.
Cui hoc dicit uroxē dixit: carnē ap̄lex-
at' carnis uoluptatib; iocūdat' a cena
excusat': obseruet ne fame itiore moi-
at'. **A**ttēdite iohēm sc̄m ap̄lm et euāge-
listā. **N**olite dilige mūdū: nec ea que in

mūdo st. **O** qui ad cenā dñi venitis: noli
te diligē mūdū nec ea que i mūdū st. **Nō**
dixit nolite hēre. sed nolite diligē mūdū:
habuisti possessisti dilexisti. **A**mor rerū
tēnax: viscus ē spūaliū pēnar. Ecce cō
cupisti: hēstisti. **C**is dabit tē pēnas uclut
colūbe: **E**n̄ uolabis ubi uē r̄quiescas:
qū hic ubi male hēstisti pūle reuelcē uo
luisti: **N**olite diligē mūdū. **T**uba diuina
est. **C**onauio h̄y tube orbi trarū unūso
dicit mūdū. **N**olite diligē mūdū nec ea
que i mūdū sūt. **C**uiusq; dilexit mūdū
non ē caritas p̄s in eo: qm̄ oīa que i mū
do sūt: cōcupiā c̄nis st̄ et cōcupiā oculo
rū et ambicio sc̄li. **A**b ymo cepit: quo
euāgelū finiauit. **I**ude ille cepit: ubi e
uāgelū finiuū posuit. **C**oncupiā c̄nis:
uxorē dixit. **C**oncupiā odor: quiq; uiga
boni emi. **A**mbicio sc̄li: uillā emi. **I**deo a
pre totū p̄ solos oculos cōmēdant st̄ isti
sensus: q; oculoꝝ ē in quiq; sensib; p̄u
patis. **P**reā cū p̄c̄ ad oculos ptineat
uolus. **I**p̄m̄ uide p̄ om̄s quiq; sensus so
lem̄ appellat: quō p̄mo qd̄ ad ip̄os p̄
tinet dicit. uide q̄ candidū est. itende et
uide q̄ calidū est. **H**oc ad oculos ptinē.
Audi et uide q̄ canorū est. **N**ūq; cōuer
si potes dice: uide et audi q̄ candidū
est. **H**oc qd̄ dicit uide p̄ oēs sensus c̄
rit: ceterō aut̄ sensuū p̄prietas nō p̄le
reuerit. **I**ntende et uide q̄ canorū est.
Odia et uide q̄ suauē ē. **G**usta et uide
q̄ dulce ē. **T**ange et uide q̄ molle ē. **U**n̄
q̄ qū sensus st̄ sic pot̄ dicem̄. **A**u
di et senti q̄ canorū est. **O**dia et senti
q̄ suauē ē. **G**usta et senti q̄ dulce est.
Tange et senti q̄ calidū est. **P**alpa et

56
senti q̄ lenē ē. palpa et senti q̄ molle ē. **N**ūq;
il horū. **N**ā et ip̄e dñs p̄ resurrectionē
cū apparuit discipulis suis cūq; cernētes
adhuc titubaret in fide putātes se sp̄m̄
uide: q̄t̄ iqt̄ dubitatis: et q̄re cogitatio
nes ascendūt in cor: uim̄. **V**idete manus
meas et pedes meos. **E**t parū est uide. **T**ā
gite inqt̄ et palpate et uidete: itendite
et uidete palpate et uidete. **I**n solis oculis
uidete: i oibus sensib; uidete. **C**uia it̄i
orē fidei sensū q̄rebat: extionib; corp̄is se
sib; adiacēbat. **N**os nichil ab istis extio
rib; sensib; in dño carpsim̄. **A**uditu au
diuim̄ corde credidimus et ip̄m̄ auditū
nō ab illi ore sed ab ore p̄dicatoꝝ eiꝝ ab
ore illoꝝ q̄ iam cenabāt et nos ructando
iuitabant. **T**ollam̄ ergo de medio exai
laciones uanas et malas et ueciam̄ ad ce
nā qua int̄ferec̄ saginem. **N**ō nos ip̄e
dicit extollētia sup̄bie: nō nos extollat
uel nō nos extreat auositas illiata et
auitat a deo: nō nos ip̄ediat uoluptas
c̄nis: a uoluptate cordis. **D**eniam̄ et
saginem. **E**t qui uenerūt: n̄ mēdia de
biles claudi ceta. **I**lli aut̄ nō uenerūt
diuites sani q̄ b̄n̄ ambulātes et acute
c̄nentes: multū de se p̄sumētes. et ideo
desp̄c̄niores quo sup̄biores. **D**eniant
mēdia: q̄ ille iuitat q̄ p̄t̄ nos paup̄
fr̄is ē cū diues eēt: ut illi paup̄tate mē
dia dicitem̄. **D**eniant debiles: q; nō est
opus sanis medicus sed male h̄tib;.
Deniant claudi: q̄ ei dicāt cōpone gres
sus meos i semitis tuis. **D**eniant ceta q̄
dicāt: illūia oculos meos ne unq̄ obtor
miā in morte. **T**ales uenerūt ad horā:
illis p̄s i uanitat̄is sue excusationē re

costruat:

pbatis. Venerunt ad horam: inuenerunt de plateis et vias ciuitatis: et rindit seruus qui nullus erat. **D**ne frater est ut iussisti et adhuc locus est. Exi inquit in vias et sepes: et quos inuenies cogere intrare. Quos inuenies ut diguent noli expicare: cogere intrare. Magna cena magna domu pauu: non ibi paucos loci uacant. Venerunt de plateis et vias gentes: ueniat de sepibus heria hic pace inueniunt. **N**am sepes qui conchyunt: diuisiones querunt. Trahant a sepibus: euellantur spiritus. In sepibus helerunt: cogi nolunt. Voluntate inquit uita intrant. Non hoc dominus ipauit. Cogere inquit inire: fons inueniat uacitas: uacitas inire uoluntas. **Explicat sermo xxxij. Sermo xxxij. b. augustinus de uerbis domini in euangelio secundum lucam: homo quidam habuit duos filios et cetera.**

In laone euangelica qua audiui de homine dicitur est qui habuit duos filios. Denique filius minor qui uoluit in sua potestate habere libertatem que illi apud patrem optime seruabat. frater sue potestatis profertur in regione loquuntur: helerit principi malo et porcos pauit. fame correptus est: qui latitudine superbus abesse. Ergo quicquid ita uult silis esse deo: ut ad illum stet fortitudineque sua sicut scriptum est ad illum custodiat: non ab illo recedat ei coherendo. signet tamen ex anulo cere affixo. habent ymaginem eius facies quod dominus est. non autem adherere deo bonum est: ut custodiat similitudinem et ymaginem ad quam factus est. Porro si autem pulere uult imitari deum ut quod non habet deus alium a quo formetur non habet a quo regatur: sic ipse uelit sua potestate uti ut quod deus nullo formate nullo regente uiuat: quod restat frater non ut recedens ab eius calore

torpescat recedens a ueritate uanescat: recedens ab eo qui summe atque incommutabilis est in deum mutatus deficiat. Hoc diabolus fecit: imitari deum uoluit sed pulere non esse sibi illius potestate. sed habere contra illum potestate. Non autem positus sub precepto audiuit a domino deo. **N**oli tangere inquit hanc arborem. Sed est enim illa arbor: **S**i bona est quare non tango: **S**i mala est quod factum in paradiso: **P**ropterea ideo est in paradiso quod bona est. **N**ed nolo tangas. Quare non tango: **C**uia obedienter te uolo non contra dicentem. **S**erue audi. **A**d hunc serue: sed non male serue. **S**erue audi domini plus iussu: et tunc iubentis discere consilium. **B**ona est arbor: nolo tangas. **Q**uare: **C**ia dominus sum: et tu seruus es. **H**ec tota causa est. **S**i puer est indignus esse seruus. **E**daunt et expeditur non esse sub domino: **Q**uod eis sub domino non fuerit sub precepto: **P**orro si expedit tibi esse sub domino et sub precepto: quod tibi iustus est deus: **Q**uid ei queat abs te: **O**ffer in sacrificium dicitur us est tibi: **N**one ipse fecit omnia in quibus te fecit: **O**bleque in dicitur est tibi: **S**ue ad locum cum quiesco siue ad mensam cum refino siue ad balneum cum lauor: **C**ia ergo nichil abs te indiget deus: **N**ichil ergo tibi debuit iube: **S**i autem debuit aliquid iube: ut te quod tibi expedit sentires esse sub domino: **N**am ab aliqua re prohibentis eas non propter illius arboris malitiam sed propter tuam obedientiam. **N**on potuit deus proferre eius demonstrare quantum sit bonum obtemperare: non cum prohibuisset ab ea re que non erat mala. **I**n qua obtemperat palma: sola ibi iobiam inuenit penam. **B**onum est: sed nolo tangas. **N**on enim non tangendo mortitur eas: **S**i quod quod hinc prohibuit alia subtraxit: **N**on

ne ē p̄dylus fructuosus plen⁹ arborib⁹:
Eōd̄ tibi dicit: **H**oc nolo tāgas: hīc uo-
lo gustes. Bonū est sed obīa melior est.
P̄inde cū tetigeris: nūq̄d arbor illa ma-
li ē ut moriais: **M**obīa te subiat
mori: q̄ phibita tetigisti. Ideo arbor il-
la appellata ē scīe dimoscēdi boni et ma-
li: nō q̄ inde talia q̄ poma p̄debāt: s̄
q̄d q̄d eēt arbor illa exlibet p̄mī exlibet
frūis eēt: ideo sic uocata ē. q̄ hō q̄ uol-
let bonū a malo discue p̄ p̄ceptū. disci-
turus eāt p̄ exp̄imētū: ut tāgendo veti-
tū iueniet supplicū. Quae aut tetigit fra-
tres mei: **E**d̄ illi dicit: Dicit̄ mī q̄d il-
li dicit̄ ī p̄dyllo cōstituto ī media opu-
lencia medys q̄ delictis: cū magne deli-
cie erāt ip̄a uisitatio dei: cū facie quali-
tūmīa timuit post p̄mī. **E**d̄ illi dicit̄ ut
taugēt: n̄ q̄ sua p̄tate ut uoluit. p̄cep-
tū rūpē delcāuit ut nullo sibi dūante fi-
eret sicut deus: q̄ deo nullus utiq̄ dūat:
male elatus male p̄sumēs: futūis mor-
tuis recedēdo a luce iusticie. Ecce soluit p̄-
ceptū: excussit a ceruice iugū: disciplīe
habenas nō uelcendi libidīe sed exultā-
di niositate disruptit. **U**bi ē nūc: Certe
m̄p̄tū clamor. **D**ne q̄s filis tibi: **P**olu-
tē p̄se filis tibi: et frūis sū filis p̄corū.
Sub tua dūacōe sub tuo p̄cepto uē filis
erā: sed hō ī honore posit⁹ nō itellerit:
cōpatus ē iūmētis īsipientib⁹ et filis fr̄s
ē illis. **I**am de similitudīe iūmētōz clama-
et dicit **D**es q̄s filis tibi: **C**ūtas oūdisti
mī t̄bulacōēs multas et malas. **M**erito
supbe serue. **P**oluisti eī supbe filis esse
d̄no tuo: q̄ frūis eās p̄maginē ad domū
mī tu. **H**ū tibi uelles ut eēt recedēti ab

57
illo bono: **P**̄sus tibi dicit de⁹ **S**i recedis
a me et bñ est tibi: ego nō sū bonū tuū.
P̄inde si ille bonus et nullo alieno bono
bonus: et ip̄e nr̄m sūmū bonū: recedē-
do inde q̄d eis n̄ malus: **I**te si ip̄e ē b̄ritū-
do nr̄a: q̄d eēt recedendo n̄ miseria: **R**edi-
ḡ post miserā et dicit **D**ne q̄s filis t̄: **C**ū-
tas oūdisti mī t̄bulacōēs multas et ma-
las. **D**isciplīe fuit amōiō nō deserto
Deniq̄ gr̄as agens q̄d dicit: **E**t cōiūsus
uiuificasti me: et de abissis t̄re iterū re-
duxisti me. **C**ū enī antea: **E**d̄ est hoc:
Iterū reduxisti ab altitudine: **O** hō mān-
piū inobediēs: supbe adūsus d̄m̄m cen-
disti. **F**r̄m ē mī te oīs q̄ se exaltat hūilia-
bit: fiet mī te oīs q̄ se hūiliat exaltabit.
Redi de p̄fundo. **R**edeo inq̄t **R**edeo agnos-
co: deus q̄s filis tibi: q̄ntas oūdisti mī t̄-
bulacōēs multas et malas: et cōiūsus
uiuificasti me et de abissis t̄re iterū r̄dux-
isti me. **I**ntelligo audio. **R**eduxit eī te de ab-
issis t̄re. **R**eduxisti eī de abissis t̄re: r̄dux-
isti a p̄fūditate et s̄bmar hōe p̄mī. **S**ed
quae iterū: **C**ū iam fr̄m eāt: **S**eq̄mur
ne forte postiora psalmi ip̄ius exponāt
nob̄: q̄d hīc non itelligim⁹ q̄d dixit itez.
Ergo audiam⁹. **C**ūtas oūdisti mī t̄bula-
cōēs multas et malas: et cōiūsus uiuifi-
casti me: et de abissis t̄re iterū reduxisti
me. **E**d̄ deinde: **M**ultiplicasti iusticiā tu-
am et cōiūsus cōsolat⁹ es me: et de abissis
t̄re iterū reduxisti me. **E**cce alterū iterū.
Si hoc iterū solue laboriam⁹ sel po. litū:
q̄s potit solue gemiatū: **I**am ip̄m itez
gemiacō ē: et rursus potitū est itez. **A**l-
lit ille a quo gr̄a: assit brachiū q̄d an-
nūciam⁹ oī gr̄acōm supuētūe: assit ip̄e

et tñ clauē crucis sue clausū sacramētū ape
riat. **Explicit sermo xxxiiii. Sermo xxxv.
bñ augustinus de uerbis dñi in euāgelio
scdm lucā: facite uobis amicos de māmō**

Quod amonemur: **na iniquitatis.**
Amone dñi. Retens euāgelica
lāo amonuit facere amicos de māmōna
iniquitatis: ut eos q̄ faciūt recipiāt et ipi sint
ī tabnāclā etna. Cui s̄ qui hēbūt tabna
clā etna: n̄ s̄ dei. Et q̄ sūt q̄ ab ipis acci
piendi s̄ in tabnāclā etna: n̄ qui eoz ī
digēcie seruiūt et qd̄ eis opus ē hylait
submūstrāt. Recordemur q̄ in nouissio iudi
cio dñm eē dicturū eis q̄ stabūt ad dexte
rā ei. Elurui et dedistis mī māducaē: et
ceterā q̄ nostris. Et tū illi q̄rēt qm̄ illi obse
quia ista p̄būllēt: r̄ndit. Cū unū ex mī
nis meis fecistis mī fecistis. Isti mīnū s̄
q̄ recipiūt in tabnāclā etna. Hoc dixit
dextis q̄ fecerūt. Hoc dixit sinistris: q̄
facere noluerūt. S; dextis q̄ fecerūt q̄ ac
ceperūt ul' p̄ciā q̄ acceptū s̄: uenite iqt
būdā p̄ns mei possidete patū uob̄ reg
nū a constituāōe mūdi. Elurui enī et
dedistis mī māducaē. Cū unū ex mīnis
meis fecistis: mī fecistis. N̄m̄ ergo q̄
sūt xp̄i: N̄ illi sūt q̄ oīa sua dimiserūt
et secuti s̄ eū: et qd̄qd̄ habuerūt pau
pib; distbuerūt ut deo sine sclari cōpe
te expediti seruiret: et ab oneib; mūdi
liberatos uelut pēnatos sur sū hume
ros tollent. N̄ s̄ mīnū. Quasē mīnū:
Cū hūiles: q̄ nō elati nō supbi. Appē
de mīnos istos: et ḡue pondus iueies.
S; qd̄ ē q̄ ait eos eē amicos de māmōna
iniquitatis: p̄mo q̄ ē māmōna. Vbū
est enī qd̄ latinū non ē: hebreū ubū ē

cognatū lingue p̄uice. Iste enī lingue sibi
significacōis quadā uicinitate sonant. Sd̄
p̄uicia dicit māmō: lacie lucrū uocat.
Sd̄ hebrei dicit māmōna: lacie diui
cie uocant. Ut ergo lacie totū dicitur:
hoc ait dñs n̄r ih̄s xp̄s. Facite uobis
amicos de diuitis iniquitatis. Hoc quidā ma
le itelligendū rapiūt res alienas et ali
qd̄ inde paupib; largiūt: et putāt se fa
cere qd̄ p̄ceptū est. Dicit enī. Rapē res alic
nas māmōna ē iniquitatis: erogāe inde
aliqd̄ maxie egentib; sc̄is hoc ita ē faci
amicos de māmōna iniquitatis. Intellectus iste
corrigendū ē: p̄mo de tabulis cordi n̄r
oīo delendū ē. Nolo sic itelligatis. De
iustis laboib; facite elemosinas: ex eo
qd̄ rē hētis tate. Nō enī corruptū estis
iudice xp̄m: ut nō audiat cū paupib;
quib; tollitis. Si enī dep̄taretis aliquē
inualidū tu ualidior et potētor: et uerēt
teatū ad iudicē hoīem q̄libet in hac tra
hūtē iudicandi aliq̄ p̄tate: uellet teatū
causā dice. Si tu de p̄da illa et spoliacōe
iōpis daretis aliqd̄ iudici ut p̄ te iudica
ret: iudex ille uel tibi placet. Nēpe
p̄ te iudicauit: et tū tanta uis ē iusticie
ut et tibi displiceat. Noli tibi pigē ta
le deū: noli collocare ī templo cordi tui
tale ydoliū. Non ē talis deus tuus: q̄lis
nō debes esse nec tu. Si nō tu sic iudices
sed iuste iudices: etiā sic melior ē deus
tuus. Non ē inferior: iustior ē fons iusticie
ē. Sd̄ qd̄ boni fecisti inde sup̄sisti:
et qd̄qd̄ boni eructasti inde bibisti. Lau
das uas q̄ habet inde aliqd̄: et utriusq̄
ras fontē. Nolite uelle elemosinas facere
de fenoe et usuris. Fidelib; dico: eis q̄

by erogam⁹ corpus xpi dico. **T**imete corri-
gite uos: ne dicā postea tu facis et tu facis
Et puto qd si fecerō nō mi debetis irasci:
sed uobis ut corrigamini. **A**d hoc ei ualet qd
dñi est i psalmo. Irascamini et nolite pec-
tare. **D**olo uos irasci: sed ut nō peccetis:
quibz hētis irasci n' uobis: **E**d est eū hō
penitens: n' hō iratus sibi: **E**t accipiat
penā: de seipō exigit penā. **E**t rē dicit
deo. **A**uerte odos tuos a peccatis meis: qm̄
peccatū meū ego agnosco. **S**i tu agnoscas:
et ille ignoscat. **E**um faciebatis: nolite fa-
cere. **N**on licet. **S**ed iā si fecistis et penitias
tales hētis et inde sacellos impletis inde
thesaurisabitis: de malo ē qd hētis. **I**ā
nolite malū facere: et facite uobis amicos de
māmona iniquitatis. **Q**uid zachēus de
bono hēbat: **L**egite et uidete. **M**aior: erat
publicanorū: id ē tū uertigalia publica
conferbant. **I**nde hēbat diuitias. **M**itos
p̄ferat multis abstulcat: multa cōges-
serat. **I**ntuit domū ei⁹ xpus et uenit salus
sup domū ei⁹. **D**ixit eū ait ip̄e dñs. **H**odie
salus domui huic facta est. **S**i ip̄am salutē
uidete. **P**rimo desiderabat dñm uidere: qā
stantia pius erat: sed turba impediēte ascē-
dit arbore siccomou: et uidit tūscuntē.
Ille autē aspexit eū et ait. **Z**achēe descende:
apud te oportet me manere. **T**u pendes: s̄
nō te suspēdo hoc ē nō te differo. **D**ole
has uidere tūscuntē: hodie me apud te me-
nies hītantē. **I**ngressus ē ad eū dñs: re-
pletus illo gaudio ait. **D**imidiū rerū
meorū do paupibz. **E**cce quō currit: qui
currit: facere amicos de māmona iniquita-
tis. **E**t ne reus aliūde tenet: si an aliqd
tuli ait qd duplū reddā. **I**nfluxit sibi cō-

58
dēpnationē: ne incurret dāpnationē. **E**rgo
qui hētis de malo facite inde bonū. **E**um
nō hētis de malo: nolite accipere de malo.
Esto bon⁹ tu qd facis de malo. **E**t cū ceperis
boni aliqd facere de malo: noli remanere
tu malus. **S**ūmū tuū conuertit in bonū:
et tu remanes malus. **E**t quidē et ali⁹
intellais: nec ip̄m tacebo. **M**āmona iniq-
tatis: diuitie sūt scli oēs uideriqz sūt.
Underiqz ei congregant māmona inq-
tatis ē: id ē diuitie sūt iniquitatis. **E**d ē di-
uitie sūt iniquitatis: **P**ecunia ē quā uocē
diuitiarū appellat iniquitas. **S**i ei uicās diui-
tias queis: alie sūt. **T**alibz iob nudus
hūdabat: qm̄ in deū cor plenū habebat:
et laudes deo p̄ditis oibus rebz tamqz
gēmas p̄ciolissimas p̄ferēbat. **D**e quo
thesauro si nichil hēbat: **I**p̄e s̄ uē diui-
tias. **I**ste autē ab iniquitate appellat diuitie
Habes illas: nō reprehendo. **H**ereditas uenit:
p̄t̄ tuus diues fuit et dimisit tibi. **H**oēl-
te acquisisti de iustis laboribz: **P**lenā do-
mū habes nō reprehendo: tū etiā sic uoli
illas dicere diuitias. **N**ā si dicis illas diui-
tias: amabis illas. **E**t si amabis illas:
peccabis cū illis. **P**ro ne peccas: dona ut ac-
cipas: semina ut metas. **H**as diuitias no-
li appellare: qā uē non sūt. **P**auptate ple-
ne sūt: et semp obnoxie talibz. **E**uales
diuitie sūt p̄t̄ quas latronē times: p̄t̄
quas times seruū tuū: ne te oculo aufe-
rat et fugiat. **S**i uē diuitie erūt: securi-
tate tibi darent. **E**rgo ille s̄ uē diuitie:
q̄s cū habuerim⁹ p̄t̄ nō possum⁹. **E**t ne
forte p̄t̄ illas furē timeas: ibi erūt ubi
nullus aufeat. **A**udi dñm tuū. **T**hesau-
risate uobis thesaurū in celo: quo fur nō

accedat. Tūc erūt diuicie: qm̄ ad eas mi-
grauis. Cū diu in tra sūt diuicie nō
sūt. **D**; diuicias illas uocat mūdus: ū-
quitas uocat deus. Ideo ergo māmona
ūq̄tatis: q̄ diuicias illas uocat iniquitas.
Audi psalmū. **D**ne libera me de manu
filioꝝ alienoꝝ: quoz os locutū est ua-
nitate. et dextā eoz dextā ūq̄tatis. **Q**uo-
rū filij sicut nouelle cōstabilitate a iuue-
tute sua: filie eozū ornate artūornate
sicut similitudo tēpli. **C**ellaia eoz plena:
eructancia ex hoc ī illud. **V**oces eozū
trasse: oues eozū fecūde multiplicatē ī
itineib; suis. **N**on ē ruina macele neq̄
tūlitus: neq̄ clamor ī plateis eoz. **V**i-
disti deꝝ qualē felicitatē descript: sed au-
di qd̄ sit qd̄ p̄posuit filijs ūq̄tatis. **Q**uo-
rū os locutū est uanitate: et dextā eoz
dextā ūq̄tatis. **P**os p̄posuit et dixit fe-
licitatē istozū tm̄ sup̄ trā. **E**t qd̄ aduix-
it. **V**tm̄ dixerūt p̄lin cui her st. **S**ed q̄
dixerūt: **F**ilij alieni alienigene et nō p̄-
tinētes ad semē abrahe: ipi dixerūt b̄tm̄
p̄lin cui her st. **C**ui dixerūt: **Q**uozū
os locutū est uanitate. **E**rgo uanū est di-
cē b̄tōs eē eos quib; her st et tū dicit ab
eis quoz os locutū est uanitate. **A**b ipis
dicit iste diuicie: q̄ uocant māmona
ūq̄tatis. **T**u autē qd̄ dicas: **E**ā illi filij
alieni q̄ illi quoz os locutū ē uanitate
dixerūt b̄tm̄ eē p̄lin cui her st: tu qd̄
dicas: **F**alle st iste diuicie: da m̄ ueras.
Rep̄hendis ista: oūde qd̄ laudas. **V**is
ut cōtempnā hoc: **O**ūde qd̄ p̄ferā. **D**i-
cat ip̄e psalm̄. **C**ui ei dixit b̄tm̄ dixe-
rūt p̄lin cui her st: tale nob̄ dat r̄sū
q̄ dicem; illi id ē ipi psalmo. **E**cce hoc

nob̄ intulisti: et nichil nob̄ dedisti. **E**cce
ista ecce ista cōtempnū. **V**ū uiuim;: **V**ū
b̄tm̄ erim;. **E**ā qui locuti st: ipi de seipis
recipient. **H**oies ei diuicias h̄tes b̄tōs
eē dixerūt. **T**u qd̄ dicas: **R**ūdet q̄ sic ut
rogat; et dicit. **I**lli dicit diuites b̄tōs: e-
rgo dico. **B**t̄is p̄lus t̄ ē d̄s deꝝ ei. **A**u-
disti ueras diuicias: fac aicos de māmo-
na ūq̄tatis. et eis b̄t̄is p̄lus t̄ d̄s deꝝ
ipi. **A**liq̄ t̄sūm; uia et uide; ame-
nissios et uberes fidos: et dicit. **C**ui
ē ille fundus: **A**scit; illi: et nos dicit.
Bt̄is h̄o. **V**anitate loq̄m;. **B**t̄is ē t̄
illa dom; b̄t̄is ē t̄ ē ille f̄idus. **B**t̄is ē
t̄ ē illud pecus: **B**t̄is ē t̄ ē ille seruus
b̄t̄is ē t̄ illa f̄ilia. **T**olle uanitatē si uis
audie ueritatē. **B**t̄is est t̄ ē d̄s deꝝ ipi.
Non ei t̄ ē fundus iste b̄t̄is est: sed t̄ ē
ille deus. **D**; ut aptissime b̄t̄itudine re-
ānuātes: dicas q̄ b̄tm̄ te fecit fund; t̄.
Cuāe: **E**ā inde uiuis. **F**am q̄ laudas
p̄ magno fundū tuū: hoc dicas. **I**p̄e me
palat: inde uiuo. **A**tende vū uiuas. **A**-
le ē unde uiuis: tu dicas ap̄ te ē fons
uite. **B**t̄is p̄lus t̄ ē d̄s deꝝ ipi. **O**ūde
deꝝ meꝝ o d̄ne deus n̄r: ut ueiam; ad te
fac nos b̄tōs de te. **N**olum; de auro neq̄
de argento nec de fundis: nolum; de ter-
uis istis et uanissimis et caduce uite t̄
sitiois. **N**on loquat; os n̄r uanitatē:
fac nos b̄tōs de te q̄ nō p̄dim; te. **C**ū te
nueim; te: nec te p̄dim; nec nos p̄im;
fac nos b̄tōs de te: q̄ b̄t̄is p̄lus au; ē
d̄s deꝝ ipius. **N**ec ualat; autē si dixerim;
de deo fundus n̄r. **L**egim; ei d̄s p̄s
h̄ditatis mee. **M**agna res fr̄es. **E**t h̄
dicas ipi; suū; et h̄ditas n̄rā ē: q̄

et colim⁹ eū et colit nos. Nulla est iniuria
 illi q̄ colit nos q̄ si nos colim⁹ eū ut deū
 nr̄m. ille colit nos ut agrū suū. Et ut sa
 ans q̄ colit nos: audite eū quē iulit
 nob⁹. Ego sū inq̄t vitis uos estis pal
 mites: p̄r me⁹ agricola. Ergo colit uos
 s̄ si fr̄m reddam⁹: parat horreū. Si
 aut sub tanto cultōe stirpes eē uoluei
 m⁹ et pro frumēto spinas p̄fem⁹: no
 lo dicē qd sequit^r ad gaudiū finiam⁹.
 Conūsi ad dnm̄ r̄. *Expl^r lmo xxxv⁹*
Smo xxxvi⁹ b̄n̄ augustini de ubi dnm̄
in euāgelio sc̄dm̄ lucā: De iudice mi
quo q̄ nec deū t̄ebat. n̄ hoīez reuebat^r

Lectio s̄ euāgelij edificat nos
 ad orandū et credendū: et non de
 nob⁹ sed de dno p̄sumendū. Que ad orā
 dū maior exhortatio: q̄ ut nob⁹ de iu
 dice in quo p̄ponēt silitudo. Iudex enī
 iniquus nec deū timēs nec hoīem reue
 rens audiuit tū viduā impellantē se
 victus tedio nō pietate iclinatus. Si
 ergo exaudiuit q̄ odeat qd rogabat^r:
 quō exaudit q̄ ut rogem⁹ hortat^r. Cū
 ergo nob⁹ ista econtrio cōpaciōe dūs sua
 det q̄ oportet semp orāe et nō deficē: ad
 ient et ait. *Vmptū cū uenit fili⁹ hoīs⁹*
putas iueiet fidē in tra: Si fides defiat:
oīo perit. Q̄s eī orat qd nō credit: Vñ
et bt̄is apl̄us cū ad orandū exhortat^r
ait. Eit oīs qui iuocauit nomē dnm̄: sal
uus eit. Et ut oūdet fidē fontē eē orōnis
nec posse ire riuū ubi caput aqua sicut^r:
adiūxit atq̄ ait. Quō aut iuocabūt: i
quē nō crediderūt: Ergo ut orem⁹ creda
m⁹: et ut ip̄a fides nō deficiat q̄ oram⁹
orem⁹. Fides s̄idit orōnē: fusa oīo fidei

ipetrat firmitatē. Etenū ne in tēptatōibz
 defiat fides: p̄tēa dūs ait. *Vigilate et o*
rate ne itretis i tēptacionē. Qd ē in tēpta
cionē int̄e: n̄ a fide exire: In tū cū tēp
tacio p̄fiat: in quātū fides defiat. Et i tū
tēptacio defiat: in quātū fides p̄fiat. Nā
ut ap̄tus noueit caritas v̄ā de fide ne de
fiet et puret dixisse dnm̄ vigilate et oā
te ne itretis in tēptacionē: eo loco euā
gely ait. Hac nocte postulauit sathanas
verae uos sicut triticū: et ego rogau
p̄ te petre ut nō deficiat fides tua. Ro
gat q̄ tuctur: et nō rogat q̄ p̄clit^r.
Qd aut ait dūs cū uenit filius hoīs:
putas iueiet fidē in tra: de fide dixit q̄
p̄fā est. Ip̄a enī vix iuenit^r in tra. Ecce
plena ē caritas dei. Qs huc accedet: si n̄
la eēt fides: Qs nō mōtes t̄sferret: si
plena eēt fides: Attendite ip̄os apl̄os
Dimissis oībz suis calcata spe sc̄li dnm̄
nō sequent^r: n̄ magnā habent fidē. Et
tū si plenā habent fidē: nō dicent dno
auge nob⁹ fidē. Vide eā illū utrūq̄ de
se confitentē. Vide fidē: fidē et nō plenā
fidem. Qui cū optulisset dno filiū suū
a malo demoīo sanandū: et eēt itroga
tus utrū credet: r̄ndit et ait. Credo dūe:
adiuuā incredulitatē meā. Credo iqt cre
do dūe. Ergo ē fides sed adiuuā icredu
litatē meā. Ergo nō est plena fides. S̄
q̄ fides non ē supborū sed hūilū: dixit
ad quosdā qui sibi iusti videbant^r et al
p̄nabant^r cetos silitudinē hanc. Duo
hoīes ascenderūt i templū orāe: unus
ph̄aīseus et unus publican⁹. Ph̄aīseus
dicebat: gr̄as tibi deus: q̄ nō sū sicut
ceteri hoīes. Dicet saltē sicut multi hoīes.

Ed ē ceti hoies: n̄ om̄s p̄ter ip̄m: Ego
maḡ iustus sū: ceti p̄dres. Non sū sicut
ceti hoies: iusti raptores adulteri. Et et
te t̄ ex uicuo publicano maioris tuōnis
ocasio. Dicit iqt̄ publican̄ iste. Ego eī
maḡ solus sū: iste de cetis ē. Non sū iqt̄
talis q̄lis iste: p̄ iusticias meas quibz̄ i
iquus non sū. Ieiuno bis i sabbato: de
amas do om̄m̄ quecūq; possideo. Quid
rogauit deū q̄re i uerbis ei9: nichil inue
nies. Ascendit orae: uoluit deū rogare
sed se laudare. Parū est nō deū rogare
sed se laudare: insup̄ et rogati insultare.
Publican̄ aut̄ de longi quo stabat: et
deo tū ip̄e p̄in̄q̄bat. Cordis cōsciā re
mouebat: pietas applicabat. Publi
can̄ aut̄ de longi quo stabat sed dñs
eū depe attendebat. Excelsus eī dñs
et hūilia respiciat. Excelsos aut̄ qual
eāt ille phariseus. Excelsa aut̄ alonge
cognoscat. Deus aut̄ alonge cognoscat:
sed nō ignoscat. Adhuc audi hūilitatē
publicani. Parū ē q̄ de longi quo sta
bat: nec oculos suos ad celū leuabat
Ut respiceret nō aspicebat. P̄mebat
consciā: spes subleuabat. Adhuc audi
P̄uiciebat pectus suā. Penas de sep
so exigebat: p̄tea dñs cōfiteuti p̄ce
bat. P̄uiciebat pectus suā dices. De9
ppia esto m̄i p̄dri. Ecce q̄ rogat. **E**d
miaris si deus ignoscat: q̄ ip̄e agnos
cat. Deinde de phariseo et publicano ac
cepisti cōtrouersiā: audi s̄m̄am. Audisti
supbū accusatorē: audisti reū hūilē:
audi nūc iudicē. Amē dico uob̄: uitas
dicit: de9 dicit: iudex dicit. Amē dico uo
bis: descendit iustificatus de tēplo pu

blican̄ ille magis q̄ ille phariseus. Dic
dñe cām. Ecce uideo publicanū iustifica
tū magis descendē de tēplo q̄ phariseū:
quēd̄ q̄re. **E**ueis quae: Audi q̄re. **Q**uia
oīs qui se exaltat hūiliabit̄: et qui se
hūiliat exaltabit̄. Audisti s̄m̄am: ca
ue cām malā. **A**liud dico. Audisti sen
tentiā: caue supbiā. **P**udeant nūc au
diant ista nescio qui ip̄ie garrientes
et de suis uirtutibz̄ p̄sumētes: audiāt q̄
dicūt: deus me hoīem fecit: iustū ip̄e
me facio. **O** peior et detestabilior phari
seo. **P**hariseus ille supbe quidē iustū se
dicebat: sed tū ille inde deo gr̄as agebat.
Gr̄as t̄ deus q̄ nō sū sicut ceti hoīes.
Gr̄as t̄ deus. **G**r̄as deo agit q̄ nō est: si
aut̄ ceti hoies: et tū tāq̄ supbus et cla
tus reprehendit̄: nō q̄ deo gr̄as agebat:
sed q̄ uelut nichil sibi addi cupiebat.
Gr̄as t̄ q̄ nō sū sicut ceti hoīes iusti.
Ergo tu iustus: **E**rgo nichil rogas.
Ergo iā plenus es: **E**rgo nō est tēptatio
uita hūana sup̄ tram: **E**rgo iā plenus
es: **E**rgo iā habūdas: **E**rgo iā nō est
q̄re dicas: **D**icte uob̄ debita ur̄a: **S**is ē
ergo q̄ impie oppugnat gr̄am: si re
prehendit̄ qui supbe agit gr̄as: **E**t ecce p̄
dici cōtrouersiā: **P**latāq; s̄m̄am p̄ce
dūt et puuli: p̄mo afferūt et offerūt
tangendi. **C**ui tāgendi n̄ medico: **E**t
te sani cui offerūt infantes tangendi:
Cui: **S**aluator: **S**i saluator: utiq;
saluandi. **C**ui n̄ illi q̄ uenit q̄re et sal
uae qd̄ pierat: **U**bi isti pierat: **C**ū
tū ad ip̄os p̄ue attinet innocentes in
deo: reatū quēd̄. **U**nde aplm̄ audio: p̄
uū hoīem int̄uit p̄m̄ i oībe t̄raz:

P unū mag' hoīem pccm̄ itrauit in mū
 dū et p pccm̄ mors et ita i om̄s ptūsiuit:
 i quo om̄s peccauerūt. Veniant g' puuli
 ueniant: audiat dñs. **D**iat. **S**inite p
 uulos uēire ad me. Veniat puuli ueni
 aut languidi ad medicū: ueniat p dīa
 ad redēptōiē. uēiant nēō phibeat. In ra
 mo adhuc nichil cōmiserūt: sed i radi
 ce pierūt. **J**udicat dñs pulillos cū m̄g
 nis: tangat medicus pulillos et m̄gnos
Cam puuloz cōmentam' maioribz. **I**o
 qui p tacentibz: orate p flentibz. **S**i nō
 frustra estis maiores: estote tutores.
Tueni eos: q' adhuc tam suā agē non
 pnt. **C**ois sūt p dīaō: sic cois iuenao.
Sil pieram': siml' iueniam' in xpo. **D**il
 per ē meitū: sed cois est grā. **N**ichil hnt
 mali: n' qd' de fonte traxerūt. **N**ō eos
 ipediunt a salute: q' ad id qd' traxerūt
 multa addiderūt. **C**ui maior ē etate:
 maior ē et iquitate. **S**i grā dei delet qd'
 traxisti: delet et qd' addidisti. **U**bi enī
 hūdauit pccm̄: sup hūdauit grā. **Expl'**
Smo xxxvi. **S**mo xxxvii. **h**ū aug'
lucā: Homo quidā descendebat ab
ihrlm i iheico et iadit i latrones 27.
Audē nos aplūs pcpit: s' i dño
 nō in sclo. **C**uāqz ei uoluit ai
 nus eē mūdi hui': sicut septua diat iūni
 nus dei reputabit. **D**icit aut nō p't hō
 duobz dñis seruiē: sic nēō p't i sclo gau
 dē et in dño. **M**ultū mē se her duo gaudia
 differūt sicut oīo contria. **C**ū gaudet
 in sclo nō gaudet in dño. **C**ū gaudet i
 dño non gaudet in sclo. **D**icitur gaudiū
 i dño donec finiāt gaudiū in sclo. **G**au

diū in dño semp augeat: gaudiū i sclo
 semp minuat donec finiāt. **N**on ideo il
 ta dicūt qm̄ cū sum' in hoc sclo gaudē
 nō debeam': sed etiā in hoc sclo cōstitu
 ti iā in dño gaudeam'. **S**i aut aquis in
 hoc sclo sū: utiqz ibi gaudeo ubi sū. **E**d
 enī: **Q**uā es in sclo: in dño nō es. **A**udi
 eūdē aplm̄ ad athenienses loquētē et i ac
 tibz aplōrū dicentē de deo et dño creatōe
 nrō. **I**n illo uiuim' et mouem' et sum'
Cui eī ubiqz ē ubi nō est. **N**ōne ex hoc
 nos hortabat'. **D**ūs in pxio est: nichil
 solhati fueitis. **M**agnū est hoc q' ascen
 dit sup om̄s celos et pxim' ē eis q' uelan
 tur i tris. **C**uis ē iste longiquus et pxim'
 m'. n' qui nob' mīa frūs ē pxim'. **T**otū
 gen' huānū est hō ille i uia q' iacebat se
 mīuim' a latrōibz delictus: quē cōtemp
 sit sacerdos tūsiens et leuites: et accessit
 ad eū curandū ei q' opitulantū tūsiens
 samaitanus. **U**t aut hoc narraret unde
 causa descendit: **C**uēdā quentē q' st' op
 tiā pcepta et sūma i lege: admonuit duo
 eē. **D**iliges dñm deū tuū ex toto corde tuo
 et ex tota aīa tua et ex tota mēte tua: et
 diliges pximū tuū tamq' teipm̄. **I**lle at
 et q's est in pxim'. **E**t uicauit dīcēs **N**ō
 quidā descendebat ab ihrlm i iheico. **O**s
 tendit illū quodāmo isrlitā. **E**t madit
 i latrones. **C**ū expoliassent et plagas ei
 gues ipoliassent: dimiserūt eū in uia
 seminiuū. **T**ūsiyt sacerdos utiqz gñe pxim':
 et pteryt iacentē. **T**ūsiyt leuites et
 huc gñe pxim': iacentē etiā ipe contēp
 sit. **T**ūsiyt samaitan' gñe longiquus
 mīa pxim': fecit qd' nolitis. **I**n quo sa
 maitano se uoluit itelligi dñs ihs xps.

Nichil hnt mali nisi qd' de origine traxerūt

Samaitanus ei custos interpretatur. Ideo sur-
gens a mortuis iam non moritur et mors il-
li ultra non durabit: qui non dormit neque
dormitat quod custodit israel. Deique qui conui-
cijs tantis blasphemabat iudei: dixerunt
illi. **N**one vni dicimus quod samaitanus es
et demonium habes: **C**um ergo duo essent uer-
ba conuiciosa obiecta domino dictumque illi es-
set none vni dicimus quia samaitanus es
et demonium habes: poterat rursus nec sa-
maitanus cum nec demonium habere. **R**espondit
autem ego demonium non habeo. **E**t respondit
et fugauit: quod tacuit confirmauit. **N**ega-
uit se habere demonium qui se nouerat demo-
niorum excludere: non se negauit infirmi
custodem. **E**rgo dominus in primo est: quod nobis
dominus frater est in primo. **Q**uid tam longum
quam quod tam remotum: quod deum ab hominibus
immortalem a mortalibus iustum a peccatoribus.
Non loco longe sed dissimilitudine. **N**on so-
lemus etiam ita loqui cum de duobus hominibus
dicimus: quantum diuisi sunt moyses ille longe
est ab illo. **E**tiam si iuxta steterit etiam si vi-
cinius inhabitet etiam si vna cathena collu-
geat: longe est pius ab impio longe est
innocens a reo longe est iustus ab iniusto.
Si hoc de duobus hominibus dicitur: quod de deo
et hominibus: **C**um ergo longe a nobis esset im-
mortalis et iustus tamquam a mortalibus et
peccatoribus: descendit ad nos ut fieri fieri
proximus nobis ille longinquus. **E**t quod fecit
cum habet ipse duo bona et nos duo ma-
la: ille duo bona iustitiam et immortalita-
tem nos duo mala iniquitatem et mor-
talitatem. **S**i utriusque malum nostrum susce-
pisset: par uir frater esset et libertatis no-
biscum opus habet. **Q**uid ergo fecit ut

esset nobis proximus: **P**roximus in hoc quod nos: si-
militer nos. **D**uo attende. **I**ustus est immortalis est.
In duobus tuis malis vna est culpa: altera
est pena. **C**ulpa est quod iniustus est: pena est quod
mortalis est. **I**lle ut esset proximus suscepit pe-
nam tuam: non suscepit culpam tuam. **E**t si susce-
pit: delenda suscepit non facienda. **I**ustus
et immortalis longe ab iniustus et mortalibus:
peccator mortalibus longe eras a iusto immortalibus.
Non est ille frater peccator quod tu: sed frater est
immortalis quod tu. **M**anens iustus frater est
mortalibus. **S**uscipiendo penam et non suscipiendo
culpam: et culpam deleuit et penam. **D**ominus ergo
in primo est: nichil solliciti faciens. **E**t si
super omnes celos ascendit corpore: non recedit
maiestate. **U**bique presens est qui fecit omnia:
gaudete in domino semper. **I**n seculo gaudium quod
est: **G**audete de iniquitate gaudete de turpitu-
dine gaudete de deo detestando gaudete de deo
imitate. **D**e his ergo omnibus gaudet scilicet:
quod omnia non essent nisi homines uoluissent. **A**lia
sunt que faciunt homines: alia sunt que patiuntur
et si nolunt ferunt. **Q**uid est ergo hoc scilicet
et quod est gaudium scilicet: **D**ico frater breuiter
quantum possit: quantum deus adiunat festinatur
breuiter dico. **S**celi leticia est impunita neque-
tia. **L**uxurient homines fornicentur in spec-
tibus nugentur ebriositate iurgitentur
turpitudinem fedentur nichil mali patiuntur
et videre scilicet gaudium. **I**ta mala que comeduntur
non castigat fames non belli timor:
non alius morbus non alique aduersitates:
sed sicut omnia in rebus habundantia in pace
carnis in securitate male metis: et vide-
te scilicet gaudium. **S**ed non cogitat deus sicut
homo. **A**lia est dei cogitatio: alia hominis. **M**ag-
ne mentis est nequicie impietate non reliquitur.

Et ne cogat in extremo gehene dapnae: mo flagello dignat castigare. Pa vis nol se nulla pena quita sit pena: no tu iusto sed pccu cui tpalis pena e ne succedat eterna: Vis g° nosse nulla pena quita sit pena: Psalmu interroga. Irritavit diu pccu: Exclamavit vehement. Attedir ex clamavit cosideant: irritavit diu pet rato: Quae obsecro: Sed vidisti: S aut exclamavit hoc vidit pccu ipuue lux uriant male faciente bonis hndante: et exclamavit: irritavit diu pccu: Quae hoc dixisti: Sed ei vidisti: Pre magi tudie ire sue no requirer. Intelligite frs xpiani miam dei. Cu castigat mudu: no vlt dapnae mudu. Pre magnitudie ire sue no exqret. Iteo no exqret: q multu valat. Magna e ira eius. Pccendo seuit h uste seuit. Est em seueitas q seua uitas. Si g° aliqu seuit pccendo: bonu est nobis ut subueiat castigando. Et tu si facta ge nis huani consider qd patit: No scdm pccu nra fecit nob: filij ei sumus. Du hoc pccam: Hortuus e pro nobi vnicus: ne remanet vnus. Multos ei filios dei fecit vnus filij dei. Emit sibi frs sanguie suo: pccavit reprobatus: redemit venditus. honorauit iuriatus: vniificauit omis. Dubitas q dabit tibi bona sua: q non redignatus e suscipe mala tua. Ergo frs gaudete in dno no in scdo: id e gau dete i ueitate no in iqtate. Gaudete in spe etnitatis: no in flore uaitatis. Ita gaudete et vbiq et qmduciqz hic fuei tis dno in pximo e nichil solliciti fue ritis. **Expliat lino xxxviii scdm lura**
Smo xxxviii bti augustini de ubis

dm in euagelio scdm iohānem: In pu apio cap ubi. Contra arrianos.

Caplin euageli qd lau e frs dilactum puru cor dis oculu reqrit. Dm ei uru ihu xpm accipi mus scdm diuinitate ad condenda vniula creatura: scdm huani tate ad repanda lapsa creatura euange lizante iohane. In ipo aut euagelio qlis et qutus vir iohes fuit iuenuus: ut ex dignitate dispensatois itelligat qnti p ai sic ubi qd p tale dia potuit: ymo q nulli pccu sit qd supat oia. Pccdo em aut compat res venalis aut subiat: aut excedit eam. Cudo tanto qlqz copat qui to ualet: equat pccu rei que copat. Cu vilius subiat ei: qu carius supat eam. Vbo aut dei nec equai aliqd pt: nec ad mutacione subia nec suponi aliqnd. Subia ei pnt oia ubo dei: q oia p ipm facta st: non tu subiaut q pccu sit uer bi ut qlqz det aliqd ut illud accipiat. Ta me si dia pt et admittit nome hoc ro aliqua uel loquedi cōsuetudo: pccu cō paudi ubi ipse compator e q seipm p seipo dedit huc ubo. Itaqz qu aliqd e mmm qrim aliqd qd dem: ut heam rem dato pccu qua uolum eme: et ex tra nos e qd tam. Et si apud nos erat fit exti nos illud qd tam: ut sit apud nos illud qd copam. Sed qd pccu iuene rit q emit aliqd: nate e ut tale aliquid iueniat: ut det qd habet accipiat qd no habet: maueat tu ille a quo abcedit p ccu: et accedit illud p quo dat pccu. S aut vlt copare ubi hoc qd vlt habe:

nō queat extra seipm qd det seipm det. **Et**
cū fecit: nō se amittit sicut amittit pāu
quā aliqd emittit. Verbum g^o dei ppositū est
oībus: cōparēt q̄ pūt. Possūt autē q̄ pie
voluerūt. In illo enī ūbo pax: et pax in
tra hominib; bone uolūtatis. Ergo q̄ uolē
comparē: det seipm. Quasi pāu est hoc
ūbi si dicit a quo mō p̄t: qū uer se p̄dit
q̄ dat et acq̄rit ūbū pro quo se dat: et se
ipm acq̄rit in ūbo cui se dat. Et qd dat
ūbo: Nō aliqd ab ipō alienū p quo se
dat: sed qd p ipm ūbū frū est: hoc ei rō
dit ut reficiat. Oīa p ipm frā sūt. Si oīa:
p̄tq; et hō. Si celū et tra si mae si oīa q̄
in ipis sūt: si uniuersa creatura: utiq; ille
manifestus q̄ ad ymaginē dei frūis p
ūbū frūis est hō. Non mō frēs tractam;
quō possit itelligi qd dān est: in p̄ncipio
eāt ūbū et ūbū eāt apud deū et deus eāt
ūbū. Ineffabiliter p̄t itelligi: non ūbis
hoīs sic ut itelligat ūbū dei. Tractam;
et dicim; q̄re nō itelligat. Non nūc di
cim; ut itelligat: sed dicim; qd ipediat
ne itelligat. Est ei forma quētā: forma
nō formata: sed forma oīm formator.
Forma icōmutabilis sine lapsu: sine de
fectu: sine tpe: sine loco: supans oīa: ex
istens oīb; et fūdamētū qdā in quo
sūt: et fastigiū sub quo sūt. Si dicis
q; oīa in illo sūt nō mentiris et dān ē
Ip̄m enī ūbū sapiā dei. Habem; autē sc̄p̄
tū: oīa in sapiā fecisti. Ergo in illo sūt
oīa: et tū q; de; ē sub illo sūt oīa. Dici
m; q̄ incōprehensibile ē qd laū est: tū
laū est nō ut cōprehendēt ab hoīe: sed
ut dolet hō q; non cōphendit: et iue
niet: vñ ipedit a cōphensioe et remo

uet ea: et inhyaret p̄ceptōi icōmuta
bilis ūbi: ip̄e ex detiore in melius cōmu
tatus. Non ei ūbū p̄fiat aut crescat ac
cedente cogitōe: sed integrū si p̄man
seis: integrū si recesseris: integrū nī rōdic
ris manēs in se et inouās oīa. Ergo ē
forma oīm rerū: forma ifabicata: sine
tpe ut dixim; et sine spacijs loq̄. Et
q̄t enī loco caput arcūsc̄bit forma: ar
cūsc̄bit fimb;: habet metas vñ et quo
ulq; sit. Deuq; qd loco caput et mole q̄
dā et spacio distendit: min; ē in pte q̄
toto. Facit deus ut itelligatis. Condie
aut de corpib; que ante oclōs nrōs sūt
que videm; q̄ tangim; int; que sum;
possum; iudicāe corpus qdlibet in loco
hrē formā. Omne aut qd spaciū loci oc
cupat: min; ē in pte q̄ in toto. Ps cor
pis hūani ūbi ḡtia brachiū utiq; min;
est q̄ totū corpus. Et si min; ē id ē bre
uius: breuiore locū occupat. Itē caput
q; ps ē corpus: in miore loco ē et min;
ē q̄ totū corpus cui ē caput. Sic oīa q̄
sūt in loco miōra sūt in pte q̄ in toto.
Nichil tale de illo ūbo senaam; nichil
tale cogitem;: nō de suggestionē cūna
li spūalia ymaginem;. Non ē ille ser
mo nō est ille deus miōr: in pte q̄ in toto.
Sed nō potes tale aliqd cogitāe. Mag
pia ē talis ignoriācia: q̄ p̄lūpta sc̄ia.
Loq̄m; enī de deo. Dictū est. Et de; erat
ūbū. De deo loq̄mur. **Et** mirū si nō cō
phendis: Si ei cōphendis nō est de;
Sic pia confessio ignoriācie: magis q̄
temeraria p̄fessio sc̄ie. Attinge aliq̄tū
timētū deū magna b̄ntudo est: cōphē
de aut oīo ipossibile ē. Ad mētē de; p̄tū:

62
intelligendus est. Ad oculos corpus: viden-
dum est. Sed corpus oculo comprehendere te putas:
Quo non potes. Et quod enim aspicias: non
totum aspicias. Cuius hominis faciem vides: cor-
pus non vides eo tempore quo faciem vides. Et quoniam
corpus vides: eo tempore faciem non vides. Non sic
ergo vides ut comprehendas: sed quoniam aspi-
cis aliquam partem quam non videris nisi mediantia
reca faciat ut memineris te vidisse unde
recedis: nunquam te dices aliquid vel in superficie
comprehendisse. Tractas quod vides: vides huc
atque illuc velut ipse circuis ut bene videris.
Quo ergo aspectum totum videre non potes. Et quoniam
dum vides ut videris partes vides: et contem-
deris quod vidisti alias partes videris totum inspi-
re. Non autem hic oculos visus sed memo-
rie viuacitas intelligitur. Sed ergo de illo
verbo fratres dicitur per. Ecce de corporibus dicitur
substantiis oculis vestris non illa potest com-
prehendere aspectum. Sed ergo oculus cordis
comprehendit deum. Sufficit ut attingat
si purus est oculus. Si autem attingit tac-
tu quodam attingit incorporeo et spirituali
uer tamen comprehendit: et hoc si purus est.
Et sic beatus homo contingendo corde illud
quod semper beatus manet: et est illud ipsa bea-
tudo perpetua. Et vultus fit homo viuus: vi-
ta perpetua est. Dum fit homo sapiens: sapientia per-
fecta est. Dum fit homo illuminatus: lumen sem-
perpetuum est. Et vides quodammodo tu contin-
gendo efficeris quod non eras: non illud quod
contingis facis esse quod non erat. Hoc dico
deus non creatur ex cognitore: sed cogni-
tor ex cognitione dei. Ne putemus fratres
quoniam beneficium prestamus deo: quod diximus
per ipsum nos dare quodammodo. Non enim vultus au-
geat illi tantum: quod et te lapsa integer est

et te redeunte integer manet. paratus videri ut
beneficiet conuulsos. et auersos punit cepta-
te. Vindicat enim primo maiorem a se: exor-
dio penam ipsam ceptate. Cui enim se auertit a
luce videri id est a deo: iam cecus efficitur. Non
dum sentit penam: sed iam habet. Itaque iubet
dei fratres quoniam incorpale inuolabile incommu-
tabilitate sine temporalitate. natum tamen intel-
ligamus de deo. Putamus ne possumus aliquo
modo persuadere aliquibus infidelibus non abhorre-
re a uero quod dicitur a nobis fide catholica que
contra est arrianis: a quibus etiam dei sepe
temptata est. cum carnales homines id facilius
accipiunt quod uideatur consuetudinem. Multi enim sunt
quidam dicunt maior est pater filio et preterit enim
tempore id est maior est filio patris et minor est patris filio
et a patre in tempore preterit: et sic disputant
Si natus est: utique erat pater antequam filio illi
esset natus. Attendite. Assit nobis adiun-
tibus orationibus vestris et pie intentione exi-
pientibus quod ipse donauit quod ipse suggerit
scit: assit nobis ut possumus quodammodo ex-
plicare quod cepimus. Tamen fratres autem dico si non
potius explicare: non roem putetis sed homi-
nem defecisse. Itaque uos hortor et deprecor
ut oretis: assit misericordia dei ut ita res a nobis
dici faciat ut uos audire oportet et nos
dicere. Hoc ergo illi dicunt. Si filius dei est na-
tus est. Hoc fateamur. Non enim esset filio si natus
non esset. Manifestum est admittit fides: ap-
probat ecclesia catholica. vultus est. Adiu-
gunt deinde. Si natus est pater filius: erat pater an-
quam filius ualset. Hoc respicit fides: et
punit auers catholice: anathematizat.
Extra est qui hoc sapit: non pertinet ad per-
tationem societatemque sanctorum. Ergo autem ra-
tionem mi reddere quod et filius ualset potuit

pri: et ueniens ee ei a quo natus e. Et qd
facim? frēs qñ carnalib; spūalia inuua
m? si tñ et nosipi nō caruales sum?
qñ carnalib; ista spūalia inuua? hōi
alluectō natitate trena et uideñ ist? cre
atie ordinē ubi successus et decess? gēg
nētes q; genitos etate distinguit. Post
p̄em ei nascit? filius: p̄i utiq; moitio
successur? Hoc in hōib; hoc i alijs aīa
tib; iucim? pntes p̄ores tpe. filios tpe
postiores. Hanc cōsuetudinē uideñ cō
nalia tūstie illi ad spūalia cupiūt: et i
tenaōē carnaliū facilius seducūt. Non
enī rō audienciū sequit? talia p̄dicātes
sed cōsuetudo: que etiā ipōs inuolunt ut
taliam p̄dicarent. Et qd facim? nos? Hile
bim? Utinā licet? forsitā ei silendo a
liqd dignū de re ineffabili cogitaret? Nam
qdqd p̄t dari: nō p̄t ee ineffabile. Ineffa
bilis ē aut deus. Si ei se raptū dicit usq;
ad tñ celū paulus et dicit audisse se ief
fabilia ūba: qñtomagis ipē ineffabilis
qui talia demonstrauit que dari nō possit
cui demonstrata sūt? Itaq; frēs meli? eāt si
possem? tacē et dicē. Hoc h̄t fides: sic cre
dim?. Non potes capē puulus es p̄aēt
tolerand? donec pēnas uictrias: ne cū
uolāe i plumis uolueis nō sit illa aua
libitatis: sed talis temeritatis. Qd illi cō
tra? O si habet qd dicet: dicet mi. Defia
enti ista excusatio est: victus ē ueris qui
rūde nō uolē. Ille cui hoc dicit? si nō rū
deat: et si in seipō victus nō est: uinatur
tñ in titubantib; frīb;. Auduit enī frēs
ifirmi: et putāt reuēa non ee qd dicat?
Et forsitā uerū putāt nō ee qd dicat?
non tñ non ee qd sentiat? Homo ei nich

il p̄t dicē: qd etiā nō sentie possit. p̄t ei
aliqd sentie qd dicē nō possit. Tamē ser
uata illi? maiestatis ineffabilitate ne cū
aliquas similitudines cont? illos dectem?
putet nos aliq; p̄ istas similitudines iam p̄
uenisse ad id qd nec dia nec cogitai cer
te a puulis p̄t. et si p̄t ab aliq; maiori
b; p̄t. ex pte p̄t in enigmate p̄t et p̄t spe
culū. nōdū aut facie ad facie: dem? et
nos aliq; similitudines adūsus illos: uñ illi
refellant? nō uñ illud capiat? Et enī cū
dicim? valde posse fieri posse intelligi ut
et natus sit et coeternus sit ei a quo natus
ē: ut hoc refellant et qñ falsū esse demō
strent: similitudines nob? dant. Unde: De
creatura. Et dicit nobis. Homo utiq; e
rat aīq; gnaret filiū: maior ē filio suo
Et equus eāt aīq; gnaret filiū: et ouis
et cetā aīalia. Similitudines adhibēt a crea
turis. Qd nob? laborandū est ut et nos
inueniam? similitudines earū rerū q̄s astru
im? Qd si nō inueniem? Sō rē posse
dicē: natitas creatoris fortasse similitudi
nē in creatura non habet? Cūto enī su
pat ea que hic sūt in eo qd ibi ē: tanto
super ea que hic nascūt in eo qd ibi na
tus est. Oīa p̄ deū hic sunt. Et tñ qd est
cōpandū deo: Sic oīa que hic nascūt:
illo efficiente nascūt. Et sic forsitā nō
inuenit? aliqua similitudo natitatis ei? quo
non inuenit? et substantiē ei? et imutabi
litatis et diuinitatis et maiestatis ei? Qd
enī silē hic inueniri p̄t: Sic ergo forsitā
nec natiuitatis similitudo inueniat? nūq;
inde op̄tillus sū q; non inueni similitudines
creatori oīm in creatura cupiens inuenire
qd ee simile creatori: Et reuēa frēs nō

63
si iuenturus tpales similitudines: q̄s et in
tati postū compare. Sed et tu quas iue
nisti qd̄ sunt: **E**d enī iuenisti: **E**ta p̄
maior ē tpe q̄ filius. Et ideo vis ut fili
da minor tpe sit q̄ p̄ etius: q̄ iuenisti
minorē filiū p̄e tpali. Da mi etnū p̄em
hic et iuenisti similitudinē. filiū minorē
iuenisti p̄e in tpe filiū tpalē minorē
p̄e tpali: nūq̄d iuenisti in filiū in tpa
lē minorē etno p̄e: **E**ta ergo i etnitate
stabilitas ē in tpe aut̄ uarietas: i etnū
tate oīa stant in tpe alia accedūt alia
succedūt. Potes iuenire minorē filiū in
uarietate tps succedente p̄i: q̄ etiā p̄i
suo tpe succedit nō etno p̄i tpalis. **E**d
ergo postū fr̄s mei in creatia iueni
re coetnū: q̄ in creatia nichil iuenim
etnū: **I**ueni etnū p̄em i creatia: et iue
nū coetnū filiū. **S**i aut̄ non iuenis eter
nū et p̄m̄it se in tpe: sufficit ut ad simi
tudine iueniam̄ coeū. Aliud est aut̄
coetnū: aliud coeū. **C**oeuos cotidie di
cim̄ eos q̄ eandē mēsurā hnt tpm̄ non
alter ab altero tpe p̄cedit: ambos tū eē
cepisse quos dicim̄ coeuos. **S**i potuim̄
iuenire coeū qd̄ nascat̄ ei a quo nascat̄:
si p̄t iueniri coeua duo ḡans et ḡans:
hic iuenim̄ coeua. ibi intelligam̄ co
etna. **S**i ergo iuened̄ genitū ex eo eē ce
pisse ex quo cepit ḡator: intelligim̄ ce
re filiū dei ex eo eē nō cepisse ex quo non
cepit ḡator. **E**cce fortasse fr̄s iuenim̄
aliqd̄ i creatia qd̄ de alia re nascat̄: et
tū ex eo tpe eē m̄apiat̄ ex quo cepit illud
bū nascat̄. **H**oc ex eo et quo illud cepit:
illud ex eo ex quo illud nō cepit. **H**oc ḡ
coeū: illud coetnū. **A**rbitror sc̄tatem

vr̄am iam itellexisse qd̄ dico. nō posse com
pari tpalia etius: sed posse ex aliq̄ tenui
et pua similitudinē coeua coetnis. **I**ueniam̄
itaq̄ coeua: et de sc̄ptis amoneam̄ ad
has similitudines. **L**egim̄ in sc̄ptis de ipsa
sapiā. **C**andor ē enī lucis etne. **I**te legim̄
speculū sine macula dei maiestatis. **I**psa sa
piā dicta ē ymago p̄is: dicta ē candor. ē
enī lucis etne. **H**inc capiam̄ similitudinē:
ut iueniam̄ coeua ex quibz̄ itelligam̄ co
etna. **S**arriane si iuened̄ genitorē non p̄
cedē tpe illud qd̄ genuit. si genitū non eē
minorē tpe illo a quo ḡatus ē: uultū ē ut
mi concedas posse ista coetna iueniri in
creatoe q̄ coeua i creatia iueniri potue
rūt. **I**am quidē aliquibz̄ fr̄ibz̄ hoc occurere
puto. **S**am p̄uenerūt aliq̄ ex quo dixi.
candor ē enī lucis etne. **I**gnis ēi lucē fun
dit: lux ab igne fundit. **E**d a quo existat
si q̄ram̄: cotidie cū lucnā accendim̄ ad
monem̄ rei cuiusdā inuisibilis et tenarra
blis. ut lucna aliq̄ intelligētie nr̄e in ista
nocte sc̄li possit accendi. **A**tende eū q̄ luc
nā accendit. **N**on accensa lucna nōdū est
ignis: nōdū est et fulgor q̄ ab igne exit.
Intrōgo aut̄ ego et dico. **F**ulgor ab igne
existit: an ignis a fulgore? **O**is aīa mi
r̄ndet. uoluit ei deus iſeminare oī aīe ſcia
itellctis ſcia sapiē: oīs aīa mi r̄ndet. et
nemo dubitat. q̄ splendor ille de igne ex
istat nō ignis de splendorē. **P**onam̄ ergo
ignē p̄em illū splendoris: q̄ iam p̄locuti
sum̄ coeua nos querē nō coetna. **S**i luc
nā accendē cupio: nōdū est ignis nōdū et
ille splendor. **N**ox aut̄ ut accendo: simul
cū igne et splendor existit. **D**a hic mi ignē
sine splendore: et credo tibi p̄em fuisse

sine filio. Attendite: dñs est a nob̄ ut po-
tuit tanta res dia: dñs adiuuante intē
nonē orōis v̄r̄ et p̄paracionē cordis v̄r̄
excepistis quātū cape potuistis. Illa tñ
ineffabilia sūt. Nichil dñm dignū pu-
tetis ul' eo ip̄o quo coeua coeternis cōpa-
rant: tp̄alia semp̄ manētibz extīgū-
bilis immortalibz. S; qz dñs ē fili⁹ et
ymago p̄ris: accipiam⁹ et hinc aliqua
similitudinē in rebz longe differentibz. Ut
p̄locuti sum⁹ yma. **S**go existit de
speculo hoīs itūe. **S**is speculū. **N**ō
nob̄ p̄t suffragari ad euidenciā rei h⁹:
quā explicitē utūqz conam⁹. Etenū di-
at⁹ n̄. **U**lle q̄ attendit speculū iā utiqz
erat: et iā natus cāt. Existit ymago
mox ut aspector extitit. Nam ille qui
inspicit eāt et aūqz accedit ad speculū.
Ed ergo inueniē⁹ v̄n̄ possum⁹ eruere
talē similitudinē: sicut eruim⁹ de igne
et splendore: **f**aciam⁹ hoc aīd facile nos-
tis q̄admodū aqua corpm̄ sepe reddīt
ymagiēs. **H**oc dicim⁹ qm̄ quisqz ul' tñ
sit sup̄ aquā uel stat: videt ibi yma-
ginē suā. **P**onam⁹ ergo aliqd̄ natū su-
p̄ aquā: velut v̄gultū aut herbā. **N**ō
ne tñ ymagiē suā nascit⁹: **m**ox ut in-
cipit existē: incipit cū illo existē ymago
ei⁹: nō p̄cedit nascendo ymagiēs suā.
Non in̄ dñdit⁹ natū eē aliqd̄ sup̄ aquā
et postea appuisse ymaginē ei⁹ cū illud
prius sine ymagine apparēt: sed nal-
cit⁹ cū ymagiē suā. **E**t tñ ymago ab il-
lo nō illud ab ymagiē. **N**ascit⁹ ergo cū
ymagiē suā: et siml' eē incipit v̄gul-
tū et ymago ei⁹. **N**ūqd̄ nō fateis yma-
ginē eē de illo v̄gulto: nō v̄gultū de

ymagiē genitū: **E**rgo de illo v̄gulto cō-
fiteis ymaginē. **I**taqz et generās et qd̄
genitū est siml' eē ceperūt. **E**rgo coeua
sūt. **S**i semp̄ v̄gultū: semp̄ et ymago
de v̄gulto. **E**d aut̄ de alio ē: utiqz natū
est. **P**̄t ergo semp̄ eē generās et semp̄
cū illo qd̄ de illo natū est. **I**bi eē estuaba⁹
ibi laborabam⁹ quō intelligēt semp̄
etna natiuitas. **E**rgo fili⁹ dei scdm̄ hoc di-
cit⁹ qd̄ p̄r̄ est: qd̄ h̄t de quo sit: nō scdm̄
id qz p̄r̄ ē p̄r̄ et postea fili⁹. **S**emp̄ p̄r̄:
semp̄ fili⁹ de p̄r̄. **E**t qd̄ qd̄ de aquo ē na-
tū est: semp̄ igit̄ fili⁹ nat⁹: semp̄ p̄r̄: sc̄
p̄ de illo ymago: quō illa ymago v̄gul-
ti de v̄gulto nata ē: et si semp̄ v̄gultū
de v̄gulto nata ē: et si semp̄ v̄gultū
semp̄ nata eēt et ymago de v̄gulto. **N**ō
potuisti inuenire coeterna genita etna ge-
nitoribz: et inuenisti coeua nata tp̄alia
gignentibz. **I**ntelligo coeternū filiū natū
etno gignētī. **E**d eī est tp̄ali coeui: hoc
ē etno coeternū. **H**ic iā modicū est: qd̄ ad
uitatis p̄t blasphemias. **S**emp̄ eī dicit⁹.
Ecce dedisti similitudines: sed splendor qui
fundit⁹ de igne min⁹ lucet q̄ ip̄e ignis:
et ymago v̄gulti min⁹ utiqz h̄t p̄p̄rieta-
tē q̄ illud v̄gultū v̄n̄ ymago ē. **N**abēt
ista similitudinē: sed non oīo equalitate.
Cusae nō videt⁹ euuldē esse substantiae: **E**d
ergo dicim⁹: **S**i dicat aliqis talis ē ergo
fili⁹ ad p̄r̄m qualis ad ignē splendor: et
ymago ad v̄gultū: ecce itellexi etnū
p̄r̄m itellexi coeternū filiū: tñ sicut et
filiū splendorē min⁹ igne lucente: aut
sicut effulā ymaginē min⁹ q̄ v̄gultū
existentē dicim⁹. **N**on: sed equalitas oī
modo ē. **N**on credo aut̄: qz non inuenisti
similitudinē. **S**ed crede ap̄lo: qz potuit v̄

de qd dixi. **Aut enim.** Non rapinā arbitrari
est ē equalis deo. **Equalitas** oimodo cōiū
gr. **Et qd dixit.** Non rapinā. **Quare.**
Quia illud ē rapina qd alienū est. **Tū**
ex duabz istis collaciōibz et grūbz duobz
silitudinū fortassis iuenim⁹ i creatūa
quō intelligam⁹ filiū coetnū pū: et neq̄
q̄ miorē. **Et** nō illud possum⁹ iuenire in
vno grūe silitudinū: iugam⁹ ambo ge
nerā. **Quō** ambo grūa. **Quū** vñ ip̄i tant
silitudines et alterū unde nos dedimus.
Deterūt enī illi silitudies ex hys q̄ nal
tūt in tpe: et p̄cedunt tpe ab eis a qbz
uascūt. **Sicut** hō de hoie. **Maior** illo tpe
por natus: sed tū hō et homo id ē eūl
tē substantiae. **Hō** enī hoiem geneat: et
equus equū. et pecus pecudē. **Ad** eandē
stantiā generat ista: sed nō ad idem
tpe. **Diuisa** sūt tpe: sed nō diuisa na
tura. **Ed** ergo hic laudam⁹ in ista nati
uitate. **Certe** equalitatē nē. **Quid** aut
deest. **Equalitas** tpe. **Teneam⁹** hic iā
qd laudat: id ē equalitatē natiue. **In** il
lo aut grūe silitudinū qd nos dedim⁹ de
splendore ignis et de ymagine v̄gulti
equalitatē natiue non iuenis: iueis coe
uitatē. **Ed** hic laudam⁹. **Coeuitatē** **Ed**
deest. **Equalitas** natiue. **Coniūge** q̄ lau
das. **In** creaturis ei deest aliqd qd lau
das: in creatōe nichil deesse p̄t: qz qd i
ueis in creatūa a creatōe artifice p̄cel
lit. **Ed** ergo i coeuis. **None** hoc deo tā
dū qd ibi laudas. **Ed** aut deest: nō tri
buendū maiestati i qua nullus defaū
est. **Ecce** offeo genitis coeua gignencia.
Laudas ibi coeuitatē: sed dispilitatē re
phendis. **Ed** rephendis noli t̄bue deo:

64
qd laudas t̄bue: et tribuis illi ex isto ge
nere silitudinū pro coeuitate coetnitate:
ut coetnus sit natus cū eo a quo natus
sit. **De** alio aut silitudinū grūe q̄ et ip̄a
dei creatūa ē et debet laudae creatorē:
qd ibi laudas. **Equalitatē** natiue. **Jam**
p̄t illā distinctionē de deas coetnitate:
ta p̄t istā equalitatē: et p̄tā est natiui
tas eūlde substantiae. **Ed** enī demencius
frēs mei q̄ ut in aliquo laudē creaturā
qd non sit i creatorē. **Laudō** i hoie eq̄lita
tē natiue: et nō credo in eo q̄ fecit uain.
Ed de hoie natū est homo ē. et qd de deo
natū est nō id est qd ille de quo natū ē.
Non uersor in opibz que deus nō fecit.
Laudent ḡ creatorē oīa opa sua. **Inuenio**
hic coeui: cognosco ibi coetnū. **Hic** eq̄
litate iuenio natiue: ibi intelligo eq̄lita
tē substantiae. **Totū** ergo ibi: qd hic ex p
tibz singulis et rebus singulis iuenit.
Totū ergo ibi siml. **Et** nō hoc solū q̄ i
creaturis totū iuenio ibi sed t̄p̄ i crea
tōe tanto ampli⁹ qz her uisibilia illa i
uisibilia. her t̄p̄alia illa etna. her cōmu
tabilia illa icōmutabilia. her corrupti
bilia illa icorruptibilia. **Postremo** in
ip̄o hoie ea que iuenim⁹ homo et homo
duo hoies sūt: ibi p̄ et fili⁹ vnus deus
Dūo deo nrō grās ago ienrabiles: qz ex
hoc loco scrupulosissio et laborosissio
ifirmitatē meā libere dignat⁹ ē petē
tibus uolū. **Ante** oīa tū seruate hoc: qd
q̄ de creatūa potuim⁹ collige aut sensu
corpis aut cogitatione aīni: mirabilit̄
tūscende creatorē. **Et** vis illū mēte conti
gē. **Purga** mentē purga cor tuū: mū
dū fac oclm vñ illud qd qd ē possit at

A de quo tanta a'tā multa dixim⁹. et nichil
dignū dixim⁹ nisi ut illud ūbū. **¶**

tingi. **M**ūdū fac oclm cordis. **D**ñi ei mū
to corde: quū ipi deū videbūt. **N**on at mū
tato corde qd potuit misericordius pri
uari aut ab eo donari: n̄ ut illud ūbū
¶ **¶** quod frā sūt oīa fieri qd nos sumus
ut attinge possem⁹ illud qd nō sum⁹.
Non ei deus sum⁹: sed possum⁹ mēte
ut cordis acie interiore vide deū. **P**atris a
ctes nre obtruse obtruse ifirmitate de
iecte: cupiūt vide. **S** in spe sum⁹: in re
nōdū sum⁹. **F**ilij dei sum⁹ hoc ait ioh̄s.
qui ait in principio eāt ūbū: qui super
pectus dñi discubebat. q̄ secreta ista de
sinu cordis illi⁹ hauriebat ip̄e ait. **D**i
lectissimū filij dei sum⁹: et nōdū appa
runt qd eim⁹. **S**am⁹ q̄ cū apparuerit
siles ei eim⁹: quū videbim⁹ eū sicuti ē.
Hoc nob̄ p̄mittat. **D**ed ut p̄ueiam⁹ si
nōdū possum⁹ vide ūbū deū: audiam⁹
ūbū carnē. **I**deo em̄ ueit ideo suscepit
ifirmitatē nrām: ut possis firmā lo
tione cape dei portantis ifirmitatē
tuā. **E**t v̄e dñm̄ est lac. **L**ac ei dat pu
lis: ut abū sapie det maiorib⁹. **L**actare
paacēt: ut aude pascais. **Q**uō em̄ fit
etiā lac quo lactant infantes. **N**ōne
elca eāt i mensa. **D**i inuidus ē ifans
ad comedendā elcā que i mēsa est quid
facit mī. **I**ncarnat elcā et cōficiat lac.
De ip̄a cōficiat nob̄: qd̄ cape possum⁹
Dic ūbū caro frā est ut lacte puuli nu
trirent: q̄ ad abū quidē eram⁹ ifantes
Dñi hoc intest q̄ quū abū mī icarnatū
lac facit abū i lac cōmittit: incommu
tabilit̄ aut̄ manēs ūbū carnē assūptit
ut eēt quodāmodo contextū qd̄ est. non
corruptit non cōmutauit: ut p̄ habitū

tuū tibi loquet̄ non i hoīem tūlmutatis
atq; cōmūsus. **I**ncōmutabilis ei et icōmuta
bilis et oīo iuolabilis manēs fr̄is ē qd̄
tu ad te: qd̄ ip̄e ad prēm. **I**p̄e em̄ ifirmus
qd̄ dicit: ut possit recuperato illo visu ū
bū ex aliqua pte attinge p̄ qd̄ frā t̄ oīa.
Venite ad me om̄s q̄ laboratis et onerati
estis: et ego reficiā uos. **T**ollite iugū iugū
sup uos et discite a me: q̄ mitis sum et
hūilis corde. **Q**uid m̄gr̄ filius dei sapiā
dei p̄ que frā sūt oīa concionat̄. **D**onat
hūanū gen⁹ et dicit. **V**enite ad me oēs
q̄ laboratis et discite a me. **P**utabas
forte dicturā sapiām dei. **D**iscite quō ce
los feci et astra. **O**īa in me etiā anteq̄
fiēt uiuata erant: quō in uirtute rano
nū incommutabiliū etiā capilli capitis
vū uiuati sunt. **H**ec putabas et talia
eē dicturā. **N**on. sed prius illud qd̄ in
tis sū et hūilis corde. **E**cce qd̄ capiatis
uidete fr̄es. **C**erte puū est. **A**d magna
uos tendim⁹: pua capiam⁹ et magni
erim⁹. **D**is cape celsitudinē dei. **C**ape
p̄us hūilitatē dei. **D**ignae eē hūilis p̄
te: q̄ deus dignatus ē hūilis eē p̄t̄ eū
dē te. non em̄ p̄t̄ se. **C**ape ergo hūilita
tē xp̄i: discite eē hūilis noli sup̄bie. **C**ō
fite ifirmitatē tuā: iace patient̄ ante
medicū. **C**ū cepis hūilitatē eius surgis
cū illo: non q̄i et ip̄e surgat secūdū
qd̄ ūbū est: sed tu potius ut magis in
gis q̄ a te capiat. **I**ntelligebas p̄mo
titubant atq; hesitant: itelliges post
ea certius et clarius. **N**on ille crescit
sed tu p̄ficias et q̄i terti videt̄ surge. **D**ic
ē fr̄es. **C**redite p̄ceptis dei et facite illa:
et donabit uob̄ robur itelligētē. **N**on

plumatis et q̄i an̄ponatis sc̄iam p̄cepto
dei: ne īferiores et nō solidiores remane
atis. **A**rborē attendite. Petat p̄us yma
ur sursum excreſcat: figit radicē in hū
li ut v̄ticē tendat ad celū. **N**ūq̄d n̄it
ū in hūilitate: **T**u autē sine caritate si
ne hūilitate vis excelsa cōprehendere:
Sine radice aurās petis. ruina ē ista
non incrementū. **H**abitāte ḡo x̄po p̄ fidē
ī cordibz v̄ris ī caritate radicamū atq̄
fidamū: ut īpleamū in oēm plēitudinē
dei. **Exp̄hat s̄mo xxxviii. S̄mo t̄celi**
m̄ nouus b̄ti augustini de v̄bis d̄ni
in euāgelio sc̄dm ioh̄em: In mundo
erat et mūdus p̄ ip̄m factus est.
Des n̄r ih̄s xp̄s et uenit ad hoī
nes ad abcessit ab hoībz: et uē
nit ad hoīes. **E**t tū hic eāt q̄ uenit:
nec recessit q̄ abcessit: et ad eos uētu
rus ē quibz dixit ecce ego uobiscū sū
oībz diebz usq̄ ad cōsūmationē seculi.
Scdm formā ergo serui quā suscepit
p̄ nob̄ quodā t̄pe uatus ē et oculus et r̄
surrexit: et iam nō morit̄ et mors illi
ultra nō durabit. **S**cdm diuinitatē autē
qua eq̄lis est p̄ in hoc mūdo eāt: et n̄
dus p̄ ip̄m factus est: et mūdus eū non
cognouit. **D**e hoc audistis mō euāgelii
qd̄ an̄nuncit nos cautos nos facēs et
uolens ē expeditos et patos ad exp̄cā
tā nouissia: ut post nouissia que sūt ī
hoc sc̄lo metuēda succedat requies q̄ nō
habet finē. **P**̄t̄i qui p̄ncipes f̄i fuerint:
Erit autē tūc securi q̄ mō non sūt securi:
et iterū tūc timebūt q̄ mō timē nolūt.
Ad h̄c exp̄cātionē et p̄t̄ hanc sp̄e xp̄i
am facti sum̄. **N**ōne spes n̄ra nō est ī

68
sc̄lo: **N**on amemus sc̄dm. **A**b amōe sc̄li
hui⁹ nos uocati sum⁹: ut aliud sc̄dm spe
rem⁹ et diligam⁹. **I**n hoc abstine nos de
bem⁹ ab oībz illicitis cōcupiscētijs. hoc
ē lūbos accinctos h̄re debem⁹: et feruē
et lucē in opibz bonis. hoc ē lucias arde
tes habē. **D**ixit em̄ ip̄e d̄ns discipulis su
is alio loco euāgelij. **N**emo attendit luc
nā et poit eā sub modio. sed sup̄ cande
labrū: ut luceat oībz qui ī domo sūt. **E**t
ut oūdet v̄ū dicebat: subiecit et ait **S**ic
luceat lūmē v̄rū corā hoībz: ut videāt
bona sc̄a v̄ra et glificent p̄c̄m v̄rū qui
ī celis ē. **I**deo lūbos n̄ros accinctos esse
uoluit et lucias ardētes. **E**d est lūbos
accinctos: **D**ecline a malo. **E**d est lucē:
Ed est lucias ardētes habē. **H**oc est et
fac bonū. **E**d est qd̄ aduixit et ait: et nos
siles estote hoībz exp̄cātibz d̄nū suū
q̄ uenit a nuptijs: nisi qd̄ ī illo psal
mo sequit̄. inq̄re pacē et sequē eam.
Hec tria hoc ē abstinentia a malo et opa
tio boni et spes p̄mij et̄m cōmēdrata sūt
ī actibz ap̄lox: ubi sc̄ptū est qd̄ docebat
eos paulus de iusticia et cōtinētia et
spe uite et̄ne. **A**d cōtinētiā p̄tinet sicut
lūbi v̄ri p̄cincti. **A**d iusticiā p̄tinet et
lucias ardētes: ad exp̄cātionē d̄ni p̄
tinet pax que ē spes uite et̄ne. **E**rgo de
cline a malo: hec ē cōtinētia. **H**ij sūt
lūbi accincti. **E**t fac bonū hoc ē iusti
cia: hec sūt lucias ardētes. **S**ue pacē et
sequē eā: hec ē exp̄cātio fut̄i sc̄li. **E**rgo
siles estote hoībz exp̄cātibz d̄nū suū
q̄ uenit a nuptijs. **H**ūtes autē ista p̄
cepta et p̄missa: qd̄ queim⁹ in terra
dies bonos ubi eos inuenire nō possim⁹:

Longa

Sic enim quod eos queritis qui aut egrotatis aut in tribulationibus estis que habundant in isto seculo: qui quia etas uigilant ad finem et senex plenus est queris et nullis gaudiis inter omnes tribulationes quibus contemnitur genus humanum non querunt homines nisi dies bonos et uitam uolunt. Quam hic habere non possunt: et quia longa hominis uita tanta breuitate constringitur ad uniuersi seculi huius latitudinem quasi si una gutta ad uniuersum mare. Sed ergo est uita hominis etiam illa que longa dicitur: Longam uitam dicitur que in seculo isto breuis est: et sicut dixi habundat gemitibus usque ad decrepitam senectutem. Hoc totum modicum et breue est. Et tamen quod queritur ab hominibus: quanta diligentia quanto labore quanta cura quanta uigilantia quanto opere querunt homines ut diu hic uiuant et senescant. Ipse autem diu uiuere quod est nisi ad mortem currere: Habuisti hesternum diem: habere uis et crastinum diem. Sed cum iste tamen fuerit et crastinus: minus illud habes. Ideo optas ut luceat dies: ut propinquet tibi quo tu non uis perire. Exhibes aquam solempnitatis amicus tuus: audi ibi a bene optantibus dicit tibi multos annos uiuas. Et ueniat quod illi dixerunt. Quid? Ut ueniat annus et annus: et non uis ueniat finis annorum? Studia tua contra sunt. Ambulare uis et perire non uis. Dimptum ut dixi si tanta cura inest hominibus ut quotidianis magnis periculis quibus laboribus cupiant ut tardius moriantur: quanta cura agendum est ut nunquam moriantur? Inde nec uult cogitare. Cotidie in isto seculo querunt boni dies ubi non inueniunt: et nemo sic uult uiuere ut illuc perueniat ubi inueniunt. Ideo ad

inuenit eadem scriptura et dicit. Es est homo qui uult uitam: et diligit uide dies bonos. Sic interrogauit scriptura: ut sciret quid illi eum diceret. Sciens quod omnes homines uitam querunt et dies bonos: per desiderio ipso: uero interrogauit. Tamquam si omnem corde de ruderet: ego uolo: sic dixit quis est homo qui uult uitam et diligit uide dies bonos: quemadmodum etiam ista hora qua uobis loquor: cum audistis me dixisse. quis est homo qui uult uitam et diligit uide dies bonos: oes ruderet in corde uobis ego. Nam et ego qui uobiscum loquor: uitam uolo et dies bonos. Sed queritis uos: hoc querit et ego. Quomodo si aurum uobis omnibus est necessarium et ego ad aurum una uobiscum perire uolens et eest alicubi in agro uobis in locum uere pretium subdito et uideret uos querentes aurum et diceret uobis quid queritis et respondetis mi aurum. et diceret ego uobis. aurum queritis et ego aurum quero. quod queritis et ego quero sed non ibi queritis ubi possunt inuenire. ergo audite me ubi possunt inuenire uobis non tollo locum uobis ostendo. primo sequantur omnes eum qui nouit ubi sit quod querimus: sic et nunc quod desideratis uitam et dies bonos: non uobis possunt dicitur nolite desiderare uitam et dies bonos. sed illud dicimus nolite hic querere in hoc seculo uitam et dies bonos ubi boni esse non possunt. Sed ne uita ipsa morti filis est: Dies autem ipsi perantes transeunt: quia hodiernus dies hesternum excludit: crastinus ideo nascitur ut excludat hodiernum. Ipse dies non stat: tu quere cum illis uis stare: Desiderium ergo uerum quo uultis uitam et dies bonos non solum non repino: sed etiam uehementer attendo. Prorsus querite uitam: querite dies bonos

nos. Sed ubi p̄nt iueneri: ibi q̄rant. **W**is
 ns enī meū audie consiliū eius q̄ nouit u
 bi sūt dies boni et ubi ē vita. **A**udite nō
 a me: sed meū siml. **A**ut enī uobis quidā.
Venite filij audite me. **E**t cōcurrām⁹ et ste
 nus et auēs erigām⁹: et corde itelligām⁹
 p̄m q̄ dixit. **V**enite filij audite me. t̄io
 rem dñi docebo uos. **E**t quā rem uult docē
 et tu rei utilis ē timor dñi. **S**equit. **E**s
 est hō qui uult vitā: et diligit dies uidere
 bonos. **R**ūdeam⁹ om̄s: nos uolum⁹. **E**d
 sequit⁹ audiam⁹. **C**ohibe linguā tuā a ma
 lo: et labia tua ne loquāt⁹ doli. **M**odo dic
 ego. **J**am dudū qū dicebā q̄s est hō qui
 uult vitā et dicebā dies uidē bonos: om̄s
 rūdebam⁹ ego. **E**ya rūdeat⁹ mī aq̄uis ego
Ergo cohibe linguā tuā a malo et labia
 tua ne loquant⁹ doli. **D**ic mō. **E**rgo dies
 bonos et vitā uis: cohibe linguā tuā a
 malo nō uis: ut labia tua nō loquant⁹ do
 li. **N**ō m̄cedē alacer: ad opus piger. **E**t
 nī nou opanti reddit⁹ m̄cedē: utinā mī do
 mo tua uel opanti m̄cedē reddas. **N**am
 scio q̄ nō opanti nō reddas. **Q**uāe. **E**a
 nichil opanti nichil debes. **E**t deus po
 suit m̄cedē. **Q**uā m̄cedē: **V**itā et dies
 bonos quā om̄s desideram⁹: et ad quos
 dies om̄s venire conam⁹. **P**missā m̄ce
 dē daturus ē. **Q**uā m̄cedē: **V**itā et dies
 bonos. **E**t qui st⁹ dies boni: **V**itā sine
 fine: requies sine labōs. **M**agnā m̄ce
 dē p̄posuit. **I**n tāta m̄cedē p̄posita: uide
 am⁹ qd̄ iussit. **J**am enī m̄cedē tāte pol
 lita cordis et amōe m̄cedis accensū: pa
 rem⁹ iussioni ei⁹ uires nr̄as. lateā lacer
 tos. **Q**uali iussurus ē onca grandia nos
 portāe: forte aliqd̄ fodē. forte aliquā ma

chinā erige. **N**on tibi iussit rē laborosā:
 sed mēbrū qd̄ int̄ oīa mēbra cito moues
 ip̄m tibi p̄cepit cohibē. **C**ohibe linguā
 tuā a malo. **N**on ē labor erigē fabricā: et
 labor ē tenē linguā. **C**ohibe linguā tuā
 a malo. **N**oli loqui mēdanū: noli loqui
 ciniāones. noli loq̄ calūpnias: noli lo
 qui falsa testimoia. noli loqui blasphe
 mias. **C**ohibe linguā tuā a malo. **V**ide
 quō irasceis: si quis de te mala loquat⁹.
Quō irasceis alti qū de te male loquit⁹:
 sic irasce tibi qū de alio male loqueris.
Labia tua nō loquāt⁹ doli. **E**d est int̄
 i corde tuo: hoc dicat⁹ foris. **N**on aliud
 pectus tegat et aliud lingua p̄ferat. **D**e
 clina a malo et fac bonū. **N**am quō dic
 tur⁹ sū ei uesti nudū: qui adhuc uult spo
 liare uestitū. **N**am qui p̄mit tūe suū:
 quō habet susape p̄grinū. **E**rgo p̄ ordi
 nē prius declina a malo: et fac bonū. **P**
 us accinge lūbos: et tūc accende lucnā.
Et cū feceris securus exp̄a vitā et dies bo
 nos q̄re pacē et sequē eā: et tūc bona frō
 te dicas dñō. **F**ea qd̄ iussisti redde qd̄ p̄mi
 sisti. **E**xphat̄ lmo xxxix. **S**mo xl. **m**
b̄a augustini ep̄i de ūbis dñi i euāge
lio sc̄dm ioh̄em: **C**ū cēs s̄b figi uidi te.
Quod dictū audiui⁹ a dñō ihesu
Xp̄o nathanaeli: **C**i b̄u intelliga
 m⁹ nō ad ip̄m p̄tinet solū. **I**p̄e q̄ppe dñs
 ih̄us sub figi uidi oē gen⁹ hūanū. **U**
 to ei loco itelligit⁹ p̄ arborē figi signifi
 cante p̄cām. **N**on ubiq̄ hoc significat: sed
 hoc loco ut dixi. ea scilicet significandi
 cōgruentia. qua nostis p̄mū hōiēm qū
 p̄cāuit folijs ficulneis fuisse subiectū.
Hys folijs ei p̄udenta t̄xerūt qū de p̄c

rato suo erubuerat: et que de illis membra.
ip̄i sibi pudenda fecerunt. Non ei erubescendi est de ope dei: sed confusione precessit causa peccati. Si non precessisset iniquitas: nunquam erubesceret nuditas. Audi ei erat et non confundebantur. Non ei commiserat unum confundentem. Hoc autem quod dixi: Ut per ficum intelligamur significatum esse peccatum. Quod est ergo cum es sub ficu vidi te: Cum es sub peccato vidi te. Et ad gestam quidem respiciens: recordatus est nathanael se fuisse sub ficu ubi non erat christus. Non ei ibi erat presentia corporali: sed facta uero spirituali ubi non est. Et qui sciebat se solum fuisse sub ficu ubi dominus christus non erat: quod dixit ei cum es sub arbore ficu vidi te: agnouit in illo diuinitatem et exclamauit. Tu es rex israel. Dominus ait. Quia dixi tibi vidi te cum es sub arbore ficu si inde miraris: maiora horum videbis. Que sunt ista maiora: Et dixit. Videbitis celum apertum: et angelos dei ascendentes et descendentes super filium hominis. Recolamus veterem historiam conscriptam in libro secundo id est in genesi. Cum iacob in loco obdormiuit. lapidem ad caput posuit et in sompnis vidit scalam a terra protingentem usque ad celum. et dominus manebat super eam: angeli autem ascendebat et descendebat per eam. Hoc vidit iacob. Somnium hominis non describetur: nisi magnum aliquid in eo figuraret misterium: et magnum aliquid prophetatum illa visione intelligeret. Denique ipse iacob qui intellexit quod vidit: posuit ibi lapidem et perfudit oleo. Agnoscatis crisma: agnoscatis et christum. Ipse est ei lapis quem reprobauerunt edificantes: ipse frater est in caput anguli. Ipse est lapis de quo ipse ait. Quicumque offendet

in lapidem illum conuallabitur: super quem non uenit lapis ille conteret eum. Offendit in iacentem: ueniet autem super eum cum ueniet de alto iudicium uiuos et mortuos. De iudicis: quod cum iacet humiliter christus offenderunt in eum. Quod est dicitur homo iste a deo qui soluit sabbatum. Si filius dei est descendat de cruce. Insuper iacet lapis: ideo rides. Sed cum rides te quis es. cum cecus es offendis: non offendis conuallatis: cum conuallatis fruis illo modo iacente. postea ueniet de super conteris. Ergo uixit lapidem iacob. Quod uoluit fecit. Significauit non adorauit. Non ergo audite: istum nathanahelem attendite. per cuius occasionem dominus ihesus nobis exponere uoluit uisionem iacob. Postis quod in scola christi eruditi estis iacob ipsum esse et israel. Duo sunt nomina: nam unus homo fuit. Primum nomen iacob quod natus est accepit: quod interpretatur supplantator. Cum autem illi gemini nati sunt: prior natus est frater esau: et iuuenta est manus illius minoris in pede maioris. Tenebat pedem fratris suo precedenti nascendo. Postea et ipse secutus est: et propter hoc fratrem quod tenuit plantam fratris sui. appellatus est iacob id est subplantator. Postea uero cum rediret de mesopotamia: luctatus est cum illo angelus in uia. Que uirtus comparari potest angeli et hominis. Ergo misterium est ergo sacramentum est: ergo prophetia est. Ergo figura est: ergo intelligamus. Videte etiam luctantis modum. Dum luctatur preualuit angelo iacob magna significatio. Et cum preualuisset angelo homo: tenuit illum tamen ipse homo: eum quem uiceat tenuit. et ait illi. Non te dimitto: nisi benedixeris mihi. Cum uictor es

rem

victo bñdicebat: xp̄s figuabat. **A**nge-
lus ergo ille qui itelligit dñs ih̄s ait
ad iacob: iam nō uocaberis iacob. sed
erit nomē tuū isrl' qd̄ int̄ptat' uides deū
Deinde tetigit uerū femoris ei⁹ et aru-
it ei: et fr̄s ē claudus iacob. **I**p̄e ē ille
uictus. **T**ū potuit uictus: ut et femur
taugēt et claudū facēt. **E**rgo si uolens
uictus ē. p̄tātē eū habuit ponēdi uirtu-
tē suā. et p̄tātē habuit allumēdi eā: nō
uolat' uictus qui nō uolat' crucifixus.
Nam et bñdixit eū dicens: nō uocaberis
iacob sed isrl'. **T**u supplātor: fr̄s es ui-
dens deū. **E**t tetigit sicut dixi femur ei⁹:
et fecit eū claudicā. **A**tende ī iacob po-
pulu iudeorū in illa nulla sequentiū et
p̄cedentiū uimentū dñi: qui uicti aplis
adorabāt deū et clamabāt o s̄ana filio
taud bñdictus qui uenit in noīe dñi. **E**t
re iacob bñdictus. **I**am claudus ī eis re-
mansit: qui nō iudei sūt. **I**ntitudo eū
femoris sigt' multitudinē gencis. **D**e q̄
ly psalm⁹ cū gentes creditas p̄phetat'
ser dicens. **P**lius quē nō cognoui serui-
uit m̄ in auditu auris obediuit m̄. nō
ibi fuit et auditus sū. affui et oculi sū.
Plius quē nō cognoui seruiuit m̄ in au-
ditu auris obediuit m̄. igit' fides ex au-
ditu auditus aut' p̄ uerū xp̄i: sequit' de
iudeis filij alicui uentiti s̄ m̄. filij alic-
ui iueteauerūt. et claudicauerūt a semi-
nis suis. **A**lignauit uob' iacob et bñdixit
et claudū. **D**erū ex hac occasione nō ē
p̄cedendū qd̄ p̄t' fortasse sua sponte uerū
aliquē cōmouē: qd̄ sibi uult qd̄ cū muta-
tū esset nomē abrahe aut' hui⁹ iacob. nā
et ip̄e prius abram uocabat' et de⁹ illi

67
mutauit nomē et dixit nō uocaberis abram
sed abrahā. **E**x illo nō est uocatus abram:
queite ī s̄pturis et uidebitis. **S**up̄ius aut'
q̄ accipet aliud nomē non ē uocatus u'
abram: postea q̄ accepit non ē uocatus
u' abrahā. **I**ste aut' iacob q̄ accepit a-
liud nomē eadē uerba audiuit: nō uocaberis
iacob sed uocaberis isrl'. **Q**ueite s̄ptu-
ras et uideite qd̄ utruq; seip̄ uocatus est
et iacob et isrl'. **A**cepto alio noīe abram.
non ē aliud uocatus u' abrahā: accepto
alio noīe iacob et iacob uocatus ē et isrl'.
Nomē abrahe in hoc sc̄o explicādū fu-
it: hic ē aut' fr̄s p̄ multaz gencū u'
nomē accepit: nomē aut' isrl' ad alterū
sc̄m p̄tinet ubi uidebim⁹ deū. **P**lius g'
dei p̄lius xp̄ianus ī hoc tpe et iacob ē et
isrl'. **I**acob in re isrl' in spe. **S**upplātor:
eū fr̄s dicit' p̄lius minor p̄li maioris.
Quōd nos supplātaui⁹ iudeos: **S**ed sup-
plantatoēs illoz dicim⁹: qd̄ nri causa s̄
supplātaui. **N**isi excecati eēt: xp̄s nō
crucifigēt'. **S**i xp̄s nō crucifigēt': lan-
guis ille p̄osus nō fundēt'. **S**i sanguis
ille nō fundēt': orbis terrarū nō redimēt'.
Quā ergo nob' p̄fuit cecitas eoz: ideo a mi-
noe fr̄e maior' supplātatus ē. et appella-
tus ē minor' supplātor. **S**ed quā diu hoc?
Deniet tpus ueniet finis sc̄i et credet tot⁹
isrl': nō illi qui mō s̄ sed filij ip̄oz q̄ tunc
erūt. **N**am mō isti p̄ uias suas ābulātes
ibūt ad loca sua: tūlibūt ad dāpnationē
p̄petuā. **C**ū aut' fr̄s fuit totus p̄lis un⁹.
fiet illud qd̄ canim⁹. **S**accabor dū maifest-
tabit' gloia tua: dū uenit p̄missio q̄ no-
bis p̄mittit' ut uideam⁹ facie ad faciem.
Nō uideam⁹ p̄ speculū in enigmate et ex

pte. Cū autē utiq; plus iā purgatus iā
reclusatus iā coronatus iā in imōrle
formā et icorruptionē ppetuā cōmuta
tus videbit deū facie ad faciē. et iā nō
erit iacob. sed solus erit isrl: tūc eū in
p̄sona s̄a huius nathanahel videbit do
m̄us et dicet. Ecce uē isrlita: in quo do
lus nō est. Cū audis uē isrlita: uciat
tibi i mentē isrl. Cū uenit tibi i mē
tē isrl: uciat i mentē sōpniū illius in
quo sōpniō scalā a t̄ra uidit usq; ad
celū. dñm sup incubentē. angelos dei
ascendētes et descendētes. Hoc sōpniū
uidit iacob. Post hoc autē appellatus
ē isrl: id ē post paululū ueniens de me
sopotamia et agens iter. Si ḡ iacob
uidit scalā qui ē et isrl appellatus. ē
autē et nathanael iste uē isrlita i quo
dulus non ē: ideo tū miratus eēt q̄ dix
it ei dñs. sub arboe sic uidi te. dixit
ei. manus hys uidebis. Et itē dixit ei
sōpniū iacob. Cui dixit. Et quē appel
lauit isrlita in quo dulus nō eēt. Qua
si si dicet. cuius noie te appellauit: ip̄s
sōpniū in te appebit. Poli festinare
mirai: maiora horū uidebis. Videbitis
celū aptū: et angelos dei ascendētes et
descendētes sup filiū hoīs. Ecce qd̄ uidit
iacob ecce q̄re p̄fudit lapidē oleo iacob:
ecce q̄re xp̄m̄ p̄ph̄a significauit et figu
rauit iacob. Illud eī sc̄m̄ p̄ph̄a cat̄. tūc
qd̄ exp̄ctis noui: qd̄ a me uelitis audi
re intelligo. Dicā et hoc breuit̄ ut dñs
donat: ascendētes et descendētes ange
los ad filiū hoīs. Quō: Si descendūt
ad illū hic ē: si ascendūt ad illū surcū
ē. Si autē ad illū ascendūt ad illū desce

dūt: et surcū est et hic ē. Nullo pacto
fici p̄t ut ad illū ascendat et ad illū de
scendant: n̄ et ibi sit quo ascendūt: et
hic sit quo descendūt. Quō p̄bam̄ et
illuc eū eēt et hic eū esse: Rūdeat uobis
paulus q̄ p̄mo saulus: exp̄tus ē illud
ip̄e qm̄ pus eāt p̄secutor: et postea fr̄s
est p̄dicator: pus iacob postea isrl qui
eāt et ip̄e de ḡne isrl de tribu bēyamū.
In illū uideam̄ xp̄m̄ surcū xp̄m̄ deorsū.
P̄mo ip̄a dñi uox de celo hoc oñdit. Hau
le saule qd̄ me p̄sequis: Rūqd̄ paulo
i celū ascendat: Rūqd̄ paulus in celū
saltē lapidē miserat: xp̄ianos p̄sequē
bat: illos ligabat ip̄os occidendos t̄he
bat: ip̄os ubiq; latentes q̄rebat: ip̄is
iuentis nulla cōe p̄cebat. Cui autē xp̄s
dñs. Haule saule. Dū clamat. De celo.
Ergo surcū est. Qd̄ me p̄sequis: Ergo
deorsū est. Oīa et si breuit̄ ut potui ex
posui caritati uir. Ergo qd̄ ad me
p̄tinet: qd̄ autē ad uos p̄tinet paupes
cogitate. Conūsi ad dñm x̄. *Exp̄lat̄
lmo xl. m̄. S̄mo xli. b̄a augustini de
uobis dñi in euāgelio s̄a; ioh̄: Ob̄m
chana galilee ihs aquā cōuert̄ i uinū.*
Scit̄is fr̄es. in xp̄m̄ eī credētes di
dial̄is et assidue etiā uos m̄stre
rio nr̄o cōmendauim̄ uob̄: q̄ mediā
tūoris hoīs est hūilitas xp̄i. Non eī pe
risset hō: n̄ supbiā suscepisset. Inuicū
eī sicut sc̄pt̄ia dicit oīs p̄cā supbiā:
Cont̄ uicū p̄cā uicū uiltiāe necessariū
fuit. Si ergo uicū oīs p̄cā supbiā uū
sanaet̄ tumor supbie n̄ deus dignatus
eēt hūilis fieri: Erubescat hō eēt supbi:
qm̄ fr̄s ē hūilis deus. Nam qm̄ dicit̄

68
hōi ut hūiliet se dedignat. Et ut uelint
hoies vindicari quā ledunt: supbia facit
quasi hūilari dedignat. Vindicari uolūt
quasi pena cuius pdesse possit aliena:
Iesus et iuriā passus vindicari uolūt
Ideo in oib; ihūs xpūs hūilari dignatus
ē: pbens uob uia. si tū dignemur ambu-
lare p eā. Ecce int ceta filius uigis ueit
ad nuptias: qui cū apud p̄em eēt isti
tuit nuptias. Quō frā est p̄ma mulier
p quā ueit de uiro sine feiā: sic uir per-
que deletū est p̄m de feiā sine uiro. P
illū sum: p̄hic surgim. Et qd in ipis
nuptijs fecit. De aqua uinū. Sed potē
tius. Cui facē talia potat: dignatus est
idigē. Cui fecit de aqua uinū potuit
facē et de lapidib; panē. Et adē potētia
eāt: sed tūc dyabolus tēptauit: ideo
xpūs nō fecit. Satis eī quā tēptatus est
dūs xpūs: hoc ei suggessit dyabolus.
Esuriuit eī qz et hoc dignatus ē: qz et
hoc ad hūilitatē ptinuit. Esuriuit pa-
nis: sicut de fecit uia: sicut uulnerata ē
sanitas: sicut mortua ē uita. Cū ḡ esu-
riet ut nostis: ait illi tēptator. Si fili-
dei es dic lapidib; istis ut panes fiant:
et r̄ndit tēptatōi docēs te r̄ndē tēptatōi.
Ad hoc eī pugnat impator: ut milites
discant. Quid r̄ndit? Non ī solo pane
uiuit hō: sed in oī uibo dei. Et nō fecit
de lapidib; panes: q̄ utiq; sic potuit fa-
cē sicut de aqua uinū. Eiusdē enī poten-
tie ē facē de lapide panē. S; nō fecit: ut
uolūtate contēpnet tēptatōis. Aut eī
tēptator nō uiuat: n̄ contēpnat. Et cū
uicisset dyabolū tēptatōrē: uenerūt an-
geli et ministrabat ei. Cui ḡ tū potat:

q̄re illud nō fecit. et hoc fecit. **Lege.** ym-
mo recorde qd mō audisti. Cū fecit hoc
id ē de aqua uinū: qd addidit euange-
lista. Et crediderūt in eū discipuli. Cū
qd tūc dyabolus fuerat creditus. Cui ḡ
tanta potuit: esuriuit sitiuit fatigatus
ē. dormiuit. cōphensus ē. celus ē. cruci-
fixus ē. occisus ē. **Ista ē uia ambula per**
hūilitatē: ut uenias ad eternitatē. De xp̄s
p̄ia est quo unū: hō xp̄s uia ē q̄ unus.
Ad illū unū: p̄ illū unū. Sed tamen ne er-
rem. Non recessit a p̄e: et ueit ad nos.
Vbea sugebat: et mūdū contiebat. In
p̄lepi iacebat: angelos pascebat. Deus
et hō: idem deus q̄ homo. idem hō q̄ deus.
S; non unū hō inde deus: qz ubū deus. hō
qz ubū cāo frū est: et deus manēdo. hois
carnē assumēdo. addendo qd nō eāt. nō
p̄tendo qd eāt. Ergo et mō iam passus
p̄ ipam hūilitatē iā mortuus iam sepul-
tus: iā resurrexit iam ascendit in celū.
Ibi ē et sedet ad dexterā p̄is: et hic est e-
gens ī paupib; suis. Cū hestina die hoc
cōmendauit caritati uie p̄t illud qd dix-
it nathanaheli. manus hys uidebis: di-
co eī uob; uidebitis celū ap̄tū et angelos
dei ascendētes et descendētes ad filiū ho-
mīs. **Queluum** qd eēt: et diu locuti su-
m. Cū qd et hodie eadē replicatē debem;.
Cui affuerūt recorderent. **Breuit tū com-
mēdo.** Non dicet ascendētes ad filiū ho-
mīs n̄ sur sū eēt: nō dicet descendētes
ad filiū hoīs n̄ et deorsū eēt. **Ipe sur sū:**
ipe deorsū. **Sursū in se: deorsū in suis:**
Sursū apud p̄em: deorsū in uob. **Un**
et uox illa ad saulū. **Saule saule qd**
me p̄lequeis. **Non dicet saule saule:**

ni q̄ sursum eāt. Sursum em̄ saulus nō p̄seq̄
bat. Non dicit qd̄ me p̄sequeris q̄ sursum
eāt: n̄ eēt et deorsum. Timete xp̄m sursum:
agnosce deorsum. Habes sursum xp̄m lar
gentē: hic agnosce indigentē. Hic pau
per ē: ibi diues ē. Sed hic pauper xp̄us
nob̄ ip̄e loquit̄. Elurium sitium nudus
fui: holpes fui in carcere fui. Et quibulcā
dixit: m̄strastis mi: q̄bulcā dixit non
m̄strastis mi. Ecce p̄bauim̄ xp̄m paupe
rē. xp̄m diuitē quis nescit: Et hic ad ip
sas diuitias p̄tinebat aquā in vinū v̄tē.
Si diues ē qui habet vinū: qualis diues
ē qui facit vinū: Ergo diues et pauper xp̄s.
Tamq̄ deus diues: tamq̄ homo pauper.
Iam et ip̄e homo diues ascendit in celū:
sedet ad dexterā p̄ris. Adhuc tū hic pauper
elurit sitit nudus ē. Tu qd̄ es: Diues
an pauper: Multi dicūt pauper sū: et ve
rū dicūt. Agnosco pauperem aliqd̄ h̄tē:
agnosco et indigentē. Sed habet quidā
multū auri et argenti. **S**i agnoscat se
pauperem. Agnoscat se pauperem: si agnos
cat iuxta se pauperem. **S**ed em̄: Cūtiuis
habeas q̄cūq; diues es: medicus dei es.
Venit ad horā orōis: et ibi te p̄bo. **P**etis:
Quō non pauper es q̄ petis: **P**lus addo.
Panē petis. **A**n nō es dicturus panem
nr̄m cotidianū da nob̄ hodie: **C**ui pa
nē cotidianū petit: pauper ē an diues
est: **E**t tū xp̄us dicit tibi. **D**a mi eo ex qd̄
dedi tibi. **Q**uid ei attulisti qm̄ venisti:
Oīa que creauit creatus hic inuēsti. **N**ich
il hic attulisti: nichil hinc tollis. **D**e me
o mi quāe nō donas: **Q**uia tu plenus es:
et pauper iamis est. **P**rimordia v̄a artē
dice. **A**mbō nudi nati estis: et tu ergo

nudus natus es. **M**ulta hic inuēsti. **S**ūqd̄
teū aliqd̄ attulisti: **D**e meo quēd: da et
reddo. **H**abuiisti me largitorē: facto de
bitorē. **P**arū est qd̄ dixi. **H**abuiisti me
largitorē: fac me debitorē. **H**abecā te fene
ratorē. **P**auca mi das: plura reddā. **T**erre
na mi das: celestia reddā. **T**yalia mi das:
etna restitua. **T**empm̄ tibi reddā: qm̄ te
mi reddidē. **E**xphat̄ lino xli. **S**imo
xli. **H**ā auḡ: de v̄bis dñi i euāgelio
ioh̄: de infirmo iacētē ad p̄lcanam.

Reuēntiā aurib; nr̄is sonuit
euāgelica lāo: et ad cognoscē
dū qd̄ sibi uelut que lecta sūt fecit ar
tentos. **H**oc de me exp̄cari arbitror: h̄
me p̄ v̄rib; exp̄sitorū dno adiuuātē
polliceo: **P**auldubio ei nō frustra fie
bant illa miracula et aliqd̄ nob̄ pro e
tua salute figiabant. **N**am salus cor
pis que reddita ē hōi: qm̄ t̄p̄s fuit:
Que ē em̄ vita v̄a: **D**icit scriptura sc̄a.
Vapor ē inqt̄ ad modicū apparens: de
inceps extinguit̄. **S**ed ḡ illi; hōis cor
pi ad t̄p̄s reddita ē sanitas: **R**on
est vapor nōnulla diuitiitas. **N**on
itaq; p̄ magno illud h̄ndū est. **D**ana
salus hōis. **E**t illud recolite fr̄es illud
p̄phetiū et euāgelicū: q̄ i euāgelio le
git̄ hoc testionū. **O**īs caro fenu et oīs
honor: carnis ut flos fenu. **F**enu aruit:
flos decidit: v̄bū aut̄ dñi manet inet
nū. **V**bū dñi etiā feno dat honorē: et ho
norē non t̄litorū. **D**at em̄ et carni i
mōritatē: sed prius t̄litorū. **D**at em̄ et carni i
te hui; de qua nob̄ dat auxiliū tu dicit̄
da nob̄ auxiliū de tribulatiōe. **T**ota q̄p̄e
ista vita intelligentib; t̄bulatiō ē. **D**icit̄

cū duo tortores aīe nō sunt torquētes:
sed cruentib; altuantes. **H**orū duor; tor-
torū noīa sūt timor et dolor. **C**ū tibi bñ
ē timor: qm̄ male ē doler. **S**eculi h; que
nō decipit p̄spicitas: nō frangit adū-
litas. **T**enenda ē in hoc feno et ī dieb;
fenu via tuor; ūbū dei. **C**ū enī dcm̄ esset
oīs cō fenu et oīs honor carnis ut flos
fenu. fenu aruit flos decidit: qm̄ nos re-
gram; q̄ fenu spes que flori stabilitas.
sed ūbū dñi manet metuu. **E**t vñ m̄qs
ad me ūbū dñi: **U**bū cō fr̄m est et ha-
bitauit ī nobi. **V**erbū enī dñi tibi dicit:
Noli respue p̄nullū meū: q̄ nō respui
fenu tuū. **H**oc ḡ qd̄ nobi p̄stiat ūbū do-
mini ut ad ip̄m nos tenem; ne cū floe
fenu tūrem; hoc ḡ qd̄ nobi p̄stiat ū-
bū dñi ut ūbū cō fieret. **S**ulapies car-
nē nō mutati in carne. manēs et assu-
mens. manēs qd̄ car. assumēs qd̄ nō car:
hoc ḡ qd̄ nobi p̄stiat enā p̄lana illa
significat. **D**ixit dno. **A**qua illa in
tatis plus car: quq; portans lex. qm̄
q̄ enī libros sc̄p̄lit moyses. **E**rgo aqua
quq; portab; cingebat: sicut ille pl̄s
lege coerebat. **A**que pturbatio ī illo
pl̄o est dñi passio. **C**ui descendebat
sanabat: nō nisi vnus: q̄ ip̄a ē vnitas.
Cumbulcūq; ita displicet xp̄i passio
supbi sūt: nolūt descendē nō sanant.
Et ego m̄qt creditūs sū deū in carne.
dñi natū ex feīa: deū crucifixū flagel-
latū mortuū vulneratū sepultū: **A**b-
sūt ut hoc credā de deo: idignū est. **C**o-
loquat non cernit. **S**upbo videt idig-
na dei hūilitas: ideo a talib; longe fit
sanitas. **N**oli te extolle. **S**i vis sanai

69
descende. **E**xpauelce pietas debuit: si xp̄s
ī carne mutabilis dicit. **N**ūc ḡ cōmen-
dat tibi veritas imutabile xp̄m: qm̄tū
attinet ad deū. **I**n p̄ncipio eī car ūbū:
et ūbū car apud deū. nō qd̄ sonaret et
tūliret: q̄ deus car ūbū. **M**anet ḡ de-
tuus imutabilis. **O** verax pietas manet
deus. **N**oli timē non perit: et p̄ ip̄m nec
tu peris. **M**anet ualcat ex feīa sed in cē-
ne: ūbū aut et m̄rem fecit. **C**ui car au-
q̄ fiet: fecit sibi in qua fieret. **I**nfans
fuit sed in carne: luxit creuit alime-
ta suplit p̄ etates auerit. ad iuuentā p̄-
ueit: sed in carne. **F**angatus dormiuit
sed ī carne: elucie litiq; passus ē sed ī
carne: cōprehensus ligatus flagellatus
cōtumelias affectus. postremo cruci-
fixus occisus. sed in carne. **E**t expa-
uelas: **U**bū dñi manet ietnū. **C**ui
respuit istā dei hūilitatē: nō ule sibi
a mortifco tuore supbie sanitate. **P**rel-
tat ḡ dñs ih̄s xp̄s p̄ carnē suā car-
ni nr̄e spem. **D**ulcepit enī qd̄ noueam;
ī hac tra. **E**t hic habūdabat: **N**ata et
mori. **N**ata et mori hic habūdabat: re-
surgē et ietnū uiuē hic nō car. **I**nuent
hic uiles m̄rces f̄estres: attulit p̄gri-
nas celestes. **S**i expauelas mortē: ama
resurrectionē. **D**edit tibi auxiliū de t̄-
bulatioē sua: nā vana remanseat sa-
lus tua. **S**alutē itaq; ī hoc mūdo p̄gri-
nā hoc ē sempitnā agnoscam; fr̄s:
agnoscam; et diligam; et in hoc mū-
do tamq; p̄gri uiuam;. **T**ūlire nos
cogitem; et min; peccabim;. **A**gam;
potius dño deo nr̄o gr̄as: qui hui; uite
ultimū diem. et breuē eē uoluit et ietnū

A prima infancia usque ad decrepita senectute breue spacium est. Sed tam diu vixerat quid ei profuisset: si adam homo mortuus esset: Sed diu est ubi finis est: Hec tui diem nemo reuocat: hodie uis crastino viget ut tulescat: ipso quo spacio bene uiuamus ut illo eam bene non tulescamus. Et modo cum loquimur utique tulescamus. Verba currunt et hore uolant. Sic etas nostra sic actus nostri sic honores nostri sic misericordia nostra: sic ista felicitas nostra: totum transit. Sed non expauescamus. Verbum domini manet eternum. Conuili ad dominum. **Explicit sermo xlii. Sermo xliii beati augustini de uerbis domini in euangelio secundum iohannem: Si ego testimonium phibeo de me ipso et**

Addimus uerba sancti euangelii: et huius potest aliquem promouere quod ait dominus ihesus. Si ego testimonium phibeo de me: testimonium meum non est uerum. Quomodo ergo non est uerum testimonium ueritatis: Nonne ipse est qui dixit: ego sum uia ueritas et uita: Cui ergo credendum est: si ueritati non est credendum: Profecto enim non uult credere nisi falsitati: qui non eligit credere ueritati. Dictum est ergo hoc secundum ipsos: ut sic intelligas: et ex huius uerbis hunc sensum concipias. Si ego testimonium phibeo de me: testimonium meum non est uerum: id est sicut putatis. Ille enim non uerum esse de se testimonium suum: sed propter infirmos propter incredulos propter non intelligentes sol lucernas quebat. Fulgor enim quippe solis lippitudo eorum ferre non potat. Ideo quesitus est iohannes: qui testimonium phibet ueritati. Et auditis quod ait. Vos uenistis ad iohannem. Ille erat lucerna ardens et lucens: et uos

uoluistis exultare ad horam in luce eius. Lucerna ista ad confusionem illorum parata est. Sed hoc dixit aut tantum tempus in psalmo: pau lucerna christo meo: Ut quod lucerna solis: Ut inimicos eius in diuina confusionem: super ipsum autem florebit sacrificatio mea. De his hinc sunt confusi quodam loco per ipsum iohannem: quia dixerunt domino iudei: in qua potestate hec facis dic nobis. Quibus respondit: dicite mihi et uos. Baptismum iohannis de celo est an ex hominibus: Audierunt et tacerunt. Cogitauerunt enim apud se cito. Si dixerimus ex hominibus: lapidabit nos populus quia prophetam huius iohannem. Si dixerimus de celo: dicturus est uobis. Quare ergo non credidistis ei: Quia iohannes christo perhibuit testimonium: angustiam in cordibus suis questionibus suis: et illa quatenus laqueis suis responderunt nesciamus. Quare potuit alia uox esse tenebrarum: Nonne est quidem homo: ut quia nesciat dicat nescio. Quia autem sciat et dicat nescio: testis est contra se. Quia et nouerat excellentiam iohannis et quia de celo erat baptismum eius: sed uolebat accipere aut testimonium phibuit iohannes. Et ubi dixerunt nesciamus: respondit eis ihesus. Nunc ergo dicam uobis in qua potestate ista facio. Et confusi sunt: et impletum est: pau lucerna christo meo: inimicos eius in diuina confusionem. Quare nonne testes sunt christi: et testimonium phibent ueritati: Sed si diligenter cogitemus: quia illi uires phibent testimonium: ipse sibi phibet testimonium. Ipse enim habuit in miribus: ut phibeamt ueritati testimonium. Audi unum ex miribus ipse: apoc tolum paulum. Quod experimentum uultis accipere eius qui in me loquitur christus: Qui

phibet g^o testimoniū iohēs: xpūs ipē sibi
phibet testimoniū qui hītat ī ipō iohāne.
Phibeat testimoniū petrus. phibeat pau-
lus. phibeant ceti apli. phibeat stephs:
ipē sibi phibet testimoniū qui hītat ī oī-
bus. Ipē em̄ sine illis deus ē. illi sine il-
lo quid sūt: De ipō dān est: ascendit
in altū captiuauit captiuitatē. dedit
dona hōibus. Sed ē captiuauit captiui-
tatē: Dicit mortē. Sed est captiuauit
captiuitatē: Mortē p̄ciuit dyaboly:
et ipē dyabolus de morte xpī captiua-
tus ē. Ascendit in altū. Sed alius celo
nouim⁹: Euidēt et aū oculos disapu-
lorū suorū ascendit in celū. Hoc sam⁹
hoc credim⁹ hoc fatem⁹: Dedit dona
hōmib⁹: Que dona: Spm̄ sc̄m. Cui ta-
le dat donū: qualis ipē est: Magna ē
aut̄ mīa dei. Donū dat equale sibi: q̄
donū eius spūs sc̄s est: et vn⁹ deus to-
ta trinitas p̄ et fili⁹ et spūs sc̄s. Cuid
nōl p̄stat spūs sc̄s: Aplm̄ audi. Ca-
ritas inq̄t dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is.
Nō tibi o mēdice: caritas dei diffusa est
in corde tuo: Sed aut̄ in quo caritas
dei diffusa ē in corde huāno: Habem⁹
inq̄t thesaurū istū in uasis fictilibus.
Quae in uasis fictilib⁹: Ut emineā
utrus sit dei. Deniq̄ cū dixisset caritas
dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is: ne putat̄
quisq̄ a se sibi ēē qd̄ diligit deū cōtinuo
addidit: P̄ spm̄ sc̄m qui datus ē nobis.
Ut q̄ amēs deū habitet in te deus: et a-
met se de te id ē ad amorē suū moueat
te: accendat te. illūnet te. exaltet te. Luc-
ta est em̄ in isto corpe. Cū dū uiuim⁹
pugnāim⁹: quū dū pugnāim⁹ p̄ditam⁹

70
In hys om̄ib⁹ superam⁹: p̄ eū qui di-
lexit nos. Pugnā nr̄am mō cū aplis le-
getur audistis. Oīs inq̄t lex in vno ser-
moē implet: in eo qd̄ est diliges pxim̄
tuū sicut teipm̄. Ista dilāo de spū sc̄o ē
Diliges pximū tuū sicut teipm̄. Prius
vide si iam nosti dilige teipm̄: et cōmit-
to tibi pximū quē diligas sicut teipm̄.
Si aut̄ nōdū nosti dilige te: timeo ne de-
cipias pximū sicut te. Si em̄ diligis inq̄-
tatē non te diligis. Psalm⁹ testis ē. Qui
aut̄ diligit inq̄tatē odit aiām suā. Si
ei odisti aiām tuā: qd̄ tibi p̄dest si di-
ligis carnē tuā: Si odisti aiām tuā et
diligis carnē tuā: resurget cāo tua sed
ut torqueat̄ aiā tua. Ergo p̄us aiā dili-
genda ē que deo subdenda ē: ut ordinē su-
ū seruitus ista custodiat. aiā deo aiē cāo.
Dis ut seruiat cāo tua aiē tue: Deo ser-
uiat aiā tua. Debes regi: ut possis re-
ge. Nam lucta ista tā piculosa ē: ut si
dimiserit r̄cōr. ruina sequat̄. Que lucta:
Si aut̄ mordetis et comeditis inu-
icē: videte ne ab inuicē cōsumam⁹. Dico
aut̄ spū ambulate. Apli ūba dico: que
nō recitata sūt de eplā ip̄ius. Dico aut̄.
Spū ambulate: et concupiās c̄nis ne
p̄feceritis. Dico aut̄ Spū ambulate et
concupiās carnis nō dixit ne habuei-
tis. neq̄ hoc dixit ne feceritis: sed ne p̄-
feceritis. Cuid sit aut̄ hoc adiuuante
dno dicā ut potes. Adstote ut itelliga-
tis si spū ambulatis. Dico aut̄ spū am-
bulate: et concupiās c̄nis ne p̄feceritis.
Dequit̄ ne forte aliqd̄: ut hoc qd̄ hic
obscurū est in ei⁹ sequētib⁹ ūbis facili⁹
possit̄ intelligi: Dixi ei nō frustra a

apli noluisse dicē cōcupiās carnis ne
habueitis. neq; hoc saltē uoluisse dicē
cōcupiās carnis ne feceritis: sed dixit
se cōcupiās cōmūs ne pfereritis. Ipām
nob̄ luctā p̄posuit. In hoc p̄ho v̄sant̄:
si deo militam⁹. **E**d ḡ sequit̄. Cāo eī
cōcupiscat adūsus sp̄m: sp̄s aut̄ ad
ūsus carnē. **H**ec enī sibi iūcē adūsan
tur: ut nō ea que vltis faciatis. **H**oc
si nō intelligat̄ piculōsissime audit̄.
Ideo sollicitus. **N**e male hoīes intelli
gendo peant: suscepi her̄ ūba apli ad
iūuāte dno v̄e exponē caitati. **V**acat
nob̄ matutina cepim⁹: hora prandij
nō viget. **A**d istū diē id ē sabbatū maxi
me hī assolent cōuenire: q̄ esuruit uer
bū dei. **A**udite attendite: dicā q̄ntū po
teō diligent̄. **Q**uid ē ergo qd̄ dixi picu
lose audit̄ si nō intelligat̄? **A**ulti cō
cupiscētis carnalib; et dāpnabilibus
victi cōmittūt queq; facinōa atq; fla
gicia: et imūditis tā pessimis volu
tant̄ que turpe ē etiā dicē: et dicūt si
bi ista ūba apli. **V**ide quid dixit ap̄lus:
ut nō ea q̄ vltis illa faciatis. **S**olo fa
cē cogor: cōpello: vincor: facio qd̄ nolo
sicut ait ap̄lus: qz cāo cōcupiscat adū
sus sp̄m. sp̄s aut̄ adūsus carnē: ut nō
ea que vltis illa faciatis. **V**idētis q̄ pi
culose audit̄: si non̄ itelligit̄. **V**idētis
q̄ admodū p̄tineat ad officiū pasto
is aptos fontes ap̄re et aquā purā inori
am sicutab; ouib; nūstrare. **N**oli ḡ
vina qm̄ pugnas. **V**idete quale bellū p̄
posuit: quale pugnā q̄lem vixam. **I**nter
m̄ tempm̄ cāo cōcupiscat adūsus sp̄m.
et sp̄s adūsus carnē. **S**i non̄ cōcupiscat

sp̄s adūsus carnē: fac adulteriū. **S**i
aut̄ sp̄s cōcupiscat adūsus carnē: luc
tā video victū non̄ video. **P**ugna est:
cōcupiscat cāo adūsus sp̄m. **D**elcāt
adulteriū: fateor: qz delcāt: sed sp̄s cō
cupiscat adūsus carnē. **D**elcāt et casti
tas. **E**rgo vincat sp̄s carnē: aut̄ ite
nō vincat a carnē. **A**dulteriū tenebras
queit: castitas lucē desideat. **Q**uō vis
inotescē: sic viue. **Q**uō vis homib; ino
tescē etiā p̄ter odos hoīm sic viue: qm̄
qui fecit te et ī tenebris videt te. **Q**uāc
laudat̄ castitas publice ab homib;:
Quāc nō laudant adulteriū nec adul
teri: **Q**ui ḡ queit veritatē: uerit̄ ad lucē
Si delcāt et adulteriū. **C**onūdicat̄ resis
tat̄ repugnet̄. **N**on eī nō habes v̄n pug
nes. **D**eus tuus ē in te. sp̄s bon⁹ tatus
est tibi: et tū p̄mittit̄ ipā cāo cōcupis
cē adūsus sp̄m suggestioib; prauis et
delectatioib; genuinis. **F**iat qd̄ ait ap̄ls.
Non regnet̄ peccātū in v̄sō mōli corp̄e.
Non dixit nō sit: iam ē ibi. **E**d ideo per
tatū uocat̄: qz merito peccātū contigit. **N**on
enī in paradiso caro cōcupiscat adū
sus sp̄m: aut̄ eāt ibi ista pugna. ubi
pax eāt sola. **S**i f̄cā tūlgressioē postea
q̄ hō uoluit seruire deo et donatus ē sibi.
nec sic donatus sibi ut posset saltē pos
sede se. sed ab eo possessus a quo recep
tus: cepit cāo cōcupiscē adūsus sp̄m.
Et hoc in bonis cōcupiscat adūsus
sp̄m. **S**am ī malis nō habet contra
que cōcupiscē. **I**bi eī cōcupiscat adū
sus sp̄m: ubi sp̄s est. **E**d enī ait cāo
cōcupiscat adūsus sp̄m et sp̄s adūsus
carnē: noli putāe sp̄m hoīs tūm datū.

Spūs dei ē qui pugnat in te adūsus te:
adūsus illud qd est in te contē te. **S**olūsti
eū stāe ad dūm: cecidisti fractus es. **Q**uō
bas qū de manu hoīs cadit in frā fractus
es. **E**t qz fractus es: ideo adūsus es tibi.
ideo es contē te. **N**ichil sit in te contē
te: et integer stabis. **N**ā ut noueīs ad spi
ritū scū hoc officū ptinē: alio loco dicit
ipe apłus. **S**i enī scdm carnē vixētis
mouemū: si autē spū frā carnis mortifi
caueitis viuetis. **I**n hīs ūbis iā extolle
bat se homo: qī spū suo frā carnis pos
sit mortificare. **S**i scdm carnē vixētis
mouemū. si autē spū frā cōnis mortifica
ueitis viuetis. **E**xpone nob apłe qd spū.
Habet enī homo spm ad naturā ppriā p
tinentē qua homo ē. **H**omo ei constat ex
corpore et spū. **E**t de ipō spū hoīs dictū est.
Nemo scit que sit hoīs: nī spūs hoīs qui i
ipō est. **V**ideo gō et ipm hoīem hīe spū
sūū ptinentē ad naturā suā: et audio te
dicentē si autē spū frā carnis mortifica
ueitis viuetis. **Q**ueso quo spū: meo an
dūi: **A**udio ei ūba tua: et adhuc ābigui
tate pmoueo. **S**pūs enī cū dicit et hoīs
ē. **A**liqū et perōis spūs dicit: sicut scptū
ē p diluuiū mortuā eē oēm carnē que hē
bat in se spm vite. **A**t p hoc et perōis spi
tus dicit: et hoīs spūs dicit. **A**liqū et vē
nis spūs dicit: sicut habet in psalmo.
Agnus grandis nix glacies spūs tēpēsta
nis. **C**ū ergo multis moīs dicit spūs:
quo spū dixisti o paule apłe frā cōnis
mortificanda: meo an dei: **A**udi qd se
quit et intellige. **S**ublata est qstio se
quentib; ūbis. **C**ū enī dixisset: si autē spū
frā carnis mortificauētis viuetis: cō

71
tinuo addidit. **E**t qst enī spū dei agunt:
filij dei sūt. **A**gis si agaris: et bñ agis si
a bono agaris. **E**rgo qd dixit tibi: si spi
tu frā carnis mortificauētis viuetis: et
ambiguū tibi eāt de quo spū dicit: in
sequentib; ūbis itellige pceptōe: agnosce
redēptōe. **E**tenī ille redēptōr tibi spm de
dit: quo mortifices frā cōnis. **E**t qst enī
spū dei agunt: filij dei sūt. **N**on sūt filij
dei: si nō agūt spū dei. **S**i autē spū dei a
gunt: pugnant qz magnū habent ad
uitorē. **N**on ei deus sic nos exprāt pug
nātes: quō exprāt ipłus venatorēs **P**o
pulus venatorī fauē pt: picitantiē ad
iuuāe non pt. **S**ic gō hīc cōcupiscit
adūsus spm: et spūs adūsus carnē. **E**t
qd ē ut nō ea que vltis faciatis: **H**ic ei
piculū est mali itellectois. **S**ic nūc offi
ciū qūscūq; expositoīs: ut nō ea q vltis
faciatis. **A**tendite scā quicūq; pugnat.
Pliantib; loquor: **I**ntelligūt q pugnat
nō me itelligit qui nō pugnat. **N**am q
pugnat nō dico itelligit me: sed pue
nit me. **Q**uia vlt: hō castus ut nulla o
mino surgat in mēbris cōcupia adūsa
ria castitati: pacē vlt sed nondū habet.
Cū uō ad illud uentū fuerit ubi nulla ex
surgit cōcupia adūsa: nullus eīt
hostis cū quo luctem: nec exprāt ibi
victōia qz de hoste iam victo triūphat.
Audi ipām victoriā ipō apłō dicēte. **O**p
tet corruptibile hoc idue incorruptio
nē: et mortale hoc idue imōlitate.
Cū autē corruptibile hoc inducit incor
ruptiōnē: et mortale hoc idueit imō
litate: tūc fiet sermo qui scptus est
Absorta ē mors i victōia. **A**udi voces

trūphanāū. **U**bi ē mors contēctio tua?
Ubi est mors aculeus tuus: **N**ō autē qm̄
cāo cōcupiscat adūsus spm̄ et spūs ad
ūsus carnē: contēctio mortis ē non qd̄
uolum⁹ facim⁹. **Q**uāē: **C**ā uolum⁹ ut
nulle sint cōcupie: sed nō possum⁹. **D**e
lum⁹ nolim⁹ habem⁹ illas: uelim⁹ nō
lum⁹ blandiūt tūllant infestant sur
gē uolūt. **P**omūt sed nō extinguit: qm̄
dū cōcupiscat cāo adūsus spm̄ et spūs
adūsus carnē. **N**ūqd̄ hoc enā cū mor
tuus fuit homo: **A**bsit. **D**eponis cō
nē: quō tecū trahis cōcupias cōnis:
Sed si bñ pugnasti: recipeis ad quietē.
De qua quiete cōmandus es nō dāpnā
dus: ut postea pducas ad rgnū. **C**m̄
dū gō hic uiuit frēs sic ē: sicut et nos
q̄ tenuim⁹ in ista milicia **S**am⁹. **A**nno
res quidē hostes habem⁹: sed tū habe
m⁹. **F**atigati s̄ quodāmodo hostes nr̄i
iā p̄ etatē: sed tū fatigati enā non ces
sant q̄libulcūq; motib; infestae tenet
tutis quietē. **A**crior pugna iuuenū est:
nouim⁹ eā tūliuim⁹ p̄ eā. **C**āo ergo cō
cupiscat adūsus spm̄ et spūs adūsus
carnē: ut nō quecūq; uultis illa faciatis
Quō enī uultis o s̄a o boni p̄latōres: o
fortes milites xp̄i: **Q**uid uultis: **N**ō
sint oīo concupie male: **S**ed nō po
testis. **E**xercete bellū: spēate tūphū.
Nō enī interī pugnat. **C**āo enī concu
piscat adūsus spm̄ et spūs adūsus cō
nē ut nō quecūq; uultis illa faciatis: id
ē ut oīo nulle sint concupie cōnis. **S**ed
facite qd̄ potestis. **Q**uō autē ip̄e ap̄lus
alio loco: qd̄ cōmedraē iam ceperā. **N**ō
regnet pat̄m in vr̄o mōrli corpe: ad obe

diendū desiderijs eius. **E**cce qd̄ nolo. **D**eli
deria mala surgūt: sed noli obedie. **A**r
mate: sūme istrumēta belloū. **P**cepta
dei arma tua sūt. **S**i bñ me audis: et qd̄
loquor armais. **N**on inq̄t regnet pat̄m
in vr̄o mōrli corpe. **C**m̄ dū ei portatis
mortale corpus pugnat cont̄ uos pat̄m:
sed nō regnet. **Q**uō est nō regnet: **N**ō ē ad
obediendū desiderijs eius. **S**i tepis obedi
re regnat. **E**t qd̄ ē obedie: n̄ ut exhibea
tis mēbra vr̄a arma iūqtatis pat̄o: **S**icut
il hoc doctōe p̄claius. **Q**uō uis ut exponā
tibi: **F**ac qd̄ audisti. **N**ō exhibeas mēbra
tua arma iūqtatis pat̄o. **D**edit tibi de⁹
p̄tātē et spm̄ sc̄m: ut mēbra tua teneas.
Surgit libido: tene tu mēbra. **Q**uō factū
ra ē que surrexit: **T**u tene mēbra. **N**oli
exhibē mēbra tua arma iūqtatis pat̄o.
Noli armae adūfariū tuū cont̄ te. **T**ene
pedes ne eant ad illicita. **L**ibido surrexit:
tene tu mēbra. **T**ene manus ab oī sc̄le:
tene oculos ne male attendāt: tene aures
ne ūba libidis libent̄ audiat: tene totū
corpus: tene latea: tene sūma: tene yma.
Quid fāt libido: **S**urgē nouit: vince
nō nouit. **S**urgēdo assidue sine cau
sa: dilatat et nō surgē. **R**edeam⁹ ergo ad
ūba q̄ obsc̄ia de ap̄lo p̄soluerā: et pla
na eē iam uidebim⁹. **H**oc eī p̄soluerā:
q̄ nō dixit ap̄lus spm̄ ambulate et con
cupias carnis ne habueitis: q̄ n̄cē ē
ut hēam⁹ illas. **Q**uāē gō nō dixit cō
cupias carnis ne feceritis: **C**ā facim⁹
eas. **C**oncupiscim⁹: ipm̄ cōcupiscē facē
est. **S**ed aut ap̄lus. **I**am nō ego operor:
illud: sed qd̄ h̄tat i me pat̄m. **E**rgo qd̄
tibi cauendū est: **H**oc sine dubio ne p̄

72
facias Surrexit libido dampnabil' surrex-
it: suggestit nō audiat: Ardet nō se con-
pescat: et uelles ut nō ardet. Et ubi est
ut nō ea que uultis faciatis: Noli dare
mēbra: ardeat sine cā et consumat se.
In te g^o fuit ipē concupie. Facendū est si
unt. Ideo dixit: ne pferatis. Nō pfi-
ant. Deceulsi face: pfecti. Pfecti et
eū si dicitas faciendū eē adulteriū:
et ideo nō facias q^o locus nō est iuenty:
q^o oportūtas nō datur: q^o forte illa casta
est de qua uideis eē cōmōtus: Ecce iam
illa casta ē: et tu adulter es. Quare: Cā
pfecti concupias. Sed ē pfecti: In aī-
mo tuo faciendū eē adulteriū deceulsi.
Iam qd' ablit si et mēbra fuerit opata:
i morte deuolutus es. Sulcatur xpūs
mortuā in domo filiā archisynagogi.
In domo eāt: elata nō eāt. Sic ē homo
q' flagiciū deceulsi i corde. Mortuus ē:
sed uitus latet. Si aut' usq; ad mēbroz
petrationē pueneit: elatus est foras.
Et inuenē filiū uidue sulcatur dñs:
qā extra portā ciuitatis mortuus esse
rebat. Sic g^o audeo quid dice. Deceulsi
i corde tuo: si te reuocauis ab actu tuo
sanatus eis aūq; petres. Si enī egeris
i corde tuo puāam q^o rē malā et detestā
tā et scelestā et flagiciolā dampnabilēq;
deceulsi: ibi ubi mortuus latebas ita
sic uitus surrexisti. Si aut' pferis iā fo-
tas elatus es. Nō habes qui tibi dicat.
Inuenis tibi dico surge. Cā si petrauli
et periteat te: de primo redi uoli in se-
pulchrū uenie. Sed et hic nī teraus est
mortuus: q' eā pductus ē ad sepulchrū.
Iam sup se habet cōsuetudis pondus

moles eū trena multū pmit: multū eī ex-
citatus ē in flagicijs: cōsuetudine sua
uimā pgrauat. Clamat et xpūs. Ia-
zare pdi foras. Homo eī pessie cōsue-
tudis iam fetet. Neito ibi xpūs clama-
uit. Non solū clamauit: sed magna
uocē clamauit. Ad xpī enī clamorē etiā
tales licet sepulti licet putētes i surgēt:
tū et ipi resurgent. De nullo eī iacente
despandū est: sub tali sulcatur. **Expl:**
imo xliij. Sino xliij bñ augustini
de uis dñi in euāgelio scdm iohem:
De ihus mortuus q's dñs sulcatur.

Sulcatur dñi nri et saluatoris ihu
xpī omīs quidē audiētes et uiden-
tes mouet: sed alios atq; alios alit et
alit. Quidā enī corpalia cōmōta stu-
pentes maiora intuei nō uolūt: quidā
uō ea que gesta audiūt in cor: pib; nūc
ampli in aīnis admirant. Dicit ipē
dñs. Dicit enī pī sulcatur mortuos et
uiuificat sic et filiū quos uol' uiuificat.
Non utiq; alios filiū alios pī: sed eodē
pī et filius: q^o oīa pī p filiū. Nemo g^o
dubitet q' xpianus ē: etiā nūc mortuos
sulcatur. Sed oīs hō habet oculos quib;
uidē pī mortuos resurgē: ita ut resur-
rexerit filiū hui' uidue qd' mō ex euāge-
lio reatati est. Unde aut' uideat hoīes
resurgē mortuos i corde: non omīs hūt
nisi qui iā resurrexerūt in corde. Am-
plius ē resuscitāe semp uicturū: q' sul-
catur iterū moiturū. De iuene illo re-
sulcatur gauisa ē nri uidua: de hoībus
condie in spū sulcaturis gaudet nri et
dia. Ille quidē mortuus eāt corpe: illi
aut' mente. Illius mors uisibilis uisi

bilit' plangebatur: illoz mors invisibilis
non crebat' nec videbat'. **Q**uesunt ille
q' noveat mortuos. Ille solus noveat
mortuos q' poteat face' viuos. Nisi ei
ad mortuos suscitandos uesset: non a
plius dicit' Surge q' dormis et exurge
a mortuis: et illu'abit te xp'us. Dormi
cutē audis cū dicit' surge q' do:mus: s'
mortuū intellige cū audis: et exurge a
mortuis. **D**icti sūt sepe dormiētes et mor
tui uisibilit': et plane omīs ei q' p't' exi
tate dormiūt. **M**ortuus enī tibi mortu'
ē: qui q'ntūlibet pulses: q'ntūlibet uel
lices q'ntūlibet lamies nō exp'glatur.
Xp'o aut' ille dormiebat: cui d'cū ē sur
ge et cōtinuo surrexit. **N**emo tā facile
excitat in lecto: q' facile xp'us in sepul
chro. **T**res ei mortuos iueim' a d'no re
suscitados uisibilit': milia iuisibilit'.
Quot aut' uisibilit' mortuos suscita
uit q's nouit'. **N**on ei oīa sc'pta s't que
fecit. **I**ohēs hoc dixit multa alia signa
fecit ih'us: que si sc'pta eēt arbitror to
tū mūdū non posse libros capē. **M**ulta
sūt q' alij suscitati: sed nō frust' tres
cōmedran. **D**ns em' n'r ih'us xp'us ea
que faciebat corpali'. enā spūali' uo
lebat itelligi. **N**eq' ei tantū miacū p't'
miacūla faciebat: sed ut illa q' facie
bat mira eēt uidentibz: uen' esset itelli
gentibz: q' admodū q' uidet litteras in
codice optime sc'pto et nō nouit lege
laudat quidē antiq'rū manu' admirās
apiciū pulchritudine. sed qd' sibi uelint
qd' iudicet apices nescit: et ē oclis lau
dator: mēte nō cognitor. **A**lius aut' et
laudat artificū et capit itellcū: ille

utiq' q' non solū uidē qd' cōe est oibz p't'.
sed etiā lege: qd' q' non didicit non p't'.
Ita q' uiderūt xp'i miacūla et nō intel
lexerūt qd' sibi uellent: et qd' itelligen
tibz quodāmo iuuerēt: mirati sūt tū
q' facta sūt: alij et uio frā mirati et i
tellecta cōsecuti. **T**ales nos in scola
xp'i eē debem'. **C**ui ei dicit xp'm p'tea
tū fecisse miacūla ut non eēt u' mi
racūla: p't' illū dicit' etiā nescie q' non
eēt t'pus pomorū qū ficus q'siuit i ar
boe. **X**p'us nesciebat: qd' rusticus sa
ebat'. **E**d noueāt arbois cultor: nō
noueāt arbois creator'. **C**ū g' eluri
eus poma q'siuit i arboe: significauit
se aliqd' elurie et aliqd' aliud querē. **E**t
arboe illā sine frā folijs plena' reppit:
et maledixit et aruit. **E**d arbor fecerat
frūm non affendo: **C**ue culpa arbois
ifecunditas: **S**ed sūt q' frā uolūtate
tate non pūt. **M**orū est culpa stultitas:
quoz fecūditas ē uolūtās. **E**rāt g' u'
dei hūtes ūba legis et frā non hūtes:
pleni folijs et frāis non ferentes. **H**oc
dixi ut p'iuaderē d'nm n'rū d'cū xp'm
ideo miacūla fecisse: ut aliqd' illis uisū
culis significat': ut excepto eo q' uisū
et magna et diuina erāt etiā uide ali
qd' discim'. **V**ideam' g' qd' nos discere
uoluit in tribz mortuis quos suscita
uit. **R**esuscitauit filiā mortuā archi
synagogi ad quā egrotante' petebat
ut eā de egritudine liberaret: et cū p'gite
mortua nūciat'. **E**t q' iam frustra frā
mortua ē qd' adhuc fatigas ingrū:
Ille aut' p'rexit: et ait p'ā puelle. **S**o

li timē: tūmō crede. Venit ad domū et
iuenit iam obsequia funei debita p̄pa
rata: et dicit illis. Nolite flē. Non enī
mortua ē puella: sed dormit. **U**m dix
it. Dormiebat: sed illi a quo potat ex
ntai. Hanc exatans reddidit viuam
putibz. Exatauit et hūc vidue filiū: de
quo nūc admoiti sumus ut hinc ista q̄
ip̄e largiri dignat̄ cū v̄a caritate loque
m̄. **N**ō audistis quō exatatus ē. **A**ppro
piquabat dūs ciuitati: et ecce effēbat̄
mortuus iā extra portā. **M**ia motus q̄
flebat n̄r vidua et destituta v̄nico filio:
fēat qd̄ audistis dicens. **A**dolescens tibi
dico surge. **S**urrexit ille mortuus et
cepit loqui: et reddidit illū matri sue.
Exatauit et lazaru de sepulchro. **E**t ibi
n̄r egrotantē sarent discipuli cū quibz
loquebat̄. Diligebat aut̄ illū. **L**azarus
iquit amicus n̄r dormit: illi putantes e
gri sopnū salubre. si dormit iquit dūc
saluus erit. **E**t ille. **D**ico vobis ap̄tus
iā loques. **L**azarus amicus n̄r mortuus ē:
vtrūq; v̄m dicens. **M**ortuus ē vobis: dor
mit n̄r. **I**ta s̄a ḡna mortuoz: s̄t s̄a ḡna
p̄m̄u quos hodie suscitauit xp̄us. **M**ia ei
mortua filia archisynagogi int̄ erat i
domo: nōdū erat de secretis pietibz elata
i publicū. **I**bi intus suscitata ē: viuam
putibz reddita. **I**ste aut̄ iam quidē nō
i domo: sed nōdū tū i sepulchro. **P**i
entibz elatus erat: t̄re mandatus nō erat.
Em suscitauit mortuā nōdū elatā:
suscitauit mortuū iā elatū nōdū se
pultū. **T**ertiu restabat: ut et sepultū
resuscitaret: et hoc fēat i lazaro. **H**ūc
ḡ q̄ p̄m̄u intus i corde hūc: i fr̄o nōdū

hūc. **R**elao q̄s cōmotus ē aliq̄ cōcupia.
Dicit enī ip̄e dūs. **C**ui videit mulierē
ad cōcupiscendū eā: iā mechatus ē eā
i corde suo. **N**ondū accessit corpe. con
sensit i corde: mortuū int̄ habet. non
dū extulit. **E**t fit ut nouim̄ ut cotidie
i se hoies expiūt̄ aliquū audito ūbo dei
t̄p̄ dūo dicens surge. cōdēpnat̄ consen
sus ad iūqtatē respicit̄ i salute atq; iul
ticiā: surgit mortuus i domo. reuiuiscat̄
cor i cogitaciōis secreto. **F**ca est ista i sur
rexiō aīe mortue intus: int̄ latebras cō
sciē t̄p̄ i m̄tra domesticos pietes. **A**ly p̄
cōsensū eūt i fr̄m t̄p̄ effentes mortuū:
ut qd̄ latebat i secreto appareat i pub
lico. **R**ūq; iam isti q; i fr̄m p̄cellerūt
despandi sūt: **R**ōne et illi iuueni dān
ē. tibi dico surge: **R**ōne et ille reddity
ē m̄ri sue: **S**ic ḡ et q; iā fecerit si forte
cōmoitus et cōmotus ūbo veritatis ad
xp̄i uocē resurgit viuus reddit̄. **P**otuit
p̄gredi i eternū p̄re nō potuit. **C**ui at̄
faciendo qd̄ malū est eā mala cōsuetu
die se iplūcunt ut ip̄a cōsuetudo mali nō
eos sinat vidē qd̄ malū est: fuit defen
sores maloz fr̄m suoz i r̄salunt̄ tū re
phendūt̄. **I**n t̄m ut sodomite quōdā
dicent viro iusto rephendēt̄ neq; illam
uolūtate: habitae uēsti nō leges dare.
Tanta ibi nephande turpitudis cōsue
tudo erat: ut iā neq;ia eēt iusticia: et phi
bitoi potius rephendēt̄ q; fr̄o. **T**ales cō
suetudie mala p̄lli t̄p̄ sepulta sūt. **S**ed q;
dicā fr̄es: **I**ta sepulta: ut de lazaro dic
tū est. iam putēt̄. **M**oles illa ipoita se
pulchro ip̄a est vis dure cōsuetudis q;
p̄mit̄ aīa: nec resurgē nec respirare

mittit. Dicitur est autem quateriduanus. Re-
uea ad istam consuetudinem de qua loquor:
quarto quodam progressu puenit anima. Prima est
enim quasi titillatio delectationis in corde: secun-
da consensio: tertia fructus: quarta consuetudo.
Sunt enim quae res illicitas obuias cogitatio-
nibus suis prius ita abiciunt: ut nec delectentur.
Sunt qui delectantur et non consentiunt.
Nondum praeterit mors est: sed quodammodo icho-
rata. Delectationi accedit consensio: iam est
illa dampnatio. Post consensionem in fructum
procedit fructus in consuetudinem vitae: et fit
quodam despecto ut dicat quateriduanus est
iam fetet. Venit ergo dominus cui utique facilia
erat omnia: et difficultatem quandam ostendit
ibi. Infremuit spiritu: ostendit multo clamore
oburgatiois opus esse ad eos qui consuetudi-
ne durauerunt. Tamen ad uocem clamantis
domini rupta sunt uincula ueritatis: tre-
muit inferni diuicio: redditus est laza-
rus uiuus. Libeat ei et de mala consue-
tudinibus dominus quateriduanos mortuos. Nam
ipse quateriduanus christo uolenti resuscita-
tione dormiebat. Sed quod ait: Videte
genus resuscitatiois. Procellit de moni-
mento uiuus: et ambulare non poterat.
Et dominus ad discipulos. Soluite eum et
sinite abire. Ille suscitauit mortuum:
illi soluerunt ligatum. Ad quod pertinet ui-
dere. Ad propria maiestatem dei resuscitatio-
nis. Incepit aliquis in mala consuetudi-
ne positus uerbo ueritatis. Cum multi in-
crepant et non audiunt. Quis ergo agit in-
tus cum illo qui audit. Quis uita inspirat
intus: Quis est qui secretam pellit
mortem: secretam dat uita. Nonne post ob-
urgatioes post increpationes dimittunt

homines cogitationibus suis: et incipiunt se-
cum uoluntate. Quae mala uita gerant quae per-
sima consuetudine permittunt. Deinde disci-
pulis sibi: uita mutare instituit.
Resurrexerunt isti reuixerunt quibus disci-
pulis quod fuerunt: sed reuulserunt am-
bulare non potuit. Hec sunt uincula ipsorum uita-
tus. Opus est ergo ut qui reuixit soluat:
et ire permittat. Hoc officium discipulis
dedit quibus ait. Que solueitis in terra:
soluta erunt et in celo. Hec ergo quoniam sic
audiamus ut qui uiuunt uiuant: qui mor-
tui sunt reuulserunt. Dicit adhuc praeterit con-
ceptum sit et non procellit in fructum. Per-
teat corrigat cogitatio surgat mor-
tuis inter dominum consuetudine: siue iam cogita-
uit: iam commisit fructum: nec sic despectus.
Non surrexit mortuus itus: surgat
elatus: peniteat fructus de proximo reu-
ulserat: non eat in profundum sepulture
non accipiat desuper consuetudinis mole.
Sed forte iam illi loquor qui iam duro sui-
moris lapide permittit quae iam uiget con-
suetudinis pondere: quae iam quateriduanus pu-
tet: nec ipse despectus. Profundus mortui-
us: sed altus est christus. Nonne clamans
trena onera rumpere: nouit intus per se
ipsum uiuificatione: soluendum discipulis
tradere. Agant etiam tales penitentiam. Quae
est lazaro resuscitato post quateriduum
nullus putor in uiuente renascatur. Er-
go qui uiuunt uiuant: quoniam aut mortui
sunt in quocumque harum trium morte se iue-
nerit agant ut celestiter iam resurgant.
*Explicat libro xliij. Simo xlvij. Vbi au-
tenti de uerbo domini in euangelio secundum iohannem: Scru-
tamur scripturas in quibus putatis uos hunc uita-*

Hoc euāgelicā lōnē que recēs lo-
nūt ī auib; nrīs adūtat cari-
tas v̄rā: dū pauca loquimur q̄ dñs do-
nat. Ad iudeos dñs ih̄s loquebat: et
dicebat eis. Scrutamini sc̄pturas ī quib;
putatis uos uitā etnā habē: ip̄e testi-
moniū phibent de me. Deinde p̄ pau-
lulū. Ego inqt̄ ueni in uoiē p̄is mei
et nō accepistis me: si alius uenit ī no-
mīe suo illū accipietis. Deinde p̄ pau-
lulū. Quō potestis nī credē glām ab ī-
uicē exp̄antes: et glām que a solo dō
est non q̄rentes. Ad extremū ait. Nō
ego uos accuso apud p̄m: est q̄ uos
accusat moyses in que uos speratis.
Si ei credētis moyli: credētis forsitau
et nī. De me ei ille sc̄psit. Cū enī iūbis
illū nō creditis: quō potestis nī credē:
Ad hec p̄posita nobis diuinit̄ ex ore
lōnis sed mīsteio saluatoris: audite pau-
ca nō numeranda sed appendenda. Nā
ista oīa facile ē intelligē de iudeis. Sed
cauendū est ne cū illos nimis attendi-
m̄: a nob̄ oculos auferam̄. Discipulis
enī suis dñs loquebat: et nobis poste-
ris loquebat: et utiq; qd̄ illis loq̄bat
et nobis posteis loquebat. Neq; enī ad
illos p̄inet qd̄ ait. ecce e⁹ uobiscū sum
usq; ad consummationē sc̄li: sed ad oēs
postea etiā futiōs xp̄ianos et usq; ī fi-
nē sc̄li p̄uēturos. loquēs ḡ illis ait. Ca-
uete a fineuto phariseoz. Tūc putauē-
rūt ideo dñm dixisse hoc q̄ panes nō
tulerāt: nō intellexerūt. q̄ cauate a fi-
nēto phariseoz hoc dñm est cauate a
doctrina phariseoz. Que fuit doctrina pha-
riseoz: nī quā mō audistis. glām ab

74
iūcē exp̄antes. et glām que a solo deo ē
nō quēntes. De hys ap̄t̄ paulus ita
dicit. Testimoniū eis phibeo q̄ zelum dei
hūt: sed nō sc̄dm sc̄am. Zelū enī iqt̄ dei
hūt. Nō noui sc̄o: ap̄ illos fui talis fui. Ze-
lū dei hūt: sed nō sc̄dm sc̄am. Sed ē hoc
ap̄t̄ nō sc̄dm sc̄am: Expone nob̄ quā
cōmendes sc̄am: quā uoleas ī illis nō eē
et ī uobis uelis eē. Secutus adiūxit et qd̄
clausū polueāt ap̄uit. Sed ē zelū dei ha-
bent sed nō sc̄dm sc̄am: Ignorātes ei
dei iusticiā et suā uolentes cōstitue iusti-
cie dei non sūt subiecti. Ignorātes ḡ dei
iusticiā et suā uelle cōstitue hoc ē glo-
riā ab īuicē exp̄are et glām que a solo
deo ē nō require: hoc ē fineutu phari-
seoz: ab hoc caue dñs iubet. Si seruus
iubet et dñs iubet: caueam⁹ ne audiam⁹.
ut qd̄ nī dicatis dñe dñe. et nō facitis q̄
dico. Relique ḡ paululū iudeos q̄b; tūc
dñs loquebat: fons s̄ audie nos uolūt
Ip̄m euāgelicū oderūt: falsa testimoniā
ī dñm p̄cauerūt. ut dāpnarēt uiuū: a-
lia testimoniā emerūt pecūia cōt̄ mortu-
um. Cū eis dicam⁹ credite ī ih̄m: r̄ndēt
nob̄. In hoīem mortuū creditū sum⁹:
Cū aut̄ addim⁹ sed resurrexit: r̄ndēt.
Abiit: discipuli ei⁹ fuerūt s̄ eū de sepul-
chro. Amant fallitatē iudei emptōes: et
cōtēpnūt ueritatē dñi redeptōis. Sed lo-
queis iudee p̄tes tui pecūia emerūt: et
hoc in te remansit qd̄ emerūt. Attende
eū potius q̄ emittit te: non q̄ mēdaciū emittit
tibi. Si istos ut dixim⁹ relinqm⁹: istos
attendam⁹ fr̄es nr̄os cū quib; agimus.
Nam xp̄s caput ē et corpus. Caput in
celo ē: corpus in tr̄a ē. Caput dñs ē: cor-

pus etiam est. **S**i memineritis dictum: erunt
duo in carne una. Sacramentum hoc mag-
num est aut apertius: ego autem dico in christo
et in ecclesia. **S**i ergo duo sunt in carne una:
duo sunt in uoce una. **C**aput nostrum dominus
christus locutus est ad iudeos: ea quae audiui-
mus cum euangelium legeret. **C**aput ad inimicos
suos loquitur: et corpus id est ecclesia
ad inimicos suos loquitur. **H**ostis ad quos
loquitur: **Q**ui habet loqui: **N**on dixi ut
vox una sit: **Q**uia caro una: uox una.
Hoc ergo illis dicam. **D**oce etiam loquor:
O fratres filii discipuli oues errantes rami
perali: quod in calumpniam. **E**d me non
agnoscitis: **S**crutamini scripturas in quibus
putatis uos uitam eternam habere: ipse testi-
monium prohibent de me. **J**udeis dicit ca-
put nostrum: quod uobis corpus dicit. **Q**ue-
ritis me et non inuenietis. **Q**uare: **Q**uia
non scrutamini scripturas: que testimonium
prohibent de me. **T**estimonium pro capite. **A**-
brahe dicitur scilicet promissiones: et semini eius
Non dicit et semini: tamen in multis: sed
tamen in uno et semini tuo qui est christus. **T**es-
timonium pro corpore ad abraham quod comed-
erunt apertius: abrahe dicitur scilicet promissio-
nes. **U**no ego dicit dominus pro memetipsum
uiro quod obaudiisti uocem meam et non pe-
casti dilectio filio tuo propter me: non benedicens
benedicam te et implebo implebo semine tuum
sicut stellas celi et sicut harenam ma-
ris: et benedicent in seculo tuo omnes gen-
tes terre. **H**abes testimonium pro capite: habes
pro corpore. **A**udi aliud breue: et prope una
sententia complexum pro capite et pro corpore.
De resurrectione christi psalmus loquebatur.
Exaltare super celos deus. **C**ontinuo pro

corpore. **E**t super omnem terram gloria tua. **A**udi
testimonium pro capite. **F**oderunt manus
meas et pedes meos: diminuerunt omnia
ossa mea. **I**psi non confiderunt et con-
spererunt me: dimiserunt sibi uestimen-
ta mea et super uestem meam miserunt sor-
tem. **A**udi continuo pro corpore post pau-
ca uerba. **C**omederunt et conuenerunt ad
dominum uniuersi fines terre: et adorabunt
in conspectu eius uniuerse prae gentium: quoniam
domini est regnum et ipse dominabitur gentium.
Audi pro capite. **E**t ipse tamen sponsus pro-
cedens de thalamo suo. **I**n ipso psalmo
audi pro corpore. **I**n omnem terram exiit so-
nus eorum: et in fines orbis terre uerba eorum.
Hec iudeis: et istis ueris. **Q**uare: **Q**uia
istas scripturas ueteris testamenti et in-
dei accipiunt et ueris isti accipiunt. **S**ed
ipsum christum quem illi non accipiunt: uident
in se isti accipiunt. **D**icat et ipse dicit
et pro se quod caput est et pro corpore suo quod
est ecclesia: quod et in nobis caput loquitur pro
corpore. **A**udi pro capite. **R**esurrexerunt a mor-
tuis inuenit discipulos hesitantes du-
bitantes et pro gaudio non credentes: apertius
illis sensum ut intelligerent scripturas et dix-
it eis. **Q**uia sic scriptum est: et sic oportebat
christum pati et resurgere a mortuis tertia
die. **H**abes pro capite. **D**icat et pro corpore.
Et predicatum in nomine eius primum et uenit
sionem patrum pro omnes gentes: incipientibus
ab iherusalem. **D**icat ergo ecclesia uniuersis suis
dicat. **D**icit plane non tacet: sed si illi
audiat. **F**ratres audistis testimonia iam nos-
cite me: scrutamini scripturas in quibus spe-
ratis uos uitam eternam habere: ipse testimo-
nium prohibent de me. **Q**ue dixi non sunt

de meo sed de dñi mei: et tū adhuc adu-
santū adhuc tergūsamū. Quō potestis
mī credē glām ab iūce expāntes: et
glām que a solo deo ē nō queutes. **Ca**
ignōrātes dei iusticiā zelū dei habetis:
sed nō scdm scām. Ignōrātes eī dei ius-
ticiā et vram volētes constitūe: iusticie
dei nō estis subiecti. **Ed** est aliud igno-
rācie dei iusticiā et suā uelle cōstitūe: nō
dicē ego scāfico ego iustifico. qd̄ ego dede-
ro hoc scām est. **Dimitto** deo qd̄ dei est:
agnosce hō qd̄ hoīs est. Ignōrās dei ius-
ticiā tuā vis constitūe. **Iustificare** me
vis: sufficit tibi ut meū iustificeris. **De**
antixpō dictū est: et omīs sic itelligūt
qd̄ ait dñs. **Ego** uēi in noīe p̄is mei et
nō suscepistis me: si alius uenit ī noīe
suo. hūc suscipietis. **Si** audiam⁹ et iohā-
nē. **Audistis** qd̄ antixp̄ uēit: et nō anti-
xp̄i multa sūt. **Ed** aut̄ expāuelam⁹
ī antixpō: nō qd̄ nomē suū honoat⁹
est: et nomē dñi contēpturus. **Quid** a-
liud sūt qd̄ dicit ego iustifico. **Rūdetur**
ei. **Ego** ad xp̄m ueni: nō pedib⁹ sed cor-
te ueni. **Ubi** euāgelū audiui: ibi credi-
di ibi baptisatus sū. **Ca** ī xp̄m credidi:
in deū credidi. **Et** ille. **Non** es mūdus.
Quāe: **Ca** ego nō ibi fui. **Dic** qre nō
sū mūdatus hō qui baptisatus sū ī ihe-
rusalē. hō qui baptisatus sū ubi grā
apud ephesios: ad quos datā eplām
legis et quoz pacē spernis. **Ecce** ad e-
phesios sc̄psit aplūs: fūdāta ē ecclia
manet usq; nūc et ubiūs manet mlti-
plicius manet: tenet qd̄ accepit ab a-
plo. si q̄s uob̄ annūciaueit p̄t̄p̄ acce-
pit̄is anathema sit. **Ed** ergo: **Quid**

75
mūdus nō sū. **Ubi** baptisatus
mūdus nō sū. **Enā** non es **Quāe**: **Ca**
ego ibi nō fui. **Si** qui ubiq; ē ibi fuit. **Ed**
ubiq; ē ibi nō fuit: ī cui⁹ nomē credidi.
Tu nescio vū ueniens p̄mo nō ueniens
sed uolens ut ego ad te ueniā: hic poli-
tus dias nō es rē baptisatus qd̄ ego
nō ibi fui. **Vide** q̄s ibi fuit. **Ed** dictū ē
iohāni: **Sup** quē uideis sp̄m descendētē
q̄i columbā: hic ē qui baptizat. **Ip̄m** ha-
bens q̄rerem te: **Immo** qd̄ mī ab ip̄lo
baptisato iudisti: ip̄m pdidisti. **Intel-**
ligite gō frēs mei uocē urām et illorū:
et uideate qd̄ eligatis. **Nos** gō dicim⁹. **Si**
mī scī deus scit: sim⁹ iūqui et hoc ma-
gis ip̄e scit. **Dos** ī nob̄ spem nō ponatis:
qualescūq; sim⁹. **Si** boni sim⁹: facite
qd̄ sc̄ptū est. **Imitatores** mei estote: sic
et ego xp̄i. **Si** aut̄ mali sim⁹: nec sic de-
serti estis: nec sic sine consilio īmanū-
tis. **Audite** dicentē. **Que** dicūt facite: q̄
aut̄ faciūt facē nolite. **Ali** aut̄ contra.
Si boni fueim⁹ peristis. **Ecce** ē alius
q̄ ueniet ī noīe suo. **Ergo** uita mea ex
te pendeat: et salus mea ex te religa-
bit. **Itāne** oblitus sū fūdāmētū meū:
Nōne petra eāt xp̄s. **Nōne** q̄ edificat
sup̄ petrā: ip̄m nō deicit uētus pluuiā
flūiā. **Veni** gō meū si vis sup̄ petrā:
et noli mī uelle eē pro petrā. **Dicat** gō
et nouissimū illud ecclia. **Si** credētis moy-
si: credētis et mī. **De** me eī ille sc̄psit: qd̄
corpus sū eius de quo sc̄psit. **Et** de ecclia
moyses sc̄psit. **Sam** moyli ūba dixi.
In semīe tuo b̄ndicent̄ omīs gētes. **Moy-**
ses hoc ī p̄mo libro sc̄psit. **Si** credētis
moysi: credētis et xp̄o. **Quia** moyli

u^{er}ba contempnitis: notē ē ut xp̄i ūba p̄p̄
natis. Habent ibi iquit moysen et p̄phe
tas: audiant illos. Non p̄ abrahā: sed
si q̄s a mortuis uenit ip̄m audiet. Et
ille. Si moysen et p̄phas nō audiūt: ne
q̄ si q̄s ex mortuis resurrexit credent.
Hoc de iudeis dcm̄ est. Ergo nō dcm̄ est
de hēticis. A mortuis resurrexit q̄ dice
bat: optebat xp̄m̄ pati et resurgere a
mortuis t̄no die. Hoc credo. Credo iquit
Credis. Quare nō credis qd̄ sequit̄: q̄
credis optebat xp̄m̄ pati et resurgere a
mortuis t̄no die. Hoc de capite sc̄ptū
ē. Crede et qd̄ sequit̄ de ecclia: et p̄dica
ri i noīe ei⁹ p̄niam et remissionē p̄ccō
rū p̄ oēs gentes. Quare credis de capi
te: et nō credis de corpe. Qd̄ tibi fecit
et̄na: ut eā uelis quotāno decollare.
Tolle vis ecclie caput et capiti crede: et
corpus relinque q̄i ex anime. Sine
causa capiti q̄i faūlus deuotus blandi
ris. Cui decollare uult et caput et corpus
conat̄ occidē. Erubescūt negare xp̄m̄: et
nō erubescūt negare ūba xp̄i. Xp̄m̄ nec
nos uidim⁹ oculis nec uos. Iudei uide
rūt et occiderūt: nos nō uidim⁹ et cre
dim⁹. Ūba ip̄ius nobiscū sūt. Cōpate
uos iudeis. Illi contēplerūt pendentē
i ligno: uos contēpuitis sedentē i ce
lo. Illis suggestibz stetit titulus xp̄i:
uob̄ stantibz delet̄ baptism⁹ xp̄i. Sed
qd̄ restat fr̄cs nisi orem⁹: et p̄ sup̄bis
orem⁹ et p̄ elatis qui se sic extollūt.
Dicam⁹ p̄ illis deo. Cognoscat̄ q̄a no
mē tibi dñs et nō hoīs: q̄ tu solus al
tissim⁹ sup̄ oēm̄ trāam. Cōūli ad dñz.
Explicat̄ simo xlv⁹. Sino xlv⁹. Hā

*agustini de ūbis dñi in euāgelio sc̄dm̄
iohānem: Cui manducat̄ carnē meā
et bibit̄ sanguinē meū 27.*

Sicut audiunt⁹ cū sc̄m̄ euāgelū
legēt⁹ dñs ih̄s xp̄s exhortat̄
ē p̄missionē uite et̄ne: ad māducādū
carnē suā et bibendū sanguinē suū.
Cui audistis her: aliq̄ iam hoc factis
aliq̄ nondū. Cui eī baptizati et fide
les estis: qd̄ dixit uostis. Cui aut̄ int̄
uos adhuc cathecumū ul̄ audietes uo
tant⁹: potuerūt eē audietes cū legēt⁹:
nūq̄d et intelligētēs. Ergo sermo n̄
ad utrosq̄ dirigit⁹. Cui iā manducat̄
carnē dñi et bibit̄ ei⁹ sanguinē. cogi
tent qd̄ manducat̄ et qd̄ bibat̄. Cui
aut̄ nōdū manducat̄ et nōdū bibit̄:
ad tales epulas iuitati festinet⁹. p̄ il
tos dies magist̄us pascat̄. Xp̄s coti
die pascat̄. Mensa ip̄s ē illa i medio cō
stituta. Qd̄ cause ē o audietes ut mēsa
uideatis: et ad epulas nō accedatis.
Et forte mō cū euāgelū legēt⁹ dixistis
i cordibz ur̄is. Putam⁹ qd̄ ē qd̄ dicit⁹:
cāo mea uē est esca et sanguis meus
uē est potus. Quō manducat̄ caro
dñi: et bibit̄ sanguis dñi. Putam⁹
qd̄ dicit⁹: Delatū est: sed si uolucis eī
reuelatū. Accede ad p̄cellionē: et soluit
ti q̄stionē. Qd̄ eī dixit dñs ih̄s iam fi
deles nouerūt: tu aut̄ cathecumū⁹ di
ceis audiens et surdus es. Aurēs eī co
pis patentes habes: q̄ ūba que dca sūt
audis: sed aurēs cordis adhuc clausas
habes: q̄ qd̄ dcm̄ est nō itelligis. Dic
puto: nō dissero. Ecce pascha ē: da no
mē ad baptismū. Si nō te excitat festi

uitas. Ducat ipa ciuilitas: ut scias qd
dictu sit. q manducat mea carne et bi
bit meu sanguine in me manet et ego
in illo. **Ut** scias qd dnm sic pulsa et ape
riet tibi: et ut tibi dico pulsa et apiet
tibi: ita et ego pulso apci mi. **Quibz** plo
no: ad pectus pulso. **Si** cathedra ex
hortandi st frs mei ut ad tantam gram
regniacois accede no morent: qnta no
bis tua ee debet i edificandis fidelibz ut
plur eis qd accedut ne tibi tales epulas
i iudiciu manducet et bibant: **Ut** aut
non i iudiciu maducet et bibat: bene
uiuat. **Estote** exhortatores no sermoibz
sed moibz vris: ut illi qui no st bap
tizi sic festinet sequi uos: ut no peant
imitando uos. **Cui** coniugati estis: fide
thou seruate vxoribz vris. **Reddite** qd
exigitis. **Vir** a feia exigit castitate: p
be illi exempli no ubi. **Tu** es caput: q
is vide. **Hac** ei debes ire: qua illi no sit
periculosu sequi. **In**mo tupe qua vis
ea sequi: illuc debes ambulare. **Ab** i
cilliore sexu exigit fortitudine: carnis
corupiam ambo habetis. **Cui** fortior
e prior vincat: et tu qd dolendu est mi
n viri vincat a feis. **Seruat** feie castita
te qua viri seruae nolunt: et in eo q no
seruant se viros videri uolunt: qd ptea
sit fortior sexu ut eu facilius subiuget
iunior. **Lucta** est pliu est: pugna est.
Vir fortior feia: vir caput e feie. **Feia**
pugnat et vincat: tu hosti luctabis.
Vir corpus: et iacet caput. **Cui** aute
vxores nodu habetis et tu ad mensa
diuina iam acceditis: et carne xpi ma
ducatis et sanguine bibitis: si ducturi

76
estis vxores. seruate uos vxoribz vris. **Qua**
les uolitis eas ad uos venire: tales et uos
debent et ipe uenire. **Es** iuicis est qui
no casta uelit ducere vxore: **Et** si acceptu
rus e uigine: qd non itacta desideret:
Intacta queis: itactus esto. **Pura** qris:
uoli ee ipurus. **Non** enim illa pt: et tu no
potes. **Si** fieri no posset: nec illa posset.
Ca uo illa pt: doceat te q fieri pt: et il
la ut possit deus regit. **Si** tu gloriosior
eis: si feceris. **Quae** glorio: **Ulla** punit
putu custodia: refrenat ifirmior sex
et ipa uerundia. **Postremo** leges timet:
quas tu no times. **Ited** g: glorio eris:
si feceris. **Ca** tu si feceris deu times: habz
illa multa que timeat pter deu. **Tu** so
lu deu times: sed tu que times maior
est onibz. **Ipe** timendus e in publico:
ipe in secreto. **Predis** uideis: intras u
ideis. **Lucina** ardet uidet te: lucina exticta
e uidet te. **In** cubiculu intras uidet te: i
corde uisais uidet te. **Ipm** time illu cui cu
ra e ut uideat te: et uel timedo castus et
to: aut si peccae vis qre ubi te no uide
at: et fac qd vis. **Cui** uo iam uouistis
corpus arcius castigae et corupiscenae
frenos nec ad ipa que pmissa st patia
mi relaxare: ut no solu a concubitu
illicito diuitatis: sed etia licitu contemp
natis aspau. **Memetote** i quocunq sex
u sitis siue mares siue feie: angeloru
uita uos ducet in tra. **Angeli** enim no nu
but neq vxores ducut. **Hoc** enim ai r
surrexerim. **Quito** uos melioes: q id
qd erut hoies post resurrectione h: uos
iapis ee ante morte. **Seruate** gradus
vros: seruat ei deus honores vros. **Com**

pata ē resurrectio mortuorū stellis ī ce-
lis cōstitutis. Stella cū ab stella differt
in gloriā ut ap̄l̄us dicit: sic et r̄surrec-
tio mortuorū. Alit̄ eī lucebit v̄ginitas:
alit̄ lucebit ibi castitas cōiugal̄is: alit̄
ibi lucebit sc̄a viduitas. Quis̄e luce-
būt: sed oēs ibi erūt. Splendor̄ dispar:
celū cōe. Cogitātes ḡ gradus v̄ros ser-
uātes et p̄fessiones v̄ras accedite ad cē-
nē dñi: accedite ad sanguīe dñi. Qui
se sat alit̄ eē nō accedat. Cōpungunt̄
magis sermōe meo. Conḡtulant̄ enī
q̄ sc̄ūt seruāe cōiugibz qd̄ a cōiugibz
exigūt: q̄ sc̄ūt seruāe oīmō cōtinēnā
si hanc deo nouerūt. Qui nō audiunt
me dicentē quicūqz nō seruatis castita-
tē nolite accēdē ad illū panē: cōtristat̄.
Et ego nollē hoc dicē. S; qd̄ facio. Tūc
hoiēm: ut taccā veritatē: Ergo si il-
li serui nō timēt dñm. ego etiā nō timeā:
q̄i nō sc̄am dñm eē. serue neqz et piger.
tu dāres et ego exigere: Ecce dedi dñe
deus meus: ecce in consp̄cū tuo et ange-
lorū tuorū et in consp̄cū ip̄i plebis tue
erogavi pecuniā tuā. Timeo eī iudici-
ū tuū. Ego dedi: tu exige. Et si nō dicā
facturus es. Ergo hoc pot̄ dico. Ego
dedi tu comite tu p̄c: fac pudicos q̄
fuerūt ipudici: ut siml̄ in consp̄ctu
tuo cū iudiciū uenit̄ gaudeam: et
q̄ erogat et cui erogatū est. Placet
hoc placeat. Quicūqz ipudici estis
corrigite uos dū uiuitis. Ego eī iubi-
dei loqui possū: ipudicos aut̄ et ī ue-
q̄aā p̄seuerātes de iudicio et dāpnā-
tiōe dei libēare nō possū. **Explicat**
sermo xlvj. S̄mo xlvij. h̄c agut̄

tim de uerbis dñi in euāgelio sc̄dm iō-
hēm: de mulie ī adulterio de pharisa-
o **Emmit caritas v̄ra sermōe p̄-**
tino ex occasioe locis euāgelice
locutos nos uob̄ eē de sp̄u sc̄o: nō h̄c
potandū cū dñs iūtaisset credēs ī se
loquēs int̄ eos q̄ illū tenē cogitabant
et iūsticiē cupiebant nec ualebat q̄ ille
nolebat: cū ḡ locutus eēt. uata ē in
turba de illo dissensio: alijs putantibz
qd̄ ip̄e eēt xp̄us. alijs dicētibz q̄ de ga-
lilea nō exurgit xp̄us. Qui nō missi e-
rāt ut eū tenerēt: redierūt īmunes a
crimīe et pleni admiratiōe. Nā et tel-
tioniū phibuerūt dīne doct̄ine: cū dice-
rēt a quibz missi erāt. Quāc nō adduc-
istis eū: R̄nderūt eī nūqz se audisse ho-
minē sic locutū. Non eī q̄sqm̄ sic loq̄-
tur hō. Ille aut̄ sic locutus ē: q̄a deus
eāt et homo. Tamē pharisei eorū testō-
niū repellentes dixerūt eis. Nūqz et
uos seducti estis: Vidim⁹ eī uos delect-
atos eē sermōibz illius. Nūqz alijs
ex p̄ncipibz credidit in eū aut ex phari-
seis: Sed turba hec que nō nouit̄ legē
gē: maledā sūt. Qui nō nouerāt legē. cō-
ip̄i credebāt in eū q̄ miserat legē. cō-
tēpuebāt illi q̄ docebant legē: ut ip̄le
ret qd̄ dixerāt ip̄e dñs. Ego uēi ut nō
videntes uideant: et uidentes ceca fiant̄.
Ceca enī f̄a sūt pharisei doctores: illūiā-
ti sūt p̄pli legē nescientes et ī auctore le-
gis credentes. Synodem⁹ tū uisus ex
phariseis q̄ ad dñm uenēat nocte et
ip̄e quidē non incredulus sed timidus
uā nocte uenēat ad lucē. q̄ illūiari
uolebat et sc̄ari timebat: r̄ndit̄ uideat̄.

Quod lex uera iudicat hominem uel ab ipso
audiret plus et cognouit quid fecerat.
Volebat illi pro se an esse damnatus quod
cogitauerat. Dicebat ei nicodemus uel po-
tius credebat quod si tuum uellet eum par-
tere audire: forte scilicet fieret huius quod uult
si sciret et maluerit credere. Illi rursus
tunc per iudicio cordis sui: quod et illis. Tu
quod et tu galileus es: id est quasi a galilea
seductus. Dominus enim galileus dicebat:
quoniam de nazareth ciuitate erat putes eius
Admirationem mariam dixi putes eius: non secundum
uile semine. Non enim quasi in terra preterit:
quod iam habebat desuper preterit. Nam utique
eius uarietas mirabilis fuit. Diuina
sine uere: humana sine parte. Sed ergo illi
quod legis doctores ad nicodemum: Scru-
tae et uide: quod propheta a galilea non sur-
git. Sed dominus propheta inde surrexit. Reuer-
sus est inquit euangelista unumquodque in do-
mum suam. Inde ihesus preterit in monte
re aut oliueti monte fructuosum: in mon-
te unguenti: in monte cismatis. Ubi enim
dicebat de christo: uel in monte oliueti.
Christi enim nomen a cismate dicitur est. Cismata
autem grece: latine unctio nuncupatur. Ideo
nos unxit: quod luctatores contra dyabolum
fecit. Et diluauit iterum uenit in templum:
et omnes populus uenit ad eum. Et sedens doce-
bat eos et non tenebatur: quod tunc non pati-
dignabatur. Tunc iam attendite: ubi ab
inimicis temptata sunt dum mansuetudo
Adducunt autem illi scribae et pharisaei mu-
lierem in adulterio deprehensam: et statue-
runt eam in medio et dixerunt ei. Magister:
hec mulier modo deprehensa est in adulterio.
In lege autem moyses mandauit nobis

huiusmodi lapidare. Tu ergo quod dicit: Hec
dicebant temptantes: ut possent accusa-
re eum. Dum accusat: Quod ipsum in aliquo
facinorose deprehenderat: aut illa mulier
ad eum aliquo modo peruenisse dicebatur.
Sed est ergo temptantes ut possent accusare
eum. Intelligimus fratres admirabile in do-
mino mansuetudine peruenisse. Adite
runt eum inimici esse mitem: inimici mansue-
ti. De illo quod profuerat an per dicitur. Accipe
gladio tuo super femur tuum potenterissime:
specie tua et pulchritudine tua intende
prospice prode et regna: propter ueritatem et
mansuetudinem et iustitiam. Ergo attu-
lit ueritatem ut doctor: mansuetudinem ut
liberator: iustitiam ut cognitor. Propter hec
eum esse regnaturum in spiritu sancto propheta per
dixit. Cum loquebatur: ueritas agnosce-
bat. Cum aduersus inimicos non moueretur:
mansuetudo laudabat. Cum ergo de duo-
bus istis id est de ueritate et mansuetudine
eius inuicia inuidia et inuocant torquerent:
in tanto id est iustitia scandalum posuerit.
Quare: Quia lex iussit adulteras la-
pidari: et utique quod iniustum erat lex iube-
re non poterat. Si quis aliter dicit quod lex iusse-
rat: iniustus deprehenditur. Dixerunt ergo
apud semetipsos. Verax putatur: mansue-
tus uidetur: de iustitia illi querenda calum-
nia est. Offeramus ei mulierem in adulterio
deprehensam: dicamus de illa quod in lege scrip-
tum est. Si eam iussit lapidari mansuetudi-
nem non habet: si eam censuerit dimitti ius-
ticia non tenebit. Ut autem mansuetudinem
inquirit non perdat in qua iam populus amabilis
fructus est: sine dubio dimitti eam debet dic-
turus est. Hinc nos inuenimus occasionem

accusandi: et reū faciem⁹ tanq̄ legis
p̄uicatorē dicētes ei. **H**ostis es legis:
cont̄ moysen rudes: ymo cont̄ eū qui
p̄ moysē dedit legē. **R**eus es mortis: cū
illa et tupe lapidandus. **P**osset hys ū
bis atq; hys sentētijs iſtāmai iudicia:
feruē accusatio. flagitai dāpnatio. **S**;
cui her: **P**ūlitās rātidini. fallitas ve
ritati curuū dicitō. stulticia sapiē. qū
illi laqueos pararet: in quos non ipi
pus caput iuceret: **N**on ē captus cui
tende bant: sed potius capti s̄ q̄ tende
bant: q̄ nō crediderūt in eū q̄ eos pos
set de laqueis erue. **E**cce dñs in ruden
do et iusticiā seruaturus ē: et a mā sue
rudie non ē recessurus. **E**d em̄ rudit
dñs ih̄s: **E**d rudit veritas: **E**d rū
dit sapiā: **E**d rudit ip̄a cui calūpnia
pabatur iusticia: **N**on dixit nō lapide
tur: ne cont̄ legē dice videt. **A**bsit aut̄
ut dicet lapidet. **P**erit em̄ nō p̄de qd̄ i
ueneat: sed querē qd̄ pierat. **E**d ergo
rudit: **V**idete q̄ plenus ē iusticia: ple
n⁹ mā suetudie et veritate. **C**ui sine p̄cō
ē v̄m̄ inq̄: p̄o: i illā lapidē mittat. **O**
rūlio sapiē. **C**uō eos itromisit i se. **F**o
ris em̄ calūpnabaut: seipōs int̄se
cuis nō p̄scrutabant. **A**dulterā videbāt:
sed se nō respiciebāt. **P**uicatorēs legis
legē imple cupiebant: et hoc calūpni
ando nō v̄. t̄p̄ adulterā castitate dāp
nando. **A**udistis iudei audistis phari
sei audistis legis doctōes legis custodē:
sed nōdū intellexistis legis latore. **E**d
aliud nob̄ liḡt: cū digito scribit i tra:
Digito ei dei lex scripta est: sed p̄p̄e duōs
i lapidē scripta est. **N**ūc dñs iam i tra

scribebat: q̄ fr̄m̄ req̄rebat. **A**udistis
ergo. **I**mpleat lex: lapidet adultera.
S; uūq̄ q̄ puniēda ē. lex iplēda est
a puniēdis. **C**onsidet se unūq̄sq; i se
v̄m̄ itret i semetipm̄. ascēdat tribu
nal mētis sue. cōstituat se aū cogita
tionē suā: cogat se confitei. **S**at ei q̄s
lit: q̄ nemo sat hoīm̄ que s̄ hoīs. nisi
sp̄s hoīs qui i ip̄o est. **U**nūq; i se
intendens. p̄cōre se iuenit. **I**ta plane.
Ergo aut̄ istā dimitte: aut siml̄ cū
illa penā legis accipite. **S**i dicet lapi
det: mansuetus nō videt. **D**icit qd̄ di
ce debet et mā suetus et iustus. **C**ui si
ne p̄cō est v̄m̄: p̄o: in illā lapidē mit
tat. **H**ec vox iusticie ē. **P**uniat lex:
sed a nō p̄cōib; **I**mpleat lex:
sed nō a p̄uicatorib; legis. **H**ec vox
oīo iusticie ē. **C**ua iusticia illi tanq̄
trabali telo p̄cōssos se iſpiciētes et
reos se iuenientes: v̄n⁹ post v̄nū oēs
recesserūt. **R**elicti sūt duo: mulier et
m̄ia. **D**ñs aut̄ cū eos illo telo iusticie
p̄cōssisset: nec dignatus ē cadentes
attendē. sed aūso ab eis obtutu ruc̄
digito scribebat in tra. **R**elicta aut̄ il
la sola mulier om̄ib; abeūtib;: leuauit
oc̄los suos ad mulierē. **A**udistis uo
cē iusticie: audiam⁹ et mā suetudis.
Plus eī credo trita cat̄ illa mulier cū
audisset a dño dictū: qui sine p̄cō ē
v̄m̄. **P**rior i illā lapidē mittat. **N**i
li aut̄ attendētes et in ip̄o abcessu cō
fusi: dereliquerūt mulierē cū magno
p̄cō ei q̄ fuerat sine p̄cō. **E**t q̄ illa
hoc audieat. q̄ sine p̄cō est v̄m̄ p̄o:
in illā lapidē mittat: ab illo se puni

eundem sperabat. in quo peccatum inueniri non
 poterat. Ille autem qui adulteros et reppu-
 leat lingua iusticie: leuans in ea oculos
 mansuetudinis interrogauit eam. Nemo te
 contempnauit. Rudit illa. Dne nco. Et
 ille. Et ego te contempnabo: a quo forte
 dampnari timuisti. qz in me peccatum non inue-
 nisti. Et ego te contempnabo. Sed edne:
 fauces ergo peccatis: Non plaue. Attende
 qd sequit. Vade: demiceps iam noli pecca-
 re. Ergo et dñs dampnauit. sed peccatum non
 hoiem. Si aut peccatorum fautor eet: dicit
 Et ego te contempnabo: vade uiue ut
 vis: de mea liberatioe esto leticia. Ego te
 qntuicqz peccauis ab oi pena ena a ge-
 hene inferni tot: totib; liberabo. Non hoc
 dixit. Intendat qz qui amat in dno ma-
 luetudine: et timeat ueritate. Etei dul-
 cis et raris dñs. Amas qz dulcis est: ti-
 me qd raris est. Tamqz mansuetus dixit
 tacui: sed tpe iustus nuqz sp tacebo:
 misericors et misericors dñs. Ita plane
 adhuc adde longanimis: adde adhuc et
 multu misericors. S; time qd est in no-
 uillio: et uerax. Qd ei mo sustinet p-
 cantes: iudicatus est contempnetes. In-
 diuicias longanimis contempnis:
 ignorans qz pacia dei ad puiam te ad-
 ducit. Tu aut scdin diuicia cordis tui
 et cor ipenites thesaurizas tibi ira
 in die ire et reuelacois iusti iudicij dei:
 qz reddet unicuiqz scdin opa sua. Mansue-
 tus dñs. longanimis dñs misericors dñs:
 sed et iustus dñs et uerax dñs. Largit
 tibi dñs spaciū corraonis: sed tu plus
 amas dilacione qz emedacione. Malus
 fusti heri: hodie bonus esto. Et hodie

nu die in malicia pegisti: uel tulinutae
 saltē cras. S; exptas et de uia dei tibi
 plinu pollicis: qz ille qz tibi p uiam
 salute pmisit: tibi ena longa pmisit
 uita. Vn las qd pariat t' crastin dies:
 hie dias in corde tuo. Cu me correxed:
 deus in oia pccā dimittit. Negare non
 possum: qz corras atqz conuulsis deus
 indulgencia pmisit. Nam in quo ppha
 in legis qz pmisit deus corrao indulge-
 nā: non in legis qz pmisit tibi longa
 uita. Ex utroqz igit hoiēs pculant spe-
 rando et despando contris rebus. Spe-
 rando decipit qz dicit Bonus ē deus: mi-
 seicors ē deus: facia qd in placet qd li-
 bet: laxem habenas cupiditatib; me-
 is: implea delicia aie mee. Quae hoc?
 Quia miors ē deus: mansuetus ē deus.
 Spe isti pculant. Despacioe aut: qui
 cu maderint in gna pccā. putates ia
 sibi no posse ignola peitentib; et sta-
 tuetes se ad dampnacione sine dubio del-
 tuatos. dicit apud seipos. Jam dap-
 nati sum: quae no qd uolum facim.
 aio gladiatoro firo destinato. Ideo mo-
 lesti st despant. Jam ei qd timeant non
 hnt: et uehement timendi sut. Istos des-
 pacio uetat: illos spes. Int spem et des-
 pacione fluctuat aia. Metuendu est ne
 te occidat spes: et cu multu speas de mi-
 seicordia iadas in iudiciu. Metuendu ē
 rursus ne te occidat despacio: et cu pu-
 tas ia tibi no ignola que gna comi-
 liti no agas puiam: et iarras iudi-
 cu sapie que dicit. et ego uie pdiaoni
 supridebo. Sed igit egit deus cu pculat
 tib; utroqz morbo. Illis qz spe pculat

hoc dicit. **N**e tardes conuerti ad deum: ne
quod differas de die in diem. Subito ueniet
ira eius: et in tempore vindicte disperdet te.
Illis qui de desperatione periclitantur quod dicit:
In quacumque die iniquus conuulsus fuerit:
omnes iniquitates eius obliuiscantur. propter illos
qui de desperatione periclitantur: proposuit indul
gentiae portum: propter illos qui spe periclitantur
et dilacionibus illuduntur fecit diem mortis
incertum. **C**um uenit dies ultimus uelut: in
genitus es qui hodiernum habes in quo corri
gis. **D**ic ergo ad istam mulierem. **N**ec ego te
condempnabo: sed fratrem sciam de peccato: ca
ue futura. **N**ec ego te condempnabo. **D**ele
ui quod commulisti: obsecra quod precepi ut
inuenias quod promisi. **I**psi gloria in secula seculi
lorum. **A**men. **Expl. lmo xlvij. Smo xlvij.**
ubi augustini de uerbis domini in euangelio
secundum iohannem: Si manseritis in uerbo meo.
uere discipuli mei eritis. etc.

Domit caritas uestra unum magistrum
nos habet: et sub isto condiscipu
pulos esse. **N**ec ideo magistri uerum sumus quod
de loco superiorum loquimur uobis: sed magister
est omnium qui habitat in uobis. **I**psa enim uobis
omnibus in euangelio loquebatur: et dice
bat uobis quod etiam ego dico uobis. **D**icit
enim ille de uobis et uobis de uobis. **S**i
manseritis in uerbo meo. **N**on utique in
meo quod modo loquor: sed in eius quod modo in
euangelio loquebatur. **S**i manseritis in
uerbo meo inquit: uere discipuli mei estis.
Ad disciplinam parum est accedere: sed manere.
Non ergo ait. si audieritis uerbum meum: a si
acceseritis ad uerbum meum: a si laudaueri
tis uerbum meum. **S**ed uidete quod dixerit. **S**i man
seritis in uerbo meo uere discipuli mei estis:

et cognoscetis ueritatem: et ueritas libera
bit uos. **E**d dicimus fratres: **M**anere in
uero dei labor est an non est: **S**i labor est:
attende magnum premium. **S**i labor non est:
gratis accipis premium. **M**anere in uero
eo quod manet in uobis. **N**os si in illo non man
serimus cadimus: ille autem si in uobis non
manserit non ideo domum perdidit. **C**on
uenit enim ille manere in se: quod nunquam deserit se: **U**bi
autem ab homine ut maneat in se: quod perdidit
se. **E**rgo nos in illo manere in uobis: quod
ipse in uobis manet manet. **I**am ergo si pro
positum est quod facere debeamus: quod acceptum
sumus uideamus. **I**udixit enim opus: et pro
miserit ueritatem. **E**d est opus: **S**i manse
ritas in uerbo meo. **B**reue opus. **U**erbo
breue: magnum opus. **S**i manseritis. **C**uius
est si manseritis: **S**i in petra edificaueri
tis. **Q**uia magnum est hoc fratres: supra pe
tra edificare quod magnum est. **V**enerunt
flumina flauerunt uenti: descendit pluuia
et inieperunt in domum illam et non cecidit
fundata enim erat supra petram. **E**d est ergo
in uerbo dei manere: si nullis temptationi
bus cedere. **P**remium quod est: **C**ognoscetis ue
ritatem: et ueritas liberabit uos. **C**onpa
tium uobis quod uocem meam sentitis obtulit:
adiuuate me tranquillitate. **O** premium
cognoscetis ueritatem. **F**orte quis dicit:
Et quod mihi potest cognoscere ueritatem: **E**t
ueritas liberabit uos. **S**i non delectat ue
ritas: dilcet libertas. **I**n consuetudine la
tine lingue liberari duobus modis dicitur:
et maxime in eo consueuimus audire hoc
uerbum ut quacumque liberat intelligat per
eundem molestis carere. **L**iberari autem prope
dicitur liberum fieri: quod saluari saluum fieri

ri sanāi sanū fieri sic liberari liberū fi
ci. Deo dixi si nō delcāt veritas: dilectet
libtas. Hoc ī greca lingua euidenter
sonat: nec pōt alit̄ intelligi. Et ut no
ueitis q̄ alit̄ intelligi nō pōt: loquēt̄
dnō rāderūt iudei. Hos nemū serui
uim⁹ vniq̄. Quō dicit veritas libera
bit uos: id ē veritas liberōs uos faciet.
Quō dicit nob̄ q̄ uenū vniq̄ seruim⁹
m⁹. Quos vides īquiūt seruitutis
nō h̄re necessitatē. quō eis polliceis
libtatē. Audierūt qd̄ debuerūt: s̄ nō
fecerūt qd̄ debuerūt. Sed audierūt. Ea
dixit veritas liberabit uos. Attēdistis
uos q̄ nō seruistis hōi et dixistis ue
nū seruim⁹ vniq̄. Oīs iudeus et ḡ
tus diues et paup̄. hōiatus et puat̄
impator: et mendicus: oīs q̄ fāt p̄c̄m
seruus ē p̄c̄i. Oīs inq̄t q̄ fāt p̄c̄m: C
uus ē p̄c̄i. Si agnoscat hoīes seruitu
tē: videbūt vū accipiūt libtatē. Inge
niūis aliq̄s captiuat⁹ a barbaris: ex
igenio fr̄is ē seruus. Audit hō. mi
serat: considere se habē pecuniā. fit
redēptor: p̄git ad barbaros. dat pecu
niā. rediuit hoīem. Plane reddidit
libtatē: si abstulit īiquitatē. Sed q̄s
abstulit īiquitatē: homo hōi. Ille ser
uebat apud barbaros: a redēptōe
suo redēptus ē. Et multū int̄est int̄ r̄
dēptōe et redēptū: tū sub dn̄a īiquitate
sore cōserui sūt. Introgo redēptū. Ha
bes p̄c̄m: Habeo inq̄t. Introgo r̄dēp
tōe. Habes p̄c̄m: Habeo inq̄t. Ergo
nec tu te iactes redēptū: nec tu te extol
las redēptōe. Fugite ambo ad uerū
libeatōe. Parū est q̄ q̄ sub p̄c̄o sūt

79
serui dicti sūt: et mortui dicūt. Quod
timeat hō ne faciat ei captiuitas: iā illi
fecit inq̄tas. Sed em̄ q̄ vident̄ viuē:
Nūq̄d ideo errauit ille q̄ dixit: dimitt
te mortuos sepelie mortuos suos. Er
go mortui oēs sub p̄c̄o: serui mortui
seruendū mortui. mouendū serui. Es
ḡ liberat a morte et seruitute: n̄ ī mor
tuus liber. Es est ī mortuus lib̄: n̄ int̄
p̄c̄ores sine p̄c̄o. Ecce uenit p̄nc̄ps mū
di ip̄e dicit redēptor uē liberatōr uē. ecce
uenit p̄nc̄ps mūdi: et ī me nichil īue
niet. Tenet quos decepit: q̄s seduxit: q̄b̄
p̄c̄m mortēq̄ p̄suasit: ī me nichil īue
niet. Veni dn̄e uē redēptor uē: agnos
cat te captiu⁹ fugiat te captiuator: et
tū tu liberatōr. Ille me p̄ditū īuenit: ī
quo dyabolus nichil qd̄ c̄o agit īuenit.
Inuenit ī illo carnē p̄nc̄ps h̄s̄cl̄i: Inue
nit. Et qualē carnē: mortale quā pos
set tenē: quā posset crucifige: quā pos
set occidē. Erras dēptor: nō fallit̄ r̄dēp
tor. Erras: vides ī dn̄o carnē mortale.
Non ē c̄o p̄c̄i: silitudo ē carnis p̄c̄i.
Nihil em̄ deus filiū suū in silitudinē
carnis p̄c̄i. Deā caro mortalis c̄o: s̄ nō
p̄c̄i c̄o. Nihil em̄ deus filiū suū in sili
tudine carnis p̄c̄i: ut de p̄c̄o dāpnaēt
p̄c̄m. Nihil em̄ deus filiū suū in silitu
dine carnis p̄c̄i: ī carnē: non tū c̄nē
p̄c̄i. sed ī silitudine carnis p̄c̄i. Proter
qd̄: Ut de p̄c̄o dāpnaēt p̄c̄m ī carnē:
ut iusticia legis implet̄ in nob̄ q̄ nō
sedm̄ carnē ambulam⁹ sed sedm̄ sp̄m̄.
Si ḡ c̄at silitudo c̄nis p̄c̄i nō c̄o p̄c̄i:
quō: ut de p̄c̄o dāpnaēt p̄c̄m ī carnē:
holet et silitudo cape nomē eius rei

causā ē similitudo. Hō dicit verus: etiā si pic-
tū in pietate ostendat et q̄ras qd̄ sit r̄ndetur
homo. Pat̄m ḡ appellata ē caō h̄us simi-
tudinē carnis pat̄m: ut eēt sacrificiū pro
pat̄o. Dicit idē ap̄lus alio loco. Cū q̄ nō
noueat pat̄m: p̄ nob̄ pat̄m fecit. Cū q̄
nō noueat pat̄m. Quē qui nō nouerat
pat̄m: n̄ eū qui dixit. ecce uenit p̄ncip̄s
mūdi. et ī me nichil īueniet. Cū q̄ non
noueat pat̄m: p̄ nob̄ pat̄m fecit. Cum
ip̄m xp̄m nesciente pat̄m: fecit p̄ nob̄
deus pat̄m. Et est hoc fr̄s: Si dicit.
fecit ī illū pat̄m. aut fecit illū h̄c pec-
catū: itolleeabile uidet. Quōd tolleam
qd̄ dān est fecit eū pat̄m: ut ip̄e xp̄s
sit pat̄m: Cui nouerūt scripturas veteris
testamētī: recognoscūt qd̄ dico. Non
eī semel dān est: sed aliquoties creb-
rime pat̄a dicta sūt sacrificia p̄ pat̄is.
Offerebat ubi gr̄a p̄ pat̄o h̄rcus aries:
q̄libet ip̄a uictima q̄ offerebat p̄ pat̄o.
pat̄m noīabat. Pat̄m ergo dicebat sa-
cificiū p̄ pat̄o: ita ut alibi dicat lex. Sa-
cifices ponē debē manus suas s̄r pat̄m.
Ergo eū qui nō noueat pat̄m fecit p̄ no-
bis pat̄m: id ē sacrificiū p̄ pat̄o. Sais est
pat̄m: oblatus ē et deletū est pat̄m. Fu-
sus ē sanguis redemptoris: et deleta ē cau-
sā debitois. Ip̄e est sanguis q̄ p̄ multis
effusus ē in remissionē pat̄o. Et ē ḡ
q̄ insipient̄ exultasti meus captiuator:
q̄ carnē mortē habuit meus liberator.
Si habuit pat̄a uide: si aliqd̄ tuū iuenisti
ī illo tene. Vbū caō fr̄m est. Vbū creator
ē: caō creatura ē. Et ibi tuū iunice: Vbū
deus ē: et aīa hoīs creatura ē: et caō mor-
tus dei creatura ē. Pat̄m q̄re: qd̄ queas:

Veritas loquit. Veniet p̄ncip̄s mūdi: et
ī me nichil īueniet. Non ḡ nō iueniet
nē: Si nichil suū: id ē nullū pat̄m. De-
cepisti inocētes: fecisti nocētes. Omidit
ti inocentē: penulsi que nō debebas:
redde qd̄ tenebas. Et ḡ ad horā iū-
tasti: q̄ iuenisti ī xp̄o carnē mortale:
Mulapula tua eāt. Vn̄ letatus es: inde
captus es. Vbi te exultasti aliqd̄ iucille:
inde nūc doles qd̄ possederas p̄didisse.
Ergo fr̄s q̄ credim̄ in xp̄m: manea-
m̄ in uōbo eius. Si eī maneam̄ ī uōbo
eius: uē discipuli eius sum̄. Non enī soli
illi duodecī sed om̄s q̄ maneam̄ ī uōbo
eius uē discipuli eius sum̄: et cognosca-
m̄ ueritatē. et ueritas liberabit nos id ē
xp̄s filius dei q̄ dixit ego sū ueritas libe-
ros nos faciet: hoc ē liberabit nos nō
a barbais sed a dyabolo: nō a corpis
captiuitate. sed ab aīe iniquitate. Solus
est q̄ sic liberat. Nemo se liberū dicat:
ne seruus remaneat. Nō remanebit ī
seruitute aīa uīa: q̄ cotidie dimittit
debita uīa. *Explicit l̄mo xlviii. S̄mo
xlix b̄ti augusti de uīb̄ d̄ni ī euāgeli-
sedm̄ ioh̄em: De pastoē incensio et
fure.*

Non ignorat fides uīa. *fure.*
kūm. et ita uos didicisse noui-
m̄ dicente iugr̄o de celo ī quo sp̄c uīa
posuistis. q̄ d̄ns n̄r ih̄s xp̄s q̄ iam
p̄ nob̄ passus ē et resurrexit caput ē
ecclie. et ē corpus eius ecclia: et ī eo corpe
unitas mēbroz et cōpago caritatis tā
q̄ sanitas existit. Quicūq̄ eī ī caritate
frigueit: ifirmat̄ in corpe xp̄i. Sed po-
tens ē ille q̄ exaltauit caput n̄m. etiā
ifirma mēbra sanare. Dū tū nō nimia

impietate p̄daunt: sed hercant corpi
dnet sanent. Quid q̄d enī adhuc he
ret corpi: nō despate sanitatis ē. Quid
aut̄ p̄alū fuit: nec aiari nec sanai
p̄t. Cū ergo sit ille caput ecclie. et sit
corpus eius ecclia: totus xp̄s et ca
put et corpus est. Resurrexit iā ille.
Caput ergo habem⁹ in celo: caput nr̄m
impellat pro nobis. Caput nr̄m sine pec
cato. et sine morte iam p̄iciat deū pro
p̄tis nr̄is ut et nos in fine resurgētes
et imutati in gl̄iam celestē sequam⁹ ca
put nr̄m. Quo ei caput. et cet̄a mēbra.
Dū hic sum⁹ mēbra sum⁹ ne despere
nr̄: q̄ secuturi sum⁹. Videte enī fr̄es di
lectionē capitis nr̄i. Jam in celo ē: et hic
laborat q̄ diu hic laborat ecclia. Hic xp̄s
esurit hic sitit: nudus ē hospes est: in
firmat̄ in carce est. Quidq̄ enī hic pati
tur corpus eius se dixit pati: et i fine
segregans ip̄m corpus suū ad dexterā.
et reliquos a quib⁹ mō conculat̄ segre
gans ad sinistrā: dicitur q̄ ē hys qui st̄
ad dexterā. Venite benedicti p̄is mei:
papite regnū qd̄ uobis patū est ab o
rigine mūdi. Quib⁹ meis: Esurui
enī et dedistis mi manducare: et cet̄a
sic exequit̄ tamq̄ ip̄e accepisset: usq̄ a
deo ut illi non itelligentes r̄ndant et
dicant. Dñe qm̄ te vidim⁹ esurientem.
hospitē. et in carce: Et dicit eis. Cū vni
ex m̄nis meis fecistis: michi fecistis.
Sic enā in nr̄o corpe caput surcū est: et
pedes in t̄ra sūt. Tū in aliqua constipa
tione et coartatione hoīm qm̄ tibi aq̄s
pedē calcas: nōne dicit caput calcas
me. Nec caput tuū nec linguā tuam

80
q̄sqm̄ calcavit: surcū est in tuto ē: michi
il ei mali contigit. Et tū q̄ p̄ cōnexionē
carnitatis vntas est a capite usq̄ ad pe
des: non se inde lingua sepauit. sed dixit
calcas me. cū eam nemo contigerit. Quō
ergo lingua quā nemo contigit dicit cal
cas me: sic xp̄s caput qd̄ nemo calcas
dixit. esurui et dedistis mi manducare.
Et illis qui hoc nō fecerūt dixit. Esurui
et nō dedistis mi manducare. Et quō con
dudit: Sic. Ibi illi in combustionē eter
nā: iusti autē in vitā et̄nam. Cum ergo
nūc colloquetur dicit se eē pastore: dix
it se eē et ianua. Vtrūq̄ ibi habes: et e
go sū ianua et ego sū pastor. Ianua ē in
capite: pastor in corpe. Dicit enī petro:
in quo format eccliam Petre amas me:
R̄ndit. Dñe amo pasce oues meas. Et t̄
cio. Petre amas me? Contristatus ē pe
trus q̄ eū t̄cio interrogauit: qm̄ ille qui vi
debat consciam negatois nō videt fidē
confitentis. Foveat illū. semp noueat
illū: et qm̄ se petrus ip̄e non nouerat.
Tūc enī se non nouerat qm̄ dixit. cet̄a e
ro usq̄ ad mortē. et q̄ esset i firmus nesc
iebat: quō plerūq̄ reuea et i firmus rō
tingit ut egrotus nesciat quid in illo a
gatur medicus aut̄ sciat: cū ille egritudi
nē ip̄am paciat. Magis dicit medicus
qd̄ agat̄ in alio: q̄ ille qui egrotat qd̄
agatur in seip̄o. Petrus ergo tūc infir
mus: dñs aut̄ medicus. Iste dicebat se
habē vires quas nō habebat: ille autē
tangens venā cordis ei⁹ dicebat q̄ ter
eū esset negaturus. Et ita fr̄m est quō
p̄dixit medicus: non quō p̄lūp̄it egro
tus. Ergo post r̄surrectionē suā interrogauit

cū dñs. non uelocius quo ille aīo confi-
tetur amorē xpī: sed ut trina confelli-
one amoris delet tuā negationē timo-
ris. Ergo hoc dñs exigit a petro Petre
amas me: Quali quid mī dabis quid
mī p̄stabis q̄ amas me: Ad cāt p̄sti-
turus petrus resurgenti dño. et eunti
in celū: et sedenti in dextera p̄ris: Qua-
si dicet hoc mī dabis hoc mī p̄stabis: si
amas me. ut pascas oues meas. P̄ ia-
nuā intres: non p̄ aliā p̄tē ascendas.
Audistis enī cū euāgelīū legētur. Cui
intrat p̄ ianuā pastor est: qui aut ex
alia p̄tē ascendit fur ē et latro. et dis-
cipulē queit et spargē et tollē. Cuius est
q̄ intrat p̄ ianuā: Cui intrat p̄ xpī.
Cuius ē ille qui imitatur passionē xpī:
Cui cognoscat hūilitatē xpī: ut cū de-
us sit. fr̄is sit homo pro nob: cognos-
cat se homo non eē deū sed hoīem. Cui
enī uult deus uidei cū sit homo: nō imi-
tat illū qui cū eēt deus hō fr̄is est. Tibi
aut nō dicit esto aliqd̄ unū q̄ es: sed
agnosce qd̄ es. Cognosce te infirmū. cog-
nosce te hoīem. cognosce te p̄ccōrē: cog-
nosce q̄ ille iustificat. cognosce q̄ ma-
culosus es. Appareat in confessioē tua
macula cordis tui et p̄tinebis ad gregē
xpī: q̄ confessio p̄ccōrū iūtat medi-
cū sanaturū: quō in egritudine qui di-
cit sanus sum. nō queit medicū. Nūq̄d
nō ad templū ascendeat phariseus ille et
publican⁹: Ille de sua sanitate gl̄abat:
ille uulnera sua medico ostendebat. Dice-
bat enī ille. Deus gr̄as tibi ago: q̄ nō
sū sicut publican⁹ iste. Hic gl̄abat sup
alterū. Ergo si publican⁹ ille san⁹ eēt:

iūdet illi phariseus q̄ non habet sup que
extolletur. Quō ergo ueneat qui sic i-
uidebat: Non eāt utiq̄ sanus. Et cū se
sanū dicit: nō descendit a iatis. Ille au-
tē oculos ad terram deiciens et nō audēs
in celū tollē: p̄cuciebat petrus suū di-
cens. Deus p̄cucius esto mī p̄ccōrī. Et qd̄
dicit dñs: Amen dico uobis q̄ descen-
dit iustificatus de templo publican⁹
magis q̄ phariseus: q̄ oīs qui se exaltat
hūiliabit: et qui se hūiliat exaltabit.
Cui ergo se exaltant p̄ alterā p̄tē uo-
lūt ascendē ad ouile: qui aut se hūiliat
p̄ ianuā intrat ad ouile. Ideo de illo dix-
it intrat: de illo ascendit. Cui ascendit
uidetis: q̄ alta petit nō intrat si cadit.
Ille aut qui se sūmittit ut p̄ ianuā in-
tret: non cadit sed pastor ē. Sed tres p̄-
sonas dixit dñs et debem⁹ illas iūsti-
gare in euāgelio: pastoris marcenarij
et furis. Cū legētur puto q̄ aiādūtistis
Designauit pastorē. Designauit marcen-
nariū: Designauit furē. Pastorē dixit
ponē aiām suā pro ouib: et intrat p̄ ia-
nuā: furē dixit et latronē ascendē p̄ a-
liā p̄tē: marcenariū dixit lupū et enā
furē si uideat fugē. q̄ nō est illi cura de
ouib: Marcenarius est enī non pastor.
Ille intrat p̄ ianuā q̄ pastor ē: ille as-
cendit p̄ aliā p̄tē q̄ fur est. Ille uidens
eos q̄ uolūt tollē oues timet et fugit.
q̄ marcenarius ē: q̄ nō est illi cura de o-
uib: Marcenarius est enī. Si iuencim⁹
tres istas p̄sonas: iuencit sc̄itas uia et
quos diligatis et quos tolētis et quos
caueatis. Diligendus ē pastor: i tolerā-
dus ē marcenarius: cauedus est latro.

Sunt hoies in ecclia de quibz dicit aplis. q
 ex oratione euangelizant qrentes ab ho
 mibz comoda sua siue pecuniaria siue
 bonoz ul' laudis huane. quolibet vole
 tes accipe munera euangelizant: nec ta
 salute eius qruunt cui annunciant q co
 modu suu. Ille aut qui audit salutem
 ab eo q non habet salute. si ei crediderit
 que ille annunciat neq in illo spe posue
 rit p que ei annunciat salus: qui annun
 nat habet detinentu. cui annunciat habet
 lucrū. **H**abes dnm dicente de phariseis:
 sup cathedra moyli sedent. Non eos so
 los significabat dñs. Cū ued eos qui cre
 dent in xpm ad iudeoz scola mittet: ut
 ibi discerent queadmodu iter sit ad rg
 nu celoru. **N**unc dñs ideo uenit ut instrue
 ret eccliam. ipos q iudeos bn credentes
 et bn sperantes et bn diligentes. segre
 gnet tamq frumeta a paleis. et facit
 unū pietem arcuationis. cui cōiugeret
 alius paries ex pncio gentiu: quibus
 duobz pietibz de diuiso uenientibz esset
 ipse lapis angulais. **N**unc ergo idem
 dñs de duabz istis plebibz in uno fu
 turis dixit: habeo et alias oues q nō
 sunt ex hoc ouili: **L**oquebat aut iude
 is. **O**portet me inq et eas adduce: ut
 sit un9 grex et un9 pastor. **I**deo due na
 ues erant un9 uocauat discipulos. **D**u
 as ipas plebes significabat: qn miserit
 rechia et leuauerūt tantā uim et tantū
 uim pisciu ita ut pene rechia rūperēt
Et queauerūt inq duas naues. **D**ue
 naues significabat eccliam unā sed de
 duabz plebibz frām: cōiunctam in xpo
 qnis de diuiso ueniente. **H**oc significant

etiā due uxores hūtes unū uirū iacob: lya
 et rachel. **H**as duas etiā significat duo
 ceti qui sedebant iuxta uia: quos dñs
 illuauit. **F**rēs et si aditatis scripturas
 in multis locis inuenietis significat duas
 ecclias: que nō sūt due sed una. **A**d hoc ei
 ualet lapis angulais: ut ex duabz fiat
 unā. **A**d hoc em ualet iste pastor: ut de
 duobz gregibz fiat unū. **E**rgo dñs doctu
 rus eccliam et habiturus scolā suā pter
 iudeos sicut mō uidem? nūqd credentes
 in se ad iudeos missurus erat ut discerent:
Di noie phariseoru et scribarz significauit
 quosdā futuros in ecclia sua q dicent et
 nō facient: se aut significauit in plona
 moyli. **E**tenū plonā ei gerebat moyses
 et ideo uelū ante se ponebat qn loqueba
 tur plo: q q diu illi in lege carnalibz
 gaudijs et voluptatibz dediti erant et
 regnū trenū quebant: uelamē positū
 erat cont facie eoru ne uident xpm i sc
 turis. **A**blato ei uelamē postq passus
 ē dñs: uila sūt secreta templi. **I**deo cū
 in cruce penderet. cassū est uelū tēpli
 a summo usq deorsū. **E**t apte dicit aplis
 paulus. **C**ū aut trāsierint ad xpm: au
 fetur uelamē. **C**ui aut nō trāsierit
 ad xpm: qnis legat moysen uelamē
 ē positū sup cor eius sicut dixit aplis
Cū ergo pfiguraret quosdā tales futu
 ros dñs in ecclia sua. qd ait: **S**cribe
 et pharisei sup cathedra moyli sedent
Que dicūt facite: sed q faciūt facē uo
 lite. **C**ū illud audiuit deici mali: qd in
 ipos dicit uolūt pueritē. **N**am audiui
 quosdā pūte uelle istā sniam. **N**ūquid
 nō si illis licet delent illā de euangelio.

Quia uo dele illa non pnt: puerre illa
querut: **S**; adest dñi gra et mra nec sunt
eos face: q; arripit ueritate sua oēs
snias suas et lib:auit: ut q; q; inde uo
lucit p;ade aliqd aut inducē male legē
do uel m;pretando: ille si cor: habet qd
p;aliū est de septua iugat septie et legat
supiora uel infeiora et iueniet sensum
que uolebat ille male m;pretari. **Q**uid
ergo putatis dice istos de quib; dicit: q;
dicunt faate: **E**a reuca a lauis layas di
cit: **L**aycus enī qui uult bñ uiuē cū attē
deit cleiciū malū qd sibi dicit: **D**ñs dix
it: **Q**ue dicunt faate: q; faciūt face nolite
Ambule uia dñi: nō sequar istius mo
res **A**udiā ab illo nō ūba ipius: sed dei
Sequar dñm sequat ille cupiditate suā:
q; si uolued apud deū sic me defendē: ut
dicā: **D**ñe uidi male uiuentē cleiciū tuū
et idō male uixi: nōne m; dicturus ē: ser
ue neq; nō a me audieas: que dicunt fa
ate que aut faciūt face nolite: **M**alus
aut laycus infidelis uō p;tinēs ad gregē
xpi: nō p;tinēs ad frumentū xpi: q; tāq;
p;alca in arca toleat: qd sibi dicit quōdo
cepit illū arguē ūbū dei: **E**xi qd m; loq;
ris: **I**pi epi ipi cleici nō illud faciūt:
et me cogis ut faciā: **Q**ueit sibi nō p;ro
nū ad causā malā: sed comitē ad penā.
Nam nūq; eū ille defensus ē in die iu
dicij: quēcūq; malū uolueit imitari.
Quō enī dyabolus oēs quos seduat nō
seduat cū quib; regnet sed cū quib; dāp
net: sic oēs qui sequūt malos comites
sibi ad gehēnā querūt nō p;ocina ad
rēna celoz: **Q**uō g; p;ūtūt ista hāc sentē
ciā: **C**ū illis dicit male uiuentib; meito

dcū est a dñō: que dicunt faate q; faciūt
face nolite: rē dictū est inquit: **D**ictū
ē enī uobis ut que dicam; faciatis: que
aut facim; uos nō faciatis: **N**os enī of
ferim; sacrificiū: uobis nō licet: **V**idete u;
Lucias hōim **E**d dicit: **M**artenaio: **N**ō
Nam si pastores eēt: ista nō dicerent: **I**dō
dñs ut os illis claudet: scatus ē et dix
it **S**up cathedrā moyli sederūt scbe et
phaisei **Q**ue dicunt faate: q; aut faciūt
face nolite: **D**icunt enī et nō faciūt: **Q**uid
ē ergo frēs: **S**i de sacrificio dicit offēdo:
dicit dicit et nō faciūt: **F**aciūt enī sac
ficiū: deo offerūt: **E**d ē qd dicit et nō
faciūt: **A**udi qd sequat: **A**ligant enī o
neā gūa et iportabilia et ponūt ea sup
teruices hōim: que ipi uno digito nolūt
tange: **A**pte expbrauit de seplis et oñdit
Si illi qū sic uolūt p;itē suā: oñdit q;
nichil querūt in ecclia nī cōmoda sua: nec
euāgelū legerūt **S**i enī nolent ipām pa
gūā et totā legissent: nūq; hoc dice aude
rent: **S**; apaus attendite q; habet tales
et ecclia: **R**e q; dicat nob; p;ilus de phai
seis dixit de scribis de iudeis: **N**am tales
nō habet ecclia **Q**ui sūt illi de q; dñs di
cit: non oīs q; dicit m; dñe dñe intrabit
in rēnū celoz: **E**t addidit **M**ulta dicit
m; in illa die dñe dñe nōne in noie tuo p;
phauim; et in noie tuo ptutes multas fe
cim;: et in noie tuo māducauim; et bi
bim;: **N**ūqd in noie xpi iudei faciūt
ista: **C**erte manifestū est q; de hīs dicit
q; nomē xpi hūt: **S**; qd sequit: **T**ūc di
cā illis: nūq; noui uos: recedite a me
omīs q; opam; iniquitatē: **A**udi aplū de
talib; gementē: **D**icit alios annūciāe

euangelium p caritate: alios p occasione
 De quibz dicit: Annunciant euangelium no
 re: rem rram sed ipi non ra. **Ed** annu
 nant rram est: sed q annunciant non sut
 ra. **Quae** non e rris: **Quia** aliud qrit
 in ecclia: non deu queit: **Si** deu queret.
 castus eet: q legitim maitu aia deu ht.
Quisqs a deo pter deu aliqd queit: no cal
 te deu queit **Videte** frs **Si** vxor: amat ma
 ritu q: diues e non e casta **Non** e mari
 tu amat: sed auru maitu **Si** aut mari
 tu amat: et nudu amat et pauperem a
 mat **Si** eu ptra amat q: diues e: qd li
 quod sunt huani casus ptribat: et sibi
 to egens remaneat: **Renunciat** illa forte:
 qd amabat no maitus eat sed res ei.
Si aut ue maitu amat: etia paupem pl
 amat: q: cu mia amat **Et** tu frs de n
 nuq ee paup pt: diues est: **Ipe** feat oia:
 celu et tram et maie et angelos **Cuidqd**
 videm? qdqd non videm? in celo ipe feat.
Si tu non diuicias amae debem: sed eu
 q feat illas **Non** em tibi pmisit nisi se.
Inueni aliqd ptiolius: et hoc tabit **Pul**
 chra est tra celu et angeli: sed pulchro:
 est qui feat her **Cui** g annunciant deu:
 amantes deu. **Cui** annunciant deu pter deu:
 pasant oues et no sut mercenarij **Ista**
 castitate exigebat ab aia dñs nr ihus
 xpūs qñ dicebat petro **Petre** amas me:
Cuid e amas me: **Castus** es non e cor
 tuu adulteru: no tua queis in ecclia sed
 mea: **Si** g talis es et amas me: pasce
 oues meas. **Non** em eris mercenarius:
 sed eis pastor: **Illi** aut no caste annuncia
 bar: de quibz genuit apłus. **Si** q: dicit
 quid ei. **Du** oimodo siue occasione siue

veritate xpūs annunciet: pmisit g ee mar
 cenarios **Pastor** veritate xpim annunciat:
 mercenarius occasione xpim annunciat ali
 ud qrens **Tame** et ille xpim annunciat: et
 ille xpim **Audi** uoce pastoris pauli **Siue**
 occasione siue veritate xpūs annunciet: **Ipe**
 pastor uoluit hre mercenariu. **Facit** eu
 ubi put: utiles sut qutu put. **En** aut ad
 alios vltus qrebat apłus cui vltas imita
 rent infirmi: nisi inqt uob thymotheu
 qui uos comouefaciat vltas meas **Et** qd
 ait: **Nisi** pastor e qui uos comouet vltas
 meas: id e q: quod ego ambulo et ipe am
 bulat **Et** mittens pastore qd ait: **Reine**
 em habeo ta vnauime: q linca affectioe
 p uobis sollicitus sit **Done** cu illo erant
 multi: **Si** quid sequit: **Om**s em que sua
 sut qruunt: non que st ihu xpi. **Id** e ego uo
 bis pastore mitte uolui: na multi merce
 narij sut: sed no oportueat ut mercenarius
 mittet: **Ad** alias res et negocia pagenda
 mittit mercenarius: ad alias aut qñs tuc
 uolebat paulus pastor: cat necessarius:
 et vix inuenit vnu pastore mit multos mer
 cenarios: q: pauca pastores multi merce
 narij: **Si** qd dicit de mercenarijs: **Am**e dico
 uobis: preperit mercedem sua. **De** pastore
 aut qd dicit apłus: **Cuiq**s aut mundaue
 rit se ab humilimoi: erit vas in honore scifi
 catu et vtile dño ad omie opus bonu pa
 tu semp. **Non** ad qualda res patu et ad
 qualda non patu: sed ad oe opus bonu pa
 tu. **Her** de pastoribz dixit: de mercenarijs at
 iam dicem. **Mercenarius** qu videt lupu o
 uibz insidiantē fugit. **Hoc** dixit dñs **Qua**
 re: **Quia** no est ei cura de ouibz. **Tam** diu
 ergo e utilis mercenarius q diu non videt

lupū: q̄ diu nō videt furē et latronē
Habundāt lupi: habūdant latrones
Ipi sūt qui ascendūt p̄ alterā ptē Qui
sūt isti qui ascendūt: Qui de pte dona
ti uolūt p̄dari oues xp̄i ipi p̄ alterā p
tem ascendūt: nō p̄ xp̄m intrāt q̄ nō
sūt hūiles: q̄ supbi sūt ascendūt Qd
ē ascendūt: Extollūt: Dñ ascendūt:
P̄ alterā pte: vñ de pte dici uolūt Qui
in unitate nō sūt de pte altera sūt: et de
ipā pte ascendūt id ē extollūt et uolūt
collē oues. Quō ascendūt videte. Nos
inquit s̄cificam⁹ nos iustificam⁹ nos
facim⁹ iustos Ecce quo ascenderūt. S; q̄
se exaltat hūiliabit. Potens ē dñs de
us n̄r hūiliare eos. Lupus aut̄ dyabol⁹
est. insidiat⁹ ut decipiat: et qui illum se
quūt. Nam dñm est. Induti quidē pelli
bus ouiu intus aut̄ sūt lupi rapaces.
Si videt marcenarius aliquē sequi per
cata aut sentie scdm p̄m̄ciē aīe sue aut
aliquid facē sceleratū et obscenū et t̄
tacet q̄ videt h̄re alicui⁹ momēti p̄sonā
in ecclia vñ sperat cōmoda. incenarius
est: et cū videt hoīem p̄ire in p̄cō videt
illū sequi lupū. videt illū guttur morlu
trahi ad suppliciu: nō illi dicit peccas.
nō illū obiurgat: ne p̄dat cōmoda sua.
Hoc ē ergo cū videt lupū fugit: nō illi
dicit scelerate facis. Non corpis sed aīe
h̄et fuga est. Quē videt corpe st̄re fugit
aīo cū videt p̄cōrē: et nō illi dicit peccas
cū etiā cū illo consiliū habet. Fr̄s mei
nūqd nō ascendit aliqui aut p̄b̄i aut e
p̄iscopus. et non dicit aliqd de supiori
loco: n̄ ne rapiant⁹ res aliene ne fraudes
fiant ne scelerā admittant⁹. Non p̄nt

Dicē aliud: q̄ sup cathedrā moyli sedet
et ipā de illis loquit⁹ non ipi. Qd est ḡ
nūqd colligūt de spinis vuas aut de t̄
bulis ficus: et oīs arbor ex fr̄u cogno
at⁹: Pharis̄us p̄t bona loqui. Pharis̄us
spina est. Quō de spina lego vuā: Cū
tu dñe dixisti que dicūt facite: que at
faciūt facē nolite. De spinis me uibes
vuā decerpē: cū dixis nūqd colligūt
de spinis vuā: R̄ndet tibi dñs. Non ul
si te de spinis vuā legē: sed vide attē
bū est forte ut fieri solet vitis cū arāue
rit p̄ trā: inoluta sit in spinis. Nā
aliqui in eim⁹ illud fr̄s mei vitē posi
tā sup caricē: q̄ ibi habet sepē spino
sā extendit palmites suos et inicit in
sepē et pendet int̄ spinas botrus: et q̄
videt botrū carpit non tū de spinis sed
de vite que circumplexa ē spinis. Sic ergo
illi spinosi sūt: sed sedendo in cathedra
moyli inoluit eos vitis et pendet ad
eos botri id ē ūba bona p̄cepta bona.
Tu lege vuā non te pūgit spina: q̄n le
gis que dicūt facite. sed que faciūt facē
nolite. Pūgit aut̄ te spina: si qd faciūt
facis. Ut ḡ legas vuā et nō inheas spi
nis: q̄ dicūt facē debetis. sed que faciūt
nolite facē. Cū ipoz spine sūt: ūba ipoz
rū vuā ē sed de vite id ē de cathedra moy
li. Fugit ḡ isti q̄ vident lupū q̄ vi
dent latronē. Hoc aut̄ dicē ceperā q̄ de
loco supiori non p̄nt dicē isti n̄ bene fa
cite: nolite peierare nolite fraudāre no
lite aliquē arāuere. Aliqu aut̄ sic vi
uūt ut de tollenda villa aliena cū ep̄o
consiliū habeat⁹: et petat⁹ ab eo tale cō
siliū. Aliqu contigit nob̄ et ex p̄ri sum⁹:

nā nō credem. Multi a uobis consilia in
 la petūt. consilia mētiendi arcūuēiendi:
 putantes qz placeant nob. S; in noīe xpi
 si dno placet qd dicam nullus illū tēp
 tavit et non inuenit in nobis: qz si uir
 tpe q nos uocauit pastores sum? nō nū
 cernari. Sed qd ait aplūs: Michi mīnū
 ē ut a uobis iudicet aut ab hūano die: s;
 neq; memetipm iudico. Nichil eī in con
 scius sū: sed nō in hoc iustificat sū. Qui
 aut iudicat me: dñs est. Non idō bona
 ē conscia mea: qz uos illā laudatis. Qd
 eū laudatis qd nō uidetis. Ille laudet
 q iudicat: ille etiā corripit si qd ibi ui
 det qd ei offendit oculos: qz et nos non
 dicam? pfrē uos lauos et tūdm? pect?
 nrū et dicam? deo: ppius esto ne peccē.
 Tamē peccō. Corā illo eī loquor: nichil
 aliud a uobis qreus n saluē uiam.
 Et gemim? plerūq; in pacis frū nrōz
 et vni patimur et cor: qm aīo: et aīqū
 corripim? illos: ymo nūq; nō corripim?
 Testes sūt omīs q recordant? qd dico
 quonēs sūt a nob correpti frēs peccan
 tes et uehement correpti qd consiliū
 nrū tracto cū scitate vrā. In nomīe xpi
 plebs dei estis: plebs catholica estis.
 mēbra xpi estis: nō estis diuisi ab unita
 te. Coicatis mēbris aplōz. coicatis scō
 rii mīm mēbris diffuloz p orbē tra
 rii: et ptnetis ad curā nrām ut ratio
 nē bonā de uobis reddam. Tota autē
 ratio nrā que ē scis. Dñe scis qz dixi
 scis qz nō tacui scis quo aīo dixi: scis
 qz fleui tibi cū dicere et non audiret
 ppa puto qz integra ratio nrā est. Betu
 ros eū nos fecit spūs scis p ezechielem

ppham. **F**olus ipam laone de speculatoe
Fili aut hois speculatore te posui domus
 isrl. Si me dicente ad impiū ipie mor:
 te moueis. nō dixeis. hoc ē. ego eū tibi
 dico ut dicas: si non annūtaueis. uene
 rit qz gladius et tulerit eū. id ē qd mina
 tus sū pccōri. ille quidē impius in ipie
 tate sua mouet. sanguine aut e? de ma
 speculatois requirā. Quae. Quia nō
 dixit. Si aut speculato: uideit gladiū
 uenientē et accūcit tuba ut fugiat. et
 nō se obseruaueit. id ē non se cor: rexit
 ut non eū inueniat i supplicio qd mina
 tur deus. uenit qz gladius et tulerit ali
 que: ille quidē impius i mīqtate sua mor:
 tuus ē. tu aut iquit aiām tuā liberaisti.
Et in illo loco euāgelij quid aliud dicit
 seruo: cū dicit dñe sciebā te molestū si
 ue durū hoīem qz metis ubi nō semīal
 ti et colligis ubi nō sperasti et timens
 abij et abscondi talentū tuū in tra. ecce
 habes qd tuū est. Et ille. Serue neq; iqt
 et piger magis qz sciebas me molestū et
 durū eē metē ubi nō semīam. colligē v
 bi nō sperli: ipa auaricia mea debuit te
 dore. qz lucrū quēo de pecunia mea. Opor
 tuit ergo te ut dares pecuniā meā mī
 mularis: et ego ueniens cū vluris ex
 igittem qd meū est. **Quāq; dixit dares**
et exigeres. Nos ergo frēs dam? ve
met ille qui exigit. *Explicat sermo*
xlix. Sermo I. m. bti augustini de iū
dū in euāgelio scdm iohēm: Ego sū
A **W**duum? **pastor bonus.**
 dūm ihū cōmendante nobis
 boni pastoris officū: in q cōmendatioe
 admonuit nos utiq; ut itelligi datur

bonos esse pastores. Et tamen ne intelligatur
pauco modo multitudo pastorum: ego sum
quasi pastor bonus. Et vnde sit pastor bonus
consequenter ostendit. Pastor magis bonus
animam suam ponit pro ouibus suis. Marcena-
rius autem et qui non est pastor videt lupum
venientem et fugit: quia non est ei cura de o-
uibus. Marcenarius est enim pastor: quod bonus
christus. Quid petrus: Ratione pastor bonus:
Ratione et ipse animam pro ouibus posuit:
Quid paulus: Quid ceteri apostoli: Quid eorum
discipuli sequentes beati episcopi marces: Quid etiam sanctus
iste cyprianus: Ratione omnes pastores bo-
ni: non marcenarius de quibus dicit: am-
 dico uobis prepererunt mercedem suam: Omnes
ergo isti pastores boni non solum quia sangui-
nem fuderunt: sed quia pro ouibus fuderunt.
Non enim fuderunt elatione sed caritate.
Nam et apud hereticos qui propter iniquitates
et errores suos aliquid molestiarum perpessi
fuerunt nomine martiris se iactant: ut hoc
pallio dealbati facilius furent: quia lupi
sunt. Si autem scire uultis in quo numero habendi
sunt pastores boni paulum apostolum audite.
qui non omnes qui corpora sua in passionem
et ignibus tradunt estimandi sunt sanguines
fudisse pro ouibus sed potius contra o-
ues. Si linguis hominum loquar et angelo-
rum caritatem autem non habeam: factus sum
sicut eramentum sonans et cymbalum ty-
nians. Si sciero omnia sacramenta et ha-
buerim omnem prophetiam et omnem fidem ita ut
montes transferam: caritatem autem non ha-
beam nichil sum. Magna ergo res est postre-
mo fides montes transferens. Illa quidem
magna sunt: sed si ego hec sine cari-
tate habeam magis non illa sed ego nichil

sum. Sed adhuc istos non tetigit: qui falso
martiris nomine in passionibus gloriatur. Audi-
te ut eos tangat: immo potius ut trans-
fodiat. Si distribuere magis omnia mea pauperi-
bus et tradidero corpus meum ut ardeam:
iam ipse sum. Sed vide quid sequitur. Cari-
tatem autem non habeam nichil michi prodest.
Ecce uenit ad passionem ecce uenit ad sa-
guinis effusionem. uenit et ad corpus in
transgressionem: et tamen nichil prodest quia caritas de-
est. Adde caritatem prosumt omnia: detrahe ca-
ritatem nichil profuit cetera. Quale bonum
est caritas ista fratres: Quid paulus: Quid
lucretius: Quid firmus: Quid utilius:
Quid securus: Multa sunt dei dona: que
tamen habent mali qui dicturi sunt. Dne in no-
mine tuo prophetiam in nomine tuo demonia
eiecimus: in nomine tuo uirtutes multas feci-
mus. Hec ridebit ille non fecistis. Non enim
in conspectu tanti iudicis mentiri aude-
bit: aut iactare que non fecerunt. Sed quia ca-
ritatem non habuerunt: ridebit omnibus illis.
Non noui uos. Quomodo autem habet uel exi-
guam caritatem: qui etiam conuictus non amant
uinitatem. Hanc dominus uinitatem commendans
pastoribus bonis: noluit multos appella-
re pastores. Neque enim ut dixi iam non erat
pastor bonus petrus paulus apostoli ceteri:
postiores sancti episcopi beatus cyprianus. Omnes
hii pastores boni. Et tamen ille pastoribus bo-
nis non commendauit pastores bonos: sed
pastorem bonum. Ego sum magis pastor bonus.
Interrogemus dominum quicunque sensu: et humiliter
ma discipulatioem cum tanto prefallias col-
loquimur. Quid dicit dominus bone pastor: Tu
enim bonus pastor quia bonus agnus. Item
pastor et pascua: idem leo et agnus. Quid

dias: **A**udiamus: et adiuvata ut intelliga-
 mus. **E**go si inquit pastor bonus. **Q**uid pe-
 teus: **A**ut non pastor: aut malus: **V**ide
 autem si non pastor: **A**mas me: **T**u ei dix-
 isti dñe amas me. et rñdit amo: et tu
 ei pascere oves meas. **T**u dñe interrogatioe
 tua firmamento ovis tui amatoris fecisti
 pastorem. **P**astor: est ergo cui pascendas oves
 credidisti: ipi comendasti pastor est. **V**idea
 mus iam utrum non bonus. **I**psa id interroga-
 none invenimus et eius rñsione. **C**uelisti
 utrum amet te: rñdit amo. **V**idisti cor q:
 vni rñdit. **N**on est ergo bonus: q' amat
 tantum bonum. **V**ñ illa rñsio ex itinibus p-
 lata visceribus: **V**ñ ille petrus testes ovi-
 los tuos hñs in corde suo contristatus
 quia non semel sed iterum et tño interro-
 gasti: ut trina confessione amoris delet-
 tum patris negationis. **V**ñ ergo contrista-
 tus est quia sepe interrogatus est ab eo q' sciet
 quod interrogabat: et donaverat quod audie-
 bat. **V**ñ contristatus talia iuba retu-
 lit: **D**ñe tu scias omnia ipse nosti quia amo te:
 itane ille talia confitens primo pfiteus me-
 ruerit. **V**eraciter ergo rñdit amore tuum: et
 de itano corde protulit amatis voce. **T**u aut
 dixisti. **B**onus homo de bono thesauro
 cordis sui profert bonum. **E**rgo et pastor
 et bonus pastor: **N**ihil quidem ad pñtate
 ac bonitate pastoris pastor: et tñ etiã
 ipse et pastor: et bonus et ceteri tales pas-
 tores boni. **Q**uid est ergo quod pastoribus bo-
 nis comendatis unum pastorem: nisi quia in uno
 pastore docet unitate. **V**t exponit apa-
 us ipse dñs per multum nrñm et ipso euãge-
 lio comendans caritate vram et dicens.
Audite quod comendavi. **E**go si pastor bo-

nus dixi: et omnis ceteri pastores boni me-
 bra mea sunt. **U**num caput unum corpus: v-
 nus xpñs. **E**rgo et pastor pastor et pas-
 tores et oves cum pastoribus sub pastore. quod
 sunt hec nisi quod dicit apostolus: sicut est unum
 corpus est et membra habet multa. omnia autem
 membra corporis cum sunt multa unum est cor-
 pus sic et xpñs. **E**rgo si sic et xpñs: me-
 rito xpñs in se hñs omnes pastores bonos
 unum comendat dicens. **E**go si pastor bonus.
Ego si unus sum et mecum omnes in unitate
 unum sunt. **C**ui extra me palat contra me
 palat. **C**ui mecum non colligit. spergit.
Ergo audite ipsam unitatem vehementius
 comendatam. **H**abeo inquit alias oves: que
 non sunt ex hoc ovili. **I**nquebat enim primo o-
 vili. de gente carnis israel. **E**rant autem alii de
 gente fidei ipsius israel et extra erant: adhuc
 in gentibus erant predestinati nondum congre-
 gati. **H**os noveat qui predestinauerat. nove-
 rat qui redimebat sanguine suo fuso veneat.
Videbat eos nondum videntes eum: noveat
 eos nondum credentes in eum. **H**abeo inquit
 alias oves que non sunt ex hoc ovili quia non
 sunt de gente carnis israel: sed tñ non erunt ex
 tra hoc ovile: quia oportet me eas adducere:
 ut sit unus grex et unus pastor. **M**erito
 unus. **P**astori pastorum amata est sponsa
 eius pulchra eius sed ab ipso pulchra facta.
 prius patris feda. post indulgentia et gra-
 tia formosa: loquitur amans et ardens in
 eum et dicit ei. **O**bi pasas. **E**t videte quem
 admodum quo affectu hic erigat amor: spi-
 ritualis. **M**elius multo isto affectu delecta-
 tur: qui aliquid ex huius amoris dulcedie
 gustauerunt. **I**lli hoc bene audiunt quia amant
 xpñm. **I**n ipsis enim hoc et de ipsis cantat et

clesia in cantibus canticorum: qui amant christum
quali fedum et solum formosum. Vidimus eum
inquit: et non habebat spiritum neque decorem.
Talis in cruce apparuit: tale se spiritus
coronatus exhibuit fedum et sine decore
quali amissa potentia: quasi non filium dei.
Talis visus est ceteris. Ex persona quippe iude
orum hoc dixit ysayas vidimus eum et non
habebat spiritum neque decorem: quoniam dicebat:
si filius dei est descendat de cruce alios sal
uos facit. seipsum non potest saluum facere: et per
cutientes de calamo in caput: prophetiza
nobis christe quis est qui te percussit: quia non
habebat spiritum neque decorem. Tale iudei vi
debatis: quod ceteras ex parte in israel facta est.
donec plenitudo gentium intraret: donec alie
oues venirent. Quia ergo ceteras facta est:
ideo decorem sine decore vidistis. Si enim cog
nouissetis nunquam dominum glorie crucifixum ille
tis: fecistis autem quod non cognouistis. Et
tamen ille qui uos quasi fedus tolerauit: pro
uobis formosus orauit. Pro inquit ignos
ce illis: quia nesciunt quod faciunt. Si enim sine
decore quod est quod amat illa quod dicitur: annu
cia in quem dilexit anima mea. Sed est quod
amat: Sed est quod ardet: Sed est quod tamen
ne ab illo aberraret timet: Sed est quod tamen
delectatur in ipso: cui sola pena est esse si
ne ipso: Sed esset unum amaret: nisi for
mosus esset. Verum quomodo illa sic amaret:
si ille illi sic appareret quomodo ceteris persequenti
bus et quod faciebant nescientibus: Qua
le ergo illa amauit: Speciosum forma
per filios hominum. Speciosus forma per filios
hominum: diffusa est gratia in labiis tuis.
Ergo de ipsis labiis tuis annuncia michi
quem dilexit anima mea. Annuncia inquit in

quem dilexit non caro mea sed anima mea:
annuncia michi ubi pascas ubi cubas in me
die: ne forte facta sicut opta super greges so
laliu tuorum. Obscurum videt obscurus est:
quod thalami sacri misterium est. In pace enim di
cit. Introduxit me rex in cubiculum suum.
Talis cubiculi hoc secretum est. Quos qui
ab isto cubiculo profani non estis: audite
quod estis: et dicite cum illa qui amans cum illa.
Amatis autem cum illa: si estis in illa. Dicite:
dicite omnes. Et tamen uera dicat: quod unitas
dicat. Annuncia michi quem dilexit anima mea.
Fait enim illis anima una et cor unum in de
um. Annuncia michi ubi pascas ubi cubas in
me die. Sed significat me die: mag
num feruorem magnamque splendorem. Ergo
notum michi facit quod sunt sapientes tui: spiritu
feruentes et doctrina fulgentes. Dextera
tua nota facit michi: et eruditos coram in sa
pientia. In ipsis inheret in corpore tuo: in ipsis
sonat. cum ipsis te feruar. Dic michi ergo annu
cia michi ubi pascas ubi cubas in meridie:
ne iuram in eos qui alia de te dicunt: alia de
te sentiant: alia de te credunt: alia de
te predicant: et greges suos habent: et sota
les tui sunt quod de mensa tua viuunt: et me
se tue sacramenta pertractant. Sotales
enim dicti sunt quod simul edant: quasi simul etales.
Tales exprimit in psalmo. Si enim inu
tus super me magna locutus fuisset: ab
scondisset me utique ab eo. Et si is qui o
derat me super me magna locutus fuisset
abscondissem me utique ab eo. Tu uero
unanimis meus dux meus et notus me
us qui simul mecum dulces capiebas cibos:
in domo domini ambulauimus cum conser
uati. Quare contra domum domini modo cum dissen

85
sua n̄ q̄ ex nob̄ exierūt sed nō erāt ex
nob̄is: Ideo o tu quē dilexit aīa mea
ne in tales iādam sodales tuos sed q̄
les fuerūt sodales sampson nō seruā
tes amico fidem uolentes ei corrūpē
vxoī: ergo ne in tales iaurvā ne fiam
sup eos id ē madā in eos velut opta ue
lut latens et obscura nō velut i monte
constituta. ānūcia ergo m̄ o quē dilexit
aīa mea ubi pascis ubi cubas i meri
die: q̄ sunt sapientes et fideles i quibz
maxime requiescas: ne forte sicut la
tens iaurvā in greges nō tuos: sed so
daliū tuorū. Nam tu petro nō dixisti
pascere oues tuas: sed pascere oues meas
rūdet ergo amate hunc pastor bonus
et sponosus forma p̄ filijs hōm: rūde
at ei quā formosam fecit ex filijs hōi
nū. Audite qd̄ rūdet intelligite: cauete
qd̄ r̄ret amate qd̄ mouet. Quid ergo
rūdet: Quā non blande sed blandicijs
seueritate reddit. Corripit ut cōstrigat
ut seruet. Fili cognoueis temetip̄az in
quit o pulchra int̄ mulieres. Cū tūlibz
cū sint alie pulchre domus viri tui here
les sūt. ornatu nō viscibz pulchre sunt
foris et extrinsecus nitent. noīe iusticie
se dealbant: oīs aut̄ pulchritudo filie
regis intrinsecus. Fili ḡ cognoueis te
metip̄am q̄ vna es q̄ p̄ om̄s gentes es
q̄ casta es q̄ colloquio pulcorū maloz
sodalū corrūpi nō debes: n̄ cogno
ueis temetip̄am q̄ r̄te te n̄ despōlaunt
ille v̄gine castā exhibē xp̄o. r̄te q̄ in te
metip̄am malis colloquijs ne sicut ser
pens euā seduxit astucia sua. sic et sen
sus tui corrūpant a castitate mea: nisi

ergo talē cognoueis temetip̄am. exi tu
exi. Alijs eī dicturus sū int̄ in gaudiū
dñi tui: tibi non dicā int̄ sed exi: ut sis
int̄ eos q̄ ex nob̄is exierūt. exi et tu. Si
nisi cognoueis temetip̄am tūc exi: si
aut̄ cognoueis temetip̄am tūc int̄. Si
ḡ nō cognoueis: exi tu i vestigijs gre
gū et pascere hēdos tuos i tabernaculis
pastorū. Exi i vestigijs nō gregis sed
gregū: et pascere nō sicut oues meas
sed hēdos meas tuos i tabernaculis nō
pastois sed pastorū nō vnitatis s̄ dis
sensiois: nō ibi poīta ubi ē vnus grex
et vnus pastor. Confirmata ē edificata
ē amata fortior fr̄a est: pata mori pro
viro. et viuē cū viro. Hec ūba q̄ cōmēo
raui de sac̄s canticis canticorū de sp̄o
li et sponse epythalamio quodā. sp̄ua
les eī nuptie sūt in quibz nob̄ magna
castitate viuendū est. q̄ ecclie cōcessio
xp̄us in sp̄u qd̄ m̄ ei habuit i corpe
ut et n̄r et v̄go sit: hec ergo ūba dona
tiste accipiūt ad sensū suū p̄sū m̄to
alit. Et q̄admodū tacebo. Et quid eis
rūdentis adiuuāte duō q̄ntū potēd bre
uit̄ admonebo. Cū eos urge cepim̄ lu
te vnitatis ecclie diffuse toto orbe tra
rū et poposcim̄ ut oūdant ip̄i aliqd̄
testimoniū de scripturis ubi deus p̄dixit i
africa futurā eccliam q̄ p̄ditis cetis
gentibz: hoc solent testimoniū in ore ha
bē et dicē africa i meridie est. Interrogas
ḡ inquit ecclia dñm ubi pascat ubi cu
bet. rūdet ille i meridie: ut q̄i uox intro
gantis sit. ānūcia m̄ quē dilexit aīa
mea ubi pascis ubi cubas: et uox q̄i
rūdentis i meridie. Hoc est in africa.

Si g^o que interrogat ecclesia ē et dñs ubi
palat rñdet ī affrica q̄ ī affrica erat
ecclesia. que interrogat nō eāt ī affrica.
Annūcia iquit in quē dilexit aīa mea
ubi palas ubi cubas: et rñdet ille ciu
tā ecclie p̄ter affricā. in affrica cubo ī
affrica palas. q̄i te nō palas. Porro si
que interrogat ecclesia ē qd nullus ambi
git qd nec ip̄i cont̄dicūt et audiūt nec
no quid de affrica: her g^o q̄ interrogat
p̄t affricā est. **E**cce accipio ī meridie eē
affricā. Et q̄ ecclesia ē: est p̄t affricā et
dia. **E**cce accipio ī meridie eē affricā:
q̄ magis ī meridie saliet sub sole
medy diei egyptus q̄ affrica. Illi aut̄
ī egypto quō pastor ē iste? **C**ui norūt
agnosūt et qui nō norūt requirant
q̄ magnū illic gregē colligat. quantā
nūolitatē scōz atq; scāz habeat cōtēp
nentiū penitū mūdū. **G**rex ille tm̄ cre
uit: ut etiā inde sup̄stitiones expuleit
Ut g^o omittā quō inde oēm ydoloꝝ su
p̄stitionē que illic valida fuit crescen
do fugauit: accipio qd dicitis o sodales
mali. accipio p̄sus assensio affricā ī
meridie eē: et affricā significatā in eo
qd dñs est: ubi palas ubi cubas ī me
ridie. **H** et uos equitatē attendite: ad
huc ista ūba sp̄se eē nondū sp̄si. **A**d
huc sponsa dicit. **A**nnūcia m̄ quē dilex
it aīa mea ubi palas ubi cubas ī mei
die: ne forte fiam sicut opta. **H**urde et
te si ī meridie uides affricā: quāe in
opta nō intelligis sciam. **A**nnūcia m̄
dicit quē dilexit aīa mea. **U**tq; virū
alloquit cū dicit quē dilexit. **Q**uō si
dicit annūcia m̄ quā dilexit aīa mea.

intelligem⁹ sponū her loqui ad sponsā:
sic cū audis. annūcia m̄ quē dilexit aīa
mea ubi palas ubi cubas. illuc adde ut
huc ūba p̄tinētia et que sequūt in me
ridie. **Q**uō ubi palas ī meridie: ne
forte fiam sicut opta sup̄ greges sota
liū tuorū. **A**udio p̄sus accipio de affri
ca qd intelligis ī meridie: ip̄a signifi
ca est. **H** ecclesia xp̄i sicut intelligis tran
saina alloquit sponū suū: timens
errore m̄de affricanū. **Q**uē dilexit
aīa mea: annūcia m̄ dote me. **A**udio cū
ī meridie id ē ī affrica duas eē p̄tes: p̄
mo multas conationes. **A**nnūcia ergo
m̄ ubi palas: que oues ad te p̄tinent.
qd ouile me illic iubes amāe: cū me de
beo locāe. ne forte fiam sicut opta. **I**lli
dūt eū quasi latenti: insidiant quasi
p̄dite: q̄i nūq; alibi existenti. **H** ergo
quasi opta q̄i latens fīa sup̄ greges so
daliū tuorū id ē sup̄ cōgregatōes hēticō
rū sodaliū tuorū donatistarū maxima
nūstaz rogatistarū ceterarūq; pestiū ext̄
colligentiū et ideo sygenāū: rogo te an
nūcia m̄ si illic pastore meū requirā ut
nō in gurgite rebaptizatois incurra.
Hortor uos obsecro uos p̄ sc̄atē talū
nuptiaz. amate hanc ecclesiam. estote ī
tali ecclesia. estote talis ecclesia: amate pas
tore bonū virū tam pulchrū. ne inen
fallentē. ne inē p̄re cupientē. **O**rate et
p̄ disper̄sis ouibz: ueniant et ip̄i ag
noscant et ip̄i. ament et ip̄i: ut sit v̄s
grex et vnus pastor. **C**ōsili ad dñm s̄.
Expliat lmo 1° S̄mo 1° h̄c̄i aug⁹
tini de ūbis dñi in euāgelio sc̄dm lo
hēm: Ego et pater vnū sum⁹.

Dicitur nunc ihesus christus filius dei unicus natus de deo patre sine aliqua matre: et natus de uirgine matre sine homine patre: audistis quod dicitur. Ego et pater unum sumus. Sic accipite hoc credite: ut mea uerba intelligat. Fides enim debet precedere intellectum: ut sit intellectus fidei per uerba prophetarum aptissime dicitur. Fili credidistis non intelligetis. Sed ergo simpliciter predicatur credendum est: quod subtiliter predicatur intelligendum est. Primitus ergo adhibendas ueras mentes per fidei predicatur uobis christum dei patris unicum. Quare ad dicitur unicum. Quia cuius est unicus multos filios habet gratia. Ceteri ergo omnes filii dei sunt gratia: solus ille natus. Cuius gratia filii sunt: non sunt quod pater. Denique uultus sanctorum angelus est dicitur: quod ille unicus ait. Ego et pater unum sumus. Quicquid non et pater est et uerbum: si non est pater uerbum: quomodo dicitur orationes pater noster qui es in celis: sed nos filii sumus quos uoluntate sua filios fecit: non ex natura sua filios genuit. Genuit quidem et nos: sed quomodo dicitur adoptatos ab adoptante gratatos benedictione non natura. Dei per hoc dicitur sumus: quia uocauit nos deus in adoptione filiorum. Hominem adoptatum dicitur unicus unigenitum: quia hoc est quod pater: nos autem homines sumus. deus est pater. Quia ergo ille hoc est quod pater: dixit et uerbum dixit. ego et pater unum sumus. Sed est unum sumus. Unius nature sumus. Cuius est unum sumus. Unius substantie sumus. Forte minus intelligitis quod est unius substantie. Laborem ut intelligatis. Adiuuet deus et me loquentem: et uos audientes. Ne ut ea dicitur que uera sunt et apta sunt uobis: uos

aut ante omnia et proprie ut credatis: deinde ut quomodo potestis intelligatis. Sed est ergo unius substantie. Similitudines uobis adhibeam: ut quod minus intelligit exemplo clarescat. Ut puta aurum est deus: aurum est filius eius. De tremis si ad celestia non sunt tante similitudines: quomodo scriptum est petra erat christus. Ergo quod quod est pater hoc est et filius sicut iam dixi: ubi gratia aurum est pater aurum est filius. Nam quod dicitur non est ipsius substantie filius cuius est pater: quod aliud dicitur aurum est pater argentum est filius: si aurum est pater argentum est filius: degenerauit a patre unicus filius. Homo hominem generat. Cuius substantie est pater qui generat: ipsius substantie et filius qui generat. Cuius est ipsius substantie: homo est ille: et homo est ille. Nam habet ille: animam ille. Carnem habet ille: carnem et ille. Sed est ille: hoc est et ille. Et ruderem et dicitur helis arriana. Sed dicitur in: Attende quod dixisti. Cuius dixi: Cuius filius hominis comparandus est filio dei. Plane comparandus: sed non ut putas ad proprietatem: sed ad similitudinem. Tu autem quod uis hinc facere dicitur. Non uides dicitur quia maior est pater qui genuit: et minor est filius qui generatus est. Cuius ergo uos dicitis. Dicitur in. Cuius ergo uos dicitis quia equales sunt pater et filius deus et christus: cum uideatis hominem qui generat filium minor est filius et maior est pater. Non sapiens in eternitate temporalis quibus. Ubi non sunt temporalis queis etates. Cuius maior est pater minor est filius: ambo temporales sunt. Ille crescat: quia ille senescat. Nam per naturam homo pater: per naturam ut dixi non genuit minorem: sed per etatem. Dis nosse quod

p nām nō genuit minorē: **Expecta**
crescat: et pū eī equalis. **Puer** enī p
uus uel crescendo pueit ad magnitu
dinē prīs sui. **Tu** autē sic dīas minorē
dī filiū dei natū: ut nūq̄ crescat. et
ad sui prīs magnitudinē uel crescen
do pueiat. **Iam** ergo filius hoīs natus
ex hoīe: meliore condicioē natus est
q̄ filius dei. **Quō:** **Quia** ip̄e crescit et
pueit ad magnitudinē prīs sui. **Ip̄s**
autē sicut dīctis ideo minoratus est
ut remaneat minor: et nō expectan
dus saltē etatis accessu. **Sic** ḡ dīas:
q̄ ē in natura diuinitas. **Et** quāe hoc
dīas: nō q̄ nō uis euīdē substantiāe
credē filiū. cui⁹ substantiāe ē p̄: **Post**
remo prius confite ip̄ius eē substan
tiāe: et dic minorē. **Attende** hoīem: hō
est. **Quē** ē substantiā eius: **Homo** ē.
Quid ille quē geneat: **Minor** ē: sed
homo ē. **Etas** dispar ē: natura equa
lis est. **Dic** et tu qd̄ est p̄: hoc ē filius:
sed minor ē filius. **Dic**. fac gradū: dic
euīdē substantiāe sed minorē: et pueis
ad equalē. **Non** eī parū accedis parū
ppinquas ueritati qua cōfitearis eglē:
si euīdē substantiāe cōfitearis et minorē.
Et nō est euīdē substantiāe: hoc dīas.
Ergo q̄ hoc dīas: aurū est et argen
tū est. **Tale** ē qd̄ dīas: quale si homo
gnet equū. **Alteius** eī substantiāe ē hō:
alteius equus. **Si** ḡ filius alteius est
substantiāe q̄ p̄: monstrū gūauit p̄.
Quā enī creatiua id ē mulier parit qd̄
nō est homo: monstrū dicit. **Et** autē
nō sic monstrū hoc ē qui natus ē qd̄
ille q̄ genuit: id ē homo et hō. equus

et equus: colūba et colūba. passer et
passer. **Creaturis** suis dedit: ut quod
sunt hoc generent. **Creaturis** suis de
dit deus creaturis mōrib; treuis dūa
uit: ut hoc qd̄ sunt generent: et putas
q̄ hoc tibi non potuit seruaē ip̄e qui
ē ante scdā. **Cui** nō habet uicū tps:
geneat filiū nō hoc qd̄ ip̄e est. **Genea**
ret degenerē. **Audite** quāta blasphemā
lit dice. uicū dei filiū alteius eē substan
tiāe. **Prius** si ita ē: degener ē. **Si** dīas a
licū filio hoīs degener es. quāta iurā
est. **Et** quō dīat filius hoīs degener:
Ut puta p̄ ip̄ius fortis ē. ille timidus
et ignau⁹. **Quicūq;** illū uidit et uult
corripē: attendens prēm ip̄ius uirū
forte q̄ ei dīat. **Porro** ualde degener.
Quid ē degener: **Fortis** uir fuit p̄: tu
us: et tu timore cōtremulas. **Ille** au
hoc dīat uicū degener ē: natura par
est. **Quid** ē natura par ē: **Nō** est: qd̄ ē et
p̄ ip̄ius. **Et** ille fortis: ille ignau⁹. **Ille**
audax ille timidus: tū hō et hō. **Quō**
ḡ degener ē: nō natura. **Tu** quā dīas
uicū filiū uicū prīs filiū degenerē eē:
nō aliud dīas nō hoc ē qd̄ p̄: et
nō iam natus degener fr̄is ē dīas: si
gūatus ē. **Istā** blasphemā q̄s ferat:
Qualibuscūq; oculis si istā blasphemā
uide possent: fugerent eā et catho
lica fierent. **Et** qd̄ dīctā fr̄es: **Non** eis
uiscam: sed p̄ eis oremus ut det eis
dūs intellcū: q̄ hoc forte nati sunt.
Quid ē hoc nati sūt: **Hoc** acceperūt
a patrib; suis qd̄ tenent. **Ponūt** gen
ueritati. **Fiant** qd̄ non sūt: ut possint
seruaē qd̄ sūt. **Hoc** ē. fiant catholici.

ut possint seruari qd' hoies sūt: ut nō
in illis pcreat dei creatia. accedat dei
grā. Putant ei qz p̄m honorāt p̄ con-
tumeliā filij. Cū illi dixis blasphemās:
rūdet. Quare blasphemō. Cū dicitis fi-
liū nō hoc eē qd' p̄r est. Et ille in. Im-
mo tu blasphemās. Quare. Cū eēre-
vis p̄r filij. Equare uolo p̄r filij. Cū
qd' extraneū. Gaudet p̄r qū illi equo
unici filij: gaudet qz non iūdet. Et
deus qz unico filio non iūdet: ideo hoc
qd' ip̄e est ḡnauit. Tu et filio facis iū-
riā et ip̄i p̄r: in cui⁹ honore vis cōtine-
riā facē filio. Certe ideo dicitis nō eiusdē
substantie filij: ne iūriā facias p̄r
ip̄ius. Ego tibi cito oūdo. qz iūriā fa-
cis ambobz. Cū nō inquit. Si dico filio
aliqui⁹. degener. nō es filis p̄r tuo. de-
gener. nō hoc es qd' p̄r: audit illud fi-
lius et irascitur et dicit. Ergo degener
natus sū. Audit illud p̄r: et plus iras-
cit. Iratus autē qd' dicit. Ergo ego fi-
liū degenerē ḡnauit. Ergo si aliud sū
aliud geneam: monstrū ḡnauit. Quid
est. Cū tu vis vni deferre p̄r alteri⁹ iū-
riā. ambobz facis iūriā: filij offēdis
sed p̄m non p̄rcaabis. Cū de filij con-
tūmelia honoras p̄m: et filij offēdis
et p̄m. A quo fugis. Ad quē cōfugis.
Cū qd' irascente tibi p̄r fugis ad filij.
Cū dicit tibi. Ad quē fugis. quē dege-
nerē fecisti. Cū qd' offēso filio curris
ad p̄m. Dicit tibi. Ad quē fugis. qz
degenerē filij genuisse dixisti. Suffi-
nat nobis. Hoc tenete. hoc mēdie cōmē-
tate: hoc in v̄rā fide cōscribite. Hoc at-
ut intelligatis: ad deū p̄m et filij qui

87
vni sūt p̄res fundite. **Explicit lmo**
lmo lmo lmo bñ augustinus de v̄b
dn̄i in euāgelio scdm ioh̄em: De la

Lacet om̄is **zaro** quatuor-
v̄tutes quas in tris dei filij ma-
iestatē suā pditurus iplenit. mirai tū
hoies valeant. ut v̄bis diffiniē nō possit:
excedit tū om̄e miraculū qd' xp̄us circa
lazarū fecit: cui nō egro reddidit sani-
tatē. nec debilitatis languōe viribz me-
delā. p̄tin⁹ v̄bo restituit: nō deniqz reli-
quias aīe adhuc possidenti vitā rursus
reddidit: sed iam sepulto iā monumē-
tis recondito. iā legitis t̄p̄m sp̄acis al-
scripto inferis inq̄lino ab ip̄a sede pal-
lente destructa lege tartarea mācipiū
mortis redire ad superos iussit: et post
conalia stridentū v̄mbraz post p̄fun-
das etne noctis caligines. vitā ducē. in
cōuiuio discumbē. frui discubentū col-
loquio. prandē et gaudē fecit p̄ferat. At
qz ut miraculū diuine v̄tutis accrescēt:
dū cōiuuis interrogantibz tristia loca pe-
narū. sedes qz alta nocte semp obscuras
lazarus iudicat diligēt narratiōe p̄-
ordinē: diu quesiti longis qz t̄p̄ibz igno-
rati iuenerūt tandem inferi pditorē. Nec
leues iam p̄cellerūt in multis curatio-
nibz diuile v̄tutes. Neqz eū leuia s̄t uel
ludicra p̄ter lazarū que xp̄us iplenit:
qz claudi rediintegratis gressibz curare
rūt. et accepto bñficio sanitatis dn̄o ḡ-
cias retulerūt. qz manū v̄trāqz manū
ad celū cū laudibz leuauerūt. qz resolu-
ta sūt mutis claustra linguaz. et p̄ ho-
rificū vocis iarticulate mugitū v̄ticulo
notate lingue disrupto ex ore diuiduo

u^{er}ba sensibilia p^{re}cesserunt: q^uo^o cecus rece-
pit lucē quā violentus dolor nube crassi
humois obscurans ab orbū sede rapue-
rat: et noctē funerate frontis excuēs
dū totū recepit uisū resur^{re}ctionē cecus
meruit oculorū. **R**ecepit hic quidē oculos.
al^{ter} accepit: et q^uo^o natia nō dedit ma-
nus xp̄i formauit. **I**mpoluit ei fronti
puluerē sputo cōpersū: et ad tactū sa-
cre manus opis disciplina festinans lu-
tiferas gēmas orbibus p̄paratis i^{er}xit:
et q^uo^o natia nō dedit xp̄s artifex ite-
grauit. **H**ec oīa cūctis fuere miraculo dū
fiebant. **E**s enī saxeus p̄tinē nō mia-
ri cogatur: cū omīa dāpna mēbroū
nō medicane pigmētis. nec arte aliqua
nec remedijs. sed solo tūmō uidet ser-
moīs impio restituta. **Q**ua hec tū ad
xp̄i potēciā uidebant: n̄ amici xp̄i
lazarus morētur. **Q**uē ideo xp̄s uite
natie restituit. ut mutaet uam et uite
ordīnē uteret: ut unus homo semel
uasa et bis mori discet: ut conditiōnē
mortis noua resur^{re}ctioīs lege turbaet.
Inuadit igit^{ur} lazaruū p̄nicies inuicta lā-
guois: et q̄i fornaci febribz anhelū cor-
pus exurens: miserandi hoīs robur
cotidie edax incendiū absumebat. **F**ace-
bat uiscēbz anhelus exestiuans: crebris
qz singultibz corpus exultū migturam
de domo corpis aiām p̄mittebat. **N**on
auiā nō conalia non fomenta nō ar-
tis magisteio. remedia p̄uisa succur-
rūt. **O**mīa enī que pro salute data fue-
rant iⁿ contrariū utebant. **L**anguor ei
iste nō aliquo remedio sed sola morte
fueat finiendus: et mors ip̄a p̄ resur-

rectionē xp̄i uiuenda. **A**derant autē
due sorores languenti: et calū dolētes
iuuēis egrotantis. lāilo iugiter inhere-
bant: fouebant nō iacentē talibz fre-
quenti alloquijs. **P**acient^{er} inquit sus-
tine fortit^{er} dura: noli despiciōē colēis.
Dū enī languorē istū fortitudie colēis
cū sustines cū foueis: uicit int^{er} her xp̄s
ut credim^{us} forsitau et sanabeis. **S**ed
q^uo^o uos o maia et martha pro germa-
no tantus dolor exurit. **E**d uigibus
suspicijs optatis mori cū frē. **I**n con-
trariū potius uota pectōis imitate: p̄
tanum icremēta languois. augmēta
febrū queite: et ut in extrema uite li-
mina tempestas morbi seuentis ari-
ipungat optate. **F**rat^{er} enī u^{er} lazarus
au^{er} igemilitatis tanto affrū languo-
rē: n̄ mortuus fuit nō recipiet san-
tate. **D**rebat igit^{ur} egrotū febris assidua.
edax flāma penetrabili sitabat uapo-
re. **I**ncūbit questionarijs corpis dolor:
totus hō seuentiū morborū onibus p̄-
mit: ut corpis uiculis aiā resoluat.
Dicit tandē luciū corpis egritudo: et m-
min^{us} febrū extremo diuorino de se
corpis aiām cōpūlit emigrē. **A**ude-
bant g^{er}mane maia et martha uestes
lamabant iratis unguibz genas: sper-
gebant euillos crines. ululatibus al-
tra pullabant: et tū incūbentes fūci-
amplexqz corpus exaunne. ianua fi-
gentes oscula sepius hoc dicebant: Po-
teras miser nec egrotāe nec mori: si u^{er}
la ratio fecisset xp̄m absente. **I**ur^{is} oēs
enī quibz sermone medico desiderata
concessit. si te quoqz languentē cōtri-

get aut videt. nō te frigidū corpis so-
 pore oppellum nō spoliatū luie videre
 m9: pmo illo pūte non tibi febris ac-
 cedit. non iua det dolor: nō egitudo ual-
 tacit. **T**anta ē enim illi oipotētia: ut
 etiā iam mortuus resurgēs si veniēt.
Predit mtea funus: longosq; ordie
 tristib; obsequis decoratū sepulchris
 infert abscondit cauato saxo: luctuo-
 sisq; uoab; cōclamat. **V**eit igit ad be-
 thaniā xpūs: claustra mortis dina po-
 reuā destructurus. **O**ccurrūt lacimo-
 se sororēs: fun9 hois cōtestantes dei aux-
 iliū reqrebant. **F**at enī insitus amoe
 lazari: car sororū ei9 queda delectatio
 apud dūm. **D**e seruicijs amois sui pig-
 nus intūscm deponētēs: in uisceribus
 dūm habē videbant. **I**nrogat de la-
 zari deus: et licet sciet qd contigerit.
 tū ex illaz uoce optat audie. **L**azarus
 inquit que diligebas mortuus ē. **O**i
 uidia: o infidelis cōuentio. **T**e adhuc
 posito in sclo. **L**azarus amicus tuus
 moit. **I**n amicus moit: inuicis qd
 paciet. **P**arū est si soli tibi supci seru-
 iut: ecce tuū diltm mfei rapuerūt. **L**a-
 zarus inquit que diligebas moit. **E**x-
 clusat hūanitatē cōsuetudinē: et uox
 illa mortalitatis dicit. **A**micus dei pl9
 debuit uiuē: sed moit. **D**ns n̄ ihesus
 xpūs itendens in lacrimas muliez que
 iugib; suspirijs optabant moī cū frē:
 ad man solēū lazari vna cū discipulis
 suis uel plixis turbis accēat. **I**am ei
 mē cauatū saxū quatuor dies habebit
 ubi iacebat: iam fluctencū mēbrozū
 fetoz phibeat accessū. **I**am

enī in cōcauis orbibus tabido litu m̄-
 cessantes relederant oculi: iam defia-
 ebat nariū mollitudo. iā rictus oris de-
 tib; nudatis horrebat: iam nudata cu-
 te laxis tpib; cēbri sedes tegniē atte-
 nuato pallefcens. capillis subinde ra-
 rescentib; appebat. **I**am maia et mar-
 tha sorores lazari que xpū frequent
 resuscitasse mortuos viderāt: frēm su-
 um posse resuscitai penitus non crede-
 bant. **I**bi uē pbatus xpc est deus: ubi
 tm fecit qm̄tū aula non ē enā ipā fides
 optae. **E**t cōmotus spū dixit. **O**bi po-
 suistis eū: **N**on tū locū sepulchri ig-
 norae credi debueat: sed fidē ppli app-
 bare uolebat. **D**euit igit xpūs ad mo-
 numentū in quo lazarus dormiebat:
 et non tamq̄ mortuū sed tamq̄ sanū
 tamq̄ uiuū tamq̄ audie patū de se-
 pulchro ptin9 euocauit. **L**azare inqt
 prodi foras. **I**deo dicit nomē: ne om̄s
 mortui cogereut exire. **C**lamat tū ad
 moūmentū: turbant se mfei. **E**xpec-
 tant audientia om̄s mortui. qrebāt
 sua noia uocai. **S**e inquit et nos do-
 mi9 suscitabit. **O**bi cūq; xpūs steteat
 patebant mfei. **S**ubito vna uox int-
 cepit ceteros: lazare ueni foras. **N**on
 dilacio vlla retinet resurgente: non
 tardant reditus aie: non ipedūt vi-
 cula sepultūe. **I**nuolutus lintheis no-
 dis q; lineis irretitus. uoce xpi cūis
 egredit: surgit ambulat currit. **E**t
 ne quid quisq; deesse dicēt resurgen-
 ti: pūtib; cūctis agit grās redēptori.
Expl' lmo lñ9. Smo lñ9 bñ augg
tūi de ūbis dñi in euāgelio scdm io

*hānem: Quā qui credit in eum. cre-
dit in eū qui misit illum.*

Hoc admonuit dñs cū euange-
liū legēt: quā qui credit in eū
credit in eū qui illū misit. Nullū esse
ad nos saluatoreū mūdi fides verissi-
ma tenet: quā xp̄m ip̄e p̄dicat xp̄s.
hoc ē corpus xp̄i toto orbe diffusū. In
celis eī ille eāt: et seuenti in t̄ra ple-
ntiori dicebat. *Q̄d me p̄sequeris: Vbi
dñs sic exp̄ssit et hic se eē in nob. sic to-
tus cretat: ut q̄admodū ille in nob
est hic. sic et nos ibi in illo sumus. Hoc
facit cōpago caritatis. Ille qui caput
nr̄m: saluator ē corpis sui. P̄dicat
ergo xp̄s xp̄m: p̄dicat corpus caput
sui. et tuetur caput corpus sui. Et i-
deo nos mūdus odit: sicut ab ip̄o dño
audiuim⁹. Non eī apl̄is hoc dicebat
paucis q̄d odisset eos mūdus et q̄a
gaudē deberent cū eis detrahēt hoī-
nes et dicent oīa mala adūsus eos q̄
p̄t̄ her n̄r̄ces eoz maior ē in celis.
Non eis solis dixit dñs cū hec dixit:
sed dixit vniūso corpi suo. dixit oībz
mēbris suis. Quicūq; in corpe ei⁹ et
mēbra ei⁹ eē uoluerit: nō miret q̄a o-
dit eū mūdus. Corpus aut̄ ei⁹ sac̄men-
tū multa accipiūt: sed non oēs qui ac-
cipiūt sac̄mentū. habitū s̄t apud eū
eā locū p̄missū mēbris ei⁹. Vene q̄d
p̄ sac̄mentū om̄s corpus ei⁹ dicunt:
q̄ om̄s in pascuis ei⁹ sum⁹ pascunt.
S; uēturus ē qui diuidat: et alios po-
nat ad dexterā. alios ad sinistrā. Et
utraq; ps dictū est. *Dñe dñe quādo te
uidim⁹ et mīstrauim⁹ tibi: uel. dñe**

quā te uidim⁹ et nō mīstrauim⁹ tibi:
Ps utraq; dictū ē. *Qui tū dico. ve-
nite b̄ndicti p̄s mei papite regnū:
alci. ite in ignē et̄nū qui pat̄s ē dya-
bolo et angelis ei⁹. Non ḡ solos iūni-
cos nr̄os deputatē dēn⁹ k̄m̄ q̄cūq; bo-
na consc̄a xp̄i mēbra sum⁹: nō solos
eos iūnicos nr̄os deputatē dēn⁹ q̄ ap̄te
fors sūt. Multo eī peiores s̄t qui ut̄is
vident̄ et fors sūt. Amat̄ eī mūdus: et
ideo mali sūt. Et quidē de nob̄ ea sen-
iunt que ip̄i diligūt: et in hui⁹ mūdi q̄
si p̄p̄tatib; in quib; igem̄tam⁹ iū-
dent nob̄. Vbi nos felices putat̄ ubi nos
p̄clitanti: felicitatē uō nr̄am iūnam
net nouerūt q̄ net gustauerūt. Ea uō
q̄q; nob̄ t̄p̄alit̄ mūdus arridet magis
eē p̄culū q̄ ornamētū nr̄m nesciunt:
q̄ ista distinguē gaudia nō nouerūt.
Dū hortam̄ caritatē vr̄am maxime q̄
nos videm⁹ frequētius cōuenit: q̄ po-
litū alterū habetis id ē in ip̄o cor: porē
xp̄i ex ei⁹ munē nō meitis v̄is excellē-
tiorē locū tenetis: hūtes cōsc̄am: que
a deo donata ē. Nam et si ip̄a malis et
iūdis nostris in suspiciōne ueit: ad h̄-
tū mordet̄ ut p̄betur. Si eī in ip̄o con-
sc̄a p̄fessione laudes q̄rim⁹ hoīm: de-
ficiam⁹ rephensioib; hoīm. Cū sis tal-
tus seruus dei ecce te mūdus suspicit̄
forsitan ipudiciū: et mordet̄ et rephēn-
dit. et libent̄ in tuis detractioib; iūo-
rat. Maluole quippe aīe q̄ dulcat̄ sa-
pit q̄ pessime suspicit̄. Tu aut̄ si p̄t̄
laudes hūanas continētā suscipe uolu-
isti: rephensioib; hūanis defecisti: et
totū q̄d tibi p̄p̄ueas p̄didisti. Porro*

89
aut si nosti dicere cum apostolo gloria nostra haec est
testimonium consilium nostrum: non solum tibi reprobationibus
hominibus misericordiam non minuit. sed et factum
amplius. Tu tamen ora pro illo: ne tua misericordia
moriatur. Nam et hinc probamur ca-
rissimi: quod si non habemus inimicos. non
est pro quibus oraremus ex precepto domini nostri
dicentis: diligite inimicos vestros et orate
pro eis qui vos oderunt. Vnde probamus vultu cor-
rum interrogamus utrum hoc facere valeamus
si nullum inimicum si nullum reprehensionem
sorem nullum detractorem. nullum maledictum
expiamus: Videtis ergo quod et mali ne-
cessarii sunt bonis: In fornace quodam
modo aurifias sumus: hoc est in hoc mundo.
Si aurum non es: simul ardes. Si aurum
es: palea tua est malus. Si et tu palea
es: simul eis et fumus. Vnde primum ut
noueritis quantum in corpore christi excellentia
membra esse: non sola est enim coniugalium vita
laudabilis. et habet in christi corpore locum
suum: sicut et in nostro corpore non ea sola ha-
bet locum que excellentius collocata sunt
sicut sensus in facie superioris corporis parte
occupauerunt: sed si pedes portarent quod
sublime est in terra iaceret. Vnde dicit apostolus:
et que inhonesta sunt nostra magis utilia sunt.
Deus temperauit corpus: ut non essent cal-
lure in corpore. Nouimus autem membra christi que
coniugalium agunt vitam si membra christi istud est
fideles sunt si futurum scilicet sperant uel ex-
pant. si quere lignum christi portant: sicut no-
uum quod honorem deferant nobis. nouimus quod
meliores nos iudicant quod ipsi sunt. Sed quoniam
tamen uos illi honorat: tamen uos mutuam ho-
norificentiam eis praeare debetis. Si est enim
in uobis scitatis: timete ne perdatis eam. Vnde:

Pro superbia: Aliter perit scitatis casti si adul-
ter fuerit: aliter perit si superbus fiat. Et
audeo dicere. Coniugalium agentes vitam. si re-
nent humilitatem: superbis castis meliores
sunt. Consideret enim caritas vestra quod dico: dy-
abolus attendite. Quod ei in iudicio dei
obiciendum est aduultum aut fornicatio:
Nihil horum facit: qui non habet carum.
Dola enim superbia et inuidia mittit in ignem
eternum. Veruo ergo dei cui surreplit superbia:
continuo ibi est et inuidia. Non potest superbus
esse nisi inuidus. Inuidia filia est superbie.
Sed ista misericordia nescit esse sterilis. Vbi fuit con-
tinuo patit. Ut autem non sit in uobis hoc.
cogitate persecutionis tempore non solum agnere fu-
isse coronata uirgine: sed et crispinam mu-
liere. Et forte quod non dubitat aliqui tunc
de continentibus defecerunt: et multi de con-
iugalium pugnauerunt atque uicerunt. Vnde non
frustra dicit apostolus omnibus membris christi. Al-
ter alterum exultantes superiores sibi:
et honore mutuo prouidentes. Haec enim si
cogitatis: non eritis apud uos magni. Ma-
gis enim cogitare debetis quod uobis desit. quam quod
uobis assit. Sed habes carum ne perdas: quod
non dum habes supplica ut habeas. In quantum
lis minor tibi cogitandum est: non in quantum
lis maior. Si enim cogitas quantum precessisti al-
terum: time timore. Si uero cogitas quantum
tibi adhuc deest: iugemillas. Et tamen iugemil-
las ciariss. humilis eris: tuncior ambulabis.
non precipitabis non inflabis. Et utinam
possent omnes de una caritate cogitare.
Dola est enim que uincit omnia: et sine qua
nichil ualent omnia: et que ubique fuit tra-
hit ad se omnia. Insuper est que non emulatur.
Quaeis carum: Attende quod sequitur. Non

inflatur. Prior est in vicijs supbia ut dice
reperā: deinde invidia. Non est invidia pe
pit supbia: sed supbia pepit inuidiā.
Non enim invidet nisi amor excellencie. Amor
excellencie supbia uocat. Cuius in ordi
ne prior sit supbia sequatur aut inuidia: a
plus in laudibus caritatis uoluit plus di
ce non inflatur et postea non emulat: sed pi
us dixit non emulat et postea non inflatur.
Quare hoc? Quia cum dixisset non emulat
quasi qui siturus eas carum quare non emulat?
Subdidit non inflatur. Ergo si ideo non e
mulatur quia non inflatur: si inflatur emula
ret. Hoc in uobis crescat: et anima solidatur
quia non inflatur. Quia autem plus inflatur. Sed
ergo? Sciam fugere debetis: et electi ui
estis: nichil scire potius quam inflari. Ut qui
uobis loquimur: si melior est igno: sciam quam
sciam. Ut quod uobis disputamus? Ut quod ista
distinguiamus? Ut quod quod uostis admo
uemus? quod non uostis referimus? Quia ca
uenda est ne inflatur. Ergo amate sciam:
sed apponite caritatem. Quia si sola sit in
flatur. Quia uero caritas edificat: sciam non
permittit inflari. Ibi ergo inflatur sciam: ubi
caritas non edificat. Ubi autem edificat so
lidata est. Non est ibi inflatio: ubi petra est
fundamentum. In terra autem temptat inflatio
hoc est elatio: ut propter hoc uicium tantus ille
apostolus appositum sibi esse dicit stimulum car
nis angelum sathane a quo colaphizaret.
Cui colaphizatum caput eius tunditur ne
erigatur: et ibi de sciam metus erat infla
tio hoc est elatio. Aut enim. In magnitu
dine reuelationum mearum ne extollar. I
bi ergo metuenda est elatio: ubi erat rerum
magnarum reuelatio. In magnitudine re

uelationum mearum ne extollar: datus est
mi stimulus carnis mee angelus sathane
ne qui me colaphizet. propter quod ter dominum
rogavi ut auferret eum a me: et dixit mi
sufficit tibi gratia mea. Nam uirtus in infir
mitate perficitur. Petrus eger ut quod ad salu
tatem apponit medicus cum uoluit egrotum
auferat. Medicus dicit non mordet:
sed sanat. Tu dicit tolle quia mordet: me
dici dicit non tollo quia sanat. Tu autem
ad medicum quare uenisti? Sanaui: an non
lestiam non pati. Non ergo exaudiuit dominus
paulum ad uoluntatem: quia exaudiuit ad sa
nitatem. Nam non est magnum exaudiri a
deo ad uoluntatem. Non est magnum. Ne pe
tetis magnum esse hoc quam quisque orat pro
magno et exaudit. Quare quod orat: quare in
quo exaudit. Nam non habentis pro
magno exaudi ad uoluntatem: habete pro
magno exaudi ad utilitatem. Ad uolunta
tem etiam demones exaudiri sunt: et ad po
tes quos petierunt ire permitti sunt. Ad uo
luntatem etiam principis eorum dyabolus exau
ditus est a quo petitus iob temptandus non
est negatus: ut ille esset probatus ille confu
sus. Ad uoluntatem etiam israelite exaudiri
sunt: et tamen adhuc ab eis esset in ore iporum
uostis que conseruit sunt. Nolite ergo pro uos
no habere: ad uoluntatem exaudi. Aliquam die
iratus dicit quod petis: et deus propterea negat
quod petis. Cum ergo ea que deus laudat quod de
us propter que deus in futuro scilicet permittit ali
illo petitis: petite securi et intubate cy
tum potestis orationibus ut sumatis. Illa est pro
pitio deo concedunt: illa cum non irascitur. Sed
milia largiunt. Cum autem petitis temporalia: cum
modo petite cum timore petite. Illi committite

ut si proliat det: si fat obeē non det. **Ed**
aut oblit qd p̄lit: medicus nouit non e
grotus. **Dit** gō cōtinentes hūiles: sūt sup
bi. **Con** sibi p̄mittat supbi regnū dei. **Ex**
cellencia: locus ē quo ducit continētia: s̄
qui se exaltat hūilabit. **Ed** q̄ris celsio
rē locū appetitu celsitudinis: quē potes
apphendē retenciaōē hūilitatis. **Si** extollis
te: deus deiat te. **Si** tu deias te: deus eleuat
te. **Om̄ia** dñi est: nec addi aliqd nec detra
hi p̄t. **U**sq̄ adeo aut cōtinentes hoīes ple
rūq̄ supbiuit: ut nō solū quibuscūq̄ hoī
bz: sed etiā p̄ntibz: ingti sūt: et adūl' p̄n
tes extollant. **Quae**: **Quia** illi genuerūt:
isti nuptias contēpserūt. **U**n̄ ingrati cēnt
qui nuptias contēpserūt: nisi illi genuit
sent: **Si** melior ē filius p̄re suo cōiugato:
q̄: ip̄e non duxit uxore. **Et** melior ē filia
uirē sua maritata: q̄a ip̄a non quesuit
virū. **Si** supbiat nullo mō melior: si me
lior: sine dubitatioē hūilio: **Si** vis te iuei
re meliorē: mitroga aiām tuā si uides ibi
inflacionē. **U**bi inflacio ē mauitas ē. **Dy**
abolus ubi iane iuencit: uidū et laqueū
sue detrapciois facē moliū. **Demq̄** fratres
mei audeo dicē supbis cōtinentibz: expe
dit eadē: ut in corpo quo se extollūt hūi
liant. **Ed** enī p̄dest cui iest cōtinētia: si
duatur supbia: **Contēp**lit v̄n̄ natus est
hō: et appetit v̄n̄ cecidit dyabolus. **Sup**
nas contēpisti b̄n̄ fecisti: aliqd melius
elegisti. **Si** noli supbire. **De** nuptijs hō
natus ē: de supbia angeli ceciderūt. **Si** si
gula v̄n̄ bona considerē melior: es patre
tuo qui nuptias contēpisti: et tu melior:
uirē tua que nuptias contēpisti. **Etenī**
melior ē v̄gualis sc̄tas: q̄ pudicia cō

90
iugalis. **I**sta duo sūt si cōparent: meli
est illud q̄ illud. **C**uis dubitat: **Si** atten
do alia duo: supbiā et hūilitatē. **I**n istis
duobz: mitrogo uos: et de hys r̄dete m̄.
Quid ē melius: supbia au hūilitas:
Rūdes: hūilitas. **I**uge illā v̄ginali sc̄tatē.
Supbia uō non solū non sit in v̄ginitate
tua: sed nō remaneat nec in uirē tua. **Si**
enī tu tenueris supbiā et uirē tua hūilitatē:
iterū cōpabo uos. **I**am dudū singula dū
intenderē meliorē te iuenerā: mō bina dū
intendo nō dubito hūilem mulierē v̄rgi
ni supbe p̄fere. **Et** quō p̄ferre: **V**idete quō
p̄fero illā quā mō cōpabam. **B**ona pu
dicia cōiugalis ē: melior: integritas v̄gi
nalis. **D**uo bona cōpabam: nō malū et
bonū: sed bonū et melius distinguebam.
Porro aut duo illa cū posuedo supbiā et
hūilitatē: nūqd̄ possum dicē: bonū est
supbia: sed melior ē hūilitas: **S**ed qd̄ di
cām: **S**upbia malū est: hūilitas bo
nū. **Et** supbia magnū malū est: hūili
tas magnū bonū. **Si** ergo hoz duoz v
nū est malū alterū bonū: uigat malū
ad maius tuū bonū: et fit totū malum.
Iugit bonū ad uirē tue min⁹ bonū:
et fit magnū bonū. **M**inorē locū habe
bit uir in regno celozū quā maritata ē:
q̄ filia quā v̄go est. **M**aiorē enī locū fi
lia v̄go: minorē locū uir maritata am
be tū ibi quō fulgida stella obscura stel
la: ambe tū in celo. **Si** uō uir tua fuit
hūilis tu supbia: illa hēbit qualēcūq̄
locū tu aut nullū locū. **Et** q̄s iuenit
alterū locū qui ibi nō habuit locū: n̄
cū illo qui inde cecidit stantēq̄ dicit:
Inde cecidit dyabolus: stantēq̄ dicit

hoiēm. Deicat stantē: sed xpūs descen-
dens erexit iacentē. Dū te tā dñs tuus
erexit attende. Hūilitate erexit frūs o-
bediens usq; ad mortē: hūiliauit semet
ipm. Princeps tu hūilis: et tu supbus.
Caput hūile: et mēbrū supbū. Ablit.
Non vlt eē de corpe capitis hūilis: qui
amat supbiā. Si aut fuit supbus: vide-
at ubi cit. Ego nolo dicē: ne amplius vi-
deat truisse. Immo utinā trueri: et ali-
quid egerim. Utinā qui sic fuerat uel q̄
fuerat: nō sit ulterius. Utinā ūba ista
infuderī et nō effuderim. Totū sperā
dū est de miā dei: qz qui trēt cōtristat:
qui cōtristat cōsolatur. sed qui cōtril-
tatus est emendat. **Explicit sermo**
lxxij. Sermo quinquagesim⁹ q̄rtus bñ
aug⁹ de ūbis dñi in euāgelio scdm
iohēm: Ego sū via veritas et vita.
Erigunt nos dīne lōnes ne des-
pacione frangam⁹: et rursum t̄-
rent ne supbia ventilem⁹. Tenē aut vi-
am mediā verā rctā tamq̄ int̄ sinis-
trā despacionis et dextrā p̄supacionis:
difficilimū eēt nob̄ n̄ xpūs dicit ego
sū via. Ego sū inq̄t via veritas et vita.
Tamq̄ dicit. Quia vis ire? Ego sū via.
Quo vis ire? Ego sū veritas. Vbi vis
pmanē? Ego sū vita. Decuri q̄ ambu-
lem⁹ in via: sed insidias timeam⁹ iux-
ta viam. Inimicus insidiā non audet
in via qz xpūs est via: sed iuxta viā
plane nō desunt. Dū in psalmo dicit.
Iuxta semitā scandalū posuerunt m̄.
Dicit et alia sc̄ptia. Memēto qz ī me-
dio laqueorū ingredis. Ista laquei m̄
quos ingredim⁹ non sūt in via: sed tā

sūt iuxta viā. **E**d formidas: **E**d me-
tuus si in via ambulas: Tūc time si
desceis viā. Nam ideo etiā pmittit̄ in-
micus ponē iuxta viā laqueos: ne se-
nitate exultatiōis via deserat̄ et ī in-
fidias incidatur. Via xpūs hūilis: xpūs
veritas et vita: xpūs excelsus et deus.
Si ambules in hūili: pucies ad excel-
sū. Si infirmus hūilem nō aspneis: ī ex-
cello fortissim⁹ pmanebis. Que eī cau-
sa hūilitatis xpī: n̄ infirmitas tua.
Valde eī et irremediabiliter te obsidebat
infirmitas: et hec res fecit ut veniret ad
te tantus medicus. Si eī uel sic egrotas
res ut tu posses ire ad medicū: pote-
rat tolerabilis videri ipā infirmitas.
qz tu ire nō potuisti ad eū: ille uenit ad te
uenit docens hūilitatē. Quae: **V**ideam⁹
Quia supbia nos redie nō timebat ad vi-
tā: et ipā fecerat nos a vita recedē. Exal-
tati eū hūanū cor: adūsus deū et neg-
ligens in ipā sanitate p̄cepta salutaria:
ceadit aīa in infirmitatē. **V**ideam⁹
infirma illū que contēpserit icolumis:
audiat ut surgat que spreuit ut cadat:
audiat tandē expunēto edocta qd̄ p̄cep-
to docta noluit optine. **D**ocuit eū cā-
miseria sua quā fecit negligentē felici-
tas: heu qd̄ mali sit a dño formidat̄ de-
se p̄sumendū: o q̄ bonū sit adherē dño
semp hūile sentiendo. **R**ecedē eī ab illa
simplici et singulari bono in istas mul-
titudinū voluptates et in amorē sc̄li
corruptiōes qz incenas accedē: hoc ē for-
nicatī a dño. **H**uic clamat: **F**acies for-
nicatīa facta ē tibi: et ipudorata facta
es tota. **V**ideam⁹ nūc oburgatiōis cō-

97
nū. Non enī sic increpat ut insultet: s
ad confusione mlt pduce pūpaone ut
sanet. Exclamauit septia uehement:
ner palpauit adulando. quos uoluit
repare sanando. Adulteri nescitis q: a
micius huius mūdi inuicius deo cōstitu
tur. Amos: mūdi adulterāt aīam: amor
fabricatois mūdi castificat aīam. Sed
n de corruptioe erubueit: ad amplexus
illos castos redie nō concupiscat. Con
fundat ut redeat: que se iactabat ne re
diret. Supbia q: ipedicbat aīe reditū
Qui aut increpat nō facit pān: sed of
fendit pān. Qd nolebat aīa uide po
nit ei ante oculos: et qd post dō: sū hīe
nupiebat ad faciē illi admonet. Videte
in te qui stipulā uides in oculo fr̄is tui:
trabe aut in oculo tuo nō uides. Renoca
tur ad se aīa: que ibat a se. Sicut a se
ierat: sic a dno suo. Ne ei respereat tibi
q: placueat: sicut p̄tatis amate facta
fuerat. Reuertit ab illo et nō remansit
in se. Ideo et a se pellitur et a se excludit:
et in exteiora plabitur. Amat mūdū a
mat p̄palia: amat trena. Que si seipaz
amaret neglecto a quo fr̄a est: iam min⁹
est: iam deficeret amando qd min⁹ ē. Mi
nus est enī ipa q: deus et longe min⁹: s
tautoq: min⁹ q: uo min⁹ ē res facta q:
facto. Ergo amandus ē deus p̄ amoē
eī: ita ut si fieri p̄t nos ipos obliuiscam:
Es est ergo iste tr̄itatus. Oblita ē aīa
seipam sed amādo mūdū: nūc obliuisc
natur se. sed amādo artificem mūdi.
Pulsa ē ergo a se: q: amādo pdidit se.
Et q: nec facta sua nouit uide in hīa
faciūitates suas: effert et supbit

in petulantia in luxuria in honorib; i po
testatib; in diuitiis i potētia uāitatis.
Arguit corripit ostendit tibi displicet
tibi: confitet seditate. desideat pulchri
tudine. Et que ibat effusa: redit confu
sa. Cont illā uidet orare q: dicit. Imple
facies eoz ignominia: et q̄rent nomen
tūi dn̄e. Oderat eos: quoz facies implei
ignominia cupiebat. Vide q: admodū
amēt eos: quos uoluit quere nomen dei. A
mat tūi: an odit tantū. An et odit et
amat. Immo et odit et amat. Odit
tua: amat te. Qd est odit tua amat te.
Odit qd fecisti: amat qd fecit. Que si
enī tua nō pān: Et qd es tu nō qd fecit de
us. Negligis qd facis es: diligis qd fe
cisti. Amas extra te opa tua: negligis in
te opus dei. Meito is. meito labeis. mei
to et a te ipō p̄gis: meito et audis. spūs
ambulans et nō rediens. Audi potius
uocantē et dicentē. Conuītini ad me: et
conuītate ad uos. Non enī deus auertit:
sed conuītate. Manens corripit: incommu
tabilis corripit. Nilus ē: q: tu te auer
tisti. Tu ab illo fecisti casū: non ipē a te
fecit occasū. Ergo audi dicentē tibi: cō
uītini ad me et ego conuītate ad uos. Hō
est enī qd conuītate ad uos: q: cōuītini
ad me. Fugientis dō: sa p̄sequit: qui fa
ciē redeūtis illūat. Quo ei fugies a deo:
Fugiens quo fugies. Fugies ab illo q:
nullo loco cōtinet: et nulloq: absens ē.
Qui conuītate libeat: punit aūlū. Que
habes iudicē fugiens: hūc p̄em habe
to rediens. Tūmēat aut supbia: et ip
so tūnoē p̄ angustū redie non poteat.
Clamat ille qui facis ē uia. Intrate per

angustā portā. Conat̄ ingredi impe-
dit tumor. Et cāto magis p̄uiciole
conatur: quāto magis ipedit tuor.
Tumidū enī uexat angustia: uexa-
tus aut̄ amplius tūnebit. Amplius
tūmens quā intrabit. Ergo detumel-
cat si cupit ingredi. Dū aut̄ detumel-
cat: Accipiat hūilitatis medicamē-
tū: bibat cont̄ tuorē poculū amarū.
sed salubre bibat poculū hūilitatis.
Ed se artat: Non sicut moles. non
magna sed tumida. Magnitudo enī
soliditatē habet: tumor inflacionē.
Non sibi magn⁹ tumidus videat̄. De-
tumescat ut magnus sit: ut certus
et solidus. Non ista desidet: nō de sta-
tu pōparū rerū labentū corruptibi-
liū q̄ glētur. Audiat enī ipm̄ qui dixit.
intrate p̄ angustā portā: dicentē ego
sū via. Quasi enī queret tumidus q̄
itrabo: r̄dit. Ego sū via: p̄ me itra-
bo. Non n̄ p̄ me ambules: ut itres per ia-
nuā. Nam sicut ego dixi ego sū via:
ita ego sū ianua. Ed queis q̄ redeas.
quo redeas. quo itres. Ne alicubi er-
res: ip̄e tibi oīa fr̄is est. Breuit̄ ergo
dicit: hūilis esto. mitis esto. Audiam⁹
hoc aptissime dicentē: ut videam⁹ q̄
sit via. que sit via. quo sit via. Quo
uis veire. Certe forte auaiā oīa vis
possidē. Omīa n̄ tradita s̄t a p̄re meo
inquit. Fortasse dicturus es. xp̄o s̄t tra-
dita: nūquid n̄. Audi aplm̄ dicentē.
Audi ut dixi iam dudū: ne despicioē
frangais. Audi quō amatus es non a-
mandus: audi quō amatus es turpis
sedus. Nūq̄ cēt in te qd̄ amai dignū

cēt. amatus es prius: ut dign⁹ fieres
q̄ amaris. Etenī xp̄us sicut ait apls
p̄ impijs mortuus ē. Ante forte ipius
amai non mēbatur. Quae: Ed merce-
bat̄ impius. Dāpnari r̄des. xp̄s tū
pro impijs mortu⁹ ē. Ecce qd̄ tibi p̄sti-
tū est impio. Jam pio qd̄ seruat̄: quid
p̄stitū est impio: xp̄us p̄ impijs mor-
tuus ē. Desidebas aut̄ oīa possidē: no-
li p̄ auaiā sed p̄ pietatē hoc q̄re. Si cū
ita quesieis possidebis. Tenebis enī cū
p̄ que fr̄a sūt oīa: et cū ip̄o omīa possi-
debis. *Explicat sermo l̄ij. 9. Sermo quinquagesim⁹ quintus eiusdem de ascensu*

Iter cetera. *verbis.*
cū sc̄m euāgelū legēt̄ audistis.
Ait dñs ih̄s. Ego sū via ueritas et uita.
Veritatē et uitā oīs homo cupit: s̄ uia
non oīs homo inuenit. deū esse quādam
uitā etiam imutabilē intelligibilē in-
telligentē sapientē sapientes fatentē.
Nonnulli enī hui⁹ sc̄i philosophi uiderūt
ueritatē fixam stabile inderclinabile ubi
sūt omīs rōes rerū oīm creatiarū: uide-
rūt quidē sed de longinquo. Uiderūt s̄
i errore positi. Et idcirco ad eā tā mag-
nā et ineffabile et b̄ficam possessionē
qua uia p̄uicret̄ non inueniūt. Nā qd̄
uiderūt enī ip̄i quātū uidei ab hoīe p̄-
creatorē p̄ creaturā. fr̄oem p̄ facturā.
fabricatorē mūdi p̄ mūdū: paulus a-
plius testis ē. cui utiq̄ debent crede xp̄i
am. Ait enī cū de talib; loquet̄. Reuelat̄
enī ira dei de celo sup̄ oīm impietatē. Ita
ut recognoscatis apli pauli ūba s̄t. Re-
uelat̄ enī ira dei de celo sup̄ oīm impieta-
tē et iusticiā hoīm: qui ueritatē in iūq̄

92
tate detinent. Quod dixit eos veritate
non detinere. Sed veritate in iniquitate detinet.
Bonum est quod tenent: sed malum est ubi
tenent. Veritatem in iniquitate tenent. Et
nurrebat autem ut diceret ei. Unde illi ipsi
veritatem tenent. Quod deus ad quem
eorum locutus est. Quod legem acceperunt
sicut israelita populus per moysen. Vnde ergo
detinent veritatem vel in ipsa iniquitate.
Audite quod sequitur et ostendit. Quia quod notum
est dei iniquitas: manifestum est in illis. Deus
enim illis manifestavit. Manifestavit illi
quibus legem non dedit. Audi quomodo manifestavit.
Inuisibilia enim eius per ea que facta
sunt intellecta conspiciunt. Interroga mirum
di ornatum celi fulgore. Dispositionemque sy-
derum. Solem diem sufficientem: lunam noctis
silencium. Interroga terram fructificationem her-
bis et lignis: animalibus plenam. in omnibus ex-
ornatam. Interroga mare quantum et qualibus
navigantibus plenum. Interroga aera quantum
volantibus viget. Interroga omnia: et vide si
non sensu suo. tamquam tibi vident. deus nos
fecit. Per et philosophi nobiles que se-
runt: et ex arte artificum cognoverunt. Et
ergo. Quae reuelatur ira dei super ipsam
iniquitatem. Quia veritatem in iniquitate deti-
nent. Veniat ostendat quomodo. Jam enim dixit
quomodo cognoverunt. Inuisibilia eius id est dei
per ea que facta sunt intellecta conspiciunt.
Sempiterna quoque veritas eius et diuinitas
deum sunt inexcusabiles: quia cum cognouisset
deum non sicut deum glorificauerunt aut gratias
egerunt: sed euannerunt in cogitationibus
suis et obscuratum est insipiens cor eorum.
Dixentes enim se esse sapientes: stulti facti sunt.
Onde per prophetam stulticia eorum ostendit apostolus et si-

cut ostendit nobis vnde potuerunt pervenire ad cog-
nitionem dei: quia inuisibilia eius per ea que facta
sunt intellecta conspiciunt: ita nunc ostendit
quomodo dicentes se esse sapientes stulti facti
sunt. Audi. Quia immutauerunt aut gloriam
in corruptibilis dei: in similitudinem ymagi-
nis corruptibilis hominis. et voluerunt et qua-
drupedum et serpentium. Figuras enim istorum
animalium sibi deos pagani fecerunt. Inuenisti
deum: et colis ydolum. Inuenisti veritatem
et ipsam veritatem in iniusticia detines: et
quod per dei opera cognovisti per opera hominis per-
dis. Totum contideasti. celi tunc mais ele-
mentorumque omnium ordinem collegisti: istud
non vis attendere. quod mundus opus est dei.
ydolum opus est fabri. Si faber ydolo sicut
dedit figuram daret et cor: ab ipso ydolo
faber adoraret. Quomodo enim o homo faber
tuus deus est: sic homo ydoli faber est. Cuius
est deus tuus: Cui te fecit. Cuius est deus
fabri: Cui illum fecit. Cuius est deus ydoli:
Cui fecit illud. Ergo si ydolum cor: habe-
ret: non adoraret fabri qui illud fecit.
Ecce in qua iniquitate veritatem tenuerunt:
et ad possessionem illam quam viderunt viam
perducere non inuenierunt. Ipse autem quia
ipse est apud patrem veritas et vita. vbi
dei de quo datum est vita eat lux hominum:
quod ipse est apud patrem veritas et vita et
non habebam? qua irem? ad veritatem: si-
lius dei qui semper in patre veritas et vita est.
allumendo hominem factus est via. Ambula
per hominem: et pervenies ad deum. Per ipsum vadis:
ad ipsum vadis. Non querere qua ad illum
venias: propter ipsum. Si enim via ipse esse no-
lisset: semper errarem. Facis ergo est via
qua venias. Non tibi dico quere viam.

Ipa via ad te uenit: surge et ambula.
Ambula moribus non pedibus: multi enim
boni ambulant pedibus: et male ambulantes
moribus. Aliqui ipsi boni ambulantes propter
uiam corruunt. Inuenis quippe homines boni
uidentes: et non christianos. Bene currunt
sed in uia non currunt. Quanto plus currunt
plus errant: quia a uia recedunt. Si autem
tales homines prouideant ad uiam et teneant
uiam: o quanta securitas est: quia et boni ambu-
lant et non errant. Si autem non tenent
uiam: quantumuis boni ambulent. heu quantum
dolendum est. Melius est autem in uia clau-
dicare: quam propter uiam fortiter ambulare.
Hec satis sunt caritati vestre. **Conuili ad
dominum et** **Explicat sermo quinquagesimus
quartus. Sermo LXXI beati Augustini de u-
bis domini in euangelio secundum iohannem: Ver-
ba que ego loquor a meipso non loquor.**

Audite auribus: percipite mentibus:
loquentibus: quidem nobis: sed ipso do-
cente qui non recedit a uobis. Dominus dicit
quia modo cum legisset audistis. Verba que lo-
quor a meipso non loquor: propter autem in me
manens ipse facit opera. Ergo et uerba
opera sunt. Plane ita sunt. Nam propter quod
proximum loquendo edificat: bonum opus
operatur. Sed quod est a meipso non loquor: nisi
a me non sum qui loquor. Et quippe
tribuit quod quod facit: de quo est qui facit.
Propter enim deus non est de aliquo: filius autem
deus propter equalis sed de patre deo. Ideo il-
le deus sed non de deo. lumen sed non de
luce: iste uero deus de deo. lumen de luce.
Nam in hijs duabus sententijs una que
dicitur est non a meipso loquor: alia qua
dicitur est propter autem in me manens ipse fa-

cit opera singulas tenentes diuisi nobis
adulantes heretici: qui non ex una parte
sed in contraria conuantes a uia uerita-
tis exorbitant. Arriani quippe dicitur.
Ecce equalis est patri filius: non a seipso
loquitur. Sabellianum contra id est papa-
sum. Ecce qui pater est ipse est et filius. Sed
est enim pater in me manens ipse facit opera:
non in me maneo ego que facio. Contra
dicitur sed non eo modo sicut est falsum con-
fessum uero: sed sicut sunt inter se duo fal-
sa confessio. Errando in diuisa istis: in
medio est uia quam reliquistis. Inter uos
ipso longiore intervallo separati estis: quam
ab ipsa uia cuius deserto estis. Vos
hinc: uos autem illinc. hinc uenite. Illi
ad alteros transire nolite: sed hinc atque
illinc ad nos ueniendo iuncte uos iun-
te. Sabellianum agnoscat que proferunt
titis. Arriani equate que subditis. Est
et in uia uera nobiscum ambulatis. Est
et quod iuncte ex uobis alteri ex alteris ad-
moueri utriusque debeatis. Audi Sabellianum.
Uosque adeo non ipse est pater qui fi-
lius: ut enim arrianius unequalis asserat
pater. Audi arriane. Uosque adeo filius
equalis est patri: ut Sabellianus eundem di-
cat esse et patrem. Tu adde quod tollis. tu ad-
imple quod minus. et nobiscum ambo
confutans: quia nec tu tollis nec tu im-
plis enim. qui et alter est a patre ut conuen-
tat Sabellianum: et equalis est patri ut con-
uincat arrianum. Utriusque cum clamant:
ego et pater unum sumus. Sed aut unum au-
diant arriani: quod aut sumus audiant
Sabellianum: et nec illi equalis nec illi
alterum negando sint unum. Si ergo qui

dixit uerba que ego loquor uobis a meip-
 so non loquor: propterea putat esse in patris
 potestate ut non quod ipse uult faciat: audi-
 tur quod dixit. Sicut pater suscitauit mor-
 tuos et uiuificauit: sic et filius quos
 uult uiuificat. Item si quoniam dixit pater in me
 manens ipse facit opera propterea non pu-
 tat esse alius pater: alius ipse: audiat quod
 dixit. Quia quoniam pater facit hec et filius sicut
 facit: et intelligat non bis unum sed duo
 unum. **Deum** quod sicut est equalis alter alteri
 ut tamen alter ex altero: ideo non loquitur a
 seipso quod non est a seipso. Ideo pater in illo
 manens facit opera ipse: quod per quem et in quo
 factum non est nisi ab ipso. Denique aduiguit et
 dicit. Non creditis quod ego in patre et pater
 in me est. Alioquin propter opera ipsa credite.
 Ante solus philippus arguebat: nunc
 autem non ibi cum solum fuisse quod esset argue-
 dus ostendit. **Explicit sermo lviij.**
Sermo quinquagesimus septimus beati augustini:
de uerbis domini in euangelio secundum iohannem:
pace mea do uobis. pace relinquo uobis.

Dominum uox est fratres karissimi. **Pace**
mea do uobis: pace mea relinquo
uobis. De pace dicitur: pax que pacis
sancti commoda uideamus. Est pax sereni-
tatis mentis: tranquillitas animi: simplicitas
cordis: amoris vinculum: consocium cari-
tatis. Hec est que simultates tollit: bel-
la compestat: composit iras: superbos cal-
cat: humiles amat: discordes sedat: inimi-
cos concordat: cunctis est placida. Non
querit alienum: nichil deputat suum. Docet
amare: quod odisse non nouit. Resat extol-
li: uersat inflati. Hanc ergo que accepit
teneat: que perdidit repetat: que amisit

exquirat: quoniam qui in eadem non fuerit inue-
 tus abdicat a patre: exhereditat a filio: nichil
 hominum a spiritu sancto alienus efficit. Res-
 puit enim in unum oblatum: qui date legis con-
 templeit bonum. Hec potest ad hereditatem
 domini peruenire: qui testamentum noluit ob-
 seruare. Non potest concordia habere cum christo:
 quod discordans uoluit esse cum christiano. Contra-
 die ergo timen est quod iubet contempnere quod
 precipitur nolle: quod impatur declinare.
Quid tibi time cum discordia christiane? Sed
simultates amas: quod auctori placere non
poterat. Sed exercebis inuidias: quas
euade non potuit nec ille qui eas per-
uenit. In uicio namque inuidias in pho-
plasmu dum serpens exierit interficit: et dum
**hominem inuidet ipse perstruit: dum adu-
 teripe ipse perimitur iugulatur. Quare aut**
christi caritate amplectere christiane: aut dis-
cordie auctori de similitudine operum parere
ipsum esse cognosce. Expl. sermo lviij.
Sermo lviij. beati augustini de uerbis domini
in euangelio secundum iohannem: Non turbe-
tur cor uestrum neque formidet: et cetera.

Accipimus fratres uerba domini dicens
ad discipulos suos. Non turbetur
cor uestrum neque formidet. Audistis quod ego
dixi uobis: quod uado et uenio ad uos. Si
diligetis me gaudetis utique quod uado ad
patrem: quia pater maior me est. Hinc ergo
turbati et formidati poterat cor illorum quod
ibat ab eis quoniam uenturus ad eos: ne
fortitan lupus gregem hoc inuallo in-
uadet pastoris absentia. Sed a quibus ab-
cedebat homo: deus non relinquebat: quia
idem ipse christus et homo et deus. Ergo et
ibat per id quod homo erat: et manebat

p id qd̄ deus eāt. **V**bat p id qm̄ vno loco
erat: manebat p id qd̄ ubiq; ē. **C**ur ita
q; turbaret et formidaret cor: qm̄ sic de
seribat oculos ut nō deserēt cor: **C**ū
uis deus etiā qui nullo continet loco
discedat ab eoz cordib; qui eū reliquūt
morib; nō pedib;: et ueriat ad eos qui
conuertunt ad eū non facie sed fide. et ac
cedūt ad eū mente nō carne. **U**t aut̄ in
telligeret scdm̄ id qd̄ homo eāt eū dix
isse uado et uerō ad uos: adient atq;
ait. **S**i diligētis me gaudētis utq; q; uā
do ad patrē: q; p̄r maior me ē. **P** qd̄ ḡ
filius non ē equalis p̄r p hoc eāt itur
ad patrē: a quo et uerturū ē iudicāre ui
uos et mortuos. **P** illud aut̄ in quo est
equalis gignētū unigenitū nūq; r̄cedit
a patrē: sed cū illo ē ubiq; totus p̄r diuini
tate quā nullus continet locus. **C**ū eū
in forma dei eēt sicut ap̄lus loquit̄: nō
rapinā arbitratus est eē eālis deo. **Q**uō
eū rapina posset eē natūa: que nō eāt
usurpata sed nata: **S**emetipm̄ aut̄ ex
inaniuit formā serui accipiens. **N**on
ḡ amittens illā sed accipiens istā: eo
mō se exinaniens quo hic mior: appare
bat q; apud patrē manebat. **F**orma q̄pe
serui accessit: nō forma dei recessit. **H**ec
ē allūpta: nō illa consuēpta. **P** hanc
dicit p̄r maior me ē: p̄r illā uō ego et
p̄r unū sum. **H**oc attendat arrianus
et hac attenuatōe sit sanus: ne cōtencioē
remaneat insanus. **H**ec ē eū forma ser
ui in qua dei filius mior: est nō patrē solo:
sed etiā spū sc̄o. **N**eq; id tū sed etiā serpo:
q; idemipe in forma dei maior est serpo.
Neq; eū homo xp̄s nō dicit̄ filius dei:

q; etiā sola caro eius in sepulchro meru
it appellari. **N**am qd̄ aliud confitemur:
cū dicim; crede nos in unigenitū filiū
dei: q; sub ponao pylato crucifixus ē et
sepultus: **E**t qd̄ eius sepultū est in ca
ro sine aīa: **N**ec p hoc cū credim; in dei
filiū qui sepultus est: p̄rō filiū dei di
am; et carnē que sola sepulta ē. **P** q; ḡ
xp̄s filius dei equalis p̄r in forma dei
q; semetipm̄ exinaniuit nō formā dei
amittens sed formā serui accipiens: ma
ior ē et serpo: q; maior ē forma dei que
amissa non ē q; serui que accepta ē. **E**d
itaq; mirū uel indignū: si scdm̄ hanc
serui formā loquēs ait fili; dei: p̄r ma
ior me ē et scdm̄ dei formā loquēs ait
idēipse dei filius: ego et p̄r unū sumus.
Unū s̄t eū scdm̄ id qd̄ deus eāt ubi:
maior ē pater scdm̄ id qd̄ ubi caro fr̄m
ē. **D**icā etiā qd̄ arrianus et euomonai ne
gāe nō p̄r. **S**cdm̄ hanc serui formā p̄r
er xp̄s etiā putib; suis minor eāt: qm̄
p̄r maiorib; sicut scriptū est subditū
erat. **E**d igit̄ hērice cū xp̄s sit de; et
homo: loquit̄ ut hō: calūpniaris deo.
Ulle in se naturā cōmendat hūana: tu
in illo audeas deforme dinam: **I**ustificā
lis ingrāte ideo ne tu minus eū qui fa
cit te q; dicit̄ ille qd̄ fr̄s est p̄r te: **E**
qualis eī p̄r filius p̄r que fr̄s est homo: **E**d nō
ut minor eēt patrē factus ē homo. **E**d nō
fieret qd̄ eēt homo: **D**icat̄ plane dñs
et ingr̄ n̄. **S**i diligētis me gaudētis
utq; q; ad patrē uado: q; p̄r maior me
ē. **C**ū discipulis audiam; uerba doctoris:
non cū alienis astutiā sequam; decipi
toris. **A**gnoscam; geminā carnē xp̄i.

94
Dinam salicet qua equalis e p̄i: huānā
qua maior est p̄i. **U**trūq; autē siml' non
duo sed vnus est xp̄s: ne sit quater m̄
tas non ciuitas deus. **S**icut enī vnus est
homo aīā rōnalis et cāo: sic vnus est
xp̄s deus et homo. **A**c p̄ hoc xp̄s ē de
et aīā rōnalis et cāo. **X**p̄m in hys oibz
xp̄m in singulis confitem̄. **C**uius est p̄
que fr̄us est mūdus: **X**p̄s ih̄s. sed ī
forma dei. **C**uius ē sub pontio pylato
crucifixus: **X**p̄s ih̄s. sed in forma C
m. **I**tem de singulis quibz hō constat
Cuius non ē delictus in inferno: **X**p̄s
ih̄s. sed in aīā sola. **C**is resurrectis
triduo iacuit in sepulchro: **X**p̄s ih̄s.
sed in carne sola. **D**icit ergo et in hys
singulis xp̄s. **V**im her oīā non duo ul'
tres. sed vnus ē xp̄s. **I**deo dixit: si di
ligētis me gaudētis utiq; qz uado ad pa
trē. **C**uia natūe huāne gratulandū ē
eo qz sic assūpta a uero unigenito ut ī
mortal' constitueret̄ in celo: atq; ita fi
eret r̄a sublimis ut īcorruptibilis pul
uis sedet̄ ad dexterā patris. **H**oc enī mō
se inuēū dixit ad patrē. **S**am p̄fō ad
illū ibat: qui cū illo erat. **S**ic erat
ire ad eū et recede a nobis. mūtāe atq;
īmortale face qd' mortale suscepit ex
nobi: et leuāe in celū p̄ qd' fuit in t̄ra
pro nobi. **C**uius nō hinc gaudet q' sic
diligit xp̄m. ut et suā naturā iam ī
mortalē gratulet̄ in xp̄o: atq; id se
specet futurū esse p̄ xp̄m. **O**bitū no
bis arriani creaturā dei filiū asseren
tes. **C**uid ē q' salomon ad her ex p̄sona
xp̄i consentit et dicit: dñs creauit me
in p̄ncipio uiarū suarū in opa sua ante

secula fundauit me in uicio pulc̄y t̄rā
facet pulc̄y p̄drent fontes aquarū. pu
ulc̄y montes stabilirent. ante oēs colles
genuit me: **A**dulius quos ita r̄ndem.
Multi quidē doctissimi uiri hoc ex p̄so
na illius sapie dictū asserūt: quā salo
mon ad iudicandū regendūq; pplm ac
cepit. **S**ic qā uos aīō p̄tinaa hoc a nobis
ex xp̄i p̄sona exigitis dictū: nō reluc
tam̄ neq; reuicim̄. sed ip̄ius ueritatis
auxilio roborati ubiq; duxeritis se
qui. **P**rimo qz iam ut sup̄ius dixim̄ lic
cet unā p̄sonā in xp̄o credam̄ duas
tū substantias id ē natūas eē fatem̄:
dimitatis salicet et huānitatis. assūp
tricias et assūpte. creatricis et create.
Cue tū substantie nō s̄t confuse sed u
uite: atq; in una eadēq; p̄sona īsepa
biles et in sua semp. p̄prietate manen
tes. **C**ua p̄t̄ uniusq; substantie p̄pria
utiq; aptanda sūt: id ē infirmitates
huānitati q' creata ē. signa uō ul' m̄ia
bilis dimitati q' creauit. **I**n t̄m enī hec
due natūe libimet̄ unite sūt atq; con
iūcte: ut idem atq; idem xp̄s deus et
homo. aliqui res aut agat aut loquat̄
huānas. aliqui uō dinas: sicut ē illud
q' dormiuit in nauī q' impauit uētis
et māi. aut qd' esurierit. et q' quinq; mi
lia hoīm de quinq; panibz et duobz p̄sca
bz satiauit: postremo q' morit̄. et qd'
lazarū quatuorū auctōitate diuina
iubeat a mortuis reuocari. **E**x q' m̄i
vāi nō debes si xp̄s de huānitate sua
dixit. dñs creauit me in uicio uiarū
suarū in opa sua: qz subleues dictū
qd' dimitati cōueniebat p̄ori p̄misso

ondit dicens. Ante scia fundavit me
in uicio pulcy tra facer et pulcy abillos
facet. pulcy pdirent fontes aquaz.
pulsy motes stabilirent: ante omes
aut colles genuit me. Hoc e dice. U
cet creauit me deus ut uiau viay sua
ru atq opm eius p euageliu demon
strare: sed au scdm id e ante uiau an
q celu ul tra uel tpa fieret genuit
me. hoc e ut sine tpe et sine uicio se a
pre genitu demonstraet. Nam ut to
tu breuit coprehenda xpūs fili⁹ dei
deus et hō scdm diuitate ante tpa
sine uicio icurabiliter a pre genitus e
sicut ysayas dicit. gnacione eius q̄s
curabit: nouissio aut tpe scdm hūa
nitate creatus e. Adueniens ei diui
tas in uterū uigis maie auctoitate il
la qua in pado adam de limo for
mauit. carne sibi ex substantia ipi⁹
maie fabricauit: qua p salute nra
suscipiens et sibi coadunans nat⁹ e
deus et homo. Quā gnacione mathe
us curat dicens. Xpi aut gnacio sic
eat et cetera. Item solent aduū nos
hui⁹ moī ueniatū cōponē sillogis
mū dicentes. Si coetū pū creditis
filiū. dicit q̄s. dū esset genitus e. an
dū non cēt: Si dū esset. duo g⁹ inge
niti an fuerūt. et postmodū un⁹ al
terū gnauit. Aut si ut rō uea pmit
tit dū non cēt genitus e: cit utiqz pa
tre postior. Ad quā rem nob non a
liud agendū est: n̄ ut tā grandi hēti
cor malicie exemplis aplicis relit
taui⁹: quibz facile sapia sclaris elidi
tur. Dū g⁹ nob medrata supius obie

cerunt: dicam⁹ nos. Sicut solū p̄cū se
per et sine uicio igentū nouim⁹: ita fi
liū semp et sine uicio ex pre genitu cō
fitem⁹. Et alia aliqua causa e que di
uisionē faciat psonaz n̄ q̄ hic inge
nit⁹ e ille genitus. id e hic p̄ est ille
filius: q̄ p̄ semp p̄ est nūq̄ filius
q̄ ut dixim⁹ nō est genitus sed ipe
genuit: et fili⁹ semp e filius nūq̄ p̄
q̄ nō genuit sed genitus e. Quā de
re nō alius q̄ aplis ipe in medio p
uocandus e: qui p̄uidens euonuy ar
riqz malicia exemplis rerū uisibiliū
iuisibile et icurabile et incōprehensi
bile rem in q̄tū potuit uel res ipā
p̄misit explanae conatus e. Quid ei
scribens ad hebreos de filio dicit. Sicut
est inq̄ splendor glē et figura substā
cie eius. Videam⁹ g⁹ qd cause e q̄ filiū
splendore noiauit. Splendore eū n̄
fallor nō dicim⁹ n̄ aut solis a lūne.
aut colibet cti lūis. Quid g⁹ e: Sicut
quid tam isani lūny ut aplm p̄te
m⁹ iestimabile illā diuitatis spem
soli aut igni assilasse. Absit. Sed ut
exemplo illo itelligam⁹. q̄ sicut sple
dor ex substantia solis nascat⁹: ita ex
fili⁹ ex substantia p̄is genitus est.
Et sicut non e sol aut ignis splendore
suo por lice: ex illo nascat⁹. sed ex q̄
sol aut ignis p̄cessit simul et cum eo
splendor ei⁹ appuit: nec dia p̄ splen
dor sole uel igne postior cū tū ut dixi
ex ipō nascatur. Si g⁹ in creaturis ali
quid iuenit qd et nascat⁹ et postorius
non sit a genitore suo: cur hoc hēti
ce de creatore posse fieri desperes: ac

tunc enā huius rei aliā similitudinē. Sicut
 splendor ex sole natus replet orbē terrarū
 et tū a genitorē suo nō abscidit aliquā
 nec recedit: ita et filius ex patre genitus
 ubiq; dū sit in patre semp permanet. Et si
 aut substantia alit splendor in sole est et
 sol in splendore ē: ita scilicet pater in filio
 et filius in patre est. Et sicut sol et sple
 dou una substantia dū sit non tū est
 una persona q; nec solē splendore ē nec
 splendore dicitur solē. q; scilicet q; sol ge
 nit splendorē. splendor uō ex sole na
 tus ē: ita pater et filius cū sint unius essen
 tię non tū sūt unius persone sicut iā supi
 us ad plenū mēdramus. Et sicut sol
 splendore et calefacit et illuminat et siccit
 et soluit et exaudiat et demigrat et o
 mnia que ei a deo iniuncta sūt opat: ita et
 pater p unigenitū filiū suū oīa legit
 fuisse opatū. Creatū inquit ē filiū a
 patre non genitū. Ad qd brevit rēdendū
 est. Si creatus ē utiq; et servus: q; omne
 qd creatū est nate est ut creatori desinat
 Et si servus ē filius: quō in forma dei
 constitutus formā servi accepit. Ser
 vus enī formā servi accipere non potest. Itē
 dicit nō natura ē deū filiū. sed creatū.
 Quis huiusmodi q̄stiones solito rēde
 nū est: q; si natura deus non ē filius sed
 creatura: nec colendus est oīo nec ut de
 us adorandus dicēte aplo. et coluerūt
 et seruerūt creatie potius q; creatori
 qui ē bñdictus in scā. Et ad galathas.
 Sed tūc ignorantes deū: hīs q̄ natura
 non sūt dū seruebatis. Illi ad her
 replicabūt et dicent. Sed q; carnē ei
 quā creaturā ē non negas siml cū di

unitate adoras: atq; ei nō minus quā
 divinitati deservis. Ego dicitā carnē p
 mo pstrā in xpō hūanitatē ppterā ado
 ro q; a divinitate suscepta atq; deitati u
 nita ē: ut nō aliū atq; aliū sed unū eū
 demq; deū et hoīem dei filiū eē cōfitear.
 Deniq; si hoīem a deo sepācis ut foti
 nus uel paulus samocēn: illi ego nūq;
 credo uel seruo. Velut si q; nrm̄ aut
 purpurā aut dyadema regale iacens
 iueniat: nūq; ea conabit adorare.
 Cū uō ea rex fuit indut: piculū mor
 tis icurrit si ea siml cū rege adorat: q;
 q; contēplir. Ita etiā in xpō dno hūa
 nitatē non solā aut nudā sed divinitati
 sue unitā unū dei filiū deū verū et hoī
 nē verū si q; adorat contēplir: eterne
 mortis penā patietur. *Explicit sermo
 lxxij. Sermo lxxij. bñ augustinus de ubis
 dñi in euangelio scdm iohānem. Ego
 sum vitis vera et uos estis sarmenta.
 et pater meus agricola est.*

DE scō euangelio pnti tpi conso
 nantē similitudinē audistis: que
 opent in vinea. Est enī mō tpc vinde
 mie tpalis. Est aut et spūalis vidētia:
 ubi deus gaudet ad frctm vinee sue. Co
 lum enī deū: et colit nos deus. Sed nos
 sic deū colim⁹ ut non eū meliorē facia
 m⁹. colim⁹ enī eū adorando nō arando:
 ille aut colit nos tamq; agcola agrū.
 Sed q; ille nos colit meliorēs nos rddit:
 q; et agcola agrū colendo facit meliorē:
 et ipm frctm in nob queit ut eum cola
 m⁹. Cultua ipius est i nos: q; non ces
 sat extirpare ūbo suo mala scia de cor
 dibz nr̄is. apire cor nr̄m tamq; aratro

sermoīs. plantāe scīa p̄ceptor. exp̄ā
re fr̄m̄ pietatis. Cū enī istā culturā sic
accēpim⁹ in cor̄ nr̄m̄ ut illud bñ colā
m⁹: nō existim⁹ ingrati agricolē nr̄o
sed fr̄m̄ reddim⁹ quo gaudeat: et nr̄
fr̄cīs non illū dīcō: ē facit: sed nos be
nīcores. Ecce audite: q̄ sicut dixi colit
nos deus. Nam q̄ nos colim⁹ deū: nō
opus ē ut p̄betur uobī. Oīs enī homo
hoc habet in ore: q̄ hoīes colūt deū.
Quia uō deus colit hoīes q̄ exp̄aues
cit auditor: q̄ audit: q̄ non ē in v̄su
hoīm̄ ut dicat: q̄ deus colit hoīes. sed
q̄ deū colūt hoīes. Debem⁹ ergo p̄bāre
uobī q̄ et deus colit hoīes: ne forte pu
tem⁹ ūbū indisciplinatū dixisse et ali
quis in corde suo disputet cont̄ nos. et
nesciens qd̄ dixim⁹ rephendat nos.
Hoc q̄ constitutū est demonstrāi uo
bis q̄ et deus colit nos: sed iā dixi sicut
agrū ut meliores nos faciat. Dñs dicit
in euāgelio Ego sū vitis uos estis sar
menta: p̄r̄ meus agricola. Quid facit
agricola? **Interrogate** uos q̄ agricolē
estis qd̄ facit agricola. **Puto** q̄ agrū
colit. **In** ergo p̄r̄ deus agricola ē. habet a
grū et colit agrū suū: et exp̄at̄ idē fructū.
Demq̄ plantauit vineā sicut dicit
ip̄e dñs ih̄s xp̄s: et locauit eā agri
colis q̄ reddent ei fr̄m̄ t̄p̄ibz p̄p̄ris. Et
misit ad eos seruos suos: ut peterent
m̄r̄cedē vinee. Illi autē cōtumelios eos af
fecerūt et aliquos occiderūt: et fructū
reddē contēpserūt. **Misit** alios: talia p̄
pelli sūt. Et ille p̄familiās dixit cultor
agri sui: et plantator et locator vinee
sue. **Mittā** unū filium meū: forte ul' ip̄

cū uerebunt. **Et** misit maḡ eā filium su
um. **Dixerūt** illi apud seip̄os: **Hic** ē he
res. **Venite** et occidam⁹ eū: et uerā erit
hēditas. **Et** occiderūt eū et piererūt eū
extra vineā. **Cū** uenerit dñs uinee: qd̄
faciet illis malis colonis? **Rūsum** est
malos male p̄det: et vineā suā locabit
alijs agricolis qui reddent ei fr̄m̄ in t̄p̄e
suo. **Plantata** ē vinea: lege data in cor
dibz iudeorū. **Nulli** sūt p̄phete querētes
fr̄m̄: bonā vitā eorū. **P̄phete** ab eis con
tūelios affr̄ et occisi sūt. **Nullus** est et
xp̄s unicus filius p̄r̄familias et ip̄m̄
occiderūt hēdem: et ideo p̄diderūt hēdi
tate. **In** contrāriū ut eis malū consiliū
ut possiderent occiderūt: et q̄ occiderūt
p̄diderūt. **Et** nō audistis similitudinē ex
euāgelio sc̄o: q̄ silē est regnū celoz: hōi
p̄r̄familias qui exiit conducē oparios i
vineā suā. **Exiit** mane et quos iuenit
conduxit: et placuit cū eis m̄r̄cedē de
nariū. **Exiit** et hora t̄tia: iuenit alios
et adduxit ad opus vinee. **Et** sexta ho
ra hoc fecit: et nona hoc fecit. **Exiit** e
t̄ia hora undecima p̄pe ad finē diei: iue
nit quosdā uacuos et stantes et ait illi:
Quid hic facitis? **Quia** nō opamini
in vinea? **Rūderūt**: q̄ nō nos cōdux
it. **Venite** maḡ et uos: et qd̄ iustū uisū
fuit dabo uobī. **M̄r̄cedē** denariū plau
it. **Isti** qui una hora erant opatiū: q̄
sibi auderent sperare denariū. **Sed** tū
se acceptuos aliqd̄ gratulabant. **Ad
ducti** sūt et ip̄i ad unā horā. **Finito** die
iussit oīs m̄r̄cedē reddi: a nouissimis
usq̄ ad p̄mos. **Iude** cepit reddē ab eis q̄
hora undecima uenerant: iussit eis dari

denariū. Illi qui prima hora uenerāt ui-
dentes illos accepisse denariū quē cum
ipsis placuerat. sperauerūt se plus aliqd
accepturos. **V**entū est et ad ipōs: et acce-
perūt denariū. **Q**uoniam uenerūt ad iustus
premissas dicentes. **E**cce nos q̄ iusti-
mum ardore diei et estū equali et pa-
res festi illis. q̄ una hora in uinea o-
perati sūt. **E**t ait m̄ fāstas iustissimū
uīlū reddens uni eorū. **H**odalis non ē
fca iuriā hoc ē non te fraudam: qd
placui reddidi tibi: fraude tibi nō fe-
ci. q̄ qd pactus sū reddidi. **H**uic non
uolo reddē sed donāe. **N**on licet m̄ fa-
ce qd uolo de meo. **N**on oculus tuus ne-
scit q̄ ego bonus sū. **N**on dāu tolle
rē alienū: rē reprehendē q̄ fraudator
et negator alieni. **C**ū uō debitū reddo
tū uolo etiā dono: nec tū debebā
ut me reprehendē: et tū donam debet
amplius gaudē. **N**on eāt qd ruderet
et equati sūt omīs: et fca sūt nouissimi
p̄mi et p̄mi nouissimi: q̄ tūdem acce-
perūt et p̄mi et nouissimi. **E**d ē ergo
q̄ a nouissimis cepit reddē. **N**one o-
nes sicut legim⁹ sūt acceptū sūt.
Legim⁹ ei in alio loco euāgelij: qd dicit
uīs ē eis quos ponet ad dexterā. **P**er
te hādicti p̄s mei: percipite regnū qd
uobis patū est ab uāo mūdi. **S**i ḡ oēs
sūt acceptū sūt: quō intelligim⁹ hic
p̄ores accepisse illos qui ab undecia
operati sūt: et postiores illos q̄ p̄ma.
Si potuerit sic dicit ut p̄ueniat ad intellec-
tū m̄: ita ḡ rās. **I**lli em̄ debent agē
grās: qui uobis p̄ nos erogāt. **N**on ei
de mō erogam⁹. **S**i interrogas de duob;

96
ubi grā q̄s p̄ior accepit: q̄ post unā ho-
rā accepit an q̄ post duodecī: oīs homo
rūdet q̄ p̄ior accepit q̄ post unā horam
accepit q̄ qui post duodecī. **S**ic ḡ qm̄
uis una hora oēs accepit: tū q̄ alij
acceperūt post unā horā: alij acceperūt
post duodecī horas: illi dā sūt p̄ores
accepisse qui post modicū tps accepe-
rūt. **P**mi iusti sicut abel sicut noe: q̄
p̄ma hora uocati: felicitatē resurrexerūt
nobiscū acceptū sūt. **A**lij iusti p̄ illos
abrahā ysaac et iacob et quicūq̄ erāt
sca ipōr q̄ t̄ia hora uocati: felicitatē
resurrexerūt nobiscū acceptū sūt. **A**lij ius-
ti moyses et aaron et quicūq̄ cū illis
tamq̄ hora sexta uocati: felicitatē v̄
surrexerūt nobiscū acceptū sūt. **P**ost
ipōs p̄phete sūt tamq̄ hora nona uoca-
ti: eandē felicitatē nobiscū acceptū
sūt. **I**n fine sc̄i omīs xpiani tamq̄ unde
cūma hora uocati: felicitatē illi⁹ resur-
rexerūt cū illis acceptū sūt. **O**mīs sūt ac-
ceptū sūt. **S**i uidete illos p̄mos post
quātū tps accipiūt. **S**i ḡ illi p̄mi post mil-
tū tps nos post modicū tps: quous sūt
accipiām⁹ p̄ores uideri accepisse quia
m̄res n̄rā nō t̄ctabit. **E**rim⁹ ḡ in il-
la m̄cedē omīs equales tamq̄ p̄mi no-
uissimi et nouissimi p̄mi: q̄ denāus
ille uita etna ē: et in uita etna omīs e-
quales erūt. **C**rim⁹ em̄ meitorū diuili-
tate fulgebūt alius mai⁹ alij minus:
qd tū ad uita etnā ptinet equal erit
om̄ib⁹. **N**on ei alij erit lōgius alij bre-
uius: qd p̄t sempiternū est. **E**d non
habet finem: nec tibi hēbit nec m̄.
Alio mō sibi erit castitas cōiugalī: alio

mō ibi eī integritas v̄ginalis. Alio
mō ibi eī fr̄ais boni opis: alio mō
corona passionis. Illud alio mō: ill
alio mō. Tamē q̄ntū ptinet ad viuē
etnū. nec ille plus viuūt illo: nec ille
plus illo. P̄t̄ eū sine fine viuūt: cū
in suis claritatib; viuunt. Et ille de
nāius vita etna est. Non m̄muret
ergo qui post multū tps accipit: cō
tra eū qui post modicū tps accipit.
Illi reddit̄ illi donat̄: vtrūq; tū vna
res donat̄. Est et in hac vita sile ali
qd̄ excepta illa solucione silitudinis
eius qua intelligūt̄ p̄ma hōa voca
ti abel et ip̄ius scli iusti. t̄tia abrahā
et ip̄ius scli iusti. sexta moyses et a
aron et ip̄ius scli iusti. nona p̄phe et
ip̄ius scli iusti. v̄decima tamq̄ in fi
ne scli xp̄iani om̄s: excepta solucioē
ista silitudinis. et in hac vita n̄ra p̄t̄
adiūta hec silitudo. Tamq̄ eū p̄ma
hōa vocant̄: qui recētes ab v̄tere
m̄ris incipiūt eē xp̄iani. quasi t̄tia
puer̄. q̄i sexta iuuenes. q̄i nona v̄gē
tes in seruū. q̄i v̄decima oīs de ce
piti: v̄nū tamē vite denariū oīs ac
cepturi. Sed attendite et intelligite fra
tres mei: ne itō q̄sq; differat venire
ad vineā. q̄ securus ē qm̄ quācuq; ve
neit ip̄m denariū accepturus ē. Se
curus ē quidē. ip̄e denarius illi p̄mit
tit̄: sed differre nō iubet̄. **I**ūquid
eī et illi q̄ s̄t ad vineā conducti. q̄
ad illos exhibat p̄fālias ut cōducat
quos iuenit hōa t̄tia et cōduxit i
bi ḡna. dixerūt illi. **E**xp̄t̄. nō illuc
im̄i hōa sexta. **A**ut quos iuenit

hōa sexta. **D**ixerūt nō im̄i nisi no
na. **A**ut quos iuenit nona. **D**ixerūt
nō im̄i nisi v̄decima. **O**m̄ib; eī t̄ndē
daturus ē. **C**uāc nos ampl̄i fatiga
mur. **Q**uid ille daturus sit et quid
facturus sit penes illū consiliū ē: tu
q̄ vocais veni. **M**erces eī cūctis cō
lis p̄mittit̄. **S**ed de ip̄a hōa opandi
magna questio ē. **I**n eū illi ubi ḡna
qui vocati s̄t hōa sexta in hac etate
corpis constituti ubi iuueniles aui ē
uent. sicut ip̄a hōa sexta f̄ict. si dice
rent illi iuuenes vocati. **E**xp̄t̄ audiu
im̄i eū in euāgelio q̄ om̄s v̄nā m̄re
de acceptū s̄t. cū senes f̄a f̄ueim̄ hōa
v̄decima veniem̄ t̄ndē acceptū. q̄ce
laboaturi: v̄det̄ eis et dicit̄. **L**abo
re nō vis. **E**t utrū viuas usq; ad se
nectā uelās: **S**ex hōa vocais v̄t. p̄
fālias tibi quidē etiā v̄decima venien
ti denariū p̄misit: sed utrū viuas ul
q; ad septimā nemo tibi p̄misit. **S**ed
Dico usq; ad v̄decimā: sed usq; ad sep
timā. **C**uāc ergo differis vocant̄ te ce
tus de m̄r̄cede. **I**ocertus de die. **V**ide ne
forte qd̄ tibi ille daturus ē p̄mittendo:
tu tibi auferas differendo. **S**i ḡ recte
dicit̄ de infantib; tamq̄ ad hōa p̄ma
p̄tinetib;: si r̄c̄ de p̄ueis tamq̄ ad hōa
t̄tia p̄tinetib;: si r̄c̄ de iuuenib; tamq̄
in hōa sexta flagrantia cōstitutis.
q̄nto magis r̄c̄ de cepitis dicit̄ ece t̄a
hōa v̄decima ē et adhuc stas et v̄tē
piger es. **A**n forte nō exiit ad te uoca
dū p̄fālias. **S**i nō exiit qd̄ est qd̄
loquimur. **S**empe uos secū de famu
lia ip̄i sum̄: conducē oparios nulli

97
Cum ergo stas: fuisti iam annor
num: festina ad denarium. Hoc est enim exi
re: paterfamilias inotescere. Cum qui in do
mo est in abdito est: non videtur ab eis qui for
is sunt. Cum autem exiit de domo: videtur ab eis
qui foris sunt. Christus quoniam non intelligitur et non
agnoscatur in secreto est: quoniam autem cognos
citur exiit conditum. Ex occulto enim pressit
ad notitiam. Notus est Christus: ubique predicat
Christus. Gloria Christi omnia quaecumque sub celo sit
clamant. Fuit irrisibilis quodammodo et
irreprehensibilis: in iudeos visus est huius
modi contemptus est. Occultabat enim ma
iestatem: pueritiam habebat infirmitatem.
Contemptus est in illo quod pueritiam erat: non
cognitum quod occultum erat. Si enim cognov
issent: nunquam dominum glorie crucifixissent.
Quod adhuc contempnendus est sedens in
throno: si contemptus est dum pendet in ligno.
Agitauerunt caput qui eum crucifixi fuerunt:
et ante crucem eius stantes et tamquam ad fructu
m seruitutis sue puerientes insultantes di
cebant. Si filius dei est: descendat de cruce.
Alios saluos fecit: seipsum non potest.
Descendat de cruce et credimus ei. Non
descendebat: quia latebat. Multo ei facilius
poterat de cruce descendere: quod potuit
de sepulchro resurgere. Ad nostram enim in
formationem demonstrabat passionem: dis
cebat potentiam et non est agnitus. Non
enim exiit tunc conditum operarios: non
exiit non innotuerat. Tertia die resurrex
it demonstravit se discipulis: ascendit in ce
lum et misit spiritum sanctum. Quinquagesimo
die post resurrectionem nullus spiritus sanctus
impleuit omnes qui fuerunt in vno conclaui:
centum viginti homines. Impleti illi spiritu

sancto: ceperunt loqui linguis omnium gentium.
Expressa est vocatio: exiit ille conditum:
cepit enim potentia veritatis omnibus innotescere.
Nam tunc etiam unus accepto spiritu sancto
etiam unus loquebatur omnium gentium linguis:
modo autem in ecclesia ipsa unitas tamquam unus
loquitur omnium gentium linguis. Ad quam lin
guam religio christiana non pervenit. Ad quos
fines non pervenit. Nam non est qui se
abscondat a taloe eius. Adhuc fit mora
ab eo qui stat in undecima. Manifestum
est ergo frater mei: omnino manifestum est: tene
te certi estote: quoniam dominus noster ihesus christus
quoniam quisque se convertit ad fidem ipsius a via
sua vel superflua vel nequissima omnia illi pre
terita dimittuntur: et omnino tamquam donatis de
bitis fuerunt cum illo tabule novae. **P**er
hoc omnia dimittuntur: nec sit sollicitus
quod aliquid ei non dimittatur. Sed iterum nemo
puer sit securus. Ita enim duo occidunt ani
mas: aut despectio aut puerla spes. De
hys duobus malis pauca audite. Nam
sicut libeat bona spes: ita deripit
viam puerla spes. Prius attendite
quod admodum deripiat despectio.
Sunt homines qui cum cogitare ceperint ma
la que fecerunt: non sibi putant ignosci
posse: et non dum putant posse sibi ig
nosci: dant animam iam puer. despectio
pevit dicentes in cogitationibus suis. Nam
nulla nobis spes: neque enim tanta illa que
comissimus donari nobis aut ignosci potest.
Quare ergo non satisfacimus cupiditatibus
nostris: impleamus saltim pueris temporis vo
luptate: quia nullam habemus in futuro mi
cedere. faciamus quod quod libet et si non licet:
ut habeamus suavitatem vel temporalem: quia

pcapē nō mēmur etnā. Talia dicentes
despacione peunt: siue aūq̄ oīo credat.
siue iā xpīani et in aīqua pāā et scele
ra male uiuendo plapli. Predit ad
eos dñs uinee: et tamq̄ despantes
et uacantes tergū dantes pulsat et
clamat in p̄phā ezechiele. In q̄cūq̄
die conūsus fūit hō a uia sua pessīā:
oēs ūquitates eī obliuiscar. Hac uoce
audita et credita a despacione recreau
tur: et ab illa altissīā et pfunda uora
gīe qua submīsi fūerant emergūt. Sed
hīs timendū est ne in aliā uoragīe
īcurrant: et p̄se sperando moriant̄
qui despando moi nō potuerūt. Au
tant enī cogitaciōes longe quidē diu
sas sed tū p̄uicias et rursum maie et
p̄uīt dice in cordibz suis. Si q̄cūq̄ in f
die conūsus fūit a uia mea pessīma. de
us misericors sicut uēatit p̄ p̄phā: p̄mi
sit oēs inīqtates meas obliuiscar. q̄re
hodie conūto: et non cras. Quare ho
die et nō cras. Est hodiē dies. Si
cut hestius: sit in nequissīā. Si uo
luptate. sit in flagitioz gurgite. volu
tet in pestifera delectaciōe cras conuer
tar et finis ē. Rūdet tibi cō finis rei.
Dias ūquitatū meaz. Bene gaude: q̄
crastīo eī finis inīqtatū tuaz. Sed si
ante cōtinū tuus eī finis. Ergo bñ q̄
dem gaudes. q̄ p̄p̄ inīqtates tuas cōū
so tibi indulgenciā deus p̄misit: sed cō
tinū diē neō tibi p̄misit. Aut si forte p̄
misit mathematicus: longe aliud est
q̄ deus. Multos mathematica fefelle
rūt: q̄ et sibi plerūq̄ lucra p̄misert̄
et dāpna iuenerūt. Ergo etiā p̄p̄ ip̄os

male spantes: p̄cedit p̄familias. Cūc
admodū p̄cessit ad illos q̄ male despa
uerāt et pierant despando et reuocauit
eos in spem: sic p̄cedit etiā ad illos qui
male spando uolūt p̄ire. et dicit eis p̄
aliū librū. Ne tardas conūti ad dñm.
Quō illis dixerat in q̄cūq̄: ūquus die cō
ūsus fūit a uia sua pessīma oīs iniqui
tates suas obliuiscar. et tulit eis despa
cionē qua iā dederant aiām suā p̄dicio
ni oīmō indulgenciā despantes: sic p̄
cedit etiā ad illos q̄ spando et differen
do uolūt p̄ire. et loquit̄ ad eos et irre
pat eos. Ne tardes conūti ad dñm: ne
q̄ differas de die in diem. Subito eī ue
niet ira eius: et in tpe uindictē disp̄det
te. Ergo noli differre: noli qd̄ pater cō
tra te claudē. Ecce indulgenciā dator ap̄it
tibi ostiū. Sed moras. Gaudē debēs:
si ap̄iret aliq̄ pullanti. Non pullasti
et ap̄it: et foras remanes. Reg. dif
feās. De mīe opibz alibi dicit sc̄ptia
Ne dixeris uade et reitē et cras dabo
tibi: cū possis cōtinuo bāfacē. Non enī
las qd̄ cōtingat sequēti die. Audisti p̄p̄
tū non diffendi ut in aliū sis mīoris: et
diffendo in te es crudelis. Non debes dif
ferre panē daturus: et differs indulgē
ciā accepturus. Si miserando alterū
nō differs: miserē et aiē tue placēs deo.
Exhibe et aiē tue eleōsinā. Nō dicim̄
ut tu ei des: sed ne repellas manū dan
tis. Si aliq̄ hoīes inde tibi plimū no
cent: cū alios offendē timent. Multū na
lent boni amici ad bonū: et mali aīci
ad malū. Ideo dñs ut p̄ salute nrā potē
tū amicitias contēpnam: noluit pius

98
eligē senatores. sed piscatores. magna ac
nitas nūa. Dicebat em̄ q̄ si eligēt sena
tores. Dicet senator. dignitas mea elec
ta ē. Si eligēt diuitē: dicet diues. opulē
na mea electa ē. Si pius eligēt impatorē:
dicet impator. p̄as mea electa est. Si eli
gēt pius oratorē: dicet orator. eloq̄tia
mea electa ē. Si eligēt phiū: dicet philo
sophus. sapia mea electa ē. Interi inq̄
differant sup̄bi isti: multū timent.
Distat aut̄ int̄ magnitudinē et timo
rē. Vtrūq̄ grande ē: sed nō utrūq̄ sa
nū est. Differant ḡ inq̄ isti sup̄bi: a
liqua soliditate sanandi s̄. Da m̄ pius
iūit istū piscatorē. Veni tu paup̄ seq̄
re me: nichil habes. nichil uolū. sequē
me. Dyota paup̄ sequē me: non ē qd̄
in te expauescat. sed multū est qd̄ in te
impleat. Tam largo fonti vas iane ad
mouendū est. Dimisit rethra piscator:
accepit grām piscator et factus ē diuus
orator. Ecce qd̄ fecit dñs de quo dicit a
plūs. Infirma mūdi elegit deus ut con
funderet fortia: et ignobilia mūdi elegit
deus. et ea que nō sūt tamq̄ ea que sūt.
ut ea que sūt euacuent. Deniq̄ legunt̄
mō ūba piscatorū: et colla subdūt oīa
torū. Tollant ḡ de medio ianes uenti:
tollat de medio fum̄ q̄ crescendo eua
nescat: pius p̄ salute ista contēpnant.
Si quisq̄ in ciuitate aliquo piculoso.
morbo corpis egrotat et eet̄ in ciuitate
piculoso. medicus amicus egrotantis po
tentibz inimicus. q̄ dicent amico suo nō
h̄ eū adhibē nichil nouit. Dicet aut̄ nō
iudicante aīo sed iudicente. nōne ille p̄
salute sua remouēt aīoz potētiā fa

bulas et ut paucis diebz plus uiuēt cū il
loz qualibet offēsiōe pellendo sui cor
pis morbo medicū illū quē piculissimū
cōmendaueāt adhibēt. Egrotat hūa
nū genus nō morbo corpis sed p̄as: ia
cet toto terrarū orbe ab oriente usq̄ in oc
cidentē grandis egrotus. Ad sanandū
grandē egrotū descendit om̄ps medicus:
hūiliauit se usq̄ ad mortale carnē tamq̄
usq̄ ad lacū egrotantis: dat salutis p̄
cepta et contēpnit: q̄ audiūt liberant.
Contēpnit cū dicit amia potētes. nichil
nouit. Si nichil nollet: potētia ei9 gen
tes nō implet. Si nichil eet̄: non eet̄ aīq̄
apud nos eet̄. p̄has ante se nō mittet.
Rōne mō implent̄ que ante p̄dicta s̄.
Rōne p̄bat medicus iste artis sue potē
tiā. p̄missa cōplendo. Rōne p̄ totū mū
dū p̄uiciosi eūunt errores: et tritura
mūdi domant̄ cupiditates. Nemo di
cat: antea melior erat mūdus q̄ modū.
Ex quo cepit iste medicus artē suā ex
ercē: multa hic videm̄ horrenda. Poli
mirai. Nūq̄ aliq̄s curaret: mūda a sā
guie staco medici videbat. Immo iā
tu hoc videns excute pauas delicias:
veni ad medicū. Vanitatis t̄pc est: nō
voluptatis. Curent̄ ergo fr̄es. Si n̄ me
dicū agnoscam̄. nō in eū tamq̄ frenē
tia leuiam̄: nō ab eo tamq̄ lethargi
a aūtam̄. Multi em̄ leuiendo. mlti dor
miendo pierūt. Frenetia s̄: qui nō dor
miendo ilaniūt. Lethargia sūt: qui
multū dormiendo p̄munt. Pius ta
les s̄ hoīes cont̄ medicū istū. Nū se
uire in eū uolūt: et quā ip̄e iam in celo
sedet. mēbra ei9 infideles p̄sequūt in

tra. Curat et tales. Multi ex eis conuili
ex iniurias facti sunt amici: ex persecutoribus
facti sunt predicatoribus. Tales etiam ipsos in
deos in seipsum cum hoc esset seuentes tamquam
freneticos sanauit: pro quibus in ligno
pendens orauit. Dixit enim. **P**ro ignoscite
illis: quia nesciunt quod faciunt. Multi tamen eorum
sedati furoris tamquam frenesi oppressa cog-
nouerunt deum cognouerunt christum: post
ascensionem missis spiritu sancto conuili sunt ad
eum quem crucifixerunt: et in sacramento cre-
dentes sanguinem eius biberunt quem seui-
endo fuderunt. **H**abemus exempla. Ple-
quebat membra eius iam in celo sedentis
saulus: plequebat grauitate in frenesi
mente perditam morbo nimio. **A**t ille una
uocem de celo clamans ei. saule saule quod
me plequeis: percussit freneticum. erexit
sanum. **O**ccidit persecutorem: uiuificauit pre-
dicatorem. **E**tiam lethargia multi sanantur.
Ipsis enim silens sunt qui non seuiunt in christo
nec maligni sunt aduersus christianos: sed
tamen diffidendo languescunt uobis sopno-
lentis in luce oculos extendere pigrescunt:
et qui eos excitare uolunt molesti sunt.
Recede inquit a me languidus lethargi-
cus: obsecro te recede a me. **Q**uare. **D**or-
mire uolo. **D**ormire uobis inquit. **I**lle amorem
sopni mori uolo ruidet: et caritas delu-
per. nolo. **P**lerumque istum caritatis affectum
exhibet filius etiam paruus semi mortuus pro
paucos dies. **I**am utique etate finita si
lethargicum uidet et lethargico morbo
paruum suum preterit a medico agnoscat dice-
te tibi. excita preterit tuum. noli eum permittere
dormire si uis ut uiuat: adest puer se-
mi pullat uellicat pugnat. pietate mole-

tus est. nec mori cito permittit cito mortu-
rum et si uixit ut aliquanto plures dies ui-
uat cum decesserit successurus. **Q**uanto ma-
iore caritate nos amicos uobis molesti
esse debemus cum quibus non paucos in hoc
mundo dies sed apud deum metum uiua-
mus. **A**mant ergo nos et faciunt quod
audiunt pro nos et colant quem colimus
et nos: ut recipiant quod speramus et
nos. **E**xpliat sermo **Lix.** **S**imo **lex**
agesim. **b**ati **augustini** **de** **u**rbis **d**omi-
ni **eu**angelio **sec**undum **io**han- **E**go **u**eritate
dico **u**obis. **e**xpedi- **u**obis **u**t **e**go **u**adam **2**
Medicina omnium anime uulnerum et una
propitiatio pro delictis hominum est credere
in christum. **N**ec omnino quisquam mundum potest si-
ue ex originali peccato quod ex adam traxit
in quo omnes peccauerunt et filij uere nati
facti sunt sicut a patris quem ipse non resistit
do carnali concupiscentie. sed etiam sequendo
eius seruendo in flagitijs et facinori-
bus addiderunt: nisi per fidem conuincantur
et conuincantur corpi eius qui sicut uel
la illecebra carnali et mortifera deler-
tatione conceptus est. nec enim in delictis
in uero nati uiuunt. et peccatum non fecerunt
inuentus est dolus in ore eius. **I**n enim quod
pe credentes filij dei fuerunt: qui ex deo
nati sunt per adoptionis gratiam. que est in fi-
de domini nostri ihesu christi. **Q**uia propter hunc me-
rito idem dominus et saluator. **N**e hoc unum
peccatum dicit de quo arguit mundum spiritus
sanctus: quia non credit in eum. **E**go inquit ueritatem
dico uobis: expediat uobis ut ego
uadam. **S**i enim ego non abiero: peccatum
non ueniet ad uos. **S**i autem abiero mit-
tam eum ad uos. **E**t cum uenerit: ille arguet uos

dū de pccō et de iusticia et de iudicio. De pccō quidē: qz nō crediderūt ī me. De iusticia uō: qz ad prem̄ uado et iam nō m̄ debitis me. De iudicio autē: qz p̄nceps huius mūdi iudicatus ē. De hoc ergo vno pccō uoluit mūdū argui: qz nō credūt in eū. Videlicet qz in eū credendo cūcta pccā soluit: hoc unū ip̄tati uoluit quo cetera colligant. Et qz credēdo nascunt ex deo et filij dei fiūt. dedit eū inqt̄ deus illis p̄tatem filios dei fieri credentibz in eū. qui ḡo credit in filiū dei in q̄tū adhēt illi et fit etiā ip̄e p̄ adoptionē filius et heres dei. coheres autē xpi: in tm̄ non peccat. Vnde dicit iohānes: qui uatus ē ex deo nō peccat. Et ideo pccm̄ vñ mūdus arguit: hoc ē qd̄ non credūt in eū. Hoc ē pccm̄ de quo idē ip̄e dicit. Si nō ueritē pccm̄ nō habent. Nūq̄d eū alia inuābilis pccā non habebant. S; aduentu ei⁹ hoc unū pccatū accessit nō credentibz: quo cetera tenent. In credentibz autē qz hoc unū defuit: fr̄m̄ ē ut cūcta dimittent̄ credētibz. Sed ob aliud ap̄tius paulus oēs inqt̄ peccauerūt et egent gl̄a dei: ut qui crediderūt in eū non confundat. Sic et psalmista dicit. Accedite ad eū et illūm̄: et uultus v̄ri non confundent. Qui ḡo ī se gl̄atur confundit: non eū sine peccatis inueniet. Ille itaqz tūmō non confundit: qui in dno gl̄atur. Oēs ei peccauerūt et egent gl̄oia dei. Itaqz cū de iudeoz infidelitate loquet̄: nō ait cetera si quidā eoz peccauerūt. nūq̄d peccatū eoz fidē dei euacuauit. quō ei dicit si quidā eoz peccauerūt cū ip̄e dixit

rit om̄s eū peccauerūt: sed ait si quidā illoz nō crediderūt nūq̄d incredulitas eoz fidē dei euacuauit. ut hoc peccatū exp̄tius demonstrat quo vno claudit̄ adūsus cetera ne p̄ dei grām relaxent. De quo vno pccō p̄ aduentū spūs s̄i hoc ē p̄ donū gr̄e ip̄i qd̄ fidelibz datur mūdus arguit: dicente dno. De pccō quidē: qz non credūt ī me. Nō autē eēt meritū grande credentiū et b̄n̄tudo gl̄osa: si semp̄ dñs in resuscitato corpe huānis oculis apperet. Spūs ḡo s̄cis hoc magnū m̄m̄ attulit credituris: ut eū quē carnalibz oculis nō uident a carnalibz cupiditatibz mēte sobria et sp̄italibz desiderijs ebria suspirarent. Vñ et ille discipulus q̄ se dixerat nō crediturū ū cyathis ei⁹ manu tenisset cū contrectato corpe dñi quasi euigilans exclamasset dñs meus et deus meus: ait illi dñs. Quia uidisti me credidisti: b̄n̄ qui nō uiderūt et crediderūt. Hanc b̄n̄tudine spūs s̄cis pacificus attulit: ut ab oculis c̄nis forma serui remota quā de uirginis uero accepit in ip̄am dei formā in q̄ p̄ equalis. etiā cū in carne dignatus ē appere p̄maulit purgata mentis acies tenderet: ut eodē repletus spū ap̄tius diceret. Et si noueram⁹ xpm̄ scdm̄ c̄nē: sed iam nūc nō nouim⁹. Quia et carnē xpi non scdm̄ carnē sed scdm̄ spū nouit. q̄ uirtutē resurrectois eius nō palpando curiosus sed credendo cert⁹ agnoscat nō dicens in corde suo q̄s ascendit in celū hoc ē xpm̄ deducē. a q̄s descendit in abissū hoc ē xpm̄ a mor

tuis reduce: sed ppe inqt ubi in ore
tuo qz dñs est ihus. et si credideis i cor
de tuo qz illu deus suscitauit a mortuis
saluus eis. Corde em credidit ad iusticia:
ore aut confessio fit ad salute. **H** tres
apli uba sut: ipius scā spūs scā ebne
tate ructantis. Ergo hanc bñtudine
qui nō videm⁹ et credim⁹ nullo mō ha
bēim⁹: nī eam a spū scō accipem⁹. **A**ei
to dñm est: expedit uob ut ego vadā.
Si em non abicō: pactus nō ueniet
ad uos. **S**i aut abicō: mittā illū ad uos.
Semp quidē dimitate nobiscū est: sed
nī corpali abiret a nobis semp ei⁹ cor
pus carnalit videm⁹ et nūq spūalit
credem⁹: qua fide iustificati et bñfica
ti: idipm ubi dñi apud deū p qd facta
sūt oīa et qd cāo factū est ut habitaret
in nobis corde mūdato contēplāi mere
rem⁹. **E**t si nō manu tangendo sed cor
de credit ad iusticia: rē de iusticia nra
mūdus arguit qui nō vlt credē nī qd
videt. **V**t aut nos habem⁹ iusticia fidei
de qua mūdus arguet incredulus: p
tēa dñs ait. **D**e iusticia: qz ad prēm va
do et iam nō videbitis me. **T**amq qui
dicet. **H**ec est iusticia vīa ut credatis in
mediatore que resuscitatū ad prēm il
se cūssimū habebitis q̄uis eū carnalit
nō videatis: ut p ipm reconaliati deū
spūalit vīe possitis. **V**nde figurā et
clē gestanti mulierī cū ei post resurrec
tionē ad pedes cadet. noli me tangē in
quit: nondū em ascendi ad prēm. **E**d
iustice dñm intelligit. **N**oli me p cor
peū contactū carnalit credē: spūalit
aut credis id ē fide spūali me tāgis cū

ascendo ad prēm: qz bñ qui nō videt
et credit. **E**t hec ē iusticia fidei q̄ mū
dus carens de nob qui ea nō carem⁹
arguit: qz iustus ex fide uiuit. **S**ine
g⁹ qz in illo resurgentes et in illo ad
prēm venientes iustificati i iustificati
one pficiam⁹: siue qz nō videntes et crede
tes ex fide uiuim⁹ qm iustus ex fide ui
uit: p̄tēa dixit de iusticia: qz ad prēm
vado et iam nō videbitis me. **E**t mū
se mūdus exaltet: qz a diabolo ipedit
ne credat in xpm. **C**redientib; ei p̄iceps
mūdi mittit foras: nī ut iam nō opet
in cordib; hoīm quos xpm p fide cepit
possidē: sicut opatur in filijs diffidē
quos ad tēptandos et tbulandos iustos
plerūqz conatat. **C**uiā ei missus ē foras
qui intus dñabat: ex tūscō pliat
Et si g⁹ p eius p̄secutiōes dñs digit mi
tes i iudicio: tñ iam ipē hoc ipō qz foras
missus ē iudicatus ē. **E**t de hoc iudicio
mūdus arguit: qz frustra de diabolo
queit qui nō vlt credē in xpm: que in
dicatū id ē foras missū et p̄tēa nra: ex
citatiōne fornicatus oppugnat pmissū.
nō solū viri sed etiā mulieres et puē et
puelle mres vicerūt. **S**z in quo vicerūt
nī in illo in que crediderūt: et que nō vi
dentes dilexerūt: et quo dñante i cordi
b; suis p̄ssio dñatore caruerūt. **E**t
hoc totū p ḡtā: hoc ē p donū spūs scā.
Hec itaq; idem spūs arguit mūdū de p̄
tato qz non credit in xpm: et de iusti
tia qz q̄ uoluerūt crediderūt q̄uis i que
crediderūt nō viderūt: et p ei⁹ resurrec
tione se quoq; in resurrecōne p̄ficia sp̄caue
rūt: et de iudicio qz ipi si vellent crede

a nullo impedirent quā princeps huius mū-
di iam iudicatus est. **Explicit sermo**
lxvii. Sermo lxi. bñ augustini de ubi
dñi i euāgelio scđz ioh: 3pē arguet
mūdū de pctō et de iusticia et de iudicio.

Quoniam dñs et saluator nŕ ihūs
xpūs de aduentu spūs sc̄i quē se
missurū eē p̄misit et misit multa dicit:
aut int̄ cetera. 3pē arguet mūdū de pctō
et de iusticia et de iudicio. **Et hoc ai**
duxisset sermonē traiecit ad aliud: sed
ip̄a aliquāto exp̄ssius insinuat digna
tus ē. De pctō quidē inq̄t: q̄ nō credide
rūt in me. De iusticia aut̄: q̄ ad prēm
uado. De iudicio uō: q̄ princeps huius mun
di iā iudicatus ē. Obort̄ ḡ nobis itel
ligendi desiderii: cur pctm̄ hoīm q̄i so
lū eēt nō credē in xp̄m: ita de hoc solo
duxit q̄ mūdū spūs sc̄is arguet. Si at̄
manifestū est p̄ter hanc infidelitatē alia
multa hoīm eē pctā: cur de hoc solo in
dū spūs sc̄is arguet. An q̄ pctā om̄ia
p̄ infidelitatē tenent̄: p̄ fidem dimittūt.
pp̄ta hoc unū p̄ ceteris imputat de 9 p̄ qd̄
fit ut cetera nō soluant̄ dū nō credit
in hūilem deū homo sup̄bus. Sic eī sc̄p̄
tū est. Deus sup̄bis resistit: hūilibz aut̄
dat grām. Gracia quippe dei: dei donū ē.
Donū aut̄ maximū ip̄e spūs sc̄is ē: et
ideo gr̄a dicit̄. Cum enī om̄s peccassent
et egerent gl̄a dei q̄ p̄ unū hoīem pctm̄
iterant in hūc mūdū et p̄ pctm̄ mors ī
quo om̄s peccauerūt: ideo gracia q̄ gra
tis datur. Ideo gratis datur: q̄ nō qua
si m̄ces reddit̄ post disc̄ussionē meritoz.
sed donū datur post veniā delictoz. De
pctō igit̄ arguit̄ infideles: id ē dilcōres

mūdi. Nam ip̄i significant̄ mūdi noīe.
Cū enī dicit̄ arguet mūdū de pctō: nō
alio q̄ q̄ nō crediderūt in xp̄o. Hoc de
maḡ pctm̄ si nō sit nulla pctā remane
bit̄: q̄ iusto ex fide uiuente cūcta sol
uūt̄. 3 multū int̄est utrū q̄sq̄ credat
ip̄m eē xp̄m: et utrū credat ī xp̄m. Nā
ip̄m eē xp̄m et demones crediderūt: nec
tū ip̄i demones in xp̄m crediderūt. Ille
enī credit in xp̄m: qui et spēat in xp̄m
et diligit xp̄m. Nam si fidem habet sine
spe et dilectione: xp̄m eē credit nō in
xp̄m credit. Qui ḡ in xp̄m credit credē
do in xp̄m uenit in eū xpūs: et quodāmo
dō uenit in eū et mēbrū in corpe ei 9 effi
cit̄. Sed fieri nō p̄t: nisi et spes accedat
et caritas. Sed sibi etiā uult qd̄ ait. de iul
ticia q̄ ad prēm uado. Et p̄mo queren
dū si de pctō mūdus arguit̄: cur et de
iusticia. Cuius enī de iusticia r̄cē argui
possit. An de pctō quidē suo: de iusticia
uō xp̄i mūdus arguit̄. Non uideo qd̄
aliud possit intelligi: quāquidē de pctō
inq̄t q̄ nō crediderūt in me: de iusticia
uō q̄ ad prēm uado. Illi nō crediderūt:
ip̄e ad prēm uadit. Illoz ḡ pctm̄: ip̄ius
aut̄ iusticia. 3 cur in eo solo uoluit noīa
re iusticiā q̄ uadit ad prēm. Nū nō iul
ticia ē etiā q̄ huc uenit a p̄e. An illa po
tius m̄ia est q̄ a p̄e ad nos uenit: iusticia
uō q̄ ad prēm uadit. Ita fr̄es expedire
arbitror ut in tanta p̄funditate scripturā
rū in quibz forte ubi absconditū aliqd̄
latet qd̄ oportūe ap̄iendū sit tāq̄ siml̄
fidelit̄ inq̄ram ut salubrit̄ iuēire meā
mur. Cur ḡ hanc appellat iusticiā q̄ ua
dit ad prēm: et nō etiā q̄ uenit a p̄e.

In uia est q̄ uenit: ideo iusticia est q̄ uadit: **U**t et in nobis discam⁹ impleri non posse iusticiā si pigri fuerim⁹ progare uiam: non que ur̄a sūt q̄rentes sed et que aliorū. **Q**d cū monuisset ap̄lus: continuo de ip̄o dnō cōiūxit exemplū. **N**ichil inq̄t p̄ contencionē neq̄ p̄ ianē glām: sed in hūilitate mentis alter aliterū existimantes superiōrē sibi: non que sua sūt unūq̄sq̄ intendēs: sed et que aliorū. **D**em̄de statim addidit. **I**nguli qui q̄ hoc sentite in uob̄: qd̄ et ī xp̄o ih̄u: qui cū in forma dei eēt: nō rapinā arbitratus ē esse equalis deo: sed se metip̄m exinaniuit formā serui accipiens: in similitudinē hoīm̄ factus et hūilitatus ut hō. **H**ūiliauit se factus obediens usq̄ ad mortē: mortē autē crucis. **H**ec est em̄ uia qua uenit a p̄re. **Q**ue igit̄ iusticia ē qua uadit ad patrem: **S**equit̄ et dicit. **U**t qd̄ et deus eū exaltauit et donauit illi nomē qd̄ est super om̄e nomen: ut in nomē ih̄u om̄e genua flectat̄ celestium̄ terrestrium̄ et infernoꝝ: et om̄is lingua confiteat̄ qd̄ dñs ih̄s xp̄s in gloria ē dei p̄ris. **H**ec ē iusticia q̄ uadit ad p̄rē. **S**ed si solus uadit ad patrem: quid nob̄ p̄dest: **U**t qd̄ a sp̄u sc̄o de hac iusticia mūdus arguit̄: **E**t tñ̄ si solus iret ad p̄rē: nō alio loco dicit̄. **N**emo ascendit in celū nisi q̄ descendit de celo: filius hoīs qui ē in celo. **I**tem̄ paulus ap̄lus dicit̄. **S**erua em̄ conuasiō in celis ē. **S**ed quare hoc: **Q**uia itē dicit̄. **S**i surrexistis cū xp̄o que sur sūt sūt queite: ubi xp̄s est in dextera dei sedens. **Q**ue sur sūt sapite: non que

sup̄ tram. **M**ortui em̄ estis: et uita uestra abscondita ē cū xp̄o in deo. **Q**uid ille solus: **I**n ideo solus qd̄ xp̄s unus ē cū om̄ibz mēbris suis: tamq̄ caput cū corpe suo: **Q**uid autē corpus eius n̄ ecclia: **S**icut dicit̄ idem̄ doctor: **D**os autē estis corpus xp̄i: et mēbra ex pte. **C**ū ergo nos cecidim⁹ et p̄pter nos ip̄e descendit: quid ē uerō ascendit n̄ qui descendit: n̄ qd̄ uerō ascendit n̄ unus cū eo factus et tamq̄ mēbrū: cōpactus in eius corpe qui descendit: **S**ic et discipulus dicit̄. **Q**uia siue nichil potestis face: **N**ichil est em̄ unū cū p̄re: et alit̄ unū nobiscū. **U**nū cū p̄re est: qd̄ una substantia est p̄ris et filij. **U**nū cū p̄re est: qd̄ cū in forma dei eēt nō rapinā arbitratus est eē equalis deo. **U**nus autē nobiscū factus est: q̄a semetip̄m exinaniuit formā serui accipiens. **U**nus nobiscū factus est: sc̄dm̄ semen abrahe: in quo b̄ndicunt̄ om̄s gentes. **Q**uod cū ap̄lus cōmēdat̄: nō dicit̄ in semibz tamq̄ in multis sed tamq̄ in uno et semī tuo qd̄ est xp̄s. **E**t q̄a et nos ad id p̄tinem⁹ qd̄ est xp̄s: nob̄ siml̄ incorporatis et illi capiti coherētibz. **U**nus est xp̄s: et quia et nobis dicit̄ ergo abrahe semen estis: sc̄dm̄ p̄uasiōnē heredes. **S**i em̄ unū est semen abrahe et illud unū semen non intelligitur n̄ xp̄s: hoc autē semen abrahe etiā nos sum⁹: hoc ergo totū id est caput et corpus unus ē xp̄s. **E**t iō nos non debem⁹ ab illa iusticia separatos putare quā dñs ip̄e cōmēdat̄ dicens. **D**e iusticiā qd̄ ad p̄rē uado. **C**um xp̄o em̄

et nos resurreximus: et nos cum capite
 nostro christo sumus inter fide et spe. Com-
 plebitur autem spes nostra in ultima resur-
 rectione mortuorum. Cum autem complebitur
 spes nostra: tunc complebitur etiam iustifica-
 tio nostra. Quam completurus dominus quod spe-
 rare debeamus ostendit in carne sua hoc
 est in capite nostro in quo resurrexit et
 ascendit ad patrem: quod sic scriptum est. Tra-
 ditus est propter delicta nostra: et resurrex-
 it propter iustificationem nostram. Arguitur
 ergo mundus de peccato in eis qui non cre-
 diderunt in christo: de iustitia in eis qui
 non resurgunt in membris christi. Unde dicitur
 tunc est. **Ut nos sumus iustitia dei in ipso**
si enim non in ipso: nullo modo iustitia.
si autem in ipso: totus nobis uadit ad
patrem: et hec implebitur nobiscum per
iustitiam. propter hoc et de iudicio mundus
arguitur quia princeps huius mundi iam
iudicatus est: id est dyabolus iniquorum
princeps: qui corde non habitat nisi in
hoc mundo quem diligunt et ideo mundus
horantur: sicut nostra consuetudo in celis
est si resurreximus cum christo. Ergo quod
modum nobiscum id est cum corpore suo unus
est christus: sic cum omnibus impiis quibus
caput est cum quodam corpore suo unus est
dyabolus. Quia propter sicut nos non
separatur a iustitia de qua dominus dicit
quia ad patrem uado: sic impij non
separantur ab illo iudicio de quo dixit
et: quod princeps huius mundi iam iudicatus
est. **Explicit sermo sexagesimo primo.**
Sermo sexagesimo secundus beati augustini
de uerbis domini in euangelio secundum iohannem:
petre amas me. tu scis dominus quod amo te.

Lectio hodierna ad adiutur ca-
 ritas uera dictum esse petro a do-
 mino per interrogacionem. Diligis me:
 Cui ille respondebat. Das dominus quia amo-
 te. Hoc scio. hoc scio. Et ad singula uer-
 ba respondens dicebat dominus. Pascere agnos
 meos. Comendabat petro christus agnos
 suos pascendos: qui pascebat et petrus.
 Quid enim petrus poteat prestare deo: si
 maxime iam immortale corpus geren-
 ti et in celum ascensuro. **Tamen ei dicitur**
Amas me: in hoc ostende quia amas
me. Ergo fratres cum obedientia audite
uos oues esse christi: quod et nos cum timore
audimus pasce oues meas. si nos cum
timore pascamus et timemus pro quibus:
ipse oues quod pro se timere debent. Pro-
neat ergo ad nos cura: ad uos obia-
ad nos uigilantia pastoris: ad uos
humilitas gregis. Cumque et nos quod uobis
videmur loqui de superiori loco: cum ti-
more tamen sub pedibus uestris sumus: qui
nouimus quod periculosa ratio de ista quasi
sublimi sede reddat. Proinde caustissimi
catholica gratia membra christi: cogita-
te quale caput habeatis. filij dei co-
gitate quale patrem habeatis. christiani
cogitate que uobis hereditas promittatur.
Non talis qualis in terris possideri a fi-
lij non potest: nisi cum mortui fuerint patres
eorum. Nullus enim in terra possidet heredi-
tatem patris nisi mortui. Nos uiuo patre
nostro possidebimus quod donauit: quia pater
nostri mori non potest. Plus addo plus di-
co: et uerum dico. ipse pater est hereditas uestra.
Congruent uiuite: maxime uos candidi
dati christi recens baptisati modo regnati.

Dicit uos ante admonui et modo dico
et sollicitudinem meam pronuncio: quia timore
meo michi maiorem ingressit pater euange-
lica laico. **O**bservate uos nolite imitari
malos christianos: nolite dicere faciam
hoc quia multi fideles hoc faciunt. **N**on
est defensionem parare anime: sed comites
ad gehennam inquire. **C**rescite in hac
area dominica. **I**n hac inuenietis bonos qui
et uobis placeant: si et uos boni fueritis.
Quid enim peculium nostrum estis? **H**ereticis
et schismaticis de furtis dominicis pecunia
sibi fecerunt: et greges non christi sed
suos contra christum pasce uoluerunt. **P**lane
in ipsis depredationibus suis titulum illius
posuerunt: ut prede ipsorum quasi defendent
per titulum potentis. **Q**uid facit christus
quoniam tales conuertuntur: qui fors ab ecclesia
titulum eius baptismatis acceperunt. **E**t
ut predatore titulum non deponit et possidet
domum quia inuenit ibi titulum suum.
Quid opus est ut mutet nomen suum?
Quid attendit quod ait dominus petro: pasce
agnos meos. pasce oues meas? **Q**uid
quid ei dixit pasce agnos tuos: a pasce
oues tuas? **E**xclusis autem quod dixit in
cautis canticorum ad ecclesiam loquens:
Sponsus ad sponsam ait. **N**isi cognoueris
te metipsum pulchram inter mulieres
exi tu. **T**amquam dicens. **N**on ego te eicio:
exi tu nisi cognoueris te metipsum pulchram
inter mulieres. **N**isi cognoueris te in speculo
scripturae diuine. nisi attendeas o mulier pul-
chra speculum quod te falso nitore non fallit
nisi cognoueris quia de te dominus est. super om-
nem terram gloria tua quia de te dominus est. dabo
tibi gentes hereditatem tuam et possessionem

tuam terminos terre. et alia innumabilia res
tionaria que catholicam commendat eccle-
siam: nisi ergo te cognoueris. preter non ha-
bes. heredes te non potes facere. **E**rgo exi
tu in uestigijs gregum non in societate
gregis: et pasce heredes tuos non quod
petro dominus est oues meas. **P**etro di-
xit pasce oues meas: schismaticis di-
xit heredes tuos. **H**ic oues ibi heredes hic
meas ibi tuos. **R**ecolite dexteram et si-
nistram iudicis nostri. recolite ubi stabit
heredi et ubi oues: et appetit uobis ubi
dextera et ubi sinistra. candida et nigra
lucida et tenebrosa. pulchra et deso-
luta: accepta regnum et inuentia sup-
plicium sempiternum. **Explicit sermo xxij**
**Sermo xxij beati augustini de uerbis
domini in euangelio secundum iohannem:
de trinitate suaque unitate.**

Euangelica laico. **P**osuit nobis unum
loquamur ad caritatem ueram tamquam
domini impio: et uerbum domini impio. **A**b illo enim
experiuit cor meum tamquam uisione pretere-
di sermo: ut hunc enim intelligere lo-
qui me uelle quod recitari ipse uoluisset.
Audiat ergo studium et deuotionem ueram: et ad
uiuet apud ipsum dominum deum nostrum labo-
rem meum. **V**idemus enim et tamquam posito di-
uino spectaculo conuenimus apud ipsum domi-
num iordanis commendari nobis dominum nos-
trum in trinitate. **C**um enim ueritatem ihesus et
baptizatus esset a iohanne dominus a sermo
quod fecit ad humilitatis exemplum: in ip-
sa quippe humilitate oudit ipse iustitiam
quod dicente sibi iohanne ego debeo a te
baptizari et tu ueris ad me. **R**udit si-
ne modo implet omnis iustitia: cum ergo

102
baptizatus est apertis celi: et descendit super eum spiritus sanctus in specie columbe. Deinde uox de super conlocuta est: hic est filius meus dilectus in quo bene uolui. Habemus ergo distinctam quodammodo trinitatem. In uoce patris. In homine filii: in columba spiritum sanctum. Hoc quidem commemorare opus erat: nam uide facillimum est. Evident enim nec ullo dubitacionis scrupulo commendat hanc trinitatem: cum ipse dominus christus in forma serui ueniens ad iohannem utique filius est. Non enim dicitur per quod pater est: aut per dicitur quod spiritus sanctus est. Uenit inquit ihesus utique filius dei. De columba quod dubitet. Aut quod dicat quid est columba: cum ipsum euangelium testetur apertissime descendit super eum spiritus sanctus in specie columbe. De uoce autem illa nulla dubitacio quod pater sit: cum dicat tu es filius meus. Habemus distinctam trinitatem. Et si consideremus loca autem deo dicitur spiritus sanctus timide id dicam tamen audio quasi separabilem trinitatem. Cum ihesus uenit ad flumen ex alio loco in alium locum: uox ipsa patris nec de terra nec de aqua sonauit sed de celo: columba de celo descendit ad terram de alio loco in alium locum. Triaher quod separant loca separant officijs: separant operibus. Dicat mihi aliquis. Ostende in separabilem trinitatem. Memoro catholicum de loqui: catholicas loqui. Fides enim nostra id est fides uestra fides uera fides catholica non opinio presumptio sed testimonio locum collata nec heretica temeritate incerta sed apostolica ueritate fundata hoc insinuat hoc nouum hoc credimus: hoc et si non uidemus oculis nec adhuc corde ipse

diu fide mundam: ipsa tamen fide rationally ac robustissime retinemus patrem filium spiritum sanctum inseparabile esse trinitatem unum deum non tres deos. Ita tamen unum deum ut filius non sit pater: ut pater non sit filius: ut spiritus sanctus nec pater sit nec filius: sed pater et filius spiritus. Hanc ineffabilem diuinitatem apud se ipsam manentem omnia inuoluantem creaturam reuoluantem mittentem renouantem iudicantem liberantem: hanc ergo trinitatem ineffabilem simul nouimus et inseparabilem. Quid ergo agimus? Ecce seorsum uenit filius in homine: seorsum spiritus sanctus de celo descendit in specie columbe: seorsum uox de celo sonauit hic est filius meus. Ubi est inseparabilis trinitas? Facit uos pro me deus intercessores. Orate pro nobis: et quasi apertis sinu donet ipse unum quod apertis impleat. Colloborate uobis. Videtis enim quod suscepimus. Non solum quid uim eam qui unum uolumus dicit: ubi positum quod positum in corpore quod corruptum et agguat animam et depimit frenam in habitacione sensum multa cogitantem. Cum ergo istum sensum a multis extraherem et ad unum deum trinitatem inseparabilem intelligo colligo ut aliquid uideam quod dicam: putas ne in hoc corpore quod agguat animam ut aliquid uobis digne loquar potero dicit: quoniam ad te dicit leuauit animam meam? Diuinet me: leuet eam mecum. Nam infirmus sum illi: et grauis est mihi. Solet hec questio a studiosissimis scribis proponi: solet in amatores ubi dei sermone usari: solet pro hac multum pullari ad deum dicentibus hominibus. Facit aliquid pater quod non facit filius: aut facit aliquid filius quod non facit pater? Interi de patre et filio dicamus. Cum autem hinc ex

pedicit conatū nr̄m cui diam⁹ adiutor
meus esto ne delinquas me: intelligit
etiā spūs sc̄s ab opatione p̄is et filij
nequaquā discedē. De p̄e g⁹ et filio fr̄es
audite. Facit aliqd p̄ sine filio: R̄nde
m⁹. Non. An id dubitatis: Quid ei fa
cit sine illo p̄ que fr̄a sūt oīa: Omnia
inq̄t p̄ ip̄m facta sūt. Et sciat te incul
tans tardis duris litigiosis addidit.
Et sine ip̄o fr̄m est nichil. Sed igr̄ fr̄es:
Oīa p̄ ip̄m facta sūt. Intelligim⁹ ita
q̄ vniūsa creaturā fr̄m p̄ filū fecit
se p̄em: p̄ ubū suū deū. p̄ v̄tutē et sa
piam suā. R̄ndē dicitur i sum⁹ omnia
quidē q̄m creata sūt p̄ ip̄m fr̄a sūt. s̄ m̄t
nō facit p̄ oīa p̄ ip̄m: Absit. Recedat
hec cogitatio a fidelū cordibz: abigat a
sensu deuotoꝝ ab intellcū pioꝝ. Fieri nō
p̄t ut p̄ ip̄m creauit: et nō p̄ ip̄m gub̄
net. Absit ut sine ip̄o regat qd̄ ē. q̄m p̄
ip̄m fr̄m est ut eēt. Sed et hoc testimo
nio scriptūe doceam⁹ nō solū p̄ ip̄m fr̄a
et creata oīa sicut ex euāgelio cōmed
rauum⁹. oīa p̄ ip̄m facta sūt et sine ip̄o
fr̄m ē nichil: sed p̄ ip̄m etiā regit oīa
et dispoit que fr̄a sūt. Agnoscat ergo
xp̄m dei v̄tutē et dei sapiam. Agnosca
te dictū et de sapiā. Attingit a fine ul
q̄ ad finē forat: et dispoit omnia sua
uit. Non ergo dubitem⁹ p̄ ip̄m regi
oīa: p̄ que fr̄a sūt oīa. Nichil itaq̄ p̄
sine filio: nichil filius sine p̄e facit.
Occurrit itaq̄ q̄stio quā in noīe dñi
et ei⁹ uolūtate soluendā suscepimus.
Si nichil facit p̄ sine filio et nichil fi
lius sine p̄e: nōne q̄m cōsequens erit
ut et p̄em dicam⁹ natū de uiḡie maia.

p̄em passū sub ponao pylato.
p̄em resurrexisse et in celū al
cendisse: Absit. Non hoc dia⁹.
q̄ nō hoc credim⁹. Credidi ei ap̄i
qd̄ locutus sū: et nos credim⁹. p̄pter
qd̄ et loquimur. Sed est in fide: Quia
filius de uiḡine natus ē non p̄. Sed ē
in fide: Quia filius passus ē sub po
ao pylato et mortuus: non p̄. Exce
dit nobi quosdā male intelligentes uo
cāi p̄ipassianos: q̄ dicūt ip̄m p̄em
natū ex feia. ip̄m p̄em passū. ip̄m
eē p̄em qui ē filius. Duo eē noīa nō
res duas: et remouit istos ecclia ca
tholica a cōdōne sc̄oꝝ ne aliq̄e tempe
rent ut sepati litigarent. Reuocem⁹
g⁹ difficultatē q̄stionis sensibz v̄is.
Dicat aliq̄s m̄. Tu dixisti p̄em n̄ch
il facē sine filio. neq̄ filū sine p̄e. et
testimonia de scripturis adhibuisti n̄ch
il facē p̄em sine filio. q̄ oīa per ip̄m
fr̄a sūt. nec qd̄ fr̄m est regi sine filio
q̄a ip̄e est sapiā p̄is. attingēs a fine
ulq̄ ad finē forat et disponens oīa
suauit: mō n̄ dicas q̄m cōt̄ temp̄m lo
quēs. filius natus ē de uiḡine non p̄.
filius passus ē non p̄. filius ē sur rex
it non p̄. Ecce teneo aliqd̄ facē filū
qd̄ nō facit p̄. Aut g⁹ confite aliqd̄
facē filū qd̄ nō facit p̄. aut confite
ciā p̄em natū passū mortuū resur
rexisse. Aut illud a illud dico: elige u
nū e duobz. Ego neutrū eligo: nec il
lud nec illud dico. Nec aliqd̄ facē fi
liū sine p̄e dico: q̄ mētor: si hoc dixē
ro: nec p̄em natū passū resurrexisse
se dico. q̄ nichilomin⁹ mētor: si dixē

Quod inquit explicabitis ab his angul
 tis. **Placet** uobis questio pposita: deus
 adiuuet ut placeat et soluta. **Ecce** qd
 dico: ut libet et me et uos. **In** una ei
 sede stant et in noie xpi et in una do
 mo sub uno dno uiuunt: et in uno
 corpe membra sub uno capite sumunt.
 et uno spu vegetant. **De** g dno ab
 his angustis molestissis qstiois li
 bet et me q uobis loquor et uos q au
 ditis: hoc dico. filius quide inq non
 p natus e de uigine maria. sed ipam
 natiuitate filij no pns de uigine maria
 et p et filius opatus e. **Non** e quide
 passus p sed filius: passione tu filij
 et p et filius opatus e. **Non** resurrex
 et p sed filius: resurrectione tu filij et
 p et filius opatus e. **De** qstione ista
 uidentur ia expediti: sed forte uobis me
 is. **Uideamus** etia utrū uobis diuinis.
Uideamus g ad me scōz libroz testimo
 nis demonstrare natiuitate filij et pa
 tris opati et filij ita passione ita re
 surrectione: ut ai filij tm sit et nati
 uitas et passio et resurrectio: her tu
 uita q ad filij solu ptinet: nra pte
 sola. **Ita** sunt nec a solo filio sed a pte
 utrius et filio. **Pbent** singula iudices
 iudicis causa pposita e. testes proce
 rant. **Dicit** n iudiciū nra qd solet
 causas agentibz dici: doce qd pmissis.
Quia plane adiuuante dno: et celestis
 uis recto latione. **In** tēte audistis p
 ponente: audite intētus nā pbante.
De xpi natiuitate in pmo diceadū est
 quod ea et p fecit et filius fecit: q
 uis nō n ad filij ptineat qd fecit p

et filius. **Paulū** recto ydoneū iuris
 diuini consultū. **Itam** et cauidia hnt
 hodie paulū dictantē iura litigatorū
 nō xpianoz. **Recto** inq paulū dictā
 tē pacis iura nō litis. **Quidat** nobis sac
 tus paulus apilus quō natiuitate filij
 p opatus sit. **Cū** aut uerū inq plei
 tudo tpris misit de filij suū factū ex
 muliere frū sub lege: ut eos q sub le
 ge erāt redimeret. **Audistis**: et qia pla
 nū et aptū est itellexistis. **Ecce** p fe
 cit filij nati de uigine. **Cū** em uelset
 pleitudo tpris misit deus filij suū: u
 tiaz p xpū. **Quō** em misit: **Scm** ex
 mulie: scm sub lege. **Fecit** g eū p ex
 mulie sub lege. **An** forte hoc mouet q
 de uigine dixi: et paulus dicit ex mu
 lie: **Non** moueat nec imorem: **Itaqz**
 ei rudibz loquor. **Utrūqz** septua dicit
 et ex uigie et ex mulie. **Ex** uigie quō
Ecce uigo cōcipiet in utero et pariet fi
 liū. **Ex** mulie aut sicut audistis. **Non**
 e contrū. **Propterea** ei locutionis hebre
 mulies non corruptas uiginitate sed
 et feias appellat. **Habes** euidentē scy
 turā geneleos. qā ipa pmo eua frā e:
 formauit ea in muliere. **Dicit** ei loco
 alio septua uibe deū separe mulieres
 q nō cognouerūt cubile uiri. **Hoc** g ia
 notū eē debet nec teneat nos: ut alia
 q meito tenebūt dno adiuuante expli
 cāe possūm. **Pbawim** g natiuitate
 filij a pte frām: pbem et a filio frām.
Quō e natiuitas filij de mala uigie: **Cer**
 te assūpas forme serui in uiginis utro
Quō nam e aliud nati filij: n acci
 pe formā serui in uiginis utro: **Audi** q

et filius hoc fecit. Cui cum in forma dei
esset non rapinam arbitratus est equalis deo:
sed semetipsum exinanivit formam serui
accipiens. Cum uenit plenitudo temporis misit
deus filium suum factum ex muliere: qui factus est ei
ex seie dauid secundum carnem. Videmus ergo na-
tuitatem filii a patre factam: sed quod ipse filius
semetipsum exinanivit formam serui ac-
cipiens videmus natuitatem filii et ab ipso
filio factam. Probatur est hoc: transscamus
hinc. Intenti aliud accipite quod ex ordine
sequitur. Obemus et passionem filii et a patre
factam: et a filio factam. Faciat patre passio-
nem filii. Cui ipso filio non peperat: sed pro
nobis omnibus tradidit eum. Faciat et filius
passionem suam. Cui me dilexit et tradidit
semetipsum pro me. Tradidit patre filium: et
didit filius seipsum. Passio hec unum facta
est: sed ab utroque facta est. Dicitur ergo natui-
tatem ita passionem christi nec patre fecit sine filio:
nec filius sine patre. Tradidit patre fi-
lium: tradidit filius seipsum. Quid hic fe-
cit iudas nisi patrem. Transscamus et hinc:
ueniamus ad resurrectionem. Videamus fi-
lium quidem non patrem resurgentem: sed resur-
rectionem filii et patrem et filium facientem.
Operatur patre resurrectionem filii. propter hoc etiam
exaltauit eum: et donauit illi nomen quod est
super omne nomen. Resuscitauit ergo patre filium
exaltando eum et exaltando eum a mortuis.
Sicut et filius resuscitauit semetipsum:
Resuscitauit plane. In figuram sui corporis
de templo dixit. Soluite templum hoc: et in
triduo resuscitabo illud. Postremo
sicut ad passionem pertinet animam ponere:
sic ad resurrectionem animam iterum resu-
mere. Videamus quidem si filius animam suam

posuit: et ei animam suam patre reddidit non
ipse sibi. Patre enim quod reddidit manifestum est
Inde et psalmus dicit. Et resuscitata ueni:
et reddam illis. Sed et quod filius animam suam
sibi reddidit quod a nobis expectatis: Ipse
se dicat. Patrem habeo ponendi animam
meam. Non dicitur dixi quod permisit. Ponendi
dixi: sed iam clamastis quia peruolatis. Con-
truditi quippe in scola magistri celestis: con-
lationes intente audientes pie creden-
tes quod sequatur non ignoratis. Patrem in
quod habeo ponendi animam meam: et patrem in
habeo iterum sumendi eam. Nemo tollit eam
a me: sed ego pono eam a me et iterum su-
mo eam. Exsoluimus ergo permissum: pro-
ficioes ueras finissis. Ut arbitror res-
tionum documentis probauimus. Teneat
quod audistis. Breuitur replico: et re uen-
lissimam quantum existimo mentibus uestris con-
locanda commendo. Patre non est uanis de-
uigine: natuitatem tamen istam filii et patre
et filius operatus est de uigine. Patre non est
passus in cruce: passionem tamen filii et patre
et filii operatus est. Non resurrexit patre et
mortuus: resurrectionem tamen filii et patre et
filii operatus est. Habetis per sonarum distinc-
tionem: et operacionis inseparabilitatem. Non
ergo dicamus aliquid patrem operari sine filio:
aliquid filium sine patre. An forte miracula
que fecit ihesus mouet uos ne forte aliquid
qua ipse fecerit quod non fecit patre? Et ubi est
patre aut in me manens ipse facit opera? Non
quod diximus plana erat tamen dicenda erat
non laborandum ut intelligerent sed cu-
randum ut commemorarent. Aliquid adhuc
uolo dicere: ubi uere et actiorem intentionem
uestram requiro et deuotionem apud deum.

164
Etenim locis corporalibus non tenentur nec oc-
cupantur nisi corpora: ultra locos corporales est
diuitas. Nemo eam tamquam in spacio re-
quirit. Ubique inuisibilis et inseparabiliter
adest. Non in parte maior in parte minor:
sed ubique tota nusquam diuisa. Cuius videt
hoc. Quis capit hoc? Compellamur nos:
meminimus qui. vni loquamur. Illud et
illud quod quod est quod deus est pie credatur:
scilicet cogitet: et quantum datur quantum potest ineffa-
biliter intelligat. Quiescant verba cesset
lingua: cor excitet: cor illuc leuet. Non
enim est illud tale quod in cor hominis ascen-
dat: sed quo cor hominis ascendat. Attenda-
mus creaturam inuisibilia enim eius a creatu-
ra mundi per ea que facta sunt intellecta
contemplantur: ne forte que fecit deus in quibus
habetur quaedam familiaritatem consuetudinis in-
ueniamus aliquam similitudinem vni peruenimus esse
aliqua tria que tria separabiliter preferant
inseparabiliter operentur. Eya fratres adestote to-
to animo. Videte prius quid promittam ne for-
te in creatura inueniamus quod creator a nobis ex-
cellus est. Et forte lingua cuiuslibet vnum
aut fulgor veritatis aliqua mentem qua-
si choruscatione perstringit: potest dicere verba
illa. Ego dixi in extasi mea. In extasi
tua quod dixisti: Pietus sum a facie o-
culorum tuorum. Etenim videt in ille qui hoc
dixit leuasse ad deum animam suam et effu-
disse super se animam suam cum ei dicit cotidie
ubi est deus tuus: et peruenisse spirituali quo-
dam contactu ad illam incommutabilem lucem.
etiamque infirmitate conspectus ferre non va-
luisse: et in suam quali egitudine atque la-
guore iterum recidisse: et compasse se il-
lu. et sensisse adhuc contempnari non

posse animam mentis sue luci sapientie dei. Et
quia hoc in extasi fecerat: arreptus a se
sibi corporis est surrectus in deum. At ubi a
deo ad hominem reuocatus est quodammodo:
ait. Ego dixi in extasi mea. Vidi enim
nescio quod in extasi quod diu frere non po-
tui: et redditus moribus membris et mul-
tis moraliu cogitationibus a corpore quod ag-
gnat animam dixi. Quid? Pietus sum a
facie oculorum tuorum. Longe sursum es: lon-
ge deorsum sum. Quid ergo fratres dicamur de
deo? Si enim quod vis dicere sic cepisti: non
est deus. Si comprehendere potuisti: aliud per
deum comprehendisti. Si quod comprehendere po-
tueris: cogitatione tua te deceperis. Hoc
ergo non est si comprehendisti. Si autem hoc est:
non comprehendisti. Quid ergo vis loqui quod
comprehendere non potuisti? Videamus ergo
forte in creatura inueniamus aliquid: ubi per-
uenimus aliqua tria et separabiliter demon-
strari et inseparabiliter operari. Quo ibimus?
Ad celum ut de sole et luna et sideribus
disputemus? Ad terram: ut forte de fru-
tibus de arboribus de animalibus terra imple-
tibus? An de ipso celo: an de ipsa terra: quod
continent omnia que sunt in celo et in terra?
Et diu homo arcans creaturam? Ad te ve-
di te vide te inspicere te discutere. In crea-
tura quibus aliqua tria et separati demon-
stranda et inseparabiliter operantia. Si in cre-
atura quibus: in te prius quere. Sed enim tu non
es creatura: similitudinem quibus: quod siturus
es in peccato. De deo enim loquebais: cum quod
res quaedam similitudinem. De trinitate ineffa-
bilis maiestatis loquebaris: et quod defecisti
in diuinis: tuamque infirmitatem debita humi-
litate confessus es: ad humana uenisti ibi

Dilate. **C**ueis i peroe qris in sole. q
ris in stella. **E**d ei hoz frim e ad yma
gine et similitudine dei. **P**rius failhari
us et melius aliqd hoz qris i te. **N**oi
ne em deus feat ad ymagine et similitu
dine sua. **I**n te qre: ne forte ymago i
nitatis heat aliqd uestigiu trinitatis.
Et que ymago. **F**ca longe distans: si
militudo tu et ymago longe distans.
no quo ymago filius hoc qd pr. **A**lic
em ymago in filio: alit in speculo. **N**l
tu distat. **I**n filio ymago tua: tu pe es
Hoc est em filius: qd tu natua. **S**ubsta
cia hoc qd tu: plona alius q tu. **N**on g
ho ymago tpe unigenit filii sed ad y
magine quada et similitudine quada frs:
qrat in se aliqd si possit inire tria que
da que sepabilit pnuient: inseparabilit
opent. **C**uerā: queite metū. **N**on ego
i uob: sed uos i uob et ego in me. **C**ue
ram cōiter: et cōem naturā atq sub
stantiā cōiter ytractem. **V**ide o homo:
adūte si uerū est qd dico. **H**abes ne co:
pus. **H**abes carnē. **H**abco iqs. **N**ā
vū est vū in loco sū. **N**ū de loco in lo
cū moueor. **N**ū ūba loquēns audio:
n p aurē carnis. **N**ū os loquēns vi
deo: n p oclōs carnis. **H**abes cōstat:
net diu satagendū est de re maifesta.
Vide aliqd aliud: vide qd opet p car
nē. **A**udis ei aures: sed nō ab aures au
dis. **A**lius ē intus: q audit p aurem.
Vides p oclm: ipm intue. **I**n domū
agnouisti: habitatorē neglexisti.
Nūqd nā uidet oculus p seipm. **N**ō
ne alius ē q uidet p oclm. **N**on dico:
nō uidet oculus mortuū de quo cōstat

corpe hitatorē abcessisse: sed oculus
de re aliqua cogitantis uō uidet facie
pūtas. **R**espice g interiorē tuū. **I**bi em
magis aliqua similitudo qrenda ē quo
rūda tria sepati demōstratoz. **I**sepa
bilit opantiū. **Q**uid habet mēs tua:
forte si qram multa iuenio. **N** aliquid
proximū est qd facilius itelligit. **Q**uid
habet aia tua intus. **C**ōmēdo rōlo:
Non ei qd dicturus sū id posco ut cre
datur iū. **N**oli acceptāe: si in te uō iue
neis. **I**ntue g sed pmo qd exideat in
deam. **S**i hō non tuū filii ymago ē a
pris tuū ymago ē: sed pris et filii: et v
tiqz iā consequēt et spūs sū. **G**enesis
loquit. **F**aciam inqt hoīem ad yma
gine et similitudine nrām. **N**on g: fca
pr sine filio: nec filius sine pr. **F**aciam
in hoīem ad ymagine et similitudine
nrām. **F**aciam nō faciā aut fac aut
faciat ille: sed faciam ad ymagine
nō tuā aut meā sed ad nrām. **E**rgo in
trogō: distilem rē dico. **N**emo dicat:
ecce qd cōpauit deo. **I**am locuto sū et
plocutus et cautos reddidi et cautus
fui. **L**onge ista distant a sūmis yma:
ab inōmutabilibz mutabilia: a crean
tibz creata: a diuinis huāna. **E**cce p
mo hoc cōmēdo: q: qd dicturus sū
longe distat. **N**emo in calūpniat. **E**cce
forte et ego aures qra: et ille dentes pa
ret: hoc me pmihi exhibiturū: aliq
tria demōstrata sepati opantiā isepa
bilit. **E**z sint ista lilia uel distilia tri
nitati oipotentū nūc nō ago: s in ipa
creatura yma et mutabili iuenio aliq
tria q possint sepabilit demōstrari.

insepabili opari. **O** carnalis cogita
 no et conscia ptinax et infidelis: qd
 de illa maiestate ineffabili in ea re du
 bitas qua in te inuere potuisti: Ecce
 dico: ecce interrogo. **H**o habes memo
 ria: **S**i no habes: quod tenuisti quod
 dixi: **S**i forte ia qd paulo au dixi obli
 tus es. **H**oc ipm qd dico dixi: duas il
 las sillabas no tenes n p meoria. **V**n
 ei scires duas ee: n sonate scda oblit
 ces pma: **E**d ergo diuicias: **S**uae sic
 urgeor: **S**uae sic cogor conuincere: **M**a
 ifestu est: habes meoria. **Q**uedo aliud
 habes intellectu: **H**abeo iquis **S**i ei
 no habes meoria: no tenes qd dixi.
Si non habes intellectu: no agnosces
 qd tenuisti. **H**abes et hoc. **I**ntellectu
 nu ad id qd intus teneas reuocas: et
 uides et uidendo formais ut sciens dica
 ris. **T**ertiu queo: **H**abes meoria qua te
 neas qd dicit: habes intellectu quo itel
 ligas qd tenet. **D**e hys duobz requiro
 abs te. **V**olens tenuisti et intellexisti:
Volens plane iquis. **H**abes ergo uolu
 tate. **H**ec sut tria que me dicitur esse
 pmiserā auribz et metibz vris: tria
 hec que st in te que potes nuare. **N**o
 potes separe. **H**ec g° tria meoria in
 tellctu uoluntate: hec inq tria aiadu
 tate sepati pmuicai et insepabili opari.
Adit dñs: et uideo qd assit. **E**x intel
 ctu vno intelligo eu adesse. **E**x hys ei
 uoluntate: vris qd admodu intellexitis ad
 uito. **P**sumo eu aduicuru ut oia itelli
 gatis. **T**ria pmuicai insepabili demostri
 insepabili opari. **E**cce uelieba qd eet
 in aio tuo: demostraisti mi dicendo meo

ria. **H**oc ubi sonus iste. uox ista pcel
 lit ad aures meas ab aio tuo. **H**oc em
 qd est meoria tacite cogitabas no di
 cebas. **F**at in te: et nodu uenerat ad
 me. **V**t aut qd eat in te pferret ad
 me: dixisti ipm nome id e meoriam.
Audiu quatuor: has sillabas: i nome
 meorie audiu. **Q**uatuor sillabe nome
 est. uox e: sonuit ad aure mea. pcellit
 meti aliqd insinuauit. **E**d sonuit tisi
 uit: un insinuatū et qd insinuatū est
 manet. **E**t hoc qro. **C**u dixisti hoc no
 me meorie: uides ite qd hoc nome no
 ptinet n ad meoria. **C**etera em duo hnt
 noia sua. **S**caq aliud uocat intellectu
 aliud uoluntas no meoria: aliud autē
 unū uocat meoria. **S**i ut hoc dices: ut
 quatuor istas sillabas opareis: unde
 opatus es hoc nome qd ptinet ad sola
 meoria. **O**pata e in te et meoria ut te
 nes qd dicebas: et intellectu ut scires
 qd tenebas: et uoluntas ut pferes qd sa
 ebas. **G**ras dno deo nro: adiuuit uos
 et i uob et in uob. **V**e dico caritati vre
 hoc discuaendu hoc insinuandu trepi
 dillie aggressus era. **M**etuebā eu ne le
 tificare capaciū ingeniū: et facere gra
 ue tardioibz tediu. **S**ic aut uideo uos
 et attentioe audiendi et teleitate itelli
 gendi no solu pcepisse dcaū: s puolac
 se diciturū. **G**ras dno. **V**idete g°. **I**am se
 curus comendo qd intellexistis. **N**on
 iculco icognitu: sed repetes comedo p
 ceptū. **E**cce de tly illis una res noiata
 e: un rei nome dcaū est. **M**eoria nome
 e un ex illis tribz: et tu nome un ex
 illis tibus tria ipa opata sut. **N**on po

trinitas sola medioria: si operante uoluntate
intellai et medioria. Non potest dici solus in
tella: si operante medioria uoluntate et in
tella. Non potest dici sola uoluntas: si operan
te medioria et intellai et uoluntate. Expli
cata sunt ut arbitror: quia pmissa sunt: quod se
parati pmissaui insepabiliter cogitauimus. **U**
num horum omnium facta fecerunt: sed tamen hoc unum
quod facta fecerunt: non ad tria pertinet sed ad
unum. **T**ria fecerunt nomen mediorie: sed hoc
non pertinet nisi ad solam medioriam. **T**ria fece
runt nomen intellai: sed non pertinet nisi
ad solum intellai. **T**ria fecerunt nomen
uoluntatis: sed non pertinet uox nisi ad solam
uoluntatem. **I**ta trinitas fecit carnem christi: sed
non pertinet nisi ad solum christum. **T**rininitas fecit
in celo columbam: sed non pertinet nisi ad solum
spiritum sanctum. **T**rininitas fecit de celo uocem: sed
non pertinet nisi ad solum patrem. **N**emo ergo in
dicat nemo calumpniosus me infirmum ut
ge conetur. **E**rgo in his tribus quae in mente
uera aut in anima esse uiderunt: **E**rgo ex his tri
bus pertinet ad patrem id est quasi ad similitudi
nem patris: quod horum ad filium quod horum ad spiritum
sanctum. **N**on potest dici non potest explicare.
Aliquod et ex cogitantibus relinquamus:
aliquid in silencio largiamur. **R**edi ad te:
et ab omni strepitu tolle te. **I**nter te uide si
habes illic aliquid secretarium dulce con
suetudine tue: ubi non potest strepas ubi non liti
ges a lites pares ubi non dissensiones
a puicacia mediceis. **E**sto mansuetus
ad audiendum uerbum: ut intelligas. **F**orte
dicturus es. **A**uditui meo dabis gau
dium et letitiam: et exultabit ossa mea.
sed humiliata non elata. **S**ufficiat ergo quia
uiderunt facta quedam insepabiliter demonstrari

et insepabiliter operari. **S**i hoc in te inuenisti.
si hoc in homine. si hoc in quadam persona in
tra ambulante corpus fragile quod ag
grauat animam apportante: credo patrem
et filium et spiritum sanctum per lingua quedam ui
sibilia. per quedam species assumptae creatu
re posse et insepabiliter demonstrari et in
sepabiliter operari. **S**ufficiat hoc. **N**on dico
patrem medioria est filius intellai est: spiritus
sanctus uoluntas est. **N**on dico quodlibet intel
ligat: non audeo. **S**uemus maiora capi
entibus: infirmis infirmi quod postsumus.
Non ista dico illi trinitati uelut equanda:
quali ad analogiam id est ad rationem quadam
comparationis digenda. **N**on hoc dico. **S**i
quid dico: **E**cce in te inueni tria insepabi
liter demonstrata insepabiliter operata: et
eorum trium unum quodque nomen a tribus factum:
quod tamen non ad tria. sed ad trium horum unum
aliquid pertinet. **C**rede iam ibi quod non po
tes uide: si hic audisti et uidisti et tenui
isti. **I**n te enim quod est potes nosse: in eo quod
te fecit quod est quod quod est quod potes nosse.
Et si potes. non dum potes. **E**t tamen tu po
tis: nunquid sic tu potes nosse deum quod se
nouit deus. **S**ufficiat ergo caritati uere. **E**rgo
potuimus diximus. exigentibus pmissa
reddidimus: cetera que addenda sunt ut p
ficiant sensus uere a domino queite. **E**xpliat
lino lxij. **S**imo lxij beatus augustinus
de uerbis domini in euangelio sed; iohannem:
Amen dico uobis quia uenit hora et nunc
est. quoniam mortui audient uocem filii dei.
Spes uera. et qui audierit uiuet.
Fides non de isto tpe neque de hoc
mundo est: neque in ea felicitate qua exce
tantur et homines qui obliuiscuntur deum. **H**oc

nosse punitus et xpiano corde tene de
bens nō ad pūtis tps bona nos frōs
ē xpianos: sed ad uelao qd aliud qd
iam deus punitit et hō nondū capit
De hoc ei bono dcm est: qd oculi nō
vidit nec auris audiuit nec i cor hōi
us ascendit que pparauit deus dili
gentib; se. Ergo qd hoc bonū tā mag
nū tam pclarū tam ineffabile nō inue
nit hōiem pceptorē: tenebit deū pmi
sorē. Nūc em̄ qd ei pmissū est homo
recus corde non pcepit: nec ei p̄t in p̄
ti oūdi quid ip̄e cui punitit sit futu
rus: q̄a et infans natus si posset uer
ba loquētis intelligē cū ip̄e loqui nō
possit nec ambulāe nec aliqd agē: sed
sicut eū videm⁹ ifirmū iacentē indigū
opis aliene. tūmō intelligē possit eū
qui sibi loquēt et dicet ei. ecce sicut me
vides ambulāte opante loquentē post
paucos ānos talis eis: attendēs se et illū
q̄uis qd punitit videt. tū suā conside
rans ifirmitatē nō credit. Nōb tū t̄p̄
ifantib; i hac carne ac ifirmitate iacē
tib; et magnū est qd punitit et nō vide
tur: et erigit fides qua credim⁹ qd nō
videm⁹ ut meam⁹ vidē qd credim⁹. Cui
nūq; iridet hanc fidē ut ideo nō putet
sibi eē credendū qd nō videt: q̄a uenit
qd nō credebat erubescet cōfusus sepa
bit sepatus dāpnabit. Cui aut credide
rit segregabit ad dexterā et stabit cum
magna fiducia et leticia int̄ illos quib;
dicet: beite bñdicti p̄ris mei p̄cipite reg
nū qd uob; patū est ab origine mundi.
Cōdulus aut dñs cū her ūba dicet sic:
būt isti in conbustione etnā: iusti aut i

106
vitā etnā. **H**ec ē vita etnā q̄ uob; punitit
Quia amant hōies uiuē in hac tra p
nulla ē illis vita: et qd mltū timēt mo
ri pmissa ē illis vita etnā. **E**d amas:
Viuē. **H**oc hēbis. **E**d times: **M**ori. **N**ō
paeis. **H**oc sufficē vitū est hūane ifir
mitati: ut dicet hēbis uitā etnā. **C**apit
hoc mens hūana: utūq; ex hoc qd agit
qd futū est capit. **S** q̄ntū capit ex hō
p̄uo qd agit: **C**ū uiuit et mori non
uult. **A**mat vitā etnā: uult semp uiuē
nūq; mori. **S** et illi q̄ torquebūt in pe
nis uelle hēbūt mori: et nō poterūt. **N**ō
ḡ magnū ē diū uiuē aut semp uiuē:
sed magnū est b̄tē uiuē. **A**mem⁹ vitā
etnā: et ex eo nouem⁹ q̄ntū p̄ uita e
t̄na laborāe debem⁹: cū videm⁹ hōies
uite pūtis amatoēs t̄p̄alis atq; finien
de sic p̄ illa laborāe. ut q̄n uenit mor
tis metus qd qd p̄t faciant ut nō aufe
rant sed ut differāt mortē. **C**ū tū hō la
borat q̄n mors iminet. fugiendo lateu
do qd qd habet dando et se redimēdo la
borando cruciatu molestiasq; susti
nendo. medicos adhibendo: et qd qd a
liud hō p̄t. **V**idete q̄ consūptis labori
b; et facultatib; suis ut aliquitū vi
uat p̄t facē: ut semp uiuat nō p̄t. **S**i ḡ
laboē tanto tāto conatu. tantis ipen
dys. tanta instancia tāta uigilantia.
tanta cura agit ut aliquitū plus ui
uat: quō agendū est ut semp uiuat:
Et si prudentes dicūt qui oib; modis a
gūt ut differant mortē et uiuant pau
cos dies: q̄ stula sūt q̄ sic uiuūt ut p̄
dūt etnū diem: **H**oc solū ḡ nob; p̄mit
ti p̄t. ut dulcescat nob; utrūq; minus

A Et quā nob' bñ est in hac vita nullas patim':
nullas penas patiemur et ibi.

dei ex hoc qd' hēm' mō: et q' ipi' minime
hēm' ut uiuam' ut salui sim'. Pona
m' g' nob' aū oculos talē vitā cū p
mittat' etna: ut remoueam' ab illa
qd' qd' hic molestū patim'. Facili' ei
iuenim' quid ibi nō sit: q' qd' ibi sit
Ecce hic uiuim' uiuem' et ibi. Salui
sum' qū non egrotam' neq' aliquid
A dolet in corpe: salui eim' et ibi. Pone
hic ergo hoīem uiuentē saluū. nul
las penas patientē: si ei donaēt q's
q' ut semp sic eēt. et hoc bonū nō si
miret qūtu gaudet: qūtu extollēt:
Quō se non capet leticia sine pena si
ne cruciatu. sine fine uite: **S**i hoc so
lū pmittēt nob' deus qd' dixi. qd' mō
quib' potui ūbis desēpi et cōmenda
ui. qūta eāt emendū si uenale eēt: qū
tū tandū eāt ut emēt'. **S**ufficēt qd' qd'
habēs: etiā si totū mūdū possideres.
Et tū uenale ē. eme si vis. **N**ec mul
tū exestuas de re magna: ppter p'ci
magnitudinē. **T**antū ualet qūtu ha
bes. **A**d aliqd' ergo magnū et p'ciolū
cōpandū. pares aurū uel argentū
uel pecuniā ul' frās aliquos pecor'
aut frugū que in tua possessioē nal
cēt': ut emēs nescio quid hoc mag
nū et p'clarū quo uiuēs in hac tra fe
lix. **E**t hoc eme si vis. **N**oli querē qd'
habeas: sed qualis sis. **R**es istate ua
let. **T**antū ualet qūtu tu es. **T**eda: et
habebis illā. **Q**uid turbaris: **E**d
exestuas: **N**ūqd' q'liturus es te. aut
empturus es te: **E**cce tu qui es qua
lis es: da te illi rei et habebis illam.
Ded malus sū inq'es: et forte me nō

accipit. **D**ando te illi: bonus eis. **P**er hu
ic fidei pmittioiq' te des: hoc ē bonū ē.
Cū aut' bonus fueris p'ciolū ipi' rei eis:
et habebis nō qd' dixi solū salutē. **I**o
luminatē vitā et sine fine uitā. **N**on
hoc solū habebis. **A**d huc alia tollo.
Non ibi eit lassat' et dormie': nō ibi
erit esurie et sitire. nō ibi eit cretē et
senescē: qā nec nala eit ubi numerū
integri manent. **N**ūis qui ē ipē est nec
opus ē ut augeat': qā nō ibi fit ut mi
nuat'. **E**cce quita tuli: et nōdū dixi qd'
ibi eit. **E**cce iam uita ē iam icolumi
tas ē iam nulla pena nulla fames:
nulla siti s nullus defat' nichil hor'
et tū nōdū dixi q' oculus nō uidit: n'
auris audiuit nec in cor hoīs ascen
dit. **S**i eū dixi: fallū est qd' sc'ptū ē:
q' oculus nō uidit nec auris audiuit
nec in cor hoīs ascendit. **U**nde eū as
cendēt in cor meū: ut dicem qd' i cor
hoīs non ascendit: **C**redit' et non ui
detur. **N**on solū nō uidet': sed nec dicit'
tur. **Q**uō ergo credit': si non dicit':
Cuis credit qd' nō audit: **S**i aut' au
dit et credit: dicitur. **S**i dicit': cogitat'.
Si cogitat' et dicit': et in aurib' hoīm
intrat. **E**t qā non dicitur n' cogitac'
tur: et in cor hoīs ascendit. **I**am eēt
ista q'stio tante rei cōturbat nos: ut
nō possim' ūbis explicāe questionē
Cuis explicat rem: **A**ttenam' ita
q' euāgelū. **M**ō dñs loquebat': et fa
nam' qd' ipē dixit. **C**ui credit' i me
iquit: tūlitū facit a morte in vitā
et i iudiciū non uenit. **A**mē dico nob'
q' uenit hoīa et nūc ē qū mortuū audiet'

107
vocat filij dei. et q̄ audierit uiuet. Sicut
cū p̄r habet uitā in semetip̄o: sic dedit
et filio uitā h̄c in semetip̄o. Generā
to dedit: q̄ genuit dedit. Filius enī de
p̄re est p̄r non ē de filio: sed p̄r filij p̄r ē
et filius p̄ris est filius. **U**n̄iptū filij de
p̄re genitus: non p̄r de filio. **E**t semp
filius: semp ḡ genitus. **E**s ḡ capiat
semp genitū: **O**is ḡ hō cū audit geni
tū: occurrit illi. **E**rgo eat̄ t̄pus q̄ nō
eat̄ iste q̄ genitus ē. **E**d ḡ dicim̄: **N**ō
sic. **N**on eat̄ t̄pus ante filiū: q̄a oīa p̄
ip̄m facta s̄t. **S**i oīa p̄ ip̄m facta s̄t:
et t̄pa p̄ ip̄m facta s̄t. **E**uō possunt ēē
t̄pa ante filiū: p̄ quē facta s̄t t̄pa.
Colle ḡ oīa t̄pa: semp cū p̄re filius
Si semp cū p̄re filius et tū filius: sp̄
ē genitus. **S**i sp̄ genitus: sp̄ eat̄ cū ge
nitore q̄ genitus ē. **N**ūq̄ hoc uidi inq̄
es tu aliquē generantē et sp̄ cū illo
quē genuit: sed p̄cessit ille q̄ ḡnā
uit et genitus ē t̄pe ille q̄ ḡnatus est
Nū dicit nūq̄ hoc uidi: q̄ hoc ad il
lud p̄tinet qd̄ oculi nō uident. **E**ueris
quō dicit. **N**on p̄t dicit q̄ nec auris
audiuit: nec ī cor hoīs ascendit. **C**re
dat̄ et colat̄. **C**ū credit̄ colat̄: cū colat̄
credat̄: cū credat̄ capit̄. **A**d huc enī in
ista carne q̄ diu p̄gnam̄ a d̄no ad ā
gelos sc̄os qui hec uidet̄ infantes sum̄:
lactandi fide pascendi sp̄e. **S**ic enī dicit
ap̄t̄. **E**m̄ diu sum̄ ī corpe: p̄gnam̄
m̄ a d̄no. **P** fide enī ambulam̄ non p̄
sp̄em. **V**entur̄ sum̄ ad sp̄em: q̄ nob̄
sic p̄mittit̄ p̄ ioh̄em ī epl̄a sua. **D**i
c̄t̄ sum̄ filij dei sum̄: et nōdū app̄uit
qd̄ eim̄. **F**ilij dei sum̄ iā p̄ gr̄am: p̄

fide p̄ sac̄mentū: p̄ sanguinem xp̄i p̄ re
dēptionē saluatoris. **F**ilij dei sum̄: et
nōdū app̄uit qd̄ eim̄. **S**ic enī q̄ cū ap
parueit filēs ei eim̄: qm̄ uidebim̄ eū
sicuti ē. **E**cce ad qd̄ nutrim̄ capiendū:
ecce ad qd̄ nutrim̄ p̄cipiendū et coeden
dū: ut tū qd̄ comedit̄ nō minuat̄ et
q̄ comedit̄ uegetet̄. **N**am mō abus ue
getat̄ comedendo: sed minuit̄ abus
q̄ comedit̄. **E**nī aut̄ cepim̄ comedē ius
ticiā: comedē sapiam̄: comedē illū in
mōrle abū: et nos uegetabim̄ et ab̄
ille nō minuet̄. **S**i enī nouit̄ oculus pal
ci luce nec tū minuit̄ lucē: nō enī mi
nor̄ eit̄ lux q̄ uidet̄ a pl̄ibz: **P**lurim̄
oculos pascit̄ et tū tanta ē q̄nta eat̄:
et illi pascit̄ et illa nō minuit̄. **S**i de
dit hoc d̄s lucē quā fecit̄ ad oculos cō
uis: qd̄ ē ip̄a lux ad oculos cordis.
Si ḡ laudaret̄ tibi aliq̄s abus mag
nus quē pr̄ansur̄ cēs: p̄ares ventre:
laudat̄ ē d̄s para mentē. **E**cce qd̄ tibi
dicit̄ d̄s tuus. **V**enit̄ hora īq̄t̄ et nūc
ē. **V**eniet̄ hora: et ip̄a h̄ra nūc ē. **E**nī
quid̄. **E**ūdo mortui audiet̄ uocē filij
dei: et q̄ audierit̄ uiuet̄. **C**ui ḡ nō au
dierit̄ nō uiuet̄. **E**d ē q̄ audierit̄. **E**
obedierit̄. **E**d ē q̄ audierit̄. **C**ui cre
diderit̄ et ob̄t̄pauerit̄ ip̄i uiuet̄. **E**rgo
an̄q̄ crederet̄ et ob̄ediret̄ mortui iace
bāt: et ambulabāt et mortui erant.
Ed ualebat̄ q̄ ābulabāt mortui. **E**t
tū si q̄s int̄ illos morēt̄ corpe: curre
ret̄ sepulchrū parent̄: iuolueret̄ por
tarēt̄ sepeliret̄ mortui mortui de q̄bz
d̄c̄m̄ ē. **D**ine mortuos ut sepeliat̄ mor
tuos suos. **T**ales mortui sic suscitant̄

uero dei ut uiuant in fide. q̄ mortui erāt
ī infidelitate. uero excitant. De ip̄a ho
ra dixit dñs. Veniet hoīa et nūc ē. U
ero ei suo suscitabat mortuos ī fideles
De q̄b; dicit apl̄us Surge q̄ dormis
et exurge a mortuis: et illuīabit te
xp̄s. Hec resurrectio mentiū ē. Hec re
surrectio iteioris hoīs est: hec resurrectio
aīe ē. Sed nō ista sola ē: restat et corpo
ris. Cui resurgit in aīa: bono suo re
surgit ī corpe. Non ei om̄s r̄surgūt
in aīa: oēs resurrectiū s̄ ī corpe. In
aīa inq̄ non oēs resurgūt. sed qui cre
dūt et obediūt: q̄ q̄ audierit uiuent.
Sicut aut̄ ait apl̄us: nō om̄ est fides.
Si ḡ nō om̄ ē fides: nō oēs r̄surgūt
in aīa. Cū ueniet hoīa r̄surrectiois cor
pis: oēs resurgēt. Boni sicut mali sicut:
om̄s resurgent. Sed q̄ pius r̄surgit ī
aīa: bono suo resurgit ī corpe. Cui
nō resurgit ī aīa: malo suo r̄surgit
in corpe. Cui resurgit in aīa: r̄surgit
ī corpe ad uitā. Cui nō resurgit ī aīa:
ī corpe resurgit ad penā. Ea ḡ dñs
cōmendauit nob̄ resurrectiōne istā aīa
rū ad quā oēs dēim̄ festinae ī qua la
boiare ut uiuam̄ et uiuēdo usq; ī fi
nē pleuēim̄: restabat ut cōmēdaret
nob̄ etiā resurrectiōne corpm̄ q̄ futūra
ē in fine sc̄li. Audite quō et ip̄am
cōmēdauit. Cū dixisset amē dico uo
bis q̄ ueniet hoīa et nūc ē q̄ mortui
id ē infideles audiet uocē filij dei id ē
euāgelium: et q̄ audierit id ē q̄ obedi
erit: uiuet id ē iustificabit̄ et ī fideles
iā nō erūt. Cū ḡ hoc dixisset. qm̄ ui
dit docendos nos eē et de resurrectioe

caruis nō sic relinquēdos: secutus ē et
ait. Sicut em̄ p̄r̄ habet uitā in semetip̄o:
sic dedit et filio uitā h̄re ī semetip̄o. H̄
ad suscitandas mētes: hoc ad uiuifica
das mētes. Deinde adiecit. Et p̄tate de
dit ei et iudiciū facē: qm̄ filius hoīs ē.
Iste filij dei filij hoīs ē. Et em̄ si filij dei
filius dei manēt et filij hoīs nō fiet:
filios hoīm̄ nō libearet. Ip̄e q̄ fecerāt
hoīes: fr̄s ē qd̄ fecit: ut nō p̄ceret qd̄
fecit. Sic aut̄ fr̄s ē homo: ut manēt
filius dei. Fr̄s est em̄ hō suscipiēdo qd̄
nō eāt: nō p̄dendo qd̄ eāt. Manēs deus
fr̄s ē homo. Accepit te: nō cōsuptus ē
in te. Talis ḡ ad nos uenit filij dei: filij
hoīs faciens et fr̄s. creator et creatus:
creator m̄ris creatus ex m̄re: talis ad
nos uenit. Sicut id q̄ filij dei ē ait. Veniet
hoīa et nūc ē: qm̄ mortui audient uocē
filij dei. Non dixit filij hoīs. Deitate ei
cōmendabat: ī qua equalis ē p̄r̄. Et q̄
audierit uiuet. Sicut ei p̄r̄ h̄t uitā in se
metip̄o: sic dedit filio h̄re uitā in se
metip̄o: nō p̄cipando: sed ī semetip̄o.
Nos ei nō habem̄ uitā in nob̄ip̄is: s̄
ī deo nr̄o. Ille aut̄ p̄r̄ uitā in semetip̄o
habet et talē genuit filiū q̄ habet uitā
ī semetip̄o nō fiet uite p̄iceps sed ip̄e
uita eēt: q̄ uite nos p̄ticipes eēm̄. Pla
ne ut habet uitā in semetip̄o: et eēt ip̄e
uita. Ut aut̄ fiet filij hoīs a nob̄ accepit:
filius dei in semetip̄o. Filij hoīs ut eēt
suscepit a nob̄: de suo filij dei: de nr̄o fi
lij hoīs. Sed nūc ē accepit a nob̄: qd̄
plus ē nob̄ dedit. Nam et mortuus ē
ex illo qd̄ filius hoīs ē: nō sicut illud
qd̄ filij dei. Mortuus est tñ filius dei:

sed scdm carnē mortuus ē. nō scdm ūbū
qd cō frū est et hītauit ī nob. Ergo qd
ē mortuus de nrō mortuus ē: qd uiuim⁹
de ipius uiuim⁹. **Et** ille potuit mori
de suo: nec nos uiuē de nrō. **Hoc** g⁹ tāq
teus. tamq̄ uiuēuit tāqm̄ gūantiē
qualis cōmendauit nob dñs ihūs. **Et**
si audieim⁹ uiuem⁹. **Et** et ptatē inquit
dedit ei et iudiciū facē: qm̄ fili⁹ hoīs ē
Ergo ad iudiciū forma illa uentūa ē:
forma hoīs uentūa ē ad iudiciū. **Idō** aut
ptatē dedit ei iudiciū facē: qm̄ fili⁹ ho
mīs ē. **Iudex** hic eit filius hoīs: forma
illa hic iudicabit que iudicata ē. **Audi**
te et intelligite. **Iam** hoc pphā dixerāt.
Uidebūt māt in que pupugerūt. **Iplā**
formā uidebūt: quā lancea pculserūt
Uidebūt iudex: qui stetit sub iudice. **Dap**
nabit ueos reos: q̄ frū ē fallus reus.
Ipe ueiet: forma illa ueiet. **Hoc** et in e
uāgelio habes. **Cū** ante oculos discipu
loꝝ suoz uet ī celū stabant illi et attē
debāt: et sonuit uox angelica. **Uiri** ga
lilei qd statis. **Hic** ē ihūs. **Hic** ueniet
quō eū uidetis eūtem in celū. **Et** dē sic
ueiet. **In** ipā forma ueiet. **Ptatē** eū
dedit ei iudiciū facē: qm̄ filius hoīs ē.
Uidete autē qua rōe hoc optebat. **Et**
hoc rōn eāt: ut iudicandi uident iudi
cē. **Iudicandi** autē erāt et boni et mali
Dñi eū mūdo corde: qm̄ ipi deū uide
būt. **Restabat** ut ī iudicio forma ser
ui et hoīs et malis ostendēt. forma
dei solis bonis seruaēt. **Quid** eū ac
ceptū sūt boni. **Eccē** iā dico qd paulo
mū non dixi: et tū dicendo non dico.
Dixi eū qd eim⁹ illuc salui. eim⁹ iō

lumes. eim⁹ uiuētes. erim⁹ sine penis.
eim⁹ sine fame et siti. eim⁹ sine defectu:
eim⁹ sine orbitate oculoꝝ nrōꝝ. **Totū**
hoc dixi: et quid habebim⁹ plus non
dū dixi. **Uidebim⁹** deū. **Hoc** autē tātū
eit et tanta res eit: ut in ei⁹ cōpacōe
nichil sit totū. **Dixi** qd uiuētes erim⁹
qd salui et icolumes qd famē sitq̄ nō
paciem⁹: qd in lassitudine non cadem⁹:
qd sopnus nō nos pmet. **Totū** hoc qd
est ad illā felicitatē qua deū uidebim⁹:
Quia ergo deus ipe ut ē mō oñdi nō
p̄t que tamē uidebim⁹: idō qd ocul⁹ nō
uidit nec auris audiuit: hoc uidebūt
boni. hoc uidebūt p̄i. hoc uidebūt mi
sericordes. hoc uidebūt fideles: hoc ui
debūt qui hēbunt bonā sortē in resur
rāōnē corpis: qd habuerūt bonā obedi
entiā in resurrāōnē cordis. **Ergo** et ma
lus deū uisurus ē: de quo dicit ysayas:
tollat impius ne uideat clauitātē dei.
Ergo impij et p̄i uidebūt formā illā:
et cū fuit dicta suā. tollat impius ne
uideat clauitātē dei: restat ut circa pios
et bonos ipleat qd dñs ipe p̄misit cū
hic ī carne eēt et uidetur nō solū a bo
nis sed etiā a malis. **Ioq̄bat** int̄ bonos
et malos: et cōspicius oibz. **De** occultis:
hō manifestus. **De** regēs hoies:
hō appares int̄ hoies. **Ioquebat** g⁹ int̄
illos et dicebat. **Qui** diligit me man
data mea custodit. **Qui** diligit me dili
get a p̄re meo: et ego diligā eū. **Et** q̄
dicetur illi. et qd ei dabis: et oñdā in
q̄t meipm̄ ei. **Cū** hoc dixit: **Cū** uide
bat ab hoibz. **Cū** hoc dixit: **Cū** et ab
eis uidebat: a quibz nō diligebat. **Quō**

ergo se ostensurus erat dilectoribus suis.
nisi quod tale quale non videbant dilectores
sui. Ergo quod forma dei seruabat. for-
ma hominis ostendebat. per formam hominis
hominibus loquens conspicuus et visibilis et
bonis et malis omnibus ostendebat se. Dilc-
toribus suis seruabat seipsum quiaque demo-
straturus se dilectoribus suis post resur-
rectionem corporis quam tollet in prius ne vi-
deat claritatem dei. Tunc enim cum appuerit
siles ei eum. quoniam videbimus eum sicut
est. **I**psa est vita eterna. Non totum quod quod
dicebam. nichil ad illam vitam. **Q**uia
vivimus quid est. quia salui sumus. **E**d
est quia videbimus eum. **M**agnus. **I**psa est vi-
ta eterna. **I**psa hoc dixit. **H**ec est autem vita
eterna: ut cognoscat te unum verum deum
et quem misisti in christum. **H**ec est vita e-
terna: ut cognoscat videant capiant
noverint quod crediderunt: papiant quod non
dum capere poterant. **I**am videat mens
quod oculus non viderat: nec auris au-
diat: nec in cor hominis ascendeat. **H**oc
illis dicitur in fine. **V**enite benedicti
patris mei: papiate regnum quod vobis pa-
ter est ab initio mundi. **I**bi ergo illi
malum in ambulatione eternam. **I**usti autem
quod. **I**n vitam eternam. **Q**uid est vita eter-
na. **H**ec est vita eterna: ut cognoscat
te solum verum deum et quem misisti in christum.
Loquens ergo de futura resurrectione
corporis: et non nos dimittens ait.
Patrem dedit ei iudicium facere: quoniam filius
hominis est. **N**olite mirari hoc quod veniet ho-
ra. **I**bi non addidit et nunc est: quod ista ho-
ra postea erit: quod ista hora in fine seculi e-
rit: quod ista hora novissima erit. **I**n novis-

simis tuba erit. **N**olite mirari quia hoc
dixi: dedit ei patrem iudicium facere quoniam fi-
lius hominis est. **N**olite mirari. **I**deo dixi:
quod homines ab homine optet iudicari. **C**uius
hominibus iudicandis. **Q**uos invenit
vivos. **N**on solum. **S**ed quid: **V**eniet hora
in qua hi qui sunt in monumentis. **C**ui
expressit carne mortuos. **C**ui sunt in
monumentis. **Q**uorum iacet sepulta ca-
daverum: quorum faville tectis sunt quorum
ossa dispersa sunt: quorum tunc iam non
est et tunc deo integra est. **V**eniet hora qua
omnes qui sunt in monumentis audient vo-
cem eius: et procedent omnes. **B**oni sunt ma-
li sunt: audient vocem et exierint. **R**upen-
tur omnia vincula inferorum: omne quod perierit
in primo quod pessime putat restituet. **S**i
enim fecit deus quod non erat: nonne potest
pare quod erat. **P**uto quod cum dicit deus
mortuos suscitaturus est: non res incre-
dibilis dicit: quia de deo non homine dicit.
Magna res est que fiet: et incredibile
res est que fiet. **S**ed non sit incredibile: quia
vide qui id facit. **U**lle dicit quod suscitabit
te: qui creavit te. **N**on eras et es: et fac-
tus non es. **A**bsit ne credas. **M**irabile
aliquid fecit deus: quoniam fecit quod non erat.
Et tunc fecit quod erat non. **E**t non creditur re-
paraturus quod erat: ab eis quos fe-
cit quod non erat. **H**oc est quod rependimus
deo: ut eum resuscitare possit quod fecit
non credamus. **H**ec est mirces quam illi
reddidit creatura sua. **I**deo te feci dicit
tibi deo homo antequam es: ut non in cre-
das futurum te esse quod es: quod potuisti esse
quod non es. **H**ecce inquit in sepulchro
quod video favilla est: cinis est: ossa sunt.

Et hoc itē accipiet vitā cutē pulpas
carne et resurget: **E**d fauilla ista
ossa ista q̄ video in sepulchro: **N**el i
sepulchro vides fauillā vides ossa.
In vtero matris tue nichil eāt. **H**oc vi
des: uel fauilla sit uel ossa sit. **T**u autē
q̄ eēs nec fauilla eāt nec ossa erāt
et tū frūis es cū oīo non eēs: et non
credis q̄ ossa ista quoquō sit q̄ hancūq̄
sit. **S**i tū recipiet formā quā hēbant.
cū accepis qd̄ nō habebas: **C**rede: q̄
si credideris hoc tūc aīa tua suscipiet.
Et si suscipiet aīa tua: nūc ueit ho
ra et nūc ē. **T**ūc bono tuo resurget
cūo tua: q̄ ueriet hoīa ut oēs qui sūt in
mōumētis audiant uocē ei⁹ et p̄de
ant. **N**on enī q̄ audis et p̄dis. iā gau
de debes. **A**udi qd̄ sequit̄. **C**ui bonae
gerūt in resurrectionē uite: qui mala
egerūt in resurrectionē iudicij. **C**on
sili ad dūm x̄. **Explicat sermo lxxij.**
Sermo lxxv. **beati augustinus de uerbis**
domini. De scripturis ueteribus ac nouis
Sca et diuina **cont̄ arrianos.**
eloquia frēs uigil̄ ymo coti
die nob̄ salubrit̄ reatant̄ ut aīe nr̄e
pascant̄: in futuro autē sc̄lo et̄nis e
pulis saginent̄ dicēte p̄p̄ha. **B**ana
hor̄ dū maifestabit̄ gloria tua. **C**ua
lis autē sit hec gl̄a futūa et q̄bz diu
tis floreat quōq̄ splendōe p̄ful
geat laudāe possum⁹: explicāe nō
possum⁹. **C**uāe: **C**ū legim⁹ nec o
culus uidit nec auris audiuit nec
i cor̄ hoīs ascendit: q̄ p̄p̄ant de⁹ di
ligentibz se. **S**i ḡ tanta et talia sūt
bō et̄na bō celestia. q̄ dūs om̄ps sc̄s

109
suis catholicis et fidelibz p̄p̄is p̄parauit:
qd̄ ē ip̄e deus q̄ tanta et talia p̄parauit:
Ed ē inq̄ om̄ps deus: **E**d n̄ iestimabi
lis iestabilis icōp̄rehensibilis ul̄ oīa.
ext̄ oīa p̄t̄ oīa: **O**em̄ eī creaturā exte
dit: oem̄ facturā p̄teit: uniuersa p̄cel
lit. **S**i eī queās magnitudinē maior est.
si pulchritudinē pulchrior: si dulcedinē
dulcior: si splendore fulgidior: si iusti
tā iustior: si fortitudinē fortior: si pie
tate demētor. **N**ulla eī ratio patitur
ut uel sc̄ura sc̄ori suo equet̄. ul̄ opus
artifici compet̄: sicut legit̄ in p̄p̄ha.
Cui fecit fornax fornax ē: et q̄ fecit pl
chra pulchrior ē. **H**ic autē h̄y uice deita
tis p̄cella iligua p̄dicam⁹: ut tū nō
sicut iudei sed sicut xp̄iam trinitatis
dine multieia p̄t̄ fateam⁹. **D**icut enī
op̄s et iestabilis p̄t̄ est: ita op̄s et icō
p̄hensibilis filius: ita etiā sp̄s sc̄s in
p̄re et filio idilcrete cōnexus iestabi
lis atq̄ inuēlus ē. **P**̄t̄ enī et filius et sp̄s
sc̄s unus op̄s deus. un⁹ in trinitate. u
n⁹ in p̄tate. unitas trinitas sc̄pitua ma
iestas. unū potēs p̄ oīa: et trinitas i u
nitate. et unitas in trinitate consistit: s̄
nec trinitas diuidit̄ nec unitas sepat̄.
Hac igit̄ catholica fide armati atq̄ in
structi km̄i: nephandos arrianos hē
ticos q̄ se hoc tpe ip̄e iactant et mul
tos xp̄ianos nr̄os seducendo corrup
p̄t̄ atq̄ decipiūt breuit̄ p̄c̄temur.
Cuō orāt̄ dūm: q̄ seuaūt cont̄ deū:
Rūdent nob̄ dicentes. **O**ram⁹ dūm u
tiq̄ i trinitate: sed ut legim⁹ p̄re ma
iore filiū minore. sp̄m̄ sc̄m̄ inferiore.
q̄ ip̄e xp̄us dixit p̄t̄ maior me est.

His rüdem? Sic inq̄ oratis et colitis
deū: Sic plane: sic legim⁹ sic colim⁹
sic oām⁹. Ad hoc dicim⁹. Si ḡ ita deū
colitis et oātis: hoc nō est deū mag
nū vnū colē et rogāe. sed tres deos fa
cē. Et ubi ē qd̄ lege diuina colit⁹: audi
isrl. dñs de⁹ tuus de⁹ vn⁹ est. Et iter⁹
alibi ait. Dñm deū tuū addābis: et il
li soli seruiēs. Si enī aliud ē p̄ aliud
filij aliud spūs s̄cūs. iā non ē vna tri
nitas: sed diuisa ptās. Quō aut̄ dis
crepās ptās stāe p̄t. Juxta qd̄ i euā
gelio legim⁹. dñm i semetip̄a diuisa
uel regnū: stāe nō p̄t. Quō aut̄ a se
metip̄a discunt⁹: cū lucas splendor a
solis caloe nullaten⁹ sepatur. Ecce
enī sicut videm⁹ in sole tria: et sepa
ri oīo nō pūt. Que aut̄ fa s̄t videa
m⁹. Cur lūx splendor et calor. Vide
m⁹ eī solē in celo currentē fulgentē
talentē. Diuide ḡ si potes arriane so
lē: et tūc demū diuide trinitatē. Sed for
tassis de sole disciendū difficilis ē ra
tio: q̄ i celo ē et a uob̄ longe positus ē.
Ecce aliud pponim⁹ elementū qd̄ mi
n⁹ ē: et in trā nobilitū est. Ignē dico
q̄ i manib⁹ ur̄is hētur: et tū nūq̄ di
uidit̄. Et ignis eī tria h̄t sed diuidi
nō p̄t: hoc ē motū lūmē et feruorē.
Si igit̄ nephande hētice diuidē nō po
tes creatū solē et ignē: quō potes di
uidē deū oīm creatorē. Audi at̄ et dis
ce hanc magnā et unicā trinitatē ab ex
ordio gn̄is hūani fuisse ostensā. Audi
i lege et in p̄phis et psalmis et i euā
gelio. audi in ap̄lo p̄culdubio declara
tā. Audi inq̄ in geneli. **F**ecit d̄s hoīes

ad ymaginē dei: ut siml' oādet iuse
pabile trinitatē. **A**ut in eodē libro: et sp̄i
tus dei ferebat̄ sup̄ aquas. **A**udi p̄
pham dicentē ex plona xp̄i. **S**p̄s dñi
sup̄ me p̄t qd̄ vixit me: euāgelizāe
paup̄ib⁹ misit me. **A**udi i psalmis. **D**
bo dñi celi firmati s̄t: et sp̄s oīs eius
om̄is vitis eorū. **E**t iterū. **R**edde mi le
ticiā salutis tui: et sp̄s p̄ncipali cō
firma me. **A**udi hoc idē i euāgelio
cōfirmatū. **D**ñs xp̄us apl̄is dicit. **D**a
ta ē in oīs ptās in celo et i trā. **E**un
tes baptizate om̄s gentes: in nom̄e
p̄ris et filij et sp̄s s̄cūs. **A**udi in ap̄lo.
O altitudo diuiciarū sapie et sciē dei:
q̄ incōprehensibilia s̄t iudicia ei⁹ et
iuestigabiles vie eius. **E**s enī cogno
uit sensū dñi: aut q̄s cōsiliarius eius
fuit. **A**ut q̄s p̄or dedit illi et reddet̄
ei. **C**ū ex ip̄o et p̄ ip̄m et in ip̄o sūt
oīa: ip̄i honor et gloria in sc̄la sc̄lorū
amen. **S**i igit̄ tam ueterib⁹ q̄ nouis
sc̄pturis satis apteq̄ p̄batū est diuā
unitatē trinitatē inseparabile. penitus
hētice sc̄dm apl̄in dicentē. hētici p̄t
vnā et sc̄dam correptionē deuita: iā
fideles ur̄os p̄los de ip̄a fide catholi
ca cōfirmem⁹. **N**ulle s̄t quippe maio
res diuicie. nulli thesauri nulli hono
res. nulla mūdi hui⁹ maior sub stan
tia: q̄ est fides catholica. que p̄tores
hoīes sanat. cecos illuat. infirmos cu
rat. cathecum̄ios baptizat. fideles
iustificat. peitentes reparat. iustos aug
mētāt. uires cōuat. uigines uiduas
et cōiugales casto pudōe cōseruat. de
ricos ordiat. sacerdotes cōsecrat. iugis

celestibz pparat: in eterna ciuitate cum
angelis scis coicet sicut ipse dñs pmit
tendo cofirmat. In resurrectione neqz
uubut neqz uxores ducut: sed erut
equales angelis dei. P xpm dominu
nrñ. amen. *Oratio. siue cōclusio.*

Omnis ad dñm deū preim omni
potentē pio corde ei qñtū p̄ p
uitas nrā maximas atqz ubēs grās
agant: p̄cantes toto aīo singularē
mansuetudinē eius ut p̄ces nrās in
bñplacito suo exaudie dignet: iūni
tū quoqz a nrīs actibz et cogitacōibz
sua iūture expellat. nob multiplicet
fidem. mentē gubernet. spūales cogita
tiones concedat: et ad bñtudine suā
pducatur: P dñm nrñ filiū suū. *Ame.*

*Explicuit sermoēs bñ Augustini e
piscopi de uerbis dñi nrī ihū xpi. Qui
est deus bñdctis in sc̄la. Amen.*

Tabula sermonū de uerbis apli.

Sermo s^ci augustini de corpore et sanguine dⁿi et de uerbis apostoli cū timore et tremore u^ram salutem operamini. **Sermo primus.**

Sermo eu^sdem de uerbis apli **S**pū ambulate et desideria c^rnis ne p^rferatis. **vj**

Sermo eu^sdem de uerbis apli **C**ū ei c^rimⁱ carne passioēs p^rcorū que p^r legē s^ci opera bant in mēbris u^ris. ut frān ferret morti. cont^r manicheos. **ij**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **L**ex p^ram est: Ablit. s^ci p^ram nō noui nⁱ p^r legē. **iiij**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **E**go ipse mēte c^rmo legi dei. c^rne aut^m legi p^ram. **v**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **P**eto non i^rfirmari in t^rbulacioib^z meis que est gl^a u^ra. Et de lib^o arbitrio. **vi**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **H**uānus sermo et oⁱ acceptioē dignus. **vij**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **F**idelis sermo et oⁱ acceptioē dignus. **viii**

Sermo eu^sdem de eodem. **ix**

Sermo eu^sdem de p^rs xciij et de uerbis apli **S**i ei data eēt lex q^u posset uiuificāe oⁱo ex lege eēt iusticia. Et de lib^o arbitrio. **x**

Sermo eu^sdem de de p^rs c. viij et de uerbis apli. **S**icut enī quia lex spūalis est. ego aut^m carnalis sū. **xi**

Sermo eu^sdem de uerbis apli **S**i enī data eēt lex que posset uiuificāe. oⁱo ex lege eēt iusticia. Et de gracia. **xij**

Sermo eu^sdem de baptismo puu^lozū cont^r pelagianos. **xij**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **N**os ei sum⁹ arcūlicio q^u spūi dei sum⁹. **xiii**

Sermo eu^sdem de uerbis apli **S**i de p

nobis q^us cont^r nos. **xv**

Sermo eu^sdem de uerbis apli **H**uānū di^o co p^r i^rfirmatē carnis u^re. **xvi**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **R**esatis q^u corpa u^ra mēbra s^ci x^pi. **xvij**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **O**mⁿis nos maⁿifestai opt^r aū t^rbuā x^pi. **xviii**

Sermo e. de u^ra. **N**ō sic pugno q^u acce^r u^rberās. Et de cōstituendis ep^{is}. **xix**

Sermo e. de p^rs xcv. et de uerbis apli. **C**u^m u^lt m^ulēt et que u^lt induat. **xx**

Sermo e. de uerbis apli. **I**nnu^lte onca u^ra portate et sic adimplebitis legē x^pi. **xxi**

Sermo eu^sdem de eodem. **xxij**

Sermo e. de uerbis apli. **S**pe salu^m s^ci sum⁹. spes aut^m q^u uidet nō est spes. **xxij**

Sermo e. de uerbis apli. **D**idete quō caute ab^u letis nō ut i^rspiciētes s^ut sapiētes. **xxiii**

Sermo eu^sdem de actib^z ap^loz. **P**etrus et iohānes ascendebar^t iⁿ templū. **xxiv**

Sermo e. de uerbis apli. **A**udiuim⁹ uocē delatā de celo hⁱ ē fili⁹ me⁹ dilai⁹. et hⁱem⁹ c^riozē p^rphicū sermonē. **xxv**

Sermo eu^sdem de uerbis iacobi apli. **N**u^m te oⁱa uolite iurare. **xxvi**

Sermo eu^sdem de uerbis iohis apli. **S**i dice^r rum⁹ q^ua p^ram nō hⁱem⁹ uolipos sedua^m m⁹ et ueritas iⁿ nob^{is} nō est. **xxvii**

Sermo e. de uerbis iohis apli. **C**ai^llimum⁹ uolite oⁱ spūi crede. cont^r maⁿicheos. **xxviii**

Sermo eu^sdem de uerbis iohis apli. **O**mⁿis sp^s q^u confitet^r x^pm iⁿ carne uel^le ex deo est. cont^r hereticos. **xxix**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **U**t de do^r mientib^z non cōtristem⁹ et de opibus m^{ie} que pro eis sūt. **xxx**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **U**t de do^r mientib^z non cōtristem⁹ et de opibus m^{ie} que pro eis sūt. **xxx**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **U**t de do^r mientib^z non cōtristem⁹ et de opibus m^{ie} que pro eis sūt. **xxx**

Sermo eu^sdem de uerbis apli. **U**t de do^r mientib^z non cōtristem⁹ et de opibus m^{ie} que pro eis sūt. **xxx**

112
Smo p̄nus b̄a augustini epi de corpe
et sanguine dñi: et de iobis apli pauli.
Cum timore et tremore vestram sa-
lute opamini.

Audiuim⁹ beate
ingem. diuū re-
deptore. hūanū
saluatore cōmē-
dante nob̄ p̄ciū
nr̄m sanguinē

lūi. Locutus ē enī nob̄ de corpe et sā-
guine suo: quoz corpus dedit escā. sā-
guinem potū. Sacramentū fidelū ag-
noscat fideles. Audient qd̄ aliud quā
qd̄ audiuit. Cū ergo cōmendās talē
escā et talē potū dicit. n̄ manducaue-
ritis carnē meā et bibētis sanguinē
meū non hēbitis vitā in uob̄. et hoc
dicit de vita q̄s alius q̄ ip̄a vita. eit
enī illi hōi mors nō vita q̄ mendacē
putauit vitā: scandalizati s̄t discipuli
eius. non q̄dem om̄s sed plim̄ dicen-
tes apud seip̄os. Durus ē hic sermo.
Quis eū p̄t audire? Cū aut̄ hoc dñs
apud semetip̄m cognouisset et mur-
mur cogitationū audisset: cogitan-
tibz nec sonantibz uoce rūdit. ut se
auditos eē cognoscerēt et talia cogita-
re desinerēt. Quid ḡ rūdit? Hoc uos
scandalizat: Si ḡ uideitis filiū hoīs
ascendentē ubi eāt prius. Quid sibi uult
hoc uos scandalizat: Putatis q̄a de
hoc corpe qd̄ uideitis p̄tes fār̄ sū et
mēbra mea cōalurus et uob̄ datur⁹?
Quid si ḡ uideitis filiū hoīs ascendentē
ubi eāt prius: Certe q̄ integer ascende-
rit: cōsumi nō potuit. Ergo et de

corpe et sanguine suo dedit nob̄ salu-
brē refectionē: et tā magnā breuit̄
soluit de sua itegritate q̄stionē. Mau-
ducet̄ ḡ q̄ manducat et bibant qui
bibūt: esuriāt ac siciant: vitā man-
ducet vitā bibant. Illud manducacōe
reficit ē: Sic reficis: ut nō deficiat
vū reficis. Illud bibē quid ē. n̄ uiuē:
Manduca uita: bibe vitā. Habebis
vitā: et inteḡ est uita. Tūc aut̄ hoc e-
rit id ē uita uiuāq̄ eit corpus et sā-
guis xp̄i: si qd̄ in sacramento uisibile
sumit̄. in ip̄a ueritate spūalit̄ mādu-
cet̄. spūalit̄ bibat. Audiuim⁹ eī ip̄m
dūm dicentē. Spūs est q̄ uiuificat:
cāo aut̄ nō p̄dest quidq̄. Uba q̄ locu-
tus sū uob̄: spūs et uita s̄t. Sicut
m̄q̄t quidā q̄ non credūt. Ip̄i dicebāt
durus ē hic sermo q̄s eū p̄t audire.
Durus ē sed duris: hoc ē incredibile
sed incredulis. Sicut docet nos etiā ip̄-
sū credē dom̄ eē nō meit̄: sicut m̄q̄t
dixi uob̄. nemo uenit ad me n̄ si uer-
rit datū a p̄re meo. Ubi aut̄ hoc dñs
dixit: si sup̄iora euāgely r̄colam⁹
iuciem⁹ eū dixisse. nemo uenit ad me
n̄ p̄r qui uulit me traxerit eū. Non
dixit duxerit sed traxerit. Ista uolē-
tia cordi fit nō carni. Quid ḡ mira-
ris? Crede et uenis: ama et trahis.
Se arbitreis istā molestā asperāq̄
uolētiā. Dulcis ē suauis ē: ip̄a sua
uitas trahit te. Rōne ouis trahitur.
cui esuriēti herba mōstrat̄. Et pu-
to q̄ nō corpe ipellit̄: sed desideio col-
ligat̄. Sicut et tu ueni ad xp̄m. Noli lō-
ga itūcā meditari. Ubi credis ibi ue-

nis. Ad illū eū qui ubiq; ē amando
uenit nō nauigando. **S**i quī etiā ī ta
li itinē habūdant fluctus et tēpesta
tes diuisax tēptationū: ī crucifixū
crede. ut fides tua lignū ascendē pol
sit. Non mergeis sed ligno portabe
ris. **S**ic sic in hui' sceli fluctib; na
uigabat ille qui dicebat. **M**ichī autē
absit glāri: nī in cruce dñi nrī ihū
xpi. **M**irū est autē qd p̄dicato xp̄o
crucifixo. audiuit duo: vnus contēp
nit alī ascendit. **C**ui contēpuit ipu
tet sibi: q̄ ascendit nō arroget sibi.
Audiuit eū a vcaā m̄grō. **R**eō necit
ad me nī datū fuit. **D**e ei a p̄re meo. **S**
Gaudet qd datū est. grās agat tan
ti corde hūli nō arrogāti: ne qd hū
lis meruit supb; amittat. **N**ā etiā
qui ī via ista iusta ambulāt: si sibi
eā tribuerit et virib; suis. peit. **D**e
illa igit hūilitate nos docēs scā sc̄p
tua: p̄ aplm̄ dicit. **C**ū timōe et tre
mōe vram̄ ipōz salutē opam̄. **E**t
ne sibi aliqd̄ inde darēt qd dixit opa
m̄: cōtinuo subiūxit. **D**eus eī est q̄
opat̄ in vobis et velle et opari. p̄ bo
na uolūtate. **D**s eī est q̄ opat̄ ī vobis:
ideo cū timōe et tremōe vallē faate.
p̄brē suscipite. **D**epl̄ta implet̄: alta
siccant̄. **G**ra pluuia ē. **E**t d̄ ḡo miaris
si deus supbis resistit: hūilib; autē
dat grām. **I**dō cū timōe et tremōe
id ē cū hūilitate. **S**oli altū sape: sed
time. **T**ime ut impleas: noli altū sa
pe ne siccetis. **S**i iā m̄qs ābulo viā
iustā. **O**pus eāt ut dicere. **O**pus eāt
ut p̄ doctnā legis scire quid agere.

Habeo liberū uolūtatis arbitiū. **E**s
me ab ista via sepabit. **S**i legas di
ligent̄ iueies quēdā de sua quādā ha
būdancia quā tū accepit extolle se
cepisse: dñm̄ aut̄ m̄io: dē ut diceret
hūilitatē qd̄ dedeat abstulisse: illū nō
iopē subito remanuisse. et m̄ias dei
reco: dandōe confessū dixisse. **E**go dixi
in hūdancia mea: nō mouebo: met
nū. **E**go dixi in hūdancia mea. **S**ed
ego dixi: hō dixi. **O**is homo mēdax
Ego dixi. **E**rgo ego ī hūdancia mea
dixi. **T**anta eāt hūdancia ut hoc di
cē audere: nō mouebo: ietnū. **E**und
demde: **D**ñe in uolūtate tua p̄stisti
decoi meo uirtutē: auitisti faciē tuā a
me et fr̄is sū conturbat̄. **O**ndisti iqt̄
m̄ qd̄ illud quo hūdabā de tuo erat.
Ondisti m̄ vñ petere. tu t̄buere qd̄
acceperī. tu grās debere agē: ad quē
currere licens. vñ impleter et quo im
pletus eēim ad quē custodire. **F**ortu
dine eī meā ad te custodia. **E**t te lau
gitōe impleā: te seruatoe nō p̄dā. **F**o
titudine meā ad te custodia: hoc ut
ōndēs m̄ auitisti faciē tuā et fr̄is sū
cōturbatus. **C**onturbat̄ qd̄ siccatus:
siccatus qd̄ exaltatus. **D**ic ḡo siccus
et aridus. ut rursum impleas. **A**ima
mea uelut trā sine aqua tibi. **D**ic. **A**i
ma mea uelut trā sine aqua r̄. **T**u eī
dixēs nō dñs dixēat: nō mouebo:
ietnū. **T**u dixēs pluuies te de s̄ nō
de tuo: et q̄i putabas de tuo. **E**t d̄ ḡo
dñs dicit: **S**uite dñs ī timōe: et ex
ultate ei cū tremōe. **S**icut apl̄s. **C**ū
timōe et tremōe vram̄ ipōz salutē

opam Deum enim est qui operatur in vobis.
 Ergo exultate cum tremore: nequam irascatur
 dominus. **V**ideo quod clamando pervenitis
 sed ei dicturus sum satis: clamando per
 venitis. **E**t hoc vult habere: nisi quod docuit ad
 quem credendo venistis: hoc ergo dicit. **A**u
 dite quod vultis: non doceo sed comedo
 et predicando: primo nec doceo quod vultis:
 nec comedo: quia meminitis: sed simul
 dicam quod vultis tenetis. **H**oc dominus di
 cit: **A**pprehendite disciplinam et exultate.
 sed cum tremore: ut semper humiles tenea
 tis quod accepistis: nequam irascatur dominus
 vobis superbis: sibi quod habent tribuentibus:
 non illi a quo habent gratiam agentibus: **R**e
 quod irascatur dominus et peccatis de via iusta.
Numquid dixit: nequam irascatur dominus et non
 veniat ad viam iustam: **N**umquid nequam
 irascatur dominus et non vos perducatur ad viam
 iustam: aut non vos admittat ad viam
 iustam: **J**am in illa ambulatis: nolite super
 bie ne eam de illa peccatis. **E**t peccatis in
 quod de via iusta. **C**um exarsit in brevi i
 ra eius super vos: non in longum. **V**bi super
 bis: ibi peccatis quod accepas. **H**is trinitus
 homo qui dicit quod ego faciam: sequitur. **V**bi o
 nes qui confidunt in eum: non in se sed in eum.
Sed salvi facti sumus non ex nobis: sed dei
 donum est. **F**orte dicatis. **S**ed sibi vult
 quod hoc sepe dicit: **I**terum hoc et iterum hoc
 et prope nunquam loquitur: nisi quia ista dicit. **D**
 enim non sine causa dicitur. **S**unt enim homines in
 gratia gratie: multum tribuentes iopi sancae
 quod natie. **P**erum est magnas liberi arbitrii
 et in viis homo cum condetur accepit: sed
 peccando amisit. **I**n morte lapsus est
 iterum factus est: a latronibus in via semi

um relictus est. **I**n iumentum suum levavit
 eum trahens samaitanum quod interpretatur cul
 tos: **A**d stabulum adhuc perducatur. **S**ed ex
 tollit: **A**d huc dicitur: **S**ufficit igitur in
 spiritu baptismi remissionem omnium peccatorum
 accepit. **N**umquid quod deleta est iniquitas: finita est
 infirmitas: **A**cepit magis remissionem omnium
 peccatorum: **P**er hunc vinum est deleta sunt cuncta pec
 cata in sacramento baptismatis: cuncta per
 hunc deum facta cogitata cuncta deleta sunt
Sed hoc est quod infusum est in via oleum et
 vinum. **R**emittis seminum: ille in via a
 latronibus sauciatus quod sit consolatur:
 accipies oleum et vinum vulneribus suis. **J**am
 utique erroris eius indultum fuit: et tunc sa
 nat languor in stabulo. **S**tabulum si
 agnoscatis ecclesia est. **S**tabulum modo quod vi
 uedo trahitur: domus est vult nunquam migra
 bunt: cum ad regnum celorum sancti pervenerint.
Interim in stabulo liberentur aient: non
 adhuc languidi de sanitate glorie: ne nichil
 aliud superbiendo faciamus: nisi ut nunquam
 curando sanentur. **V**nde ait mea do
 minus. **D**ic anime tue dic. **A**d huc in hac
 via es: adhuc fragilem carnem portas:
 adhuc corpus quod corruptum aggruat
 animam: adhuc post integritatem remis
 sionis accepisti remedium orationis: adhuc
 utique dicitur donec sanentur languores
 tui: dimitte nobis debita nostra. **D**ic ergo anime
 tue humilis uallis non eras collis: dic
 anime tue. **V**nde ait mea dominus: et noli ob
 livila omnes retributiones eius. **Q**uas retribu
 tiones: **D**ic enim gratias age. **Q**uas re
 tributiones: **Q**ui propter fit omnibus iniquitati
 bus tuis. **H**oc factum est in baptismo: quod fit
 modo: **Q**ui sanat omnes languores tuos.

Hoc fit mō agnosco **H**ic q̄ dūi hīc sū: cor-
pus qd' corrupit' agguat' aiām. Dic
g' et qd' sequit'. **C**ui redimit' de corrup-
tioē vitā meā. **P**ro redēptionē de corrup-
tioē qd' restat'. **C**ū corruptibile hoc
īducit' īcorruptioē et mōrle hoc ī-
ducit' īmortalitatē: tūc fiet sermo q̄
scriptus ē. **A**bsorta ē mors ī victoria **V**-
bi ē mors contētio tua: **V**bi ē mors
aculeus tuus: **V**bi rē ubi ē mors a-
culeus tuus: queis locū eius et non
īuenies. **E**d ē aculeus mortis: **E**d
ē ubi ē mors aculeus tuus: **V**bi est
pccā: **C**ueis et nulsq̄ est. **A**culeus cū
mortis ē pccā. **A**pli nō meā ūba sūt.
Tūc dicet'. **V**bi ē mors aculeus tuus:
Nulsq̄ erit pccā nec qd' te capiat. nec
qd' te īpugnet. nec qd' cōsāam tūillet.
Tūc nō dicet' dūte nob' debita nrā. **S**ed
quid dicet'. **D**ne de' nrē pacē da nob': oīa
eū reddidisti nob'. **D**eiq; p' redēptionē
ab oī corrupcioē. qd' restat' nō cōna iusti-
cie: **I**pa cōte restat'. **H**ic etiā iā ī ipā ul'
sub ipā nō sit caput turgidū ut recipi-
at cōnā. **A**udi attende psalmū: q̄ nolit
cōna illa tumidū caput **C**ū dixisset q̄
redimit' de corrupcioē vitā tuā: q̄ cō-
nat' te īq̄t'. **I**am hīc dicitur eās. cō-
nat' te. meita mea fatent'. **V**rus mea fe-
cit hoc. debitū reddidit' nō donat'. **A**udi
poc' psalmū. **N**am et hoc tu dīas. oīs
hō mendax. **A**udi de' qd' dicat'. **C**ui cō-
nat' te ī misericordie et mīa. **D**e nūa te
cōnat': de misericordie te cōnat'. **N**on cū
dign' fuisti quē uocāret et uocātū ius-
tificāret: iustificātū glōificāret. **R**eliq̄e
p' elāonē salue frē sunt. **S**i aut' gna:

nō ex opibz. **A**lioq̄ grā iā nō ē grā.
Nam ei q̄ opat' mces nō īputabit' se-
cundū grām: sed scdm' debitū. **T**er-
cōnat' ī misericordie et mīa. **E**t si tua
meita p'cellerūt: dicit' t' deus. **D**ic-
tute bñ meita tua: et videbis q' do-
na mea sūt. **H**ec ē g' iusticia dei. **C**ū
dicit' dūi ē salus nō q' salus ē dñs.
sed q' dat' eis quos saluos fāt': sic
et dei grā p' dñm nr̄m ih̄m xp̄m. **I**us-
ticia dei dicit' nō q' iustus ē dñs: s'
qua iustificat' eos quos ex ip̄is ius-
tos fāt'. **C**uidā uō quō aliqui iudei
et xp̄ianos se dīci uolūt: et adhuc
ignorantes dei iusticiā suā uolūt
constituē. etiā t'pibz nr̄is. t'pibz ap̄t'
grē. t'pibz nūc reuelate gr̄ie que ali-
quā latebat in uelle. **P**aucos ītellex-
ille iudeo: plures g' neq̄q̄ tacendo
fraudabo. **C**uidā de antiquis iustis
gedeon petiuit a dño signū. et dix-
it. **P**eto dñe ut uellus hoc qd' ī arca
pono cōpluat' et arca sicut' sit: fr̄m
est. **C**ōplutū est uellus: arca tō sic
ta erit. **E**xp̄ssit manu uellus in pel-
ui quā hūilibz dat' grā: et ī pelui uol-
tis q' fecit' dñs discipulis suis. **P**etū
petiuit altm signū. **D**olo īq̄t' dñe ut
uellus sicut' sit: arca cōpluta. **E**t h'
fr̄m est. **R**epete t'pus uetis testamētū.
grā occultata ē in nube t'p̄ ymber ī
uelle. **A**ttende mō t'ps noui testamētū.
discute gentē iudeoz. q̄ uellus sicut'
īuenis: orbis uō totus tāq̄ illa arca
plena ē grā non occulta sed mani-
festa. **V**n' multū plangē cogimur
frēs nr̄os: q' nō cōt' occultā. sed

non aptā grām māifestāq; cōtendūt
 Ignoscet iudeis. Sed xpianis? Quae i
 iura grē xpi? Quae de uob psumētes?
 Quae igrati? Quae ei xpūs uenit?
 Nūqd nā hic nō eāt? Natia nō eāt
 quā multū laudando decipias: Nūq;
 lex hic nō eāt? Si aut aplūs. Si p le
 gē iusticia: qd xpūs g̃tis mortuus est
 Sed aut aplūs de lege: hoc nos istis di
 cimus de natia. Si p uān iusticia: qd
 xpūs g̃tis mortuus ē. Sed qd dān est
 de iudeis: hoc oīo i istis uideū. Zelū
 dei hūr. testimoniū illis p̃hibeo qz zelū
 dei hūr: sed nō scdm scām. Sed ē nō
 scdm scām. Ignorātes ei dei iusticiā
 et suā uolētes constitūe: iustiae dei nō
 sūt subiecti. Frēs mei cōpatimū me
 tū. Vbi tales iueneitis occultāe noli
 te: nō sit in uob pūsa mīa. Plus u
 bi tales iueneitis occultāe nolite: re
 targuite cōtradicētes et resistentes ad
 nos pduate. Jam ei de hac causa duo
 consilia nulla st ad aplicā sedē: unde
 etiā resēpta uenerūt. Causa finita ē:
 error utinā aliqū finiat. Ergo ut ad
 uitant mouem? ut istruāt docem?
 ut mītent oram? Cōuerli ad dūm.

Expl. Sino p̃m. Sino sedis bā aug.
 de uerbis apli pauli Spū ambulate: et
 desideria carnis ne pfereritis.

Solidem frēs an grām dūi
 qd facim? et p grām dūi qd eē
 repem? p̃fō iueiem? Sicut hoies i
 meli cōmutant: ita etiā trarū loca
 qd p̃us cōtr grām dei fuerūt. dei grāe
 dicant. Nos ei sicut dicit aplūs tem
 plū dei uiu sum. p̃t qd dicit deus.

Inhabitabo i illis et deambulabo. Que
 aut hic snulcha fuerūt figi nouerāt:
 ābulāe nō nouerāt. Deambulabit aut
 i nob p̃cia maiestatis: si latitudinē
 iueneit caritatis. Ad hoc nos exhortās
 aplūs ait Dilatamū: ne sitis iugū du
 centes cū infidelibz. Si dilatem? deam
 bulabit i nob deus. Si ut dilatem? opet
 ipē deus. Si cū latitudinē caritatis facit
 que nō nouit angustias: uidete qā de
 sibi i nob latitudinē facit ipō dicente a
 plo Caritas dei diffusa ē in cordibz nrīs
 p spm scm qui datus ē nob. p̃t hāc la
 titudinē inq; in nob ambulat de? mō
 apli epla cū recitaret audiuim. Spū ā
 bulate: et cōcupias carnis ne pfereritis.
 Cāo em cōcupilat adūsus spm: et sps
 adūsus carnē. Hec ei sibi iuicē adūsan
 tur: ut nō ea que uolū faciant. Bapa
 latus dicebat: sed tēplū dei edificabat.
 nōdū dedicabat. Videte frēs mei cū lo
 ca ipā trēna i meli cōuitūt: alia diru
 unt atq; frangūt alia i melioēs plus
 cōuertūt: sic et nos sum. Opa c̃nis
 fuerūt i nob: audistis cū mēorarent.
 Manifesta aut st opa c̃nis: q st forni
 catioēs inuidiae ydoloꝝ seruitus. ve
 neficia nō bñficia. id ē nō a boīs dicta
 sed a uenenis. cōtencioēs inuidiae hē
 ses inuidie ebetates et hys filia. Deiaen
 da st nō mutāda. Que p̃dico iqt uobis
 sicut p̃dixi: qm q talia agūt regnū dei
 nō possidebūt. Ita i nob tāq; ydola frā
 genda st. In usus aut melioēs utenda
 ipā nrī corpis mēbra: ut q seruebāt
 inuidiae cupiditatis. seruiāt grē carita
 tis. Si uidete qd dixit et diligent adū

te. **O**parij dei sumus: adhuc edificat te
plu dei. In capite suo iam dedicatum est: quia
dus resurrexit a mortuis deuicta mor-
te mortalitate consumpta: ascendit in celum:
quia scriptus de illo erat psalmus dedicatio-
nis domus. **I**dem post passionem dicit. **C**on-
uisti luctum meum in gaudium meum: con-
uisti lacrum meum et accinxisti me iocun-
ditate: ut psallam tibi in gloria mea et non
compungar. **F**acta est ergo post passionem de-
dicatio in resurrectione. **E**rgo et nostra mo-
dit edificatio per fidem: ut sit et ipsa dedi-
catio per ultimam resurrectionem. **D**enique per
illum psalmum dedicationis domus ubi oste-
dit resurrectionem capitis nostri: alius psal-
mus est per ultimum non ante ultimum. **S**ic hinc tunc
quam domus edificabat post captiuitatem.
Recolite captiuitatem ubi ante faciemus:
quam totum mundum velut massam infidelium
dyabolus possidebat. **P**er hanc capti-
uitatem redemptor aduenit: per cuius uirum suum
sanguinem fudit: fuso suo sanguine cap-
tuitatis nostre instrumenta deleuit. **R**ex igitur
apertius spiritualis est: ego autem carnalis sum
uenerunt sub peccato. **A**ntea sub peccato
uenerunt: sed postea gratia liberati. **P**ost
istam captiuitatem domus modo edificat: et ut
edificet euangelizat. **S**ic enim incipit psal-
mus ipse. **C**antate domino canticum nouum. **E**t
ne putes domum istam in uno angulo e-
dificari sicut edificat salmanna uel heri-
ca: attende quod sequitur. **C**antate domino omnes
terra. **C**antate domino canticum nouum. **C**ontra
canticum nouum uetus testamentum. **N**ouum
quia prius testamentum uetus. **N**ouus homo: ut de-
ponat homo uetus. **E**xuite igitur uos uetem
hominem cum actibus suis: et induite nouum

qui secundum deum creatus est in iustitia et sa-
tate ueritatis. **E**rgo cantate domino canti-
cum nouum: cantate domino omnes terra. **C**anta-
te et edificate: cantate et bene canite. **A**n-
nunciate die ex die salutem eius: annun-
tiate die ex die christum eius. **E**id est cum salutem
eius: nisi christum eius. **P**er istam salutem ora-
bamus in psalmo. **O**nde nobis domine mi-
sericordiam tuam: et salutem tuam da nobis.
Desiderabant hoc salutem antiqui iusti:
de quibus dominus dicebat discipulis. **N**ulla
uoluerunt uide quos uidentis: et non ui-
derunt. **E**t salutem tuam da nobis. **D**icebat
hoc antiqui iusti. **S**alutem tuam da nobis:
christum tuum cum in hac carne uiuimus ui-
deamus. **V**ideamus in carne: quia nos liberat
a carne. **D**eiciat caro mundas carnes: pa-
tiantur caro et redimat animam et carnem.
Et salutem tuam da nobis. **I**n hoc desiderio
erat ille sanctus senex symeon: in hoc in
quo desiderio erat senex ille sanctus et deus bene-
dictus symeon sine dubio et ipse di-
cebat. **O**nde nobis domine misericordiam tuam: et
salutem tuam da nobis. **I**n hoc desiderio in
talibus precibus uisum accepit: quia non gustauit
ret mortem nisi uideret christum dominum. **F**actus est
christus. **D**eiebat ille: ille ibat. **S**ed donec
ueniret ille ire uolebat. **I**am senectus
materna excludebat: sed sincera pietas
detinebat. **A**t ubi uenit at ubi uenit est:
at ubi cum portauit in uis matris: uidit
et diuinam infantiam pia senectus agno-
uit: accepit eum in uulnas suas et dixit:
ut dimittis domine seruum tuum in
pace: quoniam uiderunt oculi mei salutem
tuam. **E**cce unum dicebat unde nobis domine
misericordiam tuam: et salutem tuam da nobis.

Impletū est desiderium senis: mundi ipsi
 senectute urgente. Ipe ad senem hominem
 venit: qui mundum veterem invenit. Ergo
 si mundum veterem invenit: audiat mundum
 Cantate domino canticum novum: cantate domino
 omnis terra. Destruat vetustas: novitas
 surgat. Cantate domino canticum novum can-
 tate domino. Videte etiam edificandum. Can-
 tate domino. Hinc dicitur nomine eius: bene nuncia-
 te quod est grece euangelizate. Et dicitur: Die ex
 die. Quae die ex die: Salutatio eius. Quae
 die ex die: Iunior ex iunior: filium ex patre
 Salutatio eius. Annuntiate ex gentibus gloriam
 eius: in omnibus populis mirabilia eius. Ecce quod
 modo dominus edificat post captivitatem. Tri-
 vialis est super omnes deos. Super quos deos:
 Cum omnis dominus gentium demonia: dominus at-
 telos fecit. Sanctos fecit apostolos fecit: quoniam
 reliquiant gloriam dei. Non sit loquere
 neque sermoes: quorum non audiant vo-
 ces eorum. In omnem terram exiit sonus eorum:
 quoniam omnis terra cantat canticum novum.
 Audiamus ergo et apostolum architectum in-
 genium. Ut sapiens inquit architectus fun-
 damentum posuit. Audiamus ergo istum ar-
 chitectum quendam novam constructorem: qui
 veterem deiciat. Spiritus inquitambu-
 late. Nova est ista constructio. Et con-
 cupias carnis ne perfeceris. Vetere est
 ista destructio. Caro enim inquit concupiscit
 aduersus spiritum: et spiritus aduersus car-
 nem. Hec enim iuncte aduersant: ut non ea
 quae voluntis faciatis. Adhuc enim edificandum
 novum dedicandum: ut non ea quae voluntis fa-
 ciatis. Et dicitur voluntis: ut omnino nulle sint
 concupiscit malorum et illicitorum delecta-
 tionum. Quis scitis non hec velit: sed non

effiat. Cum enim diu hic vivit hoc non imple-
 tur. Caro enim concupiscit aduersus spiritum:
 et spiritus aduersus carnem. Hec enim iuncte ad-
 uersant: ut ea quae voluntis facere ut nulle sint
 peccatis in vobis rerum illicitarum concupiscit non
 possitis. Et dicitur ergo restat: Spiritum ambulate
 Et quia non potestis efficere ut concupiscias car-
 nis columatis: concupiscias carnis ne per-
 ficiatis. Consumere quidem illas atque fini-
 re et peccatis extirpare omnino velle debe-
 tis: sed quia diu sit in vobis et est alia lex in
 membris vestris repugnans legi mentis
 vestrae. concupiscias carnis ne perfeceris. Et dicitur
 enim voluntis ut omnino non sint concupiscit carnis:
 Non vos permittit imple quae voluntis. Noli
 te eas permittit imple quae uoluit. Et dicitur vol-
 tis ut omnino non sint: sed sunt. Caro concu-
 piscit aduersus spiritum et concupiscit spiritus
 aduersus carnem ut non ea quae voluntis facia-
 tis: id est ut non sint in vobis concupiscit car-
 nis nec ipse faciat quae uoluit ut opus
 earum perficiatis. Si non tibi in totum cedit:
 noli et tu cede. prius equet pugna: ut
 sit aliquis victoria. Et proculdubio frater
 mei est. Credeamus speremus amen.
 Et aliquis victoria in dedicatione domus
 que modo edificat post captivitatem. Non ul-
 tima enim iuncta destruet mors: cum cor-
 ruptibile hoc inducit incorruptionem et
 mortale hoc inducit immortalitatem. Pro-
 meditantibus uerba triumphantium. Vbi est
 mors contentio tua: Triumphantium ista
 uox est non pugnantium. Pugnantium uox
 ista est. Misere mei domine quoniam infirmus sum:
 sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea.
 Et anima mea turbata est ualde:
 et tu domine usquequo: Vide laborantem in

itamiē. Et tu dñe usq; quo: **E**d ē usq;
quo: **Q**uoulsq; ubi pbes q; ego sbueio
Si eū ato subueire: luctamē nō sen
tires. **S**i luctamē nō sentires tāq; de
tuis virib; supbires: et p istā supbi
am nūq; ad victoriā pueires. **D**ictū
ē quidē: adhuc loquēte te dicā ecce
ad lū. **S**; deus et cū differt adest et qd
differt adest et diffendo adest: ne pfe
rā cū implet uolūtate pstrām nō implet
vanitate. **N**on eī frēs mei aplō paulo
nō aderat: q; cū certat ne extollēt a
mebat: **I**n magnitudie mqt̄ ruelacio
nū meaz ne extollar. **V**idete ī cōflucta
tioē itantē. nodū ī securitate tūphā
tem: ī magnitudie reuelacionū meaz
ne extollar. **E**s dicit ne extollar: **O**
tror o tremor. **E**s dicit ne extollar:
Cū tanta ei; ūba st̄ retūdenā elacio
nē. cōpescōtia tuōrē: et dicit ne extol
lar. **P**arū ē q; dicit ne extollar. **V**idete
medicamētū qd̄ dicit sibi appolitū.
Ne extollar iqt̄: datus ē ī stimuly cū
nis mee angelus sathane. **O** venenū
qd̄ nō cūat̄ n̄ veneno. **D**atus ē ī sti
muly cūnis mee angelus sathane: q;
me colaphizet. **C**aput cedebat: ne caput
extollēt. **O** antidotū q̄i qd̄ de serpente
confiat̄: et p̄tea theiatū vocat̄. **S**er
pens eī ille supbiā p̄suasit: gultate
et eitis sicut dū. **S**upbie p̄suasio ē. **D**ū
ceadit: inde deiecit. **M**eito ḡ venenū
serpētis de serpente sanat̄. **Q**uid ait
ap̄lus: **P**̄t̄ qd̄ ter dñm rogau: ut au
ferret eū a me. **V**bi ē. adhuc te loquēte
dicā ecce ad lū: **P**̄t̄ qd̄ nō sel̄ sed itez
et t̄no dñm rogau. **R**ōne et ip̄e tūc di

cebat: et tu dñe usq; quo: **S**; nūq; q;
diffēbat inde. nō aderat: et fallū cat̄.
adhuc te loquēte dicā ecce ad lū: **E**d
eū: **M**edicus qū dat qd̄ desideas adē:
qū sciat nō adest: **R**ōne sub medica
ferramēto clamas ut p̄cat: **E**t q; ma
gis adest magis sciat. **D**eniq; ut scias
q; aderat: vide qd̄ interroganti r̄derit.
Dixit mqt̄ ī **S**uffiat t̄ ḡna mea. **S**ā
ūtus ī infirmitate p̄fiat̄. **E**go iqt̄ no
ui medicū optimū: ego mqt̄ noui ī q;
tuōrē p̄gat qd̄ uolo sanāre. **Q**uieste:
adhibeā qd̄ scio. **S**uffiat t̄ ḡna mea:
non t̄ suffiat uolūtās tua. **H**ec erant
utiq; ūba itantis et ī itamiē p̄clitā
tis: et dñm auxiliū postulātis. **T**riūphā
tis aut̄ ūba q̄ erūt: **V**ba itantis dū do
m̄ edificat̄: ūba tūphantis cū dom̄
plāo dedicat̄. **V**bi ē mors cōtencio tua:
ubi ē mors aculeus tuus: **A**culeus aut̄
mortis ē p̄cāt̄. **S**ic ista dicebat ap̄lus:
q̄i iam ibi eēt ip̄e. **D**eniq; post̄ hec ū
ba q̄ constat eē de futūa p̄p̄noē nō
de p̄nti cōfluctioē. qm̄quidē dicit tūc
fiat̄. nō mō fit sed tūc fiet. **E**d tūc fiet:
Sino q̄ sc̄ptus ē. **A**bsorta ē mors ī victo
ria. **V**bi ē mors cōtencio tua: ubi est
mors aculeus tuus: **T**ūc fiet ut nūq; sit
aculeus mortis: nūq; iueiri possit
p̄cāt̄. **E**d festinas: **T**ūc fiet. tūc fiet.
Meat̄ ī te hūilitas ut tūc ī te fiat:
ne supbia nō p̄mittat ut nūc ul̄ ī te
fiat. **T**ūc fiet. **N**ō interī dū pugnas
dū laboras dū p̄clitāis dic. dic. **D**icit̄
nob̄ debita nr̄a. **D**ic oīo dū pugnas: dic
uerū dic. ex aīo dic. **S**i dixim; q; p̄c
tatū nō hēm; nolipōs seducim;. **T**u

tibi dyabolus eis. Nolipos seducam:
 et veritas in nobis non est. Non enim vinum dicimus
 Dicendo non habere peccatum: cum hic non si-
 mus sine peccato. Dicamus ergo veritatem: ut
 aliqui inveniatur securitate. Sic veritas
 in pugna: ut accipiat securitas in victo-
 ria. Tunc fiet. Vbi est mors aculeus tuus:
 Aculeus est mortis est peccatum. Si de lege
 plinius quod data est lex: et datum est et
 preceptum. Bonum est tunc ut spiritus te vivificet:
 ne lege occidat. Volo ut velis: sed non
 sufficit ut velis. Adiuuandus es ut ple-
 ne velis: et impleas quod velis. Nam vis vi-
 de quod valeat sine spiritu adiuuante lege.
 Iubens ibi dixit. Cum dictum esset ubi est
 mors aculeus tuus. aculeus autem mortis
 est peccatum: continuo subiunxit. Utus autem
 peccati lex. Quia subiunxit inquit lex: ut
 hinc daret delictum. Sed est ut hinc daret delictum.
 Nam ubi gratia non esset auxilium prohibicio
 delictum: et cum quali de peccato plerumque videtur.
 Item est grande vitium. Sed quid fecit gratia?
 Vbi hinc daret delictum. Super hinc daret gratia
 Deum dicitur totum quod de adam traxisti. totum
 quod tuus pius moribus addidisti. totum
 dimisit totum deleuit: ordine docuit. gra-
 tia dimisit. et tamen indixit: laboranti sibi
 venit. victorie conuauit. Itaque inquit apostolus
 lex quidem sancta: et mandatum sanctum et iustum
 et bonum. Sed ergo bonum est. in factum est
 mors. Ablit. Sed peccatum ut appetat peccatum
 Nam quoniam non prohibebas carere: sed non appe-
 bat. Nam concupiscentiam inquit nesciebas: nisi
 lex diceret non concupisces. Occasio inquit
 accepta peccatum per mandatum fefellit me:
 et per illud occidit. Ecce quod est. lege occidit
 Si vis ergo euadere legem minantem: ad spiritum

fuge adiuuante. Sed est lex impar: fides
 sperat. Clama ad deum tuum: adiuuet te.
 Non maneat sub lege reus. sed spiritu suo
 te adiuuet deus: ne tunc sit sicut filius superbus
 iudeus. Cum enim aculeus esset mortis pec-
 cati. utus autem peccati lex. quod ageret huma-
 na infirmitas: in qua fatigabatur vo-
 luntas. Velle inquit adiacet in: proficit autem
 bonum non inuenio. Sed ergo ageret. Ecce a-
 culeus mortis peccati: ecce utus peccati
 lex. Sed lex subiunxit ut hinc daret delictum
 Si est lex posset vivificare: omnino ex
 lege esset iusticia. Sed concludit scriptura
 omnia sub peccato. Quomodo concludit. Ne vaga-
 reis. ne precipitareis ne mergereis.
 Cancellos tunc fecit lex: ut non inueniendo
 quod exires ad gratiam conuolares. Sed con-
 cludit scriptura omnia sub peccato: ut promissio
 ex fide ihesu christi daretur credentibus. Qui
 promittit quod facit: promittit non quod tu fa-
 cis. Si tu facturus es: promissio daretur de-
 us non promissor. Sed concludit inquit scriptura
 omnia sub peccato: ut promissio ex fide ihesu
 christi daretur credentibus. Audi daret. Quid
 superbis. Audi daret. Sed est habes quod non
 accepisti. Ergo quod aculeus mortis est
 peccatum. utus autem peccati lex. et hoc de bo-
 na prudentia dei ut concludent homines sibi
 peccatum et quereret adiutorem quereret gratiam que
 reat deum non de sua virtute presumere:
 ideo et hic dixit aculeus autem mortis pec-
 cati. utus uos peccati lex. Sed tunc. Sed la-
 boras. Sed ludas. Audi quod legitur. Gratias
 autem deo qui dedit nobis victoriam: per dominum
 nostrum ihesum christum. Certe tu tunc das victoriam.
 Gratias deo qui dedit nobis victoriam: per dominum
 nostrum ihesum christum. Ergo cum cepis laborare

pugnās cont' cōcipias cōnis: spū am
bula. spū iuoca. dōnū dei q̄re. Et si lex
ī mēbris repugnat legi mētis tue: ex
pte īfēiore id ē a carne. te captiuū te
net sub lege pctā. Et hoc emendabit:
et hoc tūliet ī iura victorie. Tu tū
clama: tu tū iuoca. Optet te semp
orāe et nō defice. Inuoca oīo iuoca
aduotoiū. Adhuc te loquēte dicit ecce
ad sū. Intellige et audis dicentē aīe
tue: salus tua ego sū. Cū gō lex car
nis repugnāe cepit legi mētis et cap
tiuū te ducē in lege pctā que ē in mē
bris tuis: orando dic cōfiteō dic mi
ser ego hō. Et ē alud hō: Et ē hō.
nō q̄ meor es es: Dic miser ego hō:
nō q̄ fili' hoīs uēisset pisset hō. Ex
clama ī angustijs. Deus me libera
bit de corpe mortis hō: ubi lex ī mē
bris meis repugnt legi mētis mee.
Condēcor ei legi dei scdm īfēiore hōi
nē. Es me liberabit de corpe mortis
hō: Di gō hoc fidelit' si hūilit' dicit: ue
rillie rūdet' grā dei p ihū xp̄z dūm
nr̄m. Conūsi ad dñz. *Explicat s̄mo
scdus s̄mo scdus b̄ti augustin' de u
bis apli. Cū em̄ essem' in carne. pas
sioēs pctōz q̄ p legē st' opabant' ī mē
bris nr̄is ut fr̄m fr̄ct' mort' q̄ māicheos.*

Aduuim' cōcordit' r̄ndim':
et deo nr̄o colona uoce tanta
uim'. H̄tūs uir que tu erudieis dñe:
et de lege tua docueis eū. Silentiū si p̄
beatis auditis. Nō īueit locū sapiā:
ubi non ē paciā. Nos loqm': s̄ erudit
deus. Nos loqm': s̄ d̄s docet. Non eī
b̄tūs d̄cūs ē que docet hō: sed que tu

erudieis dñe. Nos plātāe possu' et ri
gāe: sed dei est īremētū dāe. Cū plā
tat et q̄ rigat for̄secy opat': q̄ uō dat
īremētū m̄ty opitulat'. Sue nob
lāo de s̄a apli eplā p̄pōita sit ad loq̄
dū. q̄ difficil' q̄ latebrosa q̄ si nō ī
telligat' a male itelligat' p̄uolosa.
puto fr̄es in me scio: q̄ nob' nō rea
tāctis audistis et fluctuastis. Si ad
uitastis a si aliq' et itellexistis: q̄ sit
arduū sine dubitatioe uidistis. Nō
itaq' lāonē totūq' ipm̄ molestū et
obscurū sed itelligētibz salubrē eplā
apli locū suscepim' adiuuāte m̄ia dei
exponē discēdo. Cū itat' uir debitor
nos eē scio: exactoēs nos eē scio. Et
admodū nos ut ista p̄cipiat' oram'.
sic et uos orate ut ea uob' explicāe uā
leam'. Si eī orō nr̄a cōcordet: et uos
fr̄t' de' idoneos auditoēs et uos debi
ti hō' fidelissios redditoēs. Cū eī eē m̄
ī carne ait aplūs: passioēs pctōz q̄
p legē st' opabant' ī mēbris nr̄is ut
fr̄m ferret' mort'. Hic uidet' q̄ nō itel
ligētibz p̄mū et grāde p̄uolū ē aplū
rephendē et culpāe legē dei. Dicit ali
q̄s. Absit hoc ab aīo q̄ lūcāq' xp̄iam
Es hoc ul' īsan' audeat de aplo sul
picāi. Et tū fr̄es mei ūba ista male
itellcā. fomitē īfame suoz māiche
oz s̄mūstrabūt. Māichei cū legē
dei p̄ moysē datā dicit nō a deo datā:
cū euāgelio contriā eē contendūt.
Et qū cū eis agit': hys testionis a
pli pauli q̄ non itelligūt conant' cō
uice. Et dicit catholicos nō itellige
tes et nō pot' negligētes. Nō ē cū

multū si quis uelit eē diligēs post ca-
lūpnias ab hērico auditas. salte cō-
suetudine i codice arcūstantinas locua-
onis. **Ed** si fecerit: ibi mox iueiet vñ
adulāiū loquacē redarguat vñ hol-
tes legis rebelles q̄ p̄stnat. **Et** si cū
tardus ē ad intelligenda apli ūba:
manifesta ibi laus ex p̄sta ē legis dei
videte eī p̄us et adūitate. Cū eēm⁹ i
carne ait: passioēs p̄dōz q̄ p̄ legē
sūt. **Hic** iā maicheus erigit cūicē
exaltat cornua: ipetit te. fāt ipetū.
Ecce iqt passioēs p̄dōz q̄ p̄ legē sūt
Quō bona lex ē. p̄ quā st̄ in nob̄ pas-
sioēs p̄dōz. et opant̄ in mēbris nr̄is
ut fr̄m ferant̄ morti. **Legē** aliq̄tu-
li p̄gredē totū. **Audi** pacent̄. et si
non intelligēt. **Hoc** eī qd̄ ait passio-
nes p̄dōz que p̄ legē st̄ opabant̄ in
mēbris nr̄is multū est ut intelligas:
sed p̄us esto metū legis laudator: et
hic fieri mēbris itellcōr. **Clauū** cor: ha-
bes: et clauū accusas. **Ecce** iteri qd̄
nō intelligim⁹ paululū reponam⁹:
nō laudē legis q̄ apta ē uerū. **Pal-**
sioēs m̄qt p̄dōz que p̄ legē st̄ opa-
bant̄ in mēbris nr̄is: ut fr̄m ferret̄
morti. **Nūc** ḡ euacuati sum⁹ a lege
mortis i qua detinebam⁹: ita ut serui-
am⁹ i nouitate spūs et nō in vetusta-
te lē. **Adhuc** legē uidet̄ arguē culpa-
re imphāe detestari: sed nō intelligēt
lū. **Cū** em̄ dicit cū eēm⁹ i c̄ne passio-
nes p̄dōz q̄ p̄ legē st̄ opabant̄ i mē-
bris nr̄is ut fr̄m ferret̄ morti. nūc
ḡ euacuati sum⁹ a lege mortis i qua
detinebam⁹: ita ut seruiam⁹ i nouitate

117
spūs et nō in vetustate lē: q̄ ubiq̄ vi-
det̄ legē accusāe atq̄ culpāe. **Didit** hoc
et ip̄e. vidit sensit se nō intelligi: et cō-
tra obscuritatē ūboz suoz cogitatio-
nes hoīm cōmouēt. **Sensit** qd̄ possit
dicē. sensit qd̄ possit cont̄dicē: et p̄or
hoc uoluit dicē ut tu nō iueias qd̄ di-
ces. **Ed** ḡ dicem⁹ iqt: **Hoc** sequit̄.
Ed ḡ dicem⁹: **Lex** p̄cām est: **Absit.**
Quo ūbo legē absoluit: legis accusa-
torē dāpnauit. **Auctoitatē** apli cont̄-
me p̄ferebas o maichee: et dicebas
m̄ cū legē rephendēs. **Ecce** audi aplim
legē aplim. **Passioēs** p̄dōz q̄ p̄ legē
sūt: opabant̄ i mēbris nr̄is ut fr̄m
ferret̄ morti. **Nūc** ḡ euacuati sum⁹ a
lege mortis in q̄ detinebam⁹: ita ut
seruiam⁹ i nouitate spūs et nō i ve-
tustate lē. **Factabas** te clamabas. di-
cebas audi legē. **Vide** ista diceas: etiā
iūo t̄go ue cupiebas. **Ex p̄cā** audiui te:
audi me. **Imo** nec ego te nec tu me s̄
ambo simul audiam⁹ aplim: q̄ soluit
se et alligat se. **Ed** ḡ dicim⁹ iqt: **Lex**
p̄cām ē. **Hoc** dicebas lex p̄cām ē: hoc
nēpe dicebas. **Ecce** audisti qd̄ dicebas:
audi qd̄ dicas. **Legē** dei p̄cām eē dice-
bas: q̄ eā cecus et ip̄rouid⁹ rephēn-
debas. **Errasti.** **Didit** paul⁹ errorē tu-
um. **Ed** dicebas ip̄e dixit. **Ed** ḡ dica-
m⁹: **Lex** p̄cām ē. **Ed** dicebas hoc di-
cim⁹. **Lex** p̄cām ē. **Absit.** **Si** apli seq̄ba-
ris auctoitatē appende ūbū: et cape
inde cōsiliū. **Audi.** **Lex** p̄cām ē. **Absit.**
Audi absit. **Si** aplim sequebais. si ei⁹
auctoitatē pluripēdis. **Audi** absit: et
qd̄ sentiebas a te absit. **Ed** ḡ dicim⁹:

118
lor suoz. frus ē doctus: et peius ē victus
cepit eē nō solū pccōr: sed etiā puaicā
tor. Pccōr: eī et antea eāt: sed aūq̄ legē
audiet pccōrē se eē nesciebat. Legē au
diuit pccōrē vidit. conat̄ ē vincē. supra
tus atq; pstrat̄ ē: frus ē legis puaicā
tor: q̄ fuit ante nescius pccōr. Hoc dicit
ap̄lus. Lex pccōr est: Absit. S; pccōr nō
cognouit: nī p legē. Nam cōcupiscētiā
nesciebā: nī lex diceret nō cōcupiscēs. Oc
casioē aut̄ accepta. pccōr p mandati
opati est i me oēm cōcupiām. Minor
eāt cōcupiā. q̄ ante legē seaur̄ pec
cabas. Nūc aut̄ oppōitis t̄ obicib; le
gis fluius cōcupiē q̄ frenatus ē pau
lulū nō licitatus: sed irescētē ipetu q̄
te ducebat. obicib; nullis obruit te. Ob
icib; ruptis cōcupiā tua minor erat q̄
tuā mouebat libidimē. Vis nosse quia
magna sit: Vide qd̄ rupeit. nō cōcupi
tes. Non hō dixit. Deus dixit. creator
dixit. iudex et̄nus dixit: nō q̄cūq; dixit
facit. qd̄ dixit. Non facis: obserua iudi
cantiē qui dixit. S; q̄ facis o hō: Ideo
nō uicisti: q; de te p̄supulisti. Attēde ergo
nūc ūba supiora que uidebant̄ obicā:
nūc eī eēm̄ in carne. Ūba q̄ supiora dix
im̄ vū cepit laō q̄ obicā uidebat̄ at
tendite. Cū eī eēm̄ i carne: passiones
pccōr q̄ p legē sūt. Vū p legē sūt: Ca
ram̄ i carne. Sed ē q; eām̄ i carne:
plumebam̄ de carne. Non eī q̄ loq̄
ap̄lus iā exierat de ista carne: aut iā lo
quebat̄ eis q̄ iā exierāt mortui de ista
carne: Non utiq; S; scdm̄ uite h̄ mo
dū et qui loquebat̄ et quib; loquebat̄
i carne erat. Sed ē q; cū eēm̄ i carne:

nī cū de carne p̄sumem̄. hoc ē de nob̄ con
fidem̄. Nōi cū dictū est et de hōib; dic
tū est: uidebit oīs cō salutiē dei. Sed ē
oīs uidebit cō: nī oīs hō: Et qd̄ ē ūbū
cō frū ē. nī ūbū hō frū ē: Non eī ūbū
et cō eāt. et aīa ibi nō eāt: S; carnis
noīe hō significatus ē in eo qd̄ legit̄ ūbū
cō frū est. Ergo cū eēm̄ i carne id ē i
cōcupiscētijs carnis ūsāem̄: ibi spem̄ to
tā nrām tamq̄ i nob̄ ponem̄: passio
nes pccōr q̄ p legē sūt aucte sūt p legē
phibendo eī fecerūt legis puaicatorē:
q; ille qui puaicator facis ē deū nō ha
buit adiutorē. Opabant̄ ḡ in mēbris
ncis ut fr̄m ferret̄. Cū nī morti: Si
dāpnandus eāt pccōr: quā spem̄ h̄ pua
ricator: Ergo o hō uic te cōcupiā tua.
Dicit: q; i malo loco te inuēit. Inuēit te
i carne: idō te uic. Migra inde: qd̄ ex
pauelas: Non t̄ dixi ut moriaris. S; hō
expauelcē: q; dixi migra de carne. S; hō
tibi dixi ut moriaris: ymo audeo dicē
dixi ut moriaris. Si mortui estis cū xp̄o:
que sursum sūt queite. In carne uiuēs no
hī eē in carne. Oīs cō fenu: ūbū dñi
manet ietnū. Dñs fiat refugiu tuū.
Instat cōcupiā urget te: magnas viēs
accepit adūsu te. Phibitōe legis grā
dior frā est: maiorē hostē pateis. Sit
dñs refugiu tuū: fr̄is fortitudis a fa
cie inimici. Non eē ḡ i carne: i spū esto.
Sed ē in spū esto: In deo spē pone. S; a
li polueis spē in ip̄o spū: quō est itex
spūs tuus: In carne labit: q; nō eū de
disti illi a quo suspēdit̄. Non se conti
net: si nō cōtinet̄. Non remanē i te: tūl
tende et te. In illo te pone qui fecit te.

Nam si sp̄e habucis in te: accepta lege
p̄uicator: eis. Inuenit te hostis nudū i
fugio. Inuadit te ne forte rapiat ve
lut leo et nō sit q̄ eripiat. Attēde ūba
ap̄li laudantis legē. se accusantis. reū
se sub lege fanētis. et p̄sonā forte tuā
ī se t̄nfigurāns et dicētis tibi. **P**cc̄m
nō cognoui n̄ p̄ legē. Nam cōcupiām
nesciebā: n̄ lex dicet nō concupisces.
Occasione aut̄ accepta: pcc̄m p̄ māda
tū opatū est ī me oēm cōcupiām. Si
ne lege eū pcc̄m mortuū est. Quid ē
mortuū est? Latet nō appet̄ oīo: t̄p̄
sepultū ignorat. Adueiente mādato
pcc̄m reuixit. **E**d ē reuixit: Appare
cepit. sentari cepit: rebellae aduersū
me cepit. **E**go aut̄ mortuū sū. **E**d ē
mortuū sū: P̄uicator: fr̄is sū. Et ī
uentū est m̄ mandatū qd̄ eāt in vita.
Videte q̄ lex laudat: mandatū qd̄ e
rat ī uita. **Q**ualis eī uita ē nō cōcu
piscē: **O** uita dulcis. Dulcis ē q̄i uo
luptas cōcupiē. **V**erū est: nec eā hōi
nes seq̄rent n̄ dulcis eēt. **T**heatru.
Spectaclm. mētrix lasciuia. turpilli
ma cantilena. Dulcia s̄ ista cōcupiē.
Dulcia plane suauia delectabilia: s̄
irauerūt m̄ ūqui delcāciōēs suas:
sed nō ut lex tua dñe. **S**uauia s̄ de
lectabilia s̄. **S**ed audi meliōia. **F**arra
uerūt m̄ iustis delcāciōēs suas: sed
nō ut lex tua dñe. **F**elix aīa q̄ h̄mōi
delcāciōib; oblectat̄ ubi turpitudie
nulla inq̄nat̄: et ueritatis semitate
purgat̄. **Q**uē aut̄ delcāt lex dei et sic
delectat ut oēs delcāciōēs lasciuie
uicat: nō sibi ar roget istā delcāciōez

Dñs dabit benignitatē. **E**d dicit: **D**ñe
das m̄ illā suauitatē uel illā: **S**ua
uis es dñe: et in tua suauitate doce
me iustificaciōēs tuās. **I**n tua suauita
te doce me et doces me. **T**ūc discō ut
faciā: si ī tua suauitate doces me. **E**
terū quū diu blandit̄ ūq̄tas et dulcis
ē inq̄tas: amara ē ueritas. **I**n tua su
auitate doce me: ut suauis sit ueritas.
Dulcedo cōtamnet̄ inq̄tatis. **M**ulto
ē melior et suauior: dulcedo ueritatis:
sed sanis suauis ē panis. **E**d melior
et p̄clarior panis celestis. **S**i non
obstupescerit dentes inq̄tatis. **S**criptu
ra eī dicit. **D**icit uua acerba dentib;
noxia ē et fumus oculis: sic inq̄tatis
uicib; ea. **E**d p̄dest q̄ panē laudatis
si male uiuatis: **E**d laudatis nō mā
ducatis. **C**ū ḡ audis ūbū iusticie et
uicitatis et laudatis: multo laudabi
lius ē si faciatis. **F**ac ḡ qd̄ laudatis. **I**n
dūrus es. uolo et nō ualeo: **Q**uā nō
uales: **E**a sanitas non ē. **D**ñi sanitatē
p̄didisti: n̄ q̄ p̄ccando creatorē offen
disti: **E**rgo ut es panē quē laudatis
cū suauitate id ē cū sanitate mādu
ces: **D**ic illi **E**go dixi dñe miserē mei:
lana aīam meā q̄ peccavi t̄. **E**rgo ī
q̄t iuentū est m̄ mandatū qd̄ eāt in
uitā: hoc eē ī mortē. **E**āt eī antea si
bi ignotus pcc̄m: fr̄is ē manifestus
p̄uicator. **E**cce iuentū est illi ī mor
tē: qd̄ eāt ī uitā. **O**ccasione aut̄ iū
accepta. pcc̄m p̄ mandatū fefellit
me: et p̄ illud occidit. **S**ic fr̄m est p̄
mo in p̄adyso. **F**efellit inq̄ me occa
sione accepta p̄ mandatū. **V**ide serpe

119
te mulier illi susurrante. **Q**uesiuit ab
ea quod diceret deus. **R**espondit illa **D**ixit vo-
bis deus. **E**x omni ligno quod est in paradiso
edens: de ligno autem scie boni et ma-
li non edens. **E**x eo si edentis morte mo-
riemini. **H**oc est dei mandatum. **C**ontra ser-
pens. **N**on inquit morte moriemini. **D**ice-
bat ei deus quod qua die edentis aperient
oculi vestri: et eritis tanquam dii. **O**ccasione
enim accepta peccatum per mandatum fefel-
lit me: et per illud occidit. **G**ladio quem
portabas te inimicus occidit: armis tu-
is te interfecit. **R**eape mandatum: scito
te arma non quibus te occidat inimicus.
sed quibus a te occidat. **S**ed noli presumere de
viribus tuis. **V**ide puum dauid contra go-
liath: vide puum contra iacentem. sed in no-
mine domini presumentem. **T**u uenis inquit ad
me cum clipeo et lancea: ego in nomine
domini omnipotentis. **S**ic sic aliter non dico:
aliter non presunt inimici. **C**um presunt de
viribus suis: antequam pugnet ipse presunt.
Videte tamen karissimi videte etiam atque etiam
paulum apostolum contra furorē machabeorum
nam diuine legis apostolum laudatorem. **V**i-
dete quod adiungat. **I**taque lex quidem sancta:
et mandatum sanctum et iustum et bonum. **N**um-
quid uberior laudari potest. **P**aulo autem uerbo
illo quod dixit absit. defendeat enim non
laudatorem. **A**liud est a crimine obiecto de-
fendere: aliud debito procomio predicare.
Crimine obiectum fuit. **E**t ergo dicimus:
Lex peccatum est. **D**efensio. absit. **U**no uer-
bo defendit ueritas: quod magna est apostoli
defendentis auctoritas. **E**t diu defendit
dat. **S**ufficit. absit. **A**n uultis inquit
expunctum eius accipe quod in me loquitur

christus: non autem. **I**taque quidem lex sancta: et
mandatum sanctum et iustum et bonum. **E**t ergo
bonum est. in factum est mors. **A**bsit. **E**t a
bonum non est mors. **S**ed peccatum ut appare-
at peccatum: per bonum in operatum est mortem
mors non est lex: sed peccatum est mors. **I**am
dudum autem dixerat. **D**ime lege peccatum
mortuum est. **O**bi uos ammonueram quia
mortuum est dixit absconditum. **I**acet non
appet. **N**on uidete quod uere ita dicitur sic pec-
catum inquit ut appetat peccatum. **N**on dixit
ut sit: quia erat et quum non appetat peccatum.
ut appetat peccatum. **E**t ergo ut appareat
peccatum. **E**t a concupiscentiam uel sciebatur: uel
lex
diceret non concupiscentes. **N**on autem concu-
pisciam non habebatur: sed concupisciam uel
sciebatur. **S**ic etiam hic non ait ut sit peccatum
sed ut appetat peccatum: per bonum in ope-
ratum est mortem. **Q**uam mortem. **U**t fiat su-
per modum peccatorum: aut peccatum per mandatum
super modum. **Q**uare super modum. **Q**uia
iam et per ueritatem. **V**idete ergo fratres uidete
genus humanum a prima illius primi hominis
morte fluxisse. **E**tenim peccatum a primo ho-
mine inuenit in hunc mundum. et per peccatum
mors: et ita in omnes homines pertulit. **P**er-
tulit. **O**bi attendite quod auditis: con-
fideate uidete quod sit pertulit. **P**ertulit.
inde est per ueritatem reus: peccatum non dum fe-
cit sed traxit: etenim illud peccatum non
in fonte mansit sed pertulit. **N**on in
illum aut illum: sed in omnes homines pertu-
lit. **G**enuit peccatores morti obnoxios
os primo peccator primo per ueritatem.
ad saluandos de uigine saluator: qui
ad te non qua uenisti uenit. **N**on est ille
de concupiscentia uanis et ferre: non de illo

uindō concupie. Spūs inqt scūs sup
ueiet in te. Dictū est hoc iugū: dan
ē fide feruēt. nō concupia arnis et
tuāt. Spūs scūs supueiet i te: et u
tus altissimi obūbrabit t. Que tale
vibradū habēt: qū aride libidi
nis estuaēt. Cui gō nō qua ueisti
ueit ad te. libeat te ubi te iueit: u
mūdātū sub pād. iacentē in morte:
p̄mū hoīs thentē p̄cū. p̄mū hoīs
habentē reatū aūq̄ h̄e posses arbi
trū. Ecce ubi te iueit: qū puulū i
ueit. S; puuli etate excessisti: ecce
creuisti. p̄mo pād. milia addidisti:
legē accepisti. p̄uicator extitisti.
S; noli eē sollicitus. Vbi habūdauit
delictū: sup habūdauit grā. *Explicit*
sermo scūs. S; mo q̄rtus b̄i augustini
de uerbis apli pauli. lex p̄cū ē absit. S;
p̄cū nō cognoui nisi p̄ legem.

DEstinā laonē de s̄i pauli apli
deplā q̄ sermōi affuistis au
distis. Illā laonē seq̄t q̄ hodie recita
ta ē. Adhuc vsat̄ ille difficilis et pi
culosus locus: quē uob̄ in adiutorio
dñi dei nr̄i q̄ntū me religioso apud
eū adiuuetis affū. p̄ uerb; q̄s uibe
dignat̄ exponē et enodāe suscepim;
Paciam̄ in p̄beat̄ caritas vr̄a: ut si
habeo p̄t̄ obstruatē rerū difficile
disputacionē: hēam saltē facile uo
cē. Si ei sit utriūq; difficile multū la
borat̄: et utinā nō sine cā laboreat̄.
Ut aut̄ p̄lit̄ labor nr̄: sit pacēs au
ditus vr̄. Quia legē nō culpāt apls:
hestina die audientib; q̄ntū ex isthō
latiffecim; ubi quippe ait. *Ed gō*

dicim; Lex p̄cū est. Absit S; p̄cū
nō cognoui nisi p̄ legē. Nā concupiam
nesciebā: nisi lex dicit nō concupisces.
Occasioē aut̄ accepta: p̄cū p̄ mā
datū opatū est i me oēm concupiam.
Sine lege ei p̄cū mortuū est: id ē
lateret nō apparet. Ego aut̄ uuecā
sine lege aliqu; adueiente aut̄ mā
dato p̄cū reuixit. ego aut̄ mortu;
sū: et iuentū est in mādatū qd̄ car
i uita. qd̄ ei tam p̄tinēs ad uitā q̄
nō concupisces. hoc eē ad mortē. p̄
cū ei occasioē accepta p̄ mādatū
fefellit me: et p̄ illud occidit. Con
p̄cū truit non extinxit: fuit nō
oppressit. Fecit nō ē pene: nō amo
rē iustitiae. Itaq; iquit lex quidē sc̄i
et mādatū sc̄i et iustū et bonū.
Ed gō bonū est. in sc̄i ē mors: ubi
lit. Non ē lex mors: sed peccatū
mors. Ed gō ex occasioē mādatū
S; p̄cū ut appareat p̄cū. latebat
ei qd̄ mortuū dicebat. p̄ bonū in o
patū est mortē: ut addita p̄uicita
cioē fiat sup̄ modū p̄cū aut̄ p̄cū
p̄ mādatū: q̄ p̄uicatio p̄cū non
addēt si non eēt mādatū. Alio ei
loco apte dicit idē aplus. Vbi ei lex
nō est nec p̄uicatio. Ed gō: Quid
Dubitam; ad hoc datā eē legē: ut
iueiret se homo. Cū em̄ de; nō p̄
hibebat a malo. latebat se hō: ut
res suas lāguidas non iueit. nisi qū
legē phibiciois accepit. Inueit gō
se i malis: iueit se qd̄ fugit se. Cui
cūq; ei fugit se. sequit̄ se. Et qd̄ ei
p̄dest de se iuenta sc̄a: quā lauiat

conscia: loquitur ergo et in ista laone
 que hodie recitata e ille qui inuit se
Sam⁹ inqt q: lex spualis e: ego aut
 carnalis su venudatus sub pto **E**d
 em opero: ignoro **N**on ei qd' uolo h
 ago: sed qd' odi illud facio. **Q**ueit
 hoc loco magna diligencia qis intel
 ligat utrū ipē aplius qui loquebat:
 an aliū aliqūe in se tūstigiāuit que
 tangēt in se sicut dixit quodā loco.
Hec aut oīa tūstigiāui in me et ap
 pello pp' uos: ut i nobi discatis. **S**i
 ergo aplius loquit qd' nemo dubitat.
 et ai dicit nō qd' uolo ago. sed qd' odi
 illud facio. nō de alio sed de seipō di
 cit: qd' sum? itellecturi frēs mei?
Tānc aplius paulus nolebat ubi g
 na face adulteriū: et facebat adul
 teriū: **N**olebat eē auarus: et au
 rus eāt: **E**s aut nr̄m audeat se tali
 induē blasphemā: ut de aplō hoc sen
 tiat: **F**orte g' aliū ē aliqis: forte tu
 es aut tu es. aut ille ē aut ego sū. **S**i
 ergo aliqis nr̄m est. ipm̄ qī de ipō audi
 am: et nō irati nos corrigam? **S**i at
 ipē est. forte eī et ipē est: nō sic intel
 ligam? qd' dixit. nō qd' uolo ago. sed
 qd' odi illud facio. tāq' uellet eē cal
 tus et eēt adulter. aut uellet eē mise
 ratoris et eēt crudelis. aut uellet esse
 pius et eēt impius. **N**on ad hoc acci
 piam? non eī qd' uolo ago sed qd' o
 di illud facio: sed aliqd' uolo nō cōci
 piscē et cōcupiscō. **L**ex qd' dixit: **N**on
 cōcupiscēs. **H**ō legē audiuit. uicū ag
 nouit: bellū indixit. captiuitatē inuit
Si forte aliqis hō nō aplius. **E**d ergo

dicam? frēs mei: **N**on hē ullā conscia:
 aplius in carne sua quā hēe nollet: au
 tā existenti a tūllāi suggesti sollicitā
 ti estuanti tēptanti nō cōsentiret: **D**i
 co caritati vīe **S**i credidim? aplim̄ nul
 lā p: sus habuisse ifirmitatē cōcupie
 cui reluctaret. multū de illo credim?:
 atq' utinā ita sit **N**on eī iudē nos op
 tet aplis: sed aplos imitari **D**ūptū
 km̄ audio ipm̄ aplim̄ confitentē. nō
 dū eū ad tantā p: fionē iusticie pueit
 se qūtā eē in angelis credim?: quozū
 angeloz equalitatē spēam? si ad qd'
 uolum? pueiam? **E**d eī aliud pmit
 tit nobi in resurreōne ubi ait: i resur
 rōne mortuoz neq' nubēt neq' vxoēs
 ducēt. nec eī incipient mori. sed erūt eq
 les angelis dei: **D**icit g' aliqis **E**t tu
 vū las q' paulus aplius angeli iusticiā
 et p: fionē nōdū hēbat: **N**ō fāo iū
 riā aplō: nō credo n' aplō **A**liū testē nō
 queō: **S**uspiciantē nō audio: nimū
 laudantē nō curo **D**ic mī scē paulē de
 teipō: ubi neō dubitat q' de teipō loq
 ris **N**am ubi dixisti nō qd' uolo ago
 sed qd' odi illud facio: existūt q' dicāt
 q' aliū in te nescio que tūstigiāueis.
 laborantē. deficientē. victū. captiuū.
Tu mī dic de te: ubi neō dubitat q' lo
 queis de te **F**rēs aut apls. ego meipm̄
 nō arbitror apprehendisse **E**t q' facis?
Quū aut q' retro oblitus. i ea que ante
 st' extenty scdm̄ intēaonē aut nō scd;
 p: fionē. scdm̄ itēaonē sequor: ad pal
 mā supne uocatiois dei in xpō ihū.
Sup' iam dixeat. nō q' iā acceperī a
 iā p: fūs sūm. **A**d huc contēdiat et dicit:

Dicebat ista ap[osto]lus q[uod] n[on] d[omi]n[u]m p[ro]ueniat
ad i[m]mortalitatem: n[on] q[uod] n[on] d[omi]n[u]m p[ro]ueniat
ad iusticie p[ro]fessionem. Jam g[er]o tam iusti
e[ss]e q[uam] s[an]c[t]i angeli: sed n[on] d[omi]n[u]m i[m]mortalis
sicut s[an]c[t]i angeli. Sic i[n]quiit sic e[st] p[ro]lus
n[on] dixisti. i[am] e[ss]e iusti sicut s[an]c[t]i angeli:
sed n[on] d[omi]n[u]m i[m]mortalis sicut s[an]c[t]i angeli. Er
go p[ro]fessionem iusticie i[am] tenebat: sed se
quendo palma[m] supra i[m]mortalitatem q[ue]re
bat. Dic nob[is] sc[ilicet] ap[osto]le aliquem aliu[m] mai
festiore locu[m]. n[on] ubi q[ue]ris i[m]mortalitatem:
sed ubi confiteis i[n]firmitatem. Et hic i[am]
suscipiat. i[am] cont[ra]dicat. video: in au
die quoru[m]da[m] cogitaco[es]: et hic dicit
in v[er]bo e[st]: noui q[uod] diciturus es. Confi
te[re] i[n]firmitatem: sed carnis n[on] mentis.
Confite[re] i[n]firmitatem: sed corporis non
a[n]i[m]i. In a[n]i[m]o e[st] aut[em] p[ro]f[ess]io iusticie: n[on] in
corpore. Jam q[ui]s ignorat utiq[ue] ap[osto]lum i[n]
corpore fuisse fragile: i[n] corpore fuisse mo
le[m]. Sicut dicit. Habem[us] thesauru[m] i[n]
stru[m]i in vasis fictilib[us]. Sed t[ame]n ergo cu[m] va
se fictili. De thesauro aliq[ui]d loque[re].
si aliq[ui]d min[us] habuit. si e[ss]e q[uod] ei ad
auru[m] iusticie posset addi. Inueniam[us].
ip[s]u[m] audiam[us]: ne iuriosi existem[us].
Et ne magnitudi[n]e reuelacionu[m] meaz.
Ap[osto]lus dicit. Ne i[n] magnitudi[n]e reuelaci
on[u]m meaz extollar. Sempe hic agnos
catis ap[osto]lum h[ab]ere magnitudi[n]e reuela
cionu[m]: et timentem elaco[is] p[ro]p[ri]u[m].
Ut g[er]o nouis q[uod] et ip[s]e ap[osto]lus q[uod] uolebit
alios saluos face[re] adhuc curabat: ut
nouis q[uod] ip[s]e adhuc curabat: si magi
pendis ip[s]i[us] honore[m]. audi q[uod] ei meli[us]
appoluit ad t[em]p[or]e[m]. audi n[on] me. ip[s]u[m]
audi. Audi confidente[m]: ut sentias do

centem. Audi. et ne magnitudi[n]e reuela
cionu[m] meaz extollar. Ecce i[am] possu[m] di
ce paulo ap[osto]lo. ne extollais. Sic paulo
ap[osto]le. tu ne extollais adhuc timentu[m] e[st].
e[st]. tu ne extollais adhuc timentu[m] e[st].
tu ne extollais adhuc h[ab]ere i[n]firmitatem
mediana q[ue]renda est. Sed in mag[is] di
cis tu. Et tu audis q[uod] sum: et uolu
alti[m] scire sed tunc. Audi quom[od]o beatus
agnus i[n]grediat[ur]: ubi aries sic p[ro]p[ri]u[m]
tat[ur]. Ne magnitudi[n]e mag[is] reuelacio
nu[m] meaz extollar: datus e[st] i[n] stimu
lus carnis mee angelus sathane q[ui]
me colaphizet. Quale[m] t[em]p[or]e[m] timentu[m]:
q[uod] mordacissim[us] epythema accepit.
Jam g[er]o n[on] dic[is] q[uod] tanta e[st] i[n] illo i[n]f
irmitate: quanta e[st] i[n] angelis sc[ilicet]. Au[tem] forte
et angelus sc[ilicet] i[n] celo. ne extollar ac
cepit stimulu[m] angelu[m] sathane a quo
colaphizaret[ur]. Absit hoc de sc[ilicet] angeli
suspectu. No[n] es sum[us]. ap[osto]los sc[ilicet] angeli
ho[m]i[n]es agnoscam[us]: uasa el[ic]ta s[ed] adhuc
fragilia. Adhuc i[n] hac carne pugnantes:
n[on] d[omi]n[u]m i[n] celesti p[ar]te triumphantes.
Ergo qu[on]iam rogauit d[omi]n[u]m ter. ut ab il
lo stimulo iste auferret[ur]. nec audire e[st]
ad uoluntate[m] q[uod] exaudire e[st] ad sc[ilicet] itate[m].
forte n[on] indecent ip[s]e loq[ui] ubi dicit.
Dum[us] aut[em] q[uod] lex sp[irit]ualis e[st]: ego aut[em]
carnalis su[m]. Ergo carnis e[st] ap[osto]lus q[ui]
h[ab]et h[ab]ere i[n] sp[irit]u lenitatis. Alios t[ame]n
q[ui] sp[irit]uales alloquit[ur]: et ip[s]e carnis e[st].
Sed q[uod] dixit et ip[s]is sp[irit]ualib[us] q[uod] n[on] d[omi]n[u]m
erat secum n[on] d[omi]n[u]m erat i[n] p[ro]fessionem celest
ti et angelica: n[on] d[omi]n[u]m erat i[n] ip[s]i[us] p[ro]f
secutitate. sed i[n] h[ab]ere p[ro]fessionem sollicitudine

uocabant? **E**d eis dixit: **C**erte spūales
 eos uocauit **D**os q̄ spūales estis ille
 ite h̄mōi in spū leuitatis: itendens
 temp̄m ne et tu tēptois **E**cce quā spūā
 lē uocauit etate. timuit illi tēptacois
 fragilitatē un̄ possit tēptari spūalis:
 et si nō ex mēte utiq; ex carne **S**pūā
 lis aut̄ q̄ sc̄dm spūm uiuit. adhuc at̄
 ex pte mōili car̄lis: idē spūalis idēq;
 carnalis **E**cce spūalis: mēte seruo
 legi dei **E**cce carnalis: carne at̄ legi
 p̄cā. **I**dem ḡ ip̄e et spūalis et car̄lis:
 idem plane q̄ diu hic uiuit **S**ic ē. **N**o
 li mirari q̄sq; es. q̄sq; carnalib; cō
 cupiscētis cedis atq; cōsentis: q̄ eas
 uel bonas putas ad explendā libidīs
 satuitatē. uel cte sic iā uides malas ut
 q̄s tū cedendo cōsentias et quo ducūt
 sequais. et ea q̄ mala suggerūt pe
 cēs **T**otus carnalis es tu: tu q̄sq; ta
 lis es totū car̄lis es **S**i aut̄ cōcupilas
 quidē qd̄ lex uetat. nī dicit nō concu
 pilces. seruas tū aliud qd̄ itē lex iub;
 post cōcupiscētias tuas nō eas: mē
 te spūalis es carne carnalis. **A**liud
 ē enī nō cōcupiscē: aliud post cōcu
 pilas suas nō ire **N**on cōcupiscē oīo
 p̄cā est: post cōcupiās suas nō ire
 pugnātis ē luctātis ē laborātis est.
Ubi feruet pugna quāe despicit vic
 toria. **C**ū erit victoria: **C**ū absorbe
 t mors i victoria **T**ūc enī uox erit tū
 phāns: nō sūd; pugnātis **Q**ue fu
 tura ē uox illa tūphantis cū corrup
 tibile hoc idueit i corruptiōnē: et mor
 tale hoc idueit i immortalitatē. **V**ides
 victorē audi exultantē: exp̄cā trū

phantē **T**ūc fit sermo q̄ scriptus ē: ab
 sorta ē mors i victoria **U**bi ē mors con
 tencio tua: ubi ē mors aculeus tu?
Ubi ē: **E**cce eat et nō est **U**bi ē mors
 cōtencio tua: **E**cce mortis contencio.
Scim⁹ q̄ lex spūalis ē: ego aut̄ car
 nalis sū **S**i ḡ de serpo ap̄lus dicit. si
 dico non cōfirmo. si ap̄lus dicit. scim⁹
 q̄ lex spūalis ē ego aut̄ car̄lis sū. mē
 te ei spūalis corpe car̄lis: q̄ totus
 spūalis: **C**ū semiat corpus aiāle: i
 surgit corpus spūale **N**ō ergo q̄ fer
 uet mortis cōtencio. nō qd̄ uolo ago:
 ex pte spūalis ē ex pte carnalis **E**x pte
 melioe spūalis: ex pte ifeioe car̄lis
Ad huc cōfligo: nōdū uia **M**agnū mī
 ē nō uia **N**on qd̄ uolo ago: sed qd̄ o
 di illud facio **E**d facis: **C**oncupisco.
Et si cōcupie nō cōsentio. et si post
 cōcupiās meas nō eo: tū adhuc cōcu
 pilco **E**t utiq; enī in ip̄a pte ego sum.
Non ei ego i mēte et alius i c̄ne **S**ed
 qd̄ igit? **I**p̄e ego: q̄ ego i mēte ego i
 carne **N**on ei due natūe contrie sed ex
 utroq; unus hō: q̄ un⁹ de⁹ a quo fr̄s
 ē hō **I**git ip̄e ego. ego ip̄e mēte seruo
 legi dei: carne aut̄ legi p̄cā. **M**ente nō
 cōsentio legi p̄cā: sed tū nolle eet in
 mēbris meis lex ulla p̄cā **E**a ḡ nolle
 et tū est: nō qd̄ uolo ago q̄ cōcupisco
 et nolo **N**ō qd̄ uolo ago: sed qd̄ odi
 illud facio **E**d odi: **C**oncupiscē **O**di
 cōcupiscē: et tū ago illud carne non
 mēte **E**d odi illud facio **S**i aut̄ qd̄ o
 di illud fr̄o: cōsentio legi qm̄ bona ē.
Confentires legi. si qd̄ uellet facēs.
Facis qd̄ lex odit: quō cōsentis legi?

Porlus si qd nolo hoc facit: cōsentio
legi qm̄ bona ē. Quō: Ca iubet lex
nō cōcupisces. Qd uolo ego: Non cō
cupiscē. Volendo qd wlt lex: cōsentio
legi qm̄ bona ē. Si dicit lex nō con
cupisces: et ego uelle cōcupiscē: nō
cōsentirē legi: et oīo ab illa uolūta
tis pūlitate diuisus existerē. Dicente
enī lege nō cōcupisces et ego uelle cō
cupiscē: nō cōsentio legi dei. Qd nō:
Qd dicit o lex: Non cōcupisces. Et
ego uolo cōcupiscē: et ego uolo qd nō
uis. Nolo: idō cōsentio: qz qd uis uolo
Non implet legē infirmitas mea: s; le
gē laudat uolūtas mea. Ergo qd uo
lo hoc ago: et idō cōsentio legi: qz no
lo qd nō wlt: nō qz ago qd nolo. Ip̄m
ei agē cōcupiscē ē: nō cōcupiscē cōsentie
Ne aliqis iā in ap̄lo patāndi sibi qrat
exemplū: et det malū exemplū: nō qd
uolo ago. Qd ei lex dicit: nō cōcupis
ces: Et ego nolo cōcupiscē: et tū con
cupisco: qm̄ uis cōcupiscē mee assensū
nō p̄beā: qm̄ uis post eā nō eam. Relit
to ei aūto mentē: nego arma: teneo
mēbra: et tū fit i me qd uolo. Qd nō
wlt et lex: nolo tū lege. Qd nō wlt
uolo. Ergo cōsentio legi: s; qz ego sū
i carne: ego sū in mēte: sed ego magis
sū in mēte qm̄ i carne: qz ei ego sū i mē
te ego sū in regēte: mēs ei regit: cō
regit: et magis sū ego i eo quo rego
qm̄ in eo i quo regor: qz qz ego magis
i mēte: nūc aut iā nō ego operor illud
Nūc aut: Qd ē nūc aut: Jam redēpt̄
q̄ fui antea sub p̄cō uenūdat̄: iā ac
cepta grā saluatoris: ut mēte cōdelc̄er

legi dei. Non qz ego operor illud: s; qd
hītat i me p̄cōm̄. Nō ei qz nō hītat i
me. Iterū qz in me audi qd sequit̄:
Hoc est i carne mea bonū: uelle enī
adiacet in. Nō qd scis: qz nō hītat i
me hoc ē in carne mea bonū. Iā dū
dixēas: qd operor: ignoro. Si ignōas
quō scis: Nō dicit ignoro: nō dicit
scio. Ego quō te intelligā nescio. In h̄
ē qd intelligo: Vbi ei ait qd operor:
ignoro: dixit ignoro nō approbo nō
accepto nō in placet: nō cōsentio nō
laudo. Non ei et xp̄us eos ignōabit
by dicitur: nō noui uos: Porlus hoc
enī intelligo. Qd ei operor: ignoro:
qz qd nō facio ignoro. Nō ei ego ope
ror illud: sed id qd hītat i me p̄cōm̄.
Idō ignoro: qz nō ego facio. Sicut dicit̄
ē de dno: eū q̄ nō nouit p̄cōm̄. Qd est
nō noueat: Ergo nō noueat qd acci
ebat: Nō nouat qd puniebat: Nō
nō noueat qd puniebat: iuste punie
bat. Ca uō iuste puniebat noueat qd
puniebat: et tū p̄cōm̄ nō noueat qz per
cātū nō fecerat. Qd enī operor: ignoro:
Non ei qd uolo ago: sed qd odi illud
facio. Si aut qd uolo illud facio: cōse
nio legi qm̄ bona ē. Nūc aut accepta iā
grā: nō ego operor illud. Libera ē mens:
cō captiua. Nō ego operor illud: s; id
qd hītat i me p̄cōm̄. Nō ei qz nō hītat
i me hoc ē in carne mea bonū. Velle
ei adiacet in: p̄ficē aut bonū nō adia
cet. Velle p̄ficē adiacet: p̄ficē nō adia
cet. Nō dicit face: sed p̄ficē. Nō dū enī
nichil facis: rebellat cōsc̄ia et nō con
sentis. Delc̄at vxor aliena: et non au

uuis. Mentē aūtis. ī secretariū mē
tis itras: vides foris strepentē cōcu
piām. **P**fer adūsus eā suāz mudās
cōsulāam. **N**olo mōs nō facio: habeo
mū cōdelecter. **C**ōdelectō: eī legi dei se
cūdiū interiore hoīez. **E**d tu de carne tua
tumultuāis: **E**d delcāciōēs stultas te
pales fluxas vanas tumultuose sugge
ris: et eas qī garrula nō narras: **F**ar
rauerit nō iūsti delcāciōēs. **I**nde ē et il
ta concupia. **F**arrat nō delcāciōēs: s
nō sicut lex tua dūe. **C**ōdelectō: eī legi
dei: nō de me sed de grā dei. **T**u cōcupia
ī carne tumultuāis: mētē tibi nō subdis
In deo spabo: nō tēbo qī faciat mī ca
ro. **M**e hoc ē mente mea nō cōsentē
te: tumultuat cō. **I**n deo mō spabo:
nō tēbo qī faciat mī cō. **D**icit nec a
liena: ita nec mea. **E**ui gō hoc ī se aut:
nichil fāt: **M**ultū fāt: magnū ē qd
fāt: s tū nō pfiat. **E**d ē eī pfiat: **D**
bi ē mors cōtenāo tua: **E**rgo uelle
adiacet mī: pfiat at bonū nō. **N**ō cū
qd uolo facio bonū: s qd nolo malū
hoc ago. **E**t repetit. **S**i aut qd nolo hoc
facio: id ē cōcupitō: iā nō ego operor
illud: s id qd inhītat pccm. **I**nuēiō ī
grē legē nō uolētī facē bonū. **B**onū
iūciō legē. **B**onū ē lex. **B**onū aliqī ē
lex. **D**ū pbo: **E**d ipse uolo: **I**nuēiō
gō legē nō uolētī facē bonū: quī ma
lū mī adiacet. **E**t hoc nō. **N**ō eī cō nō
mea: a de alia substācia cō. a de alio
pīcipio cō: a aīa ex deo. et caro de
gēte tenebrax: **A**bsit. **L**anguor ī pug
nat sātati. **S**eiuuū iacebat ī via.
nūc adhuc: sanant oēs languōēs

122
eī. **N**on qd uolo ago: sed qd odi illud
facio. **S**i aut qd uolo ego illud fāo: iūe
mo gō legē uolētī mī facē bonū quī
malū mī adiacet. **E**d malū: **C**ōdelect
tor: eī legi dei scdm iteiorē hominē: vi
deo aliā legē mī mēbris meis repug
nante legi mētis mee. et captiuū me
ducētē mī lege pccī qī est ī mēbris meis.
Captiuū. s ex carne. **C**aptiuū. s ex pte
Nā mens īpugnat et cōdelectat legi dei.
Sic eī itelligē dēm: si de seipō apīs lo
quit. **I**am gō si mens nō cōsentit pccō
titillanti. suggestenti. blandienti. si mēs nō
cōsentit quī hī alias mti delcāciōēs su
as. delcāciōibz cōmis nulla ex pte cōfen
das: si gō nō cōsentit. et ē mī me qddam
mortuū. mors adhuc cōtendit. sed mēs
uua nō cōsentit. **N**ūqd ipā mors nō ē
mī te: **N**ūqd illud qd mortuū ē nō pti
net ad te: **A**d huc ē tibi cōtenāo. **E**d etiā
mīde sperandū ē: **M**iser ego hō. **E**t si nō
ī mētē: tū mī carne miser hō. **N**on eī ī
mētē hō: et ī carne nō hō: **E**s eī car
nē suā unqō odio hī: **M**iser ego hō:
qō me libeabit de corpe mortis hī: **E**d
ē hoc frēs: **E**ī carē uult corpe. **Q**uid
festinas: **S**i tū est tibi itenāo tua ut
corpe carcas: mors quāq; uentūa ē. et
te ab isto corpe mortis dies adueciens
ultimū paldubio libeabit. **E**d est pro
magno qd genus: **E**d ē qd dias. qō
me libeabit: **M**ōlis loqris: moitur
loqris. **D**e pccō mētis a cōne quāq; uē
tūa ē. **P**ō breuitatē uite nūq; longe ē:
pō cōdianos talus quī sit nefas. **E**t
gō siue festines siue tardes: oīs vita
huāna breuis ē. **E**d p magno genus

et dicitis: quis me liberabit de corpore mor-
tis huius? Et adiungit Gratia dei per Iesum Christum
dominum nostrum Paganus autem qui non habet gratiam
dei per Iesum Christum dominum nostrum non morietur:
sed non quacumque die ultimum a carne sol-
uentur. Sed illo die a corpore mortis huius
liberantur. Tu quod est quod per magnum gratiam
dei per Iesum Christum dominum nostrum vis tribuere
quod de corpore mortis huius liberaberis. Rursum
dedit tibi apostolus. Si sensum eius cepimus. Im-
mo quia domino uiuente sine dubio cepimus:
rursum dedit tibi apostolus et dicit. Scio quod loquar
Paganos dicit liberari a corpore mortis
huius quod ueniet dies ultimum uite huius. et solue-
tur ad tempus a corpore mortis huius. ueniet
et dies quando omnes qui in motum mentis sunt au-
diunt uocem eius: et procedet quod bona fecerunt
in resurrectione uite. Ecce liberati a corpore
mortis huius. Cui mala fecerunt in resur-
rectione iudicij. Ecce redierunt ad corpora
mortis huius. Corpus mortis huius redit ad
ipsum: nec inde aliquam resoluatur. Sed est
uita eterna: sed mors eterna quod pena eterna.
Tu autem christiane roga quantum potes: ex-
clama et dic. Miser ego homo: quis me li-
berabit de corpore mortis huius? Rursum dedit tibi:
securus efficeis non de te sed de domino. Tu
securus efficeis de pignone tuo. Opera
autem christo regnum christi: iam pignus tenes san-
guine christi. Dic dic quis me liberabit de
corpore mortis huius: ut rursum dedit tibi. gratia
dei per Iesum Christum dominum nostrum. Non est sic
liberaberis de corpore mortis huius: ut hoc
corpus non habeas. Habebis: sed iam non
mortis huius. Ipsum est: sed non idipsum
est. Ipsum est: quia caro ipsa est. Sed idipsum
est: quia mortale non est. Sic liberaberis

a corpore mortis huius: ut mortale hoc induat
immortalitatem. et corruptibile hoc induat
at incorruptionem. A quo: per quem: Gratia
dei per Iesum Christum dominum nostrum. Et per unum
hominem mors: et per unum hominem resurrectio
mortuorum. Sicut in adam omnes moriuntur. Iude
est quod genus. In adam omnes moriuntur. Iude
est quod genus. inde est quod cum morte transfugis:
inde est corpus mortis huius. Et sicut in adam
omnes moriuntur: ita et in christo omnes uiuifi-
cabitur. Diuificatus accepto corpore in
mortali ubi dicas. ubi est mors continentia
tua: liberatus eis a corpore mortis huius.
non tui uitae tuae. sed gratia dei per Iesum Christum
dominum nostrum. Conuili ad do. *Explicat
mo quintus. Sermo quintus beati augustini
de uerbis apostoli pauli: Ego ipse meum
seruio legi dei. carne autem legi peccati.*
Hestua laio scilicet apostoli conuili tertia
ta est: ubi dicitur. igitur ego ipse
meum seruio legi dei: carne autem legi
peccati. In qua conclusio demonstrat apostolus
ad hoc se dixisse quod super dixit. iam non
ego operor: illud. sed id quod in me habitat
peccatum: quod non meum operatur. consentiendo.
sed carne concupiscendo. Hoc est peccatum non
nunc appellat unum oriuntur omnia peccata: id est
ex carni concupiscit. Sed quod est peccatum in
dictis in factis in cogitationibus: non exoriuntur
in mala cupiditate. non exoriuntur in illi-
cita delectatione. Hinc ergo illi delecta-
tioni si resistam. si non consentiam. non
membra uelut arma non ministrant: non
regnat peccatum in nostro mortali corpore. peccatum
est ante regnum perdit: et sic perit. In
hac ergo uita quantum ad seos attinet reg-
num perdit: in alia perit. Hic est regnum

123
pdit: quā post cōcupiās nrās nō iū.
Ibi autē peit: quā dicit: ubi ē mors cōtē
no tua. Ergo cū dixisset aplūs. mēte C
uo legi dei carne autē legi pāi. nō dan
to mēbra cōmittēdis inq̄tatibz. s; tū
cōcupiscēdo nec tū illiate cōcupie ma
nus dando: g° cū dixisset. mēte seruo
legi dei carne autē legi pāi subieat et
ait. Nulla g° dāpnatio ē nūc hys q̄ st
i xpō ihū. Hys q̄ st i carne cōdēpnatio
ē: hys q̄ st in xpō ihū nulla cōdēpnatio
ē. **Ne** putāis hoc postea futurū: idō ad
didit nūc. Postea illud expcā ut nec
cōcupiā sit in te cōtē quā cōtēdas. cū q̄
cōflugas cui nō cōsentias. quā frenes
et domes. Post expcā: q; nec ipā erit.
Si ei qd nobiscū cōtendit ex mōrli cor
pe etiā postea erit: ubi ē mors cōtēno
tua fallū erit. **Ed** g° postea futurū sit
sciam. Tūc ei fiet sermo q̄ scpt̄ ē. **Ab**
sorta ē mors i victoria. **Ubi** ē mors vic
tōtēno tua: ubi ē mors aculey tuy.
Aculeus ei mortis pāi ē: utus uero
pāi lex. **Ca** ex phibitōe auctū ē deside
riū nō extinctū. **Lex** pāi dedit utitē
tūmō p̄ lrām iubēdo: nō p̄ spm̄ sbue
niendo. Ergo tūc nō erit hoc. **sz** quid
nūc: **Ed** sit nō tūc q̄ris: qd et paulo
aū dixit. **Tūc** autē iā nō ego operor illud:
Et ubi nūc qd ē: **sz** ego operor illud:
nō cōsentio nō ānuo nō decerno. **sz**
m̄ displicet: mēbra mea teneo. **Et** nūc
nūc est hoc. **Cū** sit ex carne cōcupiā
et ad carnē ptineat corpis mēbra: quā
nō regnat pāi id ē carnis cōcupiā.
plus h̄t iuris mēs ad tenēda mēbra
carnis ne dent i arma inq̄tatis. q̄ ipā

concupiā carnis ad mouēda mēbra cō
nis. **Ubi** cōcupiā ē carnis et mēbra cō
nis: **sz** mens tū q; dnatū h̄t si tū desup
adiuuet ne cū ei multū cōtē ḡnā dei
dam⁹ nō regē s; tyrānū faciām⁹: tū
g° ualet mens sic regit cū regit. ut de
mēbris carnis ipi⁹ cōtē cōcupiā
carnis ipi⁹ posset agē qd ait apls. **sz**
regnet pāi in v̄o mōrli corpe ad o
bediendū desideris e⁹: nec exhibeatis
mēbra v̄a arma inq̄tatis pāi. **Nulla**
g° cōdēpnatio ē nūc hys q̄ st in xpō
ihū. **Non** sunt solliciti si cōcupiās illia
tis titillaut. **sz** sunt solliciti q; videt
lex adhuc i mēbris repugnās legi mē
tis. **Nulla** ei cōdēpnatio ē. **sz** quibz.
Ca nūc qbz. **sz** in xpō ihū. **Et** ubi
ē illa de qua dicebat paulo aū: **sz** video
aliā legē i mēbris meis repugnātē le
gi mētis mee. et captiuātē me in lege
pāi que ē in mēbris meis. **sz** me di
cebat ex carne nō ex mēte. **Ubi** g° illa
lex si nulla dāpnatio ē hys q̄ st i xpō
ihū. **Lex** ei spūs vite i xpō ihū. **Lex** ei
nō illa i mōte syna p̄ lrām. **Lex** ei nō
illa i vetustate lrē: s; lex spūs uite in
xpō ihū libeāuit te a lege pāi et mor
tis. **Ubi** ei cōdelctēris legi dei scdm̄ iteio
rē hoīez vñ habēs: **sz** nō lex spūs uite in
xpō ihū libeāret te a lege pāi et mor
tis. **Ideo** mēs huāna ne tibi t̄buas: ne
multū supbias. **sz** mo ne oīo supbias.
O mens huāna q; nō cōsentis desideris
carnis. q; lex pāi nō te de arte deponit:
lex spūs vite i xpō libeāuit te a lege
pāi et mortis. **sz** te de illa lex libera
uit de qua sup dictū est: ut seruāmy

in nouitate spūs et nō in uetustate lre.
Quae nō illa libeant: **Rōne** et ipā di-
gito dei sc̄pta ē: **Rōne** digitus dei spūs
sais itelligit: **Lege** euāgelii et uide q̄
ubi dicit un⁹ euāgelista dno dicitē. si
ego in spū dei ciao demoia. ali⁹ dicit si
ego ī digito dei ciao demoia. **Si** g⁹ et lex
illa dei digito sc̄pta ē. hoc ē spū dei. quo
spū uicti magi pharaonis dixerūt. digi-
tus dei ē hic. si g⁹ et ipā ymo ai et ipā
spū dei hoc ē digito dei sc̄pta sit: q̄re nō
de illa dicit. lex ei spūs uite in xpō ihū.
Lex ei mortis nō ipā dicit. **Lex** p̄cā et
mortis nō illa lex dicit que data est in
mōte syua. **Lex** p̄cā et mortis illa dicit:
de qua gemēs ait **V**ideo aliā legē ī mē-
bris repugnātē legi mētis mee. **Si** illa
lex ipā est q̄ dicta ē. **I**taq; lex quidē sc̄a:
et mandatū sc̄m et iustū et bonū. **E**t
subiecit **E**d g⁹ bonū est. in mors fr̄m
est. **A**bsit **S** p̄cā ut appeat p̄cā p
bonū in opatū est mortē: ut fiat sup̄
modū p̄cā a p̄cā p mādatū. **E**d est
sup̄ modū: **P**t addat p̄uacatio **D**ata
g⁹ ē lex illa ut inuēret īfirmis. **P**arū
ē hoc: **N**ō solū inuēret sed etiā ut au-
gētur: et uel sic medic⁹ q̄ret. **S**i ei le-
uis morbus eet. cōtēpnēt. **S**i morbus
cōtēpnēt: medicinalis nō q̄reret. **S**i me-
dicus nō queret: morbus nō fineret.
Ido ubi habūdauit p̄cā sup̄hūdauit
grā. que deleuit cūcta p̄cā que inuēit.
et nō ad p̄cāndū uolūtati conātī ad
uitorū submūstrauit: ut ipā uolūtās
nrā non ī seipā s̄m deo laudaret. **I**n dō
ei laudabit tota die et ī dno laudabit
aīa mea: audiāt uites et letent. **Au**

diāt uites: nā supbi et litigiosi nō au-
diūt **E**rgo q̄re nō ipā lex ē dei digito
sc̄pta: q̄ dat adiutorū hoc grē de q̄ lo-
quimur: **Quae**: **E**t ī tabulis lapideis
sc̄pta ē: nō in tabulis cordis carilib;
Deiq; fr̄es mei ī magno misteio uide-
te cōcordiā: uideite distancā **C**ōcordiā
legis. distancā plebis **C**elebrat̄ pas-
cha in uetēi p̄plo sicut uostis: occasio
ue agni cū azimis **U**bi occasio ouis
significat xpū: azima aut̄ uitā uo-
uā. hoc ē sine uetustate feruētī. **U**n-
nōb aplūs dicit **E**xpurgate uetus ē-
mentū: ut sitis uoua cōsp̄sio sicut
estis azimi **P**ascha ei uerū imolat̄
xpūs **C**elebratū est g⁹ pascha ī illo ue-
tēi p̄plo: nōdū in luce fulgētē sed ī um-
bra significante celebratū est. **E**t post
quāquingenta dies a celebratioe pasche sicut
cōputās inuēiet q̄ uoluit: dat̄ lex ī mō-
te syua sc̄pta digito dei **U**erū uerū pas-
cha. imolat̄ xpūs: tūlitū fāt de morte
ad uitā **T**ūlitus ei inip̄tat̄ hebraice
pascha: qd̄ exp̄llit euāgelista dicens:
Cū aut̄ uenit hō ut tūlir̄et ih̄s ex hoc
mūdo ad p̄cā **C**elebrat̄ g⁹ pascha. et
surgit dñs. tūlitū fāt a morte ad uitā
qd̄ ē pascha: et uūant̄ quāquingenta dies
et uerū spūs sais digitus dei **E**t uideite
quō ibi et hic. quō ibi plebs longe sta-
bat: timor eāt amor nō eāt **S**am usq;
ad̄ **T**ū timuerūt: ut dicēt ad moysen
Loq̄re. tu ad nos: et nō nob̄ loq̄r̄ dñs
ne moriamur. **D**escendit g⁹ sicut sc̄ptū ē
dey ī syua ī igne: sed plebē longe stan-
tē tritans et digito suo scribēs ī lapi-
de non ī corde **H**uc aut̄ qū uerū spūs

congregati erant fideles in unum: nec in motu
 te truit sed in unum in domum. De celo quidem
 factus est subito sonus: quasi ferretur flatus
 vehemens. **S**onuit: sed nullus expavit
Audisti sonum: vide et ignem: quod non vtrum
 quod in monte erat: et ignis et sonitus. **S**
 illuc eadem fumus: hic ignis scimus. **V**ile
 fuit ei illis lingue diuise aut scriptura ue
 lut ignis. **N**umquid de longinquo tritans?
Absit. **N**am isedit super unumquemque eorum:
 et ceperunt linguis loqui sicut spiritus da
 bat eis pronuntiare. **A**udi linguam loquentem:
 et intellige spiritum non in lapide sed in corde
 scribentem. **L**ex ergo spiritus uite scripta in corde
 non in lapide: in christo ihesu in quo celebra
 tum est uicissim pascha liberavit me a le
 ge peccati et mortis. **N**am ut nouis ipas esse
 distantiam euidentissimam ueteris et noui
 testamenti. **V**nde et dicit apostolus: non in ta
 bulis lapideis: sed in tabulis cordis car
 nalibus: dominus apud prophetam dicit. **E**cce di
 es uenit dicit dominus: et consummabo super
 domum iacob testamentum nouum: non se
 cundum testamentum quod constitui patribus eorum: in
 die qua apprehendi manum eorum et eduxi e
 os de terra egypti. **D**einde ipsam differentiam
 euidentem ostendens datus magis leges meas
 in cordibus eorum: in cordibus inquit eorum super scri
 ptas. **S**i ergo scribat lex dei in corde tuo:
 non foris teneat sed intus multet. **T**unc lex
 spiritus uite in christo ihesu liberabit te a lege pec
 cati et mortis. **E**t enim impossibile erat le
 gi: hoc sequitur in latrone apostoli. **E**t enim impos
 sibile erat legi. **E**t ne ipsa culparetur quid
 subiicitur. **I**n quo infirmabat per car
 nem. **L**ex enim iubebat et non implebat: quia
 ratio ubi non erat gratia inuictissima consistebat.

Et lex infirmabat per carnem: quia lex spiri
 talis est ego autem carnalis sum. **Q**uod ergo in
 lex opitularetur iubens per legem et non datus
 per gratiam. **I**nfirmabat per carnem. **E**t
 fecit deus cum hoc impossibile esset legi et
 infirmaret per carnem. **D**ominus filium suum misit
 per quod infirmabat lex et propter quod erat hoc
 impossibile legi. **I**nfirmabat per carnem.
Quid ergo deus contumeliam carnem? **A**nsit car
 nem immo misit etiam per carnem carnem. **P**er
 carnem enim carnis occidit: carnis substantiam
 liberauit. **A**nsit deus filium suum in similitudi
 ne carnis peccati. **I**n carne quidem uera: sed
 non in carne peccati. **E**t autem in similitudine
 carnis peccati. **I**d est ut esset ratio uera caro.
Et uera similitudo carnis peccati. **E**tiam de peccato
 mors et mors est utique in omni carne peccati: de
 qua dicit apostolus: ut euacuaret corpus
 peccati. **E**tiam ergo est in omni carne peccati. **S**ed utrumque
 ibi est et mors et peccatum in carne: cetera in car
 ne peccati et mors est et peccatum: in similitudine
 carnis peccati mors erat et peccatum non erat.
Si enim ratio peccati esset et merito peccati penam
 mortis lueret: non diceret ipse dominus. **E**cce
 uenit princeps mundi: et nichil in me inueni
 et. **Q**uare ergo me occidit? **N**on quod que non
 rapui tunc exsoluebam. **P**rius quod fecit
 de tributo: hoc fecit de morte. **E**xigebat
 tributum didragma. **Q**uare magis tu uel dic
 tipli tui non redditis tributum. **P**rocurator
 ad se petrum: et ait ei. **R**eges mundi a quibus
 exigunt tributum: a filiis suis an ab alie
 nis? **R**espondit: ab alienis. **E**rgo inquit li
 beri sunt filii. **T**u ne scandalizem eos na
 de ad matrem et mitte hamum: et quod primus
 surrexit id est primogenitus a mortuis apertum
 inquit os eius et iucies ibi staterem id est duas

Didragmas quatuor dragmas Quia
didragma id est due dragme in caput
exigebat. Inuenies ibi statere id est quatuor
dragmas: da eis pro me et te. Sed
est pro me et te. Ipse Christus: petrus et
clia Christi. Ecclia quatuor euangelia. In
teum latebat: Christus tamen tributum non debi-
tum persoluebat. Sic persoluit et mortem:
non debebat et persoluebat. Ille non in debi-
tum persoluet: nunquam nos a debito libera-
ret. Sed quod impossibile erat legi quam facie-
bat per ueritatem quod mens non dum conuer-
ta quae sit saluatore in quo infirmabatur
per carnem: misit deus filium suum in similitudi-
ne carnis peccati et de peccato dampnauit pec-
catum in carne. Quod ergo non habebat peccatum:
si de peccato dampnauit peccatum. Nam aliqui
exposuimus uobis: sed qui meminerunt
recognoscant: qui non audierunt audiant:
qui oblitum sunt recolant. Peccatum uocabatur in
lege sacrificium pro peccato. Illud uero lex hoc com-
memorabat. Non sel non iterum: sed sepissime
peccata dicebantur sacrificia pro peccato. Tale
peccatum erat Christus. Sed ei dicamur peccatum
habebat. Sed absit. Peccatum non habebat:
sed peccatum erat. Peccatum erat dixi secundum illam
intelligentiam quia sacrificium pro peccato. Audi
quod hoc modo peccatum erat: ipsum apostolum audi.
De illo loquens ait. Eum qui non nouerat
peccatum. Deus propter eum qui non nouerat pec-
catum pro nobis peccatum fecit: cum ipsum Christum
qui non nouerat peccatum deus propter nos pec-
catum fecit: ut nos simus iusticia dei in ipso.
Videte duo iusticia dei non nostram: in ipso
non in nobis. Unde illi magnum scilicet de quibus
dicit psalmista. Iusticia tua sicut motus
dei. Et qui dicit in ipso psalmo ubi

domini est iusticia tua: non est iusticia eorum.
Sed iusticia tua uelut motus dei. leua-
ui enim oculos meos in motus ueni ueniet
auxilium mihi. Sed non a montibus: auxilium
uero enim meum a domino qui fecit celum et terram.
Cum ergo dixisset iusticia tua sicut motus
dei: qui querebat: ut quid ergo alii nascuntur qui
non pertinet ad iusticiam dei. Subicit. In
dicia tua sicut abyssus multa. Sed est
sicut abyssus multa. Alium est impene-
trabile est inaccessum est huiusmodi inenodabile.
Diuinae dei inscrutabiles. Inscrutabilia
iudicia eius: inuestigabiles uiae eius. Ergo
et hic misit deus in filium suum propter
peccatos propter predestinatos: uocandos iusti-
ficandos glorificandos: ut motus dei
dicat: si deus pro nobis quis contra nos.
Misit deus filium suum in similitudine car-
nis peccati: et de peccato dampnauit peccatum in
carne: ut iusticia legis impletur in nobis.
Non implebat per se: impleta est per Christum.
Non enim uenit legem solue: sed imple.
Quo legis iusticia impletur in nobis: uel
quod impletur nobis: uel quibus nobis. Dis-
audie in quibus nobis. Cum non secundum
carnem ambulamus: sed secundum spiritum. Sed
est secundum carnem ambulamus: Carnalibus con-
cupiscentiis consentimus. Sed est secundum spi-
ritum ambulamus: diuinae spiritum in mente:
et concupiscentiis carnis non obedie. Sic
ergo impletur in uobis lex: impletur in uobis ius-
ticia dei: modo interius impletur per concupi-
scitias tuas non eas. Post concupiscentias tu-
as cum audis: illicitas accipe. Post con-
cupiscentias tuas non eas. Debet implei ex uo-
luntate nostra adiuta a gratia dei: debet im-
plei post concupiscentias tuas non eas. Et

Ipsum suum uobis exponere: quoniam ista di-
cebat. Cum inquit qui non nouerat peccatum.

125
 qd ei illa concupia carnis egit i nobi p
 teitoz ptoz siue i factis siue in dñs
 siue i cogitacoibz: totu deletu est i sa
 cro baptisinate. Oia debita deleuit u
 na indulgētia. Restat gº cū rñe con
 flictus: qz deleta ē iniquitas. s̄ manet
 infirmitas. Inest titillat delcācio illu
 te concupie. Pugna. resiste noli cōsen
 tie: et implet hic. post concupias tuas
 nō eas. Et si qñ obrepūt et usur
 pāt sibi oculū aurē linguā. uolaticā
 cogitacionē: nec sic despemº de salu
 te nrā. Ideo cotidie dicimº: dñe nobi
 debita nrā. Iusticia iqt legis implet in
 nobi. s̄ in quibz nobi: Qui nō scdm
 carnē ambulamº: s̄ scdm spm. Qui
 cū scdm carnē ambulāt: q̄ cōnis s̄ sa
 piūt. Qui aut scdm spm: q̄ spūs sūt
 scdm. Prudētia cū carnis mors est:
 prudētia aut spūs vita et pax. Prudē
 tia cū cōnis inimica in deū. Legi em̄ dei
 nō est subiecta: neqz ei p̄t. Sed ē neqz ei
 p̄t. Non hō nō p̄t: nō aīa nō p̄t: nō
 deniqz ipa cōis qz dei creatura nō p̄t. s̄
 prudētia cōnis nō p̄t: uiciū nō p̄t nō
 natura. Quō si dices claudicatio rē
 ambulacōi nō ē subiecta. neqz ei p̄t. Pes
 p̄t sed claudicatio nō p̄t. Tolle claudi
 cacionē: et uidebis rēā ambulacionē
 s̄ q̄ diu claudicatio ē: nō p̄t. Sic qm̄
 diu prudētia cōnis ē: nō p̄t. Nō sit pru
 dētia carnis: et hō p̄t. Prudētia spūs
 vita et pax. Sed gº aut prudētia car
 nis inimica i deū: noli sic accipe q̄ i
 mica ista possit ledē deū. Resistēdo i
 mica ē nō occidēdo. Illi aut nocet i
 quo ē prudētia cōnis: qz uiciū natē

nocet i qua nā inest. Medicina aut ido
 iuenta ē: ut pellat uiciū et nā sanet.
 Veit gº saluator ad genº hūanū: nul
 lū sanū iuenit. Ideo magnº medicus ue
 nit. Hoc p̄tea dixi: qz manichei uo
 lentes aliā cōnt deū inducē nām ma
 li. q̄ de hoc apli testimoio errorē suū
 estimāt adiuuāi: et putāt q̄ nālit
 dñū. qz dñū ē. nō p̄t. inimica ē in deū.
 legi ei dei non ē subiecta neqz ei p̄t. et
 nō attendert nō de carne dñū cē nō
 p̄t. nō de hoīe dñū cē nō p̄t. nō de aīa
 dñū cē nō p̄t. sed de prudētia carnis.
 Prudētia ista uiciū ē. Dis nosse qd ē sa
 pe scdm carnē: mors ē. s̄ ille ipē unº
 hō eadēqz nā a dño deo uēo et bono
 cōdita hēi sapiebat scdm cōnē: hodie
 sapit scdm spm. Expullū ē uiciū: sa
 uata ē nā. Nā q̄ diu cēt prudētia illa
 carnis: oīo legi dei subiecta cē nō pol
 let. Cū diu ei inest y uiciū claudica
 tio: nullo mō cē p̄t rēā ābulatio. Sa
 nato aut uicio repata ē nā. Fuistis a
 liqu tenebre: nūc aut lux i dño. Vide
 te gº qd sequit. Qui aut i carne s̄ id
 ē in carne cōfidit. q̄ concupias suas
 sequit. q̄ in hīs hitant et eaz uolup
 tantibz oblectant q̄ in eaz delcācioibz be
 atā felicēqz uitā cōstituit. ipi ei s̄ i
 carne: deo placē nō p̄t. Nō ei dñū
 ē. q̄ aut i carne s̄ deo placē nō p̄t:
 q̄ dñū cēt. i hac uita cū sint hoīes dō
 placē nō p̄t. Ergo nō placuerūt s̄
 p̄riarche. Ergo nō placuerūt s̄ ap̄he.
 Ergo nō placuerūt s̄ apli. Nō pla
 cuerūt s̄ m̄res q̄ aūqz corpus p̄cedo
 deponeret. xpm cōfitendo non solū

voluntate cōtempnebat: s̄ doloēs quo
q̄ paciētissimē p̄fēbāt. **Placuerūt:** s̄
ī carne nō placuerūt. **Portabāt car-**
ne: nō portabāt ī carne. **Jam em̄**
palitico dān eāt: tolle ḡbatū tuū.
Qui ḡ ī carne s̄ q̄ admodū dixi q̄
admodū iā expolui. nō ī hoc sc̄lo vi-
uēdo s̄ carnis cōcupis cōsentiēdo deo
placē nō p̄nt. **Deiq̄ audite ip̄m.** q̄stio-
nē sine ulla dubitatōe soluentē. **Vi-**
uis utiq̄ ī hoc corpe loq̄bat: et tū ad-
iūxit. **Dos aut̄ nō estis ī carne.** putas
ē hic aliq̄s ī nob̄ cui dān ē. **Ecc̄e p̄lo**
dei dixit: eccl̄ie dei dixit **Romaīs q̄dē**
scribebat: sed uniuēse xp̄i eccl̄ie dixit.
sed itico dixit nō palee: malle dixit
latenti nō s̄hpule appenti. **Unūq̄sq̄**
ī corde suo agnoscat. **Hos aut̄q̄ lo-**
q̄m: cōsc̄as nō videm. **Tū sc̄dm̄ ea q̄**
sup̄ius locuti sum̄ existio ī noīe xp̄i
ēē ī plebe xp̄i q̄b; dān ē uos aut̄ nō
estis ī carne sed ī sp̄u: si tū sp̄s dei
h̄itat ī uob̄. **Nō estis ī carne q̄a non**
facitis opa carnis cōsentiēdo cōcupie
carnis: sed estis ī sp̄u q̄ sc̄dm̄ iteiorē
hoīez cōdelcāmū legi dei: et hoc ē si tū
sp̄s dei h̄itat ī uob̄. **Nā si de sp̄u v̄rō**
p̄liūtis: adhuc ī carne estis. **Hic ḡ nō**
estis ī carne: ut ī sp̄u dei sitis. **Tūc em̄**
ī carne nō estis. **Nam si recedat sp̄s**
dei. pondē suo sp̄s hoīs r̄uolūt ī
carne redit ad fr̄a carnalia redit ad
cōcupias sc̄lares: et erūt illi hoīs pe-
iora nouissia q̄ erāt p̄ma. **Hic ḡ ha-**
bete liberū arbitū: ut ip̄loētis auxi-
liū. **Nō estis ī carne.** **Et hoc ex virib;**
v̄ris: **Ab̄lit.** **Un̄ ergo:** **Si tū sp̄s dei**

h̄itat ī uob̄. **Si q̄s aut̄ sp̄m xp̄i nō h̄t:**
hic nō est ei. **Non ḡ se extendat nō**
se iactet nō sibi arroget v̄tutē p̄p̄a;
egena et viciata nā. **O hūana nā o-**
adā qū san̄ eas nō stetit: et tuus vi-
bz̄ surrexisti. **Si q̄s sp̄m xp̄i non h̄t:**
Ip̄e em̄ sp̄s dei q̄ sp̄s xp̄i. **Et p̄is ē**
em̄ et fili. **Si q̄s sp̄m xp̄i nō h̄t:** nō se
fallat: **hic nō est ei.** **Ecc̄e adiuuante**
ip̄m nūa sp̄m xp̄i h̄em: ex ip̄a dilcō-
ne iusticie itegra et catholica fide sp̄i-
tū dei nob̄ ielle cognoscam. **Q̄d de**
carne illa mōli: q̄d de lege ī mēbris
repugnāte legi mētis. **Q̄d de illo ge-**
mitu: **Audi.** **Si aut̄ xp̄s ī uob̄:** cor-
pus quidē mortuū est p̄t̄ p̄cām. **sp̄s**
aut̄ vita ē p̄t̄ iusticiā. **Ergo de corpe**
mortuo p̄t̄ p̄cām iā despandū ē. n̄
la spes ē. **sic dormit ut nō audiat ut**
resurgat. **Ab̄lit.** **Corpus q̄d mortuū**
est p̄t̄ p̄cām: sp̄s aut̄ vita ē p̄t̄ ius-
ticiā. **Remāsit tristitia de n̄rō corpe.**
Deo aut̄ carne suā odio habuit. **Vide-**
m̄ q̄ solliate aiet̄ sepultia mortuoz̄.
Corpus q̄d mortuū ē p̄t̄ p̄cām: sp̄s
aut̄ vita ē p̄t̄ iusticiā. **Nā dicebas ad**
cōsolacionē. **Velle quidē et corpus me-**
ū ēē ī vita: sed q̄ nō p̄t̄. **sic ut sp̄s**
meus. **sic uel aīa mea.** **Specta:** **noli cō-**
solliatus. **Si ei sp̄s ei q̄ suscitauit**
ih̄m a mortuis h̄itat ī uob̄ q̄ suscitauit
ih̄m xp̄m a mortuis uiuificabit:
et mortalia corpa v̄ra. **Q̄d timetis:**
Q̄d etiā pro ip̄a carne solliati estis:
Capillus capitis v̄ri nō peibit. **Adam**
peccādo dāpnauit ī mortē corpa v̄ra:
sed ih̄s si ē sp̄s ei ī uob̄ uiuifica

bit et mōtia corpa vā: qz suū sangui
 nē dedit p salute vā p nullū reddi
 dubitas: qz tale pignus tenes: Sic
 gō hō non eit illa mortis cōtenao: sic
 ipsebit qd dcaū est: miser ego qz me
 libeabit de corpe mortis h9: qz xpūs
 ihūs si spūs ei9 ē in uob vniūficabit et
 mōtia corpa vā. Sic libeabeis de cor
 pe mortis h9 nō corpus nō hādo ul' al
 terū hādo: s nō vltēius mouēdo. Si
 ei nō addet mortis h9: et dicet qz me
 libeabit de corpe: forte suggerēt error
 cogitacioni huāne et dicēt: Vides qā
 nō vlt nos deus cē cū corpe De corpe
 i9e mortis h9. Mortē tolle: et bonū ē
 corpus Detrahat mors nouissā imi
 ta: et eit nū metnū cāo mea aita. Sed
 nūqz carnē suā odio habuit Et si spūs
 concupiscat cont' carnē et cāo concupiscat
 adūsus spū et si mō rixat i ista domo
 maitus litigans nō pūacē sed concor
 diā queit vxoīs: absit frēs mei ut spūs
 concupiscēdo cont' carnē odeit carnē.
 Vna cūis odit: prudēcā cūis odit:
 cōtenaonē mortis odit Corruptibile
 hoc iduat icorruptaonē: et mōle hoc
 iduat imōrlitate. Sciet corpus aiāle:
 surgat corpus spūale. Et uide plenā p
 scām qz cōcordiā: videbis creaturā lau
 dāe creatorē. Si gō spūs ei9 q' suscitauit
 ihū a mortuis hitat i uob: q' suscita
 uit xpū a mortuis vniūficabit et mō
 tia corpa vā p' mhitantē spū q' hi
 tat i uobis. Non p' meita vā: s p' p
 mūcā suā. Conūsi ad dūm. ic.

*Explicat s'mo qūtus s'mo sexty bñ
 augustini de ūbis apli: peto nō ifir*

*mai in tbulacionibz meis p uob que
 est gloria vā. Et de libeo arbitrio.*

Aplm audiuim9. psalmū audiuim9:
 euāgelū audiuim9. Cōsonant
 oēs dīne laōnes: ut spē non i nob sed
 in dnō colloceim9. Peto iqt aplius nō i
 firmāi in tbulacoibz meis p uob: que
 ē glā vā. Peto iqt uos non ifirmari
 id ē ut non ifirmemū qū auditis me pa
 ti p uob tbulacoēs: qā hec ē glā vā.
 Peto gō eos ut nō ifirmēt: qd non fa
 cēt n' eoz uellet exatāe uolūtate. Si ei
 rūderent qd nos petis qd in ptāte nō
 hēm9. nūqd vident' sibi iustū reddidil
 se cūlū: Et tū aplius n' laet eē meis uo
 lūtatis pprie cōfessionē ubi et ipi aqd
 agēt: nō dicet peto. Et si dicet iubeo:
 n' eos nosset adhibē posse iustioi sue
 uolūtate. sine cā hoc ūbū de de e9 pce
 det. s; rur sus laens sine adiutoio if
 mā eē hoīs uolūtate: nō solū nō dice
 rēt uolūtatis arbitū nō hēm9. Dixit
 peto. uerū eciā ne diceūt uolūtatis ar
 bitū suffiat nob. videte qd addidit h9
 rei grā. Cui9 rei grā n' quā sup dixerat:
 peto uos non ifirmāi in tbulacionibz
 meis p uob q' ē glā vā. Et a gō uolū
 tatis hētis arbitū peto: qz uo uolūta
 tis arbitū nō suffiat ad iplendū qd pe
 to: h9 rei grā flecto genua mea ad pa
 trē dnū nrī ihū xpī ex quo oīs pūtas
 i celo et i trā noiat' ut det uob. Sed det
 uob: Sed peto a uob: rogo det uobis.
 Peto eī a uob p' arbitū uolūtatis:
 rogo det uob p' auxiliū maiestatis
 s; apli ūba pūem9. Adhuc fortasse
 expcātis audie qz textū eūsdē lcoīs

mediana non tenetis utrum reuera ideo per
ipsis ad preter genua flectat apertius: ut
det illis quod dixerat eis peto memeto
te quod quod petierit ab ipsis. **P**eto non infir-
mai in tribulationibus meis pro uobis. **H**oc
ab ipsis petit: modo videte quod illis pe-
tit. **F**lecto genua mea ad preter dominum
nostri ihesu christi: ut det uobis secundum diuina
as glorie sue uirtute corroborari. **E**undem
aliud non infirmai: **U**irtute corrobo-
rai inquit per spiritum eius. **I**ste spiritus gratie uide-
te quod petit. **H**oc a deo petit quod ab homi-
nibus exigit: quod ut deus uelit dare debes et
tu ad accipiendum accommodare uolunta-
te. **Q**uomodo uis accipe gratiam diuine bonita-
tis: quod si uis non a se uoluntatis. **D**et
inquit uobis. **N**on enim habetis nisi det uobis. **D**et
uobis uirtute corroborari per spiritum eius. **S**i
enim dedit uobis uirtute corroborari: ibi
dabit uobis non infirmai. **I**n interiore homi-
ne habitare christum per fidem in cordibus uestris.
Totum hoc det uobis. **I**n caritate radica-
ti et fundati ut proualeatis comprehendere
cum omnibus sanctis. **Q**uam comprehendere det uobis
per spiritum suum uirtute corroborari et habitare
in interiore homine uestrum christum per fidem: ac
quod ita in caritate radicati et fundati pos-
sitis comprehendere cum omnibus sanctis. **E**odem. **Q**ue-
rit latitudo longitudo altitudo et profundum.
Latitudo quod in latina lingua u-
triusque signat et quod sursum uelus altitudinis
nomen habet: et quod in profundum altum est al-
titudinis nomen habet. **I**deo bene rident inter-
pres ad id quod sursum altum est altitudinem
dicere: ad illud quod deorsum altum est profundum
dicere. **E**odem est ergo hoc frater meus. **E**xponam
hoc ergo uobis: facilius forte sit tunc

Edem ergo. **E**a latitudinem longitudi-
nem altitudinem et profundum quatuor: ista quod
dixit apertius in uisum ydoneos uel comprehendere
hendere uel proferre tunc ubi ad hoc. **A**n
forte pulsabo et ut uobis salubre aliquid
quod proferam uestris orationibus inuocabo. **E**dem
per gratiam corde hominum christiane per latitudinem
terre longitudinem tempus altitudinem ce-
lesti profunditate abyssi. **E**dem ista com-
prehendit uel mente uel corpore hoc est siue
cogitatio siue carnis oculis intuetur:
quam ista comprehendit. **I**psi audi apertius
dicere tibi. **N**ichil autem absit glorie: non
in cruce domini mei ihesu christi. **E**t nos in illa
gloriamur uel quod super illam inuicem in il-
la glorie omnes. **O** boni fratres in illa glorie
in. **I**bi forte inueniemus et latitudinem et
longitudinem et altitudinem et profundum.
His enim apostoli uerbis crux quodammodo nobis
autem oculos constituta est. **H**abet enim latitudi-
nem in qua manus figuntur. **H**ic longitudo
nem quod inde usque ad terram duarum linguarum.
Hic et altitudinem quod ab ipso tunc uel in
quo figuntur manus excedit aliquantulum
ubi caput crucis fixi ponatur. **H**ic et pro-
fundum: hoc est quod in terra figitur et non ui-
detur. **V**idete magnum sacramentum. **A**b illo
profundo quod non uides: surgit totum quod
uides. **U**bi est altitudo. **C**onfer te ad ui-
tam moyses quod scorum quod dicit absit glorie
in cruce domini nostri ihesu christi: inueniemus in
mentibus eorum latitudinem caritatis. **U**n-
de illos ammonet ipse apostolus dicens. **D**ilata-
mini: ne sitis iugum ducentes cum infidelibus.
Et quod ipse latus caritatis quod eos ad latitudi-
nem exhortabat: audi quod dicit. **O**s uos-
trum patet ad uos o homo in ihesu: cor uos-

127
deū dilatātū est. **L**atitudo g^o caritas ē q̄
cola bñ opat̄. **L**atitudo facit ut datorē hi
larē diligat deus. **S**i ei angustia pass̄
fuit: tristis dabit. **S**i tristis dabit: pe
rit qd̄ dabit. **O**pus ē g^o latitudinē carita
tis: ne peat̄ q̄q̄ boni facitis. **S**i qm̄ aut
dñs ubi hñdant n̄q̄tas: refrigelat ca
ritas multoz: da n̄ et longitudinē. **E**d
ē longitudo: **C**ui pseueaui usq̄ i finē:
hic salus eir. **H**ec ē longitudo crucis ubi
totū corpus porrigit: ubi quodāmo sta
t̄ quo stando pseueat̄. **S**i g^o queis qui i
cruce gl̄aris h̄re crucis latitudinē: ha
beto bñ opandi v̄tutē. **S**i vis h̄re crucis
longitudinē: h̄eto pseueandi lōgani
mitatē. **S**i aut̄ vis h̄re crucis altitudinē:
nost̄i qd̄ audias et ubi audias surcū
cor. **E**d ē surcū cor: **I**bi spea: ibi ama:
inde pete v̄tutē. ibi expt̄a m̄cedē. **N**am
si bñ oparis et hilarit̄ t̄buis: videis h̄re
latitudinē. **S**i i h̄isde boīs opibz usq̄
i finē pseueauiis: videis h̄re longitudi
nē. **S**i oīa hec nō pp̄t sup̄nā m̄cedē fa
ris altitudinē nō h̄ebis: et illa iā nec la
titudo eir nec longitudo. **E**d ē em̄ h̄re
altitudinē: n̄ cogitāe deū: amāe deū: et
ḡtis amāe: ip̄m adiutorē: ip̄m specta
torē: ip̄m cōnatorē: ip̄m p̄mū largitorē:
postremo ip̄m p̄mū deputāe: nō aliud
ab ip̄o q̄ ip̄m expt̄are. **S**i amas: ḡtis
ama. **S**i n̄e amas: ip̄e sit m̄ces q̄ amas
An nō tibi cara st̄ oīa: et vilis ē ille q̄
condidit oīa: **H**ec ut possem⁹ genua
sua flexit ap̄lus: utiq̄ ideo ut det nob̄.
Terret ei euāgelū. **V**obis datū ē care
misteriū regni: alijs aut̄ non ē datū.
Cui em̄ h̄t dabit̄ ei. **C**ui aut̄ habz: cui

dabit̄ n̄i cui datū est. **C**ui aut̄ nō habet:
et qd̄ h̄t aufertur ab eo. **E**s aut̄ nō h̄t: n̄
cui nō datū est. **S**uae g^o illi datū est:
et illi nō est datū. **N**ō me piget dicē.
Hoc ē pfundū crucis. **D**e pfundo nescio
quo iudicior̄ dei que p̄scrutai cōtēplai
q̄ nō possum⁹: p̄cedit oē qd̄ possum⁹.
De pfunditate m̄q̄ nescio qua iudicior̄
dei que īscrutabilia cōtēplai nō possu
m⁹: p̄scrutai nō valem⁹: p̄cedit oē qd̄
possum⁹. **E**d possum⁹ video: vñ possum
nō uideo: n̄ q̄ et hoc h̄atten⁹ uideo q̄a
nom̄ eē a deo. **S**uae aut̄ illū et nō illū:
m̄ltū ē ad me. **A**byssus ē: pfundū crucis
ē. **A**mmiracōe exclamāe possum⁹: dispu
tācōe demōstrāe nō possum⁹. **E**d possum⁹
exclamāe de ista pfunditate. **C**ū m̄g
nificata st̄ opa tua dñe. **S**entes illuian
tur iudei excecant. **C**uidā puuli sacra
m̄eto baptismatis abluūt: quidā nō
puuli i morte p̄mū hoīs relinquūt. **E**
magificata st̄ opa tua dñe: nimis pfū
de st̄ cogitācōes tue. **E**t seq̄t̄. **D**ix̄ i
prudēs nō cognoscer: et stult⁹ nō itelli
get hec. **E**d nō itelliget stult⁹ et impru
dens. **C**ia ul̄ pfundū est. **N**am si stult⁹
non itelligit et sapiēs itelligit nō est
nimis pfundū. **S**i si sapiēs itelligit q̄
pfundū est: stult⁹ nō itelligit q̄ ul̄ p
fundū ē. **I**deo de isto pfundo m̄lti q̄ren
tes reddē roēm: i fabulas uāritatis ab
ierūt. **A**liq̄ dixerūt q̄ surcū aīe i celo
p̄cānt et scdm̄ sua p̄cā ad corpa p̄ me
ritis redigūt: et dignis sibi q̄i carceibz
icludunt. **I**erūt post cogitācōes suas:
uolētes disputāe de dei pfundo: nisi st̄
i pfundū. **O**ccurrit ei ap̄lus uolens

grām cōmendāe et eligit illos gēinos
in uterō rebente: et dicit nōdū eī uatis
nec q̄ aliqd̄ egerūt boni a' mali. **V**ide
quāmodū tulit uanis hoīb; fantali
as cōuulacōis aīaz aū corp; i' celo.
Si autē iā ibi cōuulati sūt: iā aliqd̄ bo
ni egerūt a' mali et p̄ meitis suis ad
corpa trena detruū sūt. **S**i placet cont̄
dicam; ap̄lo q̄ dixit: nōdū nati nec
q̄ aliqd̄ egerūt boni a' mali. **H**oc autē
q̄ p̄t̄ euidētē apli sūam respuit
catholica fides q̄ aū i' celis p̄us ueni
ant et cōuulēt et illic recipiendoz
corp̄m meita assumāt: mō isti nō
uelli nō audēt dicē. **S**; q̄ dicit aliqui
sicut audiunt; ip̄oz ita disputāt. **P**r
lus iquūt p̄ meitis suis oēs moriūt;
q̄ peccauerūt. **N**on eī eēt mors: n̄ ueni
ens de pat̄o. **O**ptime q̄dē et uerū dām
ē: non eēt mors n̄ ueniēs de pat̄o. **S**ed
ego cū audio ideo laudo: q̄ illā p̄mā
mortē itucor et illi; p̄mū hoīs pat̄m.
Audio eī aplm̄ dicit i' adā oēs mori
unt; sic et in xp̄o oēs uiuificabunt;
P unū hoīem pat̄m ituit i' mūdū et
p̄ pat̄m mors et ita in oēs hoīes p̄trā
lūt: i' quo oēs peccauerūt. **O**m̄s autē
unū fuerūt. **S**ic audio dicentē mortē ho
m̄s de pat̄o eēt. **N**ō m̄q̄t; **S**; q̄ dicit: **O**m̄
nē hoīem deus mō imortalē creat. **A**n
rablis nouitas. **E**d dicit: **P**rlus iqt̄
oēm hoīem deus imortalē creat. **Q**uāe
ḡ moriūt; puuli ifantes: **N**ā si dicā
quāe moriūt; grandes hoīes dicitur; es
m̄ peccauerūt. **E**rgo de maior; etate
nō disputabo: puuloz ifanaā cont̄
te testem iatabo. **N**on loquūt; et cō

uincūt: tacēt et q̄ dico p̄bat. **E**t m̄
fantes i' suis utiq; opib; innocēs sūt.
nichil secū q̄ de p̄mo hoīe traxerūt
hūtes: q̄b; p̄t̄a ḡna xp̄i ē necessāia
ut in xp̄o uiuificent; qui i' adā mortui
sūt: ut q̄ iquati sūt ḡuacōe purget;
reguacōe. **P**os ḡ testes suscitabo.
Rūde m̄ q̄re moriūt; si oēs hoīes imoi
les nascūt; et q̄ peccāt; idō moriunt;
Ed putatis dici potuisse q̄ aures fe
rant peccauerūt; **E**t ip̄i ubi peccau
erūt: **R**ogo te quā peccauerūt; **Q**uō per
tauerūt; **B**onū et malū q̄d sit uelū
ūt pat̄m accipiūt; q̄ p̄ceptū non capi
unt; **P**ba m̄ pat̄ores ifantes. **E**d dicit
isti: **P**e q̄ oblitus es q̄d fuisti. **P**ba m̄
pat̄m infantū. **A**n q̄ plorat; peccant;
Ea motib; q̄i mutoz aīalū molestias
repellūt; uoluptates accipiūt; idō per
tant; **S**i motus isti pat̄m sūt; āphozes
pat̄ores i' baptismo sūt: q̄ cū bap
tant; uehementē reluctāt; **Q**uāe illi
i' tanta reluctacōe non ip̄tat; pat̄m;
n̄ q̄ adhuc nullū est uolūtatis arbit
rium; **S**; aliud dico. **I**sti q̄ nati sūt ut ar
bitrais peccauerūt; **N**ā si nō peccauerūt
iqt̄ nō morerent; **E**d de illis dicit q̄ in
uterō moriūt; **O** angustia. **E**t ip̄i m̄q̄t;
peccauerūt; idō moriūt; **M**entiris au fal
leis. **C**ont̄dicit aplus: nōdū uatis nec
agentib; aliqd̄ boni a' mali. **M**agis au
dio aplm̄ q̄ te: magis ap̄lo credo q̄ t̄.
Nondū uatis nec aliqd̄ agentib; boni
a' mali. **S**i autē hoc testimoniū refellis uā
de t̄ potius ad illas uagaciones et dic
q̄ i' celo peccauerūt et i' i' corpa p̄api
tant; **N**on dico iquit; **Q**uāe nō dicit;

Et dicit ap[osto]lus: n[on] d[omi]n[u]m natis necq[ue] aliq[ui]d
boni aut mali agentib[us]. Si n[on] accusas
eos in celo: q[ui]e accusas i[n] v[er]bo. Et v[er]u[m]
tr[an]s[er]it r[ati]o[n]e apl[us]. Et eis r[ati]o[n]e qui di-
cunt in celo peccauer[un]t. et eis r[ati]o[n]e q[ui] di-
cunt in v[er]bo peccauer[un]t: q[ui] ad utru[m]q[ue] ua-
lent v[er]ba illa q[ui] dicit anq[ue] nascere[n]t
nichil egisse uel boni uel mali. Quae
g[ra]t[ia] moriunt[ur]. Et hic te auditur[us] s[un]t. et
n[on] pot[er]it n[on] g[ra]t[ia]m g[ra]t[ia]m: Dic m[ichi] paul[us]
ap[osto]l[us] q[ui]e moriunt[ur]. P[ro] v[er]u[m] ho[m]i[n]e[m] p[er]m[an]-
ent[em] i[n] m[un]d[u]m et p[er] p[er]m[an]ent[em] mors et ita
in om[n]ib[us] ho[m]i[n]e[m] p[er]t[ra]nsit: i[n] quo om[n]is pec-
cauer[un]t. Ecce p[ri]m[us] h[om]o tota[m] massa[m] d[omi]na[m]
bile[m] fecit. Veniat ueniat d[omi]n[u]s n[ost]r[us] s[ecundu]m
h[om]i[n]e[m] ueniat ueniat. ex alio t[em]p[or]e ueniat. p[er]
u[er]gine[m] ueniat. v[er]u[m] ueniat mortuos i[n]
ueniat: moriat[ur] ut moriet[ur] subueniat.
mortuos ad uit[am] t[ra]nsferat. mortuos i[n]
dumet a morte. seruet vit[am] i[n] morte: oc-
cidat mort[em] de morte. Sola e[st] ista g[ra]t[ia] p[er]
u[er]u[m] sola maior: sola lib[er]at pupil-
los cu[m] magnis. Quae illu[m] et q[ui]e illu[m]
n[on] e[st]. Quae n[on] illu[m] atq[ue] illu[m]: Solo a me
q[ui]as h[om]o s[un]t: p[ro]fundu[m] crucis adu[er]so n[on]
penetro. expauesco n[on] serutor. Instru-
tabilia s[un]t iudicia ei[us]: i[n]uestigabiles s[un]t
ue[n]e eius. H[om]o s[un]t h[om]o es. h[om]o e[st] q[ui] dicebat
O h[om]o tu q[ui]s es q[ui] r[ati]o[n]eas deo: H[om]o dice-
bat h[om]i[n]e[m] dicebat. Audiat h[om]o ne pereat
h[om]o p[ro]p[ter] que[m] fr[ui]s e[st] h[om]o. In hac g[ra]t[ia] crucis
p[ro]funditate. i[n] hac reru[m] t[an]ta ob[scu]ritate
teneam[us] q[uo]d cantauim[us]: n[on] de n[ost]ra
u[er]itate p[ro]sumam[us]: n[on] i[n]genio[n]i n[ost]ri vi-
rib[us] i[n] hac q[ui]stione aliq[ui]d arrogem[us].
Psalmu[m] dicam[us] cu[m] psalmo dicam[us]:
miserere mei de[us]. miserere mei de[us]. mise-

120
re mei. Quae e[st] Quae u[er]itate habeo qua
te p[ro]mear. Non. Quae e[st] Quae uolunta-
tis arbitru[m] gero u[er]u[m] g[ra]t[ia]m tua[m] meitu[m]
meu[m] p[ro]cedat. Non. Quae e[st] Quae i[n] te
co[n]fidit a[n]i[m]a mea. Magna scia[m] ista con-
tinētia. **Expluit s[er]mo i[n] s[er]mo s[er]p-
tim[us] h[uius] augustin[us] de u[er]bis apl[us]. H[uius]
mus s[er]mo et o[mn]i acceptio[n]e dignus.**

Addiuim[us] h[uius] apl[us] paulu[m] di-
cente[m]: h[uius] s[er]mo et o[mn]i ac-
ceptio[n]e dignus. q[ui] i[es]u[s] x[rist]us uenit i[n] h[uius]
m[un]d[u]m p[ro]p[ter] saluos face[re]: quoz ego
p[ri]m[us] s[un]t. H[uius] e[st] s[er]mo et o[mn]i acceptio[n]e
dignus. Quae h[uius] et n[on] diuinus. P[ro]
culdubio n[on] iste h[uius] s[er]mo etiā di-
uinus e[st]: dignus o[mn]i acceptio[n]e n[on] e[st].
Sic e[st] s[er]mo iste h[uius] et diuinus: quod est
i[es]u[s] x[rist]us h[om]o et deus. Si g[ra]t[ia] r[ati]o[n]e i[n]telligim[us]
sermone[m] istu[m] n[on] solu[m] h[uius] e[st] s[er]mo
diuinus: q[ui]e apl[us] maluit h[uius] dice-
re diuinus. P[ro]culdubio e[st] q[uo]d n[on] meti-
ret[ur] si diceret diuinus: n[on] sine causa ma-
luit dice[re] h[uius]. Hoc g[ra]t[ia] elegit: p[ro] q[uo]d
x[rist]us i[n] m[un]d[u]m uenit. Venit ei[us] p[ro] q[uo]d h[om]o
erat. Nam p[ro] q[uo]d de[us] e[st]: semp[er] hic erat.
Ubi e[st] non e[st] de[us]: q[ui] dixit celu[m] et t[er]ra
ego i[m]pleo. Sp[irit]us e[st] certe u[er]itas et sapia
dei: de qua dicit[ur] attingit a fine usq[ue]
ad fine[m] fortit[er] et dispo[n]it o[mn]ia suauiter.
Ergo i[n] hoc m[un]do erat. et m[un]d[us] p[ro] ip[s]u[m]
fr[ui]s e[st]: et m[un]dus eu[m] n[on] cognouit. Et
hic e[st] et uenit. Hic e[st] p[ro] diuina maiest[ate]:
uenit p[ro] h[uius] i[n]firmi[tate]. Quae g[ra]t[ia]
uenit p[ro] h[uius] i[n]firmi[tate]: ideo p[ro]dic[us]
aduentu[m] ei[us] dixit. H[uius] s[er]mo e[st] p[ro]
lib[er]aret[ur] gen[us] h[uius]: n[on] s[er]mo dei dig-
naret[ur] e[st] h[uius]. Nam et h[om]o ille dicit[ur]

A Si g^o huān⁹ dicit q^d in domo sua suscipit hoīem: q^d huān⁹ est q^d in sermo suscipit hoīem?

huānus q^d se exhibet hoīem: et maxime q^d hospicio suscipit hoīem. **E**rgo huān⁹ sermo et oī acceptioe dignus: q^d xpūs ihūs uenit p^ores saluos face^{re}. **A**tende euāgelū. **D**eit ei filius hoīs querē et saluāe qd^d pierat. **S**i hō non pisset: fili⁹ hoīs nō uenisset. **E**rgo pierat hō uenit de⁹ hō: et iuentus ē hō. **D**icāt hō p^o liberā uolūtate: uenit de⁹ hō p^o grām libeatricē. **Q**ueis qd^d ualeat ad malū liberū arbitū? **R**ecole hoīem peccantē. **Q**ueis qd^d ualeat ad auxiliū deus et hō? **A**tende i eo grāz liberantē. **S**ūq^d potuit sic oīdi qūti ualeat uolūtas hoīs usurpata p^o supbiā ad utendū sine adiutorio dei: malū nō potuit plus et manifestius exp^oni q^d in hoīe p^omo. **E**t ecce peit p^o hō. **E**t ubi eet nō uenisset de⁹ hō? **Q**uia ille hō ideo et iste hō: et ideo iste est huān⁹ sermo. **P**rius nūq^d sic apparet benignitas grē et libealitas oī potēcie dei: q^d in hoīe mediatoe dei et hoīm hoīe xpō ihū. **E**d em̄ diam⁹ frēs mei: **I**n fide catholica nutritis loquor: uel i pacē catholicā lucratis. **N**ouim⁹ et tenem⁹ mediatorē dei et hoīm hoīem xpī ihū in qūti hō erat ei⁹ eē nē t^o et nos sum⁹. **N**on ēi altei⁹ nē t^o n^o et t^o illi⁹: nec altei⁹ natiē aiā n^o et aiā illi⁹. **H**anc suscepit nām: quā saluandā eē iudicauit. **N**ichil min⁹ habet i natura: sed nichil habebat in culpa. **N**atiua p^oia: sed nō solū huāna. **U**bi eāt de⁹: ubi eāt ubū dei. **E**t sicut tu un⁹ hō aiā es et t^o: sic ille un⁹ xpūs deus

et hō. **A**udebit g^o aliq^s dicē q^d nā n^o in illo mediatoe p^omi p^o liberū arbitū p^omeruit deū: et sic suscipi meruit ut eet deus et hō un⁹ xpūs ihūs. **E**cce nos postum⁹ dicē v^otitib⁹ n^ois: moib⁹ n^ois: cōuersatioe uite n^ois meruisse ut efficiam⁹ filij dei. **P**ostum⁹ dicē accepim⁹ p^oceptū: si seruauim⁹ et b^o uixim⁹ recipiem⁹ in nūm⁹ filioz dei. **S**ūq^d et ille p^o uixit filius dei: et b^o uiuendo factus est filius dei. **I**nde cepit et inde iapit: et suscepit deū. **U**bi em̄ t^o factū ē: ut i^o taēt i nobis. **U**bi dei unicus dei al^o sup^o aiām et carnē hoīs nō antea se p^omentis: nec ad illā p^opiendā lib^o limitatē uitae p^o laborantis: s^o oīo gratis. **N**ichil ei p^ocessit illā suscepioe nē. **S**usceptus ē: et dei fili⁹ suscepioe factus ē. **U**go cōcepit: aū cōceptū uigis hō mediator: nō utiq^d p^o iustus fuit. **Q**uō em̄ iustus fuit: qui nec fuit? **U**go cōcepit: et suscepioe hoīs iude cepit. **Q**ueito dām ē. **U**idim⁹ glām e⁹ glōriā tāq^d unigēti a p^ore plenū grā et ueritate. **A**mas liberā uolūtate tuā: dicitur⁹ es p^o tuo. **D**a in lib^o meā q^d me cōtingit. **E**d te ē cōmittis: **Q**ue l^ous te p^o saluāe: q^d te potuit anteq^d eēs creāe. **A**guosce g^o xpī: grā ple^o n^o ē. **H**oc ē u^o fundē quo plenus ē: hoc ē dicit. **Q**ue dona mea: obliuiscē meita tua. **E**a si ego q^derē merita tua: nō uenies ad dona mea. **S**oli te extollē: pusillus esto. **Z**acheus esto. **D**icitur⁹ es. **S**i zacheus fuis: p^o tua ba nō potēo uide ihū. **S**oli eē tristis:

ascende lignū ubi p te pependit ih̄s
et videbis ih̄m Et quale gen⁹ ligni
ascendit zacheus: Sicomor⁹ In re
gionibz nr̄is aut oīo nūlq̄ aut raro
forte alibi nascat: i illis aut p̄tibz
multū ē h⁹ gn̄is ligni Et poma sico
mor⁹ dicit poma quedā fia silia: s̄
n̄ distat aliqd qd̄ possūt nosse q̄ vi
derūt et gustauerūt Cū tū indicat
iter p̄tāōē noīs sicomora fia fatue
latie imp̄tant Jam vide zacheū meū
vide illū obsecro te uolentē in turba
vide ih̄m: et nō ualentē Hūilis enī
erat turba sup̄ba eāt: et ip̄a turba
ad videndū bñ dñm sicut solet f̄ba
serp̄am ip̄ediebat Ascendit a turba:
et uidit ih̄m non ip̄ediente turba
Turba eī dicit hūilibz: hūilitatis viā
ḡdientibz: iniurias suas deo dimittē
tibz: vindictā de inimicis nō req̄ren
tibz turba insultat et dicit: idēse
q̄ te nō potes vindicāe turba impe
dit ne videat ih̄s: turba gloriās et
exultās q̄ se potuit vindicāe impe
dit ne videat ille q̄ pendēs ait: P̄: ig
nosce illis: q̄ nesciūt q̄ faciūt Hūc
g⁹ uolens vidē zacheus i quo figura
bat p̄sona hūilū: nō attendit turbā
ip̄edientē: sed ascendit sicomor⁹ q̄ si
fatuū pomū lignū: Hos eī inq̄t ap̄ls
p̄dicam⁹ xp̄m crucifixū: uidēs q̄dē
scandalū Attende sicomorū Gentibz
aut stulticiā Deniqz de cruce xp̄i nō
ū insultat sapiētes h⁹ mūdi et di
cūt Quale cor hētis: q̄ xp̄m colitis
crucifixū: Quale cor hēm⁹: Non
vni⁹ vni⁹ Sapia h⁹ mūdi stulticia

129
ē apud deū Non g⁹ vni⁹ cor hēm⁹: s̄
dicatis cor nr̄m stultū. Dicit qd̄ ul
tis: nos ascendam⁹ sicomorū et vi
deam⁹ ih̄m Ideo eī uos ih̄m vidē nō
potestis: q̄ sicomor⁹ ascendē erubet
atis Apphendit sicomorū zacheus:
ascendit hūilis cruce Parū est ascē
dit De de cruce xp̄i erubescat: i frō
te illā figat: ubi sedes pudoris ē ibi
oīo In quo mēbro erubescat: ibi
figat vū nō erubescat Puto q̄ tu
irides sicomorū: et ip̄a me fecit vi
dē ih̄m s̄ tu iride sicomorū q̄ hō
es Stultū aut dei sapiētiū ē q̄ hōi
nū Et uidit dñs ip̄m zacheū: vilus
ē et uidit Et n̄ vilus eēt non videt
Quos eī p̄destinauit: illos et voca
uit Ip̄e est q̄ nathanael dixit: iā
q̄i testimoio suo adiūuati euāgelū
et dicēti a nazareth p̄t aliqd̄ boni
eē dñs ad illū Pulq̄ te philip⁹ no
taet cū eēs sub arbore fia vidi te
Rostis vū sibi succinctoia fecerūt p̄
mi p̄cores et pudēda texerūt adā et
eua: q̄i peccauerūt De folijs fia si
bi succinctoia fecerūt et pudēda tere
rūt: q̄ qd̄ eos pudet peccādo fecerūt
Ergo si succinctoia sibi p̄mi p̄cores
vū origiūē duam⁹ i quibz pieram⁹
ut ueiret ille q̄rē et saluāe qd̄ pierat
de folijs fia ad pudēda tegēda fe
cerūt: qd̄ aliud dñm ē cū eēs sub ar
boe fia vidi te: n̄ nō ueires ad pur
gatorē p̄cā: n̄ te p̄or vidisset i um
bra p̄cā: Et videm⁹ vni⁹ sum⁹: ut
diligem⁹ dilā sum⁹ Deus me⁹ mīa
eī⁹ p̄uicet me Jam g⁹ dñs q̄ zacheū

in corde suscepit in domum eius dignatus est
suscipere: et dixit. **Zachee** descende quoniam
in domo tua oportet me manere. **Magnū**
beneficiū. Ille arbitrabatur christum videre:
quod magnū et ineffabile beneficiū puta-
bat consequentē videre. subito meruit in
domo habere. **Infunditur** gratia operatur fides
per dilectionē: suscipit christus in domum qui-
am habitabat in corde. **Dicit** christo zacheus.
Domine dimidium rerum mearum do pauperibus:
et si quod aliquē defraudavi reddo qua-
druplū. **Si** dicit. **Ideo** in dimidia te-
neo non quo habeam: sed vni reddam. **De-**
ecet quod est suscipere ipsum in corde suscipere.
Ibi enim erat christus. **In** zacheo erat: et de
illo sibi dicebat quod ex ore illius audie-
bat. **Sic** enim apostolus dicit: habitare christum in
cordibus vestris per fidem. **Jam** ergo quod zacheus
erat quod princeps publicanorum erat: quod val-
de peccator erat: quia tanta illa turba que impe-
diebat videre ipsum ammirata est et reprehen-
dit quod in domum peccatoris transisset. **Ihs** hoc
erat reprehendere quod in domum egroti transiit
medicus. **Quia** ergo velut peccator zacheus
irrisus est: irrisus est ab insanis sanatus:
dūm rident iridentibus. **Hodie** salus hu-
ic domui facta est. **Eccet** quare transiit. **Salus**
hodie facta est. **Utiq;** si saluator non in-
trasset: salus in illa domo facta non esset.
Quod ergo miraris egrotare. **Docet** et tu ihe-
sus: noli tibi sanus videri. **Cū** spe egrotat
quod medicum suscipit. **Desperat** egrotat:
quod per insaniam medicum credit. **Qualis** ergo
est insaniam quod medicum occidit: **Quanta**
vero bonitas et potentia medicus: quod de
sanguine suo insanam infecto suo me-
dicamentum facit: **Neq;** enim ille qui veniat

quere et saluare quod peccat pendens sine
causa dicebat. **Per** ignosce illis: quia
nesciunt quod faciunt. **In** sanam sicut medicus
sicut: seuiant. **paucis** fero. **cū** occiderit
tunc sanabo. **Quum** ergo intus illos quos
sanat humanus sermo et omni acceptioe
dignus: quod christus ihesus uenit in hunc mundum
peccatores saluos facere. **Uenit** filius hominis
quere et saluare quod peccat. **Cui** dicit in
sanitile etate non habere quod saluet ihesus:
nichil aliud dicit. **quod** christum dominum fide-
libus infantibus id est in christo baptizatis
infantibus non esse ipsum. **Cui** dicit in infan-
tili etate non habere quod saluet ihesus: om-
nibus fidelibus infantibus christum negat esse ihesum.
Quod est enim ihesus. **Interpretatur** ihesus salua-
tor. **Saluator** est ihesus. **Quos** non sal-
uat non habendo quod in eis saluet: non est
illis ihesus. **Jam** si corda vestra tolerant a-
liquis baptizatis christum non esse ipsum: nec
satis agnoscit. **Infantes** sunt: sed membra est
sunt. **Infantes** sunt: sed sacramentum est acci-
piunt. **Infantes** sunt: sed mens est peccata
pes fuit ut habeant in se vitam. **Quod** in
dies. **sanus** est non habet vitium. **Quare** cum
illo curris ad medicum: si non habet vi-
tium: **Non** times ne dicat tibi aufer hunc
enim quem putas sanum. **Filius** hominis non
uenit nisi quere et saluare quod peccat. **Quare**
illum ad me afferas: si non peccat. **In**
manus sermo et omni acceptioe dignus:
quod christus ihesus uenit in mundum. **Quare** uenit in
mundum: **Peccatores** saluos facere. **Alia** causa
non fuit quare uenit in mundum. **Non** enim de
celo ad terram uenit nostra bona. **sed** peccata
dixerunt. **Hec** est causa cur ueniret

130
p̄tō: es saluos face. Et uocabis inq̄t
angeli nomē ei⁹ ih̄m. Quae uocabis
nomē ei⁹ ih̄m? Ip̄e em̄ saluū faciet
p̄lin suū a p̄t̄is eoz. Uocabis nomē
ei⁹ ih̄m. Quae ih̄m? Que ratio ē hui⁹
nois? Audi quae Ip̄e ei⁹ saluū faciet
p̄lin suū. Unde: A p̄t̄is eoz. P̄lin suū
a p̄t̄is eoz. Nūq̄d ad istū p̄lin nō p̄t̄
uēt puuli? que saluū faciet ih̄s a pec
catis eoz? P̄tinet plane p̄tinet fr̄es
mei. Sic habete i corde sic credite cū uis
ta fide puulos ad gr̄iā xp̄i portate: ne
si hanc fidē in corde nō habueitis: p̄ q̄
b̄ r̄ndetis lingua ur̄a occidatis. P̄lus
fr̄es q̄ cū ista fide cū puulo uicurreit
tingit lau⁹ ē: nichil mali h̄t nichil ui
ri h̄t. S; tollā illū ad medicū. Quae?
Ca sic solet fieri. Nō times ne dicat t̄
medicus tolle hinc te cū ip̄o: nō ē op̄
sanis medic⁹ s; male h̄ntib;: Cōmēta
ueri caritati uis carit̄ eoz: q̄ ip̄i loq̄ nō
p̄t̄. Oēs puuli t̄y pupilli cōsiderent:
cañ q̄ nōdū p̄ntes p̄pos extuler̄t. Oīs
p̄destinator̄ nūis puuloz p̄lin dei q̄rit
tutorē: q̄ ex p̄t̄at d̄m saluatorē. Qui
uisā massā gr̄is huāni i hoīe p̄mo ue
nenato: ille paullit. Sed ad sedm̄ t̄n̄sit
a p̄mo: n̄ p̄ baptisatis sacramētū.
In puulis natis et nō baptizans ag
noscat adā: i puulis baptizans et ob
hoc renatis agnoscat xp̄s. Qui adam
nō agnoscat i puulis natis: nec xp̄m
agnosce potit i renatis. S; q̄re iquunt
baptizaty hō fidelis: iā diuulso p̄t̄o
geneat eū q̄ est cū p̄mi hoīs p̄t̄o: Ca
carne illū geneat nō sp̄ū. Sed natū ē
de carne caro ē. Et si exteior: n̄ homo

corrūpit̄ ait ap̄lus: s; iteior: renouat̄
de die in die. Ex eo qd̄ in te renouat̄ nō
geneas puulū: sed ex eo qd̄ i te corrūpi
t̄ geneas puulū. Tu ut nō ietnū moia
ris natus es et renatus es: ille adhuc
natus ē. Si tu renascendo uiuis: sine ut
ille renascat̄ et uiuat. Sine inq̄ renal
cat̄. Sine renascat̄. Quae cont̄dicias?
Quae nouis disputacōib; antiq̄ fidei
regulā frange conais? Sed ē em̄ qd̄
dias puuli nō h̄nt oīo uel originale p̄
t̄atū: Sed ē qd̄ dias: n̄ ut nō accedat
ad ih̄m: S; clamat tibi ih̄s. Sine p̄
uulos uenire ad me. **Explicit sermo
septim⁹. Sino octauis b̄i augustini
de uis ap̄li pauli: fidelis sermo et
om̄i acceptioe dignus quia x̄.**

Quod iam ē mō de scō euāgelio.
hoc et paulus ap̄lus dicit: au⁹
ūba ista s; fidelis sermo et oī acceptio
ne dign⁹: q̄ xp̄s ih̄s uenit i h̄c mū
dū p̄t̄ores saluos face: quoz p̄m⁹ ego
sū. Nulla cā fuit ueniendi xp̄o d̄no: n̄
p̄t̄ores saluos face. Tolle morbos tol
le uinea: et nulla cā ē medicine. Si ue
nit de celo magn⁹ medic⁹: magnus p̄
totū orbē t̄re iacebat egrotus. Ite egro
tus gen⁹ huānū est. S; nō oīm ē fides.
Fouit d̄ns q̄ s; eius. Supbiebāt iudei
extollebāt se alte sapiebāt iustos se
putabāt: et d̄m colligentē p̄t̄ores
insup accusabāt. Qui ḡ supbiebant
et alte sapiebāt: relictī s; in montib;
ad nonagita nouē p̄tinet. Sed ē relictī
s; in mōtib;: Relictī s; in t̄uore t̄reno.
Sed ē ad nonaginta nouē p̄tinet: In
sinistra s; nō in dextera. Nonaginta ei

nouē in sinistra nuānt. **D**ñū adde: ad
dextrā transit. **V**enit g^o ut ipse alio lo
co dicit: uenit fili⁹ hoīs q̄rē et saluāe
qd' pierat. **T**otū eī pierat: ex quo per
cauit un⁹. **U**bi eāt totū: perijt totū.
Sz uenit un⁹ sine pctō: q̄ saluos facēt a
pctō. **I**sti autē supbiendo qd' ē peius: et
egrotabāt et sanos se eē credebāt. **P**i
culosius egrotāt: qz mentē febriz p
diderūt. **I**lli rident: et sani plorāt. **Ri**
det eī freneticus: et nō est san⁹. **P**orro
autē q̄ mētis ē sane: plorat freneticū
ridentē. **P**rimū si duo ista pponas. q̄ ē
meli⁹ ridē an plorāe: q̄s nō eligat si
bi ridē. **D**emqz p̄r dolorē salubre pe
nitēcie in fletu dñs posuit officiū: i
risu bñficiū. **Q**uō: **C**ū in euāgelio ait
Sū q̄ plorant: qz ridebūt. **E**rgo i plo
tu officiū ē: in risu p̄mū est sapiē. **Ri**
sū em̄ p̄ gaudio posuit: nō cachina
tionē sed exultationē. **E**rgo si ista duo
pponas et q̄ras q̄ hoz sit meli⁹ ridē
an plorāe: oīs hō plorāe nō wlt et ri
dē wlt. **P**orro si addas psonas ad il
ros affinis et ita pponas cū plois. qd'
ē meli⁹ ridē freneticū an plorāe sanū.
eligit sibi hō fletū cū sanitate. q̄ risū
cū amencia. **T**m̄ ualet mētis sanitas:
ut etiā cū planctu eligat. **I**sti g^o q̄ sa
nos se putabāt. multo piculosius et
despaciūs egrotabāt: et ipā egtudie
q̄ mentes pdiderāt. etiā medicū cede
bāt. **P**arū est cede bāt: dicit totū. **N**ō
solū cede bant: sed etiā occide bāt. **I**lle
autē etiā cū occidet medicū eāt. **P**apu
labat et aiabat. **P**aciebat freneti
cū: nec desēbat egrotū. **T**enebat. al

ligabat. colaphis pauebat. haridie
plagas accipiebat iridebat insulta
bat ei. postremo audiebat dāpnabat.
ligno suspendebat. undiqz arat fremē
bat: et medicū eāt. **A**gnosce freneti
cos: agnosce et medicū. **P**z ignosce
illis: qz nesciūt qd' faciūt. **I**lli pdita
mēte seue bāt et media sanguē seu
endo fidebant: ille autē de ipō sangui
ne suo egrotis medicamēta faciebat.
Nō eī uē frust' dixit: p̄ ignosce illis
qz nesciūt qd' faciūt. **O**rat xp̄ian⁹ et
exaudit. **O**rat xp̄s et non exaudit.
Nā qui exaudit cū p̄re qz d̄s ē. quō
nō exaudit hō qd' p nob' fr̄is ē: **P**z
suis exaudit ē. **I**bi erāt ibi seue bāt.
de hys erāt q̄ eū rephende bāt et dice
bant: ecce cū publicāis et pctō: ibi cō
uelat. **E**rāt in ipō iplo a quo ipse me
dicus occidebat: et i eī sanguine etiā
ip̄is antidotū pabat. **C**ū em̄ dñs nō
solū sanguē fundet. uin etiā ipā: suā
mortē ad medicamēti cōfectionē ip̄e
deret: resurrexit ad demonstrādū re
surrectōis exemplū. **P**aciā sua passus
ē ut docet paciā nrām: et i resurrec
tōe sua p̄mū paciē demonstrat. **I**te
ut nostis et oēs confitemi ascendit i
celū: deinde ab eo ē sp̄s sc̄is missus.
an̄ pmissus. **D**ixit eī discipulis suis.
Sedete i ciuitate donec iduamū uē
te ex alto. **V**enit g^o et pmissio ip̄ius:
uēit sp̄s sc̄is iplēuit discipulos. **D**is
perūt loqui linguis oīm gēnū. **D**is
nū in illis pcedebat unitatis. **I**oq̄
bat em̄ tūc un⁹ hō oīb' linguis: qz
locutua eāt unitas ecclie in oīb'.

linguis Expauerunt quae audiebant. **N**oue-
runt enim homines ydiotas fuisse unius
linguae: et mirabantur et stupebant quod unius
linguae homines uel ut multum duarum lin-
guarum omnium gentium loquerentur. **S**uspensi et
stupore. **P**roderunt elacione: de morte facti
et ualles. **J**am si humiles sunt: ualles sunt.
Et si iudeis caput non dicitur. **S**i uenit
aqua super altitudinem: decurrit et deflu-
it. **S**i uenit aqua ad cotinuum et humile
locum: et capit et stat. **T**ales enim illi erant:
stupebant mirabantur proderant seueritatem.
Demum loquente sibi petro compuncti sunt: et
factum est in illis quod psalmus dixit. **C**on-
fusus sum in erupna mea: dum configit
spina. **E**t est spina: **C**ompunctio pnie.
Sic habes et uerba ipsa scripturae in actibus apostolorum.
Compuncti sunt corde: et dixerunt ad apostolos.
Et faciemus. **Q**uae dixerunt quod faciemus?
Rouimus quod fecimus. **Q**uid faciemus?
Entium ad uerbum factum attinet despectio est
salutis. **S**ic ergo in uero consilio si fieri potest spes
aliqua caritatis. **R**ouimus quod fecerimus: di-
cite quod faciamus. **E**t est quod fecimus: **N**on
enim quocumque homines occidimus: et multum ma-
li fecerimus. **S**i quocumque homines innocentem occi-
dimus. **I**nterone elegimus innocentem occi-
dimus: mortuum elegimus medicum occidi-
mus: dicite quod faciemus. **E**t petrus. **A**gite
pnie: et baptizet unumquemque uerbum in nomine
domini nostri ihesu christi: ut tuleritis de nonaginta
noue ad centum. **Q**uia cum nonaginta et noue
essetis pnie uobis necessaria non puta-
batis: et domino colligenti peccatores et uole-
ti eos facere penitentes in super insultabatis.
Non ergo compuncti quod cognouistis peccatum
uerbum agite pnie: et baptizet unumquemque

131
uerbum in nomine domini nostri ihesu christi. **B**aptizet
in eius nomine quem occidistis sine timore: et re-
mittit uobis peccata uestra. **R**educti sunt in spe:
toluerunt gemerunt conuulsi et sanati sunt.
Ipsi erant illi: pnie ignosce illis quod nesciunt
quod faciunt. **U**nusquisque ergo hominum quem audit
dominum in christum non uelle pro iustos habere
pro peccatores: non amet esse peccator: ne forte
dicat in corde tuo. **S**i iustus fueris: non me
amat christus. **S**i peccator fueris amat me: quod
pro peccatores descendit non pro iustos. **R**u-
det enim tibi: **S**i medicum agnouisti: febre
quae non timuisti. **P**atris medicus ad egro-
tum uenit. **C**onstat: **S**ed ideo uenit medicus
ad egrotum: ne ille semper sit egrotus. **E**t
ergo dicimus. **E**t pnie. **E**t defini-
mus. **E**grotum amat medicus an sanum?
Et uult facere amat: non quod uenit. **A**d
egrotum quidem uenit: ad sanum non uenit.
Roli attende quod ad illum uenit: ad illum non
uenit. **P**lus enim amat sanum quam egrotum. **N**on
ut noueritis quod plus amat sanum quam egro-
tum: nunquam faceret quod odisset. **E**rgo pau-
lum apostolum attende. **F**idelis sermo et omni ac-
ceptione dignus: quod christus ihesus uenit in hunc
mundum peccatores saluos facere: quorum pri-
mus ego sum. **D**ixit quomodo erat primus. **A**n-
te illum non fuerat tot iudei: an illum non fue-
rat tot peccatores in genere humano: an illum
in omnibus hominibus non peccatum tenebat adam?
Non autem illum fuit qui primus peccauit: et
uos omnes in morte percipitauit. **E**t est
quorum primus ego sum: ad quos uenit primus
ego sum. **S**ed nec hoc uerbum est primus electus est
petrus primus andreas: primi alij apostoli. **T**u
apostolus es nouissimus. **Q**uomodo dicis quorum
primus sum ego? **A**postolus nouissimus: primus

paſſor. Et hoc quō p̄m̄ paſſor: Ante te
paſſavit petrus. Quō ip̄m̄ d̄m̄ ter ne
gauiſſe nolo dicere. q̄ et ip̄e n̄ paſſor eēt
iuentus: de ſiniſtra ad dexterā nō tranſiſ-
ſet. **Q**uō ē ḡ quoz p̄m̄ ſū ego. **Q**uā oī-
bz peior ſū. Ergo peiorē uoluit itelli-
gi p̄m̄: quō in artiſtiabz q̄cūq; uoluit
edificāre quid dicit q̄s ē hic p̄m̄ ſtruc-
tor: q̄s ē p̄m̄ faber: a ſi curari uoluit q̄s
ē p̄m̄ medicus: nō utiq; itrogat q̄s p̄-
or ſit etate a p̄ior ſit p̄feſſioe. ſ. arte.
Quō illi i arte p̄mi: ſic iſte i iniquitate
p̄m̄. **Q**uāe paulus i iniquitate p̄m̄.
Recolite ſaulū et inuenietis. **A**ttēditis
paulū: obliuſi eſtis ſaulū. **A**ttēditis
ad paſſorē: obliuſi eſtis lupū. **N**ōne
ille ē cui ad lapidandū ſteph̄m̄ manu
una nō ſufficiebat: et alioz ueſtimē-
ta ſeruabat. **N**ōne ip̄e ē q̄ ubiq; ecclē-
ſiā p̄ſequebat. **N**ōne ip̄e ē q̄ lras ac-
cipiebat a p̄ncipibz ſacerdotū: q̄a
parū illi eāt p̄ſequi xp̄ianos q̄ erāt
i iheruſalē ſed uolebat ad alia loca uenire
ubi eos inueniret et ligaret et puniēdos
adduceret. **N**ōne cū iter agēs ſpirat
et anhelat cedis: de celo paulus ē. et
uocē d̄m̄ ad ſalutē fulminat⁹ audi-
uit. **D**ū ambulat p̄ſtruit: ut uideat
exeret. **I**p̄e ē ḡ q̄ p̄m̄ eāt: p̄ſecutor
illo peior nō fuit. **A**udite un̄ pl̄ itelli-
gatis. **A**nania loq̄bat ip̄e d̄m̄ xp̄s iā
illo p̄ſtrato iā erecto: et dicebat ei.
vade ad uicū illū ibi inuenies ſaulū a
tharſis ciliāe: loquē ei quū uidit uirū
ananiā intrantē ad ſe et baptiſantē
ſe. **I**lle audiuit nomē ſauli: et int̄ ma-
nū ip̄i⁹ media tremuit. **Q**uō eſt ergo

dulcius ſaulus un̄ uocaret. credo q̄ re-
colitis: et p̄t eos q̄ nō recolūt cōmē-
rē. **S**aul ille p̄ſecutor eāt dauid: in da-
uid xp̄s eāt. **I**n dauid xp̄s p̄figiaba-
t: in ſaule ſaulus p̄figiabat. **T**amq̄
dauid ſauli de celo: ſaule ſaule q̄ me
p̄ſequeis. **A**nania ouis int̄p̄tat. **L**o-
quebat ouī paſtor: et timebat ouis
lupū. **T**anta h̄ lupi fama p̄cellat: ut
nō ſe putaret tutā ouis nec int̄ manu
paſtois. **E**t d̄m̄ ad illū q̄ ad ouē tre-
mentē. **I**lle autē cū audiſſet hoc dixit.
Quē audiui de iſto hoīe quāta mala fe-
ceit ſc̄is tuis i iheruſalē: et nō dicit ep̄ſtas
accepit a p̄ncipibz ſacerdotū ut quos-
cūq; tenuerit alligatos ducat. **Q**uo me
mittis ouē ad lupū. **S**i ille nō audiuit
hanc excuſationē. **I**am eī dixerat pau-
lus ouiculus ſuis. **E**cce ego mitto uos ſi-
cut oues i medio lupozū. **Q**uāe trepi-
das ire anania ad eū q̄ iam nō ē lupus.
Lupū timebas: et r̄idet ē d̄m̄ tuus. **D**e
lupo ouē feci: facio de oue paſtorē. **Q**uō
ḡ ip̄e ſaulus poſtea paulū ḡtulāt ſe
ad dei p̄tinuiſſe miſiam. **Q**uā p̄m̄ hoc
ē p̄cellens i p̄cis iuentus ē. **E**t miſiam
cōſecutus ſū: ut i me oūdet xp̄s ihs oēs
longā inuitatē p̄t eos q̄ creditū ſūt in
uitā etnā. ut dicant ſibi oēs. **S**i paulus
ſanatus ē. ego q̄re deſpico. **S**i a t̄to me
dico t̄a deſpato eger ſanatus ē. ego cur
uolueibz meis illas manus nō optabo:
ad illas manus nō feſtinabo. **P**er hoc
dicent hoīes: ideo ſaulus ſc̄us ē ex p̄ſe-
cutoe apl̄is. **Q**uā quō uenit medicus. q̄
rit aliquē ibi deſpatū: et ip̄m̄ amat.
Et ſi paup̄im̄ inueniat t̄a deſpatū inue-

nit: nō ibi queit mcedē. sed cōmendat
artē. **D**icā g^o qd ceperā. Quō g^o lau-
lus tā g^o tulabat se a xpō qz padr eāt
assūptū atqz sanatū. **E**t dixit ma-
neā in p^o dō: qz p^o me uenit xp̄s non
p^o iustū. Ita et tu q̄ audieas qz xp̄s
p^o padres uenit: noli tibi dormire ī
dula stratu sed audi ipm aplm dicen-
tē. **S**urge q̄ dormis et exurge a mor-
tuis: et illuābit te xp̄s. **N**oli amāe
stratū p^o dō. **T**otū stratū ei⁹ p̄lasi in ī-
firmitate ei⁹. **D**ictū est antea: surge
sanus esto. **S**anitatē ama et noli rui-
sus p̄ supbiā de dexteā ue ī sinistrā:
de ualle ad montē. de hūilitate ad tūo-
rē. **C**ū fuis fueis san⁹ id ē cū iuste ce-
pis uiuē: deo t̄bue nō tibi. **N**ō ē lau-
dando te salu⁹ fuis es: sed cont̄ te p̄nū-
ciando. **I**ā si te laudauis: p̄ supbiā g^o
ui⁹ egrotabis. **O**is ei⁹ q̄ se exaltat hūi-
liabit⁹: et q̄ se hūihat exaltabit⁹. **E**x-
phat⁹ **S**imo octau⁹. **S**imo non⁹ **b**ā au-
gustini de uerbis apli pauli: **F**idelis
Sermo et om̄i acceptioē dignus.

De diuisiōnibz qd dñs amonē
dignat⁹ intēti audite fr̄es: illo-
dante me nūstrante. **P**rimā laōnē audi-
uim⁹. **F**idelis sermo et om̄i acceptioē
dign⁹: qz xp̄s ih̄s uenit in hūc mūdū
padres saluos face quoz p̄m⁹ ego sū.
S⁹ idō mīaz cōsecut⁹ sū ut ī me oūdet⁹
xp̄s ih̄s oēm longāmitatē suā ad
īformatiōē eoz q̄ creditū sūt illi in
uitā etnā. **H**ec de aplica laōne accipi-
m⁹. **D**einde cātaum⁹ psalmū exhor-
tātes nos iūte: vna uoce vno corde
dicētes. **V**enite adorem⁹ et p̄stnam⁹ ei:

132

et fleam⁹ corā dño q̄ fecit nos. **E**t ibi
p̄uiciam⁹ faciē ei⁹ in cōfessioē: et in
psalmis iubilem⁹ ei. **P**ost her laō e-
uāgelica decē leprolos nob̄ mūdatos
oūdit: et unū ex eis alienigenā gr̄as
agentē mūdatoī suo. **H**as tres laōnes
quātū possum⁹ p̄ tpe p̄tractem⁹ dicen-
tes pauca de singulis: et quātū conai-
possum⁹ adiuuāte dño nō in aliq̄ ca-
rū sic imorātes: ut alijs duabz īpedi-
mentū afferam⁹. **P**oīt nob̄ apls sc̄iaz
gr̄iaz actionis. **M**emēto qd vltima
laō resonet. quō dñs ih̄s laudat gr̄as
agentē: igratos īprobat. mūdatos
ī cute leprolos ī corde. **E**t g^o apls. **F**i-
delis iquit sermo et om̄i acceptioē dig-
n⁹. **E**s ē iste sermo. **E**t xp̄s ih̄s uenit
ī mūdū padres saluos face. **C**uid tu?
Quoz p̄m⁹ ego sū. **C**ui dicit ul⁹ nō sū
padr uel nō sū: ingtus ē saluatoī. **N**l-
lus hoīm in ista q̄ ex adā defluit mal-
ta mortaliū null⁹ oīo hoīm nō egro-
tus: null⁹ sine xp̄i gr̄a sanat⁹. **E**t de
puulis pueis: si ex adā egroti. **N**ā et
ip̄i portant⁹ ad eccliam. **E**t si pedibz il-
luc curre nō p̄nt: alicis pedibz currūt
ut sanent⁹. **N**ā cōmodat illis m̄ ecclia
alioz pedes ut uēiant. alioz cor ut cre-
dant. alioz linguā ut fateant⁹: ut qm̄
q̄ egri sūt alio peccāte p̄grauāt⁹: sic tū
hic sani sūt alio p̄ eis cōfiteute saluāt⁹.
Nemo g^o uob̄ susurret doctus alicis.
Hoc ecclia semp̄ habuit sp̄ tenuit. hoc
a maiorū fide p̄cepit. hoc usqz in finē
sc̄li p̄leuerant⁹ custodit: qm̄ nō ē opus
sanis medic⁹ sed egrotātibz. **E**t uetel-
lariū g^o h̄t infans xp̄m: si nō egrotat⁹.

Si sanus est quere per eos qui eum diligunt medi-
cum queat. **S**i qui portant infantes di-
cunt omnino nullum pagis habere partem et ve-
niunt ad christum: quare non dicat eis in
ecclesia qui eos apportant: auferre hinc
inocentes istos: non est opus sanus me-
dicus sed male habitus: non uenit christus
uocare iustos sed peccatores. **A**ugustinus dicit
est: sed nec aliquis dicit. **C**uius ergo quod per-
fices loquat per eo qui loqui per se non potest.
P magno commendantur episcopi primo in
pupillis: quanto magis gratia puulorum.
Pupillum tuet episcopus ne mortuus puti-
bus ab extraneis opprimatur: clamet plus
per puulo cui timet ne putibus occidatur.
Clamet cum apostolo. **F**idelis sermo et omni
acceptioe dignus quod christus ihesus uenit in
mundum nullam aliam ob causam nisi peccatores
saluos facere. **C**ui uenit ad christum: habet quod
in eo sanetur. **C**ui non habet: non est causa quere
medico offerat. **E**legant putes unum de
duobus: **A**ut confiteantur in puulis suis sa-
nari partem: aut eos medico offerre deli-
nari. **H**oc nichil aliud est quam uelle medi-
co sanum offerre. **E**d offers. **B**aptisam
dum. **Q**uem. **I**nfante. **C**ui offers. **X**pō.
Ecite qui uenit in mundum. **I**ta inquit. **Q**uare
uenit in mundum. **P**atores saluos facere.
Ergo quem offers habet quod in illum saluum
fiat. **S**i dixeris habet: confitendo deles. **S**i
dixeris non habet: negando tenes. **P**ato-
res inquit saluos facere: quorum primo ego sum.
Ante paulum non erant peccatores. **C**erte ul-
time adam ante omnes et plena peccatoribus ter-
ra deleta diluuiis et deinceps quam multi.
Dum uerum est ego primo sum. **P**rimo se dix-
it non peccatorum ordine: sed partem magnitudie.

magnitudie partem sui. **D**um se primo dixit pec-
catorum quod dicitur in aduocatos ubi
gratia primo. **P**rimo est iste non quod plures an-
nos habet ex quo causas agit: sed quod ex
quo cepit ceteros superauit. **D**icit ergo
apostolus alio loco unum primo sit peccatorum.
Ego inquit sum nouissimus apostolorum qui non
sum dignus uocari apostolus: quod persecutus sum
ecclesiam dei. **N**emo acrior in persecuto-
res: ergo non potest in peccatores. **S**i misericordiam
inquit consecutus sum. **E**t quere sit misericordiam con-
secutus exponit causas. **D**icit in me ostendit
christus ihesus omnem longanimitatem: ad infor-
mationem eorum qui credituri sunt illi in uita
eterna. **X**pō inquit daturus ueniam conui-
lis ad se peccatoribus usque ad inimicos suos.
me primo elegit egrotum inimicum: quem cum
sanaet nemo in ceteris desperet. **F**acium
hoc medicina. **C**um ad ea loca uenit ubi
ignota sunt quos curent primo eligunt
desperatos: ut in eis et beniuolentiam ex-
teant et commendat doctrinam: ut unum
quodlibet in loco illo dicat pro christo suo. **V**ade
ad illum medicum: securus esto. **S**anatur
te. **E**t ille me sanat. **N**on uides quod pa-
tiar. **E**go noui quod tibi. **T**u quod patieris:
et ego quod passus sum. **S**ic dicit paulus
unumquodque egrotum et de se uoleti despa-
re. **C**ui curauit me misit me ad te: et
dixit mihi. **I**sti desperanti uade et dic. **E**d
habuisti: quod in te sanauit. **Q**uod cito sa-
nauit. **D**e celo uocauit: una uoce per-
cussit et deiecit: alia exeri et elegi: ter-
tia impleui et misit: quarta liberaui et co-
nauit. **V**ade dic egrotis: clama despera-
tis. **F**idelis sermo et omni acceptioe dig-
nus quod christus ihesus uenit in mundum peccatores

saluos face. **E**d timetis: **E**d trepida
tis: **Q**uoz p̄m̄ ego sū **E**go maḡt uob̄
loquor: **S**an̄ egrotātibz: **S**tans iacēt̄
bz: **S**ecur̄ despantibz: **I**deo eī m̄iam cō
secr̄ sū ut ī me oūdet̄ x̄ps̄ ih̄s̄ oēs̄ lō
gāmitatē. **M**orbū meū dū ptulit et
sic abstulit: t̄q̄ bon̄ medic̄ freneti
cū patient̄ toleauit. **D**istinuuit me fe
rientē se: **D**onauit m̄ feire p̄ se. **O**em̄
iq̄t longāmitatē oūdit ī me ad īfo:
manouē eoz q̄ credidit̄ illi in vitā
et̄nā. **N**olite ḡo desp̄are. **E**groti estis:
accedite ad eū et sanam̄i. **C**eti estis: ac
cedite ad eū et illūam̄i. **E**t q̄ san̄ estis
ei gr̄as agite: et q̄ egrotatis ad eū sa
nandi currite. **D**icite om̄s. **V**enite ad
rem̄ et p̄stnam̄ ei: et plorem̄ corā
d̄no q̄ fecit nos et hoīes et saluos. **N**ā
si ille fecit nos hoīes: nos aut̄ ip̄i nos
fecim̄ saluos: aliqd̄ illo fecim̄ melī
Melior̄ ē saluus h̄o q̄ quilibz h̄o. **S**i ḡo
te des̄ fecit hoīes et tu te fecisti bonū
hoīes: qd̄ tu fecisti melī ē. **N**oli te ex
colle sup̄ deū: **S**ubde te deo. **A**dora p̄stet̄
ne. **C**ōfitē illi qui fecit te: qm̄ nēo cre
at̄ n̄ q̄ creat̄: nēo reficit̄ n̄ q̄ fecit. **H**oc
et ī alio psalmo. **I**p̄e fecit nos et non
ip̄i nos. **S**ane qm̄ te fecit: qd̄ tu facis
nō habebas. **E**n̄ aut̄ iā es: habes et
tūpe qd̄ facias. **A**d medicū curras:
medicū iplores q̄ ubiqz ē. **E**t ut iplo
raes exat̄ aut̄ cor̄ tuū: et posse iplo
rae donauit tibi. **D**eus eī maḡt q̄ opa
tur ī uob̄ et uelle et opari p̄ bona uo
lūtate. **C**ā ut habēs bonā uolūtate:
ill̄ uocatio p̄cessit. **C**lama. **D**s̄ me
m̄ia ei p̄ueiet me. **P**recēs: ut senties

133
ut audires ut cōsentires: m̄ia ei p̄ue
nit te. **P**ueit in oibz: p̄ueni et tu ī ali
quo iram. **I**n quo maḡs: **I**n quo: **C**ō
fitē ista oīa a deo te h̄re qd̄qd̄ boni ha
bes: a te qd̄qd̄ mali. **S**e in bonis tuis
illū contēpnas te laudes: ne ī malis
tuis ip̄m̄ accules te excules. **I**p̄a ē uer̄
confessio. **I**lle q̄ in tantis bonis p̄ueit
te uēturus ē ad te: et īspectur̄ bona
sua et mala tua: quō eī bono ulus
fueis īspiciat te. **E**rgo qz ī om̄ibz istis
donis p̄ueit te: uide in quo p̄ueias fa
ciē uentū. **A**udi psalmū: p̄ueiam̄
faciē eī ī confessioe. **P**ueiam̄ faciē
eī. **N**ūq̄ ueiat̄ p̄iaet̄: aūq̄ assit̄ pla
cet̄. **H**abes eī sacerdotē p̄ quē placāe
possis deū tuū: et ip̄e tū p̄r̄ deus ē
ad te: q̄ homo ē p̄r̄ te: ita uibilabis
ī psalmo p̄ueiens faciē eī ī cōfessi
one. **J**ubila in psalmo. **P**ueiens faciē
eī in confessioe accula te: uibilās ī
psalmo lauda illū. **A**cculando te et lau
dando eū q̄ fecit te: uiet̄ q̄ mortuus
ē p̄ te et uiuificabit te. **H**oc tenete: ī
hoc p̄sistite. **N**emo uariet̄: nēo lepl̄
sit. **D**octua inconstans nō h̄ns unū co
lore mētis leprā sigt̄: et istā x̄ps̄ mū
dat. **F**orte ī aliquo uariasti et īspex
isti et ī melī suam̄ cōmutasti: et qd̄
uariū eāt unū colois effectū ē. **N**oli
t̄ tribuē ne sis m̄ nouē q̄ gr̄as non
egerūt: unū egit gr̄as. **J**udei erāt cet̄:
ille alienigena erat: gētes alienige
nas significabat. **S**ūs ille x̄p̄o decās
dedit. **I**lli ḡo dēim̄ qd̄ sum̄: qd̄ uiu
im̄: qd̄ intelligim̄: qd̄ hoīes sum̄:
qd̄ b̄n̄ uixim̄: qd̄ r̄cē itellexim̄ illi

dēn. **Ar**m nichil n̄ p̄c̄m qd̄ hēm. **Q**d
eū habes qd̄ nō accepisti. **D**os ḡo maxi
me q̄ satis qd̄ audiat. ciatū ab eḡtu
diē mūdātū a vaietate cor̄ sur̄lū pon
te et dūo gr̄as agite. **Explicit sermo**
nono. Sino deam. hū augustinū de
psalmo nonagesiō q̄rto et de iūbis a
p̄li pauli. Si eū data eēt lex q̄ posset
viuificāe oīo ex lege eēt iusticia. Et

De libero arbitrio. . .
Dalim⁹ quē cātaui⁹ dō et nos
iūcē exhortati sum⁹ ut adōem⁹ eū
et p̄stnam⁹ illi et fleam⁹ aū dūm q̄
fecit nos: amonet q̄rē aliquāto dili
genci⁹ qd̄ sibi uelit qd̄ ait. q̄ fecit nos
Qd eī hō a deo creatus ē null⁹ dubi
tat hō n̄ q̄ m̄gtus ē. **N**onim⁹ eī q̄ ita
legim⁹ et ita credim⁹ q̄ fecit d̄s hoīez
int̄ multa q̄ fecit ad ymaginē suā.
Hec hoīs ē p̄ma cōdicio: hec ē hūa
na p̄ma creatua. **N**on tū hoc arbi
tror nos p̄ magno uoluisse amonē
sp̄m sc̄m ī hoc psalmo qd̄ ait: fleam⁹
aū dūm q̄ fecit nos. **A**lio eī loco
dicit **I**p̄e fecit nos et nō ip̄i nos. **N**ū
quidē ut dixi xp̄ian⁹ dubitat nemo:
q̄ nō solū de⁹ creauit p̄mū hoīez ex
quo oēs hoīes: s̄ de⁹ hodie⁹ creat
singulos hoīes. ille q̄ ait audā sac̄to
suo. **P**ulq̄ te formare ī utero noui te.
Pus ḡo creauit hoīez sine hoīe: mō
creat hoīez ex hoīe. **C**ū siue hoīez sū
hoīe. siue hoīez ex hoīe: ip̄e fecit nos
et nō ip̄i nos. **A**d istū itaq̄ p̄mū v̄boz
istor̄ faalē sensū sed tū verū adōem⁹
eū fr̄es et p̄stnam⁹ ei: et ploem⁹ ante
dūm q̄ fecit nos. **N**ō eī fecit et desierit:

nō eū ciavit face et nō curat custodi
re ploem⁹ aū dūm q̄ fecit nos: q̄ nō
ploam⁹ qū nos fecit et tū fecit. **C**ū
ḡo fecit aūq̄ rogaret. desierit aū roga
tur. **T**amq̄ ḡo dubitaret hō utrū exau
dieret orans: amonuit eū sc̄ptia cū
dicit ploem⁹ aū dūm q̄ fecit nos. **N**ū
tiq̄ exaudit quos fecit: utiq̄ nō p̄t nō
ciare quos fecit. **D**imptū alio: ē itel
lān et q̄ntū existio utiliorē. vidit quos
dā sp̄s sc̄s dicētes uel dictuos q̄ de⁹
eos fecerit hoīes: iustos aut̄ ip̄i se faci
ūt. **P**uidēs eos amonuit eos: et ab ip̄e
extollētia reuocauit eos dicēs ip̄e fe
cit nos et nō ip̄i nos. **C**uāe at̄ addidit
et nō ip̄i nos cū sufficēt dice ip̄e fecit
nos n̄ q̄ illā facturā uoluit amoni.
ubi dicit hoīes ip̄i fecim⁹ nos. id ē ut
iusti eēm⁹ iustos nos libeā uolūtate
fecim⁹. **C**ū conditi sum⁹ liberū arbi
tū accepim⁹. **D**e ḡo iusti sum⁹ libeō id
arbitio agim⁹. **Q**d adhuc deū inuocam⁹
ut iustos nos faciat: qd̄ hēm⁹ ī p̄a
te ut iustos nos ip̄i faciam⁹. **A**udite
audite. **E**t iustos et iustos ip̄e fecit
nos et nō ip̄i nos. **C**reatus ē hō p̄m⁹
ī natura sine culpa ī nā sine uicio. **C**re
atus ē r̄cūs: nō se fecit r̄cū. **Q**d se aut̄
fecit notū ē. **C**adens a manu figuli frac
tus ē. **R**egebat eū eū ip̄e q̄ fecerat: uo
luit deserē a quo fr̄us eāt. **P**misit de⁹
tū dicēs. **D**eserat me et inuēiat se: et
miseria sua p̄bet q̄ nichil p̄t sine me.
Hoc mō uult de⁹ oīdē hoī qd̄ ualeat
liberū arbitū sine deo. **O** malū libe
arbitū sine deo. **E**xpti sum⁹ q̄ ualeat
sine deo. **E**xpti tandē ḡo aliquā nouei

m⁹: et ueite addeim⁹ et p⁹stnam⁹ ei.
 Deite addeim⁹ et p⁹stnam⁹ ei: et flecti
 m⁹ corā duō q⁹ fecit nos Ecce bon⁹
 fr̄is ē hō: et p⁹ liberū arbitiū fr̄is ē
 mal⁹ hō Cū fr̄is ē bonū hoīez ma
 l⁹ hō p⁹ liberū arbitiū deserēs deum?
 Seruare se nō potuit bon⁹ bonū: et
 fr̄is ē se malus bonū: Cū eēt bon⁹
 nō se seruauit bonū: et tū sit mal⁹
 Dicit facio me bonū: Cū facis ma
 lus q⁹ peristi bon⁹: nō te reficiat q⁹ p⁹
 manet bon⁹: Ip̄e g⁹ fecit nos: et nō
 ip̄i nos Nos aut⁹ p⁹plus ei⁹ et oues pas
 tue ei⁹ Ecce fecit nos hoīes p⁹plm⁹ suū:
 q⁹ nos fecit Non eī creati hoīes iā ei⁹
 p⁹plus eram⁹ Videte fr̄es mei: et de ip̄
 s⁹ psalmi ubi attendite vñ dixit ip̄
 se fecit nos et nō ip̄i nos Hinc dixit
 fecit nos et nō ip̄i nos: ut sum⁹ p⁹plis
 ei⁹ et oues pascue ei⁹ Ip̄e fecit nos.
 Nā et pagani nascūt: et oēs impij
 oēs aduersarij ecclie ei⁹ ut nascūt ip̄e
 fecit eos Non eī ali⁹ de⁹ creauit eos.
 Cui de pagani nascūt ab ip̄o fā s⁹
 ab ip̄o creati s⁹: et nō s⁹ p⁹plus ei⁹ u⁹ o
 ues pascue ei⁹ Cois ē oībz nā nō grā
 ratia nō putet grā Hec si putat grā
 na: q⁹ et ip̄a gr̄is rōcella ē Non eī hō
 q⁹ nō eāt p⁹meruit ut eēt: si p⁹meruit
 iā eāt: sed nōdū eāt: ergo q⁹ p⁹meruit
 nō eāt et tū fr̄is ē. Hec ut pecōia fr̄is
 ē: nec ut arbor fr̄is ē: nec ut saxū fr̄is
 ē: sed fr̄is ē ad ymaginē creatoris.
 Hoc bñficiū q⁹ dedit: De⁹ q⁹ eāt et ex
 etuo eāt Cui dedit: Hōi q⁹ nōdū eāt.
 Dedit q⁹ eāt: accepit q⁹ nō eāt Cū ac
 hoc face potuit: nō qui uocat ea que

nō sūt tāq⁹ ea q⁹ sūt: De quo dicit a
 plius Cui nos elegit an⁹ mūdi cōstitū
 tionē Elegit an⁹ mūdi cōstitutionē
 In mūdo isto fā sum⁹: nec mūdo eāt
 qū elā sum⁹ Ineffabilia miabilia
 fr̄es mei Cū hoc explicatē sufficēt:
 Cū saltē qd⁹ explicet cogitatē: Eligūt
 qui nō s⁹ nec erāt: q⁹ elegit: nec uane
 elegit Elegit tū: et habet elcōs quos
 creaturus ē eligendos Habet aut⁹ a
 pud seipm⁹ nō in nata sua: s⁹ i p⁹la
 encia sua Ergo nolite extolli Hoīes
 sum⁹: ip̄e fecit nos fideles sum⁹: si
 tū sum⁹ qū ista cont⁹ grām disputa
 m⁹ Hec ecce fideles sum⁹ Ecce fideles
 etiā iustos q⁹ iustus ex fide uiuit ip̄e
 fecit nos et nō ip̄i nos Cū qd⁹ nos
 fecerit Dicitur es Hoīes Non inde
 psalm⁹ loq⁹bat: Illud sum⁹ illud nō
 tū est: illud patet: nec mag⁹ ut hoc
 nouem⁹ doctrina idigem⁹: q⁹ hoīes
 ip̄e nos fecit Hec vñ loquebat⁹ uide Ip̄
 se fecit nos et nō ip̄i nos Cū nos fe
 cit nō qd⁹ sum⁹: Cū aut⁹ sum⁹: Nos
 aut⁹ Ecce qd⁹ sum⁹ Cū qd⁹ p⁹plus ei⁹ et
 oues pascue ei⁹ Ip̄e nos fecit p⁹plm⁹
 suū: ip̄e nos fecit oues pascue sue.
 Cui milit⁹ uigilanda ouē innoxia:
 fecit oues de lupis Hec ē grā excep
 ta illa cōi grā nē qua hoīes fā su
 m⁹: nec digni sum⁹: q⁹ nō sum⁹
 excepta illa grā Hec ē maior grā
 q⁹ facti sum⁹ p⁹plus ei⁹ et oues pascue
 ei⁹: p⁹ ih̄m xp̄m dūm nr̄m Hec dicit
 aliquis: P⁹ ih̄m xp̄m fā sum⁹ ut etiā
 hoīes eēm⁹: ita uō p⁹ ih̄m xp̄m fā
 s⁹ et pagani Nā pagani nō ut eēt

pagani. sed ut eent hoies p ihm xps
facti st. **E**s est ei ihis xps. n in pna
pio eat ubu et ubu eat apud deu et
deus eat ubu. **H**oc eat i pncipio ap
deu. **O**ia p ipm facta st. **I**lli g debet
et pagani q hoies creati st: et tato
magis puniendi. qa dimiserunt eu
a quo facti st. et coluerunt q ipi fece
runt. **E**xcepta g: illa gna qua codita
e huana natura. her ei xpianus paga
nisq: cois e: her e maior gra. no
qd p ubu hoies sed q p ubu carne
frim fideles fa sumus. **D**us ei deus: unus
mediator dei et hoim ho xpus ihis.
In pncipio eat ubu. **N**odu eat ho
xps ihis: et ubu eat apud deu et deus
eat ubu. **I**pe mudus no eat: qu ubu
deus eat. **O**ia p ipm facta st: et mudus
p ipm frus e. **E**rgo tuc qu nos fecit
ut hoies eem: nodu eat ho. **M**agis
ista gram comendat apus xpianus
ubi dicit. **D**us ei deus: unus et mediator
dei et hoim ho xps ihis. **E**d e media
tor: **P** que coniugem: p que recona
liarem: q: pccis ppns sepati iaceba
mus: i morte eram: pccus pieram.
No eat xpus ho: qu creatus e ho.
Ne pccet ho: ille frus e ho. **H**ec uo
bis cont: nouella helim q teptat al
surgere ut sepe disputae cogam: qa
vos firmos uolumus ee i bono. ite
gros aut a malo. **H**ec ei e disputa
tio eoz qu exoriri pmo ceperunt et co
tra gram disputae. multu tbenen
tes no libtati hois s ifirmitati: et
iacente miseru hoies: ideo extollen
tes. ne manu desup porrca ualeat

surgere. **D**isputantes g: cont: gram: pli
beo arbito: fecerunt auribus piis et ca
tholicas offensionem. **C**eperunt horci.
ceperunt ut ita pncipes deuitai: ce
perunt de illis dici q cont: gram: disputa
ret: et uenerunt ad reuelanda ista i
iudicia tale comentum. **N**o inquit cont:
gram disputo. **D**u pbas: **E**o ipso i
qt no cont: gram: dei disputo: quo li
beru arbitu defendo. **V**idete anime
sed vitreum. **E**i lucet ueritate: s fran
git ueritate. **A**ttedite q: sic q: acute
extogitatu qd dicit uoluerunt. **H**oc ipso
iq: q: liberu arbitu hois defendo. et
Dico q: libeo arbito sufficiens e ut uul
tus sit: no sine dei gra dico. **E**ratte st
aues pioz. **I**a qui ista audit iapit
gtulai: deo gnas no sine gra dei de
fendit libez arbitu. **E**st ei libez ar
bitu s nichil ualet sine dei gra. **I**g
liberu no sine gra dei defendit: qd
mali dicit. **E**xpone g: nob o dicit
qua gna dicas. **C**u dico iqt libez ho
mis arbitu: uide q: hois dico. **E**nd
deinde: **H**oies q: creauit: **D**eus. **E**s
ei liberu arbitu dedit: **D**eus. **S**i g: ho
ne deus creauit et hois liberu arbitu
deus donauit: q: q: p: ho de libeo ar
bitu q: grae debet: u ei q: eu codidit
cu libeo arbito: **E**t hoc q: acute ab
ipis dictu. **V**idete tu frs mei: quo
illa gnale gram pdicet: q: creatus e
ho qua hoies sumus. **E**t utiq: et cu ipi
is hoies sumus: sed no cu impiis xpi
am sumus. **H**ac g: gram: qua xpianu
sumus ipam uolumus pdicet: ipam
uolumus agnoscat: ipam uolumus

135
de q̄ dicit apls. nō irritā facio grāz dei.
Nā si p̄ legē eēt iusticia: ḡo x̄ps gratis
mortu⁹ ē. Videte vñ dixit apls De le
ge dixit Si p̄ legē iusticia: ḡo x̄ps ḡtis
mortu⁹ ē. Et ḡo nō eāt ex lege iusticia.
idō mortu⁹ ē x̄ps: ut p̄ fidē iustificent.
q̄ ex lege nō iustificabant. Si eī inq̄t
data eēt lex q̄ posset viuificāre: oīo ex
lege eēt iusticia. Et etiā hestino die cō
medāuim⁹. Et cōdulsit sc̄ptura oīa s̄b
p̄cō: ut p̄missio nō p̄dictio q̄ p̄mi
sit ip̄e fecit: ut p̄missio ex fide ih̄u x̄
daret̄ credentib⁹. Ecce q̄les nos iuēit
grā saluatoris: quos nec lex sanos
facē potuit. Quāe aut̄ dabat̄ lex si
sufficiebat nā: Quāe data ē si sufficia
ebat nā: Et tñ nec lex suffice potuit:
ita īfirma eāt ip̄a nā. Data ē lex: s̄nō
q̄ posset viuificāre. Quāe ḡo data ē lex:
lex iquit apls p̄uicatoris grāa p̄i
ta ē: ut te faceret p̄uicatorē. Quāe ut
me faceret p̄uicatorē: Et nouerāt de
supbia tuā: nouerāt q̄ dicebas. O si
sit q̄ doceat: o si sit q̄ nō oīdat. Ecce lex
dicit tibi: nō cōcupisces. Cognouisti
legē dicentē nō cōcupisces. Surrexit
cōcupiā quā nō nouerās. Ineāt eī sed
nesciebat. Cepisti conāi uincē qd̄ iē
rat: et appuit qd̄ latebat. Dupbe p̄ le
gē fr̄is es p̄uicator: agnosce grām
et esto laudator. Si legē inq̄s q̄s dedit:
Et si hoīes uam et peius ip̄ij q̄ dicit
legē ab alio datā: grāa nō p̄ dñm̄ nr̄m̄
ih̄m̄ xp̄m̄: q̄i malā legē: q̄i legē p̄ulā.
grām uō rēam. Et uolūt ita discerne
duo testamēta: ut uetus testamētū
dicat̄ eē nescio a quo p̄ncipe tenebrarū.

nouū aut̄ testamētū a dño deo p̄re dñi
nr̄i ih̄u xp̄i. Ip̄m̄ paulū audi. Si p̄tea
putas legē datā ab alio nō a deo q̄a p̄
illā fr̄is es p̄uicator: audi ip̄m̄ aplm̄
legis laudatorē. Itaq̄ iqt̄ lex quidē sc̄a
et mādatū sc̄m̄: adde et iustū. adhuc ad
de et bonū. Et d̄ ḡo bonū ē inq̄t. in fr̄m̄
ē mors. Absit. Si p̄cōm̄ ut appareat p̄c
cātū. Eāt eī p̄cōm̄: sed latebat p̄cōm̄. Et
latebat p̄cōm̄: Et te adulārū nō dū
p̄ciebat. Cepisti conāi: et appuit q̄ te
nebat. Et sequebais: cathenā nō sen
ciebas. Quēlisti refugū: et appuit vin
culū. Voluisti fugē: et cepisti trahi. Et
ḡo cepisti t̄hi: subueiat t̄ q̄ nō ē ligat⁹.
Es non ē ligatus: n̄ q̄ dixit si iuenit
tis i me p̄cōm̄ dicit: Es non ē ligatus:
n̄ q̄ dixit ecce uēit p̄ncēps mūdi et i me
nichil iueniet: Quāe me occidat: Nich
il iueniet: q̄ mors p̄cō iusta debetur.
Quāe ḡo morieis: Ut sc̄at inq̄t oēs:
q̄ uolūtate p̄ris mei facio. Ip̄e soluit
q̄ ligat⁹ non ē: ip̄e a mortuis libeāt
q̄ est i mortuis liber. Si ip̄e misit et
legē: p̄ seruū suū legē: p̄ sc̄ipm̄ grāa.
Attende helizeū in magno altoq̄ mil
reio tāq̄ p̄phā agēdo p̄uicatorē: nō
solū loquēdo. Mortuus eāt filius hol
p̄te ip̄ius. Et significabat mortuus
puer n̄ adam: Nūciatus ē sc̄o p̄phete
gerēt i p̄phia sua typū dñi nr̄i ih̄u
xp̄i. Misit p̄ seruū baculū suū: et ait
illi. Vade uade: pone sup̄ mortuū pue
rū. Prexit ille tāq̄ seruus obediēs.
Sc̄iebat p̄phia qd̄ fecerāt. Posuit ba
culū sup̄ mortuū: nō surrexit. Si eī
data eēt q̄ posset viuificāre: oīo ex le

ge eēt iustitia. Non g^o potuit lex uiu
ficāe: uerū ipse grandis ad puū sal
uator ad saluandū. uiuus ad mor
tuū. **Uerū ipse** Et quid fecit: **Iuuenilia**
mēbra cōtraxit tāq̄ serpm̄ ex mani
ens ut formā serm̄ acciperet. **Iuuenilia**
g^o mēbra cōtraxit: puū se puo cap
tauit: ut efficeret corpus hūilitatis nre
cōforme corpi clauitatis sue. **Itaq̄ i il
to typo xpi** pphetice exp̄llo suscitatus
ē mortuus: tāq̄ iustificatus ē impi.
Ista grā p̄dicet: ista ē grā xpianoz p
hoīez mediatorē. p passū et resuscita
tū: q̄ ascendit i celū et captiuauit
captiuitatē et dedit dona hoīb; **Ista**
mā grā p̄dicet: cōt̄ istā grā ab i
gratis nō disputet. **Baculus** pphetico
mortuo nō sufficit: ipā mortua nā
sufficit: **Et istā** qua condita sumus
quāq̄ hoc uoīe appellatā nūme legē
m̄. tū q̄ grā data ē grām fateam̄:
sed oīdā uob̄ maiorē ista qua xpiani
sum; **Attendite.** **Nūq̄** condita eēm;
nichil boni mēbam̄: et idō grām q̄
condita sum; accepim; cū boni nichil
mērem; **Si g^o** magna ē grā qū nich
il boni mēbam̄: quā grā est qū tū
mali mērebam̄: **Cui nōdū** eāt bene
nō mēbat: p̄dō et male mēbat. **Nō**
dū eāt et fr̄s ē: nōdū eāt sed nec of
fendat. **Nōdū** eāt et fr̄s ē: offendit
et saluus ē **Cui nōdū** eāt nichil spe
rabat. **fr̄s** est. **Lapsum** aut̄ dāpnā
tionē exp̄cābat. et libēatus ē: hec ē
grā p̄ ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m. **Ip̄e** fecit
nos et an̄q̄ eēm; oīdō ip̄e fecit nos:
et fr̄s et lapsos ip̄e fecit nos iustos

et nō ip̄i nos **Si q̄ igit̄** in xp̄o noua
creatura: lapsa ē uetus fr̄a est noua
Dua eāt massa p̄dicōis ex adam: au
nō n̄ supplicū debebat. **fr̄a** et uasa in
de in honorē ex eadē massa. **H̄c** eī p̄cā
tē figulus luti ex eadē massa q̄ massa
certe iā picat: certe iā illi masse ul
ta dāpnādo debebat. **Gratulāe** q̄a
eualisti **hortē** quippe debitā eualit
ti: et uitā nō debitā reppisti. **Habet**
p̄tātē figulus luti ex eadē massa fa
cē aliud quidē uas i honorē: aliud i
contūeliā. **Si** dicis **ne** q̄re fecit i ho
norē: et aliū in contūeliā. **Ed r̄n**
lucus sū. **Auditorus** es augustinū:
q̄ nō audisti aplm̄ dicentē. o hō tu
qs es q̄ r̄ndas deo. **Duo** puuli nati
sūt. **Si** debitū queās: ābo tenet mal
lā p̄dicōis. **Si** cur aliū nr̄ portat ad
grām: aliū nr̄ dormiēs suffocat.
Dicitur es n̄ qd̄ ille meruit q̄ porta
bat ad grām: q̄ ille meruit que nr̄
dormiēs suffocat. **Ambō** nichil boni
meruerūt. **Si** habet figulus luti p̄cā
tē ex eadē massa facē aliud uas i ho
norē: aliud i contūeliā. **Disputare**
uis meū. **Immo** mirāe meū: et ex
clama meū. **O** altitudo diuinaarū.
Ambō expauescam; ābo clamem;
O altitudo diuinaarū. **Ambō** i pauō
cōcordem; ne i errore peam;. **O** al
titudo diuinaarū sapie et sc̄ie dei: qū
iſcrutabilia sūt iudicia ei; et iuesti
gabilia uie ei;. **Iſcrutāe** iſcrutabi
lia facē iſcrutabilia: corripe iſcrup
tabilia. uide iſcrutabilia. **Iſcrutabilia**
sūt iudicia ei;: audisti sufficit tibi.

Et inuestigabiles me er? Es ei cogno
 uit sensu dñi: a q̄s cōsiliāus e? fuit?
 Aut q̄s por dedit illi: et retribuet ei?
 Es por dedit: tū totū ḡtis accepit?
 Es por dedit illi: et retribuet ei? Si do
 min⁹ retribue uellet: nichil n̄ debitā pe
 nā retribuisset. Nichil dederūt ut eis re
 tribueret. Nichilo saluos faaes eos.
 Quis por dedit illi q̄i suor̄ ḡtia mei
 torū? Es por dedit illi: Es p̄uenit ḡ
 nā que ḡtis datur: Si aliqd̄ meitor̄ an
 teuenit ḡtia: iā nō ḡtis datur: sed ex de
 bito reddit. Si aut̄ ḡtis nō dat: q̄re ḡ
 na uocat? Es ḡ por dedit illi: et retri
 buet ei? Cū ex ip̄o et p̄ ip̄m et in ip̄o
 t̄ oīa. Que utiq; n̄ oīa bona que ab illo
 accepim⁹ et acipim⁹ ut bonū sum⁹. Oē
 a datū optimū et oē donū p̄fctū de sur
 sū est: descendēs a p̄re hūmā: apud que
 non ē mutatio. Nā tu ī peius mutatus
 es. Apud que nō est imutatio: nec momē
 ti obūbrando. Nā tu ī tenebus noctis
 tue iaces. Ab illo ḡ oīa. Nemo illi aliqd̄
 por dedit: nēd̄ exigat debitū. Grā sal
 ui facti estis p̄ fidē et hoc nō ex uobis:
 sed dei donū est. Et mouet me iqs q̄ ille
 perit: ille baptizat. Mouet me mouet
 tāq; hoiem. Si verū vis audire: et me
 mouet q̄ hō sū. Et si et tu hō et ego hō:
 ambo audiam⁹ dicentē. O hō si utiq; nō
 mouem⁹ q̄ hoiēs sum⁹: ip̄am naturā
 hūanā infirmā ac debilē alloq̄t̄ apl̄s
 dices. O hō tu q̄s es q̄ r̄ndas deo? Nū
 qd̄ dicit figmentū ei q̄ se finxit: cur
 me fecisti sic? Si posset loqui petus:
 et diceret deo q̄re istū hoiem fecisti et me
 petudē: nō uilte lucaenserēs et dices:

o petus tu q̄s es q̄ r̄ndas deo? Et tu hō
 es: et ad dñm petus es. Et utinā si petus
 ei⁹ et ouis pascue ei⁹. Agnosce hūficia
 pastoīs: et nō sequeis lupos erroris.
 Lupi eram⁹: sum⁹ et nos nā filij ure si
 aut et ceteri. Et mortua ē ouis: et fecit nos
 oues. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit patm̄: nō
 hui⁹ aut illi⁹ sed mūdi. Nichil ḡ nobis
 frēs mei ex eo qd̄ aliqd̄ sum⁹ si tū in ei⁹
 fide aliqd̄ sum⁹. q̄tūcūq; sum⁹ nichil no
 bis arrogem⁹: ne et qd̄ accepim⁹ p̄da
 m⁹. Et ī eo qd̄ accepim⁹ illi gl̄ia: dem⁹:
 ip̄m honoem⁹. Demia sua ip̄e cōpluat.
 Sed habet ira nr̄a n̄ ip̄e sc̄iallet. Sed
 dat et pluuiā: nō desit qd̄ seminauit.
 Dñs dabit benignitatē et ira nr̄a dabit
 frctm̄ suū. *Explicat lmo x. Smo xi.*
*hū augustini de ps̄ ceteris de dño octa
 no: et de uerbis apli pauli. Sam⁹ ei q̄
 lex sp̄ualis ē: ego aut̄ carnalis sū.*
Sine dubio frēs grauē quātā sar
 anā et ḡue iugū iniquitatis vitæ
 cupiebat qui deo dicebat. Gressus meos
 dirige sc̄dm̄ iūbū tuū: et ne dñet̄ m̄ oīs
 iniquitas. Videam⁹ ḡ qū hōi dñet̄ iniqui
 tas: ut itelligam⁹ qd̄ orantē audierim⁹:
 et qd̄ r̄ndendo etiā uolipi orauerim⁹.
 Oīs ei ad sc̄m̄ psalmū quātū arbi
 tror̄ et ueraci corde r̄ndem⁹ orantes et
 dicentes dñō deo nr̄o. Gressus meos di
 rige sc̄dm̄ iūbū tuū: et ne dñet̄ m̄ oīs
 iniquitas. Ab hui⁹ pestiē dñati p̄nolo
 sanguīe redempti sum⁹. Et qd̄ p̄deat
 legē accepisse: iubentē et minantē et
 nō adiuuantē: ut sub illa eēm⁹ rei an
 te grām dei. Frustra lex minat: qū n̄
 quitas dñatur. Lex non ē corp̄alis nō

ē carnalis. **S** qm̄ deus spūs ē qui legē
dedit: pauldubio lex spūalis ē. **S** qd
dicit aplūs: **S**am̄ ei qā lex spūalis:
ego aut̄ carnalis sū venūdatus sū pctō.
Noli ḡ mirari o venūdatus sub pctō: si
tibi dicit̄ tui es venūdatus. **A**udisti a
plū iohēm. **P**ctm̄ iniquitas ē. **C**ont̄ ta
lē ḡ dnam̄ iuocam̄ dnm̄ cui dicim̄
Gressus meos dirige scdm̄ ūbū tuū:
et ne dicit̄ m̄ oīs iniquitas. **V**enūdatus
clamat: redemptor exaudiat. **I**p̄e hō
se vendidit p̄ liberū arbitiū sub dnam̄
te iniquitate: et accepit p̄ciū. exiguā de
arboze vetita uoluptate. **I**p̄e ergo cla
mat: **I**ntinea mea dirige que ego dis
tortū. **G**ressus meos dirige: quos ip̄e
arbitio meo dep̄uauī. **D**irige scdm̄ ū
bū tuū. **E**d est dirige scdm̄ ūbū tuū:
Pt̄ rā sūt gressus mei: q̄ rām est ū
bū tuū. **E**go inq̄ distortus sū sub pō
de iniquitatis: sed ūbū tuū reglā ē uer
tatis. **N**e ḡ a me distortū corrige tāq̄
ad reglā: hoc ē ad ūbū tuū. **E**rgo
gressus meos dirige scdm̄ ūbū tuū. et
ne dicit̄ m̄ oīs iniquitas. **V**endidi me:
redime me. **V**endidi me arbitio meo:
redime me sanguīe tuo. **I**n uenditōe
erubescet supbia: in redēptōe gl̄etur
grā. **D**eus ei supbis resistit: hūilibus
aut̄ grām. **L**ex eū spūalis ē: ego aut̄
carnalis sū venūdatus sub pctō. **E**d
ei operor ignoro. **N**on ei qd̄ uolo ago.
Non qd̄ uolo ago carnalis dicit̄: nō
legē sed seipm̄ accusat. **N**ā lex spūa
lis nō h̄t culpā: carnalis venūdatus
iurrit ī culpā. **N**on agit qd̄ uol̄: cū
uol̄ non p̄t. **E**a qm̄ potēat uoluit: p̄

malū uelle p̄didit bonū posse. et cap
tiuus iā loquit̄ et dicit̄ captiuus. **N**ō
qd̄ uolo ago. **N**on ei qd̄ uolo facio bo
nū: sed qd̄ odi malū hoc ago non qd̄
uolo. **E**t cont̄ hō. **V**is p̄rlus. **N**on qd̄
uolo ago. **O**io qd̄ vis agis. **N**on qd̄
uolo ago. **C**rede m̄ frat̄: non qd̄ uolo
ago. **O** si uelles agēs. **E**a nō uis non
agis bonū. **N**on qd̄ uolo ago crede m̄.
Non qd̄ ī me agat̄. **N**on qd̄ uolo ago.
Cont̄dictor gr̄e: nō est arbit̄er cōsac̄.
Ego noui me nō qd̄ uolo agē: et tu
dicas qd̄ vis agis. **N**ō sc̄t̄ q̄ agat̄
in hōie: n̄ spūs hōis qui ī ip̄o ē. **E**t
tu hō es. **S**i nō uis credē m̄: intende.
Itāue tu ita uiuis ī hoc corruptibili
corpe qd̄ agguat̄ aiām: ut caro nō
cōcupiscat̄ adūsus spm̄ tuū. et spūs
adūsus carne tuā. **I**ta rixa nō est
ī te: nulla ē concupisc̄a carnis que re
sistat legi mētis. **S**i nichil ī te alit̄
resistit: uide totū ubi sit. **S**i spūs n̄
a carne cont̄ cōcupiscente nō disten
dit: uide ne forte carm̄ mens tua totū
consentit. **V**ide ne forte ideo non sit
bellū: q̄ pax p̄usa ē. **F**orte ī totū car
m̄ cōsentis: et nulla rixa ē. **C**uā sp̄e
habes q̄ possis aliqū uincē: q̄ nōdū
cepisti pugnare. **S**i aut̄ cōdelcāris
legida scdm̄ iteiorē hōiem. uides aut̄
aliā legē in mēbris tuis repugnāte
legi mētis tue: si hac cōdelcāris hac
ligaris. liber ī mente. seruus ī carne.
si iam ita ē: cōpatē potius hōi dicēti
nō qd̄ uolo ago. **T**u ei non uis ut cō
cupisc̄a illa q̄ resistit mēti tue oio non
sit in te. **N**ali uoti hō es: si tali ad

137
iustitiam non vis carere. Ego fateor tibi quod quod
in me rebellat aduersus mentem meam et
litigat mecum delatione contraria: quod quod
in me tale est omnino iustitiam uolo. Et si forte
ei adiuuante domino non consentio: nolo
habeere cum quo litigat. Multum est in opta-
bilibus inimicum non habere quod vincat. Neque
ei illud ipsum quod caro concupiscit aduersus
spiritum. Aut uero ex contraria uia compactum
sunt et illud meum est et quod ei consentio
meum est. **Ps** aliquotum libera: resistit
reliquis seruituti. Totum sanum sic uolo:
quod totus sum ego. Nolo ut a me caro
mea tanquam extranea iectura separet: sed
ut mecum tota sanet. Si hoc tu non vis:
nescio quod de carne seuias. Arbitror te
putare quod nescio uerum sit: quod de gente
contraria. Fallum est. hereticum est. blasphemum
est. Mentis et carnis unum est articulum.
Ipe qui hominem creauit utrumque fe-
cit: utrumque coniunxit. Carnem anime subdidit:
animam sibi. Si semper illa staret sub domino
suo: semper et ista obediret domine sue. No-
li ergo mirari si ea que deseruit superio-
ri: penas patitur per inferiorem. Caro enim con-
cupiscit aduersus spiritum: spiritus aduersus
carnem. Hec enim inquit inuicem aduersant: ut
non ea que uultis faciatis. Inde et iste non
quod uolo ago. Concupiscit enim caro aduer-
sus spiritum: et nolo ut concupiscat. Pro
magno habeo si non consentiam: opto
tamen ut careat. Ergo non quod uolo ago.
Nolo enim ut non concupiscat caro aduersus
spiritum: et non possum. Hoc est quod dixi: non
quod uolo ago. Sed in calumpniis. E-
go dico non quod uolo ago: et tu dicis
quod vis. Sed in calumpniis. Ingrate

medico: quod calumpniis infirmo. Hinc
me ut medicum rogem: redime me a ca-
lumpniis hominum et custodia lege tuam.
Custodia per redemptionem tuam: non per pte-
ntem meam. Ideo sanitatem in quam non dum habeo
non arrogo: quia medicum rogo. Tu autem
non defensor: quod utinam es. non qui defen-
sionem falsam adhibes. sed per non dum sano
medicum rogares: nunc uero tu nate uel po-
cus oppugnator: dum qui de nostra sana lau-
das creatorem. excludis a languida sal-
uatore. Qui creauit sanat ruentem per se-
ipsum: leuat per seipsum. Ipe fides est ipse
ueritas. Hoc est christiane fidei fundamentum
unum et unum. Unus homo per quem ruina. alius
homo per quem structura: per illum ruina per hunc
structura. Cecidit qui non mansit: erigit
qui non cecidit. Fuit ille qui dimisit manentem:
manens ille descendit ad iacentem. Sic
ergo concupiscit caro aduersus spiritum ut in hoc
ipso non quod vis agas. quod vis ut non con-
cupiscat et non potes: tene saltem in gratia
domini uoluntate. et in eius adiutorio perseuera.
Dic ei quod cantasti. Gressus meos diri-
ge secundum uerbum tuum: et ne ducet in omnis
iniquitas. **Aplm** audi. Non regnet peccatum
in uero mortali corpore. Sed est non regnet.
Ad obediendum desideris eius. Non dixit
noli habere desideria mala. Quod est a car-
ne mortali ubi caro concupiscit aduersus
spiritum. et spiritus aduersus carnem non habe-
bo desideria mala. Illud ergo fac. Non
regnet peccatum in uero mortali corpore ad
obediendum desideris eius. Et si sunt deside-
ria non obediat: ne iniquitas ducet. Hec
exhibeatis membra uera arma iniquitatis
peccati. Non fiant membra uera arma iniquitatis

tatis: et nō dūct tibi oīs iniquitas. Sed
etiā hoc ut nō fiant mēbra tua arma
iniquitatis: nūquid tu tibi p̄stas virib; tu
is: **H**oc ap̄m inq̄ hoc ap̄m q̄ nō fiant
mēbra tua arma iniquitatis: tu tibi p̄stas
virib; tuis: **C**ū eū nō fuit mēbra
tua arma iniquitatis: ē quidē iniquitas ī
mēbris ī desiderijs illucis. sed nō reg
net. **Q**uō regnat q̄ arma nō habet:
Ps tua cōcupia tua cōcupia carnis tue lā
guōe rebellat adūsus te: languor iste
tyrānus ē. **S**i vis te tyrāni eē victorē:
xp̄m inuoca īpatorē. **N**ā scio qd̄ in cas
dictur: uel qd̄ apud temp̄m mō dicas.
Sc̄q̄s talis hic es et audis me: scio qd̄
tibi intus loq̄t iniquitas. **A**dhuc eī es
sub iugo iniquitatis: qm̄ nō agnoscas p̄cū
redēptoris. **S**c̄o qd̄ tibi dicas. **E**cce con
cupiscat cōcupia mea adūsus sp̄m meū.
Concupiscat adulterū: sed nō cōsentio
non ānuo nō decerno. **N**ō solū nō ago:
sed nec agē cōsentio. **N**on solū foris p̄
carne nō p̄tecto: sed nec ip̄a mēte se
quor. **R**ebellantē sentio. repugnantē
nō cedo: luctantē nō faueo. **E**cce non
dn̄at in oīs iniquitas. **I**ta ē verū est: ḡ
cias age si ita ē ei q̄ tibi donauit ut ita
sit. **S**oli t̄ hoc arrogāe ne p̄das qd̄ ac
cepisti: et incipias frustra rogāe. **N**on
times: **D**eus sup̄bis resistit: hūilib;
aut dat grām. **E**cce tu t̄ p̄stas: ut nō
dūct tibi iniquitas. **S**i uerū ē ista tua p̄
sup̄cio: vana ē nr̄a oīo ubi diam;
deo. nō dūct in oīs iniquitas. **C**antasti
ūba ista hodie an nō? **H**ic eras qm̄
om̄is dicebam: gressus meos dige
scdm̄ ūbū tuū. et nō dūct in oīs inq̄

tatis: **H**ic eras. cantasti ūba ista: puto
te nō negaturū. **E**rgo cantasti ī p̄lo
dei: et rogasti deū dicens. **G**ressus meos
dige scdm̄ ūbū tuū: et ne dūct in oīs
iniquitas. **S**i t̄ hoc p̄stabas: quāe me
cū rogabas? **T**eneo p̄caute: cōiuncto
laborantē. **S**imil̄ ḡ? **A**udiam? **D**icēte:
ueite ad me om̄s q̄ laboratis. **A**udiam?
et ueiam? **E**d ē ueniam? **C**redendo
p̄ficiam? **G**rās agendo accedam? **p̄**
seuēando ueiam? **V**eniam? ad eū qui
dicit. **V**eite ad me om̄s q̄ laboratis. **E**t
tu laboras: et ego laboro. **I**llū audia
m? ad illū ueiam? **I**nt̄ nos q̄re lingua
m? **A**mbō audiam? q̄a ābō labora
m? **C**uāe int̄ nos litigam? **A**n ut me
dicū uocantē nō audiam? **O** felix ī
firmitas. **D**ocat ad se medicus: et lit
b; occupat̄ egrotus. **V**ide qd̄ dicit uo
candō. **V**eite ad me oēs q̄ laboratis.
Ubi laboratis n̄ sub sarcinis p̄cōr?
n̄ sub iugo male dn̄e iniquitatis? **V**e
te ḡ ad me om̄s q̄ laboratis et onerati
estis: et ego uos reficiā. **E**go q̄ feci et
ficia. **E**go inq̄t uos reficiā: q̄ sine me
nichil potestis facē. **C**uō uos reficiā:
Tollite iugū meū sup̄ uos: et dilate
a me. **C**uid dilam? a te? **N**ouim? te
dn̄e in p̄ncipio ūbū. **v**bū deū: **v**bū a
pud deū. **O**īa p̄ te fr̄a nouim? q̄ vi
dem? et q̄ nō videm? **E**d dilam? a
te? **N**on eī aliū mūdū discipuli tu
tāq̄ discipuli artificis et fabricatois cō
dituri sum? **D**nū mūdū cōdidisti:
celū et tr̄a fecisti: utriusq̄ suis creatu
ris ornāmetis q̄ illustrasti. **E**d dil
am? a te? **D**ilate inq̄t a me. **C**ū eēm

in principio apud Deum creavi uos. Hoc
 nolo discatis a me. **D**icit frater tuus quod fecit:
 ne paret que fecit. **D**icit frater tuus quod fecit:
 Semetipsum exinanivit formam serui ac
 capiens: in similitudinem hominum factus et habitus
 inuentus ut homo humiliavit semetipsum. Hoc
 discate a me. Humiliavit enim semetipsum
 inquit. Discate a me quod mitis sum et humilis
 corde. Non enim inquit hoc uos doceo qui
 in forma dei: alioquin fuissetis non rapina
 arbitratres et uos equales deo. Illi unum
 proprium erat: illi rapina non erat: cui natura
 erat in patris equalitate: uero est de patre.
Ecce propter te factus est homo deus: et non te uis
 agnosce cum sis homo. **E**cce propter te factus
 est homo sine peccato et non te uis agnosce cum
 peccato: ut uenias ad illum qui ait: uenite ad
 me omnes qui laboratis et onerati estis et ego
 uos reficiam. tollite iugum meum super uos:
Tulisti hoc iugum tulisti. sentis te habere
 cessorem. **T**ulisti hoc iugum. **D**ias tu
 li sentis te habere cessorem: sentis te habere
 cessorem. **D**enatio inquit. **I**lli gratia: dic **G**regorius
 meos Dige secundum uerbum tuum. **R**egit te sub
 iugo suo et sub sarcina sua. **D**e tibi
 sit sarcina eius leuis et iugum eius suauis:
 ille tibi amorem inspirauit. **A**mani sua
 me est: non amanti durum est. **A**mani sua
 me est. **D**ominus dedit suauitatem. **I**n forte quod
 uel uenisti audiens uenite ad me. hoc ipse
 tibi arrogare contendis quod uenisti. **E**cce
 magis ad illum ueni arbitrio meo uoluntate
 mea. **E**t a ueni reficiat me. **E**t a ueni iugum
 suum imponit mihi suauis quod dat amorem:

sarcinam suam leuem imponit mihi et amanti et
 diligenti. **H**ec omnia fecit in me: sed quod ueni
 ad eum. **E**rgo hoc lapis quod uenisti: tu tibi
 hoc prestasti. **E**t enim habes quod non ac
 cepisti. **Q**uod uenisti. **C**redendo uenisti:
 sed non dum uenisti. **A**d huc in uia sumus.
Denim? sed non dum uenimus. **S**intet domino
 in timore et exultate ei cum tremore: nequam
 ualcat dominus et peccatis de uia iusta. **T**i
 me ne cum tibi arrogas quod inuenta est a te
 uia iusta: ipsa arrogancia peccas de uia
 iusta. **E**go inquit ueni: arbitrio meo ueni:
 uoluntate mea ueni. **E**t turgelas quid
 tumelas. **D**is nosse quia et hoc prestatum est
 tibi: **S**piritu audi uocantem. **N**emo uenit
 ad me: nisi pater qui misit me traxerit eum. **E**x
 phiat sermo xi. **S**ermo duodecimus
 beati augustini de uerbis apostoli pauli: **S**i
 ei data esset lex que posset uiuificare omni
 no ex lege esset iustitia. **E**t de gratia
Uerbi altitudo dei exacerbat studium:
 non denegat intellectum. **S**i enim omnia
 clausa essent: nichil esset unum reuelarent
 obscuria. **R**ursus si omnia recta essent: non
 esset unum alimentum propter animam et haberet ui
 res quibus posset ad clausa pulsare. **I**n
 laionibus apostolicis superioribus quibus caritati
 uere quantum dominus adiuuante dignatus est expo
 sumus: multum labore et sollicitudinem
 passi sumus. **C**onpatebamur uobis: et solli
 citi eratis pro nobis et pro uobis. **C**ertum autem
 existimo adiuuauit dominus et nos et uos: et
 ea que prius difficilia uidebantur sic pro
 nos enotare dignatus est ut nulla questio
 remaneret que conturbet mentem piam. **I**ni
 pia enim mens odit etiam ipsum intellectum:
 et homo aliquam minutam mentem pulsa timet

intelligē: ne cogat qd̄ intellexit facē.
De talibz aut psalm⁹. **S**oluerūt itelli
gē ut bñ agent. **D**os aut km̄ qz bonū
est bñ sentire de nob̄ exigentis itellcā:
exigit deus frām. **I**ntellcūs eī sicut sc̄p̄
tū est bon⁹ facientibz eū. **H**oc tñ qd̄ r̄
tat et hodie recitatū est q̄ius non ha
beat tantā difficultatē q̄tū habuerūt
supiora q̄ iam ut potuim⁹ adiuuante
Dnō tr̄suerūt sum⁹: desideat tñ intēcio
nē vrām. **V**elut eī conclusio fit p̄t̄ illa
que dicta sūt in supioribz l̄cionibz. **L**abo
rat ne forte reus cōstituet̄ apl̄s oīm
quodāmo p̄cōz. **D**icendo eī nō qd̄ uolo
ago deinde ne lex uidet̄ aut sufficē pol
le hōi hūi liberū arbitriū. **C**ā si nul
lū ultra diuī auxiliū porriget̄: a cer
te frustra data fuisse credit̄. **D**ata est
et causa q̄re sit lex data: q̄a et ip̄a in
adiutorū data ē. **S**ed nō sicut gr̄a. **D**a
ta est eū sicut iā exposuim⁹ et tenē de
betis et uob̄ uehemētius et diligētius
nos cōmendāe debem⁹: data ē ut inue
niet se homo nō ut morbus sanāct̄:
sed ut p̄uāitānoē morbo crescente me
dic⁹ quēret̄. **E**t q̄s ē iste medic⁹: n̄ q̄
dixit non ē opus sanis medic⁹ sed ma
le hūtibz. **C**ui g⁹ nō confitet̄ creatorē:
sup̄bus negat auctore. **C**ui eī negat
egritudinē suā: sup̄fluū iudicat sal
uatore. **E**rgo i natia nr̄a creatorē lau
dem⁹: et p̄t̄ viciū qd̄ nob̄ inflexim⁹
saluatore q̄ram⁹. **E**rgo quō quēim⁹
saluatore ut det legem. **P**arū est. **S**i
eū data eēt lex que posset viuificāe:
oīo ex lege eēt iusticia. **S**i g⁹ nō est da
ta lex q̄ posset viuificāe: q̄re ergo da

ta est. **S**equit̄ et oñdit q̄re sit data: q̄
cā sic in adiutorū data est ne te sanū
putāes. **S**i g⁹ data eēt lex q̄ posset vi
uificāe: oīo ex lege eēt iusticia. **E**t q̄i
q̄rem⁹ quāe g⁹ data ē: sed cōcludit sc̄p̄
tia oīa sub p̄cō ut p̄missio ex fide
ihū xp̄i daret̄ credentibz. **C**ū audis p̄
missore: ex p̄t̄a factorē. **I**donea fuit
nā hūana p̄ liberū arbitriū uolue
re se: sed iam uolueata et sauciata
non ē ydonea p̄ liberū arbitriū sana
re se. **S**i eī uolueis itemperant̄ uiuē
ut egrotas ad hoc medicū nō req̄ris:
ad labē suffias tibi. **C**ū aut̄ itempera
ter agēs eē tepis egrotus: nō sic potes
ab egtudie liberare te. quō potuisti p̄
itemperantā te i egtudine p̄pitiā.
Et tñ medic⁹ eā sano p̄piti tepera
ciā. **B**on⁹ medic⁹ hoc facit. **N**ō uol
eē necessari⁹ egrotanti. **S**ic eā dñs de
creator: homi sine uicio tēperantā
p̄piti dignatus ē: quā si ille seruā
set medicū postea morbo suo nō de
sideraret. **S**i qz nō seruauit lāgudis
fr̄is ē: cecidit infirm⁹. **C**reuit infirm⁹
id ē infirmos genuit infirm⁹. **E**t tñ i
oīmibz q̄ nascunt̄ infirmis deus qd̄ bo
nū est opat̄: formādo corp⁹. uiuifi
cādo corpus. alimēta p̄bendo. plū
mā suā et solē suū sup̄ bonos et ma
los dādo. **N**on ē unde accusent bonū
nec mali. **I**n sup̄ eā genus hūmānū iul
to suo iudicio cōtempnatū uoluit in
iteitū sempitnū relinque: sed misit
et medicū. misit et saluatore: misit
eū qui gratis sanāct̄. **P**arū est q̄ gra
tis sanāct̄: q̄ sanatis eā nō micede dact̄.

139
Nihil addi ad istā benivolentiā p̄t. Es
ē qui dicit. sanē te et do tibi mercedē.
Optime fecit. Saebat eī diuitē se uenit
se ad pauperem. et sanat egrotos et do
nat sanitates: et nō aliud q̄ seipm̄ do
nat. Saluator: ē adiutoriuū languidi:
ipe saluator: ē p̄miū sanati. Ergo fr̄s
qd̄ hodie amoniti estis: debitoēs sum⁹
nō carni ut scdm̄ carnē uiuam⁹. Ad h̄
ē adiuti sum⁹ ad hoc sp̄m̄ dei accepi
m⁹: ad hoc etiā in laborib⁹: uicis coti
dianū adiutoriuū postulam⁹. Lex cui
minat non impleto qd̄ iubet. eū facit
ēē sub se. H̄y sūt sub lege nō sub gr̄a.
bona ē lex si q̄s ea legitime utat. Sed ē
q̄ legitime uti lege. p̄ legē agnosce
morbuū suū: et querē ad sanitatē diuinū
adiutoriuū. Ea sicut dixi et sepe dicen
dū est. si posset lex uiuificāe oīo ex le
ge eēt iusticia: nec querēt saluator:
nec ueniret xp̄s: nec sanguine suo o
uē pditā querēt. Sic eī dicit alio loco
item ap̄lus. Nam si p̄ legē iusticia: ḡ
tis ḡ xp̄s mortuus ē. Que igit̄ utili
tas legis et qd̄ adiutoriuū. Ea cōclu
dit scriptia oīa sub p̄cō: ut p̄missio ex
fide ih̄u xp̄i daret̄ credentib⁹. Itaq̄ iqt̄
lex pedagogus n̄r eāt: in xp̄o ih̄esu.
Ex ista similitudinē rem de qua loquor
attendite. Pedagogus puerū nō du
cit ad seipm̄: sed ad mgr̄m. H̄y cū pu
er h̄u institutus iā creuit: sub peda
gogo nō eīt. Tractans de h̄ys ap̄lus
etiā alio loco: ualde eī assidue hoc cō
mentat sed utinā nō surdis. Cōmen
tat aut̄ hoc assidue. cōmentās fidem
gentib⁹: q̄a fide ip̄trant adiutoriuū.

ut impleant legē nō p̄ legē. sed uires ip̄le
di ip̄trantes p̄ fidē. Ad hoc assidue di
cit et cōmentat ista ap̄lus. p̄t̄ iudeos
q̄ de lege gl̄abant: et libeo arbitrio suo
legē suffice arbitrabant. Ac p̄ hoc q̄a
libeo arbitrio suo legē suffice arbitra
bant: ignorātes dei iusticiā. id ē ex fide
iusticiā a deo datā. et suā uolētes cōsti
tue q̄i suis uirib⁹ impletā nō clamāte
fide ip̄trata. iusticie dei sicut dicit non
sūt subiecti. Finis eī legis xp̄s aut̄ ad ius
ticiā oī credenti. Ergo cū de h̄ys tractat
opposit̄ sibi. Sed ergo lex. Si que uti
litas legis. R̄ndit p̄uaticatiōis gr̄a po
sita ē. Hoc ē q̄ dicit alibi. Lex subtra
uit ut habūdaret delictū. Et ibi qd̄ ad
didit. Vbi aut̄ habūdauit delictū: sup̄
habūdauit gr̄a. Cū leuioe egritudine
cōtēpnabat̄ adiutoriuū medicane. Cre
uit morbus. et q̄litus ē medic⁹. Sed ḡ
lex. P̄uaticatiōis gr̄a poita ē uū hūilia
ret̄ ceruix sup̄borū multū sibi tribuen
tū et uolūtatis sue tū arrogantiū ut
liberū arbitriū sibi putaret̄ posse suf
fice ad iusticiā. q̄ tūc qū eāt integra li
brate id ē in paradiso oñdit uires suas:
oñdit q̄ntū posset sed ad ruendū non
ad surgendū. Lex ḡ p̄uaticatiōis gr̄a
poita ē: donec ueniret semē cui p̄missū
ē dispositū p̄ angelos ī māu mediato
ris. Mediator aut̄ vni⁹ non ē: de⁹ aut̄
vni⁹ ē. Sed ē mediator vni⁹ nō ē. Ea
m̄ duos utiq̄ mediator ē. Si vni⁹ ē
deus et mediator nō est vni⁹. inter
qd̄ et deū queim⁹ mediatorē. q̄ medi
ator vni⁹ nō est. deus aut̄ vni⁹ ē.
Inuicim⁹ m̄t̄ qd̄ et deū q̄ sit mediator.

ip̄o ap̄lo dicente. **U**nus ē deus vnus
mediator dei et hoīm hō xp̄s ih̄s. **S**i
nō iaces: mediatorē necessariū nō ha
bēs. **Q**uā uō iaces et surge nō potes: me
diatorē quodāmodo deus tibi porrexit
brachiū suū. **E**t brachiū dñi cui reue
latū est. **N**emo ḡ dicat. **Q**uā non su
m⁹ sub lege sed sub gr̄a: ergo pettem⁹
ergo qd̄ uolum⁹ faciam⁹. **C**ui hoc di
cit eḡtudine amat nō sanitate. **G**ra
mediāa est. **C**ui uult semp̄ egrotāe:
igratus ē medicine. **E**rgo fr̄es accepto
adiutorio: porreco nob̄ desup̄ dño auxi
lio brachio dñi. et ip̄o brachio dñi por
reco nob̄ auxilio sp̄i sc̄o: debitores su
m⁹ nō carni ut sc̄dm carnē ambule
m⁹: q̄ fides bñ opari nō p̄t: n̄ p̄ dilec
tione. **I**p̄a est ei fidelū fides ne sit deo
nū fides: q̄ et deōnes credūt et cōtre
mulsūt. **I**lla ē ḡ laudabilis fides. ip̄a
ē uē gr̄ae fides: q̄ p̄ dilāone opat̄. **U**t
aut̄ habeam⁹ dilāone et ex ea possi
m⁹ habē bonā opationē. nūqd̄ eā no
bis dāe possum⁹: cū sc̄ptū sit. caritas
dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is per sp̄m
sc̄m qui datus ē nob̄is. **C**aritas usq̄
ā deo donū est dei ut deus vocet̄: ap̄lo
ioh̄ane dicente. **D**eus caritas ē: et qui
manet ī caritate ī deo manet et deus ī
eo. **E**rgo fr̄es debitores sum⁹ nō car
ni: ut sc̄dm carnē uiuam⁹. **S**i ēi sc̄dm
dū carnē uixit: moriēnū. **N**ō cāo
malū est. nā et ip̄a creatura dei ē. et ab
eo condita a quo et aīa: nec illa nec
illa ps̄ dei: sed illa et illa creatura dei.
Ergo cāo non ē malū: sed sc̄dm car
nē uiuē malū est. **D**eus sūme bon⁹ ē:

q̄a sūme ē q̄ ait. ego sū qui sū. **D**eus
ḡ sūme bonus ē: aīa magnū bonū
sed nō sūmū bonū. **C**ū aut̄ audis de⁹
sūme bon⁹ ē: noli putāe de deo p̄e tū
dictū eē. sed de p̄e et filio et sp̄i sc̄o. **H**ec
ē trinitas vnū sūt: et vnus ē deus et sū
me bonus. **I**ta plane vn⁹ ē. ut q̄ de
ip̄a trinitate interrogais hoc r̄deas: ne
forte cū audieis vnus ē de⁹. putes ip̄m
p̄em ip̄m eē filiū. ip̄m eē sp̄m sc̄m.
Non ita ē. **S**i qui p̄ est ī illa trinitate
nō est filius: q̄ fili⁹ ē in illa trinitate
nō est p̄: qui sp̄s sc̄s in illa trinitate
nec fili⁹ ē nec p̄: sed sp̄s p̄is idemq̄
sp̄s filij. **I**p̄e est eū vn⁹ sp̄s sc̄s et
p̄is et filij: coeternus p̄i et filio cōsub
stantialis equalis. **H**ec tota trinitas vn⁹
deus sūme bonus: aīa uō ut dixi crea
ta a sūmo bono non tū sūmū bonū.
sed magnū bonū. **I**te nec cāo sūmū bo
nū nec magnū bonū: sed p̄m bonū.
Nā ergo magnū bonū sed nō sūmū
bonū uiuens int̄ sūmū bonū et p̄m
bonū int̄ deū et carnē. inferior deo car
ne superior: quāe nō uiuit sc̄dm sūmū
bonū sed uiuit sc̄dm p̄m bonū. **H**oc
planius dicit̄. **Q**uāe nō uiuit sc̄dm
deū: sed uiuit sc̄dm carnē. **D**ebitor
est ei nō carni: ut sc̄dm carnē uiuit.
Cāo debet sc̄dm ip̄am uiuē: non ip̄a
sc̄dm carnē. **I**p̄a uiuat sc̄dm ip̄am: q̄
uiuit de ip̄a. **C**erte unaq̄q̄ sc̄dm hoc
uiuat vñ uiuit. **U**n̄ uiuit caro tua.
De aīa tua. **U**n̄ uiuit aīa tua. **D**e deo
tuo. **U**naq̄q̄ harū sc̄dm uitā suā uiuat.
Caro sibi non ē uita: sed aīa carnis
ē uita. **N**ā sibi non ē uita: sed deus ē

146
aie vita. **N**ia g^o que debet scdm deū vi
uē. nō eū est debitor carni ut scdm cō
nē uiuat. ergo q̄ debet scdm deū uiuē.
si scdm seipam uiuat defiat: scdm deū
uiuat et p̄fiat. **T**ūc aut̄ r̄cē uiuat cō
scdm aiām: si aiā uiuat scdm deū. **N**ā
si aiā nō dico scdm carnē sed scdm se
ipam ut dixi uoluit uiuē: dicitur uo
bis sū q̄ sit scdm seipam uiuē. **B**onū
ē eū ut hoc noueritis et ualde salubre
fuerūt philosophi scdm hui⁹. **A**ly puta
uerūt non eē b̄titudinē n̄ scdm carnē
uiuē: et bonū hoīs uoluptatē corpis
posuerūt. **A**ly p̄hi epicurei dicti s̄: ab
epicuro quodā auctore m̄grō suo. **A**ly
siles eorū. extiterūt aut̄ illi supbi q̄
a carne se remouētes et totā spem b̄n
tidis sue in aiā sua cōstituētes: posue
rūt sūmū bonū in uirtute sua. **D**ocem
psalmi i uob̄ affcūs pietatis agnouit.
Statis uob̄ agnouistis quō uirili
s̄ in scō psalmo. q̄ confidit i uirtute
sua. **T**ales fuerūt p̄hi q̄ stoya nūcupa
ti sūt. **I**lli scdm carnē uiuētes: nec illi
nec illi scdm deū uiuētes. **I**deo cū ad
urbē atheniensium ubi iste phoz disci
plinae studio et cōtencioē feruebant
uenisset ap̄lus paulus sicut i actib;
ap̄loz legit̄. ubi uos gaudio ur̄m ag
noscedo et recolendo p̄uenire sermo
nē: sicut ibi scriptū est. cōtulerūt cū il
lo quidā phozū epyureoz et stoycoz.
cōtulerūt cū illo scdm carnē uiuētes.
Dicebat epyureus. **M**ichi frui cōne
bonū est. **D**icebat stoycus. **M**ichi frui
mēte mea bonū est. **D**icebat ap̄lus.
Michi adherē deo bonū est. **D**icebat

epyureus. **V**tūis aut̄ ē in fr̄u uoluptas
carnis ei⁹. **D**icebat stoycus. **I**mmo b̄s
cō ē in fr̄u uirtus aiām ei⁹. **D**iceb̄t ap̄ls.
Hūis aut̄ ē nomē dñi spes ei⁹. **E**rat
epicureus. **F**allū est eī b̄tū eē hoīem.
cō in fr̄u est uoluptas carnis ei⁹. **F**al
lū et stoycus. **F**allū est eū et oīo mē
tosissimū b̄tū eē hoīem cō in fr̄u est
uirtus aiām ei⁹. **V**tūis g^o cō ē nomē dñi
spes ei⁹. **E**t q̄ illi uani s̄ et mentiūt̄
et nō respexit i uanitates et isanias
mendaces: ergo fr̄es debitoēs sum⁹
nō carni ut scdm carnē uiuam⁹ sicut
epicurei: sed etiā si scdm seipam sibi
uiuē uoluit aiā carnalis eī: carnē
sapis. de carne nō surgit. **N**on ē eū q̄
admodū inde surgat: qui brachium
porcū iacenti nō tenet. **S**i eī scdm
carnē uixitis. ubi eī dictū est qd̄ fa
ciat in hō. ibi dictū est qd̄ faciat in ca
ro. si scdm carnē uixitis moriemū:
nō ista morte cū de corpe exitur. ista eī
moriemū et si scdm sp̄m uixitis. sed
illa morte de qua dñs in euāgelio tri
bilit̄ dicit. **E**ū timete q̄ habet p̄tātē
et aiām et corpus p̄dē in gehēnā ig
nis. **S**i ergo scdm carnē uixitis mo
riemū: si aut̄ sp̄m actiones carnis mor
tificaueritis. uiuetis. **H**oc ē opus ur̄m
in hac uita: actiones carnis sp̄m mor
tificat̄. cotidie afflige minūē refrenat̄
iterūne. **C**ū multa eī p̄ficiētes iā nō
delectant. que antea delectabant. **C**ū g^o
delectabat et ei non cōsuebat̄. mor
tificabat̄. **E**a iam nō delectat̄ mortifi
catū est. **C**alca mortuū: tūsi ad uiuū.
Calca iacentē: confluence cū resistente.

Mortua ē em̄ vna delctāo. sed viuit
altea: et illi dū non cōsentis mortifi-
cas. Cū cepit oīo nō delctāre: mortifi-
casti. **Hec est actio nr̄a: hec ē militia
nr̄a.** In hoc agone cū cōfligim⁹: deū
habem⁹ spectatore. In hoc agone cū
laboram⁹: deū posam⁹ adiutore. **Si
ei nos ipse nō adiuuat: nō dico vince
sed nec pugnae potēim⁹.** Cū autē dix-
isset ap̄lus. si autē spū actiones cōmis
mortificauētis. id ē illas cōcupias
carnis quib⁹ non cōsentie magna
laus ē. quas nō habē p̄fctō est: si has
actiones carnis moribidas et de mor-
te hūtes cōtencōēs spū mortificauē-
tis viuetis: id ē illas cōcupias cōmis
quib⁹ nō cōsentie magna laus ē: q̄s
non habē p̄fctō est. **Hic iā metuedū
ē: ne quisq; rurſus ad mortificandas
actiones carnis de spū suo p̄sumē au-
deat.** Non solū em̄ deus spūs ē. sed et
aīa tua spūs ē. et mens tua spūs ē: et
cū dias mēte seruo legi dei. cōne autē
legi p̄cā. q̄ spūs cōcupiscat adūsus cō-
nē. et cō adūsus spū. **Ergo ne ad cō-
mis actioēs mortificandas de spū tuo
p̄sumas. et supbia p̄veas et t̄ supbo
resistat nō hūili gr̄a concedat. de ei
supbis resistit hūilib⁹ aut dat gr̄a. ne
forte g⁹ suboriet tibi ista supbia:
vide qd sequat.** Cū em̄ dixisset si spū
actiones carnis mortificauētis viue-
tis: ne hic se extollēt hūanus spūs et
ad hoc opus se p̄doneū firmūq; iac-
taēt. subiecit et ait. **Et q̄t ei spū dei
agunt: hī sūt filij dei.** Cū te g⁹ iā
uolebas extollē. ubi audisti si spū

actiones carnis mortificauētis viue-
tis: **Dicturus cū eras. Hoc p̄t uolun-
tas mea: hoc p̄t liberū arbitiū meū.**
Que uolūtas: qd liberū arbitiū:
**Nisi ille regat cadis: nō ille regat ia-
ces.** Cū g⁹ spū tuo: cū audias ap̄l-
dicentē. q̄t ei spū dei agūt hī filij
sūt dei: **Tu te vis agē. a te ip̄o vis a-
gi ad actioēs carnis mortificandas:**
**q̄ tibi p̄dest q̄ nō eis epicureus. et e-
ris stoyais: Sive epicureus eis sive
stoyais eis: mē filios dei nō eis.** Et
q̄t em̄ spū dei agunt: hī filij sūt dei.
**Non q̄ scdm carnē suā uiuūt. non q̄
scdm spū suū uiuūt. nō q̄ carnis uo-
luptate ducūt. non q̄ spū suo agunt:
sed q̄t spū dei agūt: hī filij sūt dei.**
**Dicit in alijs. Ergo agunt nō agunt
Rūdeo. Immo agis et ageris. Et tūc hū
agis: si a bono ageris. Spūs ei dei q̄
agit: agentib⁹ adiutor ē. p̄m̄ nomē
adiutoris p̄scribit t̄ et q̄ tu ip̄e aliqd
agis. Agnosce qd polcas. agnosce qd
cōfitearis qū dias: adiutor me⁹ esto nō
delinquas me. Adiutore utiq; uocatas dei.**
Nemo adiuuat: si ab illo nichil agat.
**Et q̄t ei magt spū dei agūt: hī filij dei
sūt. Non lra sed spū: nō lege p̄cipere
minare. p̄mittēre. sed spū exho: tāc
illuante adiuuāt. Nam⁹ iquit idem
ap̄lus. q̄ diligentib⁹ deū oīa cōpant
i bonū. In nō eēs opator: ille nō eēs co-
opator. **S; hic fortit vigilate: ne forte
hic dicat spūs v̄. Si subtraxit se co-
opano dei et adiutorū dei: spūs me⁹
faat hoc. Et si cū laboe et si cū aliqua
difficultate p̄t: tū iplē p̄t. Cū si aliq̄s****

dicat. Remus quidē uenim⁹: sed cū ali
quo labore. **S**i uentū habeam⁹: faali⁹
puenim⁹. **N**on sic ē adiutoriu⁹ dei: nō
sic ē adiutoriu⁹ xpī: nō sic ē adiutoriu⁹
spūs sc̄i. **P**rius si defucit: nichil boni
agē potis. **A**gis quidē illo nō aduua
te libeā uolūtate: sed male p̄donea ē
ad hoc uolūtate tua que uocat libeā:
et male agendo fit dāpnabilis analla.
Cū dico tibi sine adiutorio dei nichil a
gis: nichil boni dico. **N**am ad male a
gendū habes sine adiutorio dei libera
uolūtate: quicquid nō est illa libeā. **I**n quo
ei q̄s deuictus ē: huic et seru⁹ adductus
ē. **E**t oīs qui faciūt peccatū: seruus ē peccatū.
Et si uos fili⁹ libeāuit: tūc uē libei ei
tis. **P**rius hoc credite: si uos agē uolū
tate bona q̄ uiuatis utiq̄ agitis. **N**ō cū
adiutor ē ille: si nichil agatis. **N**on ei
cooperator ē ille: si nichil operamini. **H**ic uos
mī fatote agē: ut sc̄i rō: spūs et adiutor.
Cui uo si defucit: nichil boni oīo agē
ualeatis. **N**ō sicut quidā dicit ceperūt:
q̄ uocati s̄t aliqū grām cōfici. **E**t be
nediam⁹ deū: q̄ uel hoc aliqū dixerūt.
Accedendo ei p̄fici ceperūt: et ad id qd
uē rō est puenērūt. **I**am ḡ dicit ad
uocitē eē grām dei: ad faali⁹ faciēda.
Ita s̄t eū ūba eorū. **A**d hoc ei iquūt
de⁹ grām suā dedit hoīb⁹: ut qd facē plu
berū arbitū iubent. faali⁹ possint ī
plē p̄ grām. **V**elo faali⁹: remo diffi
ali⁹. **T**ū et remo itur. **I**umēto faali⁹:
sed pedib⁹ diffialius. **S**ed tū et pedib⁹ p
uenit. **N**on ē sic. **H**ic eū uerus q̄ nei
nē palpat uenē fallit. uerax doctor i
temp⁹ saluator: ad quē uos duxit mo

141
lestissim⁹ pedagogus. cū de boīs opib⁹
id ē de sarmentorū et palmitū fructu lo
q̄ret: nō ait sine me facē quidē potestis.
sed faali⁹ p̄ me. **N**on ait fecim⁹ uim
sine me potestis aliqd facē: sed ubeio
rē p̄ me. **N**ō hoc dixit. **L**egite q̄ dicit.
Euāgelū sc̄i ē: oīa sup̄ba colla sub
dūt. **N**on hoc dicit augustin⁹: hoc di
cit dñs. **E**d dicit dñs: **S**ine me nichil
potestis facē. **I**am nūc cū auditis. q̄tq̄
spū dei agunt⁹ hī filij sūt dei: nolite uos
dimittē. **N**eq̄ ei templū suū sic de uob
edificat de⁹: q̄ de lapidib⁹ q̄ non hūt
motū suū. **I**euant⁹ ab structōe ponūt.
Hic nō sūt lapides uiui. **E**t uos t̄p̄ lapi
des uiui cōedificamini in tēplū dei. **D**uc
amini: sed currite uos. **D**ucamini: sed seq̄
mini. **E**t tū secuti fueritis: uerū erit
illud q̄ sine illo nichil facē potestis.
Non ei uolentis neq̄ curretis: s̄ mise
rentis ē dei. **F**orte dicturi eratis: et lex
sufficit uob⁹. **L**ex timorē dedit. **E**t uide
te qd hic subiūxit ap̄lus. **C**ū dicit q̄
q̄t spū dei agūt⁹ hī filij sūt dei. q̄ cū spū
agūt⁹ caritate agunt⁹. caritas ei dei dif
fusa ē in cordib⁹ uis p̄ spm̄ sc̄i q̄ da
tus ē uob⁹: secutus adiūxit. **N**on ei ac
cepistis spm̄ seruitutis iterū in timorē.
Ed ē iterū: **C**uō t̄p̄te molestissimo
pedagogo. **E**d ē iterū: **S**icut ī monte
Syna accepistis spm̄ seruitutis. **D**icit
aliq̄s. **A**lius ē spūs seruitutis: alius
spūs libtatis. **S**i alius eēt: nō dicit a
plius iterū. **I**dem ḡ spūs: sed ī tabulis
lapideis ī timore: ī tabulis cordis ī di
lāone. **I**am nudius t̄tus q̄ affuistis au
distis quō longe pōitā plebē. uoces iḡ

nis fumus in monte crebat: quod autem ueni-
ens spiritus sanctus idem ipse digitus dei quinquagesimo die post umbram pasche. quod uene-
rit et igneis linguis super uniuersos eorum
inledeat. Jam ergo non in timore sed in di-
lacione: ut non serui sed filii sumus. Qui
enim adhuc bene agit quod penam timet: deum
non amat non dum est inter filios. Utinam
tamen uel penam timeat. Timor seruus est.
caritas libera est: et ut sic dicamus timor
seruus est caritatis. Ne possideat dyaboli
cor tuum: preceat seruus in corde tuo et ser-
uet domine uenture locum. Fac fac uel timore
pene: si non dum potes amorem iusticie. Ve-
niet domina et seruus abcedet: quod consum-
mata caritas foras mittit timorem. Non
enim accepistis spiritum seruitutis iterum in ti-
more. Nouum testamentum est non ueteris. Ve-
teris transierunt: ecce noua facta sunt omnia.
Omnia autem ex deo. Denique quod sequitur: Sed
ergo accepimus si dices: sed accepistis spi-
ritum adoptionis filiorum in quo clamamus ab-
ba pater. Dominus timet: pater amat. Accepistis
spiritum adoptionis filiorum: in quo clamamus
abba pater. Clamo: iste cordis est: non fau-
cium non labiorum. Intus sonat auribus dei so-
nat: clauso ore labijsque in motis. Iuliana
uoce ista clamabat. Sed accepistis
spiritum adoptionis filiorum: in quo clamamus
abba pater. Cor clamat: pater uir qui es in celis.
Ergo quare non tuum pater: Sed tibi uult abba
pater. Si enim quis quod sit abba: rident tibi
pater. Abba enim hebraice dicitur pater. Quare uo-
luit utrumque apertius ponere. Quia uidebat
lapidem angulare quem reprobauerunt edi-
ficantes et frons est in caput anguli non
sine causa angulare dicitur: non quia in of-

culum recipit utrumque parietem de diuiso ue-
niente. Hinc arcuatio: inde ipsu-
tum. Tunc a se et inter se longe: quantum ab an-
gulo longe. Quantum autem ad angulum ipse
et inter se utique ipse: in angulo autem inter se
se iuncti. Ipse enim est pax nostra: qui fecit ut
quod unum. Ergo inde arcuatio inde ipsu-
tum parietum concordia anguli gloria. Accepistis
spiritum adoptionis filiorum: in quo clama-
mus abba pater. Qualis est res. si pignus
talis est. Sed pignus. Sed arra dicenda
est. Pignus est quod ponitur: cum fuerit res ipsa
reddita pignus auferitur: arra autem de
ipsa re datur quod tanta promittitur: ut res quam
reddidit impleat quod datum est non mutetur.
Unusquisque ergo attendat cor suum: utrum ex-
itimus medullis cordis et succa carita-
te dicat pater. Non modo queit quanta sit ipsa
caritas: utrum magna an parua an me-
diocri: utrum uel sit quod si nata est. Accen-
do crescit: crescendo proficit: proficit ma-
nebit. Non enim proficit uigil in senium: et a se-
necitate uenit ad mortem. Ad hoc proficit
ut eterna maneat. Vide enim quod sequitur: clama-
mus abba pater. Ipse spiritus testimonium reddit
spiritui nostro quod sumus filii dei. Non spiritus
reddit spiritui nostro quod sumus filii dei: sed spiritus
dei arra reddit testimonium pro ea re quod
bis promissa est. Ipse spiritus testimonium reddit
spiritui nostro quod sumus filii dei. Si autem filii: et
heredes. Non enim iam filii. Nec enim uices et
heredes. Hoc est quod paulo ante dicebatur: quod mi-
dicus uir et sanctitatem nobis donat: et mi-
cedere in super largiri dignatur. Que est illa
uices: hereditas. Sed non quod est hominis patris
hereditas. Relinquit enim filijs suis: non pos-
sident cum filijs suis. Et tamen magnam se faci-

et gratias sibi agi desiderat: quod uoluit da-
re quod non possit auferre. Noues enim se-
cū tollet puto: quod si posset nichil hic fi-
lius suus dimisisset. Hædes dei sic scilicet ut
ipse deus sit hæditas nr̄a: cui dicit psal-
m̄. Dñs ps hæditans mee. Hæditas quæ
de dei si parū uobis ē: audite quod amplius
gaudeatis. Hædes quidē dei: cohædes autē
xp̄i. Conuili ad dñm zc. **Explicat libro
xv̄. S̄mo tredecim̄ b̄ti augustini de
uobis apli pauli: et de baptismo p
puuloy. contra pelagianos.**
Natale s̄a ioh̄is m̄ cet̄a que di-
cenda uidebant̄ ad baptisma puuloy
sermo nr̄ deductus ē. Et quæ iā pl̄xus e-
rat. et de illo t̄m̄ando cogitabat̄: non
tanta dicta s̄t de tāta q̄stioe quāta ī tā-
to piculo a sollicitis dici debuer̄t. Sol-
licitos autē nos fac̄ nō ip̄a sc̄ia iā oli-
uī ecclia catholica s̄uma auctoritate fū-
data: sed disputatioes quorūdā que
mō crebresc̄ et m̄ltorū aīos ciuē mo-
liūt. Hoc die ḡ adiuuante dño placuit
nobis hinc loqui. Die solēpnē nr̄is ce-
lebram̄: sed maior ē causa oīm fidelū
quā t̄m̄o nr̄m. Non ēi om̄s fideles etiā
nr̄es. S̄ illi ideo nr̄es: quod fideles. Videam̄
ḡ quod ab eis p̄ponat̄ quod eos mouet:
quā et de ip̄is non tā refend̄is quā sanan-
dis cogitac̄ debem̄. Concedūt puulos
baptizari oportē. Non ḡ q̄stio ē inter
nos et ip̄os utrū puuli baptizandi sint:
sed de causa quærit̄ quæ puuli baptizandi
sint. Hoc ḡ quod concedūt: sine ulla cū-
ip̄is teneam̄ dubitac̄oē. Baptizandos
ḡ puulos nemo dubitat. Sed dubitet
quā nec illi hinc dubitat̄. Quæ ex pte aq̄

142
conūdiūt. S̄ nos dicim̄ alit̄ eos salutē
et uitā etnā nō hituros n̄i baptizent̄
in xp̄o: illi autē dicūt nō p̄t salutem
nō p̄t uitā etnā. sed p̄t regnū celoy.
Quid sit hoc dū exponim̄ ut possu-
m̄ parū attendite. Puus iquit et si
nō baptizet̄ merito innocencie eo quod nul-
lū h̄eat oīo nec pp̄i nec oriḡiale pct̄m.
nec ex se nec ex adā tractū: necesse est
aiūt ut habeat salutē et si nō baptizet̄
S̄ p̄tea baptizandus ē ut itret etiā ī
regnū dei: hoc ē regnū celoy. Si disci-
ciendū hoc: disciendū ē p̄t illos nō
p̄t nos. fr̄es ēi nr̄i p̄moti s̄t p̄fūdita-
te q̄stionis: sed regi debuer̄t gubna-
culo auctoritatis. Cū em̄ dicūt non eē
baptizandos puulos salutis et uite e-
tne p̄cipiende causa. sed t̄m̄o regnū
celoy et regnū dei: baptizandos quidē
faciūt sed nō p̄t uitā etnā s̄ p̄t reg-
nū celoy. Sed de uitā etnā habebūt ī-
quit. Quæ habebūt. Quia nullū pec-
catū h̄nt: et ad dāpnac̄oē pt̄ne non
p̄t. Ergo ē uitā etnā extra regnū ce-
loy. P̄m̄ hic error ē auilandus ab au-
ribz: extirpandus a mēt̄bz. Hoc nouū
ī ecclia p̄us auditū est: eē uitā etnā p̄-
ter regnū celoy. eē salutē etnā p̄t reg-
nū dei. P̄mo uide fr̄ ne forte hinc nobis
consentie debeas. Quisq̄s ad regnū dei
nō pt̄net: eū sine dubio ad dāpnac̄o-
nē pt̄ne credim̄. Vēturus dñs et iu-
dicat̄is de uiuis et mortuis sicut euā-
gelii loquit̄ duas ptes fact̄s ē: dexte-
rā et sinistrā. Sinistris dicitur̄ ē. ite ī
ignē etnū quod p̄paratus ē dyabolo et an-
gelis ei: dextris dicitur̄. uēite b̄ndā

patris mei percipite regnum quod uobis patrum est
ab origine mundi. Hanc regnum nominat:
hanc cum dyabolo damnationem. Nullus
medius relictus est locus: ubi ponere que-
ras infantem. De uiuis et mortuis iudi-
cabitur. Alii erunt ad dextram: alii ad sinis-
tram. Non nomen aliud. Cui inducis medium
recede de medio: non te offendat quod dexte-
ram queat. Et teipsum amoneo. Recede de
medio: sed noli in sinistra. Si ergo dextera
est et sinistra et nullum medium locum in
euangelio nouimus: ecce in dextera regnum
celorum est. Percipite igitur regnum: quod ibi non
est in sinistra est. Sed est in sinistra. Ite
in ignem eternum. In dextera utique ad regnum
eternum: in sinistra in ignem eternum. Cui non
in dextera: pauldubio in sinistra. Ergo quod
non in regno: pauldubio in ignem eternum.
Certe habere potest uitam eternam quod non baptiza-
tur: non est in dextera id est non est in regno.
Uitam eternam computas ignem sempiternum: et
de ipsa uita eterna audi expressius. quod nichil
aliud est regnum nisi uita eterna. Plus reg-
num uocauit sed in dextris: ignem eternum in
sinistris. Extrema autem summa ut docet
quod sit regnum et quod sit ignis eternus: tunc
igitur abibunt isti in abustione eterna. uul-
ta autem in uita eterna. Ecce exposuit tibi
quod sit regnum et quod sit ignis eternus: ut
quum confitearis puulum non futurum in reg-
no. fatearis futurum in ignem eternum. Reg-
num enim celorum est uita eterna. Per aliud etiam
apostolus paulus cum treret homines non puu-
los non baptizatos. sed scelestos facino-
rosos contaminatos perditos. non eos trui-
t quod erunt in igne sempiterno quo sine du-
bio ibunt si non corriguntur: sed tamen truit

quod in regno non erunt: ut cum uident se per-
spice regnum: non uident consequens esse nisi
penam ignis eterni. Nolite igitur errare.
Nec fornicatores nec ydolis seruie-
tes nec adulteri nec molles nec mal-
culorum concubitores nec fures nec ebri-
oli nec auari nec maledici nec rapa-
ces regnum dei possidebunt. Non dixit illi
et illi tales et tales igne eterno torque-
buntur: sed regnum dei non possidebunt. Sub-
tracta dextera: non remanebit nisi sinistra.
Uam autem euadunt ab igne sempiterno.
Non ob aliud nisi quod erunt in regno. Deest.
Et hec quidem fuistis. Et uam iam non est.
Sed abluta estis sed sacrificati estis: in uocem
domini nostri ihesu christi et in spiritu dei nostri. In no-
mine domini nostri ihesu christi. Non est aliud
nomen sub celo: in quo oportet saluos
fieri nos. Hos omnes puullos cum magnis.
Si autem saluos fieri nos oportet in hoc no-
mine: sine hoc nomine pauldubio nec sal-
uitur quod sine christo id est salus permittit puu-
lis. Pace eorum dicam. Cui cuique salutem per-
mittit sine christo: nescio utrum salutem ipse
habere possit in christo. Deinde quoniam ab
eis. Quid si alius dicat puulos merito in
nocentia licet dicatis atque inuinitatis
ab omni delicto non solum hituros salutem et
uitam eternam: sed et regnum dei. Uam apud
uos definitum certumque est sine baptismo
regnum dei non hituros puulos: ut di-
uidetis eis per arbitrium uostro non adiutores
puulorum sed opprobrosos miseros. ut di-
uidetis eis per arbitrium uostro. et daetis eis sa-
lutem et uitam eternam propter regnum celorum.
Alius benignolentior: uobis et misericordior
et ut putatis iustior totum eis dabit: et

143
vitā et regnū celozū. **I**stū quō sup̄hēns:
Cū uos aliquā cont̄ euidentissimā aut
toritatē ranoanano vrā delcāt: p̄fer
te ip̄am regulā racionis vrē. et allei
tis q̄tis vibz valueitis vū vinctat il
te qui puulis p̄t̄ verā innocēciā. p̄t̄
nullū sicut dicitis hoc ē origiale pec
catū dāe uolueit etiā nō baptizatis nō
solū vitā etnā sed etiā regnū celozū.
Istū vinctate. **E**go siue p̄iudicio p̄tes h̄
parūp suscipio. et dicā qd̄ ip̄e nō sen
tō: sed amoneo uos ut acriorē adūsa
rū videatis. **E**cce existit uelcō q̄s et di
cit. **P**uulus nō h̄ns ullū oīo p̄cāt̄ nec
qd̄ sua uita cōtraxit. nec qd̄ de uita p̄
mi putis traxit. habebit uitā etnā et
regnū celoz. **R**ūdet̄: vinctate hoīez re
sistentē uob̄. qui alit̄ diuiditis. **D**os
ei dicitis. **V**itā quidē habebit iste nou
baptizatus etnā: sed nō hēbit regnū
celoz. **I**lle cont̄. **I**mmo et vitā et regnū
celoz. **Q**uāe eū p̄imoniū regni celo
rū abrapis innocētis. **A**quo regnū ce
lozū nō adq̄rit̄: p̄fctō magno bono
fraudat̄. **Q**ue ē ista iusticia: **D**ic qua
res. qd̄ offendit puulus nō baptiza
tus nullā h̄ns culpā nec suā nec de
p̄nte tractā. **E**d offendit dic̄ in ut
non itret̄ i regnū celoz: ut sepe a
loze scōz ut nō sit ex illa loactate
angelozū: **V**ideris ei tibi mīors: q̄a
nō aufers ei vitā. **D**āpnas tū quē se
pas a regno celoz. **D**āpnas. **N**ō ēi p̄
catis: sed i exiliū mittis. **N**am et qui
exulat̄ vūuit̄ q̄ lam̄ s̄t̄ in dolozibz cor
pis nō sūt. nō torquent̄ nō tenebris
carceis affligūt̄. **N**ec illis sola pena ē:

nō esse i p̄cā. **S**i amat̄ p̄cā: magna
pena. **S**i aut̄ nō amat̄ p̄cā: peior cor
dis ē pena. **P**uū malū est i hoīs corde
q̄ loactatē non q̄rit̄ scōz: q̄ nō deside
rat regnū celozū: **S**i nō desideat̄: pe
na ē de p̄silitate. **S**i aut̄ desideat̄: pena
ē de fraudata cāitate. **S**i qd̄ vis pua
ē pena: et ip̄a pua magna ē. **S**i nulla
culpa ē: hic defende iusticiā dei. quāe
uel pua pena m̄ligit̄ innocētā i quo
nullū oīo iuenit̄ p̄cāt̄. **D**ic cont̄ istū
adūlarū q̄ puulis nō baptizatis mi
sericordia et iusticia maiorē q̄ tu dare
uit̄ nō solū vitā etnā: vinctat̄ regnū
celoz. **R**ūde si potes: sed roēm affer.
Nac ei te glari delectat. **E**go istā q̄stio
nē p̄fundā sentio: et ad ei⁹ fūdamen
tū vires meas ydoneas nō agnosco.
Libet me et hic exclamare qd̄ paulus.
O altitudo diuiciaz. **P**uulus nō bap
tizat̄: p̄git ad dāpnationē. **A**p̄li eū
ūba s̄t̄: ex vno i condēpnationē. **N**on
latis iueio dignā causā. **Q**uia non
iueio: nō est ibi. **E**rgo non iueio in
p̄fundo p̄fundū. **A**tende debeo hūa
nā infirmitatē: nō dāpnare diuinā
auctōitatē. **E**go p̄sus exclamo: nec
me pudet. **O** altitudo diuiciaz sapie
et scie dei: q̄ i sc̄r utabilia s̄ iudicia ei⁹
et iuestigabiles vie ei⁹. **Q**uis eū cog
nouit̄ sensū d̄ni: aut q̄s cōsiliāius
ei⁹ fuit̄: **A**ut q̄s p̄or dedit illi: et ret
buet̄ ei: **Q**ū ex ip̄o et p̄ ip̄m et i ip̄o
sūt oīa: ip̄i glā in sc̄cula sc̄loz. **A**mē.
Ego infirmitatē meā h̄ns ūbis mūmo:
et hac cautela arcūseptus adūsus la
gittas ranoanationū tuaz miratus

assistit. **S** tu bellator hoc est fortis ra-
tionator huic rade qui t dicit. **P**er
inocens puulus et inimus ab omni
pato et ppo et origiali no solu vita et
na habebit: sed etia regnu celoz. **N**
e iustu. **Q**ui nichil mali habet: qre
aliqd boni non habet. **S** lao mqt.
Du las: **Q**uia dñs dixit. Tandē uel
ti. **N**ong: qā tu racionais: se q dñs
dixit. **L**audo plane: hoc lauū est. **S**i
cut hō non inuēsti racionē: fugis ad
auctoitatē. **A**ppro. **P**robo. **A**pprobo.
bū faas. **N**on inuēis qd radeas: ad auc-
toitatē fuge. **N**on ibi te psequor non
inde expello: ymo fugientē recipio et
āplector. **P**er g: auctoitatē: stem in
ea siml cont coem inuicā. **Q**uia em
puulus nō baptizatus nō intrat i rg-
nū celoz et tu dias et ego. **I**lligit tōi
adulatio q dicit puulū nō baptizatu
mitturū i regnū celozū resistam ā
bo: et aduersus ei iudicio iustia iacula
scutu fidei pferam. **C**edant paulisper
coiectie rois huane: alluant arma
diuina. **E**cce siml dicam huic homi.
Epianus es: **E**pianus iquit. **A**udi e-
uāgelū. **Q**ui vis nō baptizatos puu-
los mitte i regnū celozū audi euange-
lū. **N**isi qis renatus fuit ex aq et spū:
non intrabit i regnū dei. **D**ñi snā est.
Huic resistit nō xpianus. **R**epulsi
ē ille: remanet in meū itamē. **E**t for-
te vū uiaisti bono illi: inde bono uince-
ris tuo. **S**am quē uiaisti. **S**i durus non
es doaulsi. **N**oli g: durus eē et tu. **S**i
teneam mē istā snām nō qis renatus
fuit ex aqua et spū nō mēbit i regnū

dei. **I**deo iquis puulo nō baptizato
pollici regnū dei nō possū: cont ap-
tā dñi snām. **E**cce qre dico regnū dei
nō habebūt. **E**cce qre dico: idō bap-
tizandi st ut hēant regnū dei. **I**deo di-
cis: **I**dō mqt. **V**ide tū pte illa q supra
dixim: ne forte nō inuenias vitā eter-
nā pter rgū dei. **M**ultū apta st dca
de duabz illis ptebz: dextā et sinistra:
ubi nullū in medio dedit locū vite si-
ne regno. **P**arū te hoc corrigit: pa-
rū āmonet. **I**pām meū laonē uide:
hanc snām ptilisti. paululū adu-
te. **D**ixisti ei ideo regnū celoz nō bap-
tizatis puulis nolle pmitte: q snā
dñi apta ē. nō qis renatus fuit ex aq
et spū nō intrat i regnū celoz. **N**on
ibi aduisti cū querēt nycodemū quō
ista fierēt. id ē quō renascēt hō. quō
denuo nascēt. quī non pōt utiq: iterū
itroire in utero mris et denno nasci.
qd audieit a dño. qd audieit a mgro
bono. qd audieit erro: a ueritate. **N**on
cetera ei oūdens qadmodū fiant: enā
similitudinē posuit et ait. **N**emo ascen-
dit i celū nī qui descendit de celo: fili-
hois qui ē in celo. **I**n tra eāt et i celo
eē dicebat. **E**t qd ē mai i celo filiū ho-
nis ut unā demonstrēt i utiq: uatiū
psonā: et i eo q dei filiū eāt equalis
pāi ubū dei in pūcipio eāt de apud de-
um. et i eo q filius hois eāt assumēs
aiām huānā et carnē huānā et indu-
tus hoīem exiens ad hoīes: q in hoc
utroq: nō duo xpi sūt nec duo filij dei:
sed una psona. unū xpūs dei filiū. idēq:
unū xpūs. nō alius hois filius: s dei

144
filius scdm dimitate hois filius scdm
carue. **Et** aut nrm q parū aditū
aut parū sapiū nō potius ita uellet
distingue: filiū dei in celo et filiū hois
in trā. **S** ne diuidem et ita diuidendo
duas psonas iducem: nō ascendit i
celū inq̄ n̄ q̄ de celo descendit filiū hoī
nis: filius ḡ hois de celo descendit. **N**ō
ne filius hois in trā factus est. **N**ōne
filiū hois p̄ mariā factus ē. **S** o hō noli
iquit separe: quē uolo copulāe. **P**arū
ē q̄ filius hois descendit xpc̄ ei descen
dit. idemq̄ filiū hois q̄ filius dei ē: s̄ ē
in celo. **C**ui ambulat in trā in celo erat:
q̄ ubiq̄ ē xp̄s. **I**demq̄ xp̄s et filiū dei
et filius hois. p̄t̄ unitatē p̄sone i trā
filius dei: p̄t̄ eandē unitatē p̄sone eē p̄
baum̄ in celo filiū hois. ex h̄is uerbis
d̄ni. filiū hois inq̄ q̄ est i celo. p̄t̄ uni
tatē p̄sone. **N**ōne in trā cōstituto atq̄
cōspicuo petrus ait: tu es xp̄s filius
dei uiui. **E**rgo discat nicodem̄ quō si
at illud: q̄ ei min̄ intelligenti nō credi
bile et q̄ ip̄sibile uidebat. **N**emo al
cendit in celū: n̄ qui descendit de celo
filius hois. **O**m̄s aut q̄ renascūt utiq̄
ascendūt i celū. **C**eterū nemo p̄s. **E**t
om̄s q̄ renascūt p̄ dei grām: ascendūt
in celū. **N**isi q̄ de celo descendit: filius
hois qui ē in celo. **D**ū hoc: **E**ia oēs q̄
renascūt mēbra eiū sūt: et solus xp̄s
de maia natus un̄ ē xp̄s. et cū corpe
suo caput un̄ ē xp̄s. **H**oc ḡ dicē uo
luit. uēo ascendit n̄ qui descendit. **N**e
mo ḡ ascendit n̄ xp̄s. **S**i uis ascen
de: esto mēbrū xp̄i. **D**icit ei in uno cor
pe multa mēbra hēm̄. oīa aut mē

bra corporis unū est corpus: sic ē xp̄s. q̄
caput et corpus xp̄s. **E**t quō fit hoc?
Ad huc q̄ram. **I**atet q̄stio. exaltat il
la p̄funditas. xp̄s pat̄m nō h̄t. nec o
riginale traxit nec suū addidit: extra
uoluptatē carnalis libidis uēit. **N**on
ibi fuit materialis cōplexus: de uiguis
corpe nō assūp̄it uoluis sed medica
mentū. **N**ō assūp̄it qd̄ sanaet: sed uū
sanaet. **C**ū tū ad pat̄m p̄tinet dico. **S**o
lus ḡ ille sine pat̄o. **C**uō ḡ erūt mēbra
eius: quoz nullus ē sine pat̄o. **C**uō?
Audi similitudinē que sequit. **E**t sicut moy
ses exaltauit serpentē in hēmo. sic ex
altai optet filiū hois: ut oīs qui credit
in eū non peat sed habeat uitā etnā.
Dū tibi nō uidebat pat̄o: es hoies posse
fici mēbra xp̄i. id ē illius q̄ nullū oīno
habēt pat̄m: serpentis morlu mouebais
Ideo crucifigit xp̄s. ideo fundit sangui
nē xp̄s i remissionē pat̄oz: q̄ p̄pter
pat̄m id ē serpentis uenēnū sicut exal
tauit moyses serpentē in hēmo uū sa
narent illi q̄ in illo deserto a serpentibz
mordebant. et illū exaltatū attendē uide
bant. et q̄sq̄ attendēt sanabat: sic opor
tet exaltai filiū hois: ut oīs q̄ credit i
eū id ē qui attendit exaltatū q̄ nō erubet
at confixū. qui i cruce xp̄i gl̄at nō peat:
sed hēat uitā etnā. **N**on peat uū. **C**redē
do in eū. **D**ū non peat: **A**tendendo exal
tatū. **A**lioq̄ p̄llet. **H**oc ē oīs q̄ credit i
eū non peat: sed hēat uitā etnā. **P**fers
in puulū: et iubes ut attendat illū exal
tatū quē negas habē serpentis uenēnū.
Immo si fauces ei. si mouet te innocētia
in uita p̄ria: noli negāe tractū aliq̄e

Si uis ascende: esto in corpe xp̄i.

de vita p̄ma nō sua. sed de p̄ntis p̄ri
mi noli negare. **C**onfite venenū: ut
p̄stas medicamētū. **A**lit nō sanat.
Aut ut q̄d dicit ei ut credat: **H**oc eī
rūdet̄ puulo. **A**d ūba aliena sanat:
q̄ ad fr̄m alienū vlnēat. **C**redit in
ih̄m xp̄m fit interrogatio. **R**ūdet̄ cre
dit. **P** nō loquēte. **p** silente. **p** flente.
et flendo quodāmo ut subueiat̄ oran
te. rūdet̄: et ualet. **A**n etiā hoc serpens
ille p̄suade conat̄: q̄ nō ualet. **A**bsit
hoc a cordibz q̄lū aiqz xp̄ianoz. **E**r
go rūdet̄ et ualet. **C**ōspiratioē quādā
cōicat sp̄s. **C**redit ī alio: q̄ p̄cauit
in alio. **A**n uō iuenit vitā p̄ntis sc̄i
quē p̄turuit infirmitas: et nō iuenit
vitā futi sc̄i quē p̄turuit caitas.
Ergo moyses exaltauit serpentē ī hē
mo: ut oīs a serpēte p̄uillus intuet̄
exaltatū et sanaet̄. **S**ic optuit exal
tai filiū hoīs: ut oīs a serpēte vene
natus intueat̄ exaltatū et sanat̄. **A**dā
p̄m̄ accepit morsū serpētis cū vene
no. **E**rgo natus ī carne p̄cā: fit salu
m xp̄o p̄ similitudinē carnis p̄cā. **M**isit
ei de⁹ filiū suū non ī carne p̄cā. sed si
cut sequit̄ q̄ scribit̄ ī similitudinē c̄nis
p̄cā: q̄ nō de cōplexu material. sed de
utero uirginali. misit ī similitudinē car
nis p̄cā. **D**e quid hoc: **D**e de p̄cā dāp
naet̄ p̄cā in carne. **D**e p̄cā p̄cā: de
serpente serpente. **E**s eī dubiter noīe
serpētis appellat̄ p̄cā. **E**rgo de p̄cā
p̄cā de serpente serpente sed de simi
litudie: q̄ in xp̄o nullū p̄cā. s̄ sola
similitudo carnis p̄cā. **I**deo exaltatus ē
serpens sed ereus: exaltata ē similitu

do carnis p̄cā ut sanaet̄ origo p̄cā: q̄
misit de⁹ filiū suū in similitudinē carnis
p̄cā. nō in similitudinē c̄nis nā uca c̄no
ē. sed ī similitudinē c̄nis p̄cā q̄ mōlis
c̄no sine villo oīo p̄cā: ut de p̄cā p̄t
similitudinē dāpnaet̄ p̄cā in carne p̄t
uerā iniquitatē. **D**eā iniquitas ī xp̄o nō
fuit: sed mortalitas ī illo fuit. **P**̄cā
nō suscepit: sed penā p̄cā suscepit.
Dulapendo sine culpa penā: et culpa
sanauit et penā. **E**cce quō fuit ista q̄
amiratus nycodem⁹ dixit quō p̄t
ista fieri: sic cū sanam nō q̄a memur.
Ecce quō fuit nō ubi in puulos poīs:
iā dicit nullo veneno laucati s̄. **A**n
fer eos a consp̄cū exaltati serpentis.
Si aut̄ nō auferis: lauandos dicit. ve
uenatos cōfiteis. **D**einde ip̄e dñs in
eodē sermōe ad nycodemū audistis
q̄d dixit cū eadē hodie lāo legeret.
Cui credit in eū nō iudicat̄: qui aut̄
nō credidit iā iudicatus ē. **E**t hic q̄
ris mediū hō de medio et disputas
et attendis: nec attendis q̄ credit ī eū
nō iudicat̄: q̄ aut̄ nō credidit iā iu
dicatus ē. **Q**uid ē iā iudicatus ē: **D**āp
natus ē. **N**am iudiciū p̄ dāpnatione
plerūqz poni nostis. **S**criptie testes s̄:
maxie uno illo testimonio ap̄tissimo
cū nec est q̄ cont̄dicat. **D**e resurreō
ne cū ager̄ dñs. q̄ b̄ fecerūt inq̄ ī re
surreōne uite: q̄ male egerūt ī resur
reōne iudicij. **D**aqz iudiciū p̄ dāpnā
tione posuit: et tu alit̄ audeas d̄s̄sere
aut̄ crede: **C**ui nō credit iā iudicatus
ē. **A**lio loco. **C**ui credit in filiū dei h̄t
vitā etnā: quā tu puulis p̄mittebas

nō baptizatis. **C**ui credit ī filiū dei:
habet vitā etnā. **S**ed hīc inquit et q̄ non
credit puulus: q̄m̄ nō hēat r̄gnū
dei. **S**ed vide q̄d sequit̄. **C**ui aut̄ īcredū
lus ē filio non h̄t vitā: sed ira dei ma
net sup̄ eū. **O**bi ponis puulos bap
tizatos: **P**fecto ī nūo credentiū. **S**am
ideo et consuetudinē ecclie antiq̄ cano
nica fundatissimā. puuli baptizati fide
les uocant̄. **E**t sic de hīs q̄rim̄. **I**ste ī
fams xp̄ianus est: **R**ūdet̄ xp̄ianus. **C**a
thecumini⁹ an fidelis: **F**idelis utiq̄ a
fide: fides a credendo. **I**nī credētes igit̄
baptizatos puulos nūabis: nec iudi
cāe ullo mō alit̄ audebis si nō vis eē
aptus hēt̄. **E**rgo idō h̄t vitā etnā:
q̄ q̄ credit ī filiū h̄t vitā etnā. **C**ui
aut̄ īcredulus ē filio et q̄ non credit
ī filiū: non h̄t vitā sed ira dei manet
sup̄ eū. **N**on dixit ueiet sup̄ eū: s̄ ma
net sup̄ eū. **R**espexit originē cū ait: i
ra dei manet sup̄ eū. **Q**uā respiciens
et ap̄lus dixit. **F**uim⁹ et nos aliqui nā
filiū ire. **N**on accusam⁹ nām. **N**ature
auctor deus ē. **A**deo bona ē instituta na
tura: sed p̄ malā uolūtate a serpēte vi
ciata ē. **I**deo q̄d fuit ī adā culpe nō nē:
nōb̄ pagans factū est iā natiē. **A**b hoc
uicio nē cū quo nascit̄ hō non libeat̄.
nī qui natus ē sine uicio: ab hac car
ne p̄t̄ nō libeat̄. nī ille q̄ natus ē sine
p̄t̄o p̄ similitudinē c̄nis p̄t̄: ab hoc ve
neno serpētis nō libeat̄. nī exaltatio
serpentis. **Q**uid ad hec dicit̄. **S**atis ne
ē hoc unū aliqd̄ acutissimū q̄d ab eis
p̄fert̄. **P**aululū attendite. **C**ū cepit
uigēri ūbis apli dicentis p̄ unū hoīes

145
p̄t̄m̄ int̄uit ī mūdū. et p̄ p̄t̄m̄ mors
et ita ī om̄is hoīes p̄t̄ulit̄ ī quo oēs pec
cauerūt que ūba nescio q̄s nō intelli
gat. ī quibz ūbis nescio utrū q̄sq̄m̄ ex
politore req̄rat: conāt̄ r̄ndē et dice.
Ideo dictū est hoc ab ap̄lo q̄a p̄mus
peccauit adā: et q̄ postea peccauerūt
illū imitando peccauerūt. **H**oc q̄d ē
aliud. q̄ conāt̄ tenebras ap̄to lūie of
fendē. **P**at̄m̄ p̄ unū hoīem int̄uit et
p̄ p̄t̄m̄ mors et ita ī oēs hoīes p̄t̄ā
lyt̄: ī quo om̄is peccauerūt. **P**̄t̄ imita
cionē dicit̄ q̄ p̄m⁹ peccauit adā. **R**ū
det̄ p̄lus. **N**ō p̄m⁹ peccauit adā. **S**i p̄
mū p̄t̄orē queis diabolū uide. **S**ed hūā
ni gūis malla uolens oñdē ap̄lus de
origē uenenatā. idō eū posuit vū na
ti sum⁹: non eū que imitati sum⁹. **D**i
cit̄ quidē et p̄t̄ tuus que facis imitari.
Filiū mei inquit quos iterū p̄turio. **C**ui
idēdem dicit̄. **I**mitatoēs mei estote.
Et p̄t̄ ip̄am imitacionē dicit̄ īmp̄is.
Vos a p̄e diabolo estis. **S**am constat
ī catholica fide. q̄ nec diabolus gūauit
urām nām nec condidit. **S**ola ī illo
seductio ē p̄cedentis: imitacio subseq̄
tis. **D**eniq̄ quō dictū est de adā ī quo
om̄is peccauerūt: legat̄ ī alicubi om̄is
ī dyabolo peccauerūt. **A**liud ē illo p̄ce
dente et seducēte peccat̄: aliud ī illo pec
cāt̄. **E**t scdm̄ p̄paginē carnis ī illo era
m⁹ oēs añq̄ nati eēm⁹: tāq̄ ī pute
tū ī radice ibi eram⁹. **S**ic uenenata ē
ista arbor. **I**bi eam⁹. **E**t q̄ ad diabolū
hoc ē p̄ncipē p̄t̄ et uē p̄mū p̄t̄orē nō
p̄t̄net origo sed imitacio: cū de illo sc̄p
tura loquet̄. **I**udicia inquit diaboli mors

trahunt i orbē trarū. imitant aut eū
qui s̄ ex pte ipius. Imitando eū fiunt
ex pte ipius. Nūqd̄ dcā est i illo pec
cauer̄. Cū uō de adā dicit̄. p̄t̄ originē
p̄t̄ postēitatē. p̄t̄ p̄paginē viscerū: i
quo iquit om̄s peccauer̄. Nā si p̄tea
p̄m̄ constitutus ē adā q̄ p̄m̄ peccauit
tāq̄ in exemplo sit nō in origie ut qd̄
tā in longinquo post tā p̄lyta t̄pa cō
tra adā queit̄ xp̄s. Si om̄s p̄t̄ores
p̄tea ad adā p̄tinent q̄ p̄m̄ p̄t̄or: o
nes iusti ad abel p̄tinet q̄ p̄m̄ iusti.
Quae xp̄s queit̄. Ex p̄gile s̄. Quae
xp̄s queit̄: n̄ q̄ in adā dāpnata ē ge
neāo. in xp̄o queit̄ regnāo. p̄m̄de
ne nos fallat sc̄ptura: euident̄ ē auctoi
tas fūdatissia ē fides. catholissima ē.
**Ois gn̄atus dāpnatus: nēo libeatus
n̄ regnatus.** Nū et alit̄i v̄l uae eoz iā
uos iustri r̄ndete km̄. Cū dicit̄ et
puulos turbat̄. si de p̄t̄ore p̄t̄ores na
ti sūt. q̄re nō de baptizato iā fidei au
dilla sūt vniūsa p̄t̄a iusti nascūt̄: a
to r̄ndet̄. et ideo de baptizato nō iustus
nascat̄. q̄ nō eū geneat̄ v̄n regnatus ē.
sed v̄n regeneatus de xp̄o dcā ē. **Hor
tificatus carne: iustificatus sp̄u.** Sic de
hoie dcā p̄t̄. **Tabescis carne: iustificatus
sp̄u.** **Qd̄ nascat̄ ex carne cāo ē.** **Quis
ut de iusto iustus nascat̄ cū videas ius
tū eē n̄ regnatus oio non posse: nec at
tendis dcā sn̄iam quā tu ip̄e in ore ha
bes. si q̄s nō renatus fuit ex aqua et
sp̄u. Puto q̄ nō hoc sc̄m̄ est i cōcubitu.
m̄iaris quae p̄t̄or nascat̄ ex seie iusti.
Non te delcāt m̄iari quae olcāster nal
cat̄ ex seie oliue. **Acpe aliā similitudinē.****

Iusti baptizati pone gn̄ū purgati.
Non attendis q̄ de gn̄o purgato fru
mentū cū palea nascat̄: sine q̄ leu
uat̄. Deinde cū sit in p̄pagie natoz
gn̄āo carnalis. i p̄pagie renatoz
regnāo sp̄ualis: vis ut de baptiza
to baptizatus nascat̄. cū videas de ar
cūculo nō nasci arcūalū. Carnalis ē
certe ista geneāo. car̄lis est arcūalio:
et tū de arcūalo nō nascat̄ arcūalus.
**Dic q̄ nō p̄t̄ de baptizato nasci bap
tizatus: q̄ nēo renatus aūq̄ nat̄.** **Ali
ud eoz q̄i acutissim̄ d̄: qd̄: Nautū nō
obtundit̄ sc̄uto v̄ritatis.** **Aliud dicit̄.
Videte quale d̄i adā inquit nocet hys
q̄ nō peccauer̄: ergo et xp̄s p̄desse
debet etiā hys q̄ nō credider̄.** **Videns
ite q̄ acutū hoc sit cōt̄ ueitate: audi
te q̄tū adiuuet ueitate.** **Cui eī hoc di
cat nichil aliud dicit̄ n̄ xp̄m̄ nichil p̄
desse nō credentibz.** **Hoc ē verū. Q̄s nō
acceptet q̄s nō consentiat q̄ nō credē
tibz: xp̄s nō p̄desse: credentibz: p̄desse.
d̄: dic m̄ obsecro te. puulis baptizatis
xp̄s aliqd̄ an nichil p̄desse: Nā ē ut
dicat̄ p̄desse. P̄mit̄ mole miris ecclie.
forte quidē hoc uellet dcā. Nā rōina
tioēs eoz i hoc vident̄ cōpelle: s̄ auc
toitate rep̄mūt̄ ecclie. **Nēo dcā sp̄u
tis hoim̄ obruant̄: sed ip̄oz ifantiū
lacrimis t̄p̄ fluuio p̄trahant̄.** **Si eī dcā
erit nichil p̄desse xp̄m̄ baptizatis in
fantibz: nichil aliud dicit̄ q̄ sup̄fluo
baptizant̄ infātes.** **Ut aut̄ nō sup̄fluo
baptizent̄: q̄ hoc dcā nō audet̄: p̄des
se ifantibz baptizatis xp̄m̄ cōfitent̄.
Si p̄desse baptizatis: q̄ro quibz p̄lit̄.****

credentibus; an non credentibus; Eligat quod
uoluit. Si dixerit non credentibus; ubi est quod
quod calumpniabais; quod christus non credentibus;
pdesse non potest. Ecce tu confiteis pdesse in
fautibus; non tamen credentibus. Ad quodlibet
pdest. Non putas ad uitam eternam non pu-
tas ad salutem eternam ad ipsum celorum reg-
num accipiendum. Utique pdest christus bap-
tizatis puulis; pdest ergo non credentibus.
Sed absit ut dicas ergo non credentes in-
fantes iam superius disputauimus. Credidit
in alio quod peccauit in alio. Dicit credit
et ualet; et inter fideles baptizatos compu-
tat. Hoc habet auctoritas ueris ecclesie; hoc
fidator ueritatis optinet et canon. Con-
tra hoc robur contra hunc irrepugnabile
murum quicquid arictat ipse confringit. Er-
go pdest aliquid christus infantibus; bap-
tizatis; et sicut ego dico et sicut mecum to-
ta ecclesia dicit. credentibus; pdest. fidelibus;
pdest. Tu quod uis elige. Poles quod ut quod
uerius est eligas. ut nobiscum dicas quod cre-
dentibus; pdest. Si dixeris non credentibus;
pdest contra te dixisti. Elige utrum contra
te dicas quod falsum est; an mecum dicas
quod uerum est. Tu enim paulo ante dicebas christus;
non credentibus; nichil pdesse; uolens efficere
quod sic et ad non peccantibus; nichil nocuit.
quod christus non credentibus; nichil pdest.
Ecce iam fateis infantibus; non credentibus
baptizatis pdesse aliquid christum. Si cre-
dentibus; dicas; bene dicas mecum dicas Cre-
dit et infantes. Vnde credit. Quomodo cre-
dit. fide pntu. Si fide pntu purgat.
pntu pntu polluti sunt. Corpus mortis ge-
nerauit eos pntores in pntibus; spiritus
uice in posterioribus; pntibus; regnauit eos

146
fideles. Tu das fide non uidentem; et ego p-
catum nichil agentem. Sed magis de sanctis nasci
debuert; quod dixit apostolus. Alioquin filij uiri
imundi essent; nunc autem sancti sunt. Et quomodo hoc
accipis. Quomodo intelligis de fidelibus; natum.
ita sanctum ut baptizari non debeat. Quomodo li-
bet accipias istam sententiam. Multi enim sunt
modi sanctitatis; et multi modi sunt sanctifica-
tionis. Non enim omne quod sanctificat ad regnum celorum
mittit. De ecclesia uera dixit apostolus. Sanctifica-
tione per uerbum dei et orationem. Sed quod ecclesia uera
sanctificat. nos sanctum quo mittat. Dilce
ergo aliquem esse modum et quasi umbraculum quod
dam sanctificationis; quod non sufficiat ad percep-
tionem salutis. Distat; et per quod distat deo
notum est. Tamen cum filio fidelium currat ad bap-
tizatum; non sic erreret putes ut putent eum
iam fidelem natum. Natum enim patet dicit; non rina-
tum. Sed ut noueris quomodo intelligas sanctifica-
tos filios fidelium. ut modo non quare quod lo-
quum est modum sanctificationis habet. ibi habes et
matrem infidelis; ibi habes et uxorem fidelem.
Sanctificat magis uir infidelis per mulierem fide-
lem; et sanctificat mulier infidelis in fratre. Sed quod
quod ibi est modus forte aliquis sanctificationis
ut uir infidelis sanctificet in uxore fidelem; id
iam sententiam debet accipere quod in regnum celorum
intraturus est et non baptizandus non rege-
nandus. non christi sanguine redimendus.
Quomodo ergo sanctificat uir infidelis in uxore et tamen
peit non baptizet. sic filij fidelium et si ad
quodam modum sanctificati. pereunt tamen si non fue-
rit baptizati. Rogo uos ut paululum acci-
pistis. lego tamen. Dicit cyprus que in
manu super antiquum episcopus sedis habet; quod
sensit de baptizato puulorum. primo quod
semper ecclesiam sensisse monstrauit pau-

lulū accipite. Parū est eī qā ubi differēt
et disputāt uelao q̄s īpias nouitates:
et nos conant̄ arguē q̄ aliqd nouū di
cam⁹. Ad hoc ḡ lego sc̄m cypanū: ut
uideatis quō sit itellc̄is canoic⁹ et ca
tholic⁹ sensus in hys v̄bis q̄ paulo an
tractauī. Inrogatus ē utrū infans
baptizari debeat ante octauū diē: q̄
lege vetē nō licebat circūcidi infanē
n̄ octauo die. **Q**uestio inde eāt nata de
diē baptizandi. **N**ā de origie p̄c̄i nul
la eāt q̄stio: et idō ex ea re v̄n̄ nulla q̄s
tio eāt. Soluta ē exorta q̄stio. **S**ais cy
pan⁹ dicit m̄ cetera q̄ sup̄ dixit. **P**er
qd̄ n̄m̄e putam⁹ ad grām cōsequēdā
īpediendū eē a lege que iā statuta ē.
nec sp̄ualē circūcisionē īpediri carli
circūcisionē debē: sed oēm oīo admitterē
dū esse ad grām xpi. qū et petrus lo
quat̄ in actib⁹ ap̄loz et dicit. **D**ūs dix
it n̄ n̄m̄e hoīem cōm̄ dīcendū et ī
mūdū. **C**eterū si hoīes īpedie aliqd ad
cōsecrationē grē possit: magis adul
tos et p̄uctos et maiores natu possēt
īpedie p̄c̄ā ḡuora. **P**orro at̄ etiā gra
uiss̄ delictorib⁹: et ī dno multū ante
p̄c̄ātib⁹: cū postea crediderit remissa
p̄c̄ōz datur. et a baptisimo et grā nō
phibet̄: q̄tō magis phibēi nō debet ī
fans q̄ recens natus nichil p̄c̄āuit: n̄
qd̄ sc̄dm̄ adā carnalit̄ uat̄. cōtagiū
mortis antiq̄ p̄ma natiuitate cōtraxit.
q̄ ad remissā p̄c̄ōz accipiendā hoc ip̄o
facili⁹ accedit. q̄ illi dicit̄ nō p̄p̄a s̄
aliena p̄c̄ā: **V**idete q̄ admodū de hac
re nichil dubitās soluit illā v̄n̄ dubi
tabat̄. **H**oc de fūdamēto ecclie sup̄sit

ad cōfirmandū lapidē nitante. **I**mpē
trem⁹ ḡ: si possum⁹ a fr̄ib⁹: n̄is ne nos
in sup̄ appellāt hēricos: qd̄ eos talia
disputantes nos appellāe possum⁹ for
sitau si uellem⁹. nec tū appellam⁹. **S**ul
tineat eos n̄r̄ p̄ns uiscēib⁹: sanādos et
portet docendos: ne plāgat mortuos.
Ammū ē quo p̄grediūt̄. multū ē. vix
fēndū est. magne paciē adhuc ferri: n̄
nō abutāt̄ hac paciā ecclie. corrigant̄
bonū est: ut amia exhortam̄ nō ut ū
nua litigam⁹. **D**etrahūt uob⁹: ferim⁹.
Canon nō detrahāt ueritati nō detrahāt:
ecclie sc̄e p̄ remissioē p̄c̄i origialis puu
loz cotidie laborān̄ nō cōtūdicāt. **F**ū
data ista res ē. **F**erendus ē disputator:
errans ī alijs q̄stionib⁹: nō diligēt̄ di
gestis. nōdū auctoritate ecclie firma
tis: ibi ferendus ē error. **N**on tū p̄
gredi debet: ut etiā fūdamētū ip̄m̄ et
ecclie quātē moliat̄. **N**ō expedit. **I**dhuc
n̄r̄a forte non ē rephēdenda paciā: s̄
debem⁹ timē ne culpet̄ etiā negligētia.
Sufficiat caitati v̄r̄e. **H**abete ad illos
q̄ nohtis illos. **H**abete cū illis aīnās
fr̄ne placide amant̄ dolent̄. **E**dqd̄ p̄t̄
faciat pietas: q̄ postea diligētia non
eit īpietas. **Explicat lino xij. Sino**
q̄tuldecim⁹ b̄ti augustini de uib⁹ a
pli pauli. Nos ei sum⁹ circūcisio q̄
Haplicā laōnē sp̄ū dei sum⁹
taures et aīnū v̄r̄a intendat̄ sc̄i
tas adiuuādo nos affrū apud d̄m̄ d̄i
n̄r̄m̄: ut ea q̄ illic nob̄ reuelāe dignat̄
ad uos apte atq̄ salubrit̄ p̄ferre pos
sum⁹. **E**rgo cū legēt̄ audistis dicentē
ap̄lū paulū: **N**os ei sum⁹ circūcisio:

q̄ spū dei seruū. **S**ao pleuoloz codi
tes h̄c: q̄ spū deo seruū. **E**ntū autē
spū potuim⁹: plures greca hoc h̄t. q̄
spū dei seruū. **S** nō ibi q̄stio ē. **M**ai
festū est ei v̄rūq; et cōgruū reglē v̄i
tatis: q̄ et spū dei seruū: et nō c̄
ne s̄ spū deo seruū. **C**arne ei seruit
deo: q̄ de reb; carnalib; sperat se placē
deo. **C**ū uō et ip̄a c̄ad ad bona opa spi
tū subdit. spū deo seruū: q̄ carne
domam⁹ ut spūs obtēp̄t deo. **S**p̄s ei
regit: c̄ad regit. **S**ec spūs b̄n regit. **S**i
nō regat. **C**ū ḡ aut nos sum⁹ arcūa
lio videte qd̄ uoluit itelligē i illa ar
cūalioē q̄ in umbra data ē significāte:
q̄ remota ē luce ueiente. **C**ur aut non
dixit nos h̄em⁹ arcūalioē sed nos su
m⁹ arcūalio: sic accipite hoc noluisse
dicē aplū. nos sum⁹ iusticia. **A**rcūa
lio ei iusticia ē. **M**agis aut cōmēdat
qd̄ dicit dicendo nos eē iusticiā. t̄q; di
cendo nos ei eē iustos: ita t̄n ut cū ius
ticiā dicit eē iustos itelligam⁹. **N**ō em̄
illa icōmutabilis iusticia c̄pnapes
f̄i sum⁹: s̄ q̄admodū dicit magna
ibi inuētus ē p̄ multis inuēib;: sic di
cit iusticia ut itelligant iusti. **A**udite
hoc ap̄m̄ euidentius eodē dicēte ap̄lo: ut
nos sum⁹ inq̄t iusticia dei i ip̄o. **N**os
sum⁹ iusticia nō nr̄a s̄ dei: ab illo accep
ta nō a nob; allūpta: i p̄tita nō usur
pata: donata nō rapta. **C**uidā ei ra
pina eēt eē equalis deo: et qm̄ q̄liuit
rapinā inuēit ruinā. **D**ūs aut nr̄ ih̄s
xp̄s cū in forma dei eēt nō rapinā ar
bitrat⁹ ē esse eq̄lis deo. **C**ui ei equalitas
dei nr̄a eēt rapina nō eēt. **S** tū semetip

147
cū exinaniuit formā serui accipiēs: ut
nos eē iusticia dei in ip̄o. **S**i em̄ ille
paupertatē sicut sc̄ptū est vitat⁹: nos
paupertate nō carerem⁹. **P**aup̄ em̄ ille
f̄ais ē cū diues eēt: ut illi⁹ paupertate si
cut sc̄ptū est nos ditacem⁹. **D**iuicie illi⁹
qd̄ nos f̄aire st. **C**ū paupertas nos diuites
facit: **A**plius ḡ nō tibi negauit arcūa
lionē sed exposuit. **L**uce p̄tendit: um
brā remouit. **N**os sum⁹ inq̄t arcūalio
q̄ spū deo seruū: et gl̄am⁹ in xp̄o ih̄s
et nō in carne fidentes. **R**espexit quos
dā in carne fidentes: ip̄i erāt q̄ de car
nis arcūalioē gl̄abant. **D**e quib; alio
loco dicit. **Q**uoz de⁹ uenit est: et gl̄a in
pudendis eoz. **I**ntellige tu arcūalioē:
et esto arcūalio. **I**ntellige et esto. **I**ntel
luis ei bon⁹ sed oib; q̄ faciūt eū. **N**on
vniq; frust octauo die iustus ē infans
arcūadi: n̄ q̄ petra q̄ arcūadum xp̄s
erat. **C**ultellus ei petrius arcūasus ē
ap̄lius. **P**etra aut eēt xp̄s. **Q**uāc̄ aut
octauo die: **E**ia i ebdomadib; idem p̄
m⁹ ē qui octauus. **C**ōpletis ei septē die
bz redit ad p̄mū. **S**imilis septimus
dūs sepultus: redit ad p̄mū dūs re
sulcatans. **D**ni em̄ resuscitatio p̄mū
sit nob; etnū die: et cōseāt nob; dñici
die q̄ uocat dñicius. **I**p̄e uidet ip̄e ad do
minū p̄tūc: q̄ eo die dūs resurrexit.
Reddita ē petra: arcūadant q̄ uolunt
dicē. **N**os ei sum⁹ arcūalio. **T**radit⁹ ē
ei p̄t̄ p̄cā nr̄a: et resurrexit p̄t̄ iusti
ficacionē nr̄am. **I**ustificacio tua: arcū
alio tua: non ē a te. **G**ra salui f̄i estis
p̄ fidē. et hoc nō ex nob;: sed dei donū
est nō ex opib;: ne forte dicas p̄merui

et ideo accepi. **N**ō putes te p̄mēdo ac
cepisse: q̄ nō p̄mereris n̄ accepisses.
Grā p̄cessit meitū tuū. **N**ō grā ex mei
to: sed meitū ex grā. **N**ā si grā ex mei
to: emilli nō ḡtis accepisti. **N**ichilo
iq̄ saluos facies eos. **E**d ē p̄ nichilo
saluos facies: **N**ichil ī eis iueis v̄
salues: et tū saluas. **G**ris das: ḡtis
saluas. **O**īa meita p̄cedis: ut dona tu
a cōsequūt meita mea. **P**rius ḡtis das
ḡtis saluas. q̄ nichil iueis v̄ salues:
et multū iueis v̄ dāpnes. **N**os ḡ ī
q̄t sum? arcūatio q̄ sp̄m dei sum?
et glām in xpo ihū. **Q**ui glāt ī dno
glētur. **E**t nō in carne fidentes. **E**t qd
ē fidē in carne. **A**udite inq̄t. **Q**uāq̄
ego iqt fiducia habeā et ī carne. **S**i q̄s
alius ī carne putet se h̄re fiducia: ma
gis ego. **N**e arbitremī inq̄t hoc cōtēp
nē qd nō h̄eō. **E**d maguū est si hō ab
iectus plebeus ignobil' cōtēpnat no
bilitatē: et tūc verā exhibeat hūilita
tē. **Q**uāq̄ ego iqt h̄eam fiducia et in
carne. **I**deo iqt uos doceo cōtēpnē: qm̄
videtis me habē qd cōtēpnā. **S**i q̄s ali
us ī cāne putat se h̄re fiducia: magis
ego. **E**t audi ī carne fiducia. **C**ircūatio
ne octauū diei: id ē nō p̄fēctus nō ad
uena ad pplm̄ dei: nō maior arcūatio
sed a putib; natus iudeus: h̄eō arcūa
tionē octauū diei: ex ḡne isrl̄. **I**hu bēya
mī. **S**cdm̄ legē phāiseus. **P**marī qdā
erāt et q̄i ad nobilitatē iudaicā segre
gati nō cōtēpnabili plebi admixti: q̄
dicebant phāisei. **N**ā dicit hoc ubū q̄i
segregaationē int̄ptai: quō in latina
lingua dicit egregius q̄i a grege sepati

fuerūt aut̄ isrl̄ite id ē ex ḡne isrl̄ etiā
illi q̄ sepati fuerāt a tēplo. **R**emansit
aut̄ ad tēplū trib; iuda et trib; bēya
mī. **T**rib; leui ī sacerdotib;: trib; iuda
regia et trib; bēyamī. **H**oc solū remā
leāt ad iherlm̄ et ad tēplū dei: qm̄ scā ē
illa sepano in seruo salomōis. **N**on
ḡ leuit accipiantis qd̄ ait. **I**hu bēya
mī. **I**herens inde nō recedens a tēplo.
Hebrens ex hebreis: scdm̄ legē phāise
us. **S**cdm̄ emulacionē p̄sequēs eccliam;
Int̄ meita sua cōmēorat q̄ fuit p̄fē
ctor. **S**cdm̄ emulacionē inq̄t. **Q**uā
emulacionē? **N**ō erā inq̄t piger in
deus. **E**d qd̄ eāt q̄ legitie adūsariū
videt̄: ipacient' cerebā acrit' illeq̄bat.
Hec apud iudeos nobilitas: s̄ apud
xpm̄ q̄rit' hūilitas. **I**deo ibi ille saul:
hic paulus. **S**aulus a saule nomē di
uat. **Q**ui fuit saul nostris. **I**p̄ius ecclā
ē statua p̄cā. **S**ic ei d̄scribit sc̄ptia q̄
supeminēs eēt de oib;: qm̄ elat̄s est ut
vngēt' in regē. **N**on fuit sic saulus:
sed fr̄s ē paulus. **P**aulus ei p̄uus: ī
deo modicus. **E**rgo scdm̄ emulacionē
iq̄t p̄sequēs eccliam. **H**ic itelligat hōi
nes q̄lis apud iudeos fueri: q̄ xpi ec
cliam p̄seq̄bar. **E**mulacioni t̄ditionū
p̄maz addit scdm̄ iusticiā q̄ in lege
ē: qua fueri sine q̄rela. **N**onit caritas
v̄rā dictos eē sū q̄rela: ābulasse ī oī
b; iustificacōib; d̄ni. **Z**achariā et e
lizabet ī oib; iqt sc̄ptia iustificacō
nib; d̄ni ābulasse sine q̄rela. **E**cce hoc
eāt et paulus n̄r. **Q**uā saulus eāt: in
lege sū q̄rela ābulabat. **E**t qd̄ in eo
fuit sine q̄rela: hoc de illo faciebat

magna q̄rela. Sed g^o fr̄es putam⁹ eē
sine q̄rela: Scdm iusticiā que i lege ē
malū est: Si malū ē scdm iusticiā q̄
i lege est eē sine q̄rela: g^o aliqd malū
ē lex. Si hēm⁹ eūdē aplm dicētē. Itaq;
lex quidē scā: et mādatū scā et iustū et
bonū. Si lex scā et mādatū scā et ius
tū et bonū: scdm iusticiā que ē ex lege
scā conūlais sine q̄rela. Quō p̄t nō eē
bonū: Quō p̄t non eē scā: An forte scā
tū est. Audiam⁹ ipm aplm: videte qd
dicat. Que in luc fuerit: hec p̄t xpm
dāpna eē dixi. Dāpna sua dicit: et int
dāpna sua cōputat qd i iusticiā q̄ est in
lege fuit sine q̄rela. Vmptū mqt et ar
bitror oīa dāpna eē p̄t eminentē scāz
dñi nr̄i ihu xpi. Attendo iqt laudes me
as: cōparo eminecie dñi nr̄i ihu xpi.
Illud scio: hoc contēpno. Parū ē hoc
p̄t que arbitror mqt oīa nō solū det
mēta eē: vñ etiā et stercoā existiam
eē ut xpm lucfacerē. Questio maior
exorta ē. Si scdm iusticiā que i lege ē
i scabaris sine q̄rela et hoc i detmētis
tuis. i dāpnis i scōibz cōputas ut xps
lucfacias: g^o iusticiā illa a xpo phibe
bat. Obsecro te expone hoc paululū.
Deo poa⁹ dicam⁹. Illūet et nos a q^o
ipe illūatus ē q̄ eplām istā sc̄p̄lit no
li: nō amento sed spū dei viuū. Videtis
hūm qd sit arduū qd difficile intelligē
hoc. cū constet legē eē scām et manda
tū scā et iustū et bonū. cōstetoz oīo in
ter fideles catholicos ita ut neō dissen
ciat n̄ q̄ nō vlt eē catholicus. Hāc legē
nō datā n̄ a dño deo nr̄o. scdm istā ius
ticiā que i lege ē conūlai sine querela.

148
i pedimētū fuisse aplo ne uerret ad xps:
net eū uerret ad xpm n̄ hoc qd fuit secū
dū iusticiā que i lege ē sine q̄rela int
dāpna et detmēta et stercoā cōputat
set. Sequim⁹ g^o et accedam⁹ aliquitū:
ne forte i ipis ubis apli elucescat no
b̄ aliqd vñ ista remoueat et soluat
obscūritas. Detmēta iqt credidi hec
oīa et stercoā existiam: ut xpm luc
faciā. Intendite obsecro. dāpna detri
mēta stercoā ista existiam. In qbz etiā
illud cōmedro: qd fueri sū q̄rela. Secū
dū iusticiā que i lege ē. Existiam g^o
hec oīa detmēta et stercoā ut xpm lu
cificiā: et iueniar i illo nō hñs meā
iusticiā que ex lege ē. Qui p̄uēstis itel
lāi expoliationē: arbitriū uos tāq; ue
lores i via cū tardioibz ābulac. Celi
tas aliquitū repmat: ne comes tar
dior deserat. Ut xpm mqt lucificiā:
et iueniar i illo nō hñs meā iusticiā q̄
ex lege ē. Si meā dixerat: q̄re addidit
ex lege. Si ei ex lege ē quō tua ē. Nū
qd tu tibi iposisti legē. Deus legē
dedit. Dñs legē iposuit: de⁹ te legi sine
obtepare p̄cepit. Lex si nō te docet qd
admodū uiuē debēs: quō posses hñe
iusticiā scdm legē. Si scdm legē hñs:
quō dicas nō hñs meā iusticiā que ex
lege ē. sed eā que ē p̄ fidē xpi que ē a
deo. Nā g^o dicā ut potēo. Reuelet me
lius q̄ uos possidet: donet itellctū et
affctū. Donabit ei effctū: si donauit af
ctū. Hoc ē enī qd uolo dicē. Lex dei p̄
posita. ipā ei dixit nō cōcupiscas: le
ge g^o dei p̄posita exceptis illis car libz
sac̄mētis q̄ fuerāt vmbre futioz. le

ge dei p̄p̄ita q̄s̄q̄s̄ t̄m̄uic̄it et suis v̄ib̄;
īpl̄e eam se posse putauit. et fecit q̄d
iubet lex nō amando iusticiā s̄ timen
do penā: fuit quidē sc̄dm̄ iusticiā q̄ ex
lege ē hō sine q̄rela. Nō fuit nō adul
teat. nō dicit falsū testimoniū. nō fac̄
hōiadiū: nō cōcipit rē px̄mi sui
P̄ hoc: p̄ fortassis. Unde: Timōe
pene Cūq̄ q̄ timōe pene nō concu
piscat: puto q̄ cōcipiscat. Terrore igē
ti armor̄ atq̄ teloz et arcūantis for
sita multitudis uel obuiā eūtis eā leo
reuocat a p̄da. et tū leo redit: p̄dam
nō rapuit. nō maliciā posuit. Si ta
lis es: adhuc iusticia ē qua iusticia ti
bi cōsulis ne torq̄ais. Et magnū est
penā timē. Es eā nō timet. Cuius la
tro q̄s̄ sceleatus q̄s̄ nepharius. Et hoc
m̄t̄ ē m̄t̄ timorē tuū timorēq̄ latro
nis: q̄ latro timet leges hōim̄. et idō
fuit latroniū q̄ spēat se fallē leges
hōim̄: tu aut̄ legē ē times. et penā
times: quē fallē non potes. Nam si
fallē potes: q̄d nō fecisses. Ergo et
cōcipiam tuā malā nō amor tollit:
s̄ timor p̄mit. Ad ouile uenit lupus: la
tratu canū et clamōe pastor̄ ab oue
li reuulsus ē lupus. Ip̄e tū lupus i ouē
p̄tat. Fuit ei et hoc dñs: s̄ ip̄a ē iusti
cia ei nō tua. Nā q̄ diu hēs tuā: po
tes timē penā: nō amāe iusticiā. Er
go fr̄es mei h̄t̄ delicias suas iustas:
et iusticia nō h̄t̄. Delcāt malū: et nō
delcāt bonū. Delcāt oīo: s̄ dñs dabit
benignitatē et trā nr̄a dabit fructū
suū. Ille ū p̄oz det suauitatē: trā nr̄a
nō h̄bit ū sterilitatē. H̄c ḡ iusticiā

cōcipiunt apl̄is: delcātus ē. Memor
fuit dei et delcātus ē. Cōcipiunt aīa ē
et estuauit i atria dñi: et uiluerit oīa
q̄ pro magno hēbat. fr̄a sūt dāpna
detrimēta steruā. H̄nc ei cāt et illud
q̄ eccliam p̄seq̄bat sc̄dm̄ emulacōe;
p̄naz traditiōnū. Inde cāt q̄ suā ius
ticiā cōstituebat: nō iusticiā dei que
bat. Videte eī: q̄ inde p̄seq̄bat ecclias.
Et ḡ dicim̄: Nō alio loco ip̄e apl̄is
Et gentes q̄ nō sectabant iusticiā:
apphenderit iusticiā. Et quā: Iusticiā
aut̄ que ex fide ē. Gentes aut̄ q̄ nō ser
tabant iusticiā q̄ ex lege ē que fir de
tiorē pene nō de amor iusticie. q̄ nō
sectabant iusticiā. apphenderit iusti
ciā: iusticiā aut̄ q̄ ex fide ē. Et aut̄ i
q̄t p̄sequēs legē iusticie: in legē nō p̄
uenit. Quāe: Et nō ex fide. Et ē q̄
nō ex fide. Nō spēauit i deū. nō illā
petiuit a deo: nō credidit i eū q̄ iusti
ficat ip̄iū: nō fuit filis publicano o
culos i trā deiuenti. pectus suū p̄u
enti et dicēti. Dñe p̄p̄ia esto in p̄oz.
Ergo p̄sequēs legē iusticie. i legē nō p̄
uenit. Quāe: Et nō ex fide: sed q̄ ex
opib̄. Offenderit in lapidē offensiois.
Ecce v̄n̄ saul p̄seq̄bat ecclias. Cū eī
p̄seq̄bat ecclias: i lapidē offensiois of
fendebat. Ip̄s hūilis i trā iacebat:
i celis quidē et ip̄e eāt leuata illa t̄nc
sua a mortuis resuscitata: s̄ n̄ et i trā
xp̄s iacet. nō ip̄i saulo clamaēt quid
me p̄sequēs. Ergo ille iacebat q̄ hūi
litatē p̄ferebat: ille offendebat q̄ nō
uidebat. Et totū hoc nō uidē v̄n̄ eāt.
De timōe sup̄bie. Et ē de timōe sup̄bie.

149
Quali de iusticia sua. Ex lege quide: s
sua. **E**dē ex lege: **E**a ī mādatīs. **E**dē
sua: **T**āq̄ vib; suis. **A**mor decet amor
iustiae amor caritatis dei. **E**t un̄ ille a
mor: **S**olus possidebat tior: s caritati
ventie locū seruabat. **C**ū seiret et e
rectus iactabūndus gloriās apud ipōs
iudeos q̄ scdm emulacionē p̄max t̄
diaonū pleq̄bat eccliam: cū sibi vidē
tur excelsus. **A**uduit de sup uocē dñi
nri ihū xpi rā in celo sedētis et adhuc
hūilitatē comēdantis. **H**aule inq̄t lau
le: qd̄ me plequeis: **D**urū est t̄ adū
sus stimulū calces mitte. **P**ossē te di
mitte: tu eī vexareis pūctioib; meis:
nō ego frangerer talab; tuus. **S**; non
te ditto. **D**eus et misēor. **E**d me ple
queis: **N**on eī timeo te ne iterū crua
ligas me: s uolo ut agnoscas me ne
omitas nō me sed te. **H**orruit ḡ aplo
paulo et p̄strato erō et istructo. **F**ac
tū est eī in illo ego p̄uiciā et ego sana
bo. **N**on eī ait sanabo et p̄uiciā: s p̄
uiciā et sanabo. **P**uiciā te: et dabo t̄
me. **S**ic p̄strat; horruit iusticiā suā:
ī qua erat cte sine q̄rela laudabilis
magn; q̄i glōsus apud iudeos. **D**et̄
mēta existiauit. **D**āpna credidit. **S**ter
cōa deputauit: ut inuēret in illo nō
hūs suā iusticiā q̄ ex lege ē. sed eā q̄
ex fide xpi. **Q**ue ē inq̄t ex deo: **I**lli
aut q̄ offenderit ī lapidē offensiois:
qd̄ te illis dicit ip̄e aplūs: **E**a nō in
q̄t ex fide sed tāq̄ ex opib;: q̄ ip̄i q̄i
sua iusticia offenderit ī lapidē offe
siois et petrā scādali sicut sc̄ptū est.
Ecce pono ī syon lapidē offensiois

et petrā scādali: et q̄ crediderit ī eū
nō cōfundet. **Q**ui eī crediderit ī eū nō
h̄t suā iusticiā q̄ ex lege ē q̄uis bō sit
lex: s̄ iplebit ip̄am legē nō sua iusti
cia sed data ex deo. **I**ta eī nō confundet
Caitas eī legis pleitudo. **E**t p̄n̄ illa
caitas diffusa ē in cordib; uris: **N**ō
utiq; a nob; sed p̄ sp̄m sc̄m q̄ datus ē
nob;. **O**ffenderit ḡ illi ī lapidē offen
siois et petrā scādali: et ait de illis.
Frēs. bona quidē uolūtas cord̄ mei.
et de p̄cano ad deū p̄ ip̄is ī salutē. **D**e
p̄cat; aplūs p̄ nō credētib; ut credat;
p̄ aulis ut conuittant. **V**idētis q̄a nec
ip̄a conuilio sū dei adiutoio: **D**e p̄ca
no inq̄t ad dñm p̄ illis ī salutē. **T**estis
niū eū phibeo q̄ zelū dei h̄nt. **S**ic ha
bebat et ip̄e zelū dei. **H**ēbat et ip̄e ze
lū dei: **H**ēbat. **S**; quō hēbat: **I**p̄e quō
hēbat: **S**; nō scdm sc̄am. **E**d ē hoc
nō scdm sc̄am: **I**gnorātes eī dei ius
ticia: et suā uolētes cōstitūe. **D**ū iste
corrētis. nō hūs meā iusticiā: illi uo
lūt suā cōstitūe. **A**d huc eos delcāt ī st̄
cōie iacē. **E**go nō hēo meā iusticiā: s̄
eā que ē p̄ fidē xpi iusticiā ex deo. **I**us
ticiā inq̄t ex deo q̄ iustificat ip̄m. **T**ol
le te: tolle inq̄t te a te. **I**pedis te. **S**i tu
te edificas: ruinā edificas. **S**ili dñs
edificauit domū: ī uanū laboauerit
q̄ edificat eā. **S**oli ḡ uelle h̄re tuā ius
ticiā. **C**erte ex lege ē. nepe ex lege est.
Certe d̄s dedit legē. **E**t q̄ iusticia ex
lege ē: nō sit tua. **A**plūs paulo loq̄
tur. **M**ichi amātes suā iusticiā non
calūpniēt. **E**cce ubi illū hēs. **A**peri
lege. **A**udi uide: tuā iusticiā noli h̄re.

Secundā illā deputat apud quos sit
ex lege: tū q̄ sua. Ignorātes eī dei ius-
ticiā et suā uolētes cōstitūe: iusticiā
dei nō sūt subiciā. **N**oli putāre q̄ xp̄ia-
nū uocāis: idō te nō posse offendē in
lapidē offēnsiois. **C**ui⁹ grāe derogas:
in ip̄m offēdis q̄m⁹ ē xp̄m offēdē-
pendentē: q̄ in celo regnantē. **I**usticiā
lit: s̄ ex grā lit. **A**deo t̄ lit: nō tua lit.
Sacerdotes tui iqt̄ iduānt iusticiā. **D**el-
tis accipit nō cū capillis nascat: pe-
cā de suo uestiūt. **H**āc p̄dicat apl̄s
paul⁹. **A**deo t̄ lit. **S**eme ut ipetres:
crede ut ipetres. **C**ui iuocauit nomē
dñi salu⁹ eit. **I**n putatis sic dñm eē q̄
iuocauit nomē dñi salu⁹ eit: q̄ a fe-
bre aut a peste a' a podagra a' aliquo
corpis doloē. **N**ō sic. sed salu⁹ eit. ius-
tus eit: q̄ nō ē sanus opus medicus.
s̄ male hūtili. **E**xposuit cū dixit. **N**ō
uēi uocāre iustos: sed p̄dores. **V**idete
ḡ qd̄ sequit̄. **E**t iuēier mqt̄ i illo nō
hūis meā iusticiā que ex lege ē. **E**ius
ex lege. tū meā. **S**ed eā que ē p̄ fidē xp̄i:
que ipetrat a deo. q̄ ex deo ē iusticiā in
fide ad cognoscendū eū et ututē r̄sur-
rectiois ei⁹. **A**liqd̄ magnū ē agnosce utu-
tē resurrectiois xp̄i. **H**oc putatis eē
magnū: q̄ carne suā resuscitauit.
Ip̄m dixit ututē resurrectiois ei⁹. **N**ō
ne eit eā nra in fine sc̄li resurrectio.
Nōne et nēm hoc corruptibile iduet
i'corruptiōne: et mōrle hoc induet
imōrtilitātē. **N**ōne quō ip̄e r̄surrexit
a mortuis et iā nō moit̄ et mors ei
ul̄t nō dñabit. sic et nos miabili⁹
ut ita dicā. nā illi⁹ cāo nō uidit corrup-

tionē. nra de cinē repat̄. **M**agnū est q̄
de qui p̄cellit i' exemplo et dedit nob̄
qd̄ sparem: s̄ nō hoc ē solū. **A**lle q̄ de
iusticiā loq̄bat nō sua s̄ illa q̄ ex deo ē:
et ibi noiāuit ututē resurrectiois xp̄i.
Agnosce ibi iustificatiōne tuā: ex illi⁹
ei resurrectioe iustificam̄: tāq̄ a pet̄
arcūadani. **P**et̄a inde cepit: nos su-
m⁹ arcūalio. **D**ñ arcūalio. **A** pet̄a.
Sua pet̄a: xp̄o. **Q**uō: **O**ctauo die.
Quō resurrectio dñs. **D**ñico die. **H**āc
ḡ fr̄es mei iustificatiōne et hēam⁹ i
q̄ntū hēm⁹: et augeam⁹ i q̄ntū mō-
res sum⁹: et p̄ficiam⁹ cū illuc uenē-
m⁹ ubi dicit̄ ubi ē mors uictoria tua
ubi ē mors aculeus tuus. **S**ed totū ex dō
Non tū q̄ dormientes: nō q̄ ut nō co-
nem: non q̄ ut nō uelim⁹. **S**ine uolū-
tate tua nō eit i te iusticiā dei. **V**olū-
tate quidē non ē n̄ tua: iusticiā nō eit
n̄ dei. **E**lle p̄t iusticiā dei sine uolūtate
tua: s̄ in te eē non p̄t p̄ter uolūtate
tuā. **D**emōstratiū est qd̄ agē debeas.
Iustit lex. nō facias illud nō illud:
fac hoc atq̄ illud. **D**emōstratiū est i
illū est t̄: aptū est. **S**i tibi ē cor: itel-
lexisti qd̄ facias. **R**ogo ut facias: si i
tellexisti ututē resurrectiois xp̄i. **T**radi-
tus ē p̄t delicta nra: et resurrectio p̄t
iustificatiōne nram. **E**d ē p̄t iustifi-
cāone nram: **D**e iustificet nos: et ius-
tos faciat nos. **E**ris opus dei nō solū q̄
hō es: s̄ eā q̄ iustus es. **M**eli⁹ ē eī ius-
tū eē: q̄ hoies eē. **S**i hoies te fecit de⁹ et
iustū tu te facis: meli⁹ aliqd̄ facis q̄
fecit deus. **S**i sine te fecit te de⁹. **N**on em̄
adhibuit aliquē consensū ut te faceret

deus. Quōd conſentiebās q̄ nō erās. Qui
ḡ fecit te ſine te: nō te iuſtificat ſine te.
Ergo fecit neſcientē: iuſtificat uolentē.
Cū ip̄e iuſtificat ne ſit iuſticia tua: ne
reſeas ad dāpnā. ad detrimēta. ad ſter
cōiā. Inuēire in illo nō hūis iuſticiā tuā
q̄ ex lege ē: ſ; iuſticiā p̄ fidē xp̄i que ē
ex deo. Iuſticia ex fide ad cognofcendū
eū et v̄tutē reſur̄ctōnis ei⁹ et cōiūcti
ōnē paſſionū ei⁹ et ip̄a v̄tus tua erit:
cōiūctio paſſionū xp̄i v̄tus tua erit.
Cū autē erit i cōiūctiōib⁹ paſſionū xp̄i:
ſi caritas nō erit. Nōne inuēiunt torti
latrones i tanta fortitudinē corp̄m:
ut q̄dā eorū nō ſolū conſcios p̄dē nō
luerūt: ſed nec oīa ſua cōfici dignati
ſūt int̄ cruciatuſ int̄ tormēta. effoſſis
lac̄ib⁹ et pene p̄ditis mēbris manſerūt
am̄⁹ i obſtinaciōe nequilliā. Vide ḡ
q̄d amabāt: faciē tū iſta ſine magno
amōe nō poterāt. Nō ſic amatoꝝ
dei. Deus nō amat n̄ de deo. Amauit il
le neſcō q̄d aliud de carne ſicut hō q̄d
libet amauit: ſocios ſuos amaueit.
cōſcīam ſc̄lex amauit: glām i facino
rib⁹ amauit: q̄dlibet amauit: multū
amauit q̄ torq̄ri potuit deſicē nō po
tuit. Si ḡ ille nō potuit tāta p̄ferre
ſi amōe: nec tu potis cōiūctiōe xp̄i pal
ſiōib⁹ ſi amōe. Nō q̄ro quo amōe. Nō
ſit cupiditas: ſ; ſit caritas. Si eī inq̄t
tradidē corp⁹ meū ut ardeā: et cari
tate nō habueo nichil n̄ p̄deſt. Ut p̄
ſit cōiūctio paſſionū xp̄i: caritas ad
ſit. Cū cōiūctio: O mediocriſſiā iſmi
tas: v̄n̄ cōiūctio dei. Vis oūdo t̄ v̄n̄
ſit tibi: Ip̄m̄ iſtrogā horreariū d̄m̄

250
cū. Si eī in te fuit caritas dei: cōiūctio pal
ſiōib⁹ xp̄i et uerus eis m̄ritus. In quo
caritas cōnat: ip̄e erit uer⁹ m̄ritus. Nō
ḡ hēm⁹ theſaurū iſtū in ualiſ ficti
lib⁹: Aut ip̄e ap̄liuſ. Ut eminētia ſit v̄
tutis dei: et nō in nob̄. Ergo v̄n̄ cōiū
ctio: n̄ q̄ diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p̄
ſp̄m̄ ſc̄m̄ q̄ datus ē nob̄. Ecce ad q̄d ge
me: contēpne ſp̄m̄ tuū: accipe ſp̄m̄
dei. Nō te timeat ſp̄s tuus: ne cū cepit
i te h̄itāe ſp̄s dei anguſtias paciāis i
corp̄e tuo. Cū cepit h̄itāe ſp̄s dei i cor
p̄e tuo: nō inde excludit ſp̄m̄ tuū. Nō
li time. Si diuitē aliquē hoſpicio ſul
cipias pateis anguſtias: tu ubi ma
neas non iueis: ubi illi lais pareat
ubi cōiūctio ubi filij ubi ſc̄ilia. Cū a
go inq̄s: quo eo quo migro: Dulci
p̄te diuitē ſp̄m̄ dei: dilatabeis et nō
anguſt habeis. Dilataſti greſſus meos
ſubtus me. Dic. Dias. dictur⁹ es: dila
taſti greſſus meos ſubtus me. Cū nō
hic eras: anguſtias paciēbar. Implet
ti cellā meā: et nō me excluſiſti ſ; an
guſtā meā. Cū enī dicit caritas dei dif
fuſa ē: ip̄a diffuſio latitudinē liḡt. Nō
ḡ timeas anguſtias. Recipe hoſpitiū
iſtū: et nō ſit hoſpes q̄i de t̄ſc̄itib⁹:
Nō eī h̄itāe diſcedendo: ueniens h̄itet
i te et dedit. Ip̄ius eſto: nō te deſeāt. nō
inde migret. Tene illū oīo: et dic illi.
Dn̄e deus nr̄ poſſide nos. Ergo ad hoc
iq̄t h̄eām⁹ iuſticiā que ē ex deo: ad cog
noſcendū eū et v̄tutē reſur̄ctōnis ei⁹ et
cōiūctiōe paſſionū ei⁹ cōformati mor
ti ip̄ius. Cōſepulta eī ſum⁹ inq̄t xp̄o
p̄ baptiſmū in mortē: ut q̄admodū

xpius resurrexit a mortuis: sic et nos
i nouitate uite abulem. **M**ore ut uiuas:
sepelie ut resurgas. **C**u sepultus fuus
et resurrexeris: tuc uerū eit sursum cor.
Sapiunt qd dixi: **S**u qd iste sapet ser
mo: si eēt in uobis mīna dulcedo: **C**o
formatus inqt morti ipius: si quō
ocurrā in resurrexione mortuoz. **D**e
iusticia loqbat: iusticia q̄ ex fide ē xpi:
iusticia q̄ a deo ē. **E**t si cūcta excauit ē.
cū iusticiā q̄rēt dicens: ut iuciar i
illo nō hīs meā iusticiā q̄ ex lege ē:
sed iusticiā que ex fide ē xpi q̄ ē ex deo.
Dicit mō si quō occurā in resurrexio
ne mortuoz. **Q**uāe dixisti si quō oc
currā: **N**ō q̄ iā acceperī: aut iā p̄f̄s
sum. **D**e quoz aut: si apphendā in quo
et apphensus sū a xpo ihū. **P**ueit me
iusticia ipi: seq̄t illū mea. **T**uc autē
sequat̄ mea: si nō sit mea. **S**i quō oc
currā: nō q̄ iā acceperī a iā p̄f̄s sum.
Ceperūt mirari q̄ hoc audiebāt dicētē
ap̄lm: nō q̄ iā acceperī aut iā p̄f̄s
sum. **E**d ē qd nōdū accepat: **F**idē habe
bat uitūe hēbat sp̄e hēbat: caritate fla
grabat: uirtutes opabat: iunctissime p̄di
cabat: oēs p̄secutioēs toleabat: i oī
bz panēs amās eccliam: sollicitudinē
oīm eccliaz corde gestans. **E**d nōdū ac
cepat: **N**ō q̄ iā acceperī: a iam p̄f̄s
sum. **E**d ē qd dias: **D**ias et miram̄:
dias et stupem̄. **R**ouim̄ eī q̄ audia
m̄. **E**d dias: **F**rēs aut qd ē qd dias:
Ed dias: **E**go me nō arbitror apphē
dille. **R**olite inqt i me falli. **P**lq̄ me
ip̄e noui q̄ uos. **S**i nescio qd in desit:
nescio qd adlit. **E**go meipm nō ar

bitror: apphendisse. **Q**uū aut: **H**oc me
nō arbitror apphēdusse unū. **M**ulta
hēo: et unū nōdū apphēdi. **D**ñā pe
cā a dño: hanc req̄rā. **E**d penlti: **E**
req̄ris: **U**t in hīte in domo dñi p̄ oēs
dies uite mee. **U**t qd: **U**t cōtepler de
lāationē dñi. **I**p̄m ē unū qd dicebat
nōdū apphendisse ap̄ls. **E**t q̄ntū illi
deerat: i tm̄ p̄f̄s nōdū car̄. **M**estis
frēs mei euāgelice illi: **I**cois: ubi due
sorores dñm susceper̄t martha et ma
ria: certe recolitis. **M**artha i multo
mūsteio conūlabat̄ et occupata car̄
arca curā domi: q̄ppe dñm hospicio
recepat et discipulos ei. **S**atagebat oī
cura religiosiū: ne sū apud eā ul
lā patent̄ iuria. **C**ū ḡ eēt occupata
arca multū mūsteiū: maia soroz e:
sedebat ad pedes dñi et ubū ei au
diebat. **I**lla i laboze stomachabūda
q̄ illā uidet sedentē et de suis laboi
bz nichil curantē: impellauit dñm.
Placet inqt i dñe q̄ soroz mea deseru
it me et ecce tm̄ i mūsteio labozo: **E**
dñs. **M**artha martha cū multū es oc
cupata. **P**orro unū ē necessariū ma
ria meliore p̄te elegit: q̄ nō aufet̄ ab
ea. **T**u bonā: sed ista meliore. **B**onū
ē eī conūlai i obsequio scōz: s̄ ista me
liore. **D**eiq̄ qd tu elegisti cūlit: **M**ul
tras elurientibz: mūstras licētibus:
mūstras laīlos dormituriis: p̄bes do
mū hītae uolētibz. **O**īa ista tūscūt:
Eit tps ubi nēo eluriant nēo licēt:
nēo dormiat. **E**rgo cura tua aufet̄ a
te. **M**aria meliore p̄te elegit: q̄ nō au
feret̄ ab ea. **N**ō aufet̄. **C**ontēplari

quo modo

154
elegit: ubo viue elegit. Qualis est vita
de ubo sine ubo: Non ista vivebat de
ubo: s; sonate ubo. Sic vita de ubo: ut
lo sonate ubo. p̄m ubū vita ē. Diles
ei eim: qm videbim; eū sicuti ē. p̄a
eāt una: ut delcā nonē dñi contēpla
ret. Hoc ī sdi hui; nocte nō possum.
Maue astabo t̄ et contēplabor. Ergo
ego mqt nō arbitror me ap̄hēdisse
Dñi aut. Et g; faciā: Que retro ob
lit; ī ea q̄ ante s; extētus: scdm itē
nonē sequor. Adhuc sequor ad palmā
supue uocatiois dei ī xpō ihū. Adhuc
sequor: adhuc p̄ficio adhuc ābulo ad
huc ī via sū: adhuc me extēdo nōdū p
uei. Ergo si et tu ābulas. si te extēdis.
si ea q̄ uentia s; cogitas: obliuiscē p̄a
ta: noli ī ea respicē: ne ibi remaneas
ubi respereis. Memēto uxoīs loth. Et
q̄t g; p̄fā hoc sapiam; Dixeat nō sū
p̄fā: et dicat q̄tq̄ p̄fā hoc sapiam;.
Ego me nō arbitror ap̄hēdisse. Nō
q̄ iā acceperī aut iā p̄fā sū. Et di
cit. Et q̄t p̄fā hoc sapiam; p̄fā et nō
p̄fā. P̄fā uiatoēs: nōdū p̄fā posset
soēs. Et ut noueis p̄fā uiatoēs: di
cāt q̄ iā ī via ābulāt. p̄fā uiatoēs
s;. Ut scias uiatoēs eū dixisse nō hīta
toēs nō possetsoēs: audi qd sequit̄.
Et q̄t g; p̄fā hoc sapiam;: et si qd
alic sapias ne forte s;reptit nob; qā
uos aliqd estis. Et m aut seipm putat
aliqd eē ai nichil sit seipm seduat. Et
q̄ se putat aliqd scie: nōdū scit q̄admo
dū optet scie. Ergo et si qd alic sapi
as q̄ puuli: id quoq; d̄s nob; reuela
uit. D̄mptū ī quo p̄uēim; ī eo ābule

my ut reuelat nob; de; Et qd alic sapiam;
ī eo p̄uēim; Non ī eo remaneam;: sed ī
eo ābulem; Videtis q̄ ē ambulāc. Dia
tis: qd ē ambulāc: breuit dico p̄fice:
ne forte nō itelligatis et pigrius ābu
letis. P̄fate fr̄es mei: discutate uos sy
sine dolo sū adulaācōe sū palpatione.
Non eī aliq̄s ē mty teā tu erubescas
et iactes te. Est ibi s; tui placet hūli
tas: ip̄e te p̄bet. P̄ba et tempm turpe.
Semp t̄ displiceat qd es: si uis p̄uēire
ad hoc qd nōdū es. Nā ubi t̄ placuit
ti: ibi remālisti. Si aut dixeis sufficit:
et peristi. Semp adde: s; ābula: s; p̄
p̄fice. Noli ī via remane: noli retro
redie: noli deuiāc. Remanet q̄ nō p̄fi
cit: retro redit q̄ ad ea reuoluit. vñ
iā abresleat: deuiat q̄ apostatat. Ne
li; uel claudus ī via: q̄ cur sor p̄t viā.
**Explicit libro xiiii. Sermo xv. h̄i
augustinus de uerbis apli pauli: Si de;**
pro nob; quis contra nos;
Aplm b̄tū audiuim; exhortatē
et cōfirmantē nos: ai dicit nob;. Si de;
pro nob;: q̄s cont̄ nos: p̄ q̄b; at̄ sit
de; supius oūdit ubi ait. Quos at̄ p̄
destinuit: illos et uocauit. Es at̄ uo
cauit: illos et iustificauit. Es at̄ ius
tificauit: illos et glificauit. Et g; di
cem; ad her: Si de; p̄ nob; q̄s cōt̄ nos:
Deus p̄ nob; ut p̄destinaret nos. De; p̄
nob; ut uocaret nos. De; p̄ nob; ut ius
tificaret nos. De; p̄ nob; ut glificaret
nos. Si de; p̄ nob; q̄s cont̄ nos: p̄des
tinuit aūq; eēm;: uocauit ai aūsi
eēm;: iustificauit ai p̄doēs eēm;: gli
ficauit ai mōdes eēm;. Si de; p̄ nob; q̄s

cont' nos: **P**redstiat a deo uocatis
iustificatis glificatis q' uult aul'ai pa
ret se: si p't bellae adu'sus deū **U**bi ei
audiuim' si d's p' nob' q's cont' nos:
n' q' deū uincat nō ledit nos **E**t q's ē q'
uincat oīpotentē: **Q**uiaq' reluctai uo
luit: sibi uocet **H**oc ē qū et paulo ad
huc saulo de celo xps clamauit: nō t'
expedit cont' stimulū calcitrāe **S**em
at semiat qūta p't q' calcet adu'sus sti
mulū mittit: nōne i seipm' leuit'
In hys aut' q'tuor rebz q's cōmēdauit
ap'lus iligues q' p'tineat ad deū: p' q'
bz ē deus: id ē p'destiatōe uocatioe iuf
tificatioe glificatioe: i hys g' q'tuor
rebz cōsūdere deū q'd iā hēam': et
q'd iā expectem'. **I**n hys ei q' nōdū hē
m' tenem' debitorē **D**ebitor ei f'us ē
nō aliqd a nob' accipiēdo: s' q'd placi
it ei p'mittēdo **A**lit ei dicam' hōi: debes
m' q' dedi t': et alit dicam' debes m' q'
p'misisti m' **C**ū dias: debes m' q' dedi
tibi: a te p'cessit b'nficiū: s' mutuatiū
nō donatiū **C**ū aut' dias: debes m' q'
p'misisti m': tu nichil dedisti et tū exi
gis **B**onitas ei ei q' p'misit dabit: ne i
malicia fides conūtat' **Q**ui at' fallit:
malus ē **D**eo g' q'd dicam': **R**edde m'
q' dedi tibi: **E**d dedim' deo: qū totū
q'd sum' et q'd hēim' boni ab illo habe
m': **N**ichil g' ei dedim' **N**on ē q' ad
modū ista uoce exigam' debitorē deū:
maxie dicēte nob' ap'lo **E**s ei agnouit
sensū dñi: a q's cōsiliarius ei fuit: **A**ut
q's por' dedit illi: et retribuet ei: **I**llo
g' mō postu' exigē dñm deū nr'm ut
dicam': redde q'd p'misisti q'a fea'

q'd iussisti: et tu hoc fecisti q' laborātes
iussisti: **E**d g' dicat: **I**deo me uocauit
de': q' colui deū **Q**uō coluisses: si uo
catus nō fuisses: **S**i p'p'tea te uocuit de'
q' coluisti deū: g' por' dedit et retribue
t' tibi **N**ōne ista t' uoce tollit ap'ls cū
dicit: a q's por' dedit illi et retribuet ei:
Sed ecce qū uocatus es: ul' iā eas qū p'
destiareis **C**ū nō eas q'd deo dedisti: qū
q' aliqd daret nō eas: **E**d g' fecit de'
qū p'destiat' q' nō eat: **E**d ait ap'ls
Qui uocat ea q' nō s't t'p' ea q' s't: **S**i iā
eēs: nō p'destiareis **S**ili aul'us eēs: nō
uocareis **S**ili ipius eēs: nō iustificare
ris **S**ili t'reu' et abiect' eēs: nō glifi
careis **E**s g' por' dedit illi: et retribu
et ei: **C**ū ex ipō et p' ipm' et i ipō
s't oīa **E**d g' reddim': **I**pi gl'a: q' nō
eam' qū sum' p'destiat': q' aul' ea
m' qū sum' uocati: q' p'iores eēm'
qū sum' iustificati: **A**gam' dō g'tias:
ne remaneam' igrati: **P**oluciam' aut'
cōsūdere de hys q'tuor rebz q'd iā cōse
cuti fueim': q'd adhuc adipiscendū
exptem' **P**destinati ei sum' et an'p'
eēm': uocati sum' qū xpiani s't su
m' **I**ā g' et hoc hēim'. **I**ustificati q'd
Ed ē iustificati: **A**udem' dice iā et h'
f'cū h're nos: **E**t eit q' l'p' nr'm q' aude
at dice iustus sū: **P**uto ē hoc cē iust'
sū: q'd ē p'ior nō sū **S**i audes hoc dice:
occurrit i iohēs **S**i dixim' q' p'atū nō
hēim': nos ipōs seduam' et ueritas i nō
b' nō ē **E**d g': **N**ichil hēim' de iusticia:
an hēim' s' nō totū hēim'. **H**oc g' q'ra
m' **S**i ei aliqd hēim' et aliqd nō hēim':
crescat q'd hēim' et i'plebit' q'd nō ha

bemus. Ecce ei baptizati et hoies oia illis
 pccata dimissa st: iustificati st a pccis
 negare no possumus. Restat tu lucta cu
 carne: restat lucta cu mundo: restat
 lucta cu diabolo. Cui ei luctat aliqui
 ferit aliqui pccat: aliqui uiuat aliqui
 punit. Quo de stado exeat attendat.
 Na si diximus qd pccati no hemus: nos
 ipos deapim et ueitas i nobi no est.
 Itē si diximus qd iusticie nichil hemus:
 adulu dei dona metimur. Si ei iusticie
 nichil hemus: nec fide hemus. Si fide no
 hemus: xpiani no sumus. Si aut hemus
 fide: ia aliq hemus iusticie. Ipū aliqd
 vis nosse qutu sit? Iustus ex fide uiuit.
 Iustus inq ex fide uiuit: qd credit qd
 no uidet. Pres arietes sa duces apli qm
 annuauerunt no solu uiderunt oculis: sed
 et maibz tractauerunt. Et tu dñs ser
 uas nobi donu fidei: auda discipuloz
 suoz tractati palpati ueitate digitis
 inqrenti et iueienti. exclamati dñs
 meus et deus meus: ait ipse dñs et deus.
 Na uidisti credidisti. Et nos futios i
 tuos: ha inq q no uiderunt et credide
 runt. No uidimus: audiuius et credidi
 mus. Ha pducti sumus: et de iusticia
 nichil hemus. Veit dñs carnalit ad
 iudeos et oculus e: no ueit ad nos et
 acceptus e. Plus que no cognoui ser
 uiuit mi: i auditu auris obediunt mi.
 Nos sumus: et de iusticia nichil habe
 mus. Oio hemus. Grati sumus ex eo qd
 hemus: ut addat qd no hemus et no p
 tamus qd hemus. Ergo et hoc itū iam
 agit i nobi. Iustificati sumus: sed ipa
 iusticia cu pfiamus crescat. Et quo cres

cat dicit et uobiscum quodammodo conferat
 ut uniusquodque uerum iam in ipsa iustifica
 tione constitutus accepta scilicet remissio
 ne peccatorum per lauacrum regenerationis accep
 to spiritu sancto proficiens de die in diem uideat
 ubi sit: accedat proficiat et crescat donec
 consummetur non ut finiat sicut proficiat. In
 apit homo a fide. Sed pertinet ad fidem. Cre
 de. Sed adhuc ista fides discernat ab i
 mundis spiritibus. Ad fidem quod pertinet. Cre
 de. Sed ait iacobus apostolus. Et demones
 credunt et contremiscunt. Si tamen credis et
 sine spe uiuis et dilectione non habes: et
 demones credunt et contremiscunt. Sed mig
 nu est si dicas christum filium dei. Hoc dix
 it petrus et audiuit. beatus es symon bar
 iona: hoc dixerunt demones et audierunt
 obmutescite. Ille beatus. dicit ei quod non re
 uelauit tibi ratio et sanguis sed pater meus qui in
 celis est: illi autem audiunt obmutescite.
 Et hoc dicit et repellit. Una uox est:
 sed dñs radice interrogat non flore. Un di
 cit ad hebreos. Ne qua radix amara
 dñs sursum gummam molestat: et per illam
 cotaminet multa. Prius ergo discernere fi
 de tua a fide demonum. Un ei discreta. De
 moes dixerunt hoc timedo: petrus dixit
 amando. Adde ergo fidei spem. Et quod spes
 est in de aliquo colere bonitate. Spei quoque ipsi
 adde caritatem. Desuper uiam eminetem hemus:
 dicite apostolo. Super eminetem uiam uobis de
 monstro. Si linguas hominum loquitur et ange
 loz caritatem autem non habeam: fruis sicut uelut
 cernamenti sonas a cymbalo tympanis. Et ce
 ta uirat bona: et sine caritate nichil pro
 delle confirmat. Maneat ergo hec fides spes
 caritas: maior autem horum caritas. Delectamini

caritate. **D**iscernite ergo fidem vestram. **I**am et
tis de predestinatiis uocatis iustificatis.
Paulus apostolus dicit. **N**ecque arcum alio a
liquo ualet necque ipuauit: sed fides. **D**ic ad
huc apostole adde discerneque: et deones cre
dunt et contremulant. **E**rgo adde et disci
ne: quia et deones credunt et contremulant.
Demoes enim credunt et contremulant quod
oderunt. **D**iscerne apostole et arcum de fidem
meam: et discerne etiam meam de gente non
sua. **P**lane distinguit discunt arcum adit.
Et fides inquit que per dilectionem operatur. **U**nus
quisque ergo fratres mei inspiciat se inquit ad se
pendat se: probet se in omnibus factis suis. **B**o
nis operibus suis que faciat cum caritate. non
expectans retributionem temporalem. sed promul
sum dei. faciem dei. **N**on enim quod quod deus promit
tit ualet aliquid apud ipsum. **O**mnino non me
sacrauerit deus: nisi in promittet seipsum deum.
Ed est tota terra: **E**d est totum mare: **E**d est
totum celum: **E**d sunt omnia sidera: **E**d sol:
Ed luna: **E**d exarm angelorum: **O**mnium
ultrorum creatoris factio: ipsum est uicium ipsum
suo: ipsum dico. quoniam apud te est fons uite.
quoniam inquit dicit. ego sum pater qui de celo descen
di. **E**luuat et licet pegnatio: ut sa
ciet pueria mea. **A**ccidet mundus in multis
rebus pulchris fortibus uariis. **P**ulchri
or est ille qui fecit: fortior et clarior ille qui
fecit: suauior ille qui fecit. **S**acra labor cum
manifestabit gloria tua. **F**ides ergo que per di
lectionem operatur si est in uobis: iam pertinetis ad
predestinatos uocatos iustificatos. **E**r
go crescat in uobis. **F**ides enim que per dilectionem
operatur: sine spe esse non potest. **C**um autem ueneri
mus iam erit ibi fides: dicit nobis crede.
Non utique. **V**idebimus enim: contemplantur

enim. **D**ilectissimi filij dei sumus: et non dum
appuit quod enim? **E**tiam non dum appuit: ideo
fides filij dei sumus predestinati uocati ius
tificati. **F**ilij dei sumus: et non dum appuit
quod enim? **N**on ergo fides antequam apperiat quod
enim? **S**ed iam quod cum appuerit: filius enim ei
inquit. **N**umquid quod credidimus? **N**on. **Q**uare
ergo? **E**tiam uidebimus eum sicuti est. **E**d
spes erit ibi: **N**on erit ipsa spes: quoniam erit
res. **E**tiam ipsa spes pegnatio necessaria
uia est. **I**psa est que consolatur in uia. **D**icitur
enim quoniam laborat ambulando: ideo labore
tolerat quod puerire sperat. **T**olle illi spem
uicendi: continuo frangunt uires ambu
landi. **E**rgo et spes que nunc est ad iustitiam
pertinet pegnatiois nostre. **I**psam apostolus au
dit. **A**doptionem inquit expectantes in nobis
metipsum igemiscimus adhuc. **U**bi est
genitrix? **I**am potest dici illa felicitas: de
que scriptura dicit. **T**ulit labor et genuit.
Ergo adhuc inquit in nobis metipsum igemiscimus
adoptionem: expectantes redemptionem
corporeis nostri. **A**dhuc igemiscimus. **E**rgo.
Spes enim salui facti sumus. **S**pes autem que ui
det non est spes. **S**i enim uidet quod quod spe
rat: **S**i autem quod non uidemus. **S**peramus: per
patientiam expectamus. **I**n hac ergo patientia mu
tires conantur. **D**esiderabant quod non uide
bant: contempnebant quod se habent. **I**n hac spe
dicebant. **E**tis uos sepabit a caritate
christi: **T**ribulatio an angustia an per
secutio an fames an nuditas an periculum
an gladius: **E**tiam propter te. **E**t ubi est propter
que? **E**tiam propter te inquit mortificamus to
ta die propter te. **E**t ubi est? **H**ic quod non uide
runt et crediderunt. **E**cce ubi est. **I**n te est: quia
et fides ipsa in tempore est. **A**n fallit nos

apulus: q dicit hitae xpm p fide i cor
 dibz nrīs: nō p fidē: tūc p spēm nō
 p fidē: q̄ dū i via q̄ dū i pēgnaciōe.
 Cū dū eī sum⁹ i corpe: pēgnam⁹ a
 dno p fidē eī ambulam⁹: et nō p spe
 nē. Si hoc fides: q̄ eī spēs: Audi qd
 eī. Ut sit de⁹ oīa in oībz: Et dē omīa:
 Qd qd hic q̄rebas: qd qd p magno hē
 bas: ipē t̄ eī. Qd qd hic uolebas qd
 qd hic amabas: māducaie et bibe: ipē
 t̄ eī abus: ipē t̄ eī potus. Et qd hic
 uolebas sanitate corpis fragile tūc
 euntē: ipē t̄ imōlitas eī. Et hic q̄
 rebas diuicias auare: Et dē t̄ suffi
 cit: si de⁹ ipē t̄ nō sufficit: s; q̄ ama
 bas: glām honoēs: De⁹ t̄ eī glā: au
 et mō dicit Glā mea et exaltās caput
 meū. Caput ur̄m xpūs ē: s; q̄ miaris
 q̄ caput et cetēa mēbra: tūc eī de⁹ oīa
 in oībz: Hoc mō credim⁹ hoc mō spēa
 m⁹. Cū uenim⁹ tenebim⁹ et iā uisio
 eī nō fides. Cū uenim⁹ tenebim⁹: et iā
 res eī nō spes. Caritas qd: s; qd et
 ipa mō est et tūc nō eī: Si amam⁹
 credendo et nō uidento: quō amabi⁹
 uidento et tenēdo: Ergo caritas erit:
 et p̄fā eī. Sicut ait apulus fides spes
 caritas tria hēt: maior aut̄ horū ē car
 itas. Hanc hūtes et i nob̄ nutentes:
 leturi illo adiuuāte p̄leuerātes i eo
 diam⁹. Et nos sepabit a caritate x̄:
 Douet ipē: misēat ipē. Tribulatio an
 angustia an fames an nuditas an
 piclin an gladius: Cū p̄p̄te mor
 tificam⁹ tota die: deputati sum⁹ ut
 oues occisiōis. Et q̄s supportat: Et
 oīa toleat: s; i hys omībz supam⁹.

Vnde: p eū q̄ dilexit nos. Ergo si de⁹
 p nob̄: q̄s cont̄ nos: **Explicat ser
 mo xv. Sino xvi. bñ augustini de
 ubis apli. Huānū dico p̄p̄ infirmi**
H Estuo die **tate carnis v̄e.**
 de iustificaciōe nr̄a q̄ nob̄ ē a
 dno deo nr̄o sermo pductus ē: m̄strā
 tibz nob̄. donāte illo audientibz uob̄.
 Et cū sum⁹ i hac uita onēati sarcina
 corruptiblis carnis nō tū sine p̄cō:
 q̄ si dixim⁹ q̄a p̄cō nō hēm⁹ nos ip̄
 sos seducim⁹ et ueitas i nob̄ nō est:
 iustificatos tū nos eē scdm̄ modū pē
 gnaciōis nr̄e uiuētes ex fide quousq;
 fruam⁹ spē claruit qūtū arbitror ca
 ritati v̄e. Inapit̄ igit̄ a fide: ut p̄uei
 at̄ ad spēm. Via currit: p̄iā q̄rit. In
 pēgnaciōe dicit aīa nr̄a. Cū aute te ē
 omīe desideū nr̄m: et gemit⁹ nr̄ a te
 non ē absconditus. In p̄iā uō locus
 orādi null⁹ eī: sed tū laudandi. Ere
 orādi loc⁹ null⁹ eī: Ea nichil deest.
 Et hic credit: ibi uidet. Et hic spat̄:
 ibi tenet. Et hic petit: ibi accipit. P̄
 fāo tū in hac uita nulla ē: ad quā sc̄
 m̄res p̄uenēnt. Ideoq; h̄t eccl̄astica dis
 ciplia qd̄ fideles nouerit cū m̄res eo lo
 co recitant̄ ad altāe dei: ubi nō p̄ ip̄s
 orēt: p̄ cetis cōmēoratis defūctis ora
 t̄. Inuicia ē eū p̄ m̄re orare: q̄ nos
 dem⁹ orōibz cōmēdāi. Certauit eī cōt̄
 p̄cōm usq; ad sanguēz. Cūbulcā uō
 adhuc ip̄ctis et tū ex pte iustificatis
 ad hebreos dicit apls. Rōdū eū usq;
 ad sanguēz pugnaſtis adūlus p̄cōm
 itantes. Si ḡ illi uōdū usq; ad san
 guēz: p̄culdubio aliq; usq; ad sāguēz.

Cui usq; ad sanguinē: **U**tiq; uirēs De
q̄bz lāo s̄a apli iacobi mō audita est.
Omne gaudiū existimate frēs mei: cū
ī tēptatioēs vaias iāditis **P**fr̄is iā
Diat: q̄ etiā p̄t dice: p̄ba me dūe et
tēpta me **S**cientes iqt q; t̄bulatio pa
niam opat: p̄cāa aut opus p̄f̄m h̄t.
Amāda ē iusticia ē: et ī hac amanda
ḡdus s̄t p̄ficienā **D**ūs ut ē amori
iusticie nō p̄ponam̄ oīa que delcānt
Ip̄e ē p̄m̄ ḡdus **S**d ē qd̄ dixi: **U**t ī
ter oīa que te delcānt plus te delectet
ip̄a iusticia **N**ō ut alia nō delcānt: s̄
plus ip̄a delcāt **D**elcānt ei quēdā nā
h̄t īfirmatē ur̄am: ut abus et po
tus delcānt elurietes atq; siacētes nos:
delcāt her lux q̄ de celo fūdīt sole ex
orto: ul̄ q̄ sydeibz et luna fulget: ul̄ q̄
in tra accendit lūibz cōsolātibz tene
bras oculoꝝ: s̄ delcāt canoa uox et su
auillia cātilena: delcāt odor bonꝝ: de
lcānt etiā tactū nr̄m q̄nq; p̄tinent
ad carnis aliquā uoluptatē. **E**t her
oīa q̄ nos delcānt ī sensibz corpis ali
q̄ liata s̄t **D**elcānt ei oculos ut dixi **S**pec
tacula ista magne natē: s̄ delcānt ocu
los etiā spectacla theatroz **H**er liata:
illa illicita **P**salm̄ sacer suauit cāta
tus delcāt auditū: s̄ delcānt auditū e
tiā cantica hystonū **H**oc liate: illud il
licite **D**elcānt olfactū flores et aroma
ta: et her dei creatia: delcānt etiā olfac
tū thura ī aris demoiōꝝ **H**oc liate: ill
licite **D**elcāt gustū abus nō phibitꝝ:
delcānt etiā gustū epule saclegoz sac
ficioꝝ **H**oc liate: illud illicitate **D**elcāt
cōiugalis cōplexus: delcāt etiā mētū.

Hoc liate: illud illicitate **D**idētis ḡ k̄m̄
ī istis sensibz corpis liatas ē et illi
citas delcānoēs **I**usticia sic delcēt ut
uicat etiā liatas delcānoēs: et ei de
lcānoī q̄ liate delcāris p̄pone iusti
ciā **C**onstituam̄ aū oculos p̄t hoc
qd̄ dixi exemplū itam̄is **I**ntrōgo u
trū ames iusticiā **R**ūdebis amo **S**d
nō rūdes uēat: n̄ te aliq̄tenꝝ delecta
ret **N**ō ei amāt: n̄ qd̄ delcāt **D**elcāre
ī d̄no sc̄ptia diat **D**ūs aut iusticia
ē **N**ō enī tibi fingē debes deū: q̄i p̄do
lū **I**nuisibilibz filis ē deus: et ea s̄t in
nob̄ meliora que s̄t iuisibilia **M**elior
ē fides q̄ cāo: melior ē fides q̄ aurū:
melior ē fides q̄ argentū: q̄ pecūia
q̄ p̄dia q̄ fāilia q̄ diuiae **E**t ista oīa
uident: fides aut nō uidet **C**ui ḡ fili
orē putabim̄ deū: uisibilibz an iui
sibilibz: an p̄aolis an uilioibz: **D**e
uilioibz loqr̄ **H**abes duos ser uos:
uūū corpe deformē aliū pulchrū:
s̄ illū deformē fidelē: alterū infidelē.
Dic m̄i quē pl̄ diligas: et uideo te a
maē iuisibilia **S**d ḡ: **E**n̄ pl̄ amas
seruū fidelē licet corpe deformē q̄ pul
chrū infidelē: errasti et feda pulchris
p̄posuisti: **U**tiq; nō: s̄ pulchroā fe
dis p̄posuisti **C**ontēplisti ei oculos t̄
nis: et erexisti oculos cordis **I**ntrōgal
ti oculos carnis: et qd̄ t̄ rūderit: **I**lle
pulcher ē: ille fedus **R**epulisti eos:
eoz testioniū repbāsti: erexisti ocu
los cordis ī seruū fidelē et ī seruū infi
delē **I**llū inuisti fedū t̄ne illū pulchrū:
sed p̄nuāstisti et dixisti **S**d fide pul
chus: qd̄ infidelitate deformis: **E**t

154
go p̄ oibz uoluptatibz hoc ē delcāōibz
enā licitā amanda ē iusticia. Si cū hēs
iteiores sensus: oēs illi iteiores sensus
delcānt delcāōē iusticiae. Si hēs odios:
uide iusticiae lumē. Cū apud te ē fons
uite: et in lūe tuo videbun̄ lumē. De
illo lūe dicit psalmus: Illūā odōs me
os ne unq̄ obdormiā in morte. Item
si hēs aures iteiores: audi iusticia. Tales
aures q̄rebat q̄ dicebat. Cui hēs aures
audiendi audiat. Si hēs olfactū iteior:
audi ap̄lin. xpi bonus odor sum̄ deo
in oī loco. Si hēs gustū iteior: gusta
te et uide te qm̄ suauis ē dñs. Si hēs tactū
iteior: audi qd̄ sponsa cātat de sp̄o
suo. Si uult ei sub capite meo: et dextera
illius āplexabit̄ me. Exemplū ḡ ut di
ceat ep̄am h̄ itam̄is p̄ponam. Videat
fr̄es mei q̄s nā sit: int̄roget et r̄ndeat
qd̄ dicitur sū: utrū sit delcēt iusticia.
ut eā cētis ad hos sensus corp̄is p̄tine
tibz delcāōibz an̄ponat. Ecce delcāt te
aurū tuū: oculos tuos delcāt: metallū
ē pulchrū fulgentissimū. delcāt: pulchrū
ē nō nego. Sā si pulchrū negaueo: crea
tōi iuriā facio. Veit̄ ḡ tēptator et di
at̄. Tollo t̄ aurū: n̄ dixis p̄ me falsū
testimoniū. Si aut̄ dixis: addo. Delcānt̄
i te due delcāōnes. nō int̄rogo te qd̄
p̄ponas: qd̄ te plus delcāt aurū an ve
ritas: aurū an verū testimoniū. An h̄
lucet: et illud nō lucet. Fides q̄rit̄ in
ueo testimoniū. Aurū lucet: et fides nō
lucet. Erubescē: habeto oculos. Qd̄ a
mabas i seruo tuo: redde dñō tuo. Jā
dudū enī cū int̄rogare de duobz seruis
tuis uno de formi fidei: alio pulchro i

fidei quē magis diligēs: r̄ndebas in
iuste et p̄ponebas qd̄ p̄ponendū fuit.
Redi in te: q̄ mō agit̄ de ip̄o te. Certe a
masti seruū fidelē. Dñs tuus idignus ē. Si
te hēat seruū fidelē. Et tu seruo tuo fi
deli p̄ magno qd̄ p̄mittebas. Ut multū
diligēs. Cūmū p̄mū libtatis. Qd̄ mag
nū p̄mittebas seruo tuo fidei. Libtā
tē t̄palē. Nōne uidem̄ multos seruen
tes nō egentes: et liberos mēdicantes.
Et exigebas ab eo fidē cui p̄mittebas li
btatē: nec ei seruas fidē q̄ t̄ p̄mittit et
mitatē. Tongū ē p̄ singulos corp̄is sen
sus excurrē: sed qd̄ de odōs dixi hoc de
cētis itelligite: et p̄ponite delcāōni t̄
nis delcāōnē mēt̄is. Carnē q̄ppe vram̄
delcānt illiate uoluptates: mētē vram̄
delcēt iuisibilis pulchra casta scā cano
ra dulcis iusticia: ut nō ad eā timore co
gamū. Si cū ad eā timore cogamū: non
dū delcāt peccatē nō debes: nō timore pe
ne. S̄ timore iusticiae. Hic ap̄ls dicit. Hūā
nū dico p̄t̄ infirmitatē carnis v̄re. Si
aut̄ ei exhibuistis mēbra v̄ra seruiē i
iusticiae et iūqtati: sic nūc exhibete mē
bra v̄ra seruiē iusticiae i satisfactōnē.
Qd̄ dixi: Hūānū dico: qd̄ potestis
portatē dico. Cū exhibuistis mēbra
v̄ra iūqtati ad flagitia peccatā: timore
adducti estis. An delcāōē iūqtati.
Qd̄ dicitis: R̄ndete nob̄: q̄ et q̄ bene
uultis. male aliqui fortasse uixistis.
Cū peccabatis: delcābam̄ i peccatis v̄ris.
Timor adducebat uos ad peccandū: an
suauitas peccati. R̄ndebitis suauitas. Ad
peccatū suauitas adducat: et ad iusticia
timor impingit. Probate uos: ispiate uos.

ket

Tollat aurū q̄ minat: suauior ē iusti-
 cia. luadior ē iusticia. **N**on det aurū q̄
 p̄mittit. **P**onēda ē auro iusticia: de-
 lectando p̄ponēda ē. **F**ulgenas: ē lu-
 dior: suauior ē dulcor: est. **I**ā ḡ: si
 q̄s se p̄bat in hoc itamē sup̄auit:
 audiuit aplm̄ dicentē. **H**uānū dico
 p̄t̄ i firmitatē carnis v̄rē. **S**ine du-
 bio pep̄at i firmitatē: et uelao qd̄ ḡ
 aus. **m**in⁹ ydoneis dice tēptauit. **E**t
 te inq̄t hoc dico qd̄ capē potestis. **E**x-
 hibuistis mēbra v̄ra delictis illicitis:
 p̄tōz suauitate ducti estis ut illa fa-
 cētis. **D**ucat uos ad v̄rā facta suau-
 itas et dulcedo iusticie. **A**mate iusticiā:
 quō amatis iūqtatē. **D**igna ē a uob̄
 iusticia q̄ ip̄t̄et ut exhibeatis illi qd̄
 exhibuistis iūqtati. **H**oc ē huānū dico
Hoc ē qd̄ i firmitas v̄rā toleare adhuc
 p̄t̄. **E**d ḡ suspendit apl̄us: **E**d distu-
 lit dice: **D**icā si potēo. **A**ppendit iul-
 ticiā et iūqtatē. **T**ū ne ē digna iusticia:
 quātū digna fuit iūqtas. **S**ic amāda ē
 illa: quō amata ē illa. **A**bsit ut sic:
 et v̄tinā uel sic. **E**rgo plus. **p**h̄ oīo iū-
 tate. **S**ecutus es uoluptatē: p̄ iusticia
 toleā dolorē. **I**n iusticia inq̄ secutus es
 delictaonē: p̄ iusticia toleā dolorē. **H**oc
 ē plus. **E**cce uelao q̄s etatis lubre ip̄u-
 dicis adolecēs suauitate illiciēte iue-
 nit oculos i cōiugē alienā: amauit. cu-
 pit p̄uēre. q̄rit tū latē. **S**ic ei amat
 uoluptatē: ut plus timeat dolorē. **E**-
 re q̄rit latē. **T**imet app̄hendi ligari
 addua idudi. **p**dua torq̄ri occidi. **H**ec
 ei oīa timēdo illa appetitōe suauita-
 tis sue latebras q̄rit: aucupat̄ absen-

ciā maiti: ip̄m̄ adiutorē flagitij sui
 timet iueire: q̄ cōlao se formidat i
 plicā. **E**t videm⁹ eū suauitate dua:
 sed suauitas illa non ē tāta ut uicat
 etiā timorē et dolorē. timorēq̄ penaz.
Da m̄ pulchra iusticiā: da m̄ fidei pul-
 chritudinē: p̄cedat i mediū ostendat se
 oculis cordis: i spirat feruorē amato-
 ribz suis. **J**am t̄ dicat. **F**erui me vis: cō-
 tēpne qd̄ qd̄ te aliud delcāt. cōtēpne
 p̄ me. **E**cce cōtēplisti: parū ē illi. **H**uā-
 nū est hoc p̄t̄ i firmitatē carnis v̄rē.
Parū ē ut cōtēpnas q̄qd̄ te delcābat
 cōtēpne qd̄ qd̄ te t̄rebat: cōtēpne car-
 nis cōtēpne uicula. cōtēpne eculeū cō-
 tēpne tormēta. cōtēpne mortē. **H**ec ui-
 cisti: me iueisti. **I**n utroq̄ ḡdu ama-
 toēs iusticie uos p̄bate. **I**uicim⁹ for-
 litā aliquos q̄ p̄ponāt iusticie delcā-
 tionē voluptatibz: et delcāoibz: cor-
 pis sui. **C**ui aut̄ p̄ illa penas toloēs
 mortēq̄ contēpnat. putas ē aliq̄s m̄
 uob̄. **V**alcē cogitem⁹: qd̄ p̄fici nō au-
 dem⁹. **E**d cogitam⁹ ubi cogitam⁹:
Nilia m̄m̄ adiacēt oculis nr̄is: ip̄i
 v̄ei amatoēs p̄f̄m̄q̄ iusticie. **D**e illis
 dcm̄ est. **O**m̄ne gaudiū existiatē fr̄es
 mei cū m̄ vaias tēptanoēs iadētis:
 laentes q̄ t̄bulatio paciām opat̄: pa-
 ciā aut̄ opus p̄f̄m̄ h̄t. **E**d addi p̄t̄:
 ut opus p̄f̄m̄ h̄cat. **A**mat ardet fer-
 uet: calcāt oīa q̄ delcāt et t̄s̄it. **D**e-
 nit ad alpeā et horrēda trucidēta mi-
 nācia: calcāt frangit et t̄s̄it. **O** ama-
 re. **O** ire. **O** sibi p̄ire. **O** ad deū p̄uēre.
Cui amat aiām suā: p̄det illā. **E**t q̄
 p̄didit aiām suā p̄t̄ me: i vitā etiā

iuciet ea. Sic armandus e amator iul
 nae: sic armandus e amator iuliblis
 pulchitudis. Et e que dico uobi i tene
 bus dicit i luce: Ene dico et auditis
 me. dicit psumetes. Et qd i auce
 auditis: sup terra pdicite. Et e i au
 re auditis: In secreto auditis: qz pfi
 rei et cofitei adhuc timens. Et est g
 sup terra pdicite: Domus vre corpa
 vra: domus vre carnes vre. Ascende in
 tectum: calca carne et pdica ubi. Sed p
 us frs mei plangite qd eratis: ut qd
 nodu estis ee possitis. Hoc e qd loqr:
 magnu est. Et un nob magnu: Humu
 e pftm e optm e. Un nob: Audite un
 nob. Omie dati optm et oe donu pftm
 de surtu e descendes a pre luumu: apud
 que non e tmlmutao nec mometi ob
 ubraao. Inde e qd nodu hemu bonu:
 inde e qd nodu hemu non henis: peti
 te et accipietis. Si uos ait saluator: si
 uos cu sitis mali uolitis bona data da
 re filijs vris: qntomagis p: v: celes
 tis dabit bona petentib: se. Exami
 net g: se ois ho: et qtd bonu i se iue
 nit qd ptineat ad iustificaoe nol
 tra agat gras illi q dedit: et ageo g
 nas illi q dedit ab illo petat et qd no
 du accepit. Non ei tu i accipiedo pfi
 as: et ille in dando defiat. Gntilib:
 capaces fauces: capace ventre affeas:
 fons vnat sicente. **Expl' lmo xvi.**
Smo xvij. ba augustinu de ubis apli
pauli: zelatis qa corpa vra mebra
Plin audiui xpi sunt.
cu leget corripiente et colicen
te huanas libidies et dicete. zelatis

qa corpa vra mebra st xpi: Tollens g
 mebra xpi: facia mebra metas: Cor
 pa g: vra mebra xpi ee dixit: qum xps
 caput nrm e eo qd ho fais e pti nos.
 Caput de quo dan e. ipe saluator cor
 pis nri: corpus aut ecclia ei e. Si ergo
 dms nr ihus xpus cumo aiaz huana
 suscepit: mebra ei no eeut n aie nre
 Ea no et corpus suscepit: p qd ecia ca
 put e nob qz ex aia et corpe costam:
 pfto illi mebra st et corpa vra. Si g
 vnulqz cupies fornicari vilescat sibi
 et i seipo cotepnat seipm: no in se co
 tepnat xpm: no dicat facia: nichil su
 ois cao tenu. S: corpus tuu mebru e
 xpi. Quo ibas: Redi. Quo te taq pa
 pitie cupiebas: Pre i te xpo: agnos
 ce i te xpm. Tollens g: mebra xpi: facia
 mebra metas: metrix e ei que t adul
 teiu colentit. Et forte ipa xpiana. Tol
 lit mebra xpi: et fat mebra adulteri.
 Inuice i uob cotepnitis xpm: nec ag
 nolatis dnm vrm: nec cogitatis pau
 vrm. Qualis aut ille dms q seruos su
 os fecit frs suos: S: parū cat frs su
 os: u facit mebra sua. Itane tata dig
 nitas fuit qz ta benigne pstita e: hor
 ei retinut: Si no pstaet delidearet:
 qa pstita e contepnit. Hec aut corpa
 vra q dicit aplus mebra ee xpi ppter
 corpus xpi qd ex gite nri corpus sulce
 pit. Hec g: corpa vra dicit idem aplus
 teplu ee i nob spūs scī: que hem a deo
 ppt corpus xpi. Corpa vra mebra sut
 xpi ppt inhitantē spm xpi: corpa vra
 st teplu spūs scī. Et hoz i te cotepnis:
 xpm q mebru es: au spm scm cui te

plū es: **I**pām mētricē que t̄ cōsentit
ad malū nō audes fortasse intrōducē in
cubicū tuū. ubi hēs lacū tuū: s̄ q̄ris a
liquē abiectū in domo tua ul' turpē
locū ī quo turpit̄ uolūteis. **D**efers gō
honorē cubicū vxoris tue: et nō defers
tēplo dei tuī. **N**on intrōduas ipudicā
ubi dormis cū cōiuge tua: et turpē is
ad ipudiciā cū sis tēplū dei tuī. **P**uto
q̄a melius ē tēplū dei tuī: q̄ cubicū vx
oris tue. **Q**uocūq; ei ieris ihūs uidet te
q̄ fecit te et p̄ditū redemit te: et p̄ mor
tuo mortuus ē p̄ te. **T**u te nō agnoscas:
sed ille a te oculos nō auit: nō ad ad
iuuandū sed ad puniendū. **O**cli dñi su
p̄ iustos: et auēs ei⁹ in p̄ces eoz. **C**ōti
nuo s̄biect et truit eos q̄ sibi malā se
ciuitatē dabāt: q̄ sibi dicebāt faciā. nō
ei deus metā turpia facientē dignat̄ at
tendē. **A**udi q̄d sequat̄: c̄ sis attēde: qm̄
quocūq; ieris ihūs uidet. **V**ult⁹ aut̄ dñi
sup̄ facientes mala: ut p̄dat de trā mēo
riā eoz. **H**ic de q̄ trā: **U**bi dicit̄. **S**pes me
a tu es: porciō mea in trā uiuētū. **F**or
te ei malus n̄qu⁹ adult̄: ipudic⁹ for
nicatus gaudet q̄ facit et senescat. et
dicit apud se ī quo libido nō senescat.
Certe uerū ē. **U**lt⁹ aut̄ dñi sup̄ facie
tes mala: ut p̄dat de trā mēo riā eoz.
Ecce ego iā senui q̄ ab iēute etate usq;
ad hodiernū diē tanta cōmitto: mul
tos castos an̄ me sepelimi. **U**lt⁹ cal
toz funeā inueni ad sepulchrū ip̄e
deduxi: et pudias ipudic⁹ sup̄puxi.
Ed ē q̄d dicit̄. q̄ uult⁹ dñi sup̄ facie
tes mala: ut p̄dat de trā mēo riā eoz.
Est alia trā ubi nō est ipudic⁹: **E**st

alia trā ī regno dei: **S**olite errat̄. **S**e
q; fornicarij neq; ydolis seruēt̄ ne
q; adultēi neq; molles neq; masculo
z cōcubitoēs neq; fures neq; auari
neq; ebrosi neq; maledia regnū dei
possidebūt. **H**oc ē p̄dat de trā mēo riā
eoz. **M**ulta ei talia cōmittētes sp̄e sibi
ponūt. **P**ro eos q̄ p̄dite uiuēt̄ sp̄em
sibi ponūt ī regno dei quo nūq; accē
suri s̄t: dictū est. p̄dit de trā mēo riā
eoz. **E**it ei celū nouū et trā noua quā
iusti inhābūt. **I**bi ip̄i ubi mali ubi
neq; illi hītae nō s̄mūt. **E**ligat̄ mō
q̄ talis ē ubi desidet hītae: cū t̄pus est
ut possit mutari. **D**uc q̄ppe hītaoēs s̄t:
vna ī igne etno alia ī regno etno. **P**u
ta q̄a ī igne etno alit̄ ille alit̄ ille torq;
būt. **U**bi erūt tū ubi oēs cruciābūt. **U**
n̄ ille plus ille: q̄ tolēabilius est sodo
me ī die iudicij q̄ alci ciuitati. **E**t q̄dā ar
cū erūt maie et trā facē unū. **P**selctū: q̄
cū fecerit faciūt eū filiū gehēne duplo:
q̄ s̄t ip̄i. **P**uta q̄ aly duplo aly simplo:
q̄ aly plus aly min⁹. **N**on ē regio ubi
tibi eligas locū. **Q**uocūq; ubi mūdo
ra tormēta sūt: peiora s̄t q̄ q̄ forni
das ī isto s̄do. **C**ogita q̄lit̄ tremas si
aliquis calūpniat̄ ne mittais ī carcerē:
et tu ip̄e cont̄ te male uiuis ut mitta
ris ī ignē. **C**ōtremulas cōturbais pal
lideas ad pedes illi⁹ uolūtais. **C**ucit
q̄re. **L**ibea me. **E**d agit̄. **E**cce in ille ca
lūpniat̄. **E**t q̄d t̄ f̄ctus ē. **D**uc cōcu
por: duc ī carcerē mittor. **M**iserē mei:
libea me. **E**cce quō timet̄ carcer quō ti
met̄ cōclusio: et nō timet̄ gehēne ex

156
ulho Postremo quā auget calamitas
et p̄stia leuit atrocior et usq; ad mor-
tē leuit: quā bonū videt hōi ne moriat̄
ne occidat̄ debē succurri: om̄s clamāt
adiutoria cūcta ip̄lorant̄. Subuenite
currite p̄t̄ aiām. Tota exaggeratio
calamitatis ē q̄ dicit̄ p̄t̄ aiām. Huc
currēdū est quidē. nec huic timōi ad-
iutoriuū denegandū: faciendū qd̄ fieri
p̄t̄ a quo p̄t̄. **V**imptū ego interrogare
uolo picitantē: et illo noīe viscera
mea cōmouentē. quī dicit̄ currite p̄t̄
aiām. **F**acile ego huic r̄ndeo. **E**go qd̄
curro p̄t̄ carnē tuā: utinā tu curres
p̄t̄ aiām tuā. **E**t ut noueas q̄ p̄t̄ cor-
pus tuū curro nō p̄t̄ aiām tuā: me-
lius audio xp̄m uerā dicentē. q̄ te t̄o-
re falso m̄murantē. **I**p̄e ei dicit̄ d̄s
solite timē eos q̄ corpus occidūt: ai-
mā aut̄ nō p̄t̄ occidē. **C**erte p̄t̄ aiām
tuā me vis currē. **E**cce quē times et
sub cōmūtiōib; expauescas nō p̄t̄
occidē aiām tuā: usq; ad corpus leuit.
Tu noli leuire ī aiām tuā. **A**b illo occi-
di nō p̄t̄: a te p̄t̄ nō lancea s̄ lingua.
Inimicus q̄ te percutit finit hāc vitā:
os aut̄ qd̄ mentit̄ occidit aiām. **E**x hys
ḡ que ī hoc tpe hoīes timēt. cōiciant
qd̄ timē debeant. **T**imet ei carcerē: et
nō timet gehēnā. **T**imet q̄stionarios
torquēs: et nō timet īfernos āgelos.
Timet cruciatū t̄palē: et nō timet pe-
nas ignis et̄ni. **P**ostremo timet ad-
modicū mori: et nō timet ic̄tūū mo-
ri. **I**lle q̄ te occidurus ē quē times quē
expauescas quē fugis a t̄ timōe nō
timebis dormire et ip̄m in cōp̄nis si vi-

des et expauescas cū dormieis: qd̄ facit̄
ē tibi. **E**xcludurus de carne tua aiām
tuā. **N**ā tua excluda quo eat vide. **S**ed
em̄ ille p̄t̄ alit̄ carnē tuā occidē: n̄ inde
excludat aiām tuā p̄ quā uiuit caro
tua. **P**ūcia q̄ppe aiē tue cōo uiuit: et
q̄ diu ī carne tua p̄ns ē aiā tua: n̄c
ē ut uiuat cōo tua. **I**lle aut̄ q̄ mortē tu-
ā queit: eicē uult de carne tua vitā tuā
qua uiuit cōo tua. **P**utas ne ē aliqua
vita q̄ uiuit ip̄a aiā tua. **E**st ei aiā vi-
ta quedā qua uiuit cōo tua. **P**utas n̄
la alia vita ē q̄ uiuit ip̄a tua aiā.
Aut quō h̄t cōo tua vitā aiām qua ui-
uit cōo tua. **F**iet ip̄a aiā tua ut ha-
beat aliquā vitā suā. **E**t quō caro cū
moit̄ expirat aiām vitā suā: sic et
aiā quā moit̄ expirat aliquā vitā
suā. **S**i iuuenim̄ que sit hec vita nō
corpis tui qd̄ ē aiā tua: sed vite
corpis tui. hoc ē vita aiē tue: si iuueni-
m̄ eā ex hac morte q̄ times ne eiciat̄
de carne aiā tua. puto q̄ plus debesti-
me illā mortē. ne vita aiē tue piciat̄
de aiā tua. **B**reuit̄ ḡ dicit̄. **E**t q̄ mltis
teneor. **V**ita corporis aiā ē: vita aiē de-
i. **S**p̄s dei h̄tat in aiā et p̄ aiām ī cor-
pe: ut et corpa n̄cā tēplū sint sp̄s sc̄i
quē h̄em̄ a deo. **D**eit̄ ei sp̄s ad aiām
uicām. q̄ caritas dei diffusa ē in cordib;
uicis p̄ sp̄m sc̄m q̄ datus ē nob; et to-
tū possidet q̄ p̄ncipale tenet ī te. **C**um-
pe illud p̄ncipat̄ qd̄ meli⁹ ē. **T**enens
de⁹ qd̄ meli⁹ ē id ē cor tuū mente tuā
aiām tuā: p̄fecto p̄ meliōrē possidet
et īferiōrē. qd̄ ē corpus tuū. **D**euat̄ i-
git̄ inimicus minet̄ mortē: faciat̄ si

pmittit. excludat de carne aiam tuam:
aia tua no excludat a se vita sua. **Si**
vte plangis et putas te miserabili dice
poteti inimico tuo. noli ferie pce sagui
meo: no tibi diat deus. miserere aie tue
placens deo. **Aia** tua forte diat: roga
illu ut feiat. na dimitto te. **Si** ei pcul
leit: mane tecu no possu. **Roga** ne fe
riat: si vis ut no te ditat. **Que** t diat.
si vis ut no te ditat: **Tu** ipe. **Tu** em q
loqris aia es. **Si** g^o pculleit carne tu
fugis. tu exis tu migras: iacet tra in
iram. **Ubi** eit qd aiauit tra: qd fla
tu dei tibi datu est ubi eit: **Si** non ef
flavit vita sua id e deu suu in illo eit
que no pdidit: i illo eit que non a se
exclulit. **Si** aut obteperas ifirmitati
aie tue diceti t. feiat et ditto te. no times
deu dicete tibi: peccas et ditto te. **De**
tioro vano tioro vtile capiam. **Tior**
vanus e oim hoim timetiu amitte
tpalia qnq; migruo et migrac tre
pidanciu: uolenciu semp differre qd
non pnt aufre. **Van** e iste tior hoim
Et tu est et vehemens e: et resistit ei no
pt. **Hinc** itrepandi hinc oburgandi
hic plagendi hic lugedi hoies timen
tes moi: et aliud nichil agetes ni seri
us moi. **Quae** no agut non moi: qm
qd agut no effiaut ut no moriant.
Pnt aut aliqd age quo effiaut ut nu
q moriant. **Nullo** mo. **P:** sus qd qd
egeis. qntuicq; iugilauis quocunq;
fugeis. qlibet munimeta qlieis qbul
lib; diuicys te redemeis. qbulib; cal
liditatib; hoste fefelleis: no fallis fe
bre. **Nichil** em aliud agis ut no cito

ab hoste moriaris: ni ut serius aliqui
a febu moriaris. **Habes** qd agas ut nu
q moriaris. **Si** times morte: ama vita.
Vita tua xpis est: vita tua sps scis
e. **Ho** illi places male agendo. **Templi**
ruinolū no inhitar: replū sordidū no
igredit. **S;** geme ad illū ut mudet sibi
locū: geme ad illū ut edificet sibi tem
plū. **Ed** tu destruxisti ipe cōstruat: qd
tu exterminasti ipe reformet: qd tu de
icasti ipe erigat. **Clama** ad deū mecu:
clama ubi audit. **Ca** ibi peccas ubi
videt: ibi clama ubi audit. **Ete** ai ti
more correxis et utilit time tepis no
tpales cruciatus. **S** etm ignis suppli
cia et ideo adult no fuis. **hic** ei loque
bam p^t aplm q dixit corpa vā me
bra st xpi: ai g^o ideo adult ee no tepis
q times arde in igne sempituo: nodū
laudandus es. **Ho** quide ita dolend iur
autca: sed tu nodū laudandus. **Ed** ei:
Magnū est time pena: magnū est sed
amae uultua. **Interogo** te: et iucio te.
Tu ilpice interrogacione mea sonante.
Dico
fac de teipo interrogacione silent. **Dico**
g^o tibi. libidie cōuctus habes cōscia
entē. **Quae** no cōmittis aduiteriu.
Et rūdebis. q timeo gehēnā timeo
suppliciu ignis etni. timeo iudiciū
xpi: timeo societate diaboli ne pu
mar ab illo cū illo ardeā. **Ed** dicitur
lū: **Male** times: quō t dicebā de ad
uisaio q qrebat corpus tuū occide.
Ibi ei vte dicebā male times: securū
te feat dñs tuus dices. nolite time
eos q corpus occidūt. **Ho** ai dicit in
gehēnā timeo arde timeo ietiu pu

tui timco: qd dicitur cu: male ties
 vane times: Non audeo: quide ipse
 dñs ablato timore subiecit timorem Et
 audi ubi dixit: Nolite timere eos q cor
 pus occidunt et postea non hnt qd faci
 ant: sed eu timete q hnt potate et corp
 et anim occide in gehena ignis Ita di
 co vob hnt timete Cu g dñs timore i
 cussit et vehement icussit et repetē
 do ubi: conuacione genuaueit: dictu
 rus ego su: male times ista: Non dicit
 plane time: nichil melius times: nich
 il e qd magis time debeas: Introgo
 te Si no te deus videt qui facis: nec qsq
 te conuictet i iudicio illius: facis: Tu
 te uide Non ei potes ad uba mea oia
 rñde: Inspecte teipm facis: Si facis:
 g pena times: castitate nondū amas
 Seruilit times: Formido e mali: no di
 lio boni: tu etiā ut ista formido cul
 todiat te: ut pducatur ad dilacionē: timor
 ei iste quo gehena times et ideo mala
 no facis conuictet te et sic uolente peccat
 aim iteiorē no linit: est ei qdam cul
 tos timor q pedagogy legis: lra ei mi
 nas nodū gra uiuans Custodiat tu
 te timor iste dñi no facis timēdo: et ue
 niat caritas itret cor tuū et qntū itreat
 illa: tm timor exit Timor ei id agebt
 ne facis: caritas id agit ut nolus face
 etiā si ipone possis admittē Dixi qd
 timeatis: Dixi qd appetatis: Sectamū
 caritate: itret caritas: admittite illā ti
 mēdo peccat: admittite amore non
 peccū admittite amore bñ uiuētē: N
 la ut dice reperā intrate: iapit timor
 exie Cūto plus illa intueit: tāto timor

minor est: Cū illa tota intueit nullus ti
 mor est: q pccā caritas foas mittit ti
 more: Intrat g caritas: pellit timorē.
 Non aut intrat et ipa icomitata: Ht
 lectū timorē suū que itroduat ipa: s
 illū castū ymanente in scdm scdi Ser
 uilis timor est quo times ai diabolo ar
 de: timor castus e quo times deo displi
 ce: Considerate kum: et ipos huānos i
 itrogate affrūs Est seruus q timet of
 fende dñm suū ne iubeat eū vbeari:
 iubeat in cōpedes mitti: iubeat i car
 ce includi: iubeat eū postremo cōtei
 her times seruus no peccat: qū sen
 seit absentes oculos dñi sui nec habu
 erit teste a quo possit conuina: facit
 Quae fuit: Quae pena tiebat: no iusti
 cia diligebat: Dix aut boni vir iust
 ho liber: nā solus iustus e liber: ois ei
 q fat peccū seruū e pccū: delctat ipa iul
 tina: et si possit sine teste peccat: et tel
 te formidat et deū: Et si possit audire
 deū dicente sibi video te cū peccas: no
 te dāpnabo: sed displices m: ille nolēs
 displice oculis pñs no formidulosi iu
 dias: timet no ne dāpnet: no ne pñat:
 no ne cruciet: sed ne offendat gaudiū
 pñū: ne displiceat oculis amāns: Lu
 bricos et ihonestos amoes attendite:
 Si qis amoe fecit lasciuus et neq uestit
 se alit q illi placet: aut ornat se alit q
 amate sue placet: et illa dixit nolo ha
 beas tale bierū: non hnt: si p hyemē illi
 dixit: i lacerna te amo: eligit tremē
 q displice: nūq illa cui displiceat dāp
 natia e: Quod i carcere nullia: Nū
 qd tortores adhibitia: Hoc solū ibi

timeat nō te videbo: hoc solū ibi cōtre
mular: faciē meā non videbis. Si hoc
ipudica dicit et tūc: deus dicit et nō
tūc: **S**ane plūmū et si amam? Si aut
nō amam? nō inde trem: s; trem: ut
serui de igne de gehēna. de atrocissis tar
tareis iniuis. de exaggeratissis diabo
li angelis ei? q; suplicijs. **D**el inde tre
am? Si illud min? amam? uel illa ti
meam? Non g? fiant fornicatiōes. **T**e
plū dei estis: et spūs dei hītat ī uobis.
Si q̄s tēplū dei corrupit: corrupit illū
deus. **L**ata s; mīmoia: nichil āplū
requirit. Non ēi grande onus īpōitū
ē uigib; maior amor īpōitū mai? o
nus uigib; **E**d licebat noluerit: ut
plū placeat ei cui se deuouerit. **A**mbie
rūt illā maiore pulchritudine cordi sui.
Ed iubes tāq; dicent qd iubes? **N**e
adultere sim? **H**oc p̄p̄is: **A**mando
te plus facim? q; iubes. **D**e uigib; aut
āplū p̄ceptū dñi non hēo. **E**rgo q̄re
hoc faciūt: **C**onsiliū aut dō. **I**lle aut
amātes q; irene nuptie uiluerit q; i re
nos amplexus nō desiderauerit usq; ad
acceperit p̄ceptū: ut nō recularēt cōsi
liū. **D**e plū placeat plū se ornauerit. **C**or
pis ēi h; id ē extioris hoīs ornāmēta
quāto amplū appetūt: tāto s; iteiois
maiora detinēta. **C**ūto ēi min? appe
tūt ornāmēta extioris hoīs: tāto ma
gis moib; pulchris hō iteioz adorna
t. **D**ñi dicit et petrus. **O**rnātes se non ī
tortis cūib; **C**ū em̄ dixisset ornātes se
qd aliud a carnalib; q; uisibilia ista or
nāmēta putarent: **C**ōtinuo tulit cogi
tationi qd cupiditas inq̄rebat. **N**on

iq̄t tortis cūib; neq; auro ul' margaritis
ul' ueste p̄iosa: sed ille abscondit? cor
dis hō qui ē ante dñm diues. **N**e q; ei de
diuicias daret extiori hoī: et iopē relin
q̄ret iteioz. **D**edit uisibili diuicias ī
uisibiles: et uisibile ornauit uisibile.
Hys ornāmētis studētēs dei puelle s; a
uigēs. nec qd licebat appetuerit: nec
qd cogebant? consenserūt. **M**ulce ēi enā
pntū suor contritos conatus igne sup
ni amois supauerit. **I**ratus ē p̄: plora
uit mīr: nō cūauit illa cui aū oculos
ūlabat? speciosus forma p̄ filijs hoīm.
Ei q̄pe se ornai desiderauit: ut tota eius
curā geret. **E**t q; q̄ nupta ē cogitat que
mūdi s; quō placeat uio. q̄ aut inupta
ē cogitat que s; dei quō placeat deo: u
dote qd sit amae. **N**ō dixit cogitat ne
tāpnet? a deo. adhuc ēi iste timor. ille ser
uilius ē custos qd maloz ut abstineat
a malis et abstinēdo digne sint ad se
admittē caritate. **S**ed ille nō cogitat q̄
admodū nō p̄uānt? a deo: s; quō pla
ceat deo pulchritudine iteioze deoē ornā
ti hoīs deoē cordis. ubi illi? oculus uidet
s; nude int? nō fois. itegre et intus et
foris. **D**el uigēs doceat cōiugatos et
cōiugatas nō ire ī adulteriū. **I**lle faciūt
plus q; licet: ille nō faciūt qd licet. **E**x
plicat? **S**imo xvij? **S**imo xvij? **U**nā au
gustinū de uerbis apli pauli. **O**m̄s nos
māifestāi optet ante t̄bunal xp̄i.
Omnū xp̄ianoz spes fr̄s hūi in
futurū t̄pus extendit: ut qd hūc
seruim? deo alibi nos seruille letem. **I**nt
ēi nobi pōita s; itām̄ia: s; ī futūo sc̄dō c
taminū p̄m̄ia reseruaata. **I**uste liquide

et p[ro]vide d[omi]na sapia sepa[n]t t[em]p[or]is labo-
 ris et p[ri]m[us] hic g[ra]t[ia] labo[ra]m[us] hic serui-
 mus deo et m[an]data ei[us] serua[m]us: ut i[n] fu-
 turo sc[ilicet] hoc e[st] in celo[rum] regno et[er]na pre-
 mia capiam[us]. Scie ei[us] de[m] fr[at]res dil[ec]t[is-
 simi] q[uo]d nob[is] d[omi]na sc[ri]ptura co[m]m[un]dat: id
 e[st] futu[r]u[m] e[st] iudiciu[m] dei q[uo]d post r[es]urre[ctio]-
 ne[m] co[m]plebit[ur] mortuo[rum]. Hoc e[st] q[uo]d p[ap]ue
 xp[ist]ianos a g[en]t[il]i erro[re] se[ci]uit. q[ui]a illi
 ha[er]e[nt] t[em]p[or]is vit[am] e[ss]e credu[n]t: et id[em] sine
 deo e[ss]e et diuisis p[ar]t[ib]us atq[ue] t[em]p[or]ib[us] non
 metuunt i[n]q[ui]ta[tem] nos uo[lo] ita i[n] hac vi-
 ta co[n]u[er]te[n]t[ur] ut nos ad alia[m] p[ar]tem:
 i[n] qua et bonis bona et malis mala r[em]-
 t[ri]buent[ur]. sicut dixit b[ea]t[us] ap[osto]lus Om[n]is
 nos ma[n]ifestat[ur] optet au[tem] t[ri]bunal xp[ist]i:
 ut recipiat vni[us]q[ui]sq[ue] p[ro]ut gessit siue
 bona siue mala. Sicut mo[do] hic astam[us]
 i[n] ca[ele]stia et nos i[n] uita[m] p[ar]tes aspiciam[us]: i[n]
 ta ca[ele]stia post r[es]urre[ctio]ne[m] mortuo[rum] al-
 t[er]u[m] sum[us] au[tem] t[ri]bunal xp[ist]i. Ha[ec] e[st] ip[s]a
 sa[m]a a[n]i[m]a[m] t[un]c h[ab]ebim[us] qua[m] nu[n]c h[ab]em[us]:
 et i[n] hoc t[em]p[or]e quo nu[n]c i[n]duim[us] sum[us] cor-
 pe suscitandi. Non e[st] sicut muta a[n]i[m]a
 lia fa[ct]a sum[us] no[n] sicut equi et boues:
 ut et[er]na morte peam[us]. Qui postq[ua]m hic
 vixim[us] alibi iudicabim[us]: ut aut p[ro]-
 p[ri]as penas a p[ro]p[ri]is op[er]ib[us] p[ri]ma co[n]-
 sequi[ur] et[er]na. Nemo g[ra]t[ia] fr[at]res kni de r[es]ur-
 re[ctio]ne desp[er]et: i[n] qua xp[ist]iano[rum] t[em]p[or]e spes
 co[n]sistit. Credite fr[at]res ap[osto]lo p[ro]dicanti:
 et nichil de r[es]urre[ctio]ne dubitantes ad
 die[m] iudicij uos p[ar]ate. Au[tem] forte sicut
 impij et i[n]creduli no[n] putatis fieri pos-
 se ut a morte resurgam[us]. Plane di-
 cit hoc q[uo]d o[mn]ipotent[is] no[n] credit e[ss]e de[um]:
 q[uo]d hoc p[ro]mittit futur[um]. Nos au[tem] q[uo]d

sciam[us] dei o[mn]ipotentis e[ss]e uirtute[m] q[uo]d p[ro]misse
 de[um] legim[us] q[uo]d r[es]urre[ctio]ne[m] faciat mor-
 tuo[rum] no[n] possum[us] de r[es]urre[ctio]ne dubi-
 t[ari]: qua[m] se futu[r]u[m] esse p[ro]mittit q[uo]d o[mn]ip[otens]
 e[st] et metiri nescit. S[ed] te apello q[ui]cu[m]q[ue] i[n]
 fide[m] a[n]i[m]o de r[es]urre[ctio]ne dubitas: et pu-
 tas no[n] posse mortuos suscitari. Q[uo]d est
 ap[osto]lus. ex nichilo ho[m]i[n]es facit q[ui] uiu[er]e[n]t:
 au[tem] eos q[ui] fa[ct]i su[n]t atq[ue] uixeru[n]t repare
 post morte[m]. Itaq[ue] plus e[st] facere q[uo]d nu[n]q[ua]m
 fuit: q[uam] reparare q[uo]d fuit. Qu[od] g[ra]t[ia] ip[er]possi-
 bile e[st] di[ct]is ut deus q[ui] ho[m]i[n]es formauit
 ex nichilo. reformet. Qu[od] nos susci-
 t[ari] no[n] p[otes]t co[m]m[un]es i[n] puluere[m]: q[ui] si et[er]na
 i[n] nichilo rediem[us] pot[er]at facere ut e[ss]em[us].
 sicut et fecit nos e[ss]e cu[m] antea nu[n]q[ua]m fuiss[et]
 sem[us]. Ita e[st] b[ea]t[us] ap[osto]lus dixit. S[ed] dicit
 aliq[ui]s. Qu[od] resurgit mortu[us]. Quali aut[em]
 corpe uenit. Insipiens tu q[uo]d seminas
 no[n] uiuificat: ni[si] pri[us] moriat[ur]. Et q[uo]d sei-
 nas no[n] corpus q[uo]d futu[r]u[m] e[st] scias: s[ed] nu-
 du[m] gra[n]u[m] ut puta t[er]ra a[li]c[ui]s cete[er]o[rum].
 D[omi]n[us] au[tem] dat illi corpus ut uoluit: et u-
 niu[er]sq[ue] se[m]i[n]u[m] p[ro]p[ri]u[m] corpus. Noli g[ra]t[ia] i[n]-
 credule ho[m]o de r[es]urre[ctio]ne dubitare. Qui
 g[ra]t[ia] se[m]i[n]u[m] mortua et putrefacta uiuificat
 p[ro] que i[n] hoc saeculo uiuas: multo magis te
 ip[s]u[m] resuscitabit ut uiuas i[n] et[er]nu[m]. Qui
 illa reparat q[ui] t[em]p[or]e necessaria: quo t[em]p[or]e
 no[n] reparat p[ro]p[ri]a que et alia reparare digna-
 tus e[st]. Itaq[ue] si uelim[us] co[n]siderare que i[n]
 isto saeculo uide[m]us diuine a[n]i[m]i[st]racionis
 opa: signa s[un]t futu[ri]o[rum]. Tota g[ra]t[ia] mundi
 hui[us] a[n]i[m]i[st]racione: testimoniu[m] est r[es]urre[ctio]-
 nis futu[ri]. Uide[m]us i[n]te[m] hyemis adue[n]tu
 arbo[rum] spoliari pomis nudari folijs:
 sed eas rursum u[n]o t[em]p[or]e spem r[es]urre[ctio]nis

nis exprime. Que primo quidem inapuit
turgere in genus: tunc ornari in floribus
vestiri in folijs: et postmodum pomis
guari. Interrogo te infidelis homo quod de resur-
rectione dubitas: ubi sunt ista que tempore
quo deus disposuit producit: dic mihi ubi
latent autem producant: que nullo
quidem videntur: sed tamen deus omnipotens est et ea
ex nichilo condidit secreta sua virtute
producat. Hinc iam ad campos et prata que
estate tunc facta herbis suis spoliantur
et floribus: et uivida remanent ipsa spacia
terra: sed iterum veis tempore reuultunt:
et nouo ubique genere inapiente letantur
agricola. Certe herba que ante vixit et
moritur: rursum reuiuiscit ex se. Sic
etiam et corpus nostrum reuiuiscit ex pul-
uere. **H**ic dicitur o homo incredulus. Ideo credi-
mus futurum ut arbores et herbe et omnia
reuiuiscant: quod illa iam facta cognoscimus
cum. **U**bi autem cognoscere possumus quod
mortui resurgunt: cum adhuc a mor-
tuis neco resurrexit. **E**t quod hoc dicitur
uel cogitas: audi patienter et intellige
sapienter. Ideo enim dominus noster ihesus christus mori
uoluit et resurgere: ne tu de resurrexio-
ne dubitares. **T**u quomodo potes dubitare
quod non sumus resurrecturi a mortuis:
cum hoc permittat deus quod nesciat aliquando
metiri: quod et potest facere quod quod uult quia
omnipotens est et implet omnia que permittit:
quod uerax est et mendacium in eo non est.
Et dedit nobis pius et misericors dominus uir-
tutis sue pignus: et grati testimonio
spiritus nobis resurrexiois ostendit: quod unigeni-
tum filium suum pro nobis hominem factum et mor-
tuum a mortuis resuscitauit. **I**deo enim

dominus noster ihesus christus uasa ex homine id est
ex materia uigie est dignatus et a iudeis
crucifigi et die tertia resurgere: ut nos
tali exemplo animati resurrectione ex mor-
tuis certissime credamus. **Q**uia quod non cre-
dit futurum: ne hoc quidem credit quod christus
resurrexit a mortuis. **C**ui autem dominum
ihesum a mortuis resurrexisse confiteri:
nec de sua potest dubitare. **A**bstinete
ergo uos ab omni opere malo ab inuicitijs
ab ebrietate a fornicatione a furto a
purio a falso testimonio a detractio-
ne: quod hec omnia odit deus et eos que ista
faciunt puniet in futuro. **E**stote autem
lingui misericordes: imitate honorem huius
testes: et ea semper operantes que in sanctis suis
diligit deus: ut possitis cum sanctis eius
ad eternam et immortalem gloriam peruenire
et uiuere in secula seculorum. **A**men. **Explicit**
Sermo xviii. **S**ermo xix. **B**eaati augustini
de uerbis apostoli pauli: **N**on sic pugno quasi
aere uerberans et cetera. **E**t de constitutione
Beaati apostoli eplam **D**is episcopis.
Cum legeret de constitutione episcopis
comemorauit nos sine dubio respice-
re in nos: et uos commemorauit iudicare
nos: maxime quod omnes audiuimus. **C**apitulum
euangelii recens laus nouissima sancta.
Nolite iudicare personam: sed iudicium
iudicare. **P**ersonam itaque iudican-
do neco accipit alienam: si non accipit
sua. **D**ominus apostolus ait quodam loco **N**on
sic pugno quasi aere cedens: sed castigo
corpus meum et in seruitutem redigo: ne
forte alijs predicans ipse reprobus iue-
niar. **D**uo nos timore tremit. **E**t id enim
faciet agnus: ubi arces tremunt:.

In multa g^o quibz scribit aplius q^{is} ee
debeat ep^{us}: etiā illud audiui vñ
mō forsitau loqui et disputae suffia
at. Si ei singula discat et de singulis
ut dñi e disputae conueni: nec nre vi
res sufficiūt ad loquēdū. nec vñ ad
audiendū. **Ed g^o** e qd uolo dice: si ad
uiuet q^{is} fruit me: **Int** cetā ait ep^m po
tentē ee debē in doctrina sua: ut contēdi
cetes argue possit. **Magnū opus e. g^o**
ius sarcina. p^odius ardua: s^o spēabo
i deū. qm ipē mag^{is} libeabit me de laq^o
uenantiū et a u^obo aspo. **Nulla ei cā e**
q^{is} magis fāt hoīem dispensatorē dei pi
griore ad redarguendos contēdicentes:
q^{is} tior ubi aspi. **Dus g^o** qd sic contēdi
cetes redargue: ut dñs donauit expo
nā uob. **Contēdicetes nō vno mō** itelli
gendi s^o. **Pauallimi ei nob** contēdicūt
loquēdo: s^o multa male viuēdo. **Cū au**
det in xpian^o dice bonū ee rapē res a
lieuas: qñquidē nō audet dice bonū
ee tenacit seruae res suas. **Sūq^{is} ei**
diues ille cui successeāt regio et nō iue
niebat ubi ponēt frūs suos et se con
siliū iueisse gaudebat destruendi peccis
apothecas et cōstruendi nouas ap^olio
res ut iplet eas et dicēt aīe sue. aīa
habes multa bona i multū tps. leta
re iocūdae saaac: nūq^{is} g^o iste diues
aliena qrebat. **Frūs suos colligē dif**
ponebat ubi ponēt cōsulebat: nō de
cōq^{is} vicini agris. nō limite pturbato
nō spoliato paupe. nō arcūuēto sim
plice. tñmō de suis colligēdis cogita
bat. **Audite qd audieit q^{is} tenacit ser**
uabat sua: et hīc itelligite q^{is} exp^oent

159
qui rapiūt aliena. **Cū g^o prudētissim**
se consiliū iueuisse arbitret de apothecis
venibz angustis deiacendis et ap^olio
ribz nouis edificandis et oibz fructibz
suis colligēdis et recōdendis. nō alicis
cupiendis atq^{is} rapiendis: ait illi dñs.
Stulte: ubi t sapiens videtis ibi stulte.
Stulte mag^{is}: hac nocte aīam tuā rpe
tūt a te. **Hec que pparasti q^{is} erūt:** Si
seruauis tua nō erūt: si erogauis tua
erūt. **Ed mag^{is} repois qd relictur res:**
Eae itrepatus e stult^{is} male recōdens.
Si stultus e q^{is} recondidit sua: uos i
uente nomē ei⁹ q^{is} tollit aliena. **Si sordi**
dus e reconditor suor: vlcerolus rap
tor alienor. **S^o nō q^{is} ille vlcerolus q^{is}**
iacebat aī ianuā diuitis: et cō canes
lingeant vlcerā. **Ille ei vlcerolus eāt i**
corpe: raptor i corde. **Fortassis aliq^{is}**
rūdeat et dicat. **S^o ualde magna pe**
na eāt illi hoī cui dixit deus stulte. **S^o**
sic dicit deus stulte quō dicit hō. **Tale**
i queq^{is} dei iūbū. iudiciū est. **Sūq^{is} em**
stultis de⁹ datur⁹ e regnū celoz. **Cui**
bz aut nō datur⁹ e regnū celozū: qd
eis restat i pena gehēnaz. **Conite**
hoc videm⁹: apte hoc māifeste q^{is} vide
am⁹. **Sā et ille diues aī cō ianuā iace**
bat paup^{um} vlcerolus: nō e dñs
raptor rerū alienaz. **Eāt qdā diues**
mag^{is} q^{is} iduebat purpūa et bisso: et
epulabat cotidie splendide. **Diues i**
q^{is} eāt. **S^o dixit calūpniator: nō dix**
it paup^{um} opp^ostor. nō dixit rex alie
naz a delator a deceptor. non dixit
pupilloz spoliator. nō dixit vidua
rū p^osecutor: nichil hoz sed eāt qdā

diues **E**d magnū est diues eāt: De
suo diues eāt **C**ui aliqd tulerat: **A**n
forte ille aufret et dñs de illo retinet.
et psonā ei⁹ accipet si cūia ei⁹ abscō
det: q̄ nob̄ dicit nolite psonalit̄ iudi
cāe: **S**i vis g⁹ audire crīmē diuitis il
li⁹: noli āpli⁹ q̄rē q̄ audis a uitate.
Diuēs eāt iduebat⁹ purpūa et bisso:
et epulabat⁹ cotidie splendide **E**d g⁹
ei⁹ cinē: **I**acens aū ianuā uicōsus
et nō adiutus. **H**oc ē de illo ap̄te dān
ē: q̄ iuuiscitoris eāt. **S**ūqd̄ ē km̄ si
paup̄ ille aū ianuā iacēs sufficientē
panē a diuite accipet: dicit⁹ de illo q̄
cupiebat satuari de micis q̄ cadebant
de mēsa diuitis: **P**̄t̄ hāc solā imāita
tē qua cōtēpnebat paup̄em aū ianuā
suā iacentē nec cōgrue dignēq̄ palce
bat: mortuus ē et sepultus ē. **E**t cū a
put̄ ifcōs i tormētis eēt: leuabat o
culos suos et uidit paup̄erē in sinu a
brahe **E**t qd̄ plūib⁹ imoror: **D**esidēa
uit guttā: q̄ nō dedit micā. **N**ōne accē
pit iustā suā: q̄ nō dedit crudeli a
uāna: **S**i her g⁹ pena ē auaroz: que
pena raptoroz: **S**icut in raptor rerū a
lienaz **E**go silis diuitis illi⁹ non sū:
nā agapes ego faao. uictis i carcēm
uictū mitto. nudos uestio. pegnū sul
apio. **D**ac̄ te putas: tolle noli et dedis
ti **C**ui dedeis gaudet: cui abstuleis plo
rat **Q**uē duoz illoz exauditurus est
dñs: **D**ias ei cui dedeis: gnas age q̄
accepisti **S**z alit̄ ex alia pte dicit **E**go ge
mo cui abstulisti **E**t pene totū tenuis
ti: et exiguū illi dedisti **S**i g⁹ qd̄ alci
abstulisses egentib⁹ dedisses: nec ta

lia opa diligit deus. **D**icit t̄ stulte. uul
si ut dāes: sed nō de alieno **S**i habes:
da de tuo **S**i nō habes qd̄ des de tuo: me
lius nulli dabis q̄ alios spoliabis.
Dārus ē dñs xp̄s cū in iudicio suo
sedet et alios ad dexterā et ad sinistra
alios sepauit. bñ opantib⁹: uicē be
nedā pr̄s mei papite regnū: stēlib⁹
q̄ nichil boni i paupes opati s̄: ite in
ignē etnū. **E**t que dārus ē boīs: **E**lu
ruū et dedistis in māducaē. **E**t cū
debūt illi **D**ūe qū te uidim⁹ eluente:
Et ille ad eos. **C**ū uui ex m̄imis meis
feastis: m̄ feastis. **I**ntellige g⁹ stulte
q̄ vis elcōmas face de rapinis. qū li
qū palas xp̄ianū palas xp̄m: qū spo
lias xp̄ianū spoliast xp̄m **A**tendite
qd̄ sinistra dictū ē. **I**te i ignē etnū.
Quāe: **E**luruū et nō dedistis in mā
ducaē **N**udus fui et nō uestistis me.
Ite. **Q**uo: **I**n ignē etnū. **P**̄sus ite **E**
re: **N**udus fui et nō uestistis me **S**i
g⁹ in ignē etnū ibit cui dicitur ē xp̄s:
nudus fui et nō uestistis me. que lo
cū in igne etno hēbit cui dārus ē. uel
tit⁹ fui et spoliast me: **H**ic fortasse
ut euadas hāc uocē ut nō dicat t̄ xp̄i
uestitus fui et spoliast me: mutata cō
suetudie cogitas spoliāe paganū et uel
tie xp̄ianū **E**t hic t̄ rūdebit xp̄c. **I**mo
nūc rūdebit t̄ p̄ seruū qualēcūq̄ m̄
trū suū: rūdebit t̄ xp̄c et dicit **E**cā h̄
p̄re dāpnis meis **C**ū em̄ xp̄ianus spo
lias: paganū ipedis si xp̄ianū. **E**cā
et hic fortasse rūdebit adhuc **E**go nō
odio penā ingeo: sed dilāone porius
discaplie. **I**deo spolio paganū: ut p̄ hāc

150
aliam et salubrem disciplinam faciam christiana
num. Audire et credere: si quod abstulit
a pagano reddes christiano. Diximus contra
tra unum vicium rapinarum qua res huma
ne usqueque valent: diximus et nec
nobis contradicit. Quis enim audet apostolice
me loquendo confidit veritati: Non
ergo facimus quod apostolus inuinit contum
aces redarguimus: obediunt alio
quod laudantes instruimus: non contum
aces redarguimus. Ita uero non contum
dicunt lingua sed vita. Non eo rapit
toto rapit: pro capio rapit: arguo ra
pit. Quod non contumdicat: Dicam ergo quod
de hac re sufficere existimo. Abstinet
uos fratres: abstinet uos filii: abstine
te uos a consuetudine rapiendi. Quia ra
pe non potes: ideo non facis. Alius po
tens est et rapit: tu sub manu raptorum
genus. Et uos qui sub manibus raptorum
genitis: abstinet uos a cupiditate
rapiendi. Habeto facultatem: et ibi
laudabo domitam cupiditatem. Quoniam scri
ptura dicit quod post aurum non abiit: qui
potuit transgredi et non est transgressus:
qui facere mala potuit et non fecit. Tu autem
dixas nunquam negavi rem alienam: quia forte
nec tibi commendauit: forte commenda
uit sed sub testibus. Dic mihi reddidisti.
quoniam a solo solo ubi deus in uos erat ac
cepisti. Si tunc reddidisti: si mortuo
qui commendauit nescienti filio reddidisti
tunc te laudabo quia post aurum non
isti: quia potuisti transgredi et non es tran
sgressus: quia potuisti male facere et non fe
cisti: si forte alienum sacculum solidorum
ubi te nec uidit in uia inuenisti. Eya fra

tres redite ad uos inspicite uos interro
gate uos: uera rudent uobis: et iudicate
uos non secundum personam sed iustum iudicium iu
dicare. Ecce christianus es frequenter ecclie
sua: uerbum dei audis: delectatione uerbi dei
letissime commoueis. Tu laudas tractan
tem: ego quoniam facientem. Tu inquit laudas di
centem: ego quoniam facientem. Christianus es
frequenter eccliam: amas uerbum dei libe
ter audis. Ecce quod propono in eo te exami
na: in eo te appende: in eo ascende mens
tue tribunal: et constitue te ante te et
iudica te: et si primum inuenis corripere te
propono ergo. Deus dicit in lege sua inuenio
ne esse reddenda: deus dicit in lege sua quod
primo populo dedit: per quibus christus nodum erat
mortuus in uenione tanquam alienum esse red
denda. Si quisquam ubi gratia in uia inueniat
alienum sacculum solidorum: debet reddere. Sed
nescit cui. Non se excusat ignorantia: si
non dicit auaritia. Dicam uere caritati quoniam
dei dona sunt: et sunt in populo dei quod non frustri
audiunt uerbum dei. Dicam quod fecerat homo pau
perimus nobis apud mediolanum constitu
tis: tam pauper ut proculdubio esset grammatica.
sed plane christianus. quoniam ille fuisse pa
ganus grammaticus: melior ad uerbum quam in
cathedra. Inuenit sacculum: non me forte nu
merus fallit cum solidis ferme ducentis.
Memor legis proposuit picturam publice
reddendum esse sciebat: sed cum redderet igno
rabat. Proposuit picturam publice. Qui
solidos perdidit ueniat ad locum illum: et qui
rat hominem illum. Ille qui plangens itaque
pagabat: inuenit et locum picturam uenit
et ad hominem. Et ne forte querat alienum qui
sunt signa: interrogauit sacculi qualitatem.

sigillū. Solidoz etiā nūm. Et cū oīa si
delit rēdidisset: reddidit qd̄ iueneat
Ille aut̄ repletus gaudio et q̄rens vi
cē rependē tāq̄ deamas: obtulit illi
solidos viginti. **C**ui noluit accipere
Obtulit uel detē: noluit accipere. **S**alce
rogauit uel quicq̄ acciperet. **S**oluit. **I**l
le stomachabūdus hō. p̄icat saccu
lū. **N**ichil pd̄idi ait. **S**i nō vis aliqd̄
a me accipere: nec ego aliqd̄ pd̄idi. **E**
le itamē frēs mei. q̄lis pugna. q̄lis
cōflictus. **T**heatrū mūdus. Specta
tor de: victus tandē ille qd̄ offēbat
accepit. **C**ōtinuo totū paup̄ibz ero
gauit: unū solidū in sua domo non
dimisit. **E**d est: **S**i aliqd̄ egi i cordibz
vris. si iūbū dei m̄ledit i uob. si req̄e
iueit apud uos: facite hoc frēs mei.
Solite putatē tāpnū uos pati si fecer
tis. **M**agnū lucrū est. si feceritis qd̄ di
co. **P**d̄idi viginti solidos. pd̄idi duce
tos quingentos. **E**d pd̄idisti: **D**e domo
tua p̄ierant: alit̄ pd̄ideat nō tu. **T**er
ra cois ē in una domo estis i hō mūdō:
ābo viatoēs hō vite. **U**nū stabulū in
trastis: posuit ille oblit̄ ē ille: cea
dit ab illo tu iueisti alibi. **E**s iueist
ti: xp̄ian̄. **E**s iueisti: **C**ui legē au
disti: xp̄ian̄ q̄ legē audisti. **E**s iue
nisti: **C**ui cū audies multa laudasti:
tu iueisti. **S**i ḡ. v̄cat̄ laudasti: r̄dde
qd̄ iueisti. **S**i aut̄ nō reddidisti qd̄ i
ueisti: q̄n̄ laudasti testionū cont̄dix
isti. **E**stote fideles iuētōres: et tūc mi
quos vitupate raptōēs. **N**ā qd̄ iueist
ti et nō reddidisti capuisti q̄ntū po
tueris. **F**ecisti: q̄ plus nō potuisti idō

plus nō fecisti. **C**ui alienū negat: si pol
lit et tollit. **E**d nō tollis: t̄io: cōhibet
Nō bonū facis: sed malū metus. **E**d
ē magnū timē malū: **M**agnū ē non
facē malū: magnū est amāe bonū.
Nā et latro timet malū et ubi nō p̄t
nō facit et tū latro ē. **D**e q̄ co: m̄tro
gat nō manū. **L**upus uēit ad ouile o
uū: q̄rit iuadē. q̄rit iugulac. q̄rit de
uorac. **V**igilant pastoēs latrant ca
nes: nichil potit nichil aufert nich
il occidit: s̄ tū lupus uēit lup̄ redit.
Nūqd̄ q̄ ouē nō tulit: ideo lup̄ uēit
et ouis redit. **L**upus uēit fremēs lu
pus redit tremēs: lupus ē tū et fre
mēs et timens. **I**ntrōga ḡ. te q̄l̄q̄s
vis iudiciē. et vide si tūc nō facis ma
le q̄n̄ potes facē et ab hoīe nō p̄um
ri: tūc time deū. **N**emo ē ibi n̄ tūc
ille cui facis malū: et de q̄ ābos vi
det. **V**ide ibi time. **P**arū est qd̄ dico
de ibi time malū: ibi amā bonū. **N**ā
etiā si t̄iore gehēne nō facis malū:
nōdū es p̄fais. **A**udeo dicē. **S**i timoē
gehēne non facis malū: ē quidē m̄re
fides. q̄ credis fut̄m dei iudiciū. **S**au
deo fidei tue: sed adhuc timeo mali
cie tue. **E**d ē qd̄ dixi q̄ si t̄iore gehē
ne nō facis malū: nō amōē iusticie
facis bonū. **A**liud ē timē penā: a
liud ē amāe iusticiā. **A**mor castus i
te eē debet quo amōē desides. vide nō
celū et trā nō cāpos liq̄dos maris:
nō spectadā iugatoīa. nō fulgores
nitōres q̄ gemax: sed desidea vide
deū tuū. amāe deū tuū. q̄ d̄c̄m ē. **D**ilect
tissimi filij dei sum: et nōdū appuit

qd eum? **D**am? aut qz cu appueit liles
ei eim? qm videbim? eu lanti e **E**c
ce ppi qua uisione fac bonu: ecce
ppi qua uisione uoli face malu **S**i
ei amas uide deu tuu. si in hac pegeri
natioe illo amoe suspiras: ecce pbat
te dñs deus tu? qñ dicat tibi **E**cce fac
qd vis. i ple cupiditates tuas. exten
de neqñā. dilata luxuriā: qd qd libu
eit licitū puta. Non hinc te puuo.
nō in gehēnas mitto: facie meā tuū
f negabo **S**i expausti: amasti. **S**i
hoc qd dñm e facie suā tibi negabit
de? cōtremuit cor tuū. in nō uideo
deu tuū magnā penā putasti: gñtis
amasti **S**i ergo sermo meus inuit i
cor: dñs vñs aliquā scutillā gñtiti
amois dei: ipām nutrite: ad hāc au
genda uos aduocate. pte. hūilitate.
doloe pñie. dilaoe iustiae opibz bo
nis. gemitibz. lūceis. cōlūaoe lau
tabili: aīaia fidei **H**ac scutillā bo
ni amois flate i uob: nutte in uob.
Ipā cū creuit et flāmā dignissimā
fecit: oīm cupiditatū carnaliū fenū
cōlūmit. **Explicat lmo xix. Smo**
xx. m. bñ augustini de ubis apli. Cui
vult miseretur et quē vult obduat
Quō ianua itroducit. **et cetera.**
i domū: sic titul? psalmi in
roduat itellcū **D**notat? ei sic **C**ū
dom? edificabat? post captitatem.
Cueis q dom? idicat? psalm? **C**ā
tate dño cāticū nouū: cātate dño o
nis tra **E**cce q dom? **C**ū tra oīs cā
tat cāticū nouū: dom? dei e **C**ātando
edificat? i crededo fūdat? sperādo eri

164
git? diligendo pfiat? nō g? edificat?
h i fine scli dedicat? **C**ōcurrat g? lapi
des viui ad cāticū nouū: cōcurrat
et coaptent? in structurā tēpli dei: ag
noscat saluatore. recipiat hītatore.
Dom? est q dom? dñm? dñm? dñm? dñm?
capitātē **E**t hoc t? iudicat psalm?
leqre paululu **C**antate dño cāticū
nouū: cātate dño oīs tra **C**ātate dño
bñdicare nomē ei? bñ nūciare de die
i die salutae ei? **A**nnūciare int gētes
mirabilia ei? i oīb? pplis glām eius.
Cū oīs dy genū demōia **E**cce sub
quoz captitāte latebat dom? **E**x p
ma ei tūlgressioe pñi hoīs vniū
gen? hūanū natū cū obligaoe pñi
victor: diabolus possidebat **S**i ei sub
captitāte nō tenem? redēptoe nō mdi
gem? **V**erit ad captiuos nō captus?
ueit ad captiuos redimēdos nichil
i se captitatis hoc e inqñtatis hūis:
sed carne mortali pñi nrm portans.
Si ei carne mortale nō habet? vñ i
iubo sanguis quē p captiuos fūdet?
Ille aut q ad captitāte nrām ueit cū
silitudie carnis pñi nō cū cñe pñi.
silitudo ei eāt illa pñi ueā cāo. h silitudo
carnis pñi ueā cāo. h nō pñi cāo: il
le g? q ita ueit q s eāt? **B**ñ nūciare de
die in die **E**cce q s eāt **D**e die in die
eāt de? de deo eāt: lūmē de lūie erat
Si iūbū cāo frū e ut hītrēt i nob la
tens maiestas. apens ifirmitas: ut
moiat? ifirmitas et teneat? maiestas
Si g? vniū? mūd? sub captitāte te
nebat? bñ dictū e. **M**iserere mi
serere tuo: et miām pñtabo tui miseri

coris suo **S**i ei totus mundus sub captivitate.
totus mundus in peccato. totus mundus iustitiam
sine supplicio destinatus. et ex parte per misericordiam
liberatus. quis dicat deo quare dampnas mundum?
Quod accusat iudex deus. qui dampnat mundus reus.
Reus es. si quod debes consideres: pena vocat.
Nec cum a te debitum exigit: exactor iuste reprehendit.
Reprehendat exactor: si indebitum exigit.
Cum vero debitum exigit: quis reprehendat exactorem
quoniam ex parte donatoris: **C**ui vult misereri: et quem vult obduat.
Dias itaque mihi. **E**t adhuc conquiret: **N**on voluntati eius
quis resistit: **O** homo tu quis es qui cunctas
res deo: **C**ui sit ille attende: qui sis tu attende.
Ille deus est: tu homo. **S**i iustitiam tibi loqui
videis tu et fons ille iustitiae sic rarus est.
Si iustum loqueis: vult tibi: **A**ut si iustum loqueis
debes tacere: aut si iustum loqueis non habes nisi de fonte
iustitiae. **F**ons autem iustitiae quis est nisi deus?
Primus ergo fundamentum fidei ponit. **N**umquid
iustitias apud deum: **I**ate te equitas potest esse
ibi iustitias non potest. **E**xpectas a me fortasse
ut dicam tibi: quare tui vult misereri et quem
vult obduat. **E**xpectas a me homo. **S**i et tu homo
et ego homo: **A**bo audiamus o homo tu quis es
qui cunctas res deo. **M**elior ergo fidelis ignorantia:
quod temeraria sciam. **D**ominus mihi dicit per
apostolum christus loquitur o homo tu quis es qui
cunctas res deo: et ego indignus quod non novi iustitiam
dei: **S**i homo sum non indignus. **E**xcedat homo
nisi si possit: et fontem attingat. **S**i et si attingat
meum: homo non dicat. **E**xcedat et ipse: et attingat
meum. **E**t quis est magis qui hominem excedat.
Ergo non quibusdam exprimat apostolus et dicit: cum
ei dicitis ego pauli.

ego apollo nunc homines estis: **E**t eos facere
volebat: quibus exprimat quod homines erant:
Homo es et ad adam pertinet. **P**ertinet
ad filium hominis: et forte dicit. **J**am non
dicam vobis servos sed amicos: qui que audivi
a patre meo nota feci vobis. **S**i dilapulus
hoc dixit: illis apostolis hoc dixit. **E**t de
hominibus contristati quod tales non dum sumus.
Et tamen etiam ipse quod dixit: omnia quae audivi
a patre meo nota feci vobis. **P**uto quod
ipse dixit hoc non dum in re: puto quod fecerit
erat non quod iam fecerat. **N**on probat: cum ille
dicat: nota vobis feci. non dicat nota feci
vobis: **E**t dicitur quedam in scripturis de patre
toto: qui intelligant de futuro. **Q**uod dicitur
de patre: cum intelligant de futuro: **F**o-
derunt manum meam et pedes meos: di-
miserunt omnia ossa mea. **N**on dum factum erat:
et tamen factum annuntiabat quod futurum erat.
Sal-
vos nos fecit per lavacrum regenerationis.
Alio autem loco ipse dicit. **S**pe salvi facti sumus
in. **S**pes autem quae videtur non est spes. **S**pe sal-
vi facti sumus non nisi de patre dicimus. **E**t qui
spe salvi facti sumus non dum in re: adhuc futu-
rum est quod speramus. **N**am iam videmus et tenemus:
sed non dum res sed spes. **E**t cum videtur quis
inquirit quod sperat: **S**i autem quod non videmus
speramus: per pacem expectamus. **E**t tamen sal-
vi facti sumus: et tamen adhuc salutem speramus
et expectamus non dum tenemus. **S**ic et dominus dicit
apostolis: omnia quae audivi a patre meo nota feci
vobis. **S**i autem iam factum erat: quare alio loco
dicit illis: adhuc multa habeo vobis dicere: sed
non potestis illa portare modo. **E**cce omnia quae
audivi a patre meo nota feci vobis: sed cum
dicit non potestis illa portare modo et dicit
habeo vobis dicere differt non aufert. **P**ropter ista

ergo spem quā sine dubio sciebat id fuisse
fructū apud illū tū fructū cōputabat et id
dicebat nota feci uobis. **C**ū diu g^o sum⁹
i corpe: pugnā a dno. **P** fide ei ambu
lam⁹: et nō p spem. **C**ū tū uobis dat⁹ ad fi
de teneam⁹: de iusticia dei nō dubitem⁹.
iustitiam apud illū eē oimodo nō credam⁹:
ne i magnā voragine impietatis ueiam⁹.
Et cū p fide tenuerim nullā eē apud
eū iustitiam: et si illā mō nō uiderim id eē
equitatem que ē apud ipm: fuit uia et ue
niem⁹ ad patriam. **N**on p^o uidei tpe fidei:
uidebit⁹ tpe spei. **N**ūc ei p fide ambula
m⁹: tūc p spem. **E**d ē p spem: **S**pecio
sus forma p filijs hōim. **E**a i pncipio
eāt ubū et ubū eāt apud dnm: et d^o eāt
ubū. **C**ui diligit me inqt: mādara mea
custodit. **E**t q diligit me diliget a pte
meo: et ego diligā eū. **E**t qd illi dabis:
Et oūda illi merpim. **H**ec eīt spēs: quā fa
ciat qd dixit. et oūda illi merpim. **I**bi eq
tate dei uideb⁹: ibi sine codice i ubo leges.
Ergo cū uiderim eū licuti ē iam tūliet
pugnatio nrā: postea uō gaudebim⁹ gau
dio angeloz. **H**ec ei in uia. **E**d ē in uia:
fides ē. **P** fide tuā fructus ē deformis xps.
Manet aut⁹ specios⁹ xpūs. **S**pecios⁹ for
p filijs hōim uidebit⁹ post pugnationē.
Nō aut⁹ fide q^olis uidet⁹: **E**t uidim⁹ eū et
nō hēbat spem neq³ decorē: sed uultus
e⁹ abiectus et deformis polio e⁹: hō i
plaga positus et laeuis ferre iustitias.
Deformitas xpi te format. **I**lle ei si defor
mis eē uoluitet: tu formā quā pdidisti
nō recepisses. **P**endeat g^o in cruce de
formis: s⁹ deformitas illi⁹ pulchritudo
nrā eāt. **I**n hac g^o uita deformē xpm te

162
neam⁹. **E**d ē deformē xpm: **A**blit michi
glari nō in cruce dñi nri ihu xpi: p que
mūndus crucifixus ē et ego mūdo. **H**ec
ē deformitas xpi. **N**ūqd dixi me aliqd
scie i uobis nō uia: **H**ec ē uia: crede i cru
cifixū. **H**ui⁹ deformitatis signū i fron
te portam⁹. **D**e ista deformitate xpi nō
erubescam⁹. **H**anc uia teneam⁹: et ad
spem pueniem⁹. **C**ū pueniem⁹ ad spem:
equitatem dei uidebim⁹: et iā non eīt tibi
dice: qre huic sbueit. et huic quae nō.
Iste adductus ē ad gubernationē dei ut
baptizaret⁹: ille aut⁹ cū bñ cathecumini⁹
uixit. subita ruina mortuus ē et ad
baptismū nō puenit. **I**lle aut⁹ cū sceleate
uixit. cū luxuriosus. cū mechus cū sceni
tus. cū uenator. egrotauit. baptizatus
discessit: patm in eo cōuictū est. patm i
eo deletū est. **Q**uē meita: non iueies nō
penā. **Q**uē grām. **O** altitudo diuiciaz.
Petrus negat: latro credit. **O** altitudo
diuiciaz. **H**oc uos putas pscritai pol
le qd bñis apls expauit: et cū tantā p
funditate et altitudine inspicēs contre
miseret exclamauit. o altitudo diuiciaz
sapie et scie dei. **E**d ei dixerat an⁹: ut
ad hac explanationē uerret. **N**e dixerat
ubi si nō credat⁹ deo qz nō est iustas ap⁹
deū: iūqua iudicabit gentibz. **D**icebūt ei
delibz: dicebat iudeis. **S**icut iqt uos nō
credidistis deo. nūc aut⁹ mīam cōsecuti
estis illoz incredulitate: sic et hī nō cre
diderūt i uiam nūam. ut et ipi mīam
cōsequant⁹. **C**ōdult ei d^o oēs in increduli
tate: ut oim misceat. **H**ic postea paulus
dixit. **E**t que ista ratio ē equitatis et iusti
tie dei: cōcludē oīs in incredulitate ut

omni miscat? **Q**uæis tu ratione: ego ex
pauelco altitudinē **A**ltitudo diuiciaz
sapie et scie dei **T**u ratiocinæ: ego mi
rer **T**u disputa: ego creda **A**ltitudinē
video: ad pfundū nō pueio **A**ltitu
do diuiciaz sapie et scie dei: q̄ iscruta
bilia st iudicia eius et iuestigabiles vie
ei. **F**orte expolitur? **E**s ei cognouit
mentē dñi: a q̄s cōsiliarius ei? **F**uit?
Aut q̄s por: dedit illi: et retribuet ei?
Quā ex ipō et p ipm et in ipō st omnia:
ipi honor et glā in scā scōz amē. **R**e
q̄uit: q̄ iueit amiracionē **N**emo a
me occultoz roēm. **I**lle dicit iscruta
bilia st iudicia eius: et tu scrutai ue
nisti. **I**lle dicit iuestigabiles st vie ei:
et tu iuestigae uelsti. **I**n iscrutabilia
scrutai uelsti. et iuestigabilia iuestiga
re uelsti: crede nā peristi **T**ale ē uelle
scrutai iscrutabilia et uelle iuestigae
iuestigabilia: q̄le ē uelle iuisibilia ui
de et ieffabilia fari **E**rgo edificet do
m. **C**ū pueneit ad dedicationē: tunc
fortasse iueiet istoz occultoz aptilli
mā rationē. **E**xpliat sermo xx. **S**er
mo xxj. **B**ñ augustinus de uerbis apli
pauli: **I**n uicē onēā urā portate et
sic adimplebitis legem xpi.

Quod lex uetis testamēti custo
die timorē hēbat: nō potuit
apaus significai noui testamēti donū
eē caritatē. q̄ hoc loco ubi aplūs. **I**n uicē
onēā urā portate: et sic adimplebitis
legē xpi. **H**anc eī legē xpi dicē itelligi
tur: q̄ ipē dñs p̄cepit ut nos iuicē
diligam. **T**ū in ea scāa pondus cōsti
tuens ut dicet. **I**n hoc cognoscer qm

querat^t

discipuli mei estis: si uos iuicē diligatis
Huius aut dilcois officū est: iuicē onēā
urā portae. **S** hoc officū non ē sempi
tñū: in quo nulla erūt onēā urā que
iuicē portae iubeam. **F**uit uō cū i hac
uita id ē in hac uia cum onēā urā iu
icē portem: ut ad eā uitā que ceter onē
pueire possim. **S**icut eī de ceruus nō ul
li taliū cogitacionū studiosi sc̄pserūt:
cū fretū ad insulā transeūt pascauē
grā: sic se ordināt ut onēā capiti su
oz q̄ gestant i cornibz sup iuicē portet:
ita ut postior sup anteriorē ceruicē p
iecta caput colloct: et q̄ nāc ē unū
eē qui cerūs p̄cedens nō ante se hēat
caput idmet. **U**ia: dicit id agē: ut lat
satus sui capitis onē ille q̄ p̄cedit post
oēs redeat: et ei succedat. **T**ū ferebit caput
cū ipē p̄iret: ita iuicē onēā sua portā
tes fretū transeūt donec ueiant ad tre
stabilitatē. **I**stā ceruorū nām fortasse
itendeit salomō cū ait **C**eruus aūcū
et pullus grāz colloquat tecū. **R**ich
cū sic p̄bat amcū: q̄admodū onēis a
uicā portatio. **S**ec tū iuicē portāem
onēā urā si unū eēt tps ifirmitatis a
borū q̄ onēā sua sustinet: a unū infir
tatis gen. **S** diuisa tpa et diuisa grā i
firmitatis: faciūt ut onēā urā iuicē
portae ualeam. **U**bi grā. **I**urā fr̄is tūc
portabis cū tu adūsus eū nō ualceis:
ut rursū eo tpe quo te ira p̄occupauit
ille te leuitate et t̄nquillitate supportet.
Hoc exemplū ad id p̄tinet cū diuisa st
tpa portancū onēā sua: q̄uis ipā di
uisa nō sit ifirmitas. **I**n ambobz eī ab
iuicē ira portat. **A**dūlū aut ifirmita

his gen⁹ aliud exemplū videndū est. **Delu**
 ti si q^s loq⁹atate in se viat. alius uo sit
 adhuc loquax sed enā ptuax nō sit: de
 bet ille hui⁹ loq⁹atate et iste illi⁹ ptina
 nā donec illud in illo et istud i isto sane
 t⁹ caritate portat. **Par** q⁹pe ifirmitas i
 duobz si uno accedat tpe: tolēare se iui
 cē nō ualent cū adūsus se intendit. **Nā**
 adūsus aliq⁹ tū et duo irati cōueni
 unt sibi et se tolēant: q⁹q⁹ nec tolēare
 se iuicē dicendi s^t. sed poti⁹ se iuicē cō
 solai. **Sicut** et tristes de re vna magis
 se portat et q⁹ maibūt sibi: q⁹ si vnus
 trists eet et alius gaudet. **Si** aut adū
 sus se tristes s^t: prius se tolēare nō pūt.
Et ideo i h⁹remoi affāionibz suscipien
 da ē aliq⁹utū ipā egtudo de q⁹ vis p te
 aliū libēari: et sic suscipienda ut ad aux
 iliū nō ad equalitate miferie ualent. q⁹
 admodū se inclinat q⁹ manu iacēt por
 rigit. **Non** ei se picat ut ambo iaceant:
 sed i curuat tū ut iacentē erigat. **Neq⁹**
 illa res officioz istū labore ad portāda
 onē alioz facit libent⁹ ipendi: nō cū co
 gitam⁹ q⁹ta p nobi ptuleit dū. **Hinc**
 enī amonens ait aplūs. **Hoc** sentite i
 nobi qd et in xpō ihū: qui cū in forma
 dei eet nō rapinā arbitratus ē esse se eq⁹
 le deo: sed semetipm exinaniuit foim
 serui accipiens. in similitudine hoim frō
 et hūc iuentus ut hō: hūiliauit semet
 ipm frōs obediēs usq⁹ ad mortē. mor
 tē aut crucis. **Supius** ei dixeat. **Non** q⁹
 sua s^t vnulq⁹q⁹ intēdentes: sed ea que
 alioz. **Hinc** silē contexit qd dā ē. **Nā**
 ita sequit. **Hoc** sentite i nobi qd et in
 xpō ihū. **Ad** hoc dūtaxat ut q⁹admodū

ille in eo q⁹ ubū cōdō frōm est et hūtauit in
 nobi. et sine pōdō cū eet. pōdō nrā suscepit
 et nō attendit sua sed nrā: et ita nos li
 bent⁹ ad ei⁹ moralitate iuicē onēā nrā
 portem⁹. **Hinc** cogitaciō accedit enā
 illa cogitaciō q⁹ ille suscepit hoiez nos
 aut hoies sum⁹: et considerare debem⁹
 q⁹ egtudine sine aie sine corpis quā in
 hoie alio videm⁹. enā nos habē potui
 m⁹ aut possum⁹. **Hoc** g⁹ exhibeam⁹ ei
 q⁹ ifirmitate portat volum⁹: q⁹ ab illo
 nobi uellem⁹ exhibei si forte nos in ea
 eem⁹ et ipē non eet. **Ad** hoc ptinet qd ip
 se aplūs ait. **Oīa** oibz frōs sū: ut oēs lu
 crificerē. **Cogitando** saluet i eo uino e
 nā se eē potuisse vū cupiebat aliū libēa
 re. **Cōpacendo** enā id agebat nō mena
 endo. sicut q⁹dā suspitant: et h⁹ maxie
 q⁹ mendacijs suis defendendis q⁹ negare
 nō pūt alioz magni exempli pōdōmū
 req⁹rūt. **Demū** enā illud cogitandū ul
 lū esse hoiem q⁹ nō possit habē aliqd bo
 ni qd tu uodū habes enā si lateat: in
 quo sine dubio possit te eē supior. **Que**
 cogitaciō ad cōtinendā et edomandā su
 pbiā ualet. **Ne** arbitreis qm tua quedā
 bona eminent et apparēt: ideo alterū
 nullū habē que lateant et fortasse ma
 ioris pondeis bona qbz te supat nesci
 entē. **Non** ei falli nos a adulaōe poa⁹
 ut aplūs iubet cū dicit. nichil p cōten
 tiōne neq⁹ p ianē glām: sed i hūilitate
 mētis alter alterū existimātes supiore
 sibi. **Non** hoc ita dēm⁹ existimāe ut nō
 existiem⁹. sed nos existimāe fingam⁹:
 sed uē existimem⁹ posse eē occultū aliq⁹
 i alio quo nobi supior sit: enā si bonū

nr̄m quo illo videm̄ cupiores eē nō sit
occultū. **I**ste cogitatioēs depmētēs cupi-
am et acientes caritate: faciūt onēā fr̄-
na iuicē nō solū equo aiō sed etiā liben-
tillie sustinei. **N**ullo mō aut̄ de quoq̄
hoīe incognito ferenda sūia ē. **E**t nemo
i p̄ amicitia cognoscat: et ideo ami-
coz mala firmi⁹ sustinem⁹: q̄ bona
coz nos delcāt et tenent. **N**ulli ita
q̄ repudianda ē amicitia se se ingerē-
tis ad amicitia copulanda: nō ut sta-
ti recipiat: sed ut recipiendus optet:
atq; ita tractet ut recipi possit. **I**llū e-
m̄ receptū in aiāia postū dicit: cui
oīa consilia nr̄a refundē audeam⁹. **E**t
si q̄s q̄ qui nō audeat se ingerē ad ami-
citiā faciendā cū aliquo nr̄o tpali hōre
a dignitate reuocat: descendendū ē ad
eū et offendū illi q̄dā comitate et similit-
udine aiē qd̄ pete p̄ seipm̄ nō audeat. **S**a-
ne q̄uis raro tū aliquociēs accidit ut
ei⁹ que uolum⁹ i aiāia recipe p̄us no-
bis inotescant mala q̄ bona. **C**ui⁹
offensi et quodamō repulsi relinqm⁹
eū: et ad bonoz ei⁹ q̄ forte occultiora s̄
idagine nō puenim⁹. **A**mmonet itaq;
dñs nr̄ ih̄s x̄ps q̄ nos uult effici imi-
tatoēs suos ut ei⁹ ifirma tolem⁹: ut
ad quedā sana i quoz delectatioē ad q̄el-
tam⁹ p̄ caritatis toleantia pducamur.
Nic ē. **N**on ē opus sanis medicus sed e-
grotantibz. **I**deoq; si p̄t x̄pi caritate etiā
eū qui oī ex p̄te fortassis egrotat repel-
le ab aiō non dem⁹ qm̄ sanai p̄t p̄ ubi
dei: q̄tomin⁹ eū q̄ p̄t nos uidei p̄t to-
tus egrotus q̄ q̄dā sania ei⁹ i p̄mo in-
gressu aiāie nō potuim⁹ sustineē et qd̄

ē grauius cū offensioē ai de toto hoīe au-
li sum⁹ temeraria p̄uidici ferre suam.
nō timētes qd̄ dñm̄ est: nolite iudicare
ne iudicem⁹. et in q̄ mensura mensi su-
tis i ea remeuet uobis: **S**epe aut̄ illa que
bona s̄ p̄us apput: in quibz etiā teme-
rariū beniuolentiae iudiciū caueandū est:
ne cū totū bonū putauis: ea que postea
mala appuerūt securū te et iparatū iue-
niat: et ḡuius offendant: ut eū q̄ tenuē
dilexeris acerbis odeis: qd̄ nefas est.
Et etiā si nulla ei⁹ bona p̄cederēt et h̄
q̄ postea appuerūt mala p̄us emmerēt:
toleanda tū erāt donec cū illo oīa agēs
q̄bz talia sanai solent: q̄tomagis cū
ea bona p̄cesserūt: que tū p̄gnōa nos
debet ad postiora toleanda cōstringē:
Ip̄a est ḡ lex x̄pi ut iuicē onēā nr̄a por-
tem⁹. x̄pm̄ aut̄ diligendo facile sustinea-
m⁹ ifirmitatē alia etiā que nōdū p̄t
sua bona diligim⁹. **C**ogitam⁹ em̄ qd̄
ille que diligim⁹ p̄t eū mortuus est.
Ip̄ius ē dñi caritate nob̄ aplius igellat
cū dicit **E**t p̄bit ifirm⁹ i tua sc̄ia fr̄:
p̄t que x̄pc mortuus ē. **V**t si illū ifir-
mū p̄t uiciū quo ifirm⁹ ē min⁹ diligi-
m⁹: illū in eo considem⁹: q̄ mortuus ē
p̄t illū. **E**pm̄ aut̄ nō dilige: non ifirmi-
tas sed mors ē. **C**uapp̄t ingenti cura
et ip̄lorata dei m̄ia cogitandū est ne
x̄pm̄ negligam⁹ p̄t ifirmū: cū ifir-
mū debeam⁹ dilige p̄t x̄pm̄. **E**xplū
Simo xxi. **S**imo xxij. **B**ā augustini
de ubis apli pauli: **I**uicē onēā nr̄a
portate et sic adimplebit̄ legē x̄pi.
Omnēs uos p̄ aplin̄ amouet ue-
ritas: ut iuicē onēā nr̄a porte

164
m⁹. Et in corpore quo nos amouet ut iuice
onera nra portem⁹: quo factu id faciam⁹
dndit. adiungens et dicens. et sic adimple
bitis legem xpi. **E**ue non implebit⁹: u⁹ iuice
onera nra portem⁹. **E**ue sunt ista onera
et q⁹ admodu portanda sunt. quinquide
oēs p⁹ vrb⁹ nris conati dem⁹ imple legem
xpi: adiuuante dno conabor. oñde. **E**d
me demonstraturu ee p⁹solui. **A**memtote
ut exigatis: et ai reddido non petatis.
Hoc me demonstratur ee p⁹solui adiuuante
dno intencionē meā et p⁹ me orōes vras:
q⁹ sunt onera que iuice nos iubet ut porte
m⁹ aplius. et q⁹ admodu portanda sunt.
Hoc si fecerim⁹: illud ubi factu posuit sua
sponte consequet⁹ ut impleam⁹ legem xpi. **D**i
cit aliqs. **O**bscure ei locutus ē aplius: ut tu
coneis exponē q⁹ sunt ista onera. uel q⁹ ad
modu iuice sustinenda. **E**t illic q⁹stio que
nos cogit onera distinguē. **E**t in ipō q⁹ppe
caplo laonis habes ibi positu. **V**nu⁹ q⁹sq⁹
aut onus p⁹riu portabit. **J**am g⁹ occit
sensib⁹ vris si vnusq⁹sq⁹ onus p⁹riu porta
bit. quō dicat iuice onera nra portate: n⁹
q⁹ onera distinguēda s⁹ ne tibi contraria loq⁹
putet⁹ aplius. **N**on ē longe. non ē i alia
epla. nō in hac ipa longe lupi⁹ a i⁹cius.
sed in corpō loco ita ut tibi sint eadē ūba
cōgrua. utrūq⁹ posuit: et q⁹ vnusq⁹sq⁹ p⁹
riu onus portabit. et q⁹ amouit et
portatus ē ut iuice onera nra portem⁹.
Alia s⁹ g⁹ onera in q⁹ vnusq⁹sq⁹ p⁹riu por
tat. nec portat ai alio alter nec p⁹iat in
alteru: et alia s⁹ onera in q⁹ vte dias frū
porto terti aut porto p⁹ te. **S**i g⁹ distinctio
ne opus ē: non ē facilis itellais. **C**ontra
eos g⁹ q⁹ putabāt posse hoīem cōtami

naī p⁹ris aliis: vñdit aplius. vn⁹ quosq⁹
p⁹riu onus portabit. **I**tem cont⁹ eos q⁹q⁹
p⁹ hoc posset negligencia subintrare. ut q⁹
securi fū q⁹ nō cōtaminaret⁹ p⁹ris aliis
neinē cuarent corrigē: iuice onera nra
portate. **B**reuit dictu breuit q⁹ distinctu
est: et q⁹ntu existimo manifestacionē ver
tatis non ipediunt. **N**am et breuit audil
tis: et cito itellexistis. **C**orda v⁹ra non vi
di: sed testes cordis uoces audiui. **J**am g⁹
tāq⁹ de itellais securi. aliquāto laa⁹ dil
scam⁹ ut nō intelligendū misinuet⁹: sed
ut q⁹ itellai est cōmendat⁹. **O**nera que
vn⁹ q⁹sq⁹ sua portat p⁹ra s⁹. **H**as detesta
bilū onerū sarcinas portantib⁹ hoīb⁹
et subeis frust⁹ sudantib⁹ dicit dñs. **V**ē
te ad me omīs q⁹ laboratis et onerati estis:
et ego uos reficiā. **Q**uō reficiat p⁹ris one
ratos: si indulgētia p⁹ris. **C**ōnona
tor mūdi de quadā specula excelle auto
ritatis exclamat. **A**udi genus hūanū au
dite filij adam: audi gen⁹ laboriosū et i
fratiosū. **V**ideo laborē v⁹rum: uidete dñm
meū. **N**ao laboratis et onerati estis: et
qd⁹ ē misericors p⁹riolosas sarcinas v⁹ris hu
meis alligatis. **A**d her qd⁹ peius ē onera
uob⁹ addi petatis. nō depom. **E**s v⁹rum
breui tpe p⁹ multiplicatē et varietate
haz differē sarcinaz. **T**ū inde pauca
cōmedem⁹: et de hys cetera coniectem⁹.
Vide hoīem oneratu sarcina auaricie:
uide illū sub hac sarcina sudantē anhe
lantē licentē. et laborando sarcinā ad
dentē. **E**d ex p⁹ris o auare aplectēs on⁹
tuū: et cathenis cupiditatis alligans
malā sarcinā sub humeris tuis. **Q**uid
ex p⁹ris. **E**d laboras. **Q**uid in hias?

Ed concupiscas: **R**epe facias auaricia.
Quota ianua: et scia nequissima **E**xpectas
g^o facias auaricia: **I**lla te p^r p^rme: tu
illa non potes facias. **A**n forte non e
gnus: **D**icq; adeo sub hac sarcina sen
tu etia pdidisti **N**on e gnus auaricia:
Quare g^o te de sopno excitat: que aq^u
etia dormie no sinit: **E**t fortasse hes
cu illa alteru omnis pigne: et illa duo
nequissima ouea sciaq; pugnaaa pmitt
te et dilamant te **N**on ei paia ipant:
no em silia iubent. **P**igricia dicit dor
mi: auaricia dicit lucge. **P**igna dicit
noli pati frigidus dicit: auaricia dicit
tolca i mari etia tepelates. **I**lla dicit
queste: illa no sinit qesce. **I**ubet: **N**o
solu pcede sed et nauiga trans mare:
qre tras qs ignoras. **M**erces i india de
portande st: no nosti lingua indy: sed
itelligibilis uidet sermo auaricie. **V**eni
es ignotus ad ignotu: das accipis emis
portas: piditatus pueisti cu piculis re
dis **E**xclamas i mare exagitat^u tepel
tate: deus libea me **N**on audis rudente:
Quare misit te: **A**uaricia tibi iussit ut ac
qveres qd no habebas: ego t iussit ut
sine laboe ante ostiu tuu paupi dares
qd hebas. **I**lla te ad indos misit ad re
portandu auru: ego tibi ad ostiu xpm
posui a quo emes regnu celoz. **L**aboras
i iustione auaricie: i iustione mea no la
boras. **A**mbos iussim: no audisti me.
Cui obaudisti: libet te. **E**t multi istas
sarcinas portat: quati ni mo cot ipas
sarcinas loquenti sub ipis sarcinis excla
mat: **C**u sarcinis intrut: cu sarcinis ex
cut. **A**uai igressi sut: auai discedut **E**go

loquendo cont istas sarcinas laboiam. **S**i
clamatis: ponite qd portatis **P**ostremo
me nolite audie: ipatore vrm audite cla
mant. **V**enite ad me omis q laboratis.
Non ei venitis: n labore delinatis. **V**i
tis ad me curre: sed cu quib; sarcinis no
potestis. **V**enite mqr ad me q laboratis
et oncati estis: et ego vos refina. **D**o va
am p^ritoz p^rtoz: tolla qd p^rmebat oca
los vros: sanabo qd nocuit humeris
vris. **T**olla quide sarcinas: sed ianus sar
cinas no dimittat. **T**olla sarcinas malas:
et ipoua bonas. **E**t cu dixisset et ego re
ficia uos: adiuxit tollite iugu meu sup
uos. **M**ale te subiugauit cupiditas: sa
lubrit te subiuget caritas. **T**ollite iugu
meu sup uos: et disate a me. **S**i uoli ui
uit huanu qletiq; magisteiu: disate a
me xpus clamat mqr. **V**nicu dei filius
solus verax verus veritas clamat. **D**is
cite a me. **Q**uid: **E**a in pncipio erat ubu
et ubu erat apud deu et deus erat ubu
et oia p ipm facta sut. **S**uqd hoc ab eo
disce potim: mudu fabricare. celos lu
nib; iplē. diei noctisq; vastitudies or
dinare. tpa et scda iube purre. senub;
vrm tbut. aialib; tram iplē. **N**ihil ho
ru nos iubet disce mqr celestis: illa fat
ut deus. **S**ed q; iste deus et ho ee dignat
e: in eo q; deus e audi ut recreeris. i eo
q; homo e audi ut miteis. **D**isate iqt
a me no mudu fabricare et creae natias:
ne illa quide alia q; hic latens deus ho
manifestus effiat: nec ipe dicit disate a
me febre ab egrotantib; pelle fugare
deoma: mortuos suscitae. ventis et flur
tib; nupare. sup aquas abulare. **E**t

hoc dicit dilate a me. **H**ec ei dedit quibusdam
discipulis suis quibusdam non dedit. **H**ic autem
dilate a me omnibus dicit: ab hoc precepto ne
nemo se excuset. Dilate a me quia mitis sum et
humilis corde. **Q**uare dubitas hanc sarcinam
ferre? **H**ec sarcina gravis est humilitas et pie-
tas. **H**ec sarcina gravis est fides spes caritas.
Ita est humilem ista mitis reddunt. **E**t vide
quod oneratus non est: si ipsum audieris. **I**ugum
ei meum leve est: et sarcina mea levis est. **E**d
est levis est. **E**d si habet pondus: **S**ed minus.
Plus habet auaritia: minus iustitia. **S**olo sic
intelligas. **H**ec sarcina non est pondus onerati:
sed ale sunt volatorem. **H**abent enim et aves
penarum suarum sarcinas. **E**t quod dicimus: **P**or-
tant alas: **P**ortant. **P**ortant alas in terra:
portant ab alis in celo. **T**u si misericordiam velis
prestare auti preteriti estate et dicas miseram istam
ta auaritia onerata penam et detestas onus
hoc: in terra manebit cum subueire uoluerit.
Porta ergo penas pacis: alas accipe caritatis.
Hec est sarcina: sic implebitur lex christi.
Distincta sunt onera: videte nunc. **R**elacio quibus a-
uarus irrat: **N**osti illum auarum: stat tenet
et tu non es auarus: sed etiam misericors. **D**as
pauperi quod habes: non inhiat quod non habes.
Audis dicentem apostolum. **P**rope diuitibus huius
mundi non superbe sapere neque sperare in merito
diuitiarum: sed in deo uiuo qui prestat nobis omnia
habundantiam ad fruendum. **D**iuites sunt in
operibus bonis: facile retribuunt conuenienter: the-
sauriscent sibi fundamentum bonum in futu-
rum: ut apprehendant veram vitam. **A**udisti ag-
nouisti didicisti tenuisti fecisti. **F**ac quod fa-
cis: non pigresce non cessare. **C**ui plene-
rauit usque in finem hic saluus erit. **D**um fecisti
hominem: magis est homo: non te peccent bene-

165
alle: ne fundas peccando quod implesti miseram
do. **D**ic in corde tuo. **N**on uidet iste in quem
fecit: uidet ille propter quem fecit. **E**t iste si uidet
si magis non est: sibi ponat quod in peccasset.
Ad deum me teneam quem non latet quod facio: non
solum quod facio sed quo corde facio. **I**llum spe-
re retributorem: qui facti mei non querit testem.
Talis es et forte in populo dei stat iuxta te
auarus raptor inhians rebus alienis quem
nosti tale et infidelis est uel potius fidelis
uocat non enim potes de ecclesia pelle: non
habes aliquem aditum castigando et corripiendo
corrigere. **A**ccellurus est tecum ad alti-
tate: noli timere. **U**nusquisque proprium onus por-
tabit. **M**emento apostoli ut securus accedas.
Unusquisque proprium onus portabit. **T**imere
non dicat tibi peccata mea. **N**am si cum illo
conuicere uolueris auaritia: onus non minu-
it sed duo gravabunt. **P**ortet ergo sarcinam
suam: et tu tuam. **Q**uia quia ex humeris tuis
dus tale sarcinam excussit: alteram im-
posuit. **E**xcussit cupiditatis: imposuit cari-
tatis. **E**rgo secundum cupiditates malas u-
nusquisque sarcinam suam portat. **M**alus ma-
la: bonus bona. **C**onuicte te iam ad illud pre-
ceptum: iuicte onera uestra portate. **H**abes enim
sarcinam christi uel portes onus proprium. **P**au-
per est diues es: onus illius paupertas est.
tu tale onus non habes. **V**ide ne forte cum
te intpellabit paupertas dicas. **U**nusquisque
proprium onus portabit. **H**ic alterum precep-
tum audi. **I**uicte onera uestra portate. **P**au-
per non est onus meum: sed est onus fratris
mei. **V**ide ne diuitie sint maius onus tuum.
Nam non habes onus paupertate: sed ha-
bes onus diuitias. **S**i bene intendas onus
est. **I**lle alterum habet tu alterum. **P**orta cum

illo et portet teū: ut iuicē onerā vrā por-
tetis. **E**d est onus paupertatis: **N**ō habē.
Ed ē onus diuiciarū: **P**lus q̄ opus est
hē. **E**t ille oneratus ē: et tu oneratus es.
Porta tū illo nō hē. portet teū plus ha-
bē: ut fiant eq̄les sarcine vrē. **S**i ei dede-
ris indigenti: minus illi nō hnti onus
ipius. qd̄ car nō hē. **S**i dedeis ei iāpit
hē: minus est illi onus qd̄ uocat nō
hē: minus et ipē onus tuū qd̄ uocat
plus hē. **D**uo ābulatis vrā dei i p̄gna-
tiōe huius s̄c̄i. **T**u portabas sūptus mag-
nos sūptuos: ille aut̄ sūptus nō hēbat:
adhēsit tibi comes tuus eē desiderās. **N**ō
li negligē noli spernē: noli relinque. **N**ō
vides quātū portes: **N**ihil portati et nō
hnti ta mīde aliqd̄: et comitē adiuuabis
et te subleuab. **A**plica sūia satis quātū
arbitror̄ expolita ē. **N**on uob̄ fumos vē-
tant qui dicūt sū sum. **N**ō portant̄ sar-
cinas vrās: ideo uob̄ non cōitam. **M**ai-
ores isti portant̄ sarcinas diuiciōis: maio-
res portat̄ sarcinas p̄sionis. sarcinas sal-
matis. sarcinas hēlis. sarcinas dissensionis
sarcinas auiditatis. sarcinas falsoz testi-
onoz: sarcinas calūpniasarū r̄uiciōnū. **I**-
tas sarcinas conati sum. et conant̄ depo-
nē de humeis fr̄m nr̄oz: illi amāt illas
tenentes ad se. **M**inores eē nolūt: q̄ ipis
sarcinis tumuēt. **N**am et q̄ ponit sar-
cinā quā gestabat collo q̄ mīoz fit: sed
p̄odus poluit nō staturā. **S** ego iqt̄
nō cōico p̄cis aliēis: q̄ hoc t̄ dicit̄. uēi
et cōica p̄cis aliēis. **N**on hoc dico. **N**on
qd̄ dicat̄ aplius. **S** illud dico. p̄ p̄cā
aliena si uerā eēt et nō tua magis eēt:
gregē dei mixtū ouibz et hēdis non dese-

res: arcā dñicā q̄ diu palea triturat̄ nō
relinquēs: rena dñica q̄ diu bonos et
malos pisces ad litus trahūt nō discū-
pes. **E**t quō mqt̄ ferrē quē noui malū
hōne melius ipm̄ ferres: q̄ te foras eē
ferres. **E**cce quō ferres. **A**t tendēs aplia
dicentē. unū q̄sqz̄ p̄p̄ū onus portabit:
libēaret te ista sūia. **N**on ei tū illo cōita-
res auariciā: sed cōitāēs tū illo xp̄i men-
sā. **E**t qd̄ tibi obēet si cōitāēs tū illo xp̄i
mensā. **A**p̄lus dicit. **C**ui ei māducat et
bibit indigne: iudiciū sibi māducat et
bibit. **S**ibi nō tibi. **H**anc si iudex es. si iud-
candi p̄tātē accepisti eccl̄astica reglā. si
aput te accusat̄. si ueris documētis testi-
bulqz̄ cōiunat̄: coherce corripe ex cōita-
de grada. **S**ic uigilet tolerancia: ut non do-
m̄at disciplina. **S** dāpnatus ē inquit̄
alian. **D**āpnatus a quibz: **P**rimo ab i-
deinde a traditōibz̄ inotens. **A**lligata sūt
ista. gestis inserta. p̄bata sūt. **E**naruae q̄
p̄res ueritatis conati sūt: et ianū nebulis
p̄secutionū eius sēmitatē nebulae quā
potuerūt euili sūt. **A**ffuit dñs: uicit sē-
mitas ei. nebulas eozū. **E**t uidete quō nec-
tientes absoluerūt eccl̄iam orbis terraz:
et cōione gaudem. **Q**uēscūqz̄ in ea sum. **N**on
ip̄os nos sed ip̄am tuem. defendi-
m. **O**ptinem. **A**rcā dñicā defendendo: p̄
arcā dñicā clamo. **T**u q̄s in ea sum nolo
cures. **D**entalabū expecto. **N**olo mqt̄ hoc
cures. **A**ut si curare vis. noli tū lute curā-
re: ut posses fr̄m sanāe. **C**ura paleā si
potes: sed t̄cū noli relinque. **S**i paleā
curare nō potes: excucūt̄ aliquū de arcā
dñica et palee et mīdū et grana sed nō
longe. **S**ūt aut̄ opar̄ij boni. arcācunt.

166
arce: et ea que foris excussa sunt quibusdam
mutatoribus sunt et reuocantur in arce. Et
si trahendo et si cogendo: mutatoria instru-
menta sunt leges iste mutauit. Reuoca etiam
cum tra trahit ita: ne pro tra trahat ita
cum. **D**apnatus est inquit cealianus: dapna-
tus est seipsum absens: ter absolutus est prius. **R**u-
dium eis: et homines idoneos quantum potui-
mus breuiter de suis factis ammonuimus et dixi-
mus. **E**d reuocatis contra cealianum consilio.
Lxx episcoporum scribas in absentem preferendum: plu-
res prolate et a maximianus istarum consilio
contra absentem primianum. **D**iximus. Absens
dapnatus est ab illis cealianus: absens ab
istis dapnatus est primianus. **Q**uod isti non pro-
iudicant absenti primiano: sic et illi pro-
dicant non potuerunt absenti cealiano. **E**d
putatis eos in hac angustia rudisse: **E**d
ei dicent quod ualere iudicium rethibus ueritatis
ut heretia uolentem ruperit: quod dixerunt
breuiter et absolute pro nobis. **E**t quidem multa
et pene omnia pro nobis: sicut gesta iudicabunt
quam proponenda cunctas uia lectura est. **S**i hoc
loco rogo uos obsecro pro christo: ut teneatis
dicatis semper in ore habetis. **N**on potuit enim
pro nobis breuior et certior et liquidior ferri se-
tena. **E**d ergo dixit cum hoc obicem: sic non
proiudicat isti cealiano quod nec illi primia-
no. **E**t ille defensor illoz. **N**ec causa cau-
se nec persona persone. **O** rursus breue liquidum
uerum. **N**on enim sciam quod dixit: sed cayphe-
litis cum esset pontifex prophetauit: nec cause cau-
sa proiudicat nec persona persone. **S**i nec causa
cause nec persona persone proiudicat: ergo uir
quodque sarcinam suam portat. **E**at nunc et obi-
nat contra cealianum: non tibi cuiusque homini: sed
tibi ipsi trahit obiciat cealianum. **E**d cum

facit: innocentem obicit innocentibus. **P**rius
gesta iudicabunt: liquidissime purgatus est
cealianus. **S**i facit cum non purgatus: facit cum
nos inuentum. **A**udi uocem tuam in orbe tra-
ra: nec causa cause nec persona persone pro-
iudicat. **N**ia heretica insanabilis aiola cum
tu in te suam dicas: iudice quod accusas?
Si illum ego corrumperem ut iudicaret pro me: te quis
corruptum ut dapnaret te? **P**rius heretia aliqui
cogitent uel se regitent uel detumescere
aiolitate cogitent: ad se redeant se intro-
gent se discant: sibi rudent. **P**ro ueritate
non timeant eos: quibus fallitate diuissime
penderunt. **P**rius enim timent offendere: eru-
bescunt humane infirmitati: et non erubescunt
inuitissime ueritati. **U**tque hoc timet
ne dicat eis. **Q**uare ergo nos decepistis? **E**t
re nos seduxistis? **Q**uare tanta mala et
falla dixistis? **R**ude debent si deum time-
rent. **H**umanum fuit errare: diabolicum est pro
aiolitate in errore manere. **M**elius quidem e-
rat si nunquam errarem: uel sed quod sedim est
faciam: ut errorem aliqui emendemus. **D**e-
cepimus: quod decepti eramus. **F**alla predicauimus:
quod falla predicantibus credidimus. **D**icant
suis. **S**il' errauimus: simul ab errore redamur.
Duces uobis fuimus ad foueam: et secuti
estis cum ducemur ad foueam: et non sequimini
cum duamur ad ecclesiam. **P**ossent ista dicere
indignatione: amarere uel sero ueritate
Nos tamen fratres patientes circa illos sumus: in
feruore scilicet et in tumore oculi quos aiamaus.
Non dico ut aiare cessemus: sed ut insulta-
tibus non ad maiores amantudines proce-
damus. **R**atione leuiter reddamus: non de victo-
ria superbe exultemus. **S**eruum enim domini licitum

grāe nō optet aplius dicit. sed mīte esse
ad oēs docibile patientē. i modestia co:
ripientē diuisa sententiēs: ne forte det ill'
deus pniām et respiciat a diaboli la:
queis a quo captiui tenent' scdm ipi'
uolūtate. Patient' forte Ergo si sani
estis: patient' forte i qntū sani estis.
**Nā q's pfrē sanus? Cū rex iustus sede
rit i throno: q's glābit' mūdū se h're
cor? Aut q's glābit' mūdū se cē a pād?
Ergo q' diu tales sum? hoc nobis de
bem' ut iucē onēā nrā portem'. Con
uili ad dñm. **Explicat sermo xxij. S'
mo vicelūm' tūis bñ augustin' de
ūbis apli pauli: Spe salui facti su
m'. Spes aut' que videt' nō est spes**
Sicut aplin dixisse memūt sātās
vrā frēs caillim'. Spe salui fa
cti sum'. Spes aut' mqt' que videt' non est
spes. **Ed' ei uidet' q's qd' speat? Si autē
qd' nō videm' spēam': p' paciām exp'tā
m'. Hinc uob' exhortatoriū et cōsolato
riū p' bē sermonē amouet ipē dñs uos
deus nr'. Cui dicit' in psalmo Spes mea
es tu: poro meā in t'ra uiuentū. Iple
mqt' qui spes nrā est in t'ra uiuentū in
bet ut uos alloqm' in hac t'ra morien
tū: ut nō respiciatis q' vident'. sed q' nō
vident'. **Que ei vident' t'palia st': q' non
vident' etna. Ea g' qd' nō videm' spēa
m' et p' paciām exp'tā m': meito nob'
i psalmo dicit'. Sustine dñm virilit' a
ge: et confortet' cor tuū et sustine dñm.
Mūdi enī p'missa semp fallūt: dei uēo
p'missa nūq' fallūt. **H' q' mūdus qd'
pollicet' hic videt': daturus id ē in hac
t'ra morientū in q' nūc sum'. Deus at'********

qd' pollicet' in t'ra uiuentū nob' daturus
est. **Multa fatigant' exp'tare ueracē: et nō
erubescūt amāe fallacē. De talib; dicit
scptia. De hys q' pdiderūt sustinentā:
et diūterūt in vias p'uas. Cū enī uilit'
agentib; et corde cōfortato deū sustine
tib; filij sempitne mortis insultac' nō
cessant: iactantes suas delicias t'pales
que ad t'ps fauces eoz obdulcāt. postea
uō amāiores felle iucient' eas. **Quāt' e
nū nob'. Obi ē qd' uob' p'mittit' post hac
uitā: Cuius huc inde reūsus ē et oūdit
uicā cē que creditis? Ecce uos i uicā
uoluptatū laetate letam'. q' qd' uide
m' spām': uos aut' i laborib; cōtine
cie cruciantū credendo qd' nō videns. De
inde subiūgūt qd' cōmēdāuit apls. **Ma
ducem' et bibam': cras ē moriemur.
H' videte qd' canendū monueit. **Corrū
pūt mqt' mores bonos colloqā mala.
Sobry estote iusti et nolite peccāe. Ca
uete g' frēs ne talib; colloquijs mōdes
vrī corrūpant' euerat' spes. eueruet'
paciām: et diūtatis i vias p'uas. **Immo
uō mites atq; māluetū tenete vias rec
tas: quas uos dñs docet. De qb; p' salui
dicit. **Diriget mites i iudicio: docebit
māluetos vias suas. **Paciām q'ppe in
laborib; h' vite lue qua nō p't' cūsto
diri spes futūe vite. neō p't' p'petuo eti
nē. nisi mites atq; māluetus: q' nō re
sistat uolūtati dei. **et iugū leue ē et sar
cina leuis. sed credentib; deo et sperantib;
bz in eū et diligentib; eū. **Ita q'ppe mites
atq; māluetū nō solū consolatiōēs ei'
amabitis. sed etiā flagella ei' tamq'
boni filij toleābitis: ut qm' qd' nō vi******************

167
ictis spatis p paciam exprētis **S**ic agite
sic ambulate: in xpō eū ambulatis qui
dixit ego sū via **Q**uō in illo ambulan
dū sit: dilate nō solū ei' ūbo. sed etiā
ei' exemplo **H**uic eū pprio filio suo p'p
nō peperit: sed p nobi oibz tradidit eū.
Non utiqz nolentē neqz recusantē sed
p'p uolentē qz una ē uolūtas p'ris et fi
lii scdm equalitatē forme dei. in q' cū
eēt nō rapinā arbitus ē eē eq'lis deo:
sed singularit' obedientē scdm q' semet
ipm exināuit formā serui accipiens
Nam ipē dilexit nos: et tradidit semet
ipm p nobi oblationē et hostiā deo i o
torē suauitatis. **S**ic g' p'p' filio
nō peperit sed p nobi oibz tradidit eū:
ut et ipē filius tradidit semetipm p no
bis. **T**raditus ē g' ille excellus p quē
f'ra sūt oia: traditus ē p'p' formā serui
i obprobriū hoim et abiectiōne ple
bis. in cōtumulias in flagella i mortē
crucis **D**ocuit g' nos exemplo passio
nis cū qūta paciā in illo ābulēm' et for
mauit nos exemplo sue resurrectionis
qd ab illo patient' sperare debeam' **S**i
enī qd' nō uidem' spēam' p paciā
exprām' qd' nō uidem' quidē spēam':
sed corpus sum' illi' capitis i quo iā
p'fctū est qd' spēam' **D**e illo enī d'cū ē
qz eēt caput corp'is ecclie. p'mogenitus
ille p'matū tenens: et de nobi d'cū est.
uos aut' estis corpus xp'i et mēbra **S**i
aut' qd' nō uidem' spēam' p paciā ex
p'ram' securi: qm' q' resurrexit caput
nr'm ē. seruat spem nrām **E**t qz pul
q' resurget flagellatū ē caput nr'm:
firmauit paciā nrām **S**criptū est ei.

Quē diligit d'ns corrigit: flagellat aut'
oem filium quē recipit **N**on itaqz i flagel
lo deficiam': ut in resurrectione gaudea
m'. **I**ta ei verū est qz flagellat oem fili
ū quē recipit: ut nec unico filio pepte
rit sed p nobi oibz tradidit eū. **I**ntuetes
g' eū qui sine p'ca merito flagellatus ē
q' mortuus ē p'p' delicta nr'a et resurrex
it p'p' iustificationē nrām. nō timeam'
ne abiciam' flagellati: sed pot' cōfida
m' qz recipient' iustificati **O**mnis enī
uodū uenit nr'i gaudiū pleitudo: nec
tū mō sine gaudio relictū sum'. qz spē
salu' f'ra sum'. **I**deo et ipē ap'plus q' aut'
si qd' nō uidem' spēam' p paciā exprā
m': dicit alio loco **S**pe gaudētes: in t'
bulatiōe patientes. **H**ūtes g' talē spē
multa fiducia utam': et sermo nr' in
g'ra conditus sit sale: ut sciam' q' ad
modū oporteat uniuers' r'ndē. **D**icēdū
est ei eis q' cū p'didissent ul' nūq' habu
issent sustinentiā: et nobi sustinentibz
dūm qz qd' nō uidem' spēam' p paciā
exprām'. etiā insultat' audent cū imita
ri debent. **U**bi sūt delicta nr'a: p'p' q's am
bulatis p uias p'uas: **N**on dicam' ubi
ubi erūt cū hec uita transierit: sed mō
ubi sūt: **C**ū hest'niū diē hodiernus ab
stulerit. et hodiernū crastin' ablaturus
sit: qd' eoz que diligitis nō tūlcurrit et
tūluolat'. **E**d nō fugit pene anq' capi
tur: cū ipō hodierno die nulla possit
hoā retineri: **I**ta ei scda excludit' a t'ra.
sicut p'ma excludit' a scda: ipius hore
uni'au' qz que p'ris uidet' nichil ē p'ris.
Om'is enī p'tes ei' et oia momenta fugi
tina sūt. p'p' qd' hō peccat: **S**i nō excreta

tus cū peccat uel cū peccat attendat: potat uide q̄ uoluptas tūlitia sine prudentia desiderat: uel cū tūlitit sine penitencia cogitat. **N**os irridetis q̄ sp̄am̄ et̄na que nō uidem̄: cū uos eis q̄ uident t̄ t̄p̄alib; subditi nescitis q̄lis uobis dies crastin̄ illucescat: que sepe bonū sp̄antes malū iuenitis: nec si bonus fuit eū ne fugiat retine potitis. **N**os irridetis q̄ sp̄am̄ et̄na: que cū uenerint nō tūlibūt q̄ nec ip̄a ueniūt. sed semp̄ manēt. **N**os aut̄ ad illa ueniē: cū p̄ uia d̄nicā ista q̄ tūleūt tūlicim̄. **N**ob̄ aut̄ t̄p̄alia nec sp̄ari aliqū desinūt: et tū crebro sp̄ata uos fallūt: nec cessāt uos i flāmac̄ uet̄ia. corūpe ueniētia. torq̄re tūleūcia. **N**one ip̄a s̄ q̄ cōcupita iardescūt. adepta uilescūt. amissa pauescūt. **U**timur eis et nos sc̄dm̄ p̄gnatiois nr̄e n̄citate: sed nō in eis gaudia nr̄a figim̄ ne illis abeūtib; subruam̄. **U**tim̄ eū hoc mūdo tāq̄ nō utētes: ut ueniā ad eū qui fecit hūc mūdū: et in eo maneam̄ ei et̄nitate p̄fruentes. **E**d̄ ē aut̄ qd̄ dicitis. q̄s inde huc ueniūt: et qd̄ apud ieros gerat̄ q̄s hoīb; iudicauit. **E**t hinc uob̄ os claudit qui mortuū die q̄to resuscitauit: et pl̄ nō morturus die t̄cia resurrexit: et anteq̄ morēt̄ qualis uita morientes exapiat tāq̄ ille que nichil latet. et i paupe quiescēt̄ et i diuite ardente narrauit. **S**; illi ista nō credūt q̄ dicit. **C**uis huc inde reuisus ē: **C**redituos se uolūt uidei: si q̄s putū suor̄ reuulset. **S**; maledic̄s oīs q̄ sp̄em suā ponit i hoie. **I**deo ḡ deus hō fr̄us mori et resurgē uoluit:

ut et qd̄ futūm̄ est hōi in hoīs carue onde ret̄. et tū deo nō hōi credet̄. **E**t ite ecclia fidelū toto orbe diffusa iā ante oculos eorū est: legant eā ante tot sc̄la unū hōi mini p̄missā q̄ cont̄ sp̄e in sp̄em cre didit. ut fiet p̄ multaz̄ genāū. **E**d̄ u u ḡ abrahe credeti p̄missū est iā uide m̄ ipletū: et qd̄ unūlo orbi credenti p̄mittit̄ des̄pam̄ eē uenturū. **E**ant̄ n̄c et dicant: manducem̄ et bibam̄. **C**ras eī moriem̄. **I**lli dicāt se adhuc cras mortuos: ueritas aut̄ illos iā cū ista dicant̄ iuenit mortuos. **N**os aut̄ fr̄es filij i iur r̄āonis. ciues sc̄oz̄ angeloz̄. dei heredes et x̄pi cōhēdes caueate mutai eos q̄ cras exspirando moriūt̄: et hodie bibendo sepeliūt̄. **S**; sicut idē dicit apl̄us ne corūpāt mores ur̄os bonos colloq̄a mala: sobriy estote iusti et nolite peccare. **A**mbulātes angustā s̄ certā uia ducēt̄ ad latitudinē ih̄:im̄ celestis q̄ nr̄a uia et̄na ē. firmillie sp̄ate qd̄ nō uidetis: p̄p̄aent̄ ex p̄tate qd̄ nō dū hētis: q̄ ueracē p̄missorē x̄p̄m̄ fidelissime retinetis. **E**xpliat sermo xxij. **S**imo uicelūm̄ q̄t̄y b̄n̄ augustini de uerbis apl̄i: **U**idete quō caute abuletis nō **A**ut̄ ilipientes: sed ut sapientes. **Q**uā cū legēt̄ audistis: p̄mo oīs audiuim̄ dicentē nob̄. **U**idete quō caute abuletis: nō ut ilipientes sed ut sapientes. **R**edimētes tēpus: quā dies mali s̄. **D**ies malos fr̄es due res faciūt: malicia et misericā. **P** maliciā hoīm̄ et misericā dicit̄ dies mali. **C**eterū dies isti quā p̄tinet ad sp̄acia horaz̄ ordinati s̄. **U**idēt̄ uices: agūt t̄p̄a. **O**rit̄ sol occidit sol:

168
inleuit tpa. Cui molesta st tpa: si hoies
sibi no sint molesti: Ergo dies malos si
aut dixi due res faciut: miseria hoim et
malicia hoim. Miseria hoim cois e:
no debet malicia ee cois. Ex quo em lap
sus e adam et de paradiso expulsus: nuq
fuerut dies n mali. Istos pucos q nascu
tur interrogem: qre a ploratu incipiut: q
et ride pnt: Plorat et statim ploat. Post
nescio qt dies ridet. Cu ploabat nascens:
ppha sue calamitatis eat. Lacine em tel
tes miserie. Pondu loquit et ia pphetat.
Ed pphetat: In laboe se futurum uel i ti
more. Et si bu vixit et iustus fuit: certe
poitus i medijs teptacoibz semp time
bit. Ed aut aplis. Omis q uoluit in xpo
pie viue: psecutione pacuit. Ecce q dies
mali st: sine psecutione viue hic iusti no
pnt. Cui int malos viuut: psecutione
pacuit. Omis mali psequit bonos. Si
no ferro et lapidibz: sed uita et moribz.
Nuq aliqs san loth psequerat in sodo
mis: Nemo illi molestus eat. Et tu int
ipios viuebat et int imudos supbos blas
phemos psecutione paciebat: no vapu
lando s male viuento. Et qis me audis
sed nodu viuis in xpo pie: inape in xpo
pie viue et pbas qd dico. Deniq aplis
cu comedaret picula sua: picul inqt i
mari. picul in fluibz. picul in deserto pi
cul in latronibz. piculis in falsis scribis.
Cetera picula quiesce pnt: picula in fal
sis scribz usq in fine scli quiesce non no
uerut. Redimam tps: quia dies mali
sunt. Exptatis a me forte scie qd e tpus
redime. Dicturus su qd pauca audiunt
pauca ferut: pauca aggrediut pauca a

gunt. Tame dica: quia ipi pauca q me au
ditu sunt int malos viuut. Redime tps
hoc e. Cu aliqs tibi ifert hie: pde aliqd
ut deo uaces no litibz. pde ergo. Ex eo qd
pdis ptiu est tps. Certe qu p tuus naita
tibz pcedis ad publicu: das nummos et e
mis tibi pane a vinu aut oleu a lignu a
aliqua supellectile. Das accipis. Aliquid
amittis: aliqd accipis. Hoc e eme. Nam si
nichil amittas et habeas qd no habebas:
aut iueisti a donatu accepisti a hereditate
acqisti. Cu aut aliqd amittas ut aliqd
heas: tuc emis. Ed habes emptu est: qd
amittis ptiu est. Quo g? pdis nummos ut
emas t aliqd: sic pde nummos ut emas t
quiete. Ecce hoc e tpus redime. Pribu no
tu est puniti: qd quide latine nob dica.
q punit non oes uoluit. Punit em pu
bu est antiquu. Punit queit pchileca:
duo illi da et ducat se. Nuq no hoc puer
bu de euangelio uidet nati. Na qd aliud
dixit deus q redimetes tps qu ait: si qs
iudicio vult tecu contendere et tunica tua
vult tolle. Dimitte ei et pallu. Iudicio vult
tecu contendere et tunica tua vult tolle: auo
tae te ht litibz a deo tuo: non hebis qctu
cor: no hebis tiquillu aim. Euerteis cogi
tacoibz tuis: irritais adulus em adusa
riu tuu. Ecce tpus pdidisti. Cu to g? meli
e ut numu amittas et tps redimas.
Fres knu i caulis et i negocijs uris qu
ad nos iudicanda ueniut: si ho xpiano
dico ut p tpe redimedo pdat aliqd cui s
quito maiore cia et fiducia debeo dice ut
reddat alienu. Ambos ei xpianos audio.
Nam ille calumpniosus q vult alti face cau
sa et tolle ab illo: uel p coposicoe gaudet

ad ista uerba ap[osto]lus dixit redimētes t[em]p[or]es q[ua]m
dies mali s[un]t. **F**acio g[er]o calūpnia xp[ist]iano
illi: uelit uolit dat in aliq[ui]d ut t[em]p[or]es re-
dimat q[ui] apl[ost]m audiuit. **D**ic in **S**i illi dic-
tur q[ui] p[ro]p[ter] aliq[ui]d ut sis oculos: t[em]p[or]es nō s[un]t
dicitur calūpniose p[ro]dite fili diaboli q[ui] re-
res alienas auferre moliris: **C**ausā nō
habes: et calūpnia plenus es. **S**i g[er]o illi
dixerō da aliq[ui]d ut recedat a calūpnia: tu
ubi eis qui h[ab]ebas de calūpnia pecuniā:
Nle q[ui] p[ro]p[ter] uitandā calūpnia t[em]p[or]es a te r[em]-
dit hic toleat dies malos: tu aut[em] q[ui]
de calūpnis pascis hic h[ab]ebis dies ma-
los et post illos h[ab]iturus es i[n] die iudicij
peiores. **S**i hoc forte rides: q[ui] pecuniā
rapis. **R**ide ride et contēpne. **E**go erogē:
ueiet qui exigit. **Exp[os]itio sermo vi
celi q[ui] t[er]ti[us]. S[er]mo xxv[us] b[ea]ti aug[ustini]. de
Eg[er]m[us] in libro actib[us] ap[osto]l[orum].**
Lq[ui] ap[osto]l[orum] actib[us] i[n]scribit[ur] tantā
sub m[er]ito: atq[ue] uiris deuotionē plebis fu-
ille. ita p[ro]p[ter] xp[ist]ianū floruisse p[ro]uicias: ut
post acceptā fidē neō sibi domū p[ro]p[ri]ā de-
fendēt. et neō suū aliq[ui]d uendicāret. ut iu-
re fr[at]ernitatis cōtra illis eēt cōiā: saluet
ut q[ui] eodē cōsolatio fruerent[ur] et uite: id ē
ut quib[us] eēt uia fides eēt uia substātia.
et quib[us] eāt cōis xp[ist]i. cōis eēt et sūptus.
Nefas e[st] putabāt religiosi uiri eū sibi
nō assiste in substātia: q[ui] p[ro]nceps eāt i[n]
grā. **N**iq[ue] ideo fr[at]ernitate caritatis oīa cōi-
utebant[ur]: n[on] q[ui] maior ē fr[at]ernitas xp[ist]i q[ui]
sanguis. **S**anguis eū fr[at]ernitas similitudi-
nē t[em]p[or]is corp[or]is refert: xp[ist]i aut[em] frat-
ernitas unānimitatē cordis atq[ue] demon-
strat. **D**icut scriptū est. **C**redentiū aut[em] eāt
cor: unū et aīa una. **D**e g[er]o ille fr[at]er est: q[ui]

tā corpe q[ui] unānimitate g[er]man[us] ē. **D**e
inq[ui] fr[at]er est: q[ui] idem sp[irit]us et uolūtas in
fr[at]er est. **M**elior ē g[er]o ut dixi fr[at]ernitate lau-
dāns fr[at]ernitas xp[ist]i. **N**am illa sibi inidū
inimica ē: xp[ist]i aut[em] fr[at]ernitas sine inuisi-
one pacifica ē. **N**lla in se cōiā cū emula-
tiōe diuidit: her etiā cū g[ra]tulanōe cōiā.
Nlla in cōsolatio sepe despicit g[er]manū: her
assumit frequēt[er] alienū. **T**anta g[er]o sicut
dixi illo in t[em]p[or]e xp[ist]iane plebis deuotio fu-
it: ut neō domū suā diceret neō p[ro]p[ri]ā aliq[ui]d
uendicāret. sicut ait sc[ri]ptis lucas dicens. **N**e
mo q[ui]d q[ui] ex eo q[ui]d possidebat suū p[ro]p[ri]ū
eēt dicebat. **N**on e[st] inq[ui] eāt q[ui]c[ui]q[ue] egens i[n]
ip[s]os. **U**tā igit[ur] plebs que dū plures i[n] xp[ist]o
habebat diuites. nullū in sc[ri]o h[ab]ebat in-
digentē: et que dū etnas cogitat diui-
cias: a fr[at]rib[us] t[em]p[or]ale repulit paupertatē.
Vendebāt eū sicut ait sc[ri]ptura p[ro]dicia et
domos suas: et p[ro]p[ri]a uenditor[um] ante pe-
des ap[osto]l[orum] ponebāt: ut erogaret[ur] p[ro] ut
tunc opus eāt. **V**idete uiroz sc[ri]oz fide:
q[ui] admodū p[ro]p[ter] xp[ist]m toto se expoliabāt.
Non e[st] uerbant[ur] ne eluriret ip[s]i: dū t[em]p[or]e
bant ne alius eluriret. **H**er igit[ur] sub a-
pl[ost]is fuit in plebe deuotio. **N**ō q[ui]d sile
repim[us]. **E**t certe xp[ist]s in nob[is]. **I**dem q[ui]d
xp[ist]s in nob[is]: sed nō idem aīm[us] in nob[is].
Eadē in plebe fides: sed nō in plebe eēt
ip[s]a largitio. **I**ta al[ter] de al[ter] i[n] op[er]a nō co-
gitat: ut illud sit q[ui]d ait ap[osto]lus. **A**lius q[ui]
dē elurit: alius ebrus ē. **S**i etiā duri-
puit aliena. **N**on solū inq[ui] colligentes
pecuniās suas ad pedes ap[osto]l[orum] non defe-
rūt: sed etiā confugientes fr[at]res suos p[ro]-
trahāt a pedib[us] sacerdotū. **S**icut est illud

religiosis tenebant
eodem consolaro.

167
tempus quod descriptum est beatus apostolus dicit. In no-
nullis diebus habundabit iniquitas multorum:
et refrigeret caritas. Non enim habundat auaritia
et iniquitas quoniam ante largitatis boni-
tate cessabant: et refrigerat caritas
fraternitatis que prius christi amore fuerat.
Tunc enim sub apostolis fraternitatis dilatio fuit:
ut tunc in conventu suo non inueniret indi-
gentiam. Tanta autem modo christianitatis dil-
latio est: ut in cetero non vix inuenias lo-
cupletem. Locupletem autem non tam faculta-
tibus dico vix inueniri: sed opibus. Aut enim
apostolus. Diuites sunt in opibus bonis. Lo-
cupletem enim in ecclesia intelligi uoluit: qui
diuites in christo est. Nam et ibi quod ait sub
apostolis uenire indigentem fuisse. ostendit ut
quod tanta eos gratia fuisse fidei perditos: ut
omnis celestium diuitiarum habundauerit lar-
gitate. Raro igitur hoc tempore inuenimus in christi
anno populo locupletem. Et si plerique in domi-
bus auro sunt diuites: tamen in ecclesia si me-
dia. Dum circa pauperes non pro eo quod preua-
lent operantur: nec hoc est gratum quod offer-
unt: nec illud est laudabile quod reseruant.
Dicit dominus ad cayum. Dum offerret munera
si recte offeras: recte autem non diuidas: pec-
casti. Sic et tu christiane non recte diuidis:
qui de tanto auro tuo maiorem partem man-
mone seruas quam deo largiris. Sic namque
ananyas in actibus apostolorum dum putat se
recte offerre et non recte diuidit: pecuniam
quam obtulit perdidit et quam domi reser-
uauit amisit. Pecuniam inquam perdidit et
salutem. Dum enim ex eo quod promiserat partem
subtraxit. sacrilegi similis condempnatur
et fraudis: quoniam integris muneribus portio-
nem quam putauit subtrahendam. Aut enim

apostolus petrus. Non es hominibus meturus: sed
deo. Si ergo frater ananyas condempnatur tunc
non totum dedit quod de suo ipse promiserat:
quod censemus de eo quod non uult reddere quod alijs
repperit. Videte ergo et uos fratres quod pro-
miseritis deo: cum primum fidei gratiam precep-
tis. Ecce habundant in ciuitate nostra hospites.
facite quod pollicati estis: ne dicat
uobis quod ananyas dicitur est: non mentiti
estis hominibus: sed deo. *Explicat sermo xxv.*
Sermo uicesimus sextus beati augustini de
uobis actum apostolorum. Petrus et iohannes
ascendebant in templum.

Post resurrectionem christi quorum opinio
proximo predicatio apostolorum mu-
niat laus quam audistis exposuit. As-
cendebant inquit petrus et iohannes in tem-
plum. Natiua sermone id est predicacione in-
gressum parat. Precedere quippe stupor
debit: ut mirante rei exposicio seque-
retur: fulgor enim signorum populo corda paul-
sit. Nam erat quidam a nativitate sua claudus
qui portabat manibus: et medicabat in-
quit ad speciosam portam templi. Qui cum ingre-
dientes uidisset apostolos: elemosinam ex-
more postcebat. Sed cum in eum conuideret in-
tuitum: nichil ille claudus uultu notum sola-
me opprensus credidit affuturam uilem de a-
postolorum manibus largitatem. Sed petrus apostolus
ait ad eum. Intende in nos. Quos cum respex-
isset: argentum inquit et aurum non est mihi quod
aut habeo hoc tibi do. In nomine ihesu christi sur-
ge et ambula. Verborum ipsorum ordinem dilige-
ter demum exponere. Neque enim pertinebat ad
rem cum uirtutem diuitie sequerentur ut ceterus
pauperes iraretur: nisi ipsam uirtutem uoluisset
apostolus cum sui attestacione preferre. Ne

ei mirareis p̄fessorū v̄tutū: an̄ p̄fessus
ē abrenūciationē diuitiarū. Iuste nāq; se
quebat̄ ut largiret̄ lingua: q̄ opes cōtēp
teat̄. **Et** hac paup̄tate diuus: **Et** hac
v̄tute paup̄ius: **Testimoniū** ḡ v̄tutis: se
cūta ē p̄fessio paup̄tatis. **Vñ** et ap̄ls loq̄
bat̄. **Tamq̄** nichil h̄ntes: et oīa possiden
tes. **Et** ḡ hac paup̄tate diuus: **Argen**
tū et aurū nō habeo. **S; qd̄** h̄t qui argē
tū nō h̄t: **Eloquiū** vehemens: eloquiū
igne purgatū. **Qui** aurū nō h̄t: fidem
h̄t. **Videam⁹** qd̄ amplius chorulcet̄ au
rū qd̄ ita in abscondito ē ut illud pui
dens hoīb; n̄a dāpnasse: nec exposuisse
rem succensurā oculos cupidoz: atq; ut
adiuuat̄ paup̄tas difficultate pan
darū diuitiarū: cū labore feat̄ q̄ri qd̄ nō
lucet̄ iuciri. **Ergo** videam⁹ q̄ aurū nō
h̄t qd̄ h̄t. **Virtutē** fidē h̄t. **Expt̄a** tam⁹
qd̄ dixim⁹. **Et** amplius chorulcet̄ au
rū qd̄ erūpna p̄quirit: qd̄ auaricia cu
pit: qd̄ sollicitudo custodit: **Aurū** ma
teria laborū p̄culosa possidencū. **Aurū**
erūpna v̄tutū. **Aurū** malus p̄ditor lu
us. **Ergo** q̄ aurū nō h̄t qd̄ h̄t: **Fidē** h̄t.
Videam⁹ ut dixim⁹ qd̄ amplius chorulcet̄
aurū qd̄ neō tutū h̄t: n̄ qui sp̄ abscondit
Aurū qd̄ in p̄uiciē d̄ni fulget: **Aurū** qd̄
p̄ tenebras queit̄: p̄ tenebras custodit.
Aurū cū m̄q̄sicio dāpnatos h̄t: cū a
mor iudā faat̄: et ne alicui sit nomē ig
notū: de ap̄lo p̄ditore. **Aurū** qd̄ apud a
uarū aīe p̄fert̄ et xp̄o: in cū appetitū cō
grua m̄gr̄ genāū auctoritate detornit di
cens. **Auaricia** que ē p̄doloꝝ seruit⁹. **Et**
ḡ amplius refulget aurū qd̄ sordidas
domos h̄t: **Aurū** amplius cruciat: apud

que largius fuit. **Aurū** amātū se nichil
de sua possessioē p̄mittit: refundens ei
reatū suū cū usū suū negat. **Gravis**
accusatio: erūpnosa possessio. **Per** tū
cū hec diam⁹: dei creatura dāpnat̄. **Sed**
qm̄ obcecata hoīm prudētia id in mag
nū p̄cū receptū est: iam i infamā rei
redūdat qd̄ qd̄ de mala cupiditate sul
cipit. **Ideo** ḡ res illa vitupat̄: ut auar
tia condēpnet̄. **Ceterū** d̄ns ait p̄ p̄phiam
Aurū et argentū meū est. **Ar** si p̄ se ma
la res eēt: dei eē nō posset. **Verū** p̄ebet
materia m̄ie apud bonos aīos: et nouo
gr̄ie tūc magis p̄dest qm̄ contēpuit: ut
ip̄a sui condicioē testet̄: qm̄ mala ē h̄
rei possessio cū abditatio fructuosa est.
P̄bet ḡ materia subueiendi. **Dilp̄it** d̄d:
paup̄ib; iusticia ei⁹ manet iētū. **Dis**
ḡ nosse q̄ iusti iudicis res sit aurū et
argentū: **Auarus** inde torquet̄: inde
m̄iors adiuuat̄. **Exerceat** ḡ rei cōtēp
tus p̄ contēptū valis ad possessionē ei⁹
non oēs idonei. **Sed** ḡ non p̄t m̄t eos
reputai: qui dilp̄serūt tribuectoz pau
p̄ib; iusticia eoz manet iētū. **Nemo**
nō m̄t eos reputai p̄t: q̄ b̄n̄ uoluit p̄
fugatū rerū desptū placē deo: **Magne**
felicitatis ē condicio xp̄ianoz: q̄b; cla
ritudo regni in paup̄tate poita ē. **Pol**
sūdē qd̄ cū labōe req̄rit̄ paucoz ē: cōtēp
nē qd̄ cū fr̄cū contēpnas oīm ē. **Felici**
tas ḡ magna xp̄ianoz: quib; datū ē
ut paup̄tate faciant p̄cū regni celozū.
Nō t̄ dilp̄iceat paup̄tas tua: nichil
ea potes diuus iucire. **Dis** nosse q̄ lo
cuples sit: **Celū** emit. **Quib; thesauris**
conferri possit: qd̄ paup̄tati videmus

indultū: **U**t ad regnū celoz ueniet di
ues possessioe sua optine non possit:
nūc optinet ut cōceptu pueiat. Multo
g^o plus fulget fides q̄ aurū. Tenebris
tenebre lat amictū: fides ingēto splē
dore cōspiciat. Aurū tuto p̄di nō p̄t:
fides bono publico sp̄ fulget. **D**igita
rē fidei fiducia ip̄a testat. **N**ec int̄ con
uēientes tutū est: fides etiā int̄ pug
nātes securā ē. **E**d g^o donauit ap̄lus
paup̄ censu. **D**ives fide: laōnis ordo p̄
loquit. **A**urū et argentū non ē michi
s; p̄ hys quid h̄t. **E**d aut̄ h̄cō hoc t̄
do. **I**n noīe ih̄u xp̄i surge et ābula. **D**e
effāb; p̄a rerū estimēt. **C**ui aurū do
nabāt: i plebāt paup̄i uētrē. **M**aiōn;
debilib; pedib; futurū. **S**olabant̄ infir
mitatē: sanitatē reddē nō ualebāt. **I**
le aut̄ q̄ aurū nō possidet: sanitatē dedit
Deo diues ē: mops auri. **A**urū et argē
tū non h̄cō. **I**deo igit̄ tantas uirtutū o
pes p̄tulit. **E**d h̄cō hoc t̄ do. **I**n nomīe
ih̄u xp̄i surge et ambula. **H**oc plane nō
ī mar supio: sed in aīo tenebat. **C**uid
ei dedit. **I**n noīe ih̄u xp̄i surge et ābu
la. **P**aup̄em hoīez expauit infirmitas:
infirmitas equa lege et equa potencia re
ges captiuos q; cōstringēs. **N**on potuit
sustine iustione paup̄is regib; dnāns
Paup̄m ē qd̄ infirmitatē noiāmus. **P**au
pis impiū etiā nā nō p̄tulit. **I**lle cī clau
dus eāt ex utero mris sue. **D**ebilitas i
taq; quā ei iuexēat uasitas: ut paup̄is
iubentis exclusā ē. **E**d p̄fō nō fiet: n̄
paup̄ ap̄lus pleneēt illo deo qui ē auc
tor: natē. **N**ichil g^o hac dicitur paup̄ta
te: qd̄ donat q̄ es nō h̄t: uirtutes largit̄

170
et ḡtis confert qd̄ emi nō p̄t. **I**n nomīe
ih̄u xp̄i surge et ambula. **O**bediēcie sub
dit: qd̄ ex nātate uēiebat. **D**icit̄ homī
surge: qd̄ semp optabat. **S**; quī uālib;
uinculis ipeditus eāt: nō poterāt qd̄ uo
lebat. **N**ūc aut̄ tanta felicitate sensibi
lia seruiūt: ut ad uitū iubētis illa pe
dū infirmitas auolaret. **S**urge et ābu
la. **E**t surrexit inq̄t cōtinuo et stetit. **N**ō
ipatur: et pedes seruiūt. **E**xiliēt inq̄t
pp̄ha tōp̄ uiculi de uinculo laxata. **E**t cō
solidate s̄t bales pedū ei. **C**ūta ueloa
tate res agat̄ attendite. **D**ix̄ auēs debi
lis sermo int̄ueat iubētis et cōtinuo uis
sanitatis irrupit: et exclusā infirmitate
uīu mēbra reddūt. **T**estimonū uelocis
resurrectōis ē uelocitas ex debilitate sur
gentis: ī momēto in ictu oculi ī nouissi
ma tuba. **C**anet cī tuba et mortui resur
gent et uos imutabim̄. **F**utura exere de
factis: in quōto momēto mortui exatent.
Debilib; a nā crede uestigis. **S**urrexit.
cōsolidate sūt inq̄t bales pedū ei. **P**arū
eāt qd̄ dicebat̄ in ulū claudus redisse: u
tus ei cū sanitate restatuit. **N**on cī dixit
restitute s̄t: sed cōsolidate sūt bales. **T**ā
hūdaute recipiūt sanitatē: ut ferāt labo
rē. **E**xiliēt inq̄t ambulabat. **S**alt; fre
quent̄ etiā sanis ḡus ē. **N**on senserūt
illi pedes pigra remedia: nec uelut un
guētū mō lita uestigia reuocant̄ ad mo
mentū. **D**is mediāe irrupentis oūdit̄:
signatq; fuga infirmitatis exclusē. **S**ic
exilit q̄ sanat̄ a paupe. **S**anat̄ g^o ab a
plis cāo: hoc ip̄o iudicans qd̄ a deo suo
conditōe mēatur. **C**ōmunicant̄ itaq; sig
nis oīb; manichei. **C**ūcta salutis genēa

que carni deferunt: testimoniū bonae natū
lūt. **D**igna ei dīno ope cōprobant: que
nō credūt indigna bñficijs. **N**omē aut
tois sui mēbra cognoscūt: cū eis dicit
In noīe ihū xpī surge et ambula. **S**i
eēt cāo a diabolo: nomē xpī formidāe
potuisset. **O**blequū sanatorū: testimo
niū conditois ē. **I**n noīe ihū xpī surge
et ambula. **I**ntulcat nā debilitatē: ad
ipām quodāmo iuocati noīs auctori
tas destinat. **C**ognoscit q̄ iussit. obse
quit q̄ suo dno: refragat cōtrario. **S**i
cāo a diabolo ē: expugnata ē. et a xpī
discipulis nō curanda. **S**i roēm interrogas:
obligandū est qd̄ qd̄ inimicū est. **N**olo h̄
solū cogitacōi credas: dīna ad hūc sen
sū succrit auctoritas. **D**ns ī euāgelio.
Nemo igredit̄ in domū fortis ut uasa
ei⁹ dīpiat: n̄ p̄us alligauit fortē. **I**n lu
is ḡ opib; cāt diabolus alligād⁹. **N**ō
aut colligat diabolus sed hōrat: si res
ei⁹ p̄ signa cūct̄. **M**agni bñficij debitor:
xpī carni ē. **S**i qd̄ possit in ei⁹ salute mō
strauit. **N**on eēt matia loq̄di: n̄ testimo
niū mīe cāo ciata fecisset. **S**uffragat̄
p̄dicacōi xpī cāo: in ipā est amūstracō
signoz. **C**laudus surgit: ut apli loq̄t̄.
Dixim⁹ qm̄ si hui⁹ dei opus cāo nō eēt:
ille claudus nō eēt in pedib; sanādus.
sed in brachijs colligandus. **F**uit autē
surgit claudus ut apli loquāt̄: p̄itor
q̄ sit p̄dicacōis. ut xpī euāgelū sonet.
Claudus exiit. ipudent apli fecerūt:
si dei eoz opus cāo non ē. **F**uit aut qm̄
dicē id sacrilegū est: nō faciūt apli im
pudent. **C**āo igit opus dei ē. **C**ū cōdi
tur opus dei ē: cū format opus dei ē.

Cū signat opus dei ē: cū ciat op⁹ dei
est. **E**d debet diabolo totaēs res dei.
Irrideant ḡ manichei: et p̄t opus
dei carnis nā laudet: atq; omē uicū
ī uolūtate ponat. **S**pes emētacōis hō
mib; suggreat: ut se intelligāt nō car
nis nātate sed tñ uolūtatis p̄uitate
delinq̄re. **N**os aut caruē dīno ascribi
m⁹ opi. quā uidem⁹ ī xpī resurrōne
dīni consorcij glām consecutā: quā a
xpō suo conditōe suscepit: qui uiuit et
regnat in sc̄la sc̄loz. amen. **Explicat**
Simo xxvi⁹ **S**imo uicesim⁹ septim⁹
bti augusti de uerbis apli petri. **Qu**
diuin⁹ uocē delatā de celo. **h**ic ē fili⁹
me⁹ dilectis. et hēm⁹ cū ore p̄phicū simo⁹.

Inciū bone uite au uita etnā
etna debet: rā fides ē. **E**t aut
fides crede qd̄ nōdū uides: cū fidei uicis
ē. uide qd̄ credis. **T**pe igit fidei tāq; tpe
semētis nō deficiam⁹ et usq; ī finē nō
deficiam⁹: sed p̄uenem⁹ donec qd̄ sc̄ia
uim⁹ metam⁹. **C**ū em̄ aulū eēt genus
hūanū a deo et iacet in delictis suis: si
aut creatōe opus hēbat eēm⁹ sic sal
uatoe ut reuincem⁹. **I**ustus deus dap
nauit hōiem: mōris deus libeat hōies.
Deus illel ipē dabit uicū et fortitudinē
plebi sue: bñdctis deus. **S**i accipiūt cre
dentes: nō accipiūt contēpnētes. **N**ec de
ipā fide tū ita glāndū est: q̄ aliqd̄ nos
possim⁹. **N**on ei fides nichil ē. sed mag
nū aliqd̄: quā si habes. p̄tō accepisti.
Ed ei habes qd̄ nō accepisti. **V**idete cū
uillim⁹ vñ dno deo grās agatis: ne in
aliquo dono ei⁹ m̄gti maneat: et qd̄
hoc qd̄ m̄gti estis qd̄ accepistis p̄datis.

171
Laus fidei explicita a me nullo modo potest:
sed a fidelibus cogitari potest. Porro si ex ali
qua parte ut dignum est cogiteretur: quod dig
ne cogiteretur quod multis donis dei ipsi pre
feratur. Et si misericordia dona dei in nobis de
monstrarentur: quanto magis illud quod illa
superat deum agnosceretur: et deo esse deum quod
sumus. Quia non nichil sumus: a quo non
a deo habemus: sed sicut et ligna: sicut et la
pides a quo non a deo. Nos ergo quid plures
Non viuunt ligna et lapides: nos autem
vuiumus. Sed adhuc nobis id ipsum viuere cum
arboribus fructibusque commune est. Dicitur enim
et vites viuere. Nam si non viuunt: non
scriptum esset occidit in grandine vineas eo
rum. Viuit autem virelat: aut arelat moritur.
Sed vita ista non habet sensum. Sed nos am
plius. Sentimus. Cuiusque partus notus est
sensus corporis. Videmus audimus olfacimus
gustamus: tactu etiam per totum corpus nos
trum mollia diiudicamus et dura aspera
et leuia. calida et frigida. Est ergo in no
bis sensus quique partus. Sed habet habet et bel
lie. Habemus ergo aliquid amplius nos. Et il
la tantum que enuauimus fratres mei si conside
mus in nobis: quantum de his gratiarum actione.
quantum creatori laudem debemus: Sed tantum am
plius quod habemus. Mentem rationem consilium. quod
non habent bestie non habent uolucres. non
habent pisces: in eo facti sumus ad ymaginem
dei. Denique ubi scriptura iurat quod facti su
mus. ibi subiungit ut nos pecoribus non so
lum assignat sed et imponat. id est ut ea no
bis subiecta sunt. Faciamus igitur hominem
ad ymaginem et similitudinem nostram: et ha
beat partem piscium maris et uolatilium celi:
et omnium pecorum et serpentium que reptant

super terram. Dum habet partem: pro ymagine
dei. Dum quibusdam dicitur inceptum. Solite
esse sicut equus et mulus: quibus non est intel
lectus. Sed aliud intellectus: aliud ratio. Nam ratio
habemus et aliquam intelligentiam: sed intelligere
non ualemus nisi rationem humanam. Est ergo animal
rationis capax. Verum melius et ad dicitur: animal
rationale cui non inest ratio. et aliquam intel
ligat iam rationem habet. Nam ideo uult intelli
gere: quod ratio precedit. Hoc ergo uel bestias an
cedimus. maxime in nobis extolere debemus:
et resculpe quodammodo et reformare. Sed
quod potest: uel sit artifex qui formauit.
Ymaginem in nobis dei deformare potuimus:
reformare non possumus. Habemus ergo ut cuncta
breuiter reuexamus ipsum esse cum lignis et la
pidibus: viuere cum arboribus: sentie cum bel
tiis: intelligere cum angelis. Diu dicamus ergo
oculis colores. auribus sonos. nasibus odores.
gustibus sapores. tactu calores: intellectum mo
res. Intelligi omnis homo uult. intelligere nemo
est qui uolit: credere non omnes uolunt. Dicitur
in homo. Intelligam ut credam. Rudeo. Cre
de ut intelligas. Cum ergo nata sit inter nos
controuersia talis quodammodo ut ille in di
cat intelligam ut credam. ego ei rudeo. ymo
crede ut intelligas: cum hac controuersia ue
niamus ad iudicem. Nemo nostrum presumat
per sua parte suam. Que iudicem inuenturi
sumus. Discaulis omnibus hominibus: Rescno u
trum meliorem iudicem inuenire possimus: quam ho
minem per quem loquitur deus. Non eam ergo
in hac re et in hac controuersia aduersas scila
res. Non inter nos iudicet poeta sicut propheta.
Dicitur petrus apostolus cum duobus aliis christi
domini discipulis iacobo et iohanne in monte
cum ipso domino constitutus: audiuit uocem de

lata de celo **H**ic est filius meus dilectus in
quo bene complacui: ipsum audite. **E**d comē
dans in coratibus apostolus in epistola sua dixit.
Hanc uocem nos audiuimus de celo dela
tā: cum eēmus cum illo in monte scō. **E**t cum
dixisset hanc uocem nos audiuimus de celo
delatā: subiūxit atque ait. **E**t hēm̄ cō
repheticū sermonē. **S**onuit uox illa
de celo: et cōrepheticus sermo. **A**t
tendite km̄: adiuuet dñs et uolūtātē
meā et expctationē urām. ut dicā qd̄ uo
lo quō uolo. **E**s ei urām non miret de
lata uoce de celo cōrepheticū ser
monē ab ap̄lo dictū esse. **C**ōrepheticū sa
ue dixit: nō meliorē nō ueriorē. **T**am
ē uerus ille sermo de celo q̄ sermo pro
pheticus: tā bonus tā utilis. **E**d ē ḡ cō
repheticus: n̄ in quo magis cōfirmet audi
tor. **Q**uare hoc. **E**m̄ sūt hoīes infideles
qui sic detrahūt: ut dicant eū magias
artib; fecisse que fecit. **P**ossent ḡ infi
deles etiā istā uocē delatā de celo p̄ con
iectuās hūanas et illicitas auolūtates
ad magias artes referre: sed p̄phete
antea fuerūt. **N**on dico antea an̄ istā
uocē: sed an̄ xp̄i caruē. **N**ondū erat hō
xp̄s q̄ misit p̄phas. **E**t q̄s dicit eū ma
gū eē. **I**n ḡ magias artib; fecit ut co
letur et mortuus: n̄ nūqd̄ magus erat
an̄q̄ natus. **E**cce quare ait ap̄lus petr̄
hēm̄ cōrepheticū sermonē. **V**ox
de celo qua fideles amoneant: p̄pheticus
sermo quo infideles cōuincant. **I**ntel
lexim̄ q̄ntū in uidet km̄ q̄re dixit a
pl̄us petr̄ hēm̄ cōrepheticū sermo
nē: post uocē de celo delatā. **E**t ip̄a q̄nta
xp̄i dignatio. **P**etrus iste q̄ sic loquit̄

piscator: fuit. **E**t mō magnā laudē h̄t
orator: si potuit ab illo intelligi p̄sca
tor. **P**ropterea primis xp̄ianis loquēs ap̄ls
paulus ait. **V**idete uocationē urām: fides:
q̄ nō multi sapientes scdm̄ carnē non
multi potētes nō multi nobiles: sed
firma mūdi elegit deus ut cōfundat for
tia. et stulta mūdi elegit deus ut cōfun
dat sapientes. et ignobilia mūdi et cō
tēptabilia mūdi elegit deus. et ea q̄ nō
sūt tamq̄ sūt: ut ea que sūt euacuet̄.
Si ei eligeret xp̄us p̄m̄ orator: dicit̄
orator. **E**loquētie mee merito. electus sū.
Si eligeret senator: dicit̄ senator. **D**ig
nitatis mee merito. electus sū. **P**ostremo
si eligeret impator: dicit̄ impator. **P**ri
tatis mee merito. electus sū. **E**uacuet̄ et dif
ferant̄ isti paululū: qui uacuet̄ non di
mittant̄ nō contēpnant̄: sed aliquātu
lū differant̄ quo possunt glari de semet
ip̄is in semetip̄is. **D**a n̄ m̄q̄t illū p̄sca
torē. da n̄ idiotā. da n̄ impitū: da n̄ eū
cū quo loqui nō dignatur senator: nec
q̄ em̄ p̄sca. **I**p̄m̄ m̄q̄t da. **H**ic si im
pleuēo: manifestū est q̄ ego facio. **E**m̄
q̄ et senatorē et oratorē et impatorē ego
sū factururus quicūq; facturus ego et sena
torē: sed ceterus ego p̄sca torē. **P**ri glā
ri senator: de semetip̄o. p̄ orator: p̄
impator: non p̄t n̄ de xp̄o p̄sca tor: **P**er
at p̄t docendā salubrē hūilitatē. **P**ius
ueiat p̄sca tor: p̄ ip̄m̄ meli⁹ adducit̄
impator. **M**emēto te ḡ p̄sca torē sc̄m̄
uultū bonū xp̄o plenū: ad cōmissa p̄
mūdū recta capiendus cū cetis etiā a
pl̄us iste p̄tinuit. **E**rgo memēto te eū
dixisse: hēm̄ cōrepheticū sermonē

ne. **D**amig: ad illā cōtroisiā iudicē pro
phāam. **E**d ut nos agebat: Tu dicebās
intelligā ut credā: ego dicebā ut itelli
gas crede. **D**ata ē cōtroisiā. uciāmus
ad iudicē: iudicet pphā. ymo uō deus
iudicet p pphāam. **A**mbō taceam. **E**d
ambo dixim⁹ audiū est. **I**ntelligā
inqs ut credā: crede inq ut intelligas.
Rūdeat pphā. **S**ili credideris: nō intel
ligetis. **P**utans aut hūm nichil dicē e
nā illū qui dicit itelligā ut credā. **E**d
eū nūc agim⁹ nō ut credant nō q nō
credūt sed q adhuc parū credūt. **N**ā
si nullo mō credidissent: hic non cēt
Fides eoz adduxit ut audiant: fides
eorū fecit eos pūtes ūbo dei. **S**ed ipā fi
des q gūmāuit iriganda ē: nūc tēda ē
roboranda ē. **H**oc ē qd agim⁹. **E**go inq
plātāui apollo rigauit: sed deus iare
mētū dedit. **I**taq neq q plantat ē ali
qd neq qui rigat: sed q iare mētū dat
deus. **L**oquendo hortando docendo sua
dendo plantāe possum⁹ et rigāe: non
aut iare mētū dāe. **S**ouat aut ille cū
quo loquebat qui fidei sue gūmāti et
adhuc tenē et adhuc ifirme et adhuc
ex magna pte titubanti: non tū nulle
fidei sed aliau fidei adiutorē orabat
cū dicebat. **C**redo dñe. **N**ō cū in euan
gelio legēt audistis. **S**i potes credē aut
dñs ihūs pū puei. **S**i potes credē: oīa
possibilia credenti. **E**t ille itūēs semet
ipm et posit⁹ aū semetipm non hūs
temerariā confidentiā. sed pūis dilcui
ens consāam: uidit in se ē aliq fidē
et titubationē. **D**trūq uidit: vñū se
habē confessus ē: et alū adiutorium

postulauit. **C**redo inq dñe. **E**d scēbat⁹
nō aduua fidē meā. **N**on hoc dixit. **C**re
do dñe: uideo hic aliqd vñ non mēior:
credo verū dico. **S**i uideo hic etiā nescio
qd qd mi displiceat. **S**tare uolo: sed ad
huc nūcans loquor. **N**on cendi q credo:
sed tū adhuc nūc aduua incredulitatē
meā. **E**t kmū et ille quē cont me cōstāu
et pti cōtroisiā int nos uatā. pphāam
iudicē postulau: nō nichil dicit etiā ipē
cū dicit itelligā ut credā. **S**am utiq mō
qd loquor: ad hoc loquor: ut credant qui
nondū credūt: et tū nō qd loquor intelli
gant. **C**redē non pūt. **E**rgo ex aliq pte ue
rū est qd ille dicit itelligā ut credā: et e
go qui dico sicut dicit pphā ymo crede ut
itelligas. **V**erū dicim⁹ cōcordem⁹. **E**rgo
itellige ut credas crede ut intelligas. **B**re
uiter dico quō utriq sine cōtroisiā acci
piam⁹. **I**ntellige ut credas ūbū meū: cre
de ut intelligas ūbū dei. **E**xpliat **S**imo
xxvii. **S**imo **xxviii**. **H**ū aug⁹ de ūbis
apli iacobi. **A**nte oīa nolite iurare.
Prima lāo que nobi hodie recita
ta ē apli iacobi oblata nobi ē ad
differendū: et quodā mō dicta. **I**ntētos
ēi uos fecit: amonens ante oīa ne iure
tis. **D**ifficilis qstio ē. **H**oc patm quē nō
reū teneat: si iurare patm est. **S**am p
iuriū patm ē et grande patm: nemo dubi
tat. **S**i nō aut aplis de cō lāone tractam⁹.
ante oīa frēs mei nolite piurare: sed no
lite iurare. **P**cessit etiā spūs dñi ihū x
i euāgelio silis amonicio. **A**udistis inq
q dcaū est antiq⁹: nō piurabis. **E**go at
dico uob. **N**olite iurāe neq p celū qā se
des dei ē: neq p trā q scabellū pedū eē.

Nec p caput tuū iurabi: q̄ nō tibi est
ptās facē unū capillū albū aut nigrū.
Sic aut sermo v̄ est ē. non nō. **S**i qd̄ ā
plus ē a malo ē. **H**inc dūcē amōiā
mēōrata apli lāo oīo sic cōgruit ut
nichil deus iussisse videat: q̄ nullus
alius hoc dixit q̄ ille q̄ p aplm̄ dixit.
An̄te oīa m̄q̄ fr̄es mei nolite iurāe:
neq̄ p celū neq̄ p t̄ram neq̄ qd̄amq̄
iuramētū. **S**ic aut sermo v̄ est ē. non
nō. **S**ilī q̄ iste addidit. an̄ oīa. **E**x quo
multū fecit intentos: auxitq̄ difficul
tatē questioi. **I**n uicim̄ em̄ iurasse sac̄
tos: iurasse p̄m̄tū ip̄m̄ dñm̄: in quo
nō est oīo p̄m̄tū. **I**uravit dñs et nō pe
nitebit eū: tu es sacerdos ietnū sc̄dm̄
ordīnē melchisedech. **E**ritatē sacerdoti
filio cū iuramēto p̄m̄sit. **H**abes eā: p̄
memetip̄m̄ iuro dicit dñs. **E**t illud
iuratio ē. **V**iuo ego dicit dñs: quō hō
p̄ deū sic deus p̄ seip̄m̄. **N**on ē ḡ p̄m̄tū
iurare. **S**i malū hoc dicit. **E**t quā dixim̄
deū iurasse: q̄ blasphemū est hoc dicit.
Iurat deus qui p̄m̄tū non h̄t. **N**on ē ḡ
p̄m̄tū iurare: sed p̄iurare p̄m̄tū ē. **F**ortas
se q̄s dicat non eē p̄ponendū de dño
deo iuratiois exemplū. **D**eus eī ē. **E**t
forte illi cōpetit iurare: q̄ non p̄t p̄i
urare. **H**oīes em̄ fallū: uel cū fallūt ul
cū fallūt. **A**ut putat hō verū eē qd̄
fallū est et temē iurat: aut sac̄ ul pu
tat fallū eē et tū p̄ uēo iurat. ac nich
ilomin̄ cū sc̄lē iurat. **D**istant autē
ista p̄iuria: q̄ duo cōmēōraui. **F**acili
iurare q̄ verū putat eē p̄ quo iurat: ve
rū putat eē et tū fallū est. **N**ō ex aīo
iste p̄iurat: fallit: hoc p̄ uō h̄t qd̄

iurat +

fallū est: nō pro te falsa sciens iuratio
onē m̄ponit. **D**a aliū. **S**ic fallū eē
et dicit uerū eē: et iurat t̄p̄ verū sit
qd̄ sac̄ fallū eē. **V**idētis q̄ detestanda
sit ista belua: et de rebus hūanis ex
tremānda. **E**s eī hoc fieri uelit. **O**ēs
hoīes talia detestant. **F**ac aliū. **P**utat
fallū eē et iurat t̄p̄ verū sit: et forte
verū est. **O**bi ḡtia ut itelligatis. plu
it in illo loco interrogas hoīes: et pu
tat nō pluuisse. et ad negotiū ip̄m̄
cōpetit ut dicat pluit. **S**i putat nō
pluisse. **D**icit ei. uē pluit: uē. et iu
rat. et tū pluit ibi et ille nescit et pu
tat nō pluisse: p̄iurus ē. **I**ntest q̄ ad
modū ūbū p̄cedat ex aīo. **N**eam lin
guā non facit: n̄ mens rea. **E**s eī aut
q̄ nō fallat: et si noluit fallē. **E**s
hō au nō subrepat fallacia. **E**t tū
iuratio ab ore nō discedit: frequēt
plura s̄t p̄m̄tū iuramēta q̄ ūba. **S**i
dilatāt hō quocies iuret p̄ totū die
quocies se uolnet. quocies gladio lin
guā feiat et cūffigat: q̄s ī illo locis
iuenit sanus. **E**a ḡ ḡue p̄m̄tū est
p̄iurare: cōpendiū tibi dedit scripturā
noli iurare. **E**d tibi diciturus homo.
Verū iura. **E**cce verū iura: non pec
tas. **S**i verū iures: nō peccas. **S**i homo
int̄ tēptatioēs positus carne uolunt
calcaus t̄ram sub t̄ra. dū corpus qd̄
corrūpit agguat aīam et dep̄mit t̄
reua inh̄itatio sensū multa cogita
tē: int̄ ista multa tua cogitata. uo
latica. cōiecturas hūanas fallacias
hūanas. q̄ non subrepat tibi qd̄ fal
lū est. posito ī regione fallitatis:

173
His g^o longe eē a pūrio. **Iurare noli.**
Cui ei iurat: aliqui nō vni iurare p̄t.
Cui aut nō iurat: mendaciū nūq̄ iura
re p̄t. **Iuret g^o deus q̄ iurat securus:**
quē nichil fallit nichil latet: q̄ oīo fal
le ignorat: q̄ nec falli p̄t. **Cū eū iurat**
se adhibet testē. **Quō tu cū iuras adhi**
bes testē deū: sic ip̄e cū iurat se exhibet
testē. **Tu quā illū adhibes testē: forte su**
pra modū iuanū accipis nomē dñi dei
tui. **De mendaciū iures. g^o iurare noli. Ip̄a**
ē angustia: pūriū p̄cipiū. **Cui iurat**
iur̄ est: qui nō iurat longe ē. **Peccat**
et **quō qui fallū iurat: nō p̄cāt qui**
verū iurat: sed nec ille p̄cāt q̄ oīo nō
iurat. **Si qui nō iurat et nō peccat et lō**
ge est a p̄cō: q̄ aut verū iurat nō pec
cat: sed ip̄e ē a p̄cō. **Fac te ambulāc in**
alio loco ubi a pte dextera spaciola sit
terra: nec ulq̄ angustias p̄cipis. **Li**
nistra p̄ceps locus ē. **Ubi vis ābulāc:**
Sup finē t̄re in labio p̄cipis: an inde
longe. **Puto q̄ inde longe. Sic et qui**
iurat in fine ambulat: et ambulat
pedib; iherimis q̄ huānis. **Si offendeis**
deor̄sū is. **Si lapsus fuīs: deor̄sū is. Et**
q̄d te exapit: **Pūriū pena. Ergo vni**
uolebas iurare. **Audi consiliū dei: nō**
li iurare. **Si p̄cāt eēt iuratio: nec i ueti**
lege dicit nō p̄uābis. reddes at̄ dñō
iurandū tuū. **Non ē p̄cāt p̄ape**
tur nob; **Si aut tibi deus tuus. Si iura**
ueis non dāpnabo. **Si uerū iurauis**
non dāpnabo. **Si nūq̄ si non iura**
uis dāpnabo. **Duo s̄ inq̄t que nō**
dāpno vniq̄: verā iuratiōne et nul
lā dāpnatiōne iuratiōne. **Dāpno at̄**

falsā iuratiōne. **Falsa iuratio exiosa ē**
Deā iuratio piculosa ē. **Nulla iuratio se**
cura ē. **Has eē diffiale q̄mone et caita**
ti v̄e fateor semp illā vitauī. **Sic aut**
cū die dñico debito reddendi sermonē
recitāet eadē l̄o: dūitus nū impatū
cē credidi ut inde tractare. **Hinc me de**
dice uoluit: hinc uos audie. **Obsecro**
ue contēpnatis. **obsecro ut cor stabilia**
tis. **lingue mobilitates iuratis: non**
frustra ē oīo nō uacat q̄d cū ea ut dixi
q̄stionē semp deuitāe uolueri ip̄oita ē
uacitati mee: ut ip̄onat et caitati v̄e
Ut noueitis verū iurare nō eē p̄cāt:
iueim; et aplin paulū iurasse. **Cotidie**
morior p̄ v̄rām glām fr̄es: quā h̄cō ī
xp̄o ihū dñō nr̄o. **P̄ v̄rām glām iuratio**
ē. **Non q̄i sic ait p̄ v̄rām glām morior:**
q̄i v̄rā glā me facit mori: quō si dicit
p̄ ueneniū mortuus ē. **p̄ gladiū mortu;**
ē. **p̄ bestā mortu;** ē. **p̄ iūmiciū mortuus**
ē. **id ē facente iūmico facente gladio**
facente ueneno et lilia. **Nō sic dixit p̄**
v̄rām glām. **Ambiguitatē grecus ser**
mo dissoluit. **Inspiciat in eplā greca: et**
iuenit̄ ibi iuratio q̄ non ē ambigua. **Ja**
aton eū iuratio ē p̄ deū. **Ergo nec du**
bitet iurasse aplin paulū cū dixit: per
v̄rām glām fr̄es. **Et ne putem; eū per**
huānā glām iurasse: quā h̄cō in xp̄o
ihū dñō nr̄o. **Et alio loco iuratio p̄rlus**
certa et exp̄ssa. **Testē deū iuoco sup aī**
mā meā: q̄ p̄rens uob; nondū v̄cī cho
rinthū. **Et alio loco ad galathas. Que**
aut scribo uob; ecce corā deo q̄ nō meu
tio. **Intendite q̄lo et adūtite. Et si non**
tā plausibilis uob; sermo sit p̄t angul

nas q̄stionis: utilis tū est si ad viscera
vr̄a p̄ueiāt. **E**cce uiuunt apl̄us. **N**ō uos
fallant q̄ uelao quō uolentes ip̄as uia
tiones discue ul' potius nō intelligē: di
cūt non tē uiacone. q̄n dicit hō. **S**at de
testis ē deus. iuoco deū sup aiām meā
perū me dicit. **I**uocauit inq̄r deū: tes
tē fecit deū. **Q**uid uiuunt. **C**ui hec di
cūt nichil aliud uolūt: n̄ iuocato deo
teste mēiri. **I**taue uō q̄s q̄s es p̄ui cor
dis. si dicas p̄ deū iuras. si dicas tes
tis ē deus nō iuras. **E**d ē p̄ deū. **N**ili
testis ē deus. **A**ut qd ē testis ē deus.
u p̄ deū. **E**d aut ē iurare. n̄ ius deo
reddē q̄n p̄ deū iuras. ius saluti tue r̄d
dē q̄n p̄ salutē tuā iuras. ius filijs tuis
reddē q̄n p̄ filios tuos iuras. **E**d aut
ius dēi saluti nr̄e filijs nr̄is deo nr̄o.
n̄ caritatis ueritatis. et nō fallitatis.
Maxime aut p̄ deū aī fit ip̄a ē uerā uia
tio: q̄ et aī dicit q̄sq̄ p̄ meā salutē. sa
lutē suā deo obligat. **C**ū dicit p̄ filios
meos oppugnat deo filios suos. ut h̄
ueriāt in caput eoz qd̄ eit de ore ip̄ius:
si uerū uerū. si fallū fallū. **C**ū ḡ filios
suos ul' caput suū uel salutē suā q̄sq̄ i
uiacone sua noīans qd̄q̄d noīat obli
gat. q̄nto magis q̄n p̄uicat p̄ ip̄m de
um. **T**imet eī fallū iurāe p̄ filiū suū.
et nō timet fallū uiare p̄ deū suū. **F**or
tassis hoc dices in aiō tuo. **T**imeo fal
lū iurāe p̄ filiū meū: ne moriat̄. **D**eus
aut q̄ nō moriat̄. et si fallū p̄ eū iuret.
qd̄ mali cōtingit. **N**ū quidē dicit: nich
il mali cōtingit deo q̄n fallū iuras per
deū. **S** cōtingit malū multū tibi: q̄ fal
lis p̄ximū aī teste adhibes deū. **S**i ali

qd̄ teste filio tuo facēs. et aiō ul' p̄xiō
tuo ul' aulibet hōi dices nō feci. et tan
gēs filio tuo caput quo teste fecisti et
dices. p̄ h̄ salutē q̄ nō feci: exdamaet
forte filius tuus sub p̄na manu tremēs
nec tū p̄nā manu sed dīmā tremēs.
Noli p̄: nō tibi uilis sit salū mea. **D**eū
sup me iuocasti. **E**go te uidi. fecisti: nō
h̄ p̄uicare. **T**e quidē hēo genitorē: s̄ et tu
um et meū timeo creatorē. **S** q̄a deū q̄n
p̄ eū iuras nō tibi dicit ego te uidi. nō
h̄ uiare fecisti. sed tēs ne te iste occidat.
tu te aī occidis. q̄ ḡ nō dicit ego te ui
di. putas q̄ nō uidit. **E**t ubi ē quod di
cit. tacui tacui. nūq̄ sp̄ tacebo. **E**t tū
plerūq̄ dicit: ego te uidi. **S** alit̄ q̄nto
uindicat i p̄uiriū. **S** nō in oēs uindicat.
Ideo hoīes uindiciant ad exemplū. **E**go
scio ille in fallū uiuunt et uiuit: fallū
uiuunt et uiuit. **I**lle fallū uiuunt: tu fal
leis. **S**i et tu habēs oculos uñ uidēs mor
tē huius. si et tu in eo qd̄ ē mori et non
mori nō falleris: uidēs h̄ mortē. **E**t tū
intende scripturā: et ibi iueies iacentē
quē putas uiuentē. **E**a pedibz ambu
lat. q̄ maibz cōtrectat q̄ oculis uidet
et auribz audit. officijs cetis mēbroz
satis utit. uiuentē putas. uiuit sed cor
pus ei: mortua ē aut aiā eius. **M**or
tuū est qd̄ melius ē: uiuit h̄itadiū mor
tuus h̄itator. **Q**uō inq̄s aī uiuebat
corpus mortua ē aiā. aī corpus non
uiuet n̄ uiuificatū ab aiā. **Q**uō ergo
mortua ē aiā. de qua uiuit corpus.
Audi ḡ et discē. **C**orpus hoīs creatura
ē dei: et aiā hoīs creatura dei ē. **D**e aiā
deus uiuificat carnē: ip̄am itē aiām

deg+

uiuificat de seipso nō de seipā. **D**icitur g^o
 corpis aīa est: uita aīe deus ē. **M**ortu
 corpus cū recedit aīa: moit^r g^o aīa si
 recedit. **R**ecedit aīa cū corpus patit
 gladio: et putas qz nō recedit de cū
 ipā aīa ferit^r piurio. **N**is audire qā
 mortuus ē de quo loqueis: **R**ege sc^r
 turā. **O**s qd̄ mentit^r occidit aīam. **S**ed
 tu pūte putas ultorē deū. si ille q̄ iura
 none falsa decepit cōtinuo exspiret: si
 exspiret aīa oculos tuos. **E**xspirauit ca
 ro ipius. **E**d ē exspirauit caro ipi⁹: **S**pi
 tū quo uiuificabat^r eieat: hoc ē exspi
 raui. **E**xcluso spū quo uiuebat caro: p
 uiuit. exclusit spū quo uiuebat aīa.
Exspirauit: sed uelas. **E**xspirauit: sed
 nō uidet. **C**arne cū iacentē sine aīa ui
 des: aīam miserā sine deo uidē nō potes.
Crede g^o adhibe oculos fidei. **N**emo g^o
 ipunitus piurus: p^r sus nemo. **C**ū illo
 ē pena sua. **S**i habet in cubitō suo tor
 torē carnis sue: punit^r eēt. **H**ic in secreto
 cordis sui tortorē conscie sue: et ipūit^r
 uocat. **E**t tū qd̄ dicit: **D**iuit gaudet.
 luxuriat: q̄ in mendaciū iurauit. **E**d
 ē q̄ me mittis ad iuisibilia: **E**t et ipē
 deus p̄ quē uiuit iuisibilis ē. **I**uauit
 p̄ iuisibile: ferit^r pena iuisibili. **S**ed ui
 uit inq̄t: et quodāmo sciet et bullit
 luxurijs. **S**i hoc ita ē q̄ sciet luxurijs
 q̄ bullit luxurijs uices st̄ aīe mortue.
Deniqz oīs hō prudens q̄ tales luxuri
 antes piuros attendit: sano cordis ol
 fū autit se nō uult ituei nō uult uidē.
 nō uult audire. **D**ū se ista scitas autit:
 nō q̄ putet aīa mortua: **B**reuit^r g^o au
 dite frēs mei. **C**oncludā sermonē: figēs

i cordibz vris curā salubre. **A**nte oīa no
 lite uiare. **Q**uāe ante oīa: si magnū ē
 faan⁹ pulare: **I**urāe ei peius ē q̄ fura
 ri. **I**uare peius ē q̄ aduicare: **N**on di
 co fallū uiare: iurāe dico. **I**uare peius
 ē q̄ hoiēm occidē: **A**bsit. **H**oiēm occidē
 aduicare furi patū ē. **I**urāe non ē
 patū: sed fallū iurāe patū ē. **Q**uare
 g^o ante oīa: **I**sto uōbo qd̄ ait aī oīa: cau
 tos nos fecit adūsus linguā nrā: **A**nte
 oīa ait: ut attendatis p̄ actis ut uigile
 tis. ne subrepat uob̄ cōsuetudo iurādi.
Tamq̄ in specula. ita te posuit cont̄ te.
Ante oīa: leuauit te sup̄ acta uū te at
 tendas. **C**onsideat̄ cū te uiare p̄ deū. per
 xp̄m occidit illū. **E**t her̄ quocies p̄ diē:
 quocies p̄ horā: **N**on apis os nisi a ta
 li uiacione. **N**olles ut dicet̄ tibi aī oīa:
 aut te adūsus cōsuetudinē intētissim
 reddet: ut oīa tua īspices omīs motus
 lingue. **D**iligētissimē custodires. eēs custos
 male cōsuetudis tue: **A**d eā constrigē
 tā: audi aī oīa. **D**ormuebas. pūgo aī
 oīa: spinas ad moueo. **E**d ē ante oīa:
Ante oīa uigila: aī oīa intētus esto. **I**u
 raui⁹ et nos: passi habuim⁹ istā tet
 rimā et mortiferā cōsuetudinē. **D**ico
 caritati vr̄e: ex quo deo seruire cepim⁹.
 et q̄ntū malū sit ī piurio uidim⁹ timui
 m⁹ uehementi: et ueteruolissimā cōsue
 tudinē tiorē frenauim⁹. **T**imōe restrin
 git^r: restricta languelat. languelcens e
 morit^r: et male cōsuetudini bona luce
 dit. **D**eniqz nō uob̄ diam⁹ nō nos uiare.
Si ei hoc diam⁹ q̄ntū ad me ptinet uro:
 sed q̄ntū m̄ uidet̄ magna nōtitate cōpul
 sus. **C**ū uideo n̄ faciā nō m̄ credi: et ei q̄

Atue

in nō credit nō expedie q̄ nō credit.
Hac p̄p̄sa rōe et cōsiderandōe librata.
cū magno t̄iore dico. corā deo. a testis
ē deus. aut lat̄ xp̄s q̄ lat̄ sic cē ī aīo
meo: et uideo q̄ plus ē id ē q̄a ampli
us ē q̄ ē. nō nō. **S** hoc q̄ apl̄y ē: a ma
lo ē. Et si nō a malo iurantis: a malo
ē non credētis. **D**eniq; nō ait si ampli
us facit malus ē: sed sit in ore v̄ro cē
nō non. **E**d aut̄ amplius ē: a malo ē.
Sed q̄re cuius. **S** tū aliud h̄t huāna
pellima cōsuetudo. **E**t cū tibi nō credi
t̄ iuras: et cū nō exigit iuras: et hor
rentib; hoīb; iuras. **N**on taces iurandō:
vix es san; nō piurando. **N**isi forte pu
tatis fr̄es q̄ si sciet̄ apl̄us paulus cre
dē sibi galathas addēt iurandōe et di
cēt: que aut̄ scribo uob. ecce corā deo
q̄ nō menaoz. **V**idebat ibi eos q̄ cre
debāt: videbat et alios q̄ nō credebāt.
Ergo uol̄ dice nō iuro si forte exigit.
A malo ē enī qd̄ facis: sed illius q̄ exi
git. **N**am tu quō te purges nō habes:
quō satisfacias negoao qd̄ iurat nō
iuenis. **S** aliud ē cū exigit iurandō: ali
ud qd̄ offert. **E**t hoc ap̄m qd̄ offert: ali
ud cū offert nō credenti: aliud cū venti
lat̄ et credenti. **T**ene ḡ: linguā et cōsue
tudine q̄ntū potes: nō quō quidā q̄
illis dicit̄ verū dicit̄ nō credo. nō fecisti
nō credo. deus iudicet: iura m̄. **E**t ip̄e q̄
exigit iurandōe multū iurat si nescit
illū fallū iuraturū an lat̄. **S**i enī nescit
et ideo dicit̄ iura ut̄ fides ei fiat: non
audeo dice non cē p̄c̄m. tū huāna tēp
tatio ē. **S**i aut̄ lat̄ eū fecisse. nouit eū
fecisse uidit eū fecisse. et cogit iurare:

hoīada ē. **I**lle ei suo piurio se piurit: s̄
iste manu iustificantis et exp̄sit et p̄t
lic. **C**ū uō aliq̄s sceleratus fur audit: iu
ra si nō tulisti. iura si nō fecisti. ab eo q̄
nescit si fecit ille: tūc dicit xp̄iano nō
licet iurāe. q̄ ab illo exigit iurandō
dū. **N**ō licet iurare xp̄ian; sū: non mi
licet. **C**apta talē. **N**ite ab illo dissimila
a negoao de quo loq̄bais. misce alias
fabulas: et iucies eū milies iurandō:
q̄ semel iurare noluit. **I**ta ḡ: cōsuetudi
ne cotidiana. crebra sine causa nullo
extorquēte. nullo de tuis ūbis dubitāte
iurandi. auctite a uob: ap̄utate a liguis
v̄ris. arcuadite ab ore v̄ro. **S**i cōsuetudo
ē solet̄ dia. **S**olet̄ dia q̄ nō dico hoc ē
aū oīa. **E**d ē ante oīa: **P** cetis cautus
esto. **P**lus ad hoc intētus esto: q̄ ad a
lia. **M**aior cōsuetudo maiorē intētiōne
flagitat: nō rei leuis cōsuetudo. **S**i de
manu aliqd̄ facēs: facili; manu tue i
pares ne facēt. **S**i pedib; aliquo cū dū
cēt: pigra ~~retā~~ retardante. exatāis te
ut̄ surgēs et ires. **L**ingua facultatē h̄t.
mouet̄: tanto tu adūsus illā fixus esto.
Domabis si vigilabis: uigilabis si tē
bis: tēbis si xp̄ianū te cē cogitauis. **N**ā
tū mali h̄t iurandō: ut̄ q̄ lapides colūt
timeāt iurāe p̄ lapides. **T**u nō times deū
p̄ntē. deū uiuentē. deū scientē. deū manē
tē: deū in contemptore vindicantē. **C**lau
dit ille tēplū sup lapidē et abit ad domū
suā. **I**p̄e sup deū suū clausit: et tū q̄ il
li dicit̄ iura p̄ iouē p̄ntes oculos timet.
Ecce dico caritati v̄re. **E**t q̄ p̄ lapidē fal
sū iurat: piurus ē. **D**ū hoc dico q̄ mi
ti et in hoc fallūt̄: et putāt q̄ nichil ē

175
p qd iurant nō se crimine tenēi p iuri. **D**e
sus p iurus es: qz p id qd scāi putas fal
sū iuras. **H** ego illū scāi nō puto. Scāi
putat cui iuras. Non eī qū iuras tibi iu
ras. aut lapidi iuras: sed pximo iuras.
Hōi iuras an lapidē: sed nūqd non an
deū: **N**ō te audit lapis loquētē: sed pu
nit te deus fallentē. **N**ū oīa gō frēs mei ob
secro uos: ne sine cā me de her loq cō
puleit. **D**ico eī ante ipm qd dixi sepe me
istā deuitasse qstione: timui ne monēdo
et papiendo plus reos facerē nō audi
tiōs. **H**odie aut plus timui: ne loqui
retularē qd loqui iuberer. **S**i nō p ius
sit frātis huius iudis mei si oēs qui mī
adclamauerūt clamēt et cont se. ne fal
sū iuret adūlū se: si tot hoīes q me attē
tillie audierūt attenti sint adūsus cōlue
tudine suā. **C**ān moncat se hodie cū ad
domos suas uenerit: cū ad cōluctudine
suā lapsū lingue repetuerit. **A**moncat
pximū pximū. **H**oc ē qd hodie audiui
m: hoc ē qd obstructi sum. **N**on fiat
hodie ite cū recens sermo ē. **E**xptus lo
quor. **N**ō fiat hodie pigrus sit tras.
Si et tras frām nō fuit. min laborate
q custodit. adiuuat eī cōluctudie supi
oris diei: triduo morit pestis de q labo
ram: et gaudebim de frām nrō: quia
magno bono hūdabitur si tā magno
malo carebitur. **C**onūli ad dnm. **E**x
pl' scāo xxviii. **S**imo xxx. **H**ū au
gg' de uerbis apli iohis. **S**i dixerim qz
pcām nō hēm? uolipōs seducam? et
Beatissimū ueitas i nob non ē.
Iohēs aplius salubrit et ueritatē
scribens: int cetera ait. **S**i dixerim qz

pcām non hēm? nos ipōs seducam? et
ueitas in nob non ē. **S**i aut cōfessi fueri
m? pcām nrā fidelis ē et iustus q dicitur
nob pcām nrā. et mūdet nos ab oī iniq
tate. **H**ys uerbis docuit brūs iohēs ymo
ipe dñs ihūs non se tacens p iohēm. ne
minē in ista carne. i isto corruptibili cor
pe. in ista tra i isto maligno sclo. in ista
uita tēptacoibz plena: uerū hic uiuē si
ne pcām. **A**bsoluta scāa ē: nec expositioe
indiget. **E**a si dixerim qz pcām nō hēm?
Es em ē qui pcām non hēt: **S**icut scptia
dicit: nec infans cō ē unū. **D**icit uita sup tē
rā. **T**alis puulus pcām nō fecit: sed de pu
tibz traxit. **E**rgo nullo mō qsq pōt dice
uō se habuisse pcām: sed accessit p fidem
ad lauachū regniacois hō fidelis et oīa
dimissa ē ei. **J**am sub grā uiuit: in fide
uiuit. **M**ēbrū xpi scāis ē: tēplū dei scāis ē.
Et tū sic quō mēbrū xpi et tēplū dei scāis
ē. si dicit se nō hēre pcām: scipm seducam
et ueitas i eo nō est. **P**rlus mentat si di
cat iustus sū. **S**ūt aut quidā inflati uires.
spū elacois pleni nō magitudie igentes
sed supbie morbo timētes: ut dice aude
ant iuciri hoīes absqz pcām. **D**icit gō: uis
tos prlus in hac uita nullū habē pcām.
Hēta aut sūt pelagianū idēqz celestianū
qui hoc dicūt. **E**t cū illis rūsū fuerit qd
ē qd dicatis. gō uiuit hic hō sine pcām. et
non hēt ullū oīo pcām. nec ūbo nec frō.
nec cogitacoē: rudent de illo supbie uē
to quo pleni sūt. quē uentū utinā finiret
ne inflarent et tacent. id ē hūiles fierēt
nō elati. **R**udent inq prlus isti hoīnes.
Hā fideles dei. nec frō nec ūbo nec cogita
coē pūt ullū hēre pcām. **E**t cū eis dicit q

sunt isti iusti qui sine peccato sunt: rident et dicunt. **Tota ecclesia.** Mirari potuisset si inueniret unum duos tres decem: quod querebat a bracham. **Abraham** enim a quinquaginta usque ad decem descendit. **Tu** heretice rudes et dias in tota ecclesia. **Quia** hoc probas. **Probo** inquit. **Proba** rogo te. **Magnus** enim in gaudio affers: si docere potueris totam prorsus ecclesiam in singulis quibuslibet fidelibus nullum habere peccatum. **Probo** inquit. **Dicit** apostolus loquitur. **Quid** loquitur apostolus. **Christus** inquit dilexit ecclesiam. **Audis**: et apostoli uerba esse cognosco. **Mundans** enim lauacro aque in uerbo: ut exhiberet tibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid huiusmodi. **Audiuimus** de nube magna tonitrua. **Subes** enim dei apostoli uerba ista sonuerunt: et tremere nos fecerunt. **Sed** dicite nobis anquam queramus quomodo uerba ista apostolus dixerit: dicite inquit nobis utrum uos iusti estis an non. **Rudent** iusti sumus. **Ergo** non habetis peccatum. **Per** omnes dies per omnes noctes nichil mali facitis: nichil mali dicatis: nichil mali cogitatis. **Non** audet dicere nichil. **Sed** quod rudent: **Nos** quidem patres sumus: sed de sanctis loquimur non de uobis. **Hoc** introgo. **Christiani** estis. **Non** dico iusti estis: christiani estis. **Non** audet negare: christiani inquit sumus. **Fideles** ergo estis. **Baptisati** estis. **Baptisati** inquit sumus. **Dimissa** sunt uobis cuncta peccata. **Dimissa** inquit. **Quomodo** ergo estis patres. **Sufficit** inquit uobis te repellat. **Vos** christiani estis baptisati estis fideles estis. **Membra** ecclesie estis: et habetis maculas et rugas. **Quomodo** ergo est ecclesia isto tempore sine macula et ruga. **Cum** uos sitis macula eius et ruga. **Aut** si non uultis

esse ecclesiam nisi eam que sine macula et ruga est: cum rugis et maculis uestris peradite uos a membris eius. **Peradite** uos a corpore eius. **Sed** quod adhuc dicam ut se ab ecclesia separent: cum hoc iam fecerit. **Uenia** enim sunt iam foris sunt: cum tota mundicia sua foris remiserunt. **Credite** et audite: audite et credite. **Fortis** dicturi estis in corde uestro timido et inflato. **Quid** potuimus dicere quod iusti sumus. **Facite** enim utique propter humilitatem: ut dicemus uos patres esse. **Propter** humilitatem ergo mentiris. **Iustus** es sine peccato es: sed propter humilitatem dicas te patrem. **Quomodo** te accipiam tamquam christianum in alterum testem. **Quem** contra tempus teneo falsum testem. **Iustus** es: sine peccato es: et dicas te habere peccatum. **Testis** ergo falsus es contra te. **Non** accipit deus mendacem humilitatem. **Inspicere** inquit tuam: uide conscientiam tuam. **Ergo** iustus es: sed non potes nisi te dicere patrem. **Audi** iohannem. **Ipse** tibi repetit quod et iam superius uenerat dixit. **Si** dixerimus quod peccatum non habemus nos ipsos seducimus: et ueritas in nobis non est. **Tu** non habes peccatum: et dicas te habere peccatum. **Veritas** in te non est: quod non dixit iohannes. **Si** dixerimus quod peccatum non habemus humilitas in nobis non est. **Sed** dixit: nos ipsos seducimus et ueritas in nobis non est. **Ergo** mendacium et ueritas in nobis non est. **Ergo** mendacium timuit iohannes. **Tu** mendacium non timetis: ut cum es iustus dicas te esse patrem. **Quomodo** ergo te accipiam in alienam causam testem: quod in causa tua mentiris. **Scitis** reos constitutus: dum contra te falsum testimonium dicas. **Quid** facturus es alteri: qui te infamas. **Quomodo** alter tua calumpnia deuitabit: quoniam te lingue tue mendacium reum facis. **Iterum**

te interrogo alio modo. Iustus es aut peccator?
Rudes peccator. Mentiris: quia non quod te corde
credis hoc ore dicas. Ergo si non es peccator:
est in apertis dum mentiris. Dicit enim humilitas
causa nos dicimus peccatores esse: nam deus
videt quia iusti sumus. Cum ergo humilitatis causa
mentiris: si non eras peccator: autem mentiris.
mentiendo efficeis quod deuitas. Veritas
in te non est: nisi ita te dixeris peccatorem: ut
etiam esse cognoscas. Veritas autem ipsa est: ut
quod es dicas. Nam quomodo est humilitas: ubi
regnat fallitas. Postremo mittam
Iohannis uerba. Ecce in corpore ecclesie quam dicas
non habere maculam aut rugam aut aliquid
hymeni et esse sine peccato. ecce ueniet hora orationis:
oratio est tota ecclesia. Et tu quidem
foris es. Veni ad orationem dominicam: ueni ad
trutinam. Veni dic patri noster qui es in celis. Sequi
re. Confiteatur nomen tuum: adueniat regnum tuum.
fiat uoluntas tua sicut in celo et in terra:
panem nostrum cotidianum da nobis hodie. Sequi
re et dic. Dicit nobis debita nostra. Rude habet
que sunt debita tua. An forte petuam
mutuam a deo accepisti. Non magis. Non
te ergo amplius interrogabo de hoc. Ipse enim
dominus expoliturus est que sunt debita que non
bis petimus relaxari. Dicam ergo sequentia:
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.
Exponat hoc dominus. Si enim dimiseritis hominibus
peccata. Ergo debita nostra peccata sunt. Dicit
nobis et pater noster peccata nostra. Redi ergo hinc ad
orationem: si obsecrasti contra ueram fidei rationem.
Dimitte nobis debita nostra dicas: an
non dicas. Si non dicas: et si peccator fueris corpe
foris tu es ab ecclesia. Ecclesie enim oratio est:
uox est de magisterio domini ueniens. Ipse dixit.
Sic orate. Discipulis dixit: apostolis dixit:

176
et nobis qualescumque agniti sumus. Dixit.
Arietibus gregis dixit: sic orate. Videte
quibus dixit: et quibus dixit. Dicit discipulis:
pastor pastor arietibus. Sic orate. Dimittit
te nobis debita nostra: sicut et uos dimittit
tamen debitoribus nostris. Rex militibus: dominus
seruis. Christus apostolis: ueritas hominibus: sublimitas
humilibus loquebatur. Sicut quod in uobis agitur.
Ego uos appendo: ego de trutina mea
remunero. Dominus dico quod in uobis agitur.
Hoc enim ego plus quam uos scio. Dicit dimittit
te nobis debita nostra: sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris. Interrogo te homo iuste scilicet.
homo sine macula et ruga: interrogo te magister.
Oratio ista ecclesie est: fidelium est: an cathecum
inorum. Certe utique regnator est: id est baptizator.
Postremo quod totum superat filiorum
est. Nam si non est filiorum: qua fronte dicit
pater noster qui es in celis. Ubi ergo estis o iusti
o sancti. In membris ecclesie huius estis: an
non estis. Ubi carnis: sed iam ibi non estis.
Et utinam iam peccati: accepta ratione audi
ant et credant. Ergo si tota ecclesia dicit:
dimittite nobis debita nostra: reprobus est qui
hoc non dicit. Et nos quidem cum dicimus di
mittite nobis debita nostra quousque id quod pe
timus accipiamus reprobis sumus: quia peccatores
sumus. Sed quod uos non facitis: nos faciendo
id est peccata nostra confitendo mudamus: si tamen
faciamus quod dicimus sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris. Ubi es ergo hereticus pelagiane
uel celestiane. Ecce tota ecclesia dicit:
dimitte nobis debita nostra. Hic ergo maculas et
rugas: sed confessio ruga extendit: confessione
macula abluunt. Et quod dum hic
uult sic stat: et cum de corpore exierit unum
quodque dimittit ei omnia peccata: quia talia

hēbat ut dimittentur debita. q̄ et con-
dians p̄abz dimittunt. et exit mūdatus:
et thesaurizat ecclia in thesauros dñi
aurū purū. **Ac** p̄ hoc in thesauros dñi
ecclia ē sine macula et ruga. Et si ibi ē
sine macula et ruga: hic q̄d orandū
est. **Ut** ueniā p̄cipiat. **Cui** dat ueniā:
maculā extergit. **Cui** ignoscat: rugā
extendit. **Et** ubi extendit rugā nr̄a:
Tamq̄ in tendicula magni fullonis:
in cruce xp̄i. **In** ip̄a enī cruce id ē in ip̄
sa tendicula: p̄ nob̄ sanguinem fudit.
Et uostis fideles quale testimoniū phi-
beatis sanguini quē accepistis. **Certe**
enī dicatis. amen. **Postis** q̄d sit san-
guis: qui p̄ multis effusus ē in r̄mil-
lionē p̄ccōz. **Eate** quō sit ecclia sine ma-
cula et ruga: tamq̄ bñ mūdata. **In** ten-
dicula cruas extendit. **Et** hic oīo p̄t id
agi. **Exhibet** sibi gl̄osā eccliam dñs. nō
hūtē maculā aut rugā. **Agit** h̄: et hic
exhibet sibi. **Hoc** eī agit: ut nō hēam⁹
maculā aut rugā. **Magnū** est. **Cui** a-
git bñ curat: doctissim⁹ artifex ē. **Ex-**
tendit in ligno et facit nos sine ruga:
quos abluendo fecerāt sine macula. **Ip-**
se qui uenit sine macula et sine ruga. ex-
tensus ē in tendicula: sed p̄t nos non
p̄t se. ut nos faceret sine macula et ruga.
Rogem⁹ ḡ ut faciat: et postq̄ fecerit
ad horrea nos ducat: ibiq̄ nos repo-
nat. ubi pressoriū non est. **Tu** ḡ qui
loquebais. sine macula et ruga es. **Et**
hic in ecclia facis: que dicit dimitte
nobis debita nr̄a. **Debita** se habē cō-
fiteatur que relaxent. **Cui** nō confitetur.
non ideo nō habēt: sed ideo eis non re-

laxabūt. **Confessio** nos sanat et uita cau-
ta. uita hūilis. orō cū fide. continuo cordis.
lacrimae non fictae de uena cordis p̄flue-
tes: ut dimittant nobis p̄ccā sine quibz
eē non possum⁹. **Confessio** inq̄m nos
sanat: dicente ap̄lo iohāne. **Si** confi-
team⁹ p̄ccā nr̄a: fidelis ē deus et iustus
ut dimittat nobis p̄ccā nr̄a et mundet
nos ab oī iniquitate. **Non** aut q̄a dico
q̄ nō possum⁹ hic eē sine p̄ccō. homi-
cidia facē debem⁹ aut adulteria: uel
cetera mortifera p̄ccā que uno ictu p̄ci-
mūt. **Talia** nō facit bone fidei et bone
spei xp̄ianus: sed illa sola q̄ cotidie
no orōnis penicō tergant. **Hūiles** et
deuoti cotidie dicam⁹. **Dimitte** nobis
debita nr̄a: et si faciam⁹ q̄d sequit. si
aut et nos dicitim⁹ debitoribz nr̄is. **Spo-**
lio heri cū deo: uerā sponsio et firmitas cō-
dicio ē. **Tu** homo es et habes debitorē:
et debitor tu es. **Accedis** ad deū qui h̄
debitorēs et debitor non ē: ut postules
tibi debita relaxari. **Et** hoc tibi dicit.
Ego debita non habeo: tu hēs debita.
Debes enī mi: sed ecclia tuus debet tibi.
Debitor meus es: habes et tu debitor ē.
Debitor meus es: quia peccasti in me.
Habes debitorē fr̄em: q̄ peccauit in te.
Et feceris cū debitorē tuo: facio et ego
cū meo: id ē si dicitis dimitto: si tenes
teneo. **Tu** cont te tenes: qui alteri non
dimittis. **Nemo** ḡ se dicat eē sine pec-
cato: sed non tū ideo debem⁹ amare
p̄ccā. **Odeim⁹** eū fr̄es: et si non sum⁹
sine p̄ccā. **Odeim⁹** tū ea: et maxie a
cūmibz nos abstineam⁹: q̄ntū possum⁹
a leuibz p̄ccā. **Ergo** aut uelcō q̄s

Non habeo pat̄a. Scip̄m deapit: et uci-
tas in eo non ē. P̄sus orem⁹ ut de⁹ di-
mittat: sed faciam⁹ qd̄ dicit. Dimittit
tam⁹ et nos debitorib⁹ ur̄is cū diam⁹:
et dimittit nobis. Cotidie diam⁹ hoc:
et cotidie facim⁹: et cotidie fit in nobis.
Non hic sum⁹ sine pat̄o: sed exhibimus
hinc sine pat̄o. **Explicat sino xxix. Sino xxx. h̄i augustinus de uerbis apli iohannis. R̄m̄ nolite om̄i sp̄i cre-
de et cetera. Contra manicheos.**

Quando ioh̄es apl̄us legebatur:
audiuim⁹ loquentē p̄ eū sp̄itū
san̄ et dicentē. R̄m̄ nolite om̄i sp̄itū
crede: sed pbate sp̄s si ex deo s̄t. Repe-
to q̄a necessariū est ut repetā: et h̄ me-
tibus ur̄is q̄tū dñs adiunat uehementē
ter inculcē. R̄m̄ nolite om̄i sp̄i crede:
sed pbate sp̄s si ex deo s̄t: q̄a multi
pseudo p̄ph̄e p̄dierūt in hunc mūdū.
Precepit sp̄s sc̄s ne oī sp̄i credam⁹:
et causā cur p̄cepit dixit. Que illa cau-
sa est: Cū multi inq̄t pseudo p̄phete
p̄dierūt in hūc mūdū. Cui⁹ q̄s ḡ ista
p̄cepta contēpserit et oī sp̄i credendū
putauit: n̄cē est iaurrat in pseudo p̄-
phetas: et qd̄ peius ē blasphemet uerbis
p̄phetas. Hic iā ex isto p̄cepto hō caut⁹
effr̄is: dicitur⁹ ē m̄. Audiu teneo. ob-
temperāe delideo: q̄a et ego in pseudo
p̄phetas nolo iaurrē. Cui⁹ ē hoc ue-
lit: a mendacib⁹ deapit. Siquide p̄seu-
do p̄ph̄a ē mendax p̄ph̄a. Da m̄ hōiem
religiōsū: nō uult fallē. Da m̄ hōiez
impiū sac̄legū: fallē uult. falli non
uult. Cū ḡ nōlūt fallē boni. falli
aut̄ nec boni uelint nec mali. q̄s ē

qui ī pseudo p̄ph̄etā uelit iaurrē. **U**ba
dico colulentis me: sed utiq̄ in pseudo
p̄ph̄etā nemo n̄ iūit⁹ iaurrit. Audiu p̄-
ceptū ioh̄anis ymo dñi p̄ ioh̄em: noli-
te oī sp̄i crede. Ecce accipio: ita uolo
Addidit et dixit. **P**bate sp̄s si ex
deo s̄t. **N**ā probō: **P**bate ueli: si erra-
re nō possum. Certe nisi pbauēo iaur-
rā n̄cē est in sp̄s qui ex deo nō sunt:
et ex hoc seducar a pseudo p̄ph̄is. **E**d
agā: quō obsecuem⁹. **O** si sc̄s ioh̄es
quō nobis dixit nolite oī sp̄i crede h̄
pbate sp̄s si ex deo s̄t: dicit dignaret⁹
quō pbent⁹ sp̄s qui ex deo s̄t. **N**oli
ēē sollicitus: et hoc audi. **H**inc cognos-
cat sp̄s dei. **H**oc ite expr̄abas sc̄e au-
die: ut pbates sp̄s qui ex deo s̄t. **H**inc
cognoscat sp̄s dei. **I**oh̄es dixit. **H**oc
sequit⁹ in laōne quā tracto. **C**ū ē nos
p̄p̄tā facit sollicitos et cautos ne oī
sp̄i credam⁹: sed pbem⁹ sp̄s qui ex
deo s̄t quia multi pseudo p̄dierūt ī
hūc mūdū: cōtinuo qd̄ delidem⁹. **O**c-
currit expr̄ānomi uenit oculū tacite co-
gitāōi. **G**ras dno: q̄ et hoc p̄ illū lo-
qui dignat⁹ ē. **H**inc cognoscat sp̄itus
dei. **N**ū rogo te: **H**oc ē qd̄ audie cupi-
ebam. **O**is sp̄s qui confitet⁹ ih̄m xp̄m
ī carne uenisse: ex deo s̄t. **E**t ois sp̄s
qui nō confitet⁹ ih̄m xp̄m ī carne ue-
nisse: ex deo non ē. **I**nterī ḡ r̄m̄ re-
pellite ab aurib⁹ ur̄is oēm p̄dicatōrē
disputatōrē scortatōrē susurratōrē
qui negat ih̄m xp̄m ī carne uenisse.
Ergo repellite manicheos a domib⁹
ab aurib⁹ et a cordib⁹ ur̄is. **M**anichei
enī xp̄m ī carne uenisse ap̄tissime

negant. **S**pūs g^o illoꝝ non sūt ex deo.
Hinc video vñ uelit lupus obrepe ag-
nolito: et qñtū ualeo deuitandū esse
demonstro **H**inc in eo qd̄ dixi uel po-
tū ab aplo dictū cōmedraui. qz oīs
spūs qui negat ih̄m xp̄m ex deo ueil-
se ex deo non ē: insidiat manicheus ī
hoc ūbo et dicit m̄. **E**cce spūs q̄ negat
ih̄m xp̄m in carne uenisse: ex deo non
est. **D**ū est igit̄ si ex deo nō ē inq̄r: **D**ū
est: **N**ūqd̄ enī p̄t eē nisi aliūde: **S**i g^o
inq̄r ex deo nō est et aliūde ē: uides du-
as eē natūas. **I**uueim⁹ lupū. recia sa-
lubria tendam⁹: ueiam⁹ capiam⁹: cap-
tū trucidem⁹. **P**laue monat̄ error: ui-
uat homo. **I**bi soluit̄ questio **S**ed r̄co-
lute qd̄ p̄posui: ne obliti q̄stionē non ī-
telligatis solutionē. **O**īs spūs qui nō
confitet̄ ih̄m xp̄m in carne uenisse:
ex deo nō est. **E**t manicheus continuo
Et vñ est si ex deo non ē: **A**liūde ē **S**i
aliūde ē: docui duas eē natūas **H**anc
q̄stionē tenete: et mentes ad illa mea
ūba reuocate: ubi dixi capiam⁹ tru-
cidem⁹. **M**onat̄ error: uiuat hō. **E**r-
ror non ē ex deo: homo ex deo ē. **R**edi-
te ad q̄stionē. **O**īs spūs qui nō con-
fitet̄ ih̄m xp̄m in carne uenisse: ex deo
non ē. **D**ico et ego **O**īa p̄ ip̄m fr̄a s̄t:
oīs spūs laudet dñm. **S**ed si oīs spūs
ex deo ē. quō spūs qui ex deo non est
laudat dñm: **P**rius oīs spūs laudet
dñm. **P**erū uideo languidū intelligo
uiciū: sanet̄ natūa. libet̄ uiciū: na-
tūa nō est sed natē ūmicū est. **D**ana
vñ langues: remanet unde langues
Mediana uicia p̄sequit̄: nō naturā.

Oīs qui non confitet̄ xp̄m in carne ue-
nisse: ex deo non ē. **I**n qñtū nō confitet̄
xp̄m in carne uenisse in tm̄ ex deo nō ē:
qz error iste qui nō confitet̄ xp̄m ī ca-
ne uenisse ex deo non ē. **F**r̄es quid est
qd̄ renascam⁹: si bñ uati sum⁹: **E**d ē
qd̄ renascam⁹: **N**atura q̄ fueat repat̄:
natura q̄ fueat lapsa erigit̄. **N**atura q̄
deformis iacebat: gr̄a reformat̄. **S**ola
enī creator: p̄r̄ filius spūs sc̄us. **T**erna
unitas una trinitas. **S**ola illa natura ī-
mutabilis. īcōtamīabilis. nec defectui
nec p̄fectui obnoxia: nec cadit ut mi-
n⁹ sit: nec tūscendit ut plus sit. **P**ct̄a
sempiterna oīmō īmutabilis sola illa na-
tūa **C**reatūa uō bona: sed creatōi ip̄at̄
Valde uis adh̄ere diabolo desertoī: si
equai cōtendis conditōi. **A**gnoscat aīa
condicionē suā **N**ō est deus. **C**ū se aīa
putat deū: offendit deū. **N**on iuenit
saluatorē: iueit dāpnatorē. **C**ū deus
qñ malas aīas dāpnat: nō se dāpnat
Si aut̄ aīa hoc ē qd̄ deus: se dāpnat **D**e-
m⁹ honore deo nr̄o fr̄es: cui clamam⁹
libera uos a malo. **E**t susurret̄ t̄ ut in
orōnē iuenias tēptacionē: et dicat t̄.
Ed ē qd̄ clamasti libeā nos a malo:
Certe nō es malus. **R**ūdeo illi **E**go sū
malus **E**t si libeāuit̄ me a malo: ero
de malo bonus **L**ibet̄ me a me: ne iaur̄
rā in te **H**oc dicit manicheo **S**i deus libe-
rauit̄ me: non iaur̄rā in te **S**i si de⁹
libeāuit̄ me a me malo: ero bon⁹. **S**i
bonus ero: sapiens ero **S**i sapiens ero
nō errabo: a te deapi non potēo. **L**ibet̄
g^o me deus a me: et non iaur̄ro in te.
Meu est ei uiciū ut errem et credā tibi:

quā aīa mea impleta ē illusionibz. Nō sū
in ipse lumen. Nam si eēm: nūq̄ errasse
Ideo ps dei non sū: q̄ substantia dei nā
dei errare nō p̄t. Ego aut̄ erro. Nam et
tūpe confiteis: sapientē te dicas: ab
errore me liberare conaris. Dū ego erro:
si natura dei sū: Erubescere da hōrem deo
Ego dico q̄ multū adhuc erras. Sed si
tūpe confiteis: erraueas. Erraueat
ḡ nā dei: adulteria cōmittebat nā dei:
Stupra illicita faciebat nā dei: cetera uel
ciebat qua uet nā dei: facinoribz et fla
gitijs obruebat natura dei: Erubescere:
da honore deo. Numē tibi eē nō potes:
non potes. nō potes. Erat lumē uerū.
In cōpatione iohānis dictū est: eāt lu
mē uerū. Nūq̄d nō et iohānes lucina:
Ille eāt lucina ardens et lucens. Domi
nus dixit. Nūq̄d lucina lumē non est:
Sed eāt lumē uerū. Lucerna et accendi
p̄t: et extingui p̄t. Erat ḡ lumē uerū:
qd̄ illūiat oēm hōiēm uerū in hūc
mūdū. Illūandi sumus: lumē nō lumus.
Exp̄giscere: clama meū dñs illūinatio
mea. Quid ē qd̄ dicas: ergo non sūt
mala: Sūt mala. sed mutant: et ip̄a
erūt bona: q̄a ip̄a mala uicio sūt mala
non natura. Quid ē libera nos a malo:
Nōne possemus et possumus. hec uerba di
cere: libera nos a tenebris: A quibz te
nebris: A nobilipis. Sic q̄ in nob̄ sūt
reliquie tenebrarū donec in totū lux
efficiamur: nichil in nob̄ hātes qd̄ relis
tat caritati: qd̄ repugnet ueritati: qd̄
subiaceat infirmitati: qd̄ condicione
mortalitatis deficiat. Tūc totū uidē
qd̄ eīt: qm̄ corruptibile iduetur icor

178
rupationē: et mortale hoc induet imor
talitatem. Tūc fiet sermo qui scriptus est
Aborta ē mors in victoria. Ubi ē mors
contentio tua: ubi ē mors aculeus tu
us: Aculeus aut̄ mortis patm̄ est. Ubi
malū: Nō mala hōim que: Error
et infirmitas. Aut uelut qd̄ agas et
errando laberis: aut las quid agi de
beat et infirmitate superaris. Ergo oē
malū hōim error et infirmitas. Cō
tra errorem clama: dñs illūinatio mea.
Cont̄ infirmitatē adde: et salus mea.
Crede bonus esto. Tu es malus: tu eis
bonus. Noli diuidi. Natura in te sana
da est: non sepanda. Dis nosse qd̄ es:
Tenebre. Quare tenebre: Homo qd̄
dicas: Corruptus deus: Aliqd̄ hys te
nebris p̄t esse profundius: Crede agnos
ce xp̄m in carne uenisse: accepisse qd̄
non eāt: non amississe qd̄ eāt: hōi
nē in se mutasse: nō in hōiēm fuisse
mutatū. Agnosce et tu ip̄e ex malo eis
bonus: ex tenebris eis lumen. In mē
aio: et non ē unde cōuincam. A plm̄
accipis: si non te fingis accipe. A plm̄
audis: et decipis et decipis. Unde de
cipis: Errando malo tuo tempo. Si autē
credideris errorēq̄ disculles: audies
ab ap̄lo. Fuistis aliqui tenebre: nunc
aut̄ lux in dño. Sed addit lux. Sed ubi:
In dño. Ergo tenebre in te: lux in dō
mino. Quia tibi non potes luce: accē
tendo illūaris. recedendo tenebraris.
Quia nō tibi lumē tūpe es: aliunde
illūaris. Accedite ad eū et illūamini.
Scio km̄ de ista lōne s̄a ioh̄is in re
vna multū me fuisse imorati: nec

uos esse fatigandos ultra video uel ultra
capacitate replendos: et uera infirmi-
tas cogitanda est. Nam hec uerba sancti
iohannis hanc adhuc magnas latebras
suas. Interi eos qui negant christum in
carne uenisse repellite. Constat enim
eos non esse ex deo: in quantum errant: in
quantum peccant: in quantum blasphemant
non sunt ex deo. Manent et ex deo erunt:
quia et uentura ex deo erant. Hunc quantum
cumque disputam. Attendite scripturas no-
lite credere eis qui negant christum in carne
uenisse. Sed certe dicturus es michi.
Ergo qui dicit christum in carne uenisse
ex deo est. Audiamus donatistas: quia con-
fiteantur christum in carne uenisse. Audiamus
arrianos: quia confiteantur christum in car-
ne uenisse. Audiamus eunomianos: quia
confiteantur christum in carne uenisse. Audi-
amus fotinianos: quia confiteantur christum
in carne uenisse. Si enim omnis spiritus qui con-
fiteatur christum in carne uenisse ex deo sunt.
quia multe hereses mendaces deceptrices in
sane confiteantur christum in carne uenisse.
Sed quod dicturi sumus. Quod ista quae-
stio uel soluturi. Quodcumque soluetur sit: ho-
die solui non potest. Tenete me debitorem: sed
deum pro me et pro uobis orate adiutorem. Co-
mili ad id. *Expl' lmo xxxi. Sino xxxi*
ba aug' de uerbis apli iohis Omnis
spiritus qui confitetur ihum christum in carne
uenisse ex deo est. Contra hereticos.

Uestre caritatis expectatio debi-
ta exactio est. Non dubito me-
misse uos quod in adiutorio do-
mini de sancto iohanne laone promiseri. Cum
ergo audistis locum: credo uos cogitasse

me debere esse debiti redditorem. Magna qui-
dem questione sermone in longum procedite
distulim: quod ratio posset intelligi quod
ait in epistola sua beatus iohannes non baptista
sed euangelista. Omnis spiritus qui confitetur
ihum christum in carne uenisse: ex deo est. Vi-
demus enim multas hereses confitei christum
in carne uenisse: et tamen non eas possumus
dicere ex deo esse. Negat christum in carne ue-
nisse manicheus: non est laborandum ne-
que uobis diuinus suadendum quod iste error
non sit ex deo. Sed arrianus confitetur
christum in carne uenisse: eunomianus sa-
bellianus fotinianus. Sed istis conuincere
dis queritis testes. Quis tot nuuat pel-
tes. Sed inter ea que sunt uocata tracta-
mus. Multis quippe hereses ille quos nota-
ui ignote sunt: et est ista ignorantia tuorum:
certo quod nouimus. Donatista confitetur
christum in carne uenisse: et tamen absit ut
sit hic error ex deo. Ut de recentioribus
hereticis loquar. pelagianista confitetur
christum in carne uenisse: tamen omnino non est
hic error ex deo. Prinde cum diligentem
conlidem: quoniam non dubitamus ueram esse
sententiam. omnis spiritus qui confitetur ihum christum
in carne uenisse ex deo est: conuincendi sunt illi
quod non confiteantur christum in carne uenisse.
Nam si eis ista concesserimus confessionem:
ex deo illos esse fatebimur. Quod uos ab e-
orum erroribus uel prohibemus uel tremimus: uel
aduersus eos sacro ueritate defendimus.
Adiuuet uos dominus: quia et uera expectatio pro
uobis oratio est: ut conuincantur illi qui non con-
fiteantur christum in carne uenisse. Arrianus
audit: et predicat periculum uigis maiore. Con-
fiteatur ergo christum in carne uenisse. *Ad. Quod*

pbam: Si adiuuet dñs intelligēas
 irās: faallie quidē. **Q**d exigim: ut
 confiteat ihū xpū in carne uenisse:
Quō cōfitei p̄t i carne uenisse ihū xp̄s:
 q̄ negat ipm xpū: **Q**sc̄i xp̄s: **P**etrū
 petrū interrogem: **N**ō cū euāgelū legē
 t̄ audistis **C**ū q̄lisset dñs ip̄e ih̄s xp̄s
 quē illū dicent hoies filiū hois: r̄ude
 rūt discipuli opinioēs aliēas et dixerūt
Aly iohēm baptistā: aly heliā aly ihe
 miā: aut unū ex p̄phis: **C**ui hec confi
 tebant uel confitent: ihū xpū plus
 q̄ hoīem nō nouerūt **S**i aut ihū xpū
 plus q̄ hoīem nō norūt: ihū xpū uti
 q̄ non norūt: **S**i enī trūmō hoiez nich
 il ampli: non ē ip̄e ih̄s xp̄s: **D**os ḡ
 inq̄t quē me eē dicatis: **R**ndit petrus
 unus p̄ om̄ibz: q̄a unitas i oibz: **T**u es
 xp̄s filius dei uiui **E**cce habes confes
 sionē verā: confessionē plenā: **I**ugē eī
 debes utrūq̄: qd̄ de se xp̄s: et qd̄ de xp̄o
 petrus: **Q**d de se xp̄s: **Q**uē dicūt hoī
 nes eē filiū hois: **Q**d de xp̄o petrus:
Tu es xp̄s filius dei uiui **U**trūq̄ con
 iuge et ueit xp̄s in carne **H**oc de se xp̄s
 qd̄ unū ē: hoc de xp̄o petrus qd̄ mai
 est **R**ndit de ueitate hūilitas: et de hūi
 litate ueitas: hoc ē de ueitate dei hūi
 litas: et de hūilitate hois ueitas **Q**uē
 me dicūt hoies eē inq̄t filiū hois: **D**ico
 ego qd̄ fr̄is sū p̄t̄ uos: **D**ic tu petre q̄s
 ē q̄ fecit uos **C**ui ḡ cōfitei ihū xpū
 i carne uenisse: p̄t̄o confitei filiū dei i
 carne uenisse **S**i confitei filiū dei i c̄ne
 uenisse: xpū confitei in c̄ne uenisse: **S**i
 filiū dei negat xpū: nescit xpū: aliu
 p̄ alio dicit nō ipm dicit **Q**d ē eī filius

dei: **Q**uō q̄rebam qd̄ ē xp̄s: et audie
 bam qd̄ ē filius dei **Q**uāq̄ qd̄ ē
 filius dei **E**cce filius dei: **I**n p̄ncipio eāt
 ūbū: et ūbū eāt apud deū: et deus eāt
 ūbū **H**oc eāt in p̄ncipio apud deū: **I**n
 p̄ncipio eāt ūbū **Q**d dicit arriane: **I**n
 p̄ncipio sicut dicit genesis fecit deus celū
 et terram **T**u aut dicit in p̄ncipio fecit deus
 ūbū: **F**acit eī dicit ūbū: et creaturā dicit
 ūbū: **T**u ḡ dicit in p̄ncipio fecit deus ū
 bū: **S**i euāgelista dicit in p̄ncipio eāt
 ūbū **E**t ideo in p̄ncipio fecit deus celū et
 terrā: q̄ eāt ūbū: **O**īa p̄ ipm fr̄a s̄: **F**r̄m
 dicit **S**i fr̄m dicit filiū negas: **F**iliū eū
 q̄rim: nā nō gr̄a filiū unūcū unigeni
 tū: nō adoptatū **T**alē filiū q̄rim: tā
 uerū filiū q̄rim: q̄ cū in forma dei eēt
Ap̄li ūba s̄: p̄t̄ rudes cōmedo: ne mea
 putent: **I**llū filiū q̄rim: q̄ cū in forma
 dei eēt sicut dicit ap̄ls: nō rapinā arbi
 trus ē eē equalis deo **N**ō rapina: q̄ nā
Fra eāt: rapina nō eāt **N**ō rapinā ar
 bitraty ē eē equalis deo **N**ō eāt ei rapi
 na: nā eāt **S**ic eāt ex et̄nitate: sic eāt
 coeternus gignenti: sic eāt eq̄lis p̄i: sic
 eāt **S**emetipm̄ exinaniuit: ut cōfiteam̄
 ihū xpū i carne uenisse **S**emetipm̄ exi
 naniuit **Q**uō: **A**mittēdo qd̄ eāt: an
 allumēdo qd̄ nō eāt: **S**equat̄ ap̄ls: au
 diam **S**emetipm̄ exinaniuit: formā
 serui accipiens **S**ic se exinaniuit formā
 serui accipiens: nō formā dei amittens:
Forma serui accessit: nō forma dei dis
 cessit: **H**oc ē confitei xpū i c̄ne uenisse:
Arriane aut q̄ nō confitei equalē: nō
 confitei filiū **S**i nō confitei filiū: nō
 confitei xpū **C**ui nō confitei xpū:

quō confitetur in carne uenisse: Sic et euno-
mius pariter. Locutus eius: nō multū diuer-
sus. **E**tenim dicitur arriam confessi fuisse: quod
filius est patris filius. **E**t si nō equaliter dixerit sed
filius. Ille nec filius. **E**t iste gō negat xpm.
Si enim xp̄s uerus patris equalis est et filius: p-
fiteri qui negat equalē negat xpm. q̄ ne-
gat filium negat xpm. **C**ui gō negat eq̄-
lē et filium: negat in carne uenisse xpm.
Cuod enim. **D**icit in carne xp̄s: **R**ūdet
uēit: et putamus quod confitetur. **I**ntrōgo **E**s
xp̄s uenit in carne: equalis patris an ineq̄-
lis: **R**ūdet ineq̄lis. **I**neq̄lē ergo patris dicit
uenisse in carne. **N**egas xpm uenisse in ca-
rne: quod xp̄s equalis est patris. **S**abellianū audi.
Ip̄e est filius qui est et pater. **H**oc dicit. hinc
pugnat. hinc uenemū diffundit. **I**p̄e est magis
pater. **C**ūdo uult filius est: quā uult pater est.
Non est ip̄e xp̄s. **E**t tu erras si hūc xpm
dicas in carne uenisse: quod iste xp̄s non est.
negas xpm in carne uenisse. **E**t dicitur for-
tune. **A**ut fortune. xp̄s solus hō est: deus nō
est. **F**ormā serui confitearis: formā dei ne-
gas. **E**t xp̄s in forma dei equalis est patri: in
forma serui coloris est nobis. **E**t tu negas
xpm in carne uenisse. **D**onatista quod. **D**ona-
tiste plium hoc confitentur de filio quod nos.
quod equalis sit patri filius eiusdemque substantie:
alii uō eorum eiusdem quidem substantie confitentur
sed equalē negant. **E**t opus est de hys dispu-
tatione quod negant equalē. **S**i enim negant equalē:
negant filium. **S**i negant filium: negant xpm.
Si negant xpm: quō confitentur in carne
uenisse xpm. **D**e illis subaliorum disputa-
tio est quod hoc confitentur quod nos. unigenitū
filium equalē patri. eiusdemque substantie. etno co-
eternū: et tū donatiste scilicet. **D**icamus eis. **D**er-

his confitemur: factis negatis. **N**ihil enim
negat factis. **N**on oīs qui negat. uero ne-
gat. **P**lane scilicet homines qui factis negant. **I**n-
rogemus apostolum. **O**īa inquit munda mundis.
In mundis autem et infidelibus nichil est inu-
dū: sed pollute sunt eorum et mēs et cōscia.
Confitemur enim deū se nosse: factis autem ne-
gant. **E**t est negatē factis. **S**upbie et sal-
mata facie: nō de deo sed in homine glori-
ata factis negat xpm. **D**imitate quippe a-
mat xpm. **P**ostremo et si xpm negat:
ut apertius loquimur. nos eū dicimus xpm
de quo ait iohēs baptista. **C**ui habet
sponsā sponsus est. **B**onū coniugium scilicet
nuptiarum. **S**ponsus xp̄s: sponsa ecclesia.
Ab sponso cognoscimus sponsā. **D**i-
cat nobis ip̄e sponsus quā h̄t sponsā.
Dicat ne fortassis erremus: et iuuat
ad nuptias scilicet uota turbem. **D**icat
ōndat primo seipm̄ sponsū. **P**ost r̄sur-
rōnē autem discipulis suis. **N**on scieba-
tis quod oportebat implei oīa que scripta sunt
in lege moysi et prophetis et psalmis de
me. **T**ūc euāgelista sequitur et dicit.
Tūc aperuit illis sensū: ut intelligerent
scripturas. **E**t dixit eis. **E**a sic optebat
xpm pati: et resurgere a mortuis tertia
die. **E**cce sponsus quem confessus est petrus:
hoc est filium dei uerū. **O**ptebat ut patet
et tertia die resurgeret: et factus esset. **I**mple-
tū uidebāt: caput tenebāt. corpus quod
rebat. **E**t est caput. **I**p̄e xp̄s. **P**all-
est: tertia die resurrexit. **C**aput est ecclesia.
Corpus quod est: **I**psa ecclesia. **D**idebant
gō discipuli caput: corpus nō uidebāt.
Ergo eos corpus nō uidentes docent
caput. **D**ic dñe ih̄u dic sc̄e sp̄se: in

180
struc nos de carne tuo. de sponsa tua. de di-
lecta tua. de coluba tua qua tota in sangui-
ne tuo. **Dic.** Optebat xpm pati: et resur-
gere a mortuis tunc die. **Ecce sponsus Dic**
de sponsa: imple tabulas misericordiales.
Audite sponsa: et predicati inquit. **Hoc ei**
sequitur. Optebat xpm pati et resurgere
a mortuis tunc die: et predicati in nomine eius
punitam et remissionem peccatorum pro omnibus gentes.
Ubi te abscondis: pro omnibus gentes: inapien-
tes ab iherusalem. **Sic est factum.** **Legimus** punit
sua: videmus impletum. **Ecce lux mea:** ubi
est obscuritas tua. **Ecce xps sponsus est**
huius ecclesie que predicat in omnes gentes:
et pullulat et crescat usque ad fines terre:
inapientibus ab iherusalem. **Huius sponsus xps est**
Tu quod dicit: quod sponsus xpc pater donat:
Non est ipse: non est ipse. **Non bone non est**
ipse: Immo homo male non est ipse. **Ad**
nuptias venimus: tabulas legamus et
non litigamus. **Ergo si tu dicit xps est spo-**
sus pater donat: ego tabulas lego. et in
iudicio xpm esse sponsum ecclesie diffuile toto
orbe tractat. **Si dicit ipse est et non est ipse:**
negas xpm in carne uenisse. **Pelagianus**
ta restat: non ex hislibus omnibus: sed eis quibus pro
puo tempore commemoramus. **Ja enim dixi** quibus misit
tot pestes. **Ad dicit pelagianus ista:** **Au-**
dite quod dicit. **Videtis** confitei xpm in carne
uenisse: sed discipulus inuenit negare. **Xpus**
est in carne uenit quod similitudo esset carnis patris:
non esset caro patris. **Appli uerba sunt** (misit deus)
filium suum in similitudine carnis patris. **Non**
in similitudine carnis quod caro non esset caro: sed
in similitudine carnis patris: quod caro esset: sed patris
carni non esset. **Iste autem pelagius et cetera**
carne infantis omnis carni xpi conat eam

re. **Non est karum** non pro magno commendat
in xpo similitudo carnis patris: in omni cetera caro
esset caro patris. **Ad quod** potest quod dicit xpm in
carne uenisse: et omnium infantium carni cona-
ris eam equare. **Et tibi hoc dico** quod idua-
tiste: non est ipse. **Ecce uideo** uerum etiam
testimonium reddente ipse uerbis suis. **Oc-**
currit uires cum puulis suis: ingerunt sal-
uatori saluandos non pelagio damnandos.
Mat mulier quilibet pietate currens cum pu-
nulo suo filio dicit. **Baptizet** ut salue-
tur. **Pelagius contra** **Ad saluat:** **Non est**
quod in eo saluetur: nichil habet uitae: nichil
ex traduce damnationis attraxit. **Si equi-**
lis est xpo: quare queit xpm. **Ecce dico tibi.**
Sponsus filius dei qui uenit in carne salua-
tor est et maior et minor. **saluator est et**
grandis et infantis: et ipse est xpus. **Tu**
autem dicit saluatore xpm maior non
minor. **Non est ipse.** **Si non est ipse:** negas
et tu xpm in carne uenisse. **Omnis heresia** ne-
gant xpm in carne uenisse. **Ad mianum**
si pagani negant xpm in carne uenisse:
Ad mianum si iudei negant xpm in car-
ne uenisse: **Ad mianum** si maichei apstal-
lie negant xpm in carne uenisse: **Si dico**
caitani uere **Ecce** omnis mali catholici u-
bis confitentur xpm in carne uenisse: factis
autem negant. **Solite** ergo esse tempore fide secu-
ri. **Adiungite** fidei uere uitam eternam: ut
xpm confiteamini in carne uenisse: et uerbis
uera dicendo. et factis bene uiuendo. **Na** si
confiteamini uerbis et factis uegetis: fides ta-
lium malorum prope fides est demoniorum. **Audite**
me karum audite me. ne sit uobis testis hic
Iudaeus meus: audite me. **Jacobus** apulus
cum de fide et operibus loqueretur aduersus eos qui

sibi putabāt fidē sufficē. et opa bona
habē nolēbāt: ait Tu credis quā unus
est d̄s: bñ facis. Et dēones credūt et cō
tremiscūt. **Quōd** ideo dēones ab etno
igne libēabūt: q̄ credūt et cōtremisc
cūt. Ecce mō qd̄ audistis ī euāgelio
qd̄ ait petrus. tu es xp̄s filius dei uiui:
legite et īuēietis dixisse dēones. **Sam̄**
q̄ filius dei. Petrus tū laudat: de
mō cōpelat. **Dua** uox: sc̄a diuisa. **Dñ**
sepant̄ iste due cōfessioēs. Laudat̄ a
mor: dāpnat̄ timor. Non ē amore di
cebāt h̄i dēones. tu es filius dei. **Timo**
re hoc dicebāt nō amōe. Deiq̄ illi ī
cōfessioē dixerūt. **Ed** nob̄ et tibi. **Pe**
trus aut̄: teat̄ ero usq̄ ad mortē. **Hed**
et ip̄e petrus vñ fr̄es mei vñ illi dice
ex amōe: tu es xp̄s filius dei uiui.
Dñ illi: **Itane** de suo: **Ab̄lit**. **Dñ** qd̄
ip̄m euāgelij caplin̄ demonstrat. **Ed** pe
trus de deo qd̄ de suo. utrūq̄ ibi habes:
lege. Non ē qd̄ a me exp̄s audie: cō
mēdro euāgelij. Tu es xp̄s filius dei ui
ui. **Et dñs** ad eū. **Ut̄is** es symon bario
na. **Quae**: De tuo bt̄is: **Nō**. q̄ nō tibi
reuelauit c̄no et sanguis. **Hoc** ē es tu.
Nō tibi reuelauit c̄no et sanguis: s̄ p̄
mes q̄ ī celis ē. **Et** sequit̄ et dicit cet̄a:
q̄ cōmēdr̄ae longū ē. **Paulo** post dñs
ibi post hec ūba sua q̄bz app̄b̄auit pe
tri fidē. cāq̄ petrā eē mōstrauit: cepit
ōndē discipulis suis q̄a optebat eū uē
re iherosolymā et multa pati et repro
bāi a senioribz et scribis et sacerdoti
bz et t̄rio die resurgē. **Ibi** de suo petr̄
exp̄auit: et horruit mortē xp̄i. **Exp̄a**
uit eger medicinā suā. **Ab̄lit** a te dñe

ut̄is

inq̄t: **pp̄ius** esto t̄ ne fiat hoc. **Et** ubi
ē p̄t̄e h̄eō ponēdi aīaz meā: et p̄t̄e
h̄eō ut̄cū sumēdi cā: **Oblitus** es petre:
oblitus es: **Maio**rē caritatē nēō h̄t: q̄
ut aīam suā ponat q̄s p̄ amias suis.
Oblitus es. **Obluuo** illa de ip̄i. **trepida**
no horror et timor mortis totū de petri:
ymō de symois nō de petri. **Et dñs**. **Da**
de retro sathanas. **Ut̄is** es symō bar
iona: uade retro sathanas. **Ut̄is** es sy
mō bariona sed de dei. **Uade** retro satha
nas. **vñ**: **Retole** vñ bt̄is. **Iā** dixi q̄ nō
tibi reuelauit c̄no et sanguis: sed p̄
mes q̄ ī celis ē. **Dñ** sathanas: **Dicat**
dñs. **Non** ē lapis q̄ dei st̄: sed que sūt
hōim̄. **Speate** ī dñm: et v̄e fidei bona
sc̄a cōiūgite. **Confitemi** xp̄m ī carne ue
nisse. et credēdo et bñ uiuendo et ut̄cū
q̄ ab illo acceptū tenete: ab illo augē
dū et p̄ficiendū sp̄ate. **Maledic̄is** aut̄
ois q̄ sp̄e suā ponit ī hōie. **Et** bonū
est hōi: ut q̄ gl̄at̄ ī dño gl̄et̄. **Comill**
Exp̄iat l̄mo xxxij. **Simo** xxxij.
bt̄i augusti de ūbis apli pauli. **ut̄**
dormientibz nō cōst̄tem: et de op̄i
bus que pro eis m̄ie celebrant̄.
Admouet bt̄is aplius ut̄ de dor
mientibz hoc ē mortuus c̄n̄s
n̄is nō cōst̄tem: sicut et cet̄i q̄ sp̄em
nō h̄nt. sp̄e salicet resur̄ctois et i cor
ruptiois et̄ne. **Sam** ideo et dormietes
eos appellat̄ sc̄pt̄ie v̄eacillia cōluctu
do: ut cū dormietes audim̄. euigila
tuos m̄ime despem̄. **Dñ** eā cantat̄
ī psalms. **Quōd** q̄ dormit nō adiacet
ut̄ resurgat. **Est** ḡ de mortuus eis q̄
diligūt̄ quedā tristitia quodāmodo

181
nālis. mortē quidē horret nō opinio. sed
nā. **H**ec mors hōi accidēt nī ex pena: quā
p̄cellat culpa. **S**ua p̄t si aīlia q̄ ita cre
ata s̄t ut suo quoq; tpe moriant̄ mortē
fugiūt diligūt vitā: q̄tomagis hō
q̄ sic fuāt creatus ut si uiuē sine p̄tō
uoluisset. sine t̄mō uiuēt: **H**inc itaq;
nācē ē ut tristes sim̄: q̄ nos moriendo
deserūt quos amam̄. **E**t si nouim̄
eos nō in et̄nū relinque nos māluros.
sed aliquitūlū p̄cedē secutuos: tū mors
ip̄a quā nā refugit cū occupat̄ dilcū.
cōtristat ī nob̄ dilcōis affcū. **I**deo nō
admonuit ap̄lus ut nō cōtristem̄: sed
ne sicut ceti q̄ spem nō hūt. **C**ontrista
m̄ ḡ nos ī uōz mortib; nāitate a
mittēdi: sed cū spe recipiendi. **I**nde an
sim̄: hīc cōsolam̄. inde īfirmitas affi
at. hīc fides reficit: inde dolet hūana
conditio. hīc sanat dīna p̄missio. **P**
inde p̄pa fūcis. agnīa exequiaz.
cūptuosa diligētia sepulcric. mōūmē
tōz opulēta constructio: uiuoz s̄t q̄
uacūq; solacia. nō adiutoia mortuoz.
Ozomb; uēō scē ecclē et sacrificio salutari
et elēōsinis que p̄ eoz sp̄itib; erogant̄
non ē dubitandū mortuos adiuuari:
ut cū eis misericordius agat̄ a d̄no: q̄
eoz p̄tā meruerūt. **H**oc ē a p̄tib; f̄
ditū vniūsa obseruat ecclē: ut p̄ eis
qui ī corp̄is et sanguis xp̄i cōione de
fūcti s̄t. cū ad ip̄m sacrificiū loco suo cō
mēozant̄ oret̄: ac p̄ illis quoq; id of
ferri cōmēozet̄. **C**ū uēō eoz cōmendā
tōz cā opa m̄ie celebrant̄: q̄s eis du
bitet suffragāi p̄ q̄b; oēs deo non
ianit̄ alligant̄: **N**on oīō ābigendū

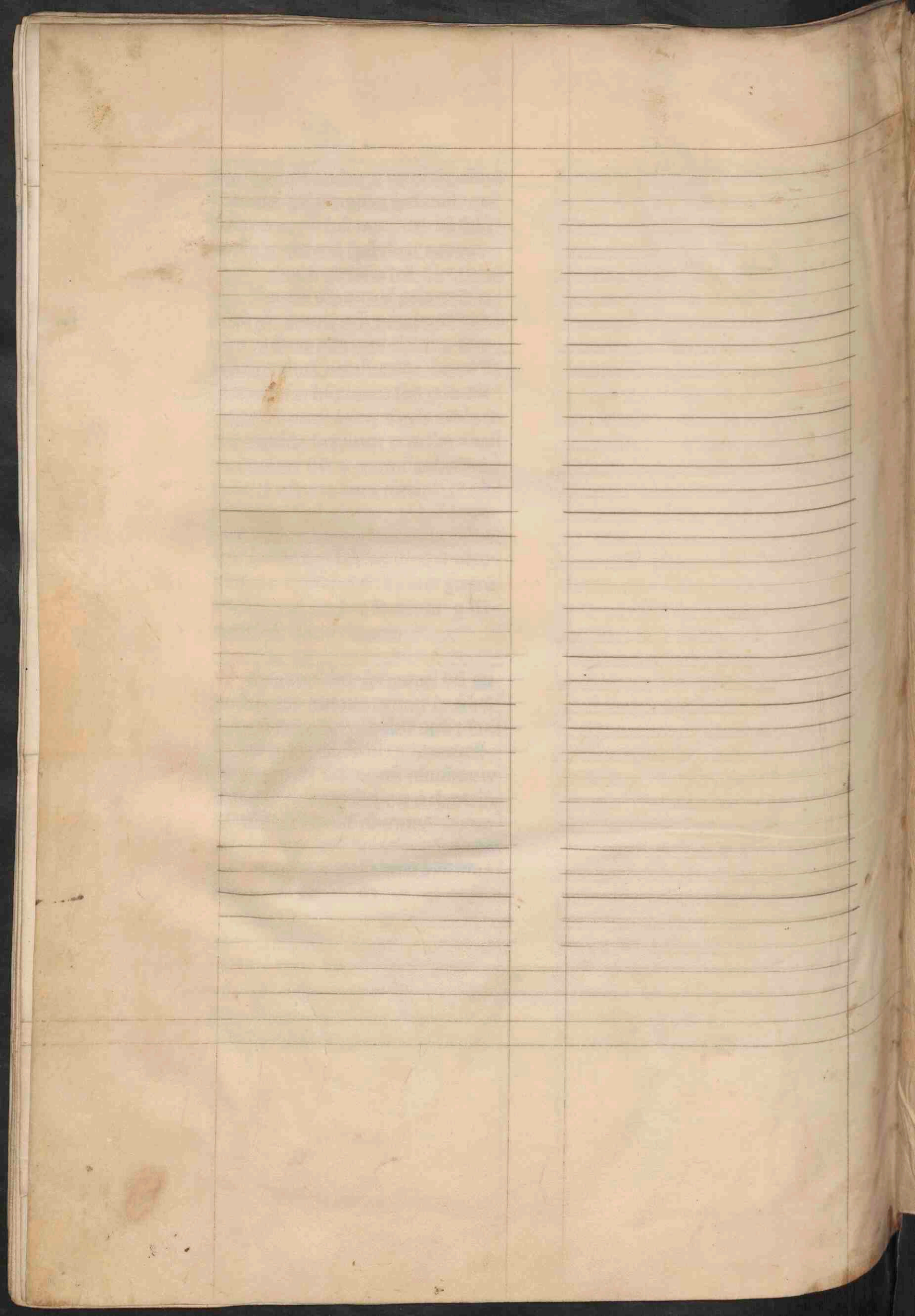
ē ista p̄desse defūctis: sed talib; q̄ ita
uixerūt aū mortē: ut possint eis hec
utilia ēē post mortē. **N**ā q̄ sine fide q̄
p̄ dilcōnē opat̄ eoz sac̄mentis de cor
p̄ib; exierūt: frustra illis a suis hūm
mōi pietatis ip̄endūt̄ officia: cū dū
hic eēt pignōc caruerūt. uel nō susci
piētes ul̄ in uacūū suscipiētes dei gr̄tā:
et sibi nō m̄iam thesaurizantes s̄ irā.
Non ḡ mortuis noua incita cōpant̄.
cū p̄ eis boni aliqd̄ sui opant̄: sed eoz
p̄cedentib; cōsequētia ista reddūt̄. **N**on
ēi uicū ē nisi cū hic uiuerēt: ut eos hec
aliqd̄ adiuuaret̄ cū hic uiuē desistat̄.
Et ideo istā finiens q̄sq; vitā: nī qd̄ me
ruit in ip̄a nō potit̄ h̄re post ip̄am. **P**
mittant̄ itaq; pia corda caroz de suo
mortib; cōtristat̄ doloē sanabili: et cō
solabiles lacrimas fūdant̄ cōditiōe mor
tali: q̄s cito rep̄mat̄ fidei gaudiū qua
credūt̄ fideles q̄ moriūt̄ paululū a
nob̄ abire: et ad meliora trāsire. **C**onso
lent̄ eos etiā f̄na obsequia siue q̄ fu
neib; exhibent̄. siue q̄ dolentib; adhi
bent̄: ne sit uilla q̄rela dicentū. **S**usti
nui q̄ sim̄ cōtristat̄ et nō fuit: et cō
solantes et non iuēni. **D**icit̄ p̄ uib; tua
sepeliendi et sepulcra cōstruēdi: q̄a
et hec ī scripturis sc̄is m̄i bona opa de
putata s̄t. **H**ec solū in corp̄ib; p̄iarcha
rū aliorūq; sc̄oz et hūanis cadauēib;
quorūq; iacentū: uerū etiā in ip̄ius
d̄ni corp̄e p̄dicati atq; laudati s̄t q̄ il
ta fecerūt. **I**mp̄leat̄ hec hoīes erga su
os officia postremi m̄m̄is: et sui hu
mani lenimēta doloris. **P**erū illi utiq;
abluūt̄ sp̄us defūctoz oblaōēs oēs

segregatioēs multo p̄ eis obseruācijs.
ūstancius. habūdancius īpendant: qui
suos carne nō spū mortuos. nō solū
carnalit. sed etiā spūaliter amant.

Quili ad dñm deū **Conclusio.**
p̄rem oīpotentē puo corde ei
q̄ntū p̄ p̄uitas nr̄a maximas atq̄
uberēs gr̄ias agamus. p̄cantes toto
aīo singularē mansuetudinē eius. ut
p̄ces nr̄as in b̄nplacito suo exaudie
dignet̄: ūmucū quoq̄ a nr̄is actibz et
cogitaciōibz sua uirtute expellat: nob̄
multiplicet fidem. mentē gubernet.
spūales cogitaciōes cōcedat. et ad
b̄nitudinē suā p̄ducatur: **P** dñm nr̄m
ih̄m xp̄m filiū suū: cū tū deo p̄re et
spū sancto vni soli deo uiuo et uero.
b̄ndictio et clāitas et sapiā et gr̄iarū
actio. honor. ūtus et fortitudo: p̄ īfi
nita sc̄la sc̄lorū. Amen.

Expliat liber sermonū b̄ti au
gustini ep̄i. doctoris eximij. de ūbis
dñi nr̄i ih̄u xp̄i. et de ūbis apli pauli.
nec nō de ūbis epliarū canonicarū.

Et p̄tinet ad **Conuentū** canonicorū re
gulariū **In** ficto. **S**criptus a theodeico
ghysb̄ti fr̄e eiusdē cōuentus. Anno
dñi. **cc. lxxij.** **In** noīe ih̄u xp̄i dñi
nr̄i. **Qui ē sup̄ om̄ia deus b̄ndictus ī**
sc̄la. Amē. A . . . E . . .

243

